JASHER

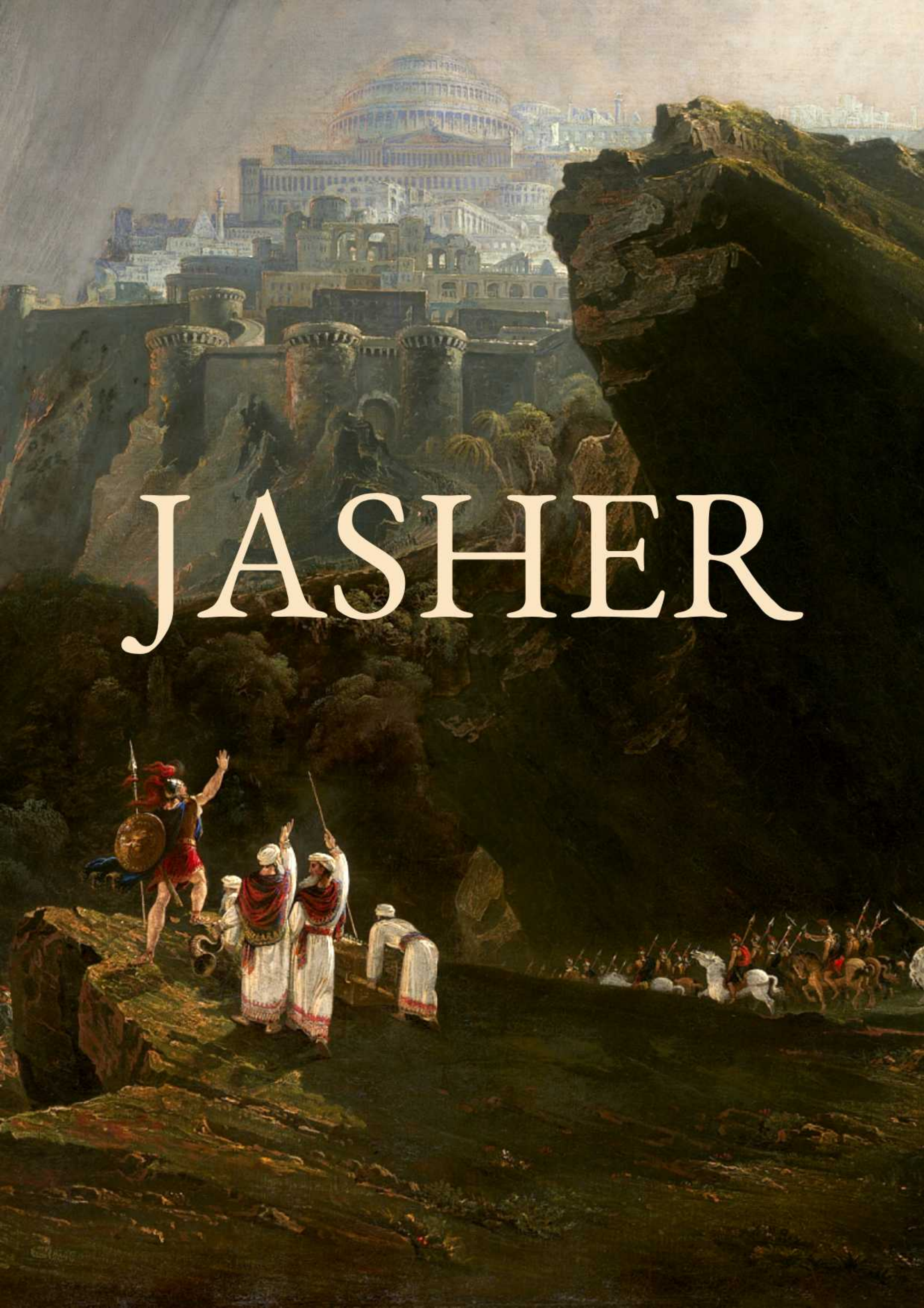

MATAUPU 1

1 Ona fetalai ane lea o le Atua, Inā tatou faia ia le tagata i lo tatou faatusa, e tusa ma lo tatou foliga; ona faia lea e le Atua o le tagata i lona faatusa.
2 Ona faia lea e le Atua o le tagata mai le eleele, ma ua mānava i ona isu le mānava ola, ona avea ai lea o le tagata ma tagata ola ua mafai ona tautala.
3 Ua fetalai mai le Alii, E le lelei ona nofo toatasi le tagata; ou te faia se fesoasoani mo ia.
4 Ona faamoegase lea e le Alii ia Atamu, ona moe ai lea o ia; ona aveese lea e ia se tasi o ona iviasoaso, ma faia ai le aano i ona luga, ma faia ai ma aumaia ia Atamu; ona ala lea o Atamu mai lana moe, faauta, o loo tu i ona luma se fafine.
5 Ona fetalai mai lea o ia, O le ivi lenei o o'u ivi ma e ta'ua o le fafine, auā ua aveesea lenei mea mai le tane; ma ua faaigoa e Atamu ia te ia o Eva, auā o ia o le tinā o tagata ola uma.
6. ‘Ua fa‘amanuia fo‘i e le Atua ‘iā te i lā‘ua, ma na fa‘aigoaina o la‘ua igoa o Atamu ma Eva i le aso na ia faia ai i la‘ua, ‘ua fetalai ane fo‘i le ALI‘I le Atua, "‘Ia fanafanau ma ia uluola ma ‘ia tumu ai le lalolagi."
7 Ona ave lea e le Alii le Atua o Atamu ma lana ava, ma tuu i laua i le faatoaga o Etena e tausia ma leoleo ai; ma sa ia poloai atu ia te i laua, ua faapea atu ia te i laua, E mafai ona oulua 'ai i laau uma o le faatoaga, a o le laau e iloa ai le lelei ma le leaga, aua tou te 'ai ai; aua o le aso tou te 'ai ai, e te oti lava.
8 Ma ina ua uma ona faamanuia ma poloaiina i laua e le Atua, sa afio ese o ia mai ia i laua, ma sa nonofo Atamu ma lana ava i le faatoaga e tusa ma le poloaiga na poloaiina ai i laua e le Alii.
9 Ona sau lea o le gata, lea na foafoaina e le Atua faatasi ma i la‘ua i le eleele, e faaoso iā i la‘ua e soli le poloa‘iga a le Atua na ia poloa‘i atu ai iā i la‘ua.
10 Ma sa faatosina ma faatosina e le gata le fafine e 'ai mai le laau o le malamalama, ma sa faalogo le fafine i le leo o le gata, ma sa solia e ia le afioga a le Atua, ma sa ia tago i le laau o le malamalama i le lelei ma le leaga, ma sa ia 'ai ai, ma sa ia tago i ai ma avatu foi i lana tane ma sa ia 'ai ai.
11 Ma sa solia e Atamu ma lana ava le poloaiga a le Atua na ia poloaiina ai i la'ua, ma sa silafia e le Atua, ma sa mumū lona toasa faasaga ia i la'ua ma sa ia fetuuina i la'ua.
12 Ona tulia lea o i latou e le Alii le Atua i lea lava aso ai le faatoaga o Etena, e galulue i le eleele na aumaia ai i latou; ona latou o ai lea ma nonofo i le itu i sasae o le faatoaga o Etena; ona iloa lea e Atamu lana avā o Eva, ona fanaua lea e ia o atalii e toalua ma afafine e toatolu.
13 Ona faaigoa lea e ia le ulumatua o Kaino, ua faapea atu, Ua ou maua se tama tane mai ia Ieova, a ua faaigoa e ia le isi ia Apelu, auā na ia fai mai, Ua tatou o mai i le lalolagi i le valea, ma ua aveesea ai i tatou mai ai i le valea.
14Ua matutua tama, ua avatu foi e lo latou tamā ia te i latou ni fanua e fai mo latou; o Kaino o le faifaatoaga ia, a o Apelu o le leoleo mamoe ia.
15 Ma ina ua mavae ni nai tausaga, ona latou avatu lea o se taulaga e tusa ma le mea e tatau ai i le Alii, ma aumai e Kaino ni fua o le fanua, ma aumai e Apelu ni ulumatua a lana lafu mai mea e sili ona lelei, ma ua liliu mai le Atua ma ua silasila atu ia Apelu ma lana taulaga, ma ua alu ifo se afi mai le Alii mai le lagi ma ua susunuina ai.
16 Ma sa le'i silasila mai le Alii ia Kaino ma lana taulaga, ma sa le'i finagalo i ai o ia, aua sa ia aumaia mai fua leaga o le eleele i luma o le Alii, ma sa lotoleaga Kaino i lona uso o Apelu ona o lenei mea, ma sa ia sailia se mea e fasioti ai o ia.
17 Ma i se taimi mulimuli ane, na o atu ai Kaino ma Apelu lona uso i le fanua i le tasi aso e fai ai a la'ua galuega; ma sa i ai i laua uma i le fanua, o galueaiina ma suatia e Kaino lona fanua, ma o loo fafagaina e Apelu lana lafu mamoe; ma ua ui ane le lafu mamoe i le vaega na suatia e Kaino i le eleele, ma sa matua faanoanoa ai Kaino i lenei mea.
18 Ona faalatalata atu lea o Kaino i lona uso o Apelu ma le ita, ma fai atu ia te ia, O le a ea le mea ua i ai ia te oe ma a'u, ua e sau ai e nofo ma aumai lau lafu mamoe e fafaga i lo'u laueleele?
19 Ona tali atu lea o Apelu i lona uso o Kaino ma fai atu ia te ia, O le a le mea o i ai i le va o a'u ma oe, ua e ‘ai ai le aano o la'u lafu mamoe ma e ofu oe i o latou fulufulu mamoe?
20 O lenei, ia e tu‘u ‘ese le fulufulu o a‘u mamoe na e ‘ofu ai oe lava, ma ia e taui mai ‘iā te a‘u i a latou fua ma aano na e ‘ai ai; a uma ‘ona e faia lenei mea, ‘ona ‘ou alu ‘ese lea mai lou nu‘u e pei ‘ona e fai mai ai?"
21. ‘Ona fai atu lea o Kaino ‘iā Apelu lona uso, "‘Āfai ‘ou te fasioti ‘iā te oe i le aso nei, o ai ‘ea sē na te taui atu lou toto ‘iā te a‘u?"
22 Ma sa tali atu Apelu ia Kaino, ua faapea atu, E moni lava o le Atua o lē na faia i tatou i le lalolagi, o le a ia taui ma sui mo la'u mataupu, ma o le a ia manaomia lo'u toto mai ia te oe pe afai e te fasioti ia te a'u, aua o le Alii o le faamasino ma le faamasino, ma o ia lea o lē o le a taui atu i le tagata e tusa ai ma lana leaga, ma le tagata amioleaga e tusa ai ma le amioleaga e mafai ona ia faia i le lalolagi.
23 O lenei, afai e te fasioti a‘u iinei, e mautinoa lava ua silafia e le Atua ou manatu lilo, ma o le a ia faamasinoina oe i le leaga na e folafola mai e fai ia te a‘u i le aso nei.
24 Ma ina ua faalogo Kaino i upu na tautala i ai Apelu lona uso, faauta, sa mumū le ita o Kaino i lona uso o Apelu ona o le ta'u atu o lenei mea.
25 Ona faataalise lea o Kaino ma tu i luga, ma tago i le u‘amea o lana meafaigaluega suo, ma ia taia faafuase‘i ai lona uso ma fasioti ia te ia, ma sa faamaligiina e Kaino le toto o lona uso o Apelu i le eleele, ma tafe ifo le toto o Apelu i le eleele i luma o le lafu mamoe.
26 Ma ina ua mavae lenei mea, sa salamo Kaino i le fasiotia o lona uso, ma sa matuā faanoanoa o ia, ma sa tagi o ia ona o ia ma sa matuā faatiga tele ai o ia.
27. ‘Ona tula‘i lea o Kaino, ‘ua ‘eli le lua i le fanua, ‘ua tu‘u ai lona uso, ‘ua ia fuli ai le efuefu.
28 Ua silafia e le Alii le mea na faia e Kaino i lona uso, ona faaali mai lea o le Alii ia Kaino, ma fetalai atu ia te ia, O fea o i ai Apelu lou uso, o lē sa faatasi ma oe?
29. ‘Ona pepelo lea o Kaino, ‘ua fa‘apea atu, "‘Ou te lē iloa, o a‘u ‘ea le leoleo o lo‘u uso?"‘Ona fetalai mai lea o le ALI‘I ‘iā te ia, "Se a ‘ea le mea ‘ua e faia?"‘O lo‘o ‘alaga mai ‘iā te a‘u le leo o le toto o lou uso mai le ‘ele‘ele na e fasiotia ai o ia."
30 Auā ‘ua e fasioti lou uso ma ‘ua e pepelo i o‘u luma, ma ‘ua e manatu ifo i lou loto ‘ou te le‘i va‘aia oe, ‘ou te le‘i iloa fo‘i au mea uma e fai.

31 A ua e faia lenei mea, ma ua e fasioti fua lou uso, ma ona ua tautala sa'o atu o ia ia te oe, o lea la, ia malaia oe mai le eleele na faamaga lona gutu e talia ai le toto o lou uso mai lou lima, ma le mea na e tanu ai o ia.
32 A e galueaiina, o le a lē toe maua mai lona malosi e pei o le amataga, auā o le a tutupu mai i le eleele laau tuitui ma laau talatala, ma o le a e feoa'i ma feoa'i solo i le eleele se'ia oo i le aso e te oti ai.
33 Ona alu ese lea o Kaino mai luma o le Alii, mai le mea sa i ai o ia, ma alu atu ma feoa'i solo i le laueleele i sasa'e o Etena, o ia ma ana mea uma.
34. ʻUa iloa e Kaino lana avā i ia ona po; ʻona tō ai lea o ia, ʻua fānau mai foʻi lana tama tane, ʻua faʻaigoaina foʻi e ia ʻiā te ia o Enoka, o loʻo faʻapea ane, "O ona po ia na amata ai ʻona foaʻiina atu e le ALIʻI ʻiā te ia le filemū ma le filemu i le lalolagi."
35 Ma i le taimi lea na amata ai foi e Kaino ona fausia se aai: ma na ia fausia le aai ma sa ia faaigoa le aai ia Enoka, e tusa ma le igoa o lona atalii; aua i na aso na tuuina atu ai e le Alii ia te ia le malologa i luga o le lalolagi, ma sa lei feoa'i solo o ia ma feoa'i solo e pei o le amataga.
36 ʻUa fānaua foʻi e Enoka ʻiā Irata; ʻua fānaua foʻi e Irata ʻiā Mekuala; ʻua fānaua foʻi e Mekuala ʻiā Metusaeli.

MATAUPU 2

1 Ma o le selau ma le tolusefulu tausaga o le soifuaga o Atamu i luga o le lalolagi, na toe iloa ai e ia o Eva lana ava, ma sa to o ia ma fanaua se atalii e foliga i lona faatusa ma lona faatusa, ma sa ia faaigoa ia te ia o Setu, ua faapea atu, Auā ua tofia e le Atua ia te a'u se isi fanau e sui ai Apelu, auā ua fasiotia o ia e Kaino.
2 Ma sa ola Setu i le selau ma le lima tausaga, ona fanaua lea e ia o se atalii; ma sa faaigoa e Setu lona atalii o Enosa, ua faapea atu, Auā o le taimi lena na amata ai ona faatoateleina atalii o tagata, ma faatigaina o latou agaga ma loto i le solitulafono ma le fouvale faasaga i le Atua.
3 Ma o aso o Enosa na faaauau ai ona fouvale ma solitulafono atalii o tagata faasaga i le Atua, e faateleina ai le toasa o le Alii faasaga i atalii o tagata.
4 Ona ō lea o le fanauga a tagata ma auauna i atua ese, ua galo foʻi iā i latou le ALIʻI o lē na faia i latou i le lalolagi; o ona po ia na faia ai e le fanauga a tagata tupua o ʻapamemea ma uʻamea, o laau ma maa, ma ua latou ifo i ai ma auauna i ai.
5 Ma sa faia e tagata taʻitasi lona atua ma sa latou ifo i ai, ma sa tuʻua e atalii o tagata le Alii i aso uma o Enosa ma ana fanau; ma sa mumū le toʻasā o le Alii ona o a latou galuega ma mea inosia sa latou faia i le lalolagi.
6 Ma sa faia e le Alii ia lofia i latou e vai o le vaitafe o Kiona, ma sa ia faaumatia ma faʻaumatia i latou, ma sa ia faʻaumatia le vaega lona tolu o le lalolagi, ma e ui i lea, e leʻi liliu ese atalii o tagata mai o latou ala leaga, ma sa faʻaloaloa pea o latou lima e fai mea leaga i le silafaga a le Alii.
7 O ona po ia sa leai ni saito po o ni seleselega i le laueleele; sa leai foi ni mea e 'ai mo le fanauga a tagata, sa matua tele lava le oge i na ona po.
8 Ma o fatu na latou lūlūina i na aso i le eleele na avea ma laau tuitui, laau talatala ma laau talatala; auā mai aso o Atamu sa i ai lenei folafolaga e uiga i le lalolagi, o le fetuu a le Atua, lea na ia fetuuina ai le lalolagi, ona o le agasala na agasala ai Atamu i luma o le Alii.
9 Ma ina ua faaauau pea ona fouvale ma solitulafono tagata faasaga i le Atua, ma faaleagaina o latou ala, ona faaleagaina ai foi lea o le lalolagi.
10 Ma sa ola Enosa i le ivasefulu tausaga ona fanaua lea e ia o Kainano;
11 Ona tupu aʻe lea o Kainano ma ua fasefulu ona tausaga, ma ua poto o ia ma ua i ai le poto ma le tomai i le poto uma, ma ua pule o ia i atalii uma o tagata, ma ua ia taitaia atalii o tagata i le poto ma le malamalama; auā o Kainano o se tagata poto tele ma ua i ai le malamalama i le poto uma, ma o lona poto na ia pule ai i agaga ma temoni;
12 Ma sa iloa e Kainano i lona poto o le a faaumatia e le Atua atalii o tagata ona o le agasala i luga o le lalolagi, ma o le a aumaia e le Alii ia te i latou vai o le lolo i aso e gata ai.
13 O aso ia na tusia ai e Kainano i luga o papamaa mea o le a tutupu i le lumanai, ma na ia teuina i ana oloa.
14 Ma sa pule Kainano i le lalolagi atoa, ma sa ia liliu atu nisi o atalii o tagata i le auaunaga i le Atua.
15 Ma ina ua fitu sefulu tausaga o Kainano, na fanaua e ia ni atalii e toatolu ma ni afafine e toalua.
16O igoa foʻi ia o ataliʻi o Kainano; o le igoa o le ulumatua o Maalaelu, o le igoa o lona lua o Enana, o le igoa o lona tolu o Mereta; o latou tuafafine foʻi o Ata ma Sela; o ataliʻi ia e toʻalima a Kainano na fānau mai ʻiā te ia.
17 Ma o Lameko, le atalii o Metusaeli, na avea ma aiga o Kainano i le faaipoipoga, ma sa ia ave ona afafine e toalua mo ana ava, ona to lea o Ata ma fanaua se atalii mo Lameko, ma sa ia faaigoa ia te ia o Iapalu.
18 Ona toe to lea o ia ma fanaua se tama tane, ma faaigoa ia te ia o Iupalu; ma o Sela, lona tuafafine, sa pa i na aso ma sa leai sana fanau.
19 Auā o aso ia na amata ai ona solia e atalii o tagata le Atua, ma solia poloaiga na ia poloaʻiina ia Atamu, ia fanafanau ma ia uluola i le lalolagi.
20 Ma o nisi o atalii o tagata na latou faainu a latou avā i se vaiinu e mafai ona latou lē fanau ai, ina ia mafai ai ona latou faatumauina o latou tino ma ina ia lē mou atu ai o latou foliga matagofie.
21 A o faʻainu e ataliʻi o tagata nisi o a latou avā, sa inu ai foʻi Sela faʻatasi ma i latou.
22 A o fafine fanautama, sa inosia i latou i le vaai a a latou tane e pei o ni fafine ua oti a latou tane, a o ola a latou tane, auā na o fafine pa na latou pipii i ai.
23 Ua oo i le iʻuga o aso ma tausaga, ua toeaina Sela, ona tatalaina lea e le Alii lona manava.
24 Ona to lea o ia ma fanaua se tama tane ma sa ia faaigoa ia te ia o Tupalu Kaino, ua faapea, Ina ua uma ona ou mago ua ou maua o ia mai le Atua Silisiliese.
25 Ua toe tō o ia, ua fanaua se tama teine, ua faaigoa ia te ia o Naama; auā ua faapea o ia, Ina ua ou vaivai, ua ou maua le fiafia ma le olioli.
26 Ua toeaina Lameko ma ua tele ona tausaga, ma ua puaoa ona mata ua lē mafai ai ona vaai, ma o Tupalu Kaino, lona atalii, sa taitaiina o ia ma o se tasi aso na alu atu ai Lameko i le fanua ma sa faatasi ma ia Tupalu Kaino lona atalii, ma a o la savavali i le fanua, sa agai atu Kaino le atalii o Atamu ia te i la'ua; auā ua toeaina lava Lameko ma

ua lē mafai ona vaai tele, ma o Tupalu Kaino lona atalii sa laitiiti lava.
27 Ma sa fai atu Tupalu Kaino i lona tamā e toso lana aufana, ma sa ia taia Kaino i aufana, o lē sa mamao lava, ma sa ia fasiotia o ia, auā sa foliga mai o ia o se manu ia i latou.
28 ‘Ua ulu atu fo‘i ū fanafana i le tino o Kaino e ui lava ‘ina sa mamao o ia ‘iā te i latou, ‘ona pa‘ū ai lea o ia i le ‘ele‘ele ma oti ai.
29 Ua taui atu e Ieova le leaga o Kaino e tusa ma lana amioleaga na ia faia i lona uso o Apelu, e tusa ma le afioga a Ieova na ia fetalai mai ai.
30 Ma sa oo ina ua maliu Kaino, sa o atu Lameko ma Tupalu e vaai i le manu sa la fasia, ma sa la vaai, ma faauta, ua pa’ū Kaino lo la tamamatua i le eleele ua oti.
31 Ma sa matuā faanoanoa lava Lameko i le faia o lenei mea, ma i le patipati faatasi o ona lima na ia taia ai lona atalii ma mafua ai ona oti.
32 Ma sa faalogo avā a Lameko i le mea ua faia e Lameko, ma sa latou saili e fasioti ia te ia.
33 Ma sa ‘ino‘ino avā a Lameko iā te ia talu mai lenā aso, auā na ia fasiotia Kaino ma Tupalu Kaino, ma sa tete‘a ese avā a Lameko mai iā te ia, ma sa lē fia faalogo iā te ia i na aso.
34 Ua sau Lameko i ana avā, ma ua ia faatauanau atu ia i la’ua e faalogo ia te ia e uiga i lenei mataupu.
35 Ona fai atu lea o ia i ana avā o Ata ma Sela, Faalogo mai i lo’u leo, avā e a Lameko, uai mai i a’u upu, auā ua outou mafaufauina ma faapea mai na ou fasiotia se tagata i o’u manu’a, ma se tamaitiiti i o’u manu’a ona sa latou le faia se sauā, ae ia outou iloa lelei ua ou toeaina ma ua ou ulu sinā, ma ua mamafa o’u mata ona o le matua, ma ua ou faia lenei mea ma le le iloa.
36 Ma sa faalogo avā a Lameko ia te ia i lenei mataupu, ma sa latou toe foi atu ia te ia i le fautuaga a lo latou tamā o Atamu, ae sa lei fanauina ni a latou fanau mo ia talu mai lena taimi, auā sa latou iloa o le toasa o le Atua sa faateleina i na aso e faasaga i atalii o tagata, e faaumatia ai i latou i vai o le lolo ona o a latou amioga leaga.
37 Ma sa ola Maalaleli le atalii o Kainano i le onosefulu-lima tausaga ma fanaua e ia Iareto; ma sa ola Iareto i le onosefulu-lua tausaga ma fanaua e ia Enoka.

MATAUPU 3

1 Ma sa ola Enoka i le onosefulu ma le lima tausaga ma sa fanaua e ia Metusela; ma sa savavali Enoka ma le Atua ina ua uma ona fanaua e ia Metusela, ma sa auauna atu o ia i le Alii, ma sa inoino i ala leaga o tagata.
2 Ma sa fusifusia le agaga o Enoka i le a‘oa‘oga a le Alii, i le poto ma le malamalama; ma sa ia malolo ma le poto mai atalii o tagata, ma natia o ia lava mai ia i latou mo aso e tele.
3 ‘Ua mavae atu tausaga e tele, a o ‘au‘auna o ia i le Ali‘i, ma tatalo i ona luma i lona fale, ‘ona vala‘au mai lea o ia e le agelu a le Ali‘i mai le lagi, ‘ua fa‘apea mai, “O a‘u lenei.”
4 ‘Ua fetalai atu o ia, “Tula‘i ia, ‘inā alu ‘ese ia mai lou fale ma le mea ‘e te lafi ai, ma fa‘aali atu i atali‘i o tagata, ‘ina ‘ia e a‘oa‘oina i latou i le ala e tatau ‘ona latou ō ai ma le galuega e tatau ‘ona latou fa‘ataunu‘uina ‘ina ‘ia latou ui atu ai i ala o le Atua.”
5 Ona tulai lea o Enoka e tusa ma le afioga a le Alii, ma alu ese atu mai lona fale, mai lona nofoaga ma mai le potu sa natia ai o ia; ma sa alu atu o ia i atalii o tagata ma aoao atu ia i latou ala o le Alii, ma i le taimi lena na faapotopoto ai atalii o tagata ma faamasani i latou i faatonuga a le Alii.
6 Ma sa ia poloa‘i atu ia tala‘i atu i nofoaga uma e nonofo ai le fanauga a tagata, ua faapea atu, O fea le tagata e fia iloa ala o le Alii ma galuega lelei? ia sau o ia ia Enoka.
7 Ona faapotopoto lea o atalii uma o tagata ia te ia, auā o i latou uma na mananao i lenei mea na o atu ia Enoka, ma sa pule Enoka i atalii o tagata e tusa ai ma le afioga a le Alii, ma sa latou o mai ma ifo ia te ia ma sa latou faalogo i lana afioga.
8 Ua i luga o Enoka le agaga o le Atua, ma sa ia a‘oa‘oina ona tagata uma i le poto o le Atua ma ona ala, ma sa auauna atu atalii o tagata i le Alii i aso uma o Enoka, ma sa latou o mai e faalogologo i lona poto.
9 Ma o tupu uma o atalii o tagata, o ē muamua ma ē mulimuli, faatasi ai ma o latou alii ma faamasino, na o mai ia Enoka ina ua latou faalogo i lona poto, ma sa latou ifo atu ia te ia, ma sa latou talosaga atu foi ia Enoka e pule ia i latou, lea na ia malie i ai.
10 Ma sa latou faapotopotoina uma lava, e selau tolusefulu tupu ma alii sili, ma sa latou tofia Enoka e fai ma tupu ia i latou ma sa i ai i latou uma i lalo o lona mana ma lana poloaiga.
11 Ma sa a‘oa‘oina i latou e Enoka i le poto, le malamalama, ma ala o le Alii; ma sa ia faia le filemu ia te i latou, ma sa i ai le filemu i le lalolagi atoa i le olaga o Enoka.
12 Ma sa nofotupu Enoka i luga o atalii o tagata mo le lua selau fasefulu-tolu tausaga, ma sa ia faia le faamasinotonu ma le amiotonu faatasi ma lona nuu uma, ma sa ia taitaia i latou i ala o le Alii.
13 O gafa nei o Enoka, o Metusela, o Elisaia, ma Elimeleka, o atalii e toatolu; ma o latou tuafafine o Meleka ma Naama, ma na ola Metusela i tausaga e valu sefulu ma le fitu, ona fanaua lea e ia o Lameko.
14 Ma o le limasefulu ma le ono o tausaga o le soifuaga o Lameko na maliu ai Atamu; e iva selau ma le tolusefulu tausaga o lona soifua ina ua maliu o ia, ma o ona atalii e toalua, faatasi ai ma Enoka ma Metusela lona atalii, na latou tanuina o ia ma le mamalu tele, e pei o le tanuga o tupu, i le ana na ta’u atu e le Atua ia te ia.
15 Ma i lea mea sa tagiauē ma fetagisi ai atalii uma o tagata ona o Atamu; o le mea lea ua avea ai ma tu masani i atalii o tagata e oo mai i le aso nei.
16 Ona oti lea o Atamu auā na ia ‘ai i le laau o le poto; o ia ma ana fanau pe a mavae atu o ia, e pei ona fetalai mai ai le Alii le Atua.
17 Ma o le tausaga na maliu ai Atamu o le tausaga e lua selau fasefulu-tolu lea o le nofoaiga a Enoka, o le taimi lena na tonu ai ia Enoka e vavae ese o ia lava mai atalii o tagata ma natia o ia lava e pei ona sa i ai muamua ina ia auauna atu i le Alii.
18 ‘Ua faia fa‘apea e Enoka, a ‘ua lē natia atoatoa o ia mai ‘iā te i latou, a ‘ua natia ‘ese o ia mai le fānauga a tagata i aso e tolu, ‘ona alu atu lea ‘iā te i latou i le aso e tasi.
19 I aso e tolu na i ai o ia i lona potumoe, sa tatalo ai o ia ma vivii atu i le Alii lona Atua, ma o le aso na alu atu ai o ia ma faaali atu i ona tagata, sa ia aoaoina i latou i ala o le

Alii, ma o mea uma na latou fesili atu ai ia te ia e uiga i le Alii, sa ia ta‘u atu ia i latou.
20 Ma sa ia faia lenei mea mo le tele o tausaga, ma mulimuli ane sa ia natia o ia lava mo aso e ono, ma faaali atu i lona nuu i le aso e tasi i le aso e fitu; ma a mae‘a lena faatasi i le masina, ona faatasi lea i le tausaga, seia oo ina saili atu tupu uma, alii sili ma atalii o tagata ia te ia, ma toe mananao e vaai i foliga o Enoka, ma faalogo i lana afioga; ae sa le mafai ona latou faia, aua sa matua fefefe lava atalii uma o tagata ia Enoka, ma sa latou fefefe e faalatalata atu ia te ia ona o le mata‘u faale-Atua sa i ona foliga; o lea sa leai se tagata e mafai ona vaai atu ia te ia, i le fefe ne‘i faasalaina o ia ma oti.
21 Ma sa tonu i tupu uma ma alii sili e faapotopoto atalii o tagata, ma o atu ia Enoka, ma le manatu e mafai ona latou talanoa uma ia te ia i le taimi e sau ai o ia ia te i latou, ma sa latou faia faapea.
22 Ua oo mai le aso na alu atu ai Enoka ma sa latou faapotopoto uma ma o mai ia te ia, ma sa tautala atu Enoka ia te i latou afioga a le Alii ma sa ia aoao atu ia te i latou le poto ma le malamalama, ma sa latou ifo i ona luma ma faapea atu, Ia soifua le tupu! Ia soifua le tupu!
23 Ma i se taimi mulimuli ane, a o tautala atu tupu ma alii sili ma atalii o tagata ia Enoka, ma a‘oa‘oina i latou e Enoka i ala o le Atua, faauta, ona valaau atu lea o se agelu a le Alii ia Enoka mai le lagi, ma finagalo e aumai o ia i le lagi e fai o ia ma tupu iina i atalii o le Atua, e pei ona ia pule i atalii o tagata i le lalolagi.
24 Ina ua faalogo Enoka i lenei mea i le taimi lena, sa alu atu o ia ma faapotopoto tagata uma o le lalolagi, ma aoao atu ia te i latou le poto ma le malamalama ma tuuina atu ia te i latou ni faatonuga paia, ma sa ia fai atu ia te i latou, Ua manaomia a‘u e alu a‘e i le lagi, o lea ou te le iloa ai le aso ou te alu ese ai.
25 O lenei, o le a ou a‘oa‘oina oe i le poto ma le malamalama, ma ou te avatu fo‘i ia te oe le fa‘atonuga a‘o le‘i ou tuua oe, i le ala e te amio ai i le lalolagi e te ola ai; ona faia lea e ia.
26. ‘Ua ia a‘oa‘oina i latou i le poto ma le malamalama, ma tu‘uina atu ‘iā te i latou le a‘oa‘iga, ma a‘oa‘iina i latou, ma tu‘uina atu i o latou luma tulafono ma fa‘amasinoga e fai i le lalolagi, ma ‘ua ia faia le filemu ‘iā te i latou, ma ‘ua ia a‘oa‘oina i latou i le ola e fa‘avavau, ma ‘ua nofo fa‘atasi ma i latou mo sina taimi, ma ‘ua a‘oa‘oina i latou i nei mea uma.
27 O le taimi lea sa faatasi ai atalii o tagata ma Enoka, ma sa tautala atu Enoka ia te i latou, ma sa tepa a‘e o latou mata ma sa alu ifo mai le lagi le foliga o se solofanua tele, ma sa savalivali le solofanua i le ea;
28 ‘Ua latou ta‘u atu ‘iā Enoka mea na latou va‘aia, ‘ona fai atu lea o Enoka ‘iā te i latou, “O a‘u ‘ua alu ifo ai lenei solofanua i le lalolagi; ‘ua o‘o mai le taimi e tatau ai ‘ona ‘ou alu ‘ese mai ‘iā te ‘outou ma ‘ua lē toe va‘aia a‘u e ‘outou.”
29 Ona alu ifo lea o le solofanua i lea lava taimi ma tu i luma o Enoka, ma sa vaai atu ia te ia atalii uma o tagata sa faatasi ma Enoka.
30 Ona toe poloai atu lea o Enoka ia alagaina se leo, ua faapea atu, O fea le tagata e fiafia e iloa ala o le Alii lona Atua, ia sau o ia i le aso nei ia Enoka a o lei aveeseina o ia mai ia te i tatou.
31 Ona faapotopoto lea o atalii uma o tagata ma o mai ia Enoka i lena aso; ma o tupu uma o le lalolagi faatasi ma o latou alii ma faufautua sa nonofo faatasi ma ia i lena aso; ona aoao atu lea e Enoka o atalii o tagata i le poto ma le malamalama, ma tuuina atu ia i latou faatonuga paia; ma sa ia poloaiina i latou e auauna atu i le Alii ma savavali i ona ala i aso uma o o latou olaga, ma sa faaauau pea ona ia faia le filemu i totonu ia te i latou.
32 ‘Ua mavae lea mea, ‘ona tula‘i lea o ia ma ti‘eti‘e i le solofanua; ‘ua alu atu o ia ma mulimuli atu ‘iā te ia atali‘i uma o tagata, e tusa ma le valu selau afe o tagata; ‘ua latou ō fa‘atasi ma ia i le aso e tasi o le malaga.
33 ‘Ua o‘o i le aso lona lua, ‘ona fai atu lea o ia ‘iā te i latou, “Toe fo‘i atu i o ‘outou fale ‘ie, aiseā tou te ō ai? Atonu tou te oti; ‘ona ō ‘ese lea o nisi o i latou ‘iā te ia, a o ē na totoe na ō fa‘atasi ma ia i le malaga e ono aso; ‘ua fai atu fo‘i Enoka ‘iā te i latou i aso uma, “Toe fo‘i atu i o ‘outou fale ‘ie, ne‘i ‘outou oti.” A ‘ua lē loto i latou e toe fo‘i, ma ‘ua latou ō fa‘atasi ma ia.
34 A o le aso ono, na totoe ai nisi o tagata ma pipii atu iā te ia, ma ua latou fai atu iā te ia, “Matou te ō faatasi ma oe i le mea e te alu i ai; o loo soifua Ieova, e na o le oti e te vavaeeseina i ta‘ua.”
35. ‘Ua matuā fa‘atauanau i la‘ua ‘ia latou ō ma ia, ‘ona lē toe tautala atu lea o ia ‘iā te i la‘ua; ‘ua la mulimuli atu ‘iā te ia, ‘ae le‘i mafai ‘ona la toe fo‘i mai.
36 Ma ina ua toe foi mai tupu, sa latou faia se faitauga o tagata, ina ia iloa ai le aofaiga o tagata na totoe na o faatasi ma Enoka; ma o le aso fitu lea na afio a‘e ai Enoka i le lagi i se asiosio, faatasi ma solofanua ma kariota afi.
37 O le aso valu fo‘i, na ‘auina atu ai e tupu uma sa fa‘atasi ma Enoka se ‘au e toe ‘aumai le aofa‘i o tagata sa fa‘atasi ma Enoka, i le mea na afio a‘e ai o ia i le lagi.
38 Ona ō atu lea o na tupu uma i le nofoaga ma latou maua ai le eleele ua tumu i le kiona, ma i luga o le kiona sa i ai ni maa tetele o le kiona, ma sa fai atu le tasi i le isi, Sau ia, se’i tatou sopo’ia le kiona ma va’ai, atonu ua oti tagata na totoe ma Enoka, ma ua i lalo nei o maa o le kiona, ma sa latou saili ae le’i maua o ia, auā ua afio a’e o ia i le lagi.

MATAUPU 4

1 O aso uma fo‘i na ola ai Enoka i le lalolagi, e tolu selau ma le onogafulu ma le lima tausaga.
2 Ma ina ua afio a‘e Enoka i le lagi, sa tutula‘i tupu uma o le lalolagi ma ave Metusela lona atalii ma faauuina o ia, ma sa latou tofia o ia e pule ia i latou e sui ai lona tamā.
3 Ma sa faia e Metusela le mea sa’o i luma o le Atua, e pei ona a’oa’oina ai o ia e lona tamā o Enoka, ma sa fa’apea fo’i ona ia a’oa’oina le fanau a tagata i lona olaga atoa i le poto, le malamalama ma le mata’u i le Atua, ma sa le’i liliu ese o ia mai le ala lelei i le itu taumatau po o le itu tauagavale.
4 Ae i aso e gata ai o Metusela, na liliu ese ai atalii o tagata mai le Alii, na latou faaleagaina le lalolagi, na latou faoa ma faoa e le tasi le isi, ma na latou fouvale faasaga i le Atua ma na latou solitulafono, ma na latou faaleagaina o latou ala, ma sa le fia faalogo i le siufofoga o Metusela, a ua fouvale faasaga ia te ia.

5 Ma sa matuā to‘asā le Ali‘i iā te i latou, ma sa faaauau pea ona fa‘aumatia e le Ali‘i le fatu i na aso, o lea na leai ai se lūlūina po o se seleselega i le eleele.
6 Aua ina ua latou lūlūina le eleele ina ia mafai ona latou maua ni mea‘ai mo lo latou tausiga, faauta, ua tutupu mai laau tuitui ma laau talatala latou te le‘i lūlūina.
7 Ae le‘i liliu ese lava atalii o tagata mai o latou ala leaga, a ua faaloaloa pea o latou lima e fai mea leaga i luma o le Atua, ma ua latou faaonoono i le Alii i o latou ala leaga, ona matuā to‘asā ai lea o le Alii, ma ua salamō o ia ina ua ia faia le tagata.
8 Ua ia mafaufau e fa‘aumatia ma fa‘aumatia i latou, ona ia faia lea o lea mea.
9 I na aso, ina ua selau ono sefulu tausaga o Lameko le atalii o Metusela, ona maliu ai lea o Setu le atalii o Atamu.
10 O aso uma fo‘i na ola ai Setu e iva selau ma le sefulu ma le lua tausaga; ‘ona oti ai lea o ia.
11 Ua selau valu sefulu tausaga o Lameko ina ua ia faiavā iā Asmua, le afafine o Elisaia, le atalii o lona tuagane o Enoka, ma ua tō ai o ia.
12 O le taimi lea na lūlūina ai e le fanauga a tagata le eleele, ma na maua ai sina mea‘ai, ae le‘i liliu ese le fanauga a tagata mai o latou ala leaga, a ua latou solia ma fouvale i le Atua.
13 Ma sa to le avā a Lameko ma fanaua se atalii mo ia i lena lava taimi, i le taimi o le liliu o le tausaga.
14 Ona faaigoa lea e Metusela ia te ia o Noa, ua faapea atu, Sa malolo le lalolagi i ona aso ma sa saoloto mai le pala, a ua faaigoa e Lameko lona tamā ia te ia o Menakema, ua faapea atu, O le a faamafanafanaina i tatou e lenei tama i a tatou galuega ma le tiga tele i le lalolagi, lea na fetuuina e le Atua.
15 ‘Ua tupu le tama, ‘ua te‘a ‘ese fo‘i o ia mai le susu; ‘ua savali fo‘i o ia i ala o lona tamā o Metusela, o lē ‘ua sa‘o ma amiotonu i luma o le Atua.
16 Ma o atalii uma o tagata na o ese mai ala o le Alii i na aso a o latou faatoateleina i luga o le fogaeleele i atalii ma afafine, ma sa latou aoao le tasi i le isi i a latou amioga leaga ma sa latou agasala pea faasaga i le Alii.
17 Ma sa faia e tagata ta‘itasi se atua mo ia lava, ma sa latou faoa ma faoa e tagata ta‘itasi lona tuaoi faapea foi ma lona aiga, ma sa latou faaleagaina le lalolagi, ma sa tumu le lalolagi i le sauā.
18 Ona ō atu lea o latou faamasino ma pule i afafine o tagata ma faoa faamalosi a latou avā mai a latou tane e tusa ma la latou filifiliga, ma o atalii o tagata i na aso na latou ave ai manu o le lalolagi, manu o le vao ma manu felelei o le lagi, ma a‘oa‘oina le fefiloi o manu o le tasi ituaiga ma le isi, ina ia faaonoono ai i le Alii; ma ua silasila atu le Atua i le lalolagi uma ma ua leaga, auā ua faaleagaina e tagata uma o latou ala i le lalolagi, o tagata uma ma manu uma.
19 Ona fetalai mai lea o le Alii, Ou te soloiesea le tagata na ou foafoaina mai le fogaeleele, ioe, o tagata e oo atu i manu felelei o le lagi, faatasi ai ma povi ma manu vaefa o loo i le fanua; auā ua ou salamo ona ua ou faia i latou.
20 O tagata uma fo‘i na savavali i ala o le ALI‘I, na oti i na aso, a o le‘i aumaia e le ALI‘I le malaia i le tagata na ia fetalai mai ai, auā o le mea lea na tupu mai i le ALI‘I, ‘ina ‘ia latou lē va‘ai i le malaia na fetalai mai ai le ALI‘I e uiga i le fānau a tagata.
21 Ma sa maua e Noa le alofa tunoa i le silafaga a le Alii, ma sa filifilia e le Alii o ia ma ana fanau e faatuina mai ia i latou ni fanau i luga o le fogaeleele uma.

MATAUPU 5

1 O le tausaga e valu sefulu ma le fa o le olaga o Noa, na oti ai Enoka le atalii o Setu; e iva selau ma le lima ona tausaga ina ua maliu.
2 I le tausaga e tasi le selau ma le fitugafulu ma le iva o le soifuaga o Noa, na maliu ai Kainano le atalii o Enosa; o aso uma fo‘i o Kainano e iva selau ma le sefulu tausaga, ‘ona maliu ai lea o ia.
3 I le tausaga e lua selau tolusefulu ma le fa o le soifuaga o Noa, na maliu ai Maalaleli le atalii o Kainano, ma o aso o Maalaleli e valu selau ivasefulu ma le lima tausaga, ona maliu ai lea o ia.
4 Ma sa maliu Iareto le atalii o Maalaleli i na aso, i le tausaga e tolu selau ma le tolusefulu ma le ono o le soifuaga o Noa; ma o aso uma o Iareto e iva selau ma le onosefulu ma le lua tausaga, ona maliu ai lea o ia.
5 O i latou uma fo‘i na mulimuli i le Ali‘i na oti i na aso, a o le‘i va‘aia e i latou le malaia na folafola mai e le Atua e faia i le lalolagi.
6 A ua mavae atu tausaga e tele, i le fa selau ma le valu sefulu o tausaga o le soifuaga o Noa, ina ua maliliu uma tagata na mulimuli i le Alii mai le fanauga a tagata, ma ua na o Metusela na totoe i lea taimi, ona fetalai atu lea o le Atua ia Noa ma Metusela, ua faapea atu,
7 Ia outou tautala atu, ma folafola atu i atalii o tagata, ia faapea atu, O loo faapea ona fetalai mai o le Alii, ia outou liliu ese mai o outou ala leaga ma lafoai a outou galuega, ona salamo ai lea o le Alii i le malaia na ia fetalai e faia ia te outou, o lea e le taunuu ai.
8 Auā o lo‘o fa‘apea ‘ona fetalai mai o le ALI‘I, Faauta, ‘ou te avatu ‘iā te ‘outou le vaitaimi e selau ma le luafulu tausaga; ‘āfai tou te liliu mai ‘iā te a‘u, ma tu‘ua o ‘outou ala leaga, ‘ona ‘ou liliu ‘ese ai lea mai le malaia na ‘ou fai atu ai ‘iā te ‘outou, e leai lava, ‘ua fetalai mai ai le ALI‘I.
9 Ma sa tautala atu Noa ma Metusela i afioga uma a le Alii i atalii o tagata, i lea aso ma lea aso, ma sa tautala atu pea lava pea ia te i latou.
10 Ae sa lē fia faalogo atalii o tagata iā i latou, pe ua‘i atu o latou taliga i a latou upu, ma sa fa‘ama‘a‘a o latou ua.
11 Ona tuuina atu lea e le Alii ia i latou se vaitaimi e selau ma le luafulu tausaga, ua faapea atu, Afai latou te toe foi mai, ona salamo lea o le Atua i le leaga, ina ia le faaumatia ai le lalolagi.
12 O Noa le atalii o Lameko na taofia lana avā i ia ona po, ina ia fanau ai ni fanau, auā na ia faapea, E moni lava o le a faaumatia nei e le Atua le lalolagi, se a ea la le mea ou te fanau ai ni fanau?
13 Ma o Noa o se tagata amiotonu, sa atoatoa o ia i lana tupulaga, ma sa filifilia o ia e le Alii e faatu mai ni fanau mai lana fanau i luga o le fogaeleele.
14 Ua fetalai mai le Alii ia Noa, Ia e fai sau ava, ma ia fanauina ni fanau, aua ua Ou vaaia oe o e amiotonu i o'u luma i lenei tupulaga.
15 Ma ia e fanauina ni fanau, faatasi ma au fanau faatasi ma oe, i le lalolagi; ona alu ai lea o Noa ma fai avā, ma ua

ia filifilia Naama le afafine o Enoka, e lima selau valu sefulu tausaga o lona soifua.
16 E fa selau ma le iva sefulu valu tausaga o Noa ina ua fai avā o ia iā Naama.
17Ona to lea o Naama, ua fanaua se tama tane, ua faaigoa ia te ia o Iafeta, ua faapea ia, Ua faalauteleina a'u e le Atua i le lalolagi; ua toe to o ia, ua fanaua se tama tane, ua faaigoa ia te ia o Semu, ua faapea ia, Ua tofia a'u e le Atua ma ua totoe, ina ia ou faatupuina ni fanau i le lalolagi.
18 E lima selau ma le lua tausaga o Noa ina ua fanaua e Naama o Semu; ua tutupu a'e tama ma savavali i ala o le Alii, i mea uma na a'oa'oina ai i latou e Metusela ma Noa lo la tamā.
19 Ma o Lameko le tamā o Noa, na maliu i na aso; ae e moni sa lei alu o ia ma lona loto atoa i ala o lona tamā, ma sa maliu o ia i le selau ma le ivasefulu ma le lima o tausaga o le soifuaga o Noa.
20 O aso uma fo'i o Lameko e fitu selau ma le fitugafulu tausaga, 'ona maliu ai lea o ia.
21 O atali'i uma o tagata na iloa le Ali'i, na oti i lea lava tausaga a'o le'i fa'ao'o mai e le Ali'i le malaia 'iā te i latou; auā na finagalo le Ali'i 'ia latou oti, 'ina 'ia latou lē va'ai i le malaia o le a fa'ao'o mai e le Atua i o latou uso ma 'āiga, e pei 'ona ia folafola atu.
22 O ona po ia, na fetalai mai ai le Alii ia Noa ma Metusela, Ia oulua tutu ma folafola atu i le fanauga a tagata upu uma na ou fai atu ai ia te oulua i na aso, atonu latou te liliu ese mai o latou ala leaga, ona ou salamo ai lea i le malaia ma ou le aumaia.
23 Ona tutu atu lea o Noa ma Metusela, ma fai atu i taliga o atalii o tagata, mea uma na fetalai mai ai le Atua e uiga ia te i laua.
24 Ae sa lē fia faalogo atalii o tagata, pe uai atu o latou taliga i a latou folafolaga uma.
25 Ina ua mavae lenei mea, ona fetalai atu lea o le Alii ia Noa, Ua oo mai i o'u luma le iuga o tagata uma, ona o a latou amioga leaga, ma faauta, o le a ou faaumatia le lalolagi.
26 Ia e ave fo'i le la'au kopera ma e alu i se tasi nofoaga ma e fai ai se va'a tele, ma e tu'u ai i lea lava nofoaga.
27Ia faapea ona e faia; e tolu selau kupita lona umi, e lima sefulu kupita le lautele, e tolu sefulu kupita lona maualuga.
28 Ia e faia fo'i se faitoto'a mo oe, e tatala i lona itu, ia e fa'auma lona pito i luga se'ia o'o i le kupita e tasi, ma ia ufiufi fo'i i totonu ma fafo i le pulu.
29 Faauta foi, ou te faaooina atu le lolo i le lalolagi, e fa'aumatia ai tagata uma; o mea uma lava o i le lalolagi e fano ai i lalo o le lagi.
30. 'Ia e ō ma lou 'āiga, ma e fa'apotopoto mai manu fe'ai e lua i manu fe'ai uma, o le tane ma le fafine, ma 'ia e 'aumai 'iā te i latou i le va'a, 'ia fa'atupuina ai ni a latou fānau i le 'ele'ele.
31 Ia e faapotopoto mo oe mea'ai uma e 'aina e manu uma, ina ia i ai mea'ai mo oe atoa ma i latou.
32 Ia e filifilia fo'i mo ou atali'i ni taupou e to'atolu, mai afafine o tagata, e fai i latou ma avā a ou atali'i.
33 Ona tula'i lea o Noa, ma faia le vaa i le mea na poloa'i atu ai le Atua iā te ia; ua faia fo'i e Noa e pei ona poloa'i atu ai le Atua iā te ia.
34 I lona lima selau ivasefulu ma le lima o tausaga na amata ai e Noa ona fai le vaa, ma sa ia faia le vaa i le lima tausaga, e pei ona poloaiina ai e le Alii.
35 Ona fai avā lea o Noa i afafine e to'atolu o Eliakimo, le atalii o Metusela, mo ona atalii, e pei ona poloa'i mai ai Ieova iā Noa.
36 O le taimi lava lea na maliu ai Metusela le atalii o Enoka, e iva selau onosefulu ona tausaga.

MATAUPU 6

1 O ona po ia, ina ua mavae le maliu o Metusela, ona fetalai atu lea o le Alii ia Noa, Ulu atu ia oe ma lou aiga i le vaa; faauta, ou te faapotopotoina ia te oe manu vaefa uma o le lalolagi, o manu vaefa o le vao, atoa ma manu felelei o le lagi; latou te o mai uma lava ma siosio le vaa.
2 'Ia e alu ma e nofo i tafatafa o faitoto'a o le va'a, ma o manu fe'ai uma, o manu vaefā, ma manu felelei, latou te fa'apotopoto ma tu'u i ou luma; o i latou fo'i o ē o mai ma ifo i ou luma, 'ia e 'ave ma tu'uina atu i lima o ou atali'i, latou te 'aumaia i latou i le va'a, 'ae tu'ua i latou uma o ē e tutu i ou luma.
3 Ona faataunuuina lea e le Alii i le aso na sosoo ai, ma sa o mai ai manu vaefa, manu vaefa ma manu felelei i le tele o motu o tagata ma siomia ai le vaa.
4 Ona alu atu lea o Noa ma nofo i le faitoto'a o le vaa; ua ia aumaia i le vaa ni tagata ola uma na punou i ona luma, a o i latou uma na tutu i ona luma na tuua i le lalolagi.
5 Ona sau lea o le leona fafine, faatasi ma ana tama e lua, o le tane ma le fafine, ma ua punou ifo le toatolu i luma o Noa, ona tulai lea o tama e lua e tetee atu i le leona fafine ma fasi ia te ia, ma tuliesea o ia mai lona nofoaga, ona alu ese ai lea o ia, ona toe foi atu lea o i la'ua i o la nofoaga, ma punou ifo i le eleele i luma o Noa.
6 Ona sola ese lea o le leona fafine, ma tū i le mea sa i ai leona.
7Ua iloa e Noa lenei mea, ona matuā ofo ai lea o ia; ona tulai lea o ia, ua ave tamai povi e lua, ma aumai i latou i le vaa.
8Ona aumaia lea e Noa i le vaa nisi o manu fetolofi uma o le lalolagi, e leai se tasi na totoe, na o i latou lava na aumaia e Noa i le lalolagi.
9 'Ua ō atu ta'ito'alua 'iā Noa i totonu o le va'a; a 'ua 'aumai e ia ni manu e fitu mai manu e mamā ma manu felelei e mamā, e pei 'ona poloa'i atu ai le Atua 'iā te ia.
10 Sa i ai pea manu vaefā uma, ma manu vaefā, ma manu felelei, ma sa latou si'omia le va'a i mea uma, ma e le'i totō ifo le timu se'ia mavae aso e fitu.
11 Ma i lea aso, na luluina ai e le Alii le lalolagi atoa, ma faapouliuligia ai le la, ma gatete ai faavae o le lalolagi, ma sa matuā gatete le lalolagi atoa, ma emo ai uila, ma pa le faititili, ma ua malepelepe ai punavai uma i le lalolagi, e lei iloa muamua e tagata o nonofo ai; ma sa faia e le Atua lenei mea mamana, ina ia faamata'u ai le fanauga a tagata, ina ia le toe i ai se mea leaga i le lalolagi.
12 Ae sa lē mafai lava e le fanauga a tagata ona liliu ese mai o latou ala leaga, ma sa latou faateleina le toasa o le Alii i lea lava aso, ma sa latou le'i taulai atu o latou loto i nei mea uma.
13 Ua mavae aso e fitu, o le ono selau tausaga o le olaga o Noa, ona oo mai ai lea o le lolo i le lalolagi.

14 Ona māvaevae ai lea o puna uma o le loloto, ua tatalaina fo‘i pupuni o le lagi, ona timu ai lea o le lalolagi i ao e fagafulu ma po e fagafulu.
15 Ua ulu atu Noa ma lona aiga, ma manu fe‘ai uma sa faatasi ma ia i le vaa ona o le lolo, ona tapunia lea o ia e Ieova i totonu.
16 O atalii uma o tagata na totoe i le lalolagi, na vaivai i latou i le leaga ona o le timu, auā na atili ai ona malosi le tafe mai o le vai i le lalolagi, ma sa si‘omia pea le vaa e manu ma manu vaefā.
17 Ona faapotopoto lea o atalii o tagata, e tusa ma le fitu selau afe o tane ma fafine, ma latou o atu ia Noa i le vaa.
18. ‘Ua latou vala‘au atu ‘iā Noa, ‘ua fa‘apea atu, "‘Inā tatala mai ia le faitoto‘a mo i matou, ‘ina ‘ia matou ō atu ‘iā te oe i le va‘a; se a fo‘i le mea matou te oti ai?"
19 Ona tali atu lea o Noa ia te i latou mai le vaa ma le leo tele, ua faapea atu, Pe ua outou fouvale ea i le Alii, ma fai mai e leai o ia? o le mea lea ua aumaia ai e le Alii lenei malaia ia te outou, e faaumatia ma vavae ese ai outou mai le fogaeleele.
20 E lē o le mea ea lenei na ou fai atu ai iā te outou i le selau ma le luafulu tausaga ua mavae, a ua outou lē faalogo i le siufofoga o le Alii, a o lenei ua outou fia nonofo i le lalolagi?
21Ua latou fai atu ia Noa, Ua matou sauni e toe foi atu ia Ieova; tau lava ina tatala mai ia mo i matou, ina ia matou ola ai, a e le oti.
22 Ona tali atu lea o Noa ia te i latou, ua faapea atu, Faauta nei ua outou vaai i le puapuaga o o outou agaga, ua outou fia toe foi atu i le Alii; aisea ua outou le toe foi mai ai i nei tausaga e selau ma le luafulu, lea na tuuina atu e le Alii ia te outou o le vaitaimi atofaina?
23 A o lenei, ua outou o mai ma ta‘u mai ia te a‘u lenei mea ona o le puapuaga o outou agaga, o lenei foi, e le faafofoga mai le Alii ia te outou, e le faafofoga mai foi o ia ia te outou i lenei aso, o lea tou te le manuia ai i nei ona po i mea tou te mananao i ai.
24 Ona faalatalata atu lea o atalii o tagata e ulu atu i le vaa, e ulu atu ai ona o le timu, auā ua lē mafai ona latou onosaia le timu i luga o le vaa.
25 Ona auina atu lea e le Alii o manu fe‘ai uma ma manu vaefa uma sa tutu faataamilo i le vaa. Ona manumalo lea o manu fe‘ai ia te i latou ma tuliesea i latou mai lea mea, ona o ese ai lea o tagata taitasi i lona ala ma toe faataapeapeina i latou lava i luga o le fogaeleele.
26Ua totō ifo pea le timu i le lalolagi, ma ua totō ifo i ao e fagafulu ma po e fagafulu, ua matuā malosi ai le vai i le lalolagi; ona oti ai lea o mea ola uma sa i le lalolagi atoa ma le vai, o tagata, o manu vaefa, o manu fetolofi, o manu felelei, ma manu felelei o le lagi; ua na o Noa ma i latou sa i le vaa faatasi ma ia ua totoe.
27Ua malo tele le vai, ma ua matuā faateleina i le lalolagi; ona latou siitia lea o le vaa, ona siitia lea i luga nai le eleele.
28 Ua opeopea le vaa i luga o le vai, ua felafoa‘iina i luga o le vai, o lea ua feliua‘i ai meaola uma i totonu e pei o le falaoa i totonu o se ulo.
29 ‘Ua atuatuvale tele fo‘i meaola uma sa i totonu o le va‘a, ‘ua peiseaī ‘ua malepelepe le va‘a.
30 Ona matuā fefefe ai lea o mea ola uma sa i totonu o le vaa, ua fetagisi leona, ua tagi leo povi, ua fetagisi luko, ua tautala fo‘i mea ola uma sa i totonu o le vaa ma tagi i lana lava gagana, ua oo atu ai o latou leo i se mea mamao, ua tagi ma fetagisi Noa ma ona atalii i o latou puapuaga; ua matuā fefefe lava i latou auā ua latou oo atu i faitotoa o le oti.
31 Ma sa tatalo Noa i le Alii, ma tagi atu ia te ia ona o lenei mea, ma sa ia fai atu, Le Alii e, fesoasoani mai ia i matou, aua ua leai so matou malosi e onosaia ai lenei mea leaga ua siomia ai i matou, aua ua siomia i matou e galu o le vai, ua faamata'uina i matou e vaitafe leaga, ua oo mai i o matou luma mailei o le oti; tali mai ia i matou, Le Alii e, tali mai ia i matou, faamalamalama mai ou fofoga ia i matou ma ia alofa mutimutivale mai ia i matou, togiola ma laveai i matou.
32 Ma sa faafofoga le Alii i le leo o Noa, ma sa manatua o ia e le Alii.
33. ‘Ua agi mai le matagi i le lalolagi, ‘ona malū ai lea o le vai, ‘ua to‘a ai fo‘i le va‘a.
34. ‘Ua punitia fo‘i puna o le sami loloto ma pupuni o le lagi, ‘ua taofia fo‘i le timu mai le lagi.
35 Ua faaitiitia le vai i na aso, ma ua tū ai le vaa i luga o mauga o Ararata.
36 Ona tatalaina lea e Noa o faamalama o le vaa, ma sa valaau atu pea Noa i le Alii i lea lava taimi ma faapea atu, Le Alii e, o lē na faia le lalolagi ma le lagi ma mea uma o i ai, ia e aumaia o matou agaga mai lenei noataga, ma mai le falepuipui ua e tuuina ai i matou, auā ua ou matuā vaivai i le ōi.
37 Ona faafofoga mai lea o le Alii i le leo o Noa, ma fetalai atu ia te ia, A e mavae atu le tausaga atoa, ona e alu ese ai lea.
38 A o‘o i le taimi na liliu ai le tausaga, ua atoa le tausaga talu ona nofo Noa i le vaa, ona mago ai lea o le vai mai le eleele, ona tatala lea e Noa le ufi o le vaa.
39 I le taimi lea, i le aso lua sefulu fitu o le masina lona lua, ua mago le lalolagi, ae e le‘i ō ese Noa ma ona atalii, ma i latou na faatasi ma ia mai le vaa se‘ia oo ina fetalai atu Ieova iā i latou.
40 Ua oo i le aso na fetalai atu ai le Alii ia te i latou e o ese, ona latou o ese uma ai lea mai le vaa.
41 Ona latou ō lea ma toe fo‘i atu, e ta‘itasi ma lona ala ma lona nu‘u, ma sa nonofo Noa ma ona atali‘i i le nu‘u na ta‘u atu e le Atua iā i latou, ma sa latou auauna atu i le Ali‘i i o latou aso uma, ma sa faamanuia e le Ali‘i ia Noa ma ona atali‘i i lo latou ō ese mai le va‘a.
42Ua fetalai atu foi o ia ia te i latou, Ia fanafanau ia, ma ia tumu ai le lalolagi uma; ia malolosi, ma ia uluola tele i le lalolagi, ma ia uluola ai.

MATAUPU 7

1 O igoa nei o atali‘i o Noa; o Iafeta, o Hamo, ma Semu; na fānaua fo‘i ‘iā te i latou o fānau a‘o le‘i o‘o mai le lolo, auā na latou fai avā a‘o le‘i o‘o mai le lolo.
2 O atali‘i nei o Iafeta; o Komeri, o Makoka, o Matei, o Iavana, o Tupalu, o Meseko, ma Tirasa, o atali‘i e to‘afitu ia.
3 O atali‘i fo‘i o Komeri o Askinasa, o Refata ma Tekarama.
4 O atali‘i fo‘i o Makoka o Elikanafa ma Lupalu.
5 O atalii o Madai o ‘Akoni, o Seelo, o Hasoni ma Lota.

6 O atali‘i fo‘i o Iavana o Elisaia, o Tasesa, o Kitimo ma Tutoni.
7 O atalii o Tubala o Arifi, o Keseta ma Taari.
8 O atalii o Meseka o Titona, o Sarona ma Sepaseni.
9 O atali‘i fo‘i o Tirasa; o Penipa, o Kira, o Lupiriona ma Kilaka; o atali‘i ia o Iafeta e tusa ma o latou ‘āiga; o le faitau aofa‘i o i latou i ia aso e tusa ma le fa selau ma le to‘aonogafulu o tagata.
10 O atali‘i nei o Hamo; o Kuso, o Misaraima, o Futu ma Kanana, o atali‘i e to‘afa; o atali‘i fo‘i o Kuso o Sepa, ma Havila, o Sapeta, o Raama ma Sateka; o atali‘i fo‘i o Raama o Sepa ma Titana.
11 O atali‘i fo‘i o Miseraima o Luti, o Anoma, o Patoro, o Kaselo ma Kafatori.
12 O atali‘i fo‘i o Putu o Kepula, o Hatana, o Pena ma Atana.
13 O atalii o Kanana, o Saitonu, o Heti, o Amori, o Kerekasi, o Hivi, o Arki, o Seni, o Aroti, o Simoti, ma Kamiti.
14 O atalii ia o Hamo, e tusa ma o latou aiga, ma o le faitau aofa‘i o i latou i na aso e tusa ma le fitu selau tolusefulu tagata.
15 O atali‘i nei o Semu; o Elama, o Asura, o Afasata, o Luti ma Arama, o atali‘i e to‘alima ia; o atali‘i fo‘i o Elama o Susana, o Makula ma Haromona.
16 O atalii o Ashara o Mirus ma Mokil, ma o atalii o Afasata o Sela, o Anara ma Askolo.
17 O atali‘i o Luta o Petoru ma Pisaion; a o atali‘i o Arama o Usa, o Hulo, o Kekete ma Mase.
18 O atali‘i ia o Semu e tusa ma o latou ‘āiga; o le faitau aofa‘i o i latou i ia aso e tusa ma le to‘atolu selau tagata.
19 O gafa nei o Semu; na fanaua e Semu o Afasata; na fanaua fo‘i e Afasata o Selaka; na fanaua fo‘i e Selaka o Eperu; na fānaua fo‘i e Eperu ona atali‘i e to‘alua, o le igoa o le tasi o Peleka; auā o ona aso na vaeluaina ai atali‘i o tagata, a o ona aso e gata ai, na vaeluaina ai le lalolagi.
20 O le igoa fo‘i o lona lua o Iokatana, o lona uiga i ona aso sa fa‘aitiitia ma fa‘aitiitia ai ola o atali‘i o tagata.
21 O atali‘i nei o Ioketana; o Alemotata, o Silafa, o Kasarmoveta, o Ieraka, o Aturoma, o Usela, o Tikela, o Opala, o Apimalu, o Sepa, o Ofeira, o Havila ma Iopapa; o atali‘i uma ia o Ioketana.
22 Na fanaua e Peleka lona uso o Iena, na fanaua e Iena o Seruga, na fanaua e Seruga o Nakori, na fanaua e Nakori o Tara, ma e tolusefulu valu tausaga o Tara, ona fanaua lea e ia o Harana ma Nakori.
23 Ona fai avā lea o Kuso le atalii o Hamo, le atalii o Noa, i na aso ina ua toeaina o ia, ma fanaua e ia se atalii, ma sa latou faaigoa ia te ia o Nimarota, ua faapea mai, O le taimi lena na toe amata ai ona fouvale ma solia e atalii o tagata le Atua, ma ua tupu le tama, ma sa alofa tele lona tamā ia te ia, auā o ia o le atalii o lona toeaina.
24 O ofu pa‘u na faia e le Atua mo Atamu ma lana avā, ina ua la ō ese mai le faato‘aga, na avatu iā Kuso.
25 Auā ina ua mavae le maliu o Atamu ma lana avā, sa avatu ia ofu ia Enoka, le atalii o Iareto, ma ina ua aveina a‘e Enoka i le Atua, sa ia avatu ia Metusela, lona atalii.
26 Ma ina ua maliu Metusela, na ave i latou e Noa ma aumai i latou i le vaa, ma sa latou faatasi ma ia seia oo ina alu ese o ia mai le vaa.
27 A o latou ō ese, na gaoia e Hamo ia ofu mai ia Noa lona tamā, ma na ia aveina ma nanā mai ona uso.
28 ‘Ua fanaua e Hamo lana ulumatua o Kuso, ‘ona avatu fa‘alilolilo lea e ia ‘iā te ia o ‘ofu, ma sa la fa‘atasi ma Kuso i aso e tele.
29 Ma sa nanā fo‘i e Kuso i latou mai ona atali‘i ma ona uso, ma ‘ina ‘ua fānaua e Kuso o Nimarota, sa ia avatu ‘iā te ia na ‘ofu ‘ona o lona alofa ‘iā te ia, ‘ona tupu a‘e lea o Nimarota, ma ‘ina ‘ua luasefulu ona tausaga sa ia ‘ofuina ai na ‘ofu.
30 Ma sa malosi Nimarota ina ua ia ofuina ofu, ma sa tuuina atu e le Atua ia te ia le malosi ma le mana, ma o ia o se tulimanu malosi i le lalolagi, ioe, o ia o se tulimanu malosi i le vao, ma sa ia tuli manu ma sa ia fausia fata faitaulaga, ma sa ia ofoina atu i luga o na manu i luma o le Alii.
31 Ona faamalosi lea o Nimarota, ma tulai atu o ia mai ona uso, ma tau ai taua a ona uso faasaga i o latou fili uma o siomia ai.
32 Ma sa tuuina atu e le Alii fili uma o ona uso i ona lima, ma sa faamanuiaina o ia e le Atua i lea taimi ma lea taimi i ana taua, ma sa pule o ia i le lalolagi.
33 O le mea lea na tupu i na aso, a fa‘apotopoto mai e se tagata i latou na ia a‘oa‘oina mo le taua, e fai atu o ia ‘iā te i latou, E pei ‘ona faia e le Atua ‘iā Nimarota, o lē sa malosi i le tuli manu i le lalolagi, ma na manuia i taua na manumalo ai i ona uso, na ia lavea‘iina i latou mai lima o o latou fili, ‘ia fa‘apea ‘ona fa‘amalosia i tatou e le Atua ma lavea‘iina i tatou i le aso nei.
34 Ina ua fagafulu tausaga o Nimarota, o le taimi lea na tau ai le taua i le va o ona uso ma le fanauga a Iafeta, o lea na latou i ai i le lima o o latou fili.
35 Ona alu atu lea o Nimarota i lea lava aso, ma sa ia faapotopotoina atalii uma o Kuso ma o latou aiga, e tusa ma le fa selau ma le onosefulu tagata, ma sa ia totogi foi ni tagata mai ana uo ma ana masani e tusa ma le toavalugafulu tagata, ma avatu ia te i latou lo latou totogi, ma sa ia alu faatasi ma i latou i le taua, ma a o i ai o ia i le ala, sa faamalosia e Nimarota loto o le nuu na o faatasi ma ia.
36 ‘Ua fai atu o ia ‘iā te i latou, "‘Aua tou te fefefe, ‘aua fo‘i tou te atuatuvale; auā e tu‘uina mai o tatou fili uma i o tatou lima, ‘ia ‘outou faia ‘iā te i latou mea tou te loto i ai."
37 O tagata uma na ō atu e tusa ma le lima selau, ma na latou tau ma o latou fili, ma na latou fa‘aumatia i latou, ma fa‘ato‘ilaloina i latou, ma na tofia e Nimarota ni ali‘i e tumau i o latou tulaga ta‘itasi.
38. ‘Ua ia ‘ave fo‘i nisi o a latou fānau e fai ma mea e fa‘amau ai, ma ‘ua ‘avea i latou uma ma ‘au‘auna ‘iā Nimarota ma ona uso, ‘ona toe fo‘i lea o Nimarota ma le nu‘u uma sa ‘iā te ia i o latou ‘āiga.
39. ‘Ua toe fo‘i mai Nimarota ma le fiafia mai le taua, ‘ina ‘ua uma ‘ona ia fa‘ato‘ilaloina ona fili, ‘ona potopoto ai lea o ona uso uma, fa‘atasi ai ma i latou na iloa muamua o ia, e fai o ia ma tupu ‘iā te i latou, ma ‘ua latou fa‘ae‘e atu le paleali‘i i lona ulu.
40. ‘Ua tofia fo‘i e ia e pule i ona tagata ma le nu‘u, o ali‘i sili, o fa‘amasino ma faipule, e tusa ma le masani a tupu.
41 Ua ia tofia fo‘i Tara le atali‘i o Nakori e fai ma ali‘i o lana ‘autau, ma ‘ua ia fa‘aaloalogia o ia ma fa‘aeaina o ia i ona ali‘i uma.

42 A o pule o ia e tusa ma le mana‘o o lona loto, ina ua uma ona faato‘ilaloina ona fili uma i ona tafatafa, sa ia fautua faatasi ma ona faufautua e fausia se aai mo lona maota, ma sa latou faia faapea.
43 Ona latou maua lea o se vanu tele e faasaga i le itu i sasae, ona latou fausia ai lea mo ia o se aai tele ma lautele, ona faaigoa lea e Nimarota le aai na ia fausia o Senara, auā na matuā lūlūina e le Alii ona fili ma faaumatia i latou.
44 Sa nofo Nimarota i Senara, ma sa nofotupu ma le saogalemu, ma sa tau ma ona fili ma sa faatoilaloina i latou, ma sa manuia o ia i ana taua uma, ma sa matua tele lava lona malo.
45 Ua faalogo atunuu uma ma gagana i lona ta‘uta‘ua, ona latou faapotopoto lea ia te ia, ua ifo i le eleele, ua latou avatu ia te ia taulaga, ona avea ai lea o ia ma o latou alii ma tupu, ua latou nonofo faatasi ma ia i le aai o Senara, ma ua pule Nimarota i le lalolagi i atalii uma o Noa, ma ua latou i lalo uma o lona pule ma lana fautuaga.
46 Sa tasi le gagana ma sa autasi upu a le lalolagi uma, ae le‘i savali Nimarota i ala o le Alii, ma sa sili atu lona amioleaga nai lo tagata uma na muamua ia te ia, talu mai aso o le lolo seia oo i na aso.
47 Ma sa ia faia atua i laau ma maa, ma sa ia ifo i ai, ma sa ia fouvale i le Alii, ma sa ia aoao atu i ona tagatanuu uma ma tagata o le lalolagi ona ala leaga; a o Maketona lona atalii sa sili atu lona amioleaga nai lo lona tamā.
48 O i latou uma na fa‘alogo i mea na faia e Mardona le atali‘i o Nimarota, sa latou fai ane ‘iā te ia, “E tupu mai le amio leaga mai ē amioleaga,” o le mea lea ‘ua avea ai ma fa‘ata‘oto i le lalolagi uma, “E tupu mai le amio leaga mai ē amioleaga,” ma sa taatele i ‘upu a tagata talu mai lenā taimi se‘ia o‘o mai i le asō.”
49 O Tara le atali‘i o Nakori, o le ali‘i sili o le ‘autau a Nimarota, sa matuā mamalu lava o ia i na aso i le va‘aiga a le tupu ma ona tagata, ma sa alolofa tele le tupu ma ali‘i ‘iā te ia, ma sa latou matuā fa‘aeaina o ia.
50 Sa fai avā Tara i se fafine e igoa ia Amatelo le afafine o Konepopa; ona to ai lea o le avā a Tara ma fanaua ai se atalii mo ia i na aso.
51 E fitu sefulu tausaga o Tara ina ua fanaua o ia; ua faaigoa e Tara lona atalii o Aperamo, auā na faaeaina o ia e le tupu i na aso, ma na faamamaluina o ia i ona alii sili uma sa faatasi ma ia.

MATAUPU 8

1 O le pō na fanau mai ai Aperamo, na ō mai ai auauna uma a Tara, ma tagata popoto uma a Nimarota, ma ana taulāitu, ma latou 'a'ai ma inu i le fale o Tara, ma latou fiafia fa'atasi ma ia i lea lava pō.
2 ‘Ua ō atu fo‘i tagata popoto uma ma ē fai togafiti fa‘ataulāitu mai le fale o Tara, ‘ona tepa a‘e lea o latou mata i le lagi i lea po e va‘ai i fetu, ‘ona latou va‘ai atu lea, ma fa‘auta, o le tasi fetu tele lava ‘ua sau mai sasa‘e ma tamo‘e i le lagi, ma ‘ua foloina ai fetu e fa mai itu e fa o le lagi.
3 ‘Ona ofo ai lea o le ‘au popoto uma a le tupu ma ana taulāitu i le mea na va‘aia, ‘ua malamalama fo‘i le ‘au popoto i lenei mea, ma ‘ua latou iloa lona uiga.
4 Ona latou fetautalatalai lea, Ua na o le faailoga lea o le tama ua fanau mai ia Tara i le po nei, o le a tupu ae ma fanafanau, ma faatoateleina, ma fai mo ia le lalolagi uma, o ia ma lana fanau e faavavau, ma o ia ma lana fanau o le a fasiotia tupu sili, ma fai mo latou tofi o latou laueleele.
5 Ona ō atu lea o le ‘au popoto ma ē fai togafiti i o latou fale i lea lava pō, ma i le taeao na alapo ai nei popoto ma ē fai togafiti uma, ma faapotopoto i se fale ua uma ona atofaina.
6‘Ona latou fetautalatala‘i lea, ‘ua fa‘apea ane, “Fa‘auta, o le mea na tatou va‘aia i le pō anapo ‘ua natia i le tupu, e le‘i fa‘ailoa atu ‘iā te ia.”
7 Afai e iloa e le tupu lenei mea i aso e gata ai, o le a ia fai mai ia te i tatou, Aisea ua outou natia ai lenei mataupu mai ia te au, ona tatou oti ai lea; o lea, ia tatou o nei ma ta’u atu i le tupu le mea na tatou vaaia, ma lona uiga, ona tatou le iloa lea.
8 ‘Ua latou faia fa‘apea, ma ‘ua latou ō atu uma i le tupu ma ifo atu ‘iā te ia i le ‘ele‘ele, ma ‘ua latou fa‘apea atu, “‘Ia soifua le tupu, ia soifua le tupu.”
9 Na matou fa‘alogo ua fanau se atali‘i o Tara le atali‘i o Nakori, le ali‘i sili o lau ‘autau, ma na matou o atu ananafi i lona fale, ma matou 'a‘ai ma inu ma fiafia fa‘atasi ma ia i lenā pō.
10 ‘Ua ō atu fo‘i au ‘au‘auna mai le fale o Tara, e ō atu i o matou fale ta‘itasi e momoe ai iina mo le po, ‘ona matou tepa a‘e ai lea o matou mata i le lagi, ma matou va‘aia ai se fetu tele o lo‘o sau mai sasa‘e, ma o le fetu lava lea e tasi na tamo‘e ma le saoasaoa tele, ma foloina ai fetu tetele e fa, mai itu e fa o le lagi.
11 Ma sa matuā ofo au auauna i le vaaiga na matou vaaia, ma sa matuā fefefe lava, ma sa matou faia la matou faamasinoga i le vaaiga, ma sa matou iloa i lo matou poto le uiga tonu o lenei mea, o lenei mea e faatatau i le tama e fanau mai ia Tara, o lē o le a tupu a‘e ma faatoateleina tele, ma avea ma tagata malosi, ma fasiotia tupu uma o le lalolagi, ma fai mo ia o latou laueleele uma, o ia ma ana fanau e faavavau.
12 O lenei lo matou ali‘i ma le tupu, fa‘auta, ua matou fa‘ailoa atu ‘iā te oe mea ua matou va‘aia e uiga i lenei tamaitiiti.
13 Afai e lelei i le tupu ona avatu i lona tamā le taui mo lenei tamaitiiti, tatou te fasiotia o ia a o lei matua o ia ma tupu tele i le nuu, ma ia faateleina lona leaga ia i tatou, ina ia fano ai i tatou atoa ma a tatou fanau i lana leaga.
14 Ua faalogo le tupu i a latou upu, ma ua lelei i lona manatu, ona ia auina atu lea o se tasi e aami ia Tara, ona sau ai lea o Tara i luma o le tupu.
15 Ona fai atu lea o le tupu ia Tara, Ua ta‘u mai ia te a‘u ua fanau mai ia te oe se atalii ananafi, ma ua faapea ona vaaia i le lagi i lona fanau mai.
16 O lenei, tu‘u mai ia le tama ‘iā te a‘u, se‘i o tatou fasioti ‘iā te ia a‘o le‘i oso mai lana amioleaga ‘iā te i tatou, ‘ona ‘ou avatu lea ‘iā te oe lou fale e tumu i le ario ma le auro e sui ai lona tau.”
17 ‘Ona tali atu lea o Tara i le tupu, ‘ua fa‘apea atu ‘iā te ia: “Lo‘u ali‘i e, le tupu e, ‘ua ‘ou fa‘alogo i au afioga, ma o le a faia e lau ‘au‘auna mea uma e finagalo i ai lona tupu.”
18 A o lo‘u ali‘i e le tupu, ‘ou te ta‘u atu ‘iā te oe le mea na tupu ‘iā te a‘u ananafi, ‘ina ‘ia ‘ou iloa ai po o le a se fautuaga a le tupu i lana ‘au‘auna, ‘ona ‘ou tali atu ai lea i le tupu e tusa ma lana fetalaiga.” ‘Ona fetalai mai lea o le tupu, “‘Inā fetalai mai ia.”

19 Ona fai atu lea o Tara i le tupu, “Na sau iā te a‘u ananafi ‘iā Aroni le atalii o Moreta, ua faapea mai,
20 Tu‘u mai ia ‘iā te a‘u le solofanua tele ma le matagofie na foa‘iina mai e le tupu ‘iā te oe, ‘ou te avatu fo‘i ‘iā te oe le ario ma le auro, ma ‘au o saito ma mea e ‘ai e tusa ma lona tau; ‘ona ‘ou fai atu lea ‘iā te ia, “Fa‘atali se‘ia ‘ou va‘ai i le tupu e uiga i au ‘upu; fa‘auta fo‘i, o le mea e fetalai mai ai le tupu, ‘ou te faia lava.”
21 O lenei, lo‘u ali‘i e le tupu, fa‘auta ‘ua ‘ou fa‘ailoa atu lenei mea ‘iā te oe, ‘atoa ma le fautuaga e tu‘uina mai e lo‘u tupu i lana ‘au‘auna, ‘ou te mulimuli i ai.
22Ua faalogo le tupu i upu a Tara, ona tupu ai lea o lona ita, ma ua manatu ia te ia o se vale.
23‘Ona tali atu lea o le tupu ‘iā Tara, ‘ua fa‘apea atu ‘iā te ia, “Po ‘ua e valea ‘ea, po ‘ua e lē lava ‘ea lou mafaufau, ‘e te faia ai lenei mea, e te avatu ai lau solofanua matagofie mo ario ma auro, po o vaomago ma mea e ‘ai?”
24 Pe ua matuā itiiti ea sou ario ma auro, ua e faia ai lenei mea, auā e te lē maua ni vaomago ma ni mea‘ai e fafaga ai lau solofanua? O le ā fo‘i le aogā o le ario ma le auro iā te oe, po o vaomago ma mea‘ai, ua e avatu ai le solofanua matagofie na ou avatu iā te oe, e leai se isi e tutusa ma ia i le lalolagi atoa?
25 Ua tuua e le tupu lana tautala, ona tali atu lea o Tara i le tupu, ua faapea atu, Ua faapea ona fetalai mai le tupu i lana auauna;
26 Ou te aioi atu ia te oe, lo‘u ali‘i e le tupu, o le ā lenei mea na e fetalai mai ai ‘iā te a‘u, ‘Tu‘u mai lou atali‘i matou te fasioti ‘iā te ia, ‘ona ‘ou avatu lea ‘iā te oe o ario ma auro e tusa ma lona tau;’ o le ā se mea ‘ou te faia i ario ma auro pe a mavae le oti o lo‘u atali‘i? O ai ea se tasi e fai ma o‘u tofi? A o‘o ‘ina ‘ou oti, e toe fo‘i atu le ario ma le auro i lo‘u tupu na foa‘iina mai?”
27 Ma ina ua faalogo le tupu i upu a Tara, ma le faataoto na ia aumaia e uiga i le tupu, sa matuā faanoanoa ai o ia ma sa ita tele o ia i lenei mea, ma sa mu ai lona ita i totonu ia te ia.
28 Ua iloa e Tara ua mū le to‘asā o le tupu iā te ia, ona tali atu lea o ia i le tupu, ua faapea atu, O mea uma lava ua iā te a‘u, o loo i le pule a le tupu; soo se mea e finagalo i ai le tupu e fai i lana auauna, ia faia e ia lava, ioe, o lo‘u atalii lava, o loo i le pule a le tupu, e aunoa ma se aogā e sui ai, o ia ma ona uso e toalua e matutua iā te ia.
29. ‘Ua fai atu le tupu ‘iā Tara, “E leai, a ‘ou te fa‘atauina lou atali‘i la‘itiiti i se tau.”
30 Ona tali atu lea o Tara i le tupu, ua faapea atu, Ou te aioi atu ia te oe lo’u alii e le tupu, ia e tuu mai lau auauna e tautala atu i se upu i ou luma, ma ia faafofoga mai le tupu i le upu a lana auauna, ona fai mai lea o Tara, Se’i e tuu mai e lo’u tupu ia te a’u ni aso e tolu seia ou mafaufau i lenei mataupu i totonu ia te a’u lava, ma feutagai ma lo’u aiga e uiga i upu a lo’u tupu; ma sa ia faatauanau malosi i le tupu e malie i lenei mea.
31 ‘Ua fa‘alogo le tupu ‘iā Tara, ‘ona ia faia lea lava, ‘ua ia avatu ‘iā te ia ni aso e tolu; ‘ona alu ‘ese lea o Tara nai luma o le tupu, ‘ua alu atu i lona ‘āiga, ‘ua tautala atu ‘iā te i latou i ‘upu uma a le tupu; ‘ona matuā fefefe ai lea o le nu‘u.
32Ua oo i le aso tolu, ona auina atu lea e le tupu ia Tara, ua faapea atu, Aumai ia lou atalii ia te au i se tau e pei ona ou fai atu ai ia te oe; afai e te le faia lenei mea, o le a ou auina atu ma fasiotia au mea uma i lou fale, ina ia leai se maile e totoe ia te oe.
33 Ona faataalise lea o Tara, auā sa matuā faanatinati le mea mai le tupu, ma ua ia ave se tamaitiiti mai se tasi o ana auauna, o lē na fanau mai e lana auauna fafine ia te ia i lea lava aso, ua aumai e Tara le tamaitiiti i le tupu, ma ua ia talia le taui mo ia.
34 Ma sa faatasi le Alii ma Tara i lenei mataupu, ina ia le mafua ai e Nimarota le oti o Aperamo, ona ave lea e le tupu le tamaitiiti mai ia Tara ma tulei lona ulu i le eleele i lona malosi atoa, auā sa manatu o ia o Aperamo; ma sa natia lenei mea mai ia te ia mai lena aso, ma sa galo i le tupu, auā o le finagalo lea o le Atua e le mafatia ai le oti o Aperamo.
35 Ona ave faalilolilo lea e Tara lona atalii o Aperamo, faatasi ma lona tinā ma lana tausitama, ma na ia nanā i la‘ua i totonu o se ana, ma avatu iā te i la‘ua a la mea‘ai i masina ta‘itasi.
36 Sa faatasi le Alii ma Aperamo i le ana ma sa tupu o ia, ma sa i ai Aperamo i le ana mo tausaga e sefulu, ma sa manatu le tupu ma ona alii sili, o e fai togafiti faataulaitu ma e popoto, ua fasiotia e le tupu Aperamo.

MATAUPU 9

1 O Harana fo‘i, o le atali‘i o Tara, o le uso ulumatua o Aperamo, na fai avā o ia i ia ona po.
2E tolugafulu ma le iva tausaga o Karana ina ua fai avā o ia ia te ia; ona to ai lea o le avā a Karana, ua fanau mai ai se tama tane, ua faaigoa ia te ia o Lota.
3 Ma sa toe to o ia ma fanaua se afafine, ma sa ia faaigoa ia te ia o Milka; ma sa toe to o ia ma fanaua se afafine, ma sa ia faaigoa ia te ia o Sarai.
4 E fagafulu ma le lua tausaga o Harana ina ua fanaua Sarai, o le sefulu lea o tausaga o le soifuaga o Aperamo; ma o aso ia na o ese ai Aperamo ma lona tinā ma lana tausima‘i mai le ana, auā ua galo i le tupu ma ona tagata le mea na tupu ia Aperamo.
5 Ina ua sau Aperamo mai le ana, sa alu atu o ia ia Noa ma lona atalii o Semu, ma sa nofo faatasi ma i la’ua e aoao le faatonuga a le Alii ma ona ala, ma e leai se tasi na iloa po o fea o i ai Aperamo, ma sa auauna Aperamo ia Noa ma Semu lona atalii mo se taimi umi.
6 Sa i ai Aperamo i le fale o Noa mo le tolusefulu ma le iva tausaga, ma sa iloa e Aperamo le Alii mai le tolu o ona tausaga, ma sa savali o ia i ala o le Alii seia oo i le aso o lona maliu, e pei ona aoaoina o ia e Noa ma lona atalii o Semu; ma o atalii uma o le lalolagi i na aso sa matua solia le Alii, ma sa latou fouvale ia te ia ma sa latou auauna atu i isi atua, ma sa latou faagaloina le Alii o lē na foafoaina i latou i le lalolagi; ma sa faia e tagata o le lalolagi mo i latou lava, i lena taimi, o latou atua taitasi; o atua o laau ma maa e lē mafai ona tautala, faalogo, pe laveai, ma sa auauna atu atalii o tagata ia i latou ma sa avea i latou ma o latou atua.
7 O le tupu ma ana auauna uma, atoa ma Tara ma lona aiga uma, o i latou ia o ē na muamua auauna i atua na faia i laau ma maa.
8Sa i ai fo‘i atua tetele e sefulu ma le lua o Tara, na faia i la‘au ma ma‘a, i masina e sefulu ma le lua o le tausaga; na ia ‘au‘auna fo‘i ‘iā te i latou ta‘itasi i masina ta‘itasi; o

masina ta‘itasi fo‘i na ‘aumai ai e Tara lana taulaga i mea e ‘ai ma lana taulaga i mea e inu i ona atua; sa fa‘apea lava ‘ona faia e Tara i aso uma lava.
9 Ma o lena tupulaga uma sa amioleaga i le silafaga a le Alii, ma sa faapea ona latou faia e tagata taitasi lona atua, a ua latou lafoaia le Alii o lē na foafoaina i latou.
10 E leai se tasi na maua i na aso i le lalolagi atoa na iloa le Alii (auā na latou auauna atu i lona lava Atua) vagana ai Noa ma lona aiga, ma i latou uma na i lalo o lana fautuaga na latou iloa le Alii i na aso.
11 Sa tupu tele Aperamo le atalii o Tara i na aso i le aiga o Noa, ma e leai se tasi na te iloa, ma sa faatasi le Alii ma ia.
12 Ua foa‘i atu e le ALI‘I iā Aperamo le loto malamalama, ma ua ia iloa ai o galuega uma a lenā tupulaga e lē aogā, ma o latou atua uma e lē aogā ma e lē aogā.
13 Ua vaai atu Aperamo i le la ua susulu i le lalolagi, ona faapea ifo lea o Aperamo ia te ia lava, E moni lava o lenei la ua susulu i le lalolagi o le Atua lea, ma o ia ou te auauna i ai.
14 Sa auauna atu Aperamo i le la i lea lava aso ma tatalo atu ia te ia, ua oo ina goto le la e pei ona masani ai, ona faapea ifo lea o Aperamo i lona loto, E le mafai ea ona avea lenei ma Atua?
15. ‘Ua fai ifo pea Aperamo i lona loto, “O ai ‘ea le na faia le lagi ma le lalolagi? O ai fo‘i na foafoaina mea uma i le lalolagi? O fea o i ai o ia?”
16 Ua pogisa le pō iā te ia, ona tepa a‘e lea o ona mata i sisifo, i matū, i saute, ma sasa‘e, ma ua ia iloa atu ua mou atu le la mai le lalolagi, ma ua pogisa le ao.
17 Ua vaai atu Aperamo i fetu ma le masina i ona luma, ona fai atu lea o ia, E moni lava o le Atua lenei na foafoaina le lalolagi atoa faapea ma tagata, ma faauta foi o ana auauna nei o atua o loo siomia o ia: ona auauna atu lea o Aperamo i le masina ma tatalo i ai i le po atoa.
18 Ua oo i le taeao ua malamalama ma ua susulu le la i luga o le lalolagi e pei ona masani ai, ona vaaia lea e Aperamo o mea uma na faia e Ieova le Atua i le lalolagi.
19 Ona fai ifo lea o Aperamo ia te ia lava E moni lava e lē o atua nei na faia le lalolagi ma tagata uma, a o auauna nei a le Atua, ma sa nofo Aperamo i le aiga o Noa ma sa iloa ai e ia le Alii ma ona ala; ma sa auauna atu o ia i le Alii i aso uma o lona olaga, ma sa galo i lena tupulaga uma le Alii, ma sa auauna atu i isi atua o laau ma maa, ma sa fouvale i o latou aso uma.
20. ‘Ona pule lea o le tupu o Nimarota ma le saogalemu, ma sa i lalo o lana pule le lalolagi uma, ma sa tasi le gagana ma sa autasi ‘upu a le lalolagi uma.
21 Ona fono faatasi lea o alii sili uma o Nimarota ma ona alii sili; o Futu, o Misaraima, o Kusa ma Kanana faatasi ma o latou aiga, ma latou fetautalatalai, Sau ia, tatou fausia se aai mo i tatou lava, ma se olo malosi i totonu, ia oo atu lona tumutumu i le lagi, ma ia tatou faia i tatou lava ia ta‘uleleia, ina ia tatou pule i le lalolagi atoa, ina ia taofia ai le leaga o o tatou fili mai ia i tatou, ina ia tatou pule malosi ia i latou, ina ia tatou le faataapeapeina i le lalolagi ona o a latou taua.
22 Ona latou ō atu lea i luma o le tupu, ma latou ta‘u atu i le tupu nei upu, ma ua malilie faatasi le tupu ma i latou i lenei mataupu, ma ua faapea ona ia faia.
23 Ona faapotopoto lea o aiga uma e tusa ma le ono selau afe tagata, ma latou o atu e saili se fanua lautele e fausia ai le aai ma le olo, ma latou saili i le lalolagi atoa ma latou te lei maua se vanu e pei o se tasi vanu i le itu i sasae o le nuu o Senara, e tusa ma le lua aso savaliga, ona latou malaga ai lea iina ma latou nonofo ai.
24 Ona amata lea ona latou faia piliki ma susunu afi e fausia ai le aai ma le ‘olo na latou mafaufau e fa‘auma.
25 Ma o le fausiaina o le olo sa avea ma solitulafono ma agasala ia i latou, ma sa amata ona latou fausia, ma a o latou fausia e faasaga i le Alii le Atua o le lagi, sa latou mafaufau i o latou loto e tau faasaga ia te ia ma o a‘e i le lagi.
26 Ona vaeluaina lea o nei tagata uma ma aiga uma i vaega e tolu; na fai mai le muamua Matou te ō a‘e i le lagi ma tau ma ia; na fai mai le lona lua, Matou te ō a‘e i le lagi ma tu‘u ai o matou atua iina ma auauna atu iā te i latou; a na fai mai le lona tolu, Matou te ō a‘e i le lagi ma taia o ia i aufana ma tao; ma ua silafia e le Atua a latou galuega uma ma o latou mafaufauga leaga uma, ma ua ia vaaia le aai ma le ‘olo na latou fausia.
27 A o latou fausia, sa latou fausia mo i latou lava se aai tele ma se olo maualuga tele ma malosi; ma ona o lona maualuga, e le‘i oo atu le sima ma piliki i le au fau fale i lo latou a‘e i ai, se‘ia oo ina mae‘a le tausaga atoa e tasi mo i latou na ō a‘e, ma ina ua mavae lena, sa latou oo atu i le au fau fale ma avatu ia i latou le sima ma piliki; sa faapea ona faia i aso taitasi.
28 Fa‘auta fo‘i, ‘ua ō a‘e i latou nei, ‘ae ō ifo isi i le aso atoa; ‘āfai fo‘i e pa‘ū se piliki mai o latou lima ma gau, latou te tagi uma ai, ‘ae afai fo‘i e pa‘ū se tagata ma oti, e leai se tasi o i latou e tepa atu ‘iā te ia.
29 Ma sa silafia e le Alii o latou mafaufauga, ma sa oo ina ua latou fausia sa latou togi aū i le lagi, ma sa pa'ū ifo aū uma ia i latou ua tumu i le toto, ma ina ua latou vaai atu ia i latou sa latou fai ane le tasi i le isi, E moni lava ua tatou fasiotia i latou uma o loo i le lagi.
30 Auā o le finagalo lea o le Ali‘i ‘ina ‘ia fa‘asesēina ai i latou, ma ‘ia fa‘atulaga lelei; ‘ia fa‘aumatia i latou a‘i le fogā‘ele‘ele.
31 Ma sa latou fausia le olo ma le aai, ma sa latou faia lenei mea i aso uma seia oo ina mavae aso ma tausaga e tele.
32 Ona fetalai atu lea o le Atua i agelu e toafitugafulu na tutu muamua i ona luma, ia i latou o e na latalata ia te ia, ua faapea atu, Sau ia, tatou o ifo ma faafenuminumiai a latou gagana, ina ia le malamalama le tasi i le gagana a lona tuaoi, ma sa faapea ona latou faia ia te i latou.
33 Ma talu mai lea aso na sosoo ai, ua galo ia i latou le gagana a le tasi le tagata, ma ua latou lē mafai ona malamalama e tautala i le gagana e tasi, ma a ave e le tufuga le lime po o le maa mai lima o le isi ona tuaoi e le‘i faatonuina e ia, ona lafo ese lea e le tufuga ma togi i luga o le isi ona tuaoi, ina ia oti ai o ia.
34 Sa latou faia faapea i aso e tele, ma sa latou fasiotia le toatele o i latou i lenei auala.
35 Ona taia lea e le Alii o vaega e tolu sa i ai, ma faasalaina i latou e tusa ma a latou galuega ma a latou togafiti; o e na fai mai, Matou te o a‘e i le lagi ma auauna i o matou atua, ua pei o ape ma elefane; ma o e na fai mai, Matou te taia le lagi i ū fanafana, ua fasiotia i latou e le Alii, o le tasi tagata i le lima o lona tuaoi; ma le vaega lona tolu o e na fai mai, Matou te o a‘e i le lagi ma tau ma ia, ua faataapeapeina i latou e le Alii i le lalolagi atoa.

36 Ma o i latou na totoe ia i latou, ina ua latou iloa ma malamalama i le malaia o le a oo mai ia i latou, sa latou tuua le fale, ma sa faataapeapeina foi i latou i luga o le fogaeleele atoa.
37 Ona latou tuua lea o le fausiaina o le aai ma le olo; o le mea lea na ia faaigoa ai lea mea o Papelu, auā o iinā na faafenuminumia‘i ai e le Alii le gagana a le lalolagi uma; faauta, o i sasa‘e lea o le laueleele o Senara.
38 A o le ‘olo na fausia e le fanauga a tagata, na matala le gutu o le eleele ma foloina le tasi vaetolu o le vaega, ma na alu ifo fo‘i le afi mai le lagi ma susunu ai le isi vaetolu, a o le isi vaetolu o totoe pea i le aso nei, ma o le vaega lea sa i luga, ma o lona faataamilosaga e tolu aso e savali ai.
39 Ma e toatele atalii o tagata na maliliu i lena olo, o se nuu e le mafaitaulia.

MATAUPU 10

1 ‘Ua oti Peleko le atali‘i o Eperu i ia ona po, i le fagafulu ma le valu o tausaga o le olaga o Aperamo le atali‘i o Tara; o aso uma fo‘i o Peleko e lua selau ma le tolugafulu ma le iva o tausaga.
2 Ma ina ua faataapeapeina e le Alii atalii o tagata ona o la latou agasala i le olo, faauta, ua salalau atu i latou i ni vaega se tele, ma ua faataapeapeina atalii uma o tagata i tulimanu e fa o le lalolagi.
3 Ona ta‘itasi lea o aiga ma lana gagana, lona laueleele, po o lona aai.
4 Ma sa fausia e atalii o tagata ni aai e tele e tusa ma o latou aiga, i nofoaga uma na latou o i ai, ma le lalolagi atoa na faataapeapeina ai i latou e le Alii.
5 O nisi o i latou na fausia aai i nofoaga na fa‘aumatia ai i latou mulimuli ane, ma sa latou ta‘ua nei aai i o latou lava igoa, po o igoa o a latou fanau, po o igoa o mea na tutupu ai.
6 Ona ō lea o atalii o Iafeta le atalii o Noa ma fausia mo i latou lava aai i nofoaga na faataapeapeina ai i latou, ma sa latou faaigoa o latou aai uma i o latou igoa, ma sa vaevaeina atalii o Iafeta i luga o le fogaeleele i ni vaega ma ni gagana eseese.
7O atali‘i nei o Iafeta e tusa ma o latou ‘āiga; o Komeri, ma Makoka, ma Metai, ma Iavana, ma Tupalu, ma Meseko, ma Tirasa; o atali‘i ia o Iafeta e tusa ma o latou tupulaga.
8 O atali‘i fo‘i o Komeri, e tusa ma o latou ‘a‘ai, o le ‘au Francum, o ē na nonofo i le nu‘u o Franza, i tafatafa o le vaitafe o Franza, i tafatafa o le vaitafe o Sena.
9 O atali‘i fo‘i o Refata o tagata Patonimi, o ē nonofo i le nu‘u o Patonia i tafatafa o le vaitafe o Leda, lea e tafe atu ai ona vai i le sami tele o Kihona, o lona uiga, o Oseanus.
10 O le fanauga a Tugarma o aiga e sefulu, ma o latou igoa ia: o Pusara, o Parzunac, o Balgar, o Elicanum, o Ragbib, o Tarki, o Bid, o Zebuc, o Ongal ma Tilmaz; o i latou uma ia na salalau ma nonofo i le itu i matū ma fausia a latou lava aai.
11 ‘Ua latou fa‘aigoaina o latou ‘a‘ai i o latou lava igoa; o i latou ia o ē nonofo i tafatafa o vaitafe o Itala ma Italaka, ‘ua o‘o mai i le aso nei.
12 Ae o aiga o Angoli, Balgar ma Parzunac, latou te nonofo i tafatafa o le vaitafe tele o Dubnee; ma o igoa o latou aai e tusa ai foi ma o latou lava igoa.
13 O le fanauga a Iavana o tagata Iavana o ē nonofo i le laueleele o Maketonia, ma le fanauga a Metiare o le Orelum o ē nonofo i le laueleele o Curson, ma le fanauga a Tubal o i latou ia o ē nonofo i le laueleele o Tuskana i tafatafa o le vaitafe o Pasia.
14 O atali‘i o Meseka o le ‘au Sibaseni ma atali‘i o Tirasa o Rusa, o Kuseni, ma Ongoli; o i latou uma ia na ō ma fausia mo i latou lava ‘a‘ai; o ‘a‘ai ia o lo‘o i tafatafa o le sami o Iabusi i tafatafa o le vaitafe o Cura, lea e tafe atu i le vaitafe o Tragan.
15 O atalii o Elisaia o le au Alemani, ma sa latou o atu foi ma fausia mo i latou lava aai; o aai ia o loo i le va o mauga o Iopu ma Sipatima; ma o i latou ia o tagata o Lumbardi o e nonofo i le isi itu o mauga o Iopu ma Sipatima, ma sa latou faatoilaloina le laueleele o Italia ma nonofo ai iina e oo mai i le aso.
16 O atali‘i o Kitimi o tagata Romima ia o ē nonofo i le vanu o Kanopia i tafatafa o le vaitafe o Tiperu.
17 O atalii o Dudonim o i latou ia e nonofo i aai o le sami o Kihona, i le laueleele o Borna.
18 O aiga ia o atalii o Iafeta e tusa ma o latou aai ma gagana, ina ua faataapeapeina i latou i tua o le olo, ona latou faaigoa lea o latou aai i o latou igoa ma mea na tutupu ai; o igoa ia o latou aai uma e tusa ma o latou aiga, na latou fausia i na aso ina ua mavae le olo.
19 O atali‘i fo‘i o Hamo o Kuso, ma Misaraima, ma Futu ma Kanana e tusa ma o latou tupulaga ma ‘a‘ai.
20O i latou uma ia na ō ma fausia o latou lava aai e tusa ma o latou nofoaga e talafeagai mo i latou; ua latou faaigoa o latou aai i igoa o o latou tamā o Kuso, o Misaraima, o Futu ma Kanana.
21 O atali‘i fo‘i o Misaraima o Luti, ma Anama, ma Leapi, ma Naftuhima, ma Paterusi, ma Kaslukima, ma Kafturi, o ‘āiga ia e fitu.
22 O i latou uma nei e nonofo i tafatafa o le vaitafe o Sehora, o le alia lea o Aikupito, ma na latou fausia mo i latou lava aai ma faaigoa i o latou lava igoa.
23 Ona fefaaipoipoai lea o atalii o Patoro ma Kaseloka, ma o i la‘ua na tupuga mai ai Filisitia, o Asasa, o Kerarima, o Kitama, ma Ekerona, i aiga uma e lima; o i latou nei fo‘i na latou faia o latou lava aai, ma ua latou faaigoa o latou aai i igoa o o latou tamā e oo mai i le aso nei.
24 Ma sa fausia foi e le fanauga a Kanana mo i latou lava ni aai, ma sa latou faaigoa o latou aai i o latou igoa, e sefulutasi aai ma isi e le mafaitaulia.
25 Ona ō atu lea o tagata e to‘afa mai le ‘āiga o Hamo i le nu‘u laugatasi; o igoa ia o tagata e to‘afa, o Sotoma, ma Komoro, ma Atama ma Sepoiima.
26 Ona fausia lea e nei tagata ni aai e fa mo i latou lava i le laueleele o le fanua laugatasi, ma ua latou faaigoa o latou aai i o latou lava igoa.
27 Sa nonofo i latou ma a latou fanau ma a latou mea uma i na aai, ma sa fanafanau ma matuā faatoateleina i latou ma nonofo filemu.
28Ona alu ai lea o Seira le atalii o Huro, le atalii o Hivi, le atalii o Kanana, ua maua e ia le vanu e feagai ma le mauga o Parana; ona ia fausia ai lea o le aai, ma nonofo ai o ia ma ona atalii e toafitu, atoa ma lona aiga; ua faaigoa foi e ia le aai na ia fausia o Seira e tusa ma lona igoa; o le nuu lea o Seira e oo mai i le aso nei.

29 O aiga ia o le fanauga a Hamo, e tusa ma a latou gagana ma a latou aai, ina ua faataapeapeina i latou i o latou atunuu ina ua mavae le olo.
30 O nisi fo'i o le fānau a Semu le atali'i o Noa, le tamā o le fānau uma a Eperu, na ō atu fo'i ma fausia mo i latou lava 'a'ai i nofoaga na fa'ata'ape'apeina ai i latou, ma sa latou ta'ua o latou 'a'ai i o latou igoa.
31 O atali'i o Semu o Elama, o Asura, o Afasata, o Luta ma Arama; na latou fausia mo i latou lava 'a'ai, ma na latou faaigoa o latou 'a'ai uma i o latou igoa.
32 Ona ō atu lea o Asura le atali'i o Semu ma lana fānau ma lona 'āiga i lea lava taimi, o se 'au tele lava o i latou, ma latou ō atu i se nu'u mamao na latou maua, ma latou fetaia'i ai ma se vanu tele lava i le nu'u na latou ō i ai, ma latou fausia ai mo i latou lava 'a'ai e fa, ma latou ta'ua i o latou lava igoa ma mea na tutupu.
33 O igoa ia o 'a'ai na fausia e le fānauga a Asuria, o Nineva, ma Resena, ma Kalaka, ma Reopoteru; o lo'o nonofo ai le fānauga a Asuria i lea mea e o'o mai i le aso nei.
34 Ona ō atu lea o le fanauga a Arama ma fausia se aai mo i latou lava, ma ua latou faaigoa le aai o Usa i le igoa o lo latou uso ulumatua, ona latou nonofo ai lea; o le nuu lea o Usa e oo mai i le aso nei.
35 O le tausaga lona lua talu ona mavae le olo, na alu ese ai se tagata mai le aiga o Asura, o Pela lona igoa, mai le nuu o Nineva e nofo ai ma lona aiga i soo se mea e maua ai e ia se nofoaga; ona latou oo atu lea i le itu e feagai ma aai o le fanua laugatasi e feagai ma Sotoma, ma latou nonofo ai.
36Ona tulai lea o le tagata, ma fausia ai le aai itiiti, ua faaigoa foi e ia o Pela e tusa ma lona igoa; o le nuu lea o Soara e oo mai i le aso nei.
37 O aiga ia o atalii o Semu e tusa ma a latou gagana ma a latou aai, ina ua uma ona faataapeapeina i latou i le lalolagi ina ua mavae le olo.
38 Ma o malo uma, aai, ma aiga o aiga o fanau a Noa na latou fausia mo i latou lava ni aai se tele ina ua mavae lenei mea.
39 Ma sa latou faatuina malo i o latou aai uma, ina ia pulea i latou e a latou poloaiga; sa faapea foi ona faia e aiga uma o fanau a Noa e faavavau.

MATAUPU 11

1 Sa i ai pea Nimarota le atali'i o Kuso i le nu'u o Senara, 'ua fai ma tupu i ai, 'ua nofo ai fo'i o ia, 'ua fausia fo'i e ia 'a'ai i le nu'u o Senara.
2 O igoa ia o aai e fa na ia fausia, ma na ia faaigoa i latou e tusa ma mea na tutupu ia i latou i le fausiaina o le olo.
3 Ona faaigoa lea e ia o le uluai o Papelu, ua faapea atu, Auā na faafenuminumiai ai e Ieova i lea mea le gagana a le lalolagi uma; a ua faaigoa e ia le lona lua o Ereka, auā na faataapeapeina i latou e le Atua mai iina.
4 Ma le lona tolu na ia ta'ua o Eketa, ua fai mai sa i ai se taua tele i lea nofoaga; ma le lona fa na ia ta'ua o Kalana, auā na fa'aumatia ai ona ali'i ma tagata malolosi, ma sa latou fa'aita i le Ali'i, sa latou fouvale ma solia o ia.
5 Ina ua uma ona fausia e Nimarota ia aai i le nuu o Senara, ona tuu ai lea e ia iina le vaega o totoe o lona nuu, o ona alii sili ma ona toa malolosi na totoe i lona malo.
6 Ona nofo lea o Nimarota i Papelu, ma sa ia toe faafouina ai lana nofoaiga i luga o isi o ana tagatanuu, ma sa ia pule ma le saogalemu, ma sa faaigoa e tagatanuu ma alii sili o Nimarota ia te ia o Amarafelu, ma fai mai i le olo na pauu ai ona alii sili ma tagata ona o ana mea.
7 E ui i lea, sa lei toe foi mai Nimarota i le Alii, ma sa faaauau pea ona ia amioleaga ma aoao atu le amioleaga i atalii o tagata; ma o Mardon, lona atalii, sa sili atu lona leaga nai lo lona tamā, ma sa faaauau pea ona ia faaopoopo atu mea inosia a lona tamā.
8 Na ia faia fo'i le agasala a le fānau a tagata, o le mea lea 'ua fa'apea mai ai, "E tupu mai le amio leaga mai ē amio leaga."
9 O le taimi lea na tau ai le taua i le va o aiga o le fanauga a Hamo, a o latou nonofo i aai na latou fausia.
10 Ona alu ese lea o Kitalaoma, le tupu o Elama, mai aiga o le fanauga a Hamo, ma tau ma i latou ma faatoilaloina i latou, ma alu atu i aai e lima o le fanua laugatasi ma tau ma i latou ma faatoilaloina i latou, ma sa i ai i latou i lalo o lana pule.
11 E sefulu ma le lua tausaga na latou auauna atu ai iā te ia, ma ua latou avatu iā te ia le lafoga i tausaga ta'itasi.
12 O le taimi lava lea na maliu ai Nakori, le atalii o Seruka, i le tausaga e fa sefulu ma le iva o le olaga o Aperamo le atalii o Tara.
13 I le tausaga e limasefulu o le soifuaga o Aperamo le atalii o Tara, na alu ese ai Aperamo mai le aiga o Noa, ma alu atu i le aiga o lona tamā.
14 Ua iloa e Aperamo le Alii, ona savali ai lea o ia i ona ala ma ana poloaiga, ma sa faatasi ma ia le Alii lona Atua.
15 O Tara lona tamā i na aso, o le ta'ita'i o le 'autau a le tupu o Nimarota, ma sa mulimuli pea o ia i atua ese.
16 Ua taunuu atu Aperamo i le fale o lona tamā, ma ua ia vaaia atua e sefululua o loo tutu i o latou malumalu, ona tupu ai lea o le ita o Aperamo ina ua ia vaaia nei faatusa i le fale o lona tamā.
17 Ona fai atu lea o Aperamo, O loo soifua le Alii, e le tumau pea nei tupua i le aiga o lo'u tamā; e faapea foi ona faia e le Alii o lē na faia a'u ia te a'u, pe afai ou te le soloia uma i aso e tolu.
18. 'Ona alu 'ese lea o Aperamo 'iā te i latou, 'ua mu fo'i lona ita i totonu 'iā te ia. 'Ona fa'ata'alise lea o Aperamo 'ona alu 'ese mai le potumoe i le lotoā i fafo o lona tamā; 'ua ia maua atu fo'i lona tamā o lo'o nofo i le lotoā, 'atoa ma ana 'au'auna uma fa'atasi ma ia; 'ona sau ai lea o Aperamo ma nofo i ona luma.
19 Ona fesili atu lea o Aperamo i lona tamā, ua faapea atu, Tamā e, ta'u mai ia te a'u po o fea o i ai le Atua o lē na foafoaina le lagi ma le lalolagi, ma le fanauga uma a tagata i le lalolagi, o lē na foafoaina oe ma a'u. Ona tali atu lea o Tara i lona atalii o Aperamo, ua faapea atu, Faauta, o ē na foafoaina i tatou, o loo faatasi ma i tatou i le fale.
20. 'Ona fai atu lea o Aperamo i lona tamā, "Le ali'i e, fa'aali mai ia 'iā te a'u." 'Ona 'ave lea e Tara 'iā Aperamo i le potu i totonu o le lotoā i totonu, 'ua va'ai atu ai Aperamo, fa'auta fo'i, 'ua tumu le potu 'atoa i atua e fai i la'au ma ma'a, o tupua tetele e sefulu ma le lua, 'atoa ma isi atua e lē mafaitaulia.
21 Ona fai atu lea o Tara i lona atalii, Faauta o i latou ia na faia mea uma e te vaaia i le lalolagi, ma na foafoaina a'u ma oe, ma tagata uma.

22 Ona ifo lea o Tara i ona atua, ona alu ese ai lea o ia mai ia te i latou, atoa ma Aperamo lona atalii, ua la o faatasi ma ia.
23 ‘Ua alu ‘ese Aperamo mai ‘iā te i latou, ‘ona alu atu lea o ia i lona tinā, ‘ua nofo i ona luma, ‘ua fai atu fo‘i o ia i lona tinā, “Fa‘auta, ‘ua fa‘aali mai e lo‘u tamā ‘iā te a‘u o ē na faia le lagi ma le lalolagi, ‘atoa ma atali‘i uma o tagata.”
24 O lenei, ‘ia e vave ‘ona ‘aumai se tama‘i ‘oti mai le lafu, ma fai ai se mea e ‘ai suamalie, ‘ou te avatu ai i atua o lo‘u tamā e fai ma taulaga ‘iā te i latou, latou te ‘a‘ai ai; atonu e talia a‘u e i latou.
25 ‘Ona faia lea e lona tinā; ‘ua ia ‘aumai le tama‘i ‘oti, ma fai ai mea e ‘ai manogi, ‘ua ‘aumai ‘iā Aperamo; ‘ona ‘ave lea e Aperamo le mea e ‘ai manogi mai lona tinā, ‘ua ‘aumai ai i atua o lona tamā; ‘ona ia fa‘alatalata atu lea ‘iā te i lā‘ua, ‘ina ‘ia la ‘a‘ai ai; a o Tara lona tamā, e le‘i iloa e ia.
26 Ua iloa atu e Aperamo i le aso na nofo ai o ia faatasi ma i latou, ua leai so latou leo, leai se faalogo, leai se gaioi, ma e leai se tasi o i latou na mafai ona faaloaloa lona lima e 'ai.
27 ‘Ona tauemu lea o Aperamo ‘iā te i latou, ‘ua fa‘apea atu, “E moni lava o le mea‘ai suamalie na ‘ou saunia e le‘i fiafia ai i latou, pe atonu fo‘i ‘ua itiiti tele mo i latou, o le mea lea na latou lē fia ‘a‘ai ai; o le mea lea taeao ‘ou te saunia ai ni aano o manu fou e suamalie, e sili ‘ona lelei ma sili atu ‘ona tele nai lo lenei, ‘ina ‘ia ‘ou iloa ai lona i‘uga.”
28 Ua oo i le aso na sosoo ai, na faatonuina ai e Aperamo lona tinā e uiga i mea‘ai suamalie, ona tulai lea o lona tinā ma aumai ni tama‘i ‘oti lelei se tolu mai le lafu, ma sa ia faia ai ni mea‘ai suamalie e sili ona lelei, e pei ona fiafia i ai lona atalii, ma avatu i lona atalii o Aperamo; ae le‘i iloa e Tara lona tamā.
29. ‘Ona ‘ave lea e Aperamo le mea‘ai suamalie mai lona tinā, ma ‘aumai i luma o atua o lona tamā i le potumoe; ‘ua ia fa‘alatalata atu ‘iā te i la‘ua e ‘a‘ai ai; ‘ona tu‘uina atu lea e ia i o la‘ua luma, ‘ua nofo Aperamo i o la‘ua luma i le aso atoa, ma mafaufau atonu latou te ‘a‘ai ai.
30 Ua vaai atu Aperamo iā te i latou, ma faauta, ua leai so latou leo, ua leai fo‘i se tasi o i latou e lagona, e leai fo‘i se tasi o i latou e tago i le aano o manu e ‘ai ai.
31 I le afiafi o lea lava aso, sa ufitia Aperamo i le agaga o le Atua i totonu o le fale.
32 Ma sa alaga atu o ia ma faapea atu, Oi talofa i lo’u tamā ma lenei tupulaga amioleaga, o ē ua liliu atu o latou loto i le fa’atauva’a, o ē ua auauna atu i nei tupua laau ma maa e lē mafai ona ‘ai, sogisogi, fa’alogo pe tautala, o ē ua i ai gutu e lē tautala, o mata e lē va’ai, o taliga e lē fa’alogo, o lima e lē lagona, ma vae e lē mafai ona gaoioi; e pei o i latou i latou na faia i latou ma e fa’atuatua i ai.
33. ‘Ua va‘aia e Aperamo nei mea uma, ‘ona tupu ai lea o lona ita i lona tamā, ‘ua fa‘ata‘alise ‘ona ‘ave o se to‘i i lona lima, ‘ua alu atu i le potu o atua, ma ‘ua ia nutilili‘iina atua uma a lona tamā.
34 Ua uma ona ia talepeina tupua, ona tuu lea e ia o le to’i i le aao o le atua sili sa i o latou luma, ona alu ese lea o ia; ona sau ai lea o Tara lona tamā i le fale, auā na ia faalogoina i le faitotoa le leo o le tata o le to’i; ona ulufale atu lea o Tara i le fale e iloa ai le uiga o lenei mea.
35 Ua faalogo Tara i le leo o le to‘i i le potu o tupua, ona tamo‘e atu lea o ia i le potu o tupua, ua fetaia‘i fo‘i ma Aperamo o lo‘o sau i fafo.
36 Ua ulufale atu Tara i le potu ma ua ia iloa atu tupua uma ua pa‘u‘ū ma ua gaui, ma le to‘i i le lima o le to‘i aupito tele, e le‘i gaui, ma le mea‘ai suamalie na saunia e lona atalii o Aperamo sa i o latou luma pea.
37 Ua iloa atu e Tara lenei mea, ona matuā tupu ai lea o lona ita, ua faataalise ona alu ese mai le potumoe ia Aperamo.
38Ua ia iloa atu foi lona atalii o Aperamo o loo nofo i le fale; ona fai atu lea o ia ia te ia, Se a lenei mea ua e faia i o’u atua?
39 ‘Ona tali atu lea o Aperamo ‘iā Tara lona tamā, ‘ua fa‘apea atu, “Le ali‘i e, ‘aua ne‘i fa‘apea, auā na ‘ou ‘aumaia mea‘ai suamalie i o latou luma.” ‘Ua ‘ou fa‘alatalata atu ‘iā te i latou ma mea‘ai latou te ‘a‘ai ai, ‘ona latou fa‘aloaloa atu lea o latou lima e ‘a‘ai a‘o le‘i fa‘aloaloa atu e le ali‘i sili lona lima e ‘ai ai.
40 Ma sa vaaia e le to’a tele a latou galuega na latou faia i ona luma, ona matuā tupu ai lea o lona to’asā ia te i latou, ma sa alu atu o ia ma tago i le to’i sa i totonu o le fale ma sau ia te i latou ma gauia uma, ma faauta o loo i ai pea le to’i i lona lima e pei ona e vaai i ai.
41. ‘Ona tupu ai lea o le ita o Tara i lona atali‘i o Aperamo, ‘ina ‘ua ia fai atu i lenei mea; ‘ua fai atu fo‘i Tara ‘iā Aperamo lona atali‘i ma lona ita tele, “O le ā ‘ea lenei tala ‘ua e fai mai ai? ‘Ua e tautala mai ‘iā te a‘u i le pepelo?”
42 Pe i ai ea i nei atua le agaga, le agaga, po o le mana e fai ai mea uma na e fetalai mai ai ia te a‘u? E le o laau ma maa ea i latou, ma e le o a‘u ea na faia i latou, ma e mafai ea ona e tautala pepelo faapea, ma faapea mai na fasiotia i latou e le atua tele sa faatasi ma i latou? O oe lava na e tuu le to‘i i ona lima, ona e fai mai lea na ia fasiotia i latou uma.
43. ‘Ona tali atu lea o Aperamo i lona tamā, ‘ua fa‘apea atu ‘iā te ia, “E fa‘apefea ‘ea ‘ona e ‘au‘auna i nei tupua e leai se mana e fai ai se mea? E mafai ea e na tupua ‘ua e fa‘atuatua i ai ‘ona fa‘aolaina oe? E mafai ‘ea ‘ona latou fa‘alogo i au tatalo pe a e vala‘au atu ‘iā te i latou? E mafai ‘ea ‘ona latou fa‘aolaina oe mai lima o ou fili, pe latou te tau ‘ea au taua mo oe fa‘asaga i ou fili, ‘ina ‘ia e ‘au‘auna i la‘au ma ma‘a e lē mafai ‘ona tautala pe fa‘alogo?”
44 Ma o lenei, e moni lava e lē lelei mo oe po o atalii o tagata o ē ua aufaatasi ma oe, ona fai o nei mea; pe ua e valea tele ea, ua e valea tele pe ua e le malamalama tele e te auauna ai i laau ma maa, ma faia i lenei auala?
45 Ma galo ia te outou le Alii le Atua o lē na faia le lagi ma le lalolagi, ma lē na foafoaina outou i le lalolagi, ma o lea ua outou aumaia ai se mala tele i o outou agaga i lenei mea e ala i le auauna atu i maa ma laau?
46 E le‘i agasala ‘ea o tatou tamā i aso anamua i lenei mea, ma ‘ua fa‘ao‘o mai ai e le Ali‘i le Atua o le atulaulau le lolo ‘iā te i latou ma fa‘aumatia ai le lalolagi uma?
47 E fa‘apefea ‘ea ‘ona ‘outou faia pea lenei mea ma ‘au‘auna i atua e fai i la‘au ma ma‘a, e lē mafai ‘ona fa‘alogo, pe tautala, pe lavea‘iina ‘outou mai le sauāina, ma ‘ia fa‘ao‘o mai ai le to‘asā o le Atua o le atulaulau ‘iā te ‘outou?
48 O lenei, lo‘u tamā e, ‘aua ne‘i e faia lenei mea, ‘aua fo‘i ne‘i e fa‘ao‘o mai se leaga ‘iā te oe ma lou ‘āiga.
49 Ona faataalise lea o Aperamo ma oso ese mai luma o lona tamā, ma ave le to’i mai le tupua tele a lona tamā, ona gauia lea e Aperamo ma sola ese.

50 Ua iloa e Tara mea uma ua faia e Aperamo, ona faataalise lea o ia e alu ese mai lona fale, ma ua alu atu i le tupu; ua sau o ia i luma o Nimarota ma tu i ona luma, ma ua ifo i le tupu; ona faapea atu lea o le tupu, O le a se mea e te mana'o ai?
51 ‘Ua fai atu o ia, “Ou te ‘ai‘oi atu i lou ali‘i e, ‘ia e fa‘afofoga mai ‘iā te a‘u—O lenei, i le limasefulu tausaga ‘ua mavae, na fānau mai ai se tamaitiiti ‘iā te a‘u, ma ‘ua fa‘apea ‘ona faia e ia i o‘u atua ma ‘ua fa‘apea fo‘i ‘ona tautala mai o ia; o lea la, lo‘u ali‘i e le tupu, ‘ia e ‘a‘ami atu ‘iā te ia ‘ia sau o ia i ou luma, ma fa‘amasino ‘iā te ia e tusa ma le tulafono, ‘ina ‘ia lavea‘iina i tatou mai lana amio leaga.”
52 Ona auina atu lea e le tupu o ana auauna e toatolu, ona latou o atu lea ma aumai Aperamo i luma o le tupu. O Nimarota ma ona alii uma ma ana auauna sa nonofo i ona luma i lea aso, ma Tara foi sa nofo i o latou luma.
53 Ua fai atu le tupu iā Aperamo, “O le ā lenei mea ua e faia i lou tamā ma ona atua?” Ua tali atu Aperamo i le tupu i upu na ia fai atu ai i lona tamā, ua faapea atu, “O le atua tele sa faatasi ma i latou i le fale, ua ia faia iā i latou le mea na e faalogo i ai.”
54. ‘Ona fetalai atu lea o le tupu ‘iā Aperamo, “Pe na ‘iā te i latou le pule e tautala ai ma ‘ai ma faia e pei ‘ona e fetalai mai ai?” ‘Ona tali atu lea o Aperamo i le tupu, ‘ua fa‘apea atu, “Afai e leai so latou pule, aiseā ‘ua e ‘au‘auna ai ‘iā te i latou ma fa‘aseseina ai atali‘i o tagata i au mea valea?”
55 ‘Ua e manatu ‘ea e mafai ‘ona latou fa‘aolaina oe, pe faia se mea itiiti pe tele, ‘ina ‘ia e ‘au‘auna atu ‘iā te i latou? Aiseā fo‘i ‘e te lē lagona ai le Atua o le atulaulau uma, o lē na faia oe ma o lē e i ai lona mana e fasioti ma fa‘aola ai?
56 0 le tupu valea, faigofie, ma le le malamalama, oi talofa ia te oe e faavavau.
57 Sa ou manatu e te a‘oa‘oina au auauna i le ala sa‘o, a ua e le‘i faia lenei mea, a ua e fa‘atumuina le lalolagi atoa i au agasala ma agasala a lou nu‘u o ē ua mulimuli i ou ala.
58 E te lē iloa ea, pe e te lē fa‘alogo ea, o lenei mea leaga ua e faia, na agasala ai o tatou tamā i aso anamua, ma na aumaia e le Atua e fa‘avavau le lolo i o latou luga ma fa‘aumatia ai i latou uma, ma fa‘aumatia fo‘i le lalolagi atoa ona o i latou? Ma pe e te tula‘i mai nei ma lou nu‘u ma faia e pei o lenei galuega, ina ia fa‘apa‘ū ifo ai le to‘asā o le Ali‘i le Atua o le atulaulau, ma aumaia le leaga iā te oe ma le lalolagi atoa?
59 O lenei, ia e tu‘u ‘ese lenei amio leaga ‘ua e faia, ma ‘au‘auna atu i le Atua o le atulaulau, a o i ona aao lou agaga, ‘ona manuia ai lea o oe.
60 Afai fo‘i e lē fa‘alogo lou loto leaga i a‘u ‘upu e te lafoa‘i ai ou ala leaga, ma ‘au‘auna atu i le Atua e fa‘avavau, o le a e oti ai ma le māsiasi i aso e gata ai, o oe, lou nu‘u ma i latou uma o ē ‘ua feso‘ota‘i ma oe, pe a fa‘alogo i au ‘upu pe savali i ou ala leaga.
61 Ua uma ona tautala atu Aperamo i luma o le tupu ma alii sili, ona tepa a‘e lea o mata o Aperamo i le lagi, ua faapea atu, E silafia e le Alii tagata amioleaga uma, e faamasinoina foi i latou e ia.

MATAUPU 12

1 Ua faalogo le tupu i upu a Aperamo, ona poloai atu lea o ia ia tuuina o ia i le falepuipui; ona nofo ai lea o Aperamo i le falepuipui mo aso e sefulu.
2 ‘Ua o‘o i le i‘uga o na aso, ‘ona poloa‘i atu lea o le tupu ‘ia ō mai i ona luma tupu uma, ali‘i sili ma kovana o itūmālō ‘ese‘ese ma ē popoto, ‘ona latou nonofo lea i ona luma, a o Aperamo sa i ai pea i le fale o le falepuipui.
3 ‘Ua fai atu le tupu i ali‘i ma ē popoto, “‘Ua ‘outou fa‘alogo ‘ea i le mea na faia e Aperamo, le atali‘i o Tara, i lona tamā? O le mea lea na ia faia ‘iā te ia, ma ‘ua ‘ou poloa‘i atu ‘ia ‘aumai o ia i o‘u luma, ma ‘ua fa‘apea ‘ona fai mai o ia; e le‘i fefe lona loto ‘iā te ia, e le‘i gatete fo‘i o ia i o‘u luma, o lea ‘ua taofia ai o ia i le falepuipui.”
4 O lea la, ia e filifili po o le ā le fa‘amasinoga e tatau i lenei tagata na fāifai i le tupu; o lē na tautala ma faia mea uma na outou fa‘alogo i ai.
5 ‘Ona latou tali atu lea uma i le tupu, ‘ua fa‘apea atu, “O le tagata e fāifai i le tupu e tatau ‘ona tautau i luga o le la‘au; a ‘ua faia e ia mea uma na ia fai mai ai, ma ‘ua ‘ino‘ino i o tatou atua, o lea e tatau ai ‘ona susunuina o ia se‘ia oti, auā o le tulafono lea i lenei mataupu.”
6 Afai e finagalo i ai le tupu e fai lenei mea, ia poloa‘i atu o ia i ana auauna e fa‘amumu se afī i lau ogaumu piliki i le pō ma le ao, ona matou lafoina lea o ia i ai. Ona faia lea e le tupu, ma poloa‘i atu i ana auauna e saunia se afi mo aso e tolu ma po e tolu i le ogaumu a le tupu, o lo‘o i Kasdim; ma poloa‘i atu le tupu ia i latou e ave Aperamo mai le falepuipui ma aumai o ia e susunuina.
7 O auauna uma a le tupu, o alii sili, o alii sili, o kovana, ma faamasino, atoa ma tagata uma o le nuu, e tusa ma le iva selau afe tagata, sa tutu i luma o le ogaumu e vaai ia Aperamo.
8 Sa potopoto atu fafine uma ma tamaiti i luga o taualuga ma ‘olo e vaai po o le ā le mea o loo tupu iā Aperamo, a o latou tutu uma i se mea mamao; e leai se tagata na totoe e le‘i sau i lea aso e matamata i le mea na tupu.
9 ‘Ua taunu‘u atu Aperamo, ‘ona va‘aia lea o Aperamo e taulāitu a le tupu ma ē popoto, ‘ona latou ‘alalaga atu lea i le tupu, ‘ua fa‘apea atu, “Lo matou ali‘i e, o le tagata lenei matou te iloa o le tamaitiiti na ‘aina e le fetu tele fetu e fa i lona fānau mai, lea na matou fa‘ailoa atu i le tupu i le limasefulu tausaga talu ai.”
10 Fa‘auta fo‘i, ‘ua solia e lona tamā au poloa‘iga, ma ‘ua tauemu ‘iā te oe i le ‘aumaia o se isi tamaitiiti ‘iā te oe, a ‘ua e fasiotia lea.
11 ‘Ua fa‘alogo le tupu i a latou ‘upu, ‘ona matuā ita ai lea o ia, ma ‘ua poloa‘i atu ‘ia ‘aumai Tara i ona luma.
12 Ona fai atu lea o le tupu, “Ua e faalogo ea i upu a ē taulāitu? O lenei, ta‘u mai ia te a‘u le mea moni, pe na faapefea ona e faia; afai foi e te tautala i le mea moni, e sao oe.”
13 ‘Ua iloa e Tara le matuā ita o le tupu, ‘ona fai atu lea o ia i le tupu, “Lo‘u ali‘i e, le tupu e, ‘ua e fa‘alogo i le ‘upu moni, ma le mea ‘ua tautala mai ai ē popoto, e sa‘o lava.” ‘Ona fai atu lea o le tupu, “E fa‘apefea ‘ea ‘ona e faia lenei mea, ‘ua e soli ai a‘u poloa‘iga ma ‘ua e foa‘i mai ‘iā te a‘u se tama e te le‘i fānauina, ma ‘ua e fa‘aogāina lona tau?”
14‘Ona tali atu lea o Tara i le tupu, “Auā na ou alofa tele i lea lava aso i lo‘u atali‘i; o lea na ‘ou ‘ave ai le atali‘i a la‘u ‘au‘auna fafine, ma ‘ou ‘aumaia o ia i le tupu.”

15. ‘Ua fai atu le tupu, “O ai ‘ea na fai atu ‘iā te oe i lenei mea? Ta‘u mai ‘iā te a‘u, ‘aua ne‘i e natia se mea ‘iā te a‘u, ‘ona e lē oti ai lea.”
16 Ona matuā fefe ai lea o Tara i luma o le tupu, ua fai atu i le tupu, O Harana lo‘u atalii ulumatua lea na fautuaina a‘u i lenei mea; o ona po ia na fanau ai Aperamo i Harana, e tolugafulu ma le lua ona tausaga.
17 A e le‘i fautuaina e Harana lona tamā i se mea, auā na fai atu Tara lenei mea i le tupu ina ia lavea‘iina lona agaga mai le tupu, auā na matuā fefe o ia; ona fai atu lea o le tupu iā Tara, “O lou atalii o Harana, o lē na fautuaina oe i lenei mea, e oti faatasi ma Aperamo i le afi; auā ua i luga iā te ia le faasalaga o le oti auā na fouvale o ia i le finagalo o le tupu i le faia o lenei mea.”
18 O Harana fo‘i i lea taimi sa mana‘o e mulimuli i ala o Aperamo, a ‘ua teu pea i lona loto.
19 Ua fai ifo Harana i lona loto, Faauta ua pu’e e le tupu ia Aperamo ona o nei mea na faia e Aperamo, ma o le a oo mai, afai e manumalo Aperamo i le tupu ou te mulimuli atu ia te ia, ae afai e manumalo le tupu ou te mulimuli atu i le tupu.
20 Ina ua uma ona ta‘u atu e Tara lenei mea i le tupu e uiga i lona atalii o Harana, ona poloa‘i atu lea o le tupu ia pu‘e faatasi Harana ma Aperamo.
21 Ona latou aumaia lea o i la‘ua uma, o Aperamo ma lona uso o Harana, e lafo i la‘ua i le afi; o tagata uma fo‘i o le nu‘u, o auauna a le tupu, o alii sili, o fafine uma, ma tamaiti, sa tutu i o la‘ua luma i lea aso.
22 Ona ave lea e auauna a le tupu ia Aperamo ma lona uso, ma sa latou to ese o latou ofu uma vagana ai o latou ofu pito i lalo sa oofu ai i latou.
23 Ma sa latou fusifusia o latou lima ma o latou vae i maea lino, ona sii a‘e lea o i la‘ua e auauna a le tupu ma lafo i la‘ua uma i le ogaumu.
24 Sa alofa le Alii ia Aperamo ma sa alofa mutimutivale o ia ia te ia, ma sa afio ifo le Alii ma laveai ia Aperamo mai le afi ma sa lei mu o ia.
25. A ‘ua mu uma maea na latou fusifusia ai o ia, a o Aperamo sa nofo pea ma savalivali i totonu o le afi.
26 Ona oti lea o Harana ina ua latou lafoina o ia i le afi, ma ua susunuina o ia i le lefulefu, auā e le‘i atoatoa lona loto i le Alii; ma o na tagata na lafoina o ia i le afi, na sosolo atu i luga o i latou le afi o le afi, ma ua susunuina i latou, ma ua maliliu ai tagata e toasefululua o i latou.
27 Ona savali lea o Aperamo i totonu o le afi i ao e tolu ma po e tolu, ma ua vaaia o ia e auauna uma a le tupu o savali i totonu o le afi, ona latou o mai lea ma ta‘u atu i le tupu, ua faapea atu, Faauta, ua matou vaaia Aperamo o savali solo i totonu o le afi, e oo lava i ona ofuvae e lei mu, a o le maea na fusifusia ai o ia ua mu.
28 Ina ua faalogo le tupu i a latou upu, sa vaivai lona loto ma sa lē talitonu i ai; o lea na ia auina atu ai isi alii faamaoni e vaai i lenei mataupu, ma sa latou o atu ma vaai i ai ma ta‘u atu i le tupu; ona tulai lea o le tupu e alu e vaai i ai, ma sa ia vaaia Aperamo o savali solo i le ogatotonu o le afi, ma sa ia vaaia le tino o Harana ua mu, ma sa matuā ofo ai le tupu.
29 Ua poloa‘i atu le tupu e aveese Aperamo mai le afi; ona faalatalata atu lea o ana auauna e aveese o ia, ae sa latou lē mafaia, auā sa si‘omia e le afi ma sa alu a‘e pea le afi mai le ogaumu iā te i latou.
30 Ona sosola ese ai lea o auauna a le tupu, ona aoai lea o le tupu ia te i latou, ua faapea atu, Ia vave ona outou aumai Aperamo mai le afi, ina ne’i outou oti ai.
31 Ua toe faalatalata atu auauna a le tupu e aumai Aperamo, ona oo mai lea o le afi i o latou luga ma susunuina ai o latou mata, o lea na maliliu ai le toavalu o i latou.
32 Ma ina ua iloa e le tupu e le mafai e ana auauna ona faalatalata atu i le afi ina ne’i mu i latou, ona valaau atu lea o le tupu ia Aperamo, Le auauna e a le Atua o i le lagi, alu ese ia mai totonu o le afi ma sau iinei i o’u luma; ma sa faalogo Aperamo i le siufofoga o le tupu, ma sa alu ese o ia mai le afi ma sau ma tu i luma o le tupu.
33 ‘Ua sau Aperamo i fafo, ‘ua va‘aia e le tupu ma ana ‘au‘auna uma Aperamo o lo‘o sau i luma o le tupu, o ‘ofu i ona ‘ofuvae, auā e le‘i mu, a ‘ua mu le maea na fusifusia ai o ia.
34. ‘Ua fetalai atu le tupu ‘iā Aperamo, “Aiseā ‘ua e lē mu ai i le afi?”
35. ‘Ona tali atu lea o Aperamo i le tupu, “O le Atua o le lagi ma le lalolagi, o lē ‘ou te fa‘atuatua i ai, o lē ‘ua i lona mana uma, o ia na lavea‘iina a‘u mai le afi na e lafo i ai a‘u.”
36 Ma na susunuina Harana le uso o Aperamo i lefulefu, ma sa latou sailia lona tino, ma sa latou maua ua mu.
37 E valu sefulu ma le lua tausaga o Harana ina ua maliu o ia i le afi o Kastima. Ua iloa e le tupu, alii sili, ma ē nonofo i le laueleele ua laveaiina Aperamo mai le afi, ona latou o mai lea ma ifo atu ia Aperamo.
38 Ona fai atu lea o Aperamo ia te i latou, Aua tou te ifo ia te a‘u, a ia ifo i le Atua o le lalolagi o lē na faia outou, ma auauna atu ia te ia, ma ia outou o i ona ala auā o ia lea na laveaiina a‘u mai lenei afi, ma o ia foi lea na foafoaina agaga ma agaga o tagata uma, ma na faia le tagata i le manava o lona tina, ma aumaia o ia i le lalolagi, ma o ia foi lea na te laveaiina i latou e faatuatua ia te ia mai tiga uma.
39 Ma sa matuā ofo tele lenei mea i le vaai a le tupu ma alii sili, o le laveaiina o Aperamo mai le afi ma le susunuina o Harana; ma sa avatu e le tupu ia Aperamo ni meaalofa e tele ma sa ia avatu ia te ia ana auauna sili e toalua mai le maota o le tupu; o le igoa o le tasi o Oni ma le igoa o le isi o Elisara.
40. ‘Ona avatu lea e tupu uma, o ali‘i ma ‘au‘auna ni meaalofa e tele ‘iā Aperamo, o ario ma auro ma penina, ‘ona tu‘uina atu lea o ia e le tupu ma ana ali‘i, ‘ona alu lea o ia ma le filemu.
41 Ona alu ese lea o Aperamo mai le tupu ma le filemu, faatasi ai ma le toatele o auauna a le tupu na mulimuli atu ia te ia, ma le tusa ma le tolu selau tagata na aufaatasi ma ia.
42 Ona toe fo‘i mai lea o Aperamo i lea lava aso, ua alu atu i le aiga o lona tamā, o ia atoa ma tagata na mulimuli atu iā te ia; ua auauna atu fo‘i Aperamo i le Alii lona Atua i aso uma o lona olaga, ma ua savali o ia i ona ala ma tausi i lana tulafono.
43. Talu mai lea aso, ua fa‘aliliuina ai e Aperamo loto o tagata e ‘au‘auna i le ALI‘I.
44 O ona po ia na fai avā ai Nakori ma Aperamo, o afafine o lo la tuagane o Harana; o le avā a Nakori o Meleka, o le igoa fo‘i o le avā a Aperamo o Sarai. O Sarai fo‘i, le avā a Aperamo, sa pa; sa leai sana fanau i na aso.
45. ‘Ua mavae atu tausaga e lua talu ‘ona alu ‘ese Aperamo mai le afi, o le limasefulu ma le lua lea o tausaga o lona

soifua, fa‘auta, o lo‘o nofo le tupu o Nimarota i Papelonia i luga o le nofoāli‘i, ‘ona moe ai lea o le tupu ma miti o lo‘o tu o ia fa‘atasi ma ana ‘au ma ana ‘autau i se vanu e fa‘afeagai ma le ogaumu a le tupu.
46 Ona tepa a‘e lea o ia ma vaaia se tagata e foliga ia Aperamo o sau mai le ogaumu, ma ua sau o ia ma tu i luma o le tupu ma lana pelu ua se‘i, ona oso atu lea i le tupu ma lana pelu, ina ua sola ese le tupu mai le tagata, auā sa fefe o ia; a o tamoe o ia, na togi e le tagata se fuamoa i luga o le ulu o le tupu, ma ua avea le fuamoa ma vaitafe tele.
47 Ona fai mai lea o le tupu ua goto ifo ana ‘au uma i le vaitafe ma ua oti ai, ona sola lea o le tupu faatasi ma tagata e toatolu sa i ona luma, ma ua sola ese ai o ia.
48 Ma sa silasila atu le tupu i nei alii, ma sa oofu i latou i ofu alii e pei o ofu o tupu, ma sa foliga mai ma le mamalu o tupu.
49 A o latou taufetuli, ua toe liu le vaitafe i se fuamoa i luma o le tupu, ona sau ai lea mai le fuamoa se tama’i manulele na sau i luma o le tupu, ma lele atu i lona ulu ma saeia le mata o le tupu.
50 Ona tiga ai lea o le tupu i le mea na ia vaaia, ua ala o ia mai lana moe, ua atuatuvale lona loto, ua matuā fefe lava o ia.
51 ‘Ua o‘o i le taeao, ‘ona tula‘i lea o le tupu mai lona moega ma le fefe, ‘ua ia poloa‘i atu fo‘i i tagata popoto uma ma taulāitu ‘ia ō mai i ona luma, ‘ona fa‘amatala atu lea e le tupu lana miti ‘iā te i latou.
52 Ona tali atu lea o le auauna poto a le tupu, o Anuki lona igoa, i le tupu, ua faapea atu, E leai se isi mea lenei ae na o le leaga o Aperamo ma lana fanau o le a tutu mai e tetee i lo‘u Alii ma lo‘u tupu i aso e gata ai.
53 Ma faauta o le a oo mai le aso o le a tau ai Aperamo ma lana fanau ma fanau a lona aiga ma lo’u tupu, ma o le a latou faatoilaloina autau uma a le tupu ma ana autau.
54 A o le mea ua e fai mai ai e uiga i tagata e toatolu na e vaai tutusa ma oe, ma na sao mai, o lona uiga e na o oe lava e sao mai ai faatasi ma tupu e toatolu mai tupu o le lalolagi o e o le a faatasi ma oe i le taua.
55 Ma le mea na e va‘aia i le vaitafe lea na liu fuamoa e pei ona sa i ai muamua, ma le tama‘i manu felelei o lo‘o saeia lou mata, e leai se isi uiga o lenei mea ae na o le fanau a Aperamo o le a fasiotia le tupu i aso e gata ai.
56 O le miti lenei a lo‘u tupu, ma o lona fa‘amatalaga lenei, ma e moni le miti, ma e sa‘o le fa‘amatalaga ua tu‘uina atu e lau auauna ia te oe.
57 O lenei, lo‘u tupu e, ua e silafia lelei lava ua limasefulu ma le lua tausaga talu ona va‘aia e ou tagata popoto lenei mea i le fanau mai o Aperamo, ma afai e tu‘uina atu e lo‘u tupu ia Aperamo e ola i le lalolagi, o le a avea ma mea e fa‘atiga ai lo‘u ali‘i ma lo‘u tupu, auā o aso uma e ola ai Aperamo e le fa‘amautuina ai oe po o lou malo, auā na iloa muamua lenei mea i lona fanau mai; aiseā fo‘i e le fasiotia ai o ia e lo‘u tupu, ‘ina ‘ia taofia ai lona leaga mai ‘iā te oe i aso amuli?
58. ‘Ua fa‘alogo Nimarota i le leo o Anuki, ma ‘ua ia ‘auina atu fa‘alilolilo nisi o ana ‘au‘auna e ō e pu‘e ‘iā Aperamo, ma ‘aumai ‘iā te ia i luma o le tupu e oti ai.
59 O Elisara fo‘i, le ‘au‘auna a Aperamo na tu‘uina atu e le tupu ‘iā te ia, sa i ai i lea lava taimi i luma o le tupu, ma na ia fa‘alogo i le fautuaga a Anuki i le tupu, ma le tala a le tupu e fa‘atupu ai le oti o Aperamo.
60 Ona fai atu lea o Elisara ia Aperamo, Ia e tula‘i vave ma faaola lou agaga, ina ne‘i e oti i lima o le tupu, auā o le mea lea na ia vaaia i se miti e uiga ia te oe, ma o le mea lea na faamatala ai e Anuki, ma o le mea foi lea na fautuaina ai e Anuki le tupu e uiga ia te oe.
61 Ona faalogo lea o Aperamo i le leo o Elisara, ma faataalise atu Aperamo ma tamoe mo se saogalemu i le fale o Noa ma lona atalii o Semu, ma sa lafi ai o ia iina ma maua ai se nofoaga saogalemu; ma sa o atu auauna a le tupu i le fale o Aperamo e saili o ia, ae sa le mafai ona latou maua o ia, ma sa latou sailiili i le atunuu atoa ae lei maua o ia, ma sa latou o atu ma saili i itu uma ae lei fetaiai ma ia.
62 Ina ua lē mafai e auauna a le tupu ona maua Aperamo, ona latou toe fo‘i atu lea i le tupu, ae ua mavae le ita o le tupu iā Aperamo, auā ua latou lē maua o ia, ma ua faate‘a ese e le tupu mai lona mafaufau le mataupu e uiga iā Aperamo.
63 Sa natia Aperamo i le fale o Noa mo le masina e tasi, seia oo ina galo i le tupu lenei mea, ae sa fefe pea Aperamo i le tupu; ma sa sau Tara e vaai faalilolilo lona atalii o Aperamo i le fale o Noa, ma sa mamalu tele Tara i le vaai a le tupu.
64. ‘Ua fai atu Aperamo i lona tamā, "‘E te lē iloa ‘ea o lo‘o finagalo le tupu e fasioti ‘iā te a‘u, ma fa‘aumatia lo‘u igoa mai le lalolagi i fautuaga a ana faipule amio leaga?
65 O lenei, o ai ea sau mea iinei ma o a mea ea sau mea i lenei laueleele? Tula‘i ia, tatou ō fa‘atasi i le nu‘u o Kanana, ina ia lavea‘iina i tatou mai lona lima, ne‘i fano fo‘i oe iā te ia i aso amuli.
66 E te lē iloa ea, pe e te lē fa‘alogo fo‘i, e lē o le alofa na avatu ai e Nimarota lenei mamalu uma ‘iā te oe, ‘ae na o lona lelei lava na ia foa‘iina mai ai nei mea lelei uma ‘iā te oe?
67 Afai fo‘i e sili atu le lelei na te faia ‘iā te oe nai lo lenei, e moni lava o mea fa‘atauva‘a ia o le lalolagi, auā e lē aogā le ‘oa ma le ‘oa i le aso o le to‘asā ma le to‘asā.
68 O lenei, ia e faalogo mai i lo’u leo, ma ia tatou tutu ma o atu i le nuu o Kanana, ia mamao ese mai le malaia mai ia Nimarota; ma ia e auauna atu i le Alii o lē na foafoaina oe i le lalolagi ona manuia ai lea o oe; ma ia e lafoai mea faatauvaa uma e te tuliloaina.
69 Ua lē toe tautala atu Aperamo, ona tali atu lea o Noa ma lona atalii o Semu iā Tara, ua faapea atu, E moni lava le upu na fai atu ai Aperamo iā te oe.
70 Ua faalogo Tara i le leo o lona atalii o Aperamo, ma ua faia e Tara mea uma na fai atu ai Aperamo, auā o le mea lea mai le Alii, ia lē fasiotia Aperamo e le tupu.

MATAUPU 13

1 ‘Ua ‘ave fo‘i e Tara lona atali‘i o Aperamo ma Lota le atali‘i o lona atali‘i, o le atali‘i o Harana, ma Sarai le avā a lona atali‘i, o le avā a lona atali‘i o Aperamo, ‘atoa ma tagata uma o lona ‘āiga, ‘ua latou ō fa‘atasi ma i latou mai Uro Kastima e ō i le nu‘u o Kanana. ‘Ua latou o‘o atu i le nu‘u o Harana, ‘ona latou nonofo ai lea iina, auā o le nu‘u e matuā lelei e fai ma lafumanu, ma e lava mo i latou na ō fa‘atasi ma i latou.
2 Ua iloa e tagata o le nuu o Harana ua lelei ma amiotonu Aperamo i luma o le Atua ma tagata, ma ua faatasi ma ia le

Alii lona Atua, ona o mai ai lea o nisi tagata o le nuu o Harana ma faatasi ma Aperamo, ma sa ia aoaoina i latou i tulafono a le Alii ma ona ala; ona nonofo ai lea o nei tagata ma Aperamo i lona fale, ma latou pipii atu ia te ia.
3 ‘Ua nofo Aperamo i le nu‘u i tausaga e tolu; ‘ua mavae fo‘i tausaga e tolu, ‘ona fa‘aali mai lea o le ALI‘I ‘iā Aperamo, ma fa‘apea mai ‘iā te ia, “O a‘u o le ALI‘I o lē na ‘aumaia oe mai Uro o Kastima, ma ‘ou lavea‘iina oe i lima o ou fili uma.”
4 O lenei, afai e te faalogo i lo‘u leo, ma tausi i a‘u poloaiga, ma a‘u tulafono, ou te faatoilaloina ou fili i ou luma, ou te faatoateleina foi lau fanau e pei o fetu o le lagi, ou te auina atu foi la‘u faamanuiaga i galuega uma a ou lima, e leai se mea e te mativa ai.
5 Ia e tula‘i, ave lau avā ma au mea uma ma e alu i le nu‘u o Kanana ma e nofo ai, auā o a‘u o le Atua mo oe, ou te fa‘amanuia fo‘i iā te oe.” Ona tula‘i lea o Aperamo ma ave lana avā ma ana mea uma, ma alu atu i le nu‘u o Kanana e pei ona fetalai mai ai le ALI‘I iā te ia; e lima sefulu tausaga o Aperamo ina ua alu ese o ia mai Harana.
6 Ua taunuu atu Aperamo i le laueleele o Kanana ma ua nofo i le ogatotonu o le aai, ma ua ia faatuina ai lona faleie faatasi ma le fanauga a Kanana, o ē nonofo i le laueleele.
7 Ua faaali mai le Alii ia Aperamo ina ua taunuu o ia i le nuu o Kanana, ma fetalai atu ia te ia, O le nuu lenei ua ou avatu ia te oe ma lau fanau pe a mavae atu oe e faavavau, ou te faia foi lau fanau e pei o fetu o le lagi, ou te avatu foi i lau fanau e fai ma tofi o nuu uma e te vaai i ai.
8. ‘Ona fausia lea e Aperamo o le fatafaitaulaga i le mea na fetalai mai ai le Atua ‘iā te ia; ‘ua vala‘au atu ai fo‘i Aperamo i le suafa o le ALI‘I.
9 O ona po ia, ua mavae tausaga e tolu o le nofo ai o Aperamo i le nuu o Kanana, o le tausaga lava lea na maliu ai Noa, o le tausaga e limagafulu ma le valu lea o le olaga o Aperamo; o aso uma foi na ola ai Noa e iva selau ma le limagafulu o ona tausaga; ona maliu ai lea o ia.
10 Sa nofo Aperamo i le laueleele o Kanana, o ia, lana avā, ma ana mea uma, ma i latou uma na o faatasi ma ia, faatasi ai ma i latou na aufaatasi ma ia mai tagata o le laueleele; a o Nakori, le uso o Aperamo, ma Tara lona tamā, ma Lota le atalii o Harana ma a latou mea uma sa nonofo i Harana.
11 I le tausaga lona lima o le nofo ai o Aperamo i le nuu o Kanana, ona fouvale ai lea o tagata o Sotoma ma Komoro, atoa ma aai uma o le fanua laugatasi i le pule a Kitalaoma le tupu o Elama; auā sa auauna atu tupu uma o aai o le fanua laugatasi ia Kitalaoma mo tausaga e sefululua, ma sa latou avatu ia te ia le lafoga i tausaga taitasi; a o aso ia o le tausaga e sefulutolu, sa latou fouvale ia te ia.
12 I le sefulu o tausaga o le nofo ai o Aperamo i le nuu o Kanana, sa i ai le taua i le va o Nimarota le tupu o Senara ma Kitalaoma le tupu o Elama; ona sau ai lea o Nimarota e tau ma Kitalaoma ma faatoilalo ia te ia.
13 Auā o Kitalaoma i le taimi lea o se tasi o alii sili o ‘autau a Nimarota, ma ina ua faataapeapeina tagata uma i le ‘olo ma i latou na totoe na faataapeapeina foi i luga o le fogaeleele, ona alu atu lea o Kitalaoma i le nuu o Elama ma pule ai ma fouvale i lona alii.
14 O aso ia na iloa ai e Nimarota ua fouvale aai o le fanua laugatasi, ona sau ai lea o ia ma le faamaualuga ma le ita e tau ma Kitalaoma, ma sa faapotopoto e Nimarota ona alii uma ma ona tagata, e tusa ma le fitu selau afe tagata, ma o atu e tau ma Kitalaoma, ona alu atu lea o Kitalaoma e faafetaiai ia te ia ma le lima afe tagata, ma sa latou sauniuni mo le taua i le vanu o Papelu o loo i le va o Elama ma Senara.
15 Ona tau ai lea o na tupu uma iinā, ma na faia’ina Nimarota ma lona nu‘u i luma o le nu‘u o Kitalaoma, ma na fasiotia tagata a Nimarota e tusa ma le ono selau afe, ma na fasiotia fo‘i Mardon le atali‘i o le tupu fa‘atasi ma i latou.
16 Ona sola lea o Nimarota ma toe fo‘i atu ma le māsiasi ma le fa‘amasiasi i lona nu‘u, ma sa nofo pologa o ia iā Kitalaoma mo se taimi umi, ona toe fo‘i lea o Kitalaoma i lona nu‘u ma auina atu ali‘i o lana ‘autau i tupu na nonofo faataamilo iā te ia, iā Arioka le tupu o Eleasaro, ma Titala le tupu o Koima, ma faia se feagaiga ma i latou, ma sa latou usiusita‘i uma i ana poloa‘iga.
17 O le tausaga e sefulu ma le lima o le nofo ai o Aperamo i le nuu o Kanana, o le tausaga e fitugafulu lea o le olaga o Aperamo, ona faaali mai lea o le Alii ia Aperamo i lea lava tausaga, ua fetalai mai ia te ia, O a‘u o le Alii, o le na aumaia oe mai Uro o Kastima, e avatu ia te oe lenei nuu e fai ma ou tofi.
18 O lenei, ia e savali i o‘u luma ma ia e atoatoa ona lelei, ma ia e tausi i a‘u poloa‘iga; auā ou te foa‘iina atu lenei nu‘u e fai ma tofi mo oe ma au fanau, e pau mai i le vaitafe o Aikupito e o‘o atu i le vaitafe tele o Eufirate.
19 E te alu atu fo‘i i ou tamā ma le filemu ma le soifua manuia, a o le tupulaga lona fa o le a toe fo‘i mai iinei i lenei nu‘u ma o le a fai ma o latou tofi e fa‘avavau; ‘ona fausia lea e Aperamo se fatafaitaulaga, ma ‘ua vala‘au atu i le suafa o le ALI‘I o lē na fa‘aali mai ‘iā te ia, ma ‘ua ia ‘aumaia taulaga i le ALI‘I i luga o le fatafaitaulaga.
20 O le taimi lea na toe fo‘i ai Aperamo ma alu atu i Harana e asiasi i lona tamā ma lona tinā, atoa ma le aiga o lona tamā; ua toe fo‘i atu Aperamo ma lana avā, atoa ma ana mea uma i Harana; ona nofo ai lea o Aperamo i Harana mo le lima tausaga.
21 E toatele foi tagata o Harana, e tusa ma le fitugafulu ma le lua alii, na mulimuli atu ia Aperamo ma sa aoaoina i latou e Aperamo i faatonuga a le Alii ma ona ala, ma sa ia aoaoina foi i latou ia latou iloa le Alii.
22 O ona po ia na fa‘aali mai ai le ALI‘I ‘iā Aperamo i Harana, ‘ua fetalai mai fo‘i o ia ‘iā te ia, “Fa‘auta, na ‘ou fai atu ‘iā te oe i nei tausaga e luafulu ‘ua mavae, ‘ua fa‘apea atu,
23 Ia e alu ese mai lou laueleele, mai lou nuu moni ma le aiga o lou tamā, i le laueleele ua ou faaali atu ia te oe e avatu ia te oe ma au fanau; auā o iina i lena laueleele ou te faamanuia ai oe, ma ou faia oe ma nuu tele, ma ou faamamaluina lou igoa, ma e manuia ai aiga o le lalolagi ia te oe.
24 O lenei, inā tula‘i ia, ma e alu ese mai i lenei mea, o oe, lau avā, ma au mea uma, atoa ma ē na fananau i lou aiga, ma ē na e maua i Karana, ma aumai i latou faatasi ma oe mai i lenei mea, ma e tula‘i e toe fo‘i atu i le nuu o Kanana.
25 Ona tula‘i lea o Aperamo ma ave lana avā o Sarai, ma ana mea uma, ma ē na fananau mai iā te ia i lona aiga, atoa ma ē na la maua i Karana, ona latou ō atu lea e ō i le nuu o Kanana.
26 Ona alu lea o Aperamo ma toe fo‘i atu i le nu‘u o Kanana, e tusa ma le afioga a le ALI‘I. Na ō fa‘atasi fo‘i

ma ia Lota le atali‘i o lona uso o Harana, ma e fitu sefulu ma le lima tausaga o Aperamo ina ua alu ese o ia mai Harana e toe fo‘i atu i le nu‘u o Kanana.
27 Ma sa taunuu o ia i le laueleele o Kanana e tusa ai ma le afioga a le Alii ia Aperamo, ma sa ia faatuina lona faleie ma sa nofo o ia i le laau o le vaomago o Mamere, ma sa faatasi ma ia Lota le atalii o lona uso, ma ana mea uma.
28 Ua toe faaali mai Ieova ia Aperamo, ma faapea mai, Ou te foaiina atu lenei laueleele i lau fanau; ona fausia lea e ia iina o se fata faitaulaga i le Alii o lē na faaali mai ia te ia, o loo i ai pea lava i le aso nei i laau tetele o Mamere.

MATAUPU 14

1 O ona po ia sa i le nu‘u o Senara le tagata poto, o lē sa atamai i mea uma lava, ma ‘ua aulelei fo‘i lona tino, a o ia o se tagata mativa ma le mativa; o Rikayon lona igoa, ma sa faigata o ia i mea e tausi ai o ia lava.
2 Ma sa ia filifili e alu i Aikupito, ia Osuri le atalii o Anoma le tupu o Aikupito, e faaali atu i le tupu lona poto; auā atonu e maua ai e ia le alofa tunoa i ona luma, e tausi a‘e ai o ia ma avatu ia te ia le tausiga; ma sa faia faapea e Rikayon.
3 ‘Ua taunu‘u atu Rikayon i Aikupito, ‘ona fesili lea o ia i ē nonofo i Aikupito e uiga i le tupu, ‘ona ta‘u atu lea e ē nonofo i Aikupito ‘iā te ia le tū ma aga a le tupu o Aikupito, auā o le tū ma aga a le tupu o Aikupito i lenā taimi, o le alu ‘ese lea o ia mai lona maota ma va‘aia i fafo i le aso e tasi i le tausaga, ‘ona toe fo‘i lea o le tupu i lona maota e nofo ai.
4 O le aso na alu atu ai le tupu, na ia faia ai le faamasinoga i le nuu, ma o i latou uma e i ai se mataupu na o mai i luma o le tupu i lea aso e talosaga atu ai.
5 ‘Ua fa‘alogo Rikayon i le tū ma aga a Aikupito, ma ‘ua lē mafai ‘ona alu atu i luma o le tupu, ‘ona matuā fa‘anoanoa ai lea o ia ma ‘ua matuā fa‘anoanoa.
6 Ua oo i le afiafi, ona alu atu lea o Rikayon ma maua se fale ua faaleagaina, sa avea muamua ma fale tao falaoa i Aikupito, ma ua nofo ai o ia iina i le po atoa ma le loto tiga ma le fia ‘ai tele, ma ua leai se moe mai ona mata.
7 Ona mafaufau lea o Rikayon i lona loto po o le a se mea e fai i le aai seia oo ina afio mai le tupu, ma pe faapefea ona ia tausia o ia lava iina.
8 Ona ala lea o ia i le taeao ma savalivali solo, ma fetaia‘i ai ma i latou o ē fa‘atau atu la‘au ‘aina ma fatu ‘ese‘ese na latou avatu i ē nonofo ai.
9 Sa mana‘o fo‘i Rikayon e faia lea lava mea ina ia maua ai se mea e tausi ai i le aai, a ua lē masani o ia i tū ma aga a tagata, ma ua pei o ia o se tauaso iā i latou.
10 Ona alu lea o ia ma fa‘atau mai ni fuala‘au faisua e fa‘atau atu mo lana tausiga, ona potopoto mai lea o le motu o tagata e si‘omia o ia ma tauemu iā te ia, ma ave ana fuala‘au faisua mai iā te ia ma e leai se mea na totoe mo ia.
11 Ona tula‘i lea o ia mai iinā ma le tigā tele o lona loto, ua alu atu ma le ōi i le fale tao falaoa sa nofo ai o ia i le pō atoa ua mavae, ma ua moe ai o ia i le pō lona lua.
12 I le pō lava lea na toe mafaufau ai o ia i lona loto pe fa‘apefea ona ia fa‘asaoina o ia mai le oge, ma ‘ua ia mafaufau i se togafiti e fai.
13 ‘Ona ala lea o ia i le taeao, ‘ua fai lana togafiti, ‘ua alu ma fa‘afaigaluega ni tagata malolosi e to‘atolugafulu mai le nu‘u, o ē ‘ave a latou ‘au‘upega i o latou lima, ‘ua ia ta‘ita‘iina i latou i le tumutumu o le tu‘ugamau Aikupito, ‘ua ia tu‘uina ai i latou iina.
14 ‘Ua ia poloa‘i atu ‘iā te i latou, o lo‘o fa‘apea atu, “O lo‘o fa‘apea ‘ona fetalai mai o le tupu, ‘Ia ‘outou fa‘amalosi ma ‘ia ‘outou loto tetele, ‘aua ne‘i tanumia se tasi ‘i‘inei se‘ia o‘o ‘ina avatu ni tupe siliva e lua selau, ‘ona tanumia ai lea o ia.” ‘Ua faia e ia tagata e tusa ma le poloa‘iga a Rikayon i le nu‘u o Aikupito i le tausaga atoa lava lea.
15 Ma i le valu masina, na faapotopotoina ai e Rikayon ma ana tagata le tele o oa o ario ma auro, ma na ave e Rikayon le tele o solofanua ma isi manu, ma na ia totogia nisi tagata, ma na ia avatu ia i latou solofanua ma latou nonofo faatasi ma ia.
16 A o oo i le tausaga, i le taimi e alu atu ai le tupu i le aai, sa faapotopoto faatasi tagata uma o Aikupito e talanoa ia te ia e uiga i le galuega a Rikayon ma ana tagata.
17 ‘Ua alu atu le tupu i le aso na atofaina, ‘ona ō mai lea o Aikupito uma ‘iā te ia, ‘ua latou ‘alalaga atu ‘iā te ia, ‘ua fa‘apea atu,
18 Ia soifua pea le tupu. O le ā lenei mea ua e faia i le aai i au auauna, e te lē tu‘uina atu ai se tino oti e tanu se‘ia o‘o ina avatu le tele o ario ma auro? Pe na faia ea se mea faapena i le lalolagi atoa, talu mai aso o tupu muamua, e o‘o mai lava i aso o Atamu, e o‘o mai i le aso nei, e lē tatau ona tanu ē ua oti i se tau ua atofaina?
19 Ua matou iloa o le tū masani a tupu le totogiina o lafoga i tausaga ta‘itasi mai ē o ola, ae e lē gata i lea ua e faia, ae ua e totogiina fo‘i lafoga mai ē ua oti i aso ta‘itasi.
20 O lenei, le tupu e, ua lē mafai ona matou toe onosaia lenei mea, auā ua fa‘aumatia le aai atoa ona o lenei mea, ma e te lē silafia ea?
21 Ua faalogo le tupu i mea uma na latou fai atu ai, ona matuā ita ai lea o ia; ua matuā ita lava o ia i lenei mea, auā e le‘i iloa e ia se mea e uiga i ai.
22 ‘Ua fai atu le tupu, “O ai ‘ea, ma o fea fo‘i le tagata e lototoa e fai lenei mea leaga i lo‘u nu‘u e aunoa ma la‘u poloa‘iga? E mautinoa lava e te ta‘u mai ‘iā te a‘u.”
23 ‘Ua latou ta‘u atu ‘iā te ia mea uma na faia e Rikayon ma ana tagata, ‘ona tupu ai lea o le ita o le tupu, ‘ua ia poloa‘i atu ‘ia ‘aumai Rikayon ma ana tagata i ona luma.
24 Ona ave lea e Rikayon le tusa ma le afe o fanau, atalii ma afafine, ma faaofuina i latou i le silika ma le ie lalagaina, ma faatietie i latou i solofanua ma auina atu i le tupu e ala i ana tagata, ma na ia aveina foi le tele o siliva ma auro ma maa taua, ma se solofanua malosi ma matagofie, e fai ma meaalofa mo le tupu, ma na ia sau ai i luma o le tupu ma ifo i le eleele i ona luma; ma o le tupu, ana auauna ma tagata uma o Aikupito na ofo i le galuega a Rikayon, ma na latou vaai i ana oloa ma le meaalofa na ia aumaia i le tupu.
25 Sa matuā fiafia lava le tupu ma sa ofo ai o ia; ma ina ua nofo Rikayon i ona luma, sa fesili atu le tupu ia te ia e uiga i ana galuega uma, ma sa tautala atu Rikayon i ana upu uma ma le poto i luma o le tupu, ma ana auauna ma tagata uma o Aikupito.
26 ‘Ua fa‘alogo le tupu i ‘upu a Rikayon ma lona poto, ‘ona maua lea e Rikayon le alofa tunoa i ona luma, ma ‘ua maua e ia le alofa tunoa ma le agalelei mai ‘au‘auna uma a le tupu ma tagata uma o Aikupito, ‘ona o lona poto ma ana

ʻupu matagofie, ma talu mai lenā taimi sa latou alolofa tele ʻiā te ia.
27 Ona tali atu lea o le tupu, ua faapea atu ia Rikayon, E lē toe taʻua lou igoa o Rikayon, a o Farao o lou igoa lea, auā na e talosagaina lafoga mai ē ua oti. Ona faaigoa lea e ia o ia o Farao.
28 Sa alolofa le tupu ma ona tagata iā Rikayon ona o lona poto, ma sa latou feutagaʻi ma tagata uma o Aikupito ina ia tofia o ia e fai ma pule atoatoa i le pule a le tupu.
29 ʻOna faia lea e tagata uma o Aikupito ʻatoa ma ona tagata popoto; ʻona faʻatūina lea o se tulafono ʻiā Aikupito.
30 Ma sa latou tofia Rikayon Farao e fai ma kovana i lalo o Oswiris le tupu o Aikupito, ma sa pule Rikayon Farao i Aikupito, e faia le faamasinoga tonu i aso uma i le aai atoa, ae o Oswiris le tupu e faamasino i tagata o le nuu i le aso e tasi i le tausaga, pe a alu atu o ia e faaali mai.
31 Ma sa faoa faamalosi e Farao Rikayon le malo o Aikupito, ma sa ia faamalosia lafoga mai tagata uma o Aikupito.
32 Sa alolofa tele tagata uma o Aikupito ia Farao Rikayon, ma sa latou faia se poloaiga e valaau atu i tupu uma e pule ia i latou ma a latou fanau i Aikupito, o Farao.
33 O le mea lea na taʻua ai tupu uma na pule i Aikupito talu mai lena taimi e oo mai i le aso nei o Farao.

MATAUPU 15

1 O le tausaga lava lea na i ai le oge tele i le nuu o Kanana, ua le mafai ai e tagata o le nuu ona nonofo ona o le oge auā sa matuā tele lava.
2 ʻOna tulaʻi lea o Aperamo ma ana mea uma ma ō ifo i Aikupito ʻona o le oge; ʻua oʻo atu i latou i le alia o Aikupito, ʻona latou nonofo ai lea iina mo sina taimi e mālōlō ai ʻona o le vaivai o le ala.
3 Sa savavali Aperamo ma Sarai i le tuaoi o le alia o Miseraima, ua vaai atu Aperamo i lana avā o Sarai, o ia o se fafine aulelei tele.
4 Ona fai atu lea o Aperamo i lana avā o Sarai, "Auā ua faia oe e le Atua ma se foliga matagofie faapea, ou te fefe i tagata Aikupito ne'i latou fasioti ia te a'u ma ave oe, auā e leai se mata'u i le Atua i nei nofoaga."
5 Ia e faia lenei mea, ia e fai atu iā te oe o oe o loʻu tuafafine, ina ia manuia ai aʻu, ma ia tatou ola ai, ae aua le oti."
6 Ua fai atu foʻi Aperamo i le mea lava lea ʻiā te i latou uma na ō mai faʻatasi ma ia i Aikupito ʻona o le oge; ʻua fai atu foʻi o ia ʻiā Lota le ataliʻi o lona uso, ʻua faʻapea atu, "ʻĀfai e fesili mai Aikupito ʻiā te oe e uiga ʻiā Sarai, ʻia e fai atu o ia o le tuafafine o Aperamo."
7 Ae ui i lea, e ui i nei poloaʻiga uma, ae leʻi faʻatuatuaina i latou e Aperamo, ae na ia ave Sarai ma tuʻu i totonu o se pusa ma nanā i totonu o a latou ipu, auā sa popole tele Aperamo iā Sarai ona o le amioleaga a Aikupito.
8 ʻOna tulaʻi lea o Aperamo ma ana mea uma nai le alia o Aikupito, ma ō atu i Aikupito; e leʻi leva ʻona latou ulufale atu i faitotoʻa o le ʻaʻai, ʻona tulaʻi mai lea o leoleo ʻiā te i latou, ʻua faʻapea atu, "ʻIa ʻoutou avatu mea e sefuluaʻi i le tupu mai mea ʻua ʻiā te ʻoutou, ʻona ʻoutou ō atu ai lea i le ʻaʻai." ʻOna faia lea e Aperamo ma i latou sa ʻiā te ia.
9 Ona ō mai lea o Aperamo ma tagata sa faatasi ma ia i Aikupito, ma ina ua latou ō mai, ona latou aumaia lea o le atolaau sa nanā ai Sarai, ma ua vaai atu i ai tagata Aikupito.
10. ʻOna ō mai lea o ʻauʻauna a le tupu ʻiā Aperamo, ʻua faʻapea atu, "O le ā ʻea sau mea ʻiʻinei i totonu o lenei ʻatolaʻau matou te leʻi vaʻaia? O lenei, tatala le ʻatolaʻau ma avatu le sefuluaʻi i le tupu o mea uma o i ai."
11. ʻOna tali atu lea o Aperamo, "ʻOu te lē tatalaina lenei ato ʻatolaʻau, a o mea uma ʻe te fai mai ai ʻou te avatu lava."ʻOna tali mai lea o ʻauʻauna a Farao ʻiā Aperamo, ʻua faʻapea mai, "O le ato ʻatolaʻau lea o maʻa tāua; ʻia e ʻaumai ʻiā te i matou lona sefulu."
12 Ua tali atu Aperamo, O mea uma e te manaʻo i ai ou te avatua; tau lava o oe, aua e te tatalaina le ato.
13 Ua fetaomi malosi atu auauna a le tupu ia Aperamo, ona latou oo atu lea i le pusa ma tatala faamalosi, ona latou iloa ai lea, faauta, o se fafine lalelei i totonu o le pusa.
14 ʻUa vaʻaia e aliʻi ʻauʻauna a le tupu ia Sarai, ʻona latou ofo ai lea i lona matagofie, ʻua potopoto foʻi aliʻi uma ma ʻauʻauna a Farao e vaʻai ʻiā Sarai, auā sa matuā matagofie lava o ia. ʻOna taufetuli atu lea o aliʻi ʻauʻauna a le tupu ma taʻu atu ʻiā Farao mea uma na latou vaʻaia, ʻua latou viviʻi atu foʻi ʻiā Sarai i le tupu; ʻona poloaʻi atu lea o Farao ʻia ʻaumai o ia, ʻona sau ai lea o le fafine i luma o le tupu.
15 Ua vaai atu Farao ia Sarai, ma ua matuā fiafia o ia ia te ia, ua matuā ofo foʻi o ia i lona matagofie; ua matuā fiafia foʻi le tupu ona o ia, ma ua ia avatu ni meaalofa iā i latou na avatu iā te ia le tala e uiga iā te ia.
16 Ona aumaia lea o le fafine i le maota o Farao, ma sa faanoanoa Aperamo ona o lana avā, ma sa tatalo o ia i le Alii e laveai o ia mai lima o Farao.
17 Ma sa tatalo foʻi Sarai i lea lava taimi ma faʻapea atu, Le Aliʻi e, le Atua e, na e fetalai mai i loʻu Aliʻi o Aperamo e alu ese mai lona nuʻu ma le fale o lona tamā i le nuʻu o Kanana, ma na e folafola mai e te agalelei ʻiā te ia pe afai e faʻatino e ia au poloaʻiga; o lenei, faʻauta, ʻua matou faia le mea na e poloaʻi mai ai ʻiā te i matou, ma ʻua matou tuʻua lo matou nuʻu ma o matou ʻāiga, ma ʻua matou ō atu i se nuʻu ʻese ma se nuʻu matou te leʻi iloa muamua.
18 Ua matou o mai i lenei laueleele e ʻalo ese mai le oge, ma ua oo mai lenei malaia ia te aʻu; o lenei, le Alii e, le Atua e, laveai mai ia i matou ma faaola ia i matou mai le lima o lenei tagata sauā, ma ia e agalelei mai ia te aʻu ona o lou alofa.
19 Ua faafofoga mai Ieova i le leo o Sarai, ma ua auina atu e Ieova se agelu e laveai Sarai mai le lima o Farao.
20 Ua ulufale atu le tupu ma nofo i luma o Sarai; faauta, o loo tu mai le agelu a Ieova i o la luma; ua faaali atu o ia ia Sarai ma faapea atu ia te ia, Aua e te fefe, auā ua faafofogaina e Ieova lau tatalo.
21 ʻOna alu atu lea o le tupu ʻiā Sarai, ʻua faʻapea atu ʻiā te ia, "O ai ʻea lenā tagata ʻua ʻaumaia oe ʻiʻinei?" ʻUa tali atu o ia, "O loʻu tuagane o ia."
22 ʻUa fetalai mai le tupu, "O lo matou tiute le faʻateleina o ia, ma faʻaeaina o ia ma faia ʻiā te ia mea lelei uma e te poloaʻi mai ai ʻiā te i matou;" o le taimi lea na ʻauina atu ai e le tupu ʻiā Aperamo le ario ma le auro ma maʻa tāua e tele, faʻatasi ai ma povi, ma ʻauʻauna tane ma ʻauʻauna fafine; ʻona poloaʻi atu lea o le tupu ʻia ʻaumaia Aperamo, ma ʻua nofo o ia i le lotoā o le maota o le tupu, ma ʻua matuā faʻaeaina e le tupu ia Aperamo i lea lava po.

23‘Ua fa‘alatalata atu le tupu e tautala ‘iā Sarai, ‘ona a‘apa atu lea o lona lima e pa‘i atu ‘iā te ia; ‘ona taia malosi lea o ia e le agelu; ‘ua matuā fefe o ia ‘ua lē pa‘i atu ‘iā te ia.
24 Ua faalatalata atu le tupu iā Sarai, ona taia lea o ia e le agelu i le eleele, ma ua faapea ona fai iā te ia i le pō atoa, ona matuā fefe ai lea o le tupu.
25 I lenā pō, na matuā taia ai e le agelu auauna uma a le tupu, atoa ma lona aiga uma, ona o Sarai, ma sa matuā tagiauē tagata o le aiga o Farao i lenā pō.
26 Ua silafia e Farao le malaia ua oo ia te ia, ona faapea lea, E moni lava ua tupu lenei mea ia te au ona o lenei fafine; ona mamao ese ai lea o ia ia te ia, ma tautala atu ia te ia i upu lelei.
27 ‘Ua fai atu fo‘i le tupu ‘iā Sarai, "‘Inā ta‘u mai ia ‘iā te a‘u po o ai le tagata na ‘oulua ō mai ‘i‘inei."‘Ona fai atu lea o Sarai, "O lo‘u tane lenei tagata, na ‘ou fai atu fo‘i ‘iā te oe o lo‘u uso o ia, auā sa ‘ou fefe ne‘i e fasioti ‘iā te ia i le amioleaga."
28 Ona alo ese lea o le tupu mai ia Sarai, ma ua taofia ai mala a le agelu a le Alii mai ia te ia ma lona aiga; ma ua iloa e Farao ua taia o ia ona o Sarai, ma sa matua ofo lava le tupu i lenei mea.
29. ‘Ua o‘o i le taeao, ‘ona vala‘au atu lea o le tupu ‘iā Aperamo, ‘ua fa‘apea atu ‘iā te ia, "Se a lenei mea ‘ua e faia ‘iā te a‘u? Se a le mea ‘ua e fai mai ai, ‘O lo‘u tuafafine ia?’ O le mea lea ‘ua ‘ou ‘ave ai o ia e fai ma a‘u avā; o le mea fo‘i lea ‘ua o‘o mai ai lenei mala tele ‘iā te a‘u ‘atoa ma lo‘u ‘āiga?"
30 O lenei, o lau avā lea, ‘ave o ia ma ō ‘ese mai lo matou nu‘u, ne‘i tatou oti uma ‘ona o ia." ‘Ona ‘ave lea e Farao nisi lafumanu, o ‘au‘auna tane ma ‘au‘auna fafine, ma ario ma auro, e avatu ‘iā Aperamo; ‘ona toe fa‘afo‘i atu lea e ia ‘iā te ia o Sarai lana avā.
31 Ua ave e le tupu se teine na fanaua e ia mai ana palake, ma avatu o ia iā Sarai e fai ma ana auauna fafine.
32 Ua fai atu le tupu i lona afafine, "Lo‘u afafine e, e sili atu ona lelei mo oe le avea ma auauna fafine i le fale o lenei tamāloa, nai lo le avea ma matai fafine i lo‘u fale, auā ua uma ona ta vaaia le malaia ua oo iā i ta‘ua ona o lenei fafine."
33 ‘Ona tula‘i lea o Aperamo, ‘ua alu ‘ese fo‘i o ia nai Aikupito, ‘atoa ma ana mea uma; ‘ua poloa‘i atu fo‘i Farao i nisi o ana tagata e ō fa‘atasi ma ia, ‘atoa ma i latou uma o ē na ō fa‘atasi ma ia.
34. ‘Ua toe fo‘i Aperamo i le nu‘u o Kanana, i le mea na ia faia ai le fatafaitaulaga, o le mea fo‘i na ia fa‘atūina muamua ai lona fale‘ie.
35 O Lota fo‘i le atali‘i o Harana, le uso o Aperamo, sa ‘iā te ia le tele o povi, ma mamoe, ma povi ma fale‘ie, auā sa agalelei le ALI‘I ‘iā te i latou ‘ona o Aperamo.
36 A o nofo Aperamo i le nu‘u, na fefinaua‘i ai leoleo mamoe a Lota ma leoleo mamoe a Aperamo, auā ‘ua tele naua a latou mea ma ‘ua lē mafai ai ‘ona latou nonofo fa‘atasi i le nu‘u; ‘ua lē mafai fo‘i ‘ona la nonofo fa‘atasi i le nu‘u ‘ona o a la manu.
37 Ina ua ō atu leoleo mamoe a Aperamo e fafaga a latou lafu, sa latou lē fia ō atu i fanua o tagata o le nuu, ae sa ese le mea sa faia e leoleo mamoe a Lota, auā sa faatagaina i latou e aai i fanua o tagata o le nuu.
38 Ua iloa e tagata o le nuu lea mea i aso uma, ona latou o mai lea ia Aperamo ma finau ma ia ona o leoleo mamoe a Lota.
39. ‘Ona fai atu lea o Aperamo ‘iā Lota, "Se ā lenei mea ‘ua e faia ‘iā te a‘u, ‘ua e fa‘alēaogāina ai a‘u e tagata o le nu‘u, ‘ua e poloa‘i atu i lau leoleo mamoe e fafaga au manu i le fanua o isi nu‘u? ‘E te lē iloa ‘ea o a‘u o se tagata ‘ese i lenei nu‘u fa‘atasi ma le fānauga a Kanana, ma aiseā ‘ua e faia ai lenei mea ‘iā te a‘u?"
40 Sa finau pea Aperamo ma Lota i aso uma ona o lenei mea; a ua le faalogo Lota ia Aperamo; a ua faaauau pea ona ia faia faapea; ua o mai tagata o le nuu ma ta'u atu ia Aperamo.
41. ‘Ona fai atu lea o Aperamo ‘iā Lota, "E fa‘apefea ‘ea ‘ona e fai ma fa‘alavelave ‘iā te a‘u i ē o nonofo i le nu‘u? O lenei, ‘ou te ‘ai‘oi atu ‘iā te oe, ‘aua ne‘i toe femisa‘i i le va o i tā‘ua, auā o le uso i tā‘ua."
42 A o a‘u, ou te ‘ai‘oi atu iā te oe, ia e te‘a ese ma a‘u, ia e alu ma filifili se mea e te mau ai ma au manu, ma au mea uma, a ia e te‘a ese ma a‘u, o oe ma lou aiga.
43 ‘Aua fo‘i ‘e te fefe e alu ‘ese mai ‘iā te a‘u, auā afai e fa‘asauā se tasi ‘iā te oe, ta‘u mai ‘iā te a‘u, ‘ona ‘ou taui atu lea ‘iā te ia mo lau finauga; tau lava ‘ina e alu ‘ese mai ‘iā te a‘u.
44. ‘Ua uma ‘ona tautala atu Aperamo ‘iā Lota i ia ‘upu uma, ‘ona tula‘i lea o Lota ma tepa a‘e i le fanua laugatasi o Ioritana.
45 Ma sa ia iloa atu ua lava le fa‘asūsūina o le nu‘u atoa, ma ua lelei mo tagata fa‘apea fo‘i ma le mea e maua ai le vao mo manu.
46. ‘Ona alu ‘ese lea o Lota ‘iā Aperamo i lea mea, ‘ua fa‘atūina ai e ia lona fale ‘ie, ‘ua mau ai fo‘i o ia i Sotoma; ‘ua te‘a ‘ese‘ese i lā‘ua.
47 Sa nofo Aperamo i le laau tele o Mamere, o loo i Heperona lea, ma sa ia faatuina lona faleie iina, ma sa nofo ai Aperamo i lea nofoaga mo le tele o tausaga.

MATAUPU 16

1 O ona po ia na auina atu ai e Kitalaoma le tupu o Elama le feau i tupu uma o tuaoi, ia Nimarota le tupu o Senara, o lē sa i lalo o lana pule i lena taimi, ma Titala le tupu o Koima, ma Arioka le tupu o Eleasaro, ma sa la osia le feagaiga ma ia, ua faapea atu, Ina o mai ia ia te au, ma fesoasoani mai ia te au, ina ia tatou fasia aai uma o Sotoma atoa ma e nonofo ai; auā ua latou fouvale ia te au i nei tausaga e sefulu ma le tolu.
2 Ona ō a‘e lea o nei tupu e to‘afa ma a latou ‘autau uma, e tusa ma le valu selau afe tagata, ma ua latou ō e pei ona masani ai, ma fasiotia tagata uma na latou maua i lo latou ala.
3 ‘Ua ō atu fo‘i tupu e to‘alima o Sotoma ma Komoro, o Senapa le tupu o Atama, o Semepara le tupu o Sepoiima, o Pera le tupu o Sotoma, o Peresa le tupu o Komoro, ma Pela le tupu o Soara, e fa‘afetaia‘i ‘iā te i latou, ma ‘ua latou fa‘apotopoto uma i le vanu o Sitima.
4 Ua tau nei tupu e to‘aiva i le vanu o Sitima; ua fasia fo‘i tupu o Sotoma ma Komoro i luma o tupu o Elama.
5 Sa tumu le vanu o Sitima i lua o le sima ma sa tuliloa e tupu o Elama tupu o Sotoma, ma sa sosola tupu o Sotoma faatasi ma a latou toagalauapi ma pa‘u‘ū i lua o le sima, ma

o i latou uma na totoe sa ō atu i le mauga mo le saogalemu, ma sa ō mai tupu e to'alima o Elama ma tuliloa i latou se'ia oo i faitoto'a o Sotoma, ma sa latou faoa mea uma sa i ai i Sotoma.

6Ua latou faoa aai uma o Sotoma ma Komoro, ua latou ave foi Lota, le atalii o le uso o Aperamo, atoa ma ana meatotino, ua latou faoa foi oloa uma o aai o Sotoma, ona latou o ese ai lea; ua iloa e Unika, le auauna a Aperamo, o le sa i le taua, lenei mea, ma ua ia ta'u atu ia Aperamo mea uma ua faia e tupu i aai o Sotoma, ma ua latou ave faatagataotaua Lota.

7 Ua faalogo Aperamo i lenei mea, ona tulai lea o ia faatasi ma tagata e tusa ma le tolu selau ma le sefuluvalu sa faatasi ma ia, ma tuliloa e ia i lea lava po ia tupu ma fasiotia i latou, ma ua latou pauu uma i luma o Aperamo ma ana tagata, e leai se tasi na totoe vagana ai tupu e toafa na sosola, ma ua latou o taitasi ma lona lava ala.

8 Ua toe maua mai fo'i e Aperamo meatotino uma o Sotoma, ma Lota ma ana meatotino, ma ana avā ma ana fanau, ma ana mea uma, e leai se mea na mativa ai Lota.

9 'Ua toe fo'i mai o ia mai le fasiga o nei tupu, 'ona latou ui atu lea ma ana 'au i le vanu o Sitima, o le mea na tau ai le tau'a a tupu.

10 Ona ō atu lea o Pera le tupu o Sotoma, ma isi o ana tagata sa faatasi ma ia mai lua o le 'amu na latou pa'ū i ai, e faafetaia'i iā Aperamo ma ana tagata.

11 Ona alu atu lea o Atonisetoka, le tupu o Ierusalema, o Semu lea, ma ona tagata e faafetaiai ia Aperamo ma lona nuu, ma areto ma uaina; ona latou nonofo faatasi ai lea i le vanu o Meleka.

12 Ona faamanuia lea e Atonesateko ia Aperamo, ma na avatu e Aperamo ia te ia le tasi vaesefulu o mea uma na ia aumaia mai le vete a ona fili, auā o Atonesateko o le ositaulaga i luma o le Atua.

13 Ona ō atu lea o tupu uma o Sotoma ma Komoro sa i ai iinā, faatasi ma a latou auauna, iā Aperamo ma 'ai'oi atu iā te ia e toe faafoi mai a latou auauna na ia faoa faapagota, ma ave mo ia meatotino uma.

14 Ona tali atu lea o Aperamo i tupu o Sotoma, ua faapea atu, O loo soifua Ieova o lē na faia le lagi ma le lalolagi, o lē na laveaiina lo'u agaga mai puapuaga uma, o lē na laveaiina a'u i le aso nei mai o'u fili, ma tuuina mai i latou i lo'u lima, ou te lē aveina se mea e te mana'o ai, ina ne'i e mitamita taeao, ma faapea mai, Ua mauoa Aperamo i a tatou meatotino na ia faasaoina.

15 Auā na fetalai mai le Ali'i lo'u Atua o lē ou te fa'atuatua i ai, E leai se mea e te mativa ai, auā o le a Ou fa'amanuiaina oe i galuega uma a ou lima.

16 O lenei, fa'auta, o au mea uma ia, 'ave ia ma alu; o lo'o soifua le ALI'I, 'ou te lē 'ave 'ese lava mai 'iā te oe se tagata ola e o'o lava i se nonoa po o se filo, se'i vaganā ai le tau o mea'ai a ē na ō fa'atasi ma a'u i le taua, fa'apea fo'i ma vaega o tagata na ō fa'atasi ma a'u, o Anara, o Askolo, ma Mamere, o i latou ma a latou tagata, 'atoa ma i latou na totoe e leoleo i mea, latou te 'ave a latou vaega o le vete.

17 'Ua avatu e tupu o Sotoma 'iā Aperamo mea uma na ia fai atu ai, 'ua latou fa'amalosi 'iā te ia e 'ave so'o se mea na te loto i ai, a 'ua lē mafai o ia.

18 'Ua ia 'a'auina atu fo'i tupu o Sotoma ma ē na totoe o latou tagata, ma 'ua ia poloa'i atu 'iā te i latou e uiga 'iā Lota, 'ona latou ō ai lea i o latou nu'u.

19 Ma Lota, le atalii o lona uso, na ia auina atu foi ana meatotino, ma sa alu faatasi ma i latou, ma ua toe foi Lota i lona aiga, i Sotoma, ma ua toe foi atu Aperamo ma lona nuu i o latou aiga i laau o Mamere, o loo i Heperona.

20 O ona po ia na toe faaali mai ai le Alii ia Aperamo i Heperona, ua fetalai mai foi ia te ia, Aua e te fefe, auā e tele lava lou taui i o'u luma, auā ou te le tuua oe seia ou faatoateleina oe, ma faamanuia ia te oe, ma faia lau fanau ia pei o fetu o le lagi, e le mafaitaulia.

21Ou te avatua foi i au fanau o nei nuu uma e te vaai i ai i ou mata, ou te avatua ia te i latou e fai ma tofi e faavavau; tau lava ina e faamalosi, aua e te fefe, ia e savali i o'u luma ma ia atoatoa ona lelei.

22 O le fitu sefulu ma le valu o tausaga o le soifuaga o Aperamo, o le tausaga lava lea na maliu ai Reu le atalii o Peleko; o aso uma fo'i o Reu e lua selau tolu sefulu ma le iva tausaga; 'ona maliu ai lea o ia.

23 O Sarai fo'i, le afafine o Harana, le avā a Aperamo, sa pā o ia i ia lava aso; e le'i fānauina e ia se atali'i po o se afafine mo Aperamo.

24. 'Ua iloa e ia 'ua lē fānau o ia, 'ona 'ave lea e ia lana 'au'auna fafine o Akara, o lē na foa'iina atu e Farao 'iā te ia, ma avatu 'iā Aperamo lana tane e fai māna avā.

25 Auā na a'oa'oina e Hakara ala uma o Sarai e pei ona a'oa'oina ai o ia e Sarai, e le'i i ai lava se mea na ia fa'aletonu ai i le mulimuli i ona ala lelei.

26. 'Ona fai atu lea o Sarai 'iā Aperamo, "Fa'auta, o la'u 'au'auna fafine o Akara lea, 'ia e alu 'iā te ia 'ina 'ia fānau mai o ia i o'u tulivae, 'ina 'ia 'ou maua fo'i ni fānau 'iā te ia."

27. 'Ua o'o i le fa'ai'uga o tausaga e sefulu o le nofo ai o Aperamo i le nu'u o Kanana, o le valu sefulu ma le lima lea o tausaga o le olaga o Aperamo, 'ona avatu ai lea e Sarai o Akara 'iā te ia.

28 Ua faalogo Aperamo i le upu a lana avā o Sarai, ua ia ave fo'i lana auauna fafine o Akara; ona alu atu lea o Aperamo iā te ia, ona tō ai lea o ia.

29 Ua iloa e Akara ua to o ia, ona matuā fiafia ai lea o ia, ua inosia fo'i lona matai fafine, ua faapea ifo o ia i lona loto, E mafai ona faapea ifo, Ua sili atu ona lelei a'u i luma o le Atua nai lo Sarai lo'u matai fafine, auā o aso uma lava sa i ai lo'u matai fafine ma lo'u alii, e le'i to o ia, a ua faia e le Alii ia te a'u i se taimi puupuu e to ai o ia.

30 Ua iloa e Sarai ua to Akara ia Aperamo, ona mataua lea o Sarai i lana auauna fafine, ua faapea ifo Sarai i lona loto, E leai se isi mea e sili atu nai lo o a'u.

31. 'Ona fai atu lea o Sarai 'iā Aperamo, "'Ia i ou luga lo'u fa'asauā; auā i le aso na e tatalo ai i luma o le ALI'I mo ni fānau, aiseā 'ua e lē tatalo ai 'iā te a'u, 'ina 'ia foa'i mai e le ALI'I 'iā te a'u ni fānau mai 'iā te oe?"

32 A ou tautala atu iā Hakara i ou luma, e 'ino'ino o ia i a'u upu, auā ua tō o ia, a e te lē tautala atu iā te ia; ia faamasino Ieova iā te a'u ma oe i le mea ua e faia iā te a'u."

33 Ua fai atu Aperamo iā Sarai, "O loo i lou lima lau auauna fafine, ia e faia iā te ia le mea e te finagalo i ai." Ona faatigā lea o Sarai iā te ia, ona sola ese ai lea o Akara mai iā te ia i le toafa.

34 Ona maua lea o ia e le agelu a le ALI‘I i le mea na sola i ai o ia i tafatafa o le vaieli, ‘ua fetalai atu fo‘i o ia ‘iā te ia, “‘Aua e te fefe; auā ‘ou te fa‘ato‘ateleina lau fānau; auā e te fānau mai se atali‘i, e te fa‘aigoa fo‘i ‘iā te ia o Isamaeli; o lenei, ‘ia e toe fo‘i atu ‘iā Sarai lou matai, ma ‘ia e fa‘apa‘ia oe i ona lima.”
35 Ua faaigoa e Hakara le mea o iai le vaieli o Pere-lahai-roi, o loo i le va o Katesa ma le vao o Pereta.
36 Ua toe fo‘i atu Akara i le fale o lona matai; ua oo i le i‘uga o aso, ona fanaua lea e Akara se tama tane mo Aperamo; ua faaigoa fo‘i e Aperamo ia te ia o Isamaeli; e valu sefulu ma le ono tausaga o Aperamo ina ua fanaua o ia.

MATAUPU 17

1 O aso ia, i le tausaga e ivasefulu ma le tasi o le soifuaga o Aperamo, na tau ai le fanauga a Kitima ma le fanauga a Tupalu, auā ina ua faataapeapeina e le Alii le fanauga a tagata i luga o le fogaeleele, na o atu ai le fanauga a Kitima ma nonofo i latou lava i le fanua laugatasi o Kanopia, ma latou fausia ai ni aai mo i latou lava iina ma nonofo i tafatafa o le vaitafe o Tiperu.
2 Sa nonofo le fanauga a Tubala i Tuscana, ma o latou tuaoi na oo atu i le vaitafe o Tiperu, ma sa fausia e le fanauga a Tubala se aai i Tuscana, ma sa latou faaigoa ia Sabina, e tusa ai ma le igoa o Sabina le atalii o Tubala lo latou tamā, ma sa latou nonofo ai iina e oo mai i le aso nei.
3 O le taimi lea na tau ai le fanauga a Kitimi ma le fanauga a Tupalu, ma na faia’ina le fanauga a Tupalu i luma o le fanauga a Kitimi, ma na fasiotia e le fanauga a Kitimi le toatolu selau ma le fitugafulu o tagata mai le fanauga a Tupalu.
4 O ona po ia na tautō ai le fanauga a Tupalu i le fanauga a Kitimo, ua faapea atu, Aua tou te faiavā faatasi ma i matou, aua foi ne‘i avatu e se tasi lona afafine i se tasi o atalii o Kitimo.
5 Auā o aso ia sa matagofie ai afafine uma o Tupalu, auā e leai ni fafine na maua i le lalolagi atoa e tusa lona matagofie ma afafine o Tupalu.
6 O i latou uma na fiafia i le matagofie o fafine, na ō atu i afafine o Tupalu ma fai avā mai iā i latou; o atalii fo‘i o tagata, o tupu ma alii sili, o ē na matuā fiafia i le matagofie o fafine, na fai avā i ia aso i afafine o Tupalu.
7 ‘Ua mavae atu tausaga e tolu talu ‘ona tautō le fānauga a Tupalu i le fānauga a Kitima e ‘aua ne‘i avatu o latou afafine e fai ma avā, ‘ona ō atu lea o le tusa ma le to‘aluafulu o le fānauga a Kitima e fai avā i nisi afafine o Tupalu, a ‘ua leai se mea na latou maua.
8 Auā sa tausia e le fanauga a Tupalu a latou tautoga e lē faaipoipo atu iā i latou, ma sa latou lē solia a latou tautoga.
9 A o oo i aso o le seleselega, na ō atu ai le fanauga a Tupalu i o latou fanua e aoina a latou seleselega, ona faapotopoto lea o taulelea o Kitimi ma ō atu i le aai o Sabina, ma sa tofu alii ma se teine talavou mai afafine o Tupalu, ma latou ō atu i o latou aai.
10 Ua faalogo i ai le fanauga a Tupalu, ona latou o atu lea e tau ma i latou, a ua le mafai ona latou manumalo ia te i latou, auā ua matuā maualuga lava le mauga mai ia i latou; ua latou iloa e le mafai ona latou manumalo ia te i latou, ona latou toe foi atu lea i lo latou nuu.
11 Ma i le amataga o le tausaga, na ō atu ai le fanauga a Tupalu ma totogi ni tagata e tusa ma le sefulu afe mai na aai na latalata ane ia i latou, ma latou ō atu e tau ma le fanauga a Kitimo.
12 Ona o atu lea o le fanauga a Tupalu e tau ma le fanauga a Kitimi, e faaumatia lo latou laueleele ma faatiga ia i latou, ma i lenei taua na manumalo ai le fanauga a Tupalu i le fanauga a Kitimi, ma o le fanauga a Kitimi, ina ua iloa e le fanauga a Kitimi ua matua mafatia i latou, na latou siitia ai fanau na latou maua mai afafine o Tupalu, i luga o le pa na fausia, ina ia i ai i luma o le fanauga a Tupalu.
13 Ona fai atu lea o le fanauga a Kitimi ia te i latou, Ua outou o mai ea e tau ma o outou lava atalii ma afafine, a e lei ta’ua ea i matou o outou tino ma ivi talu mai lena taimi seia oo mai i le taimi nei?
14 Ma ina ua faalogo le fanauga a Tupalu i lenei mea, sa latou tuua le taua ma le fanauga a Kittimo, ma sa latou o ese.
15 Ona latou toe fo‘i atu lea i o latou aai, ma sa faapotopoto le fanauga a Kitimi i lea lava aso ma fausia ni aai se lua i tafatafa o le sami, ma sa latou faaigoa le tasi o Purtu ma le isi o Arisa.
16 O le taimi lea, e iva sefulu ma le iva tausaga o Aperamo le atalii o Tara.
17 O ona po ia na faaali mai ai le Alii ia te ia, ua fetalai mai ia te ia, Ou te osia la’u feagaiga ma oe, ou te matuā faatoateleina lava lau fanau; o le feagaiga foi lenei ou te osia i le va o a’u ma oe, e peritomeina tama tane uma, o oe atoa ma lau fanau pe a mavae atu oe.
18 A valu aso o lona soifua e tatau ona peritomeina; o le a i ai fo‘i lenei feagaiga i o ‘outou tino, o se feagaiga e fa‘avavau.
19 O lenei, e lē toe ta‘ua lou igoa o Aperamo, a o Aperaamo; e lē toe ta‘ua fo‘i lau avā o Sarai, a o Sara.”
20 Auā ou te fa‘amanuia ‘iā te ‘oulua, ‘ou te fa‘ato‘ateleina fo‘i lau fānau pe a mavae atu oe; e ‘avea oe ma nu‘u tele, e tupuga mai fo‘i ‘iā te oe o tupu.

MATAUPU 18

1 ‘Ona tula‘i lea o Aperaamo ma faia mea uma na poloa‘i atu ai le Atua ‘iā te ia; ‘ua ‘ave fo‘i e ia ali‘i o lona ‘āiga ma ē na fa‘atauina i ana tupe, ‘ua peritomeina i latou e ia e pei ‘ona poloa‘i mai ai le ALI‘I ‘iā te ia.
2Ua leai foi se tasi na totoe e lei peritomeina e ia; ua peritomeina foi Aperaamo ma lona atalii o Isamaeli i le pa'u o lo la tino; e sefulu ma le tolu ona tausaga o Isamaeli ina ua peritomeina o ia i le pa'u o lona tino.
3 ‘Ua o‘o i le aso tolu, ‘ona alu atu lea o Aperaamo mai lona fale‘ie, ma nofo i le faitoto‘a e fiafia ai i le vevela o le la, a o tigā lona tino.
4 Ona faaali atu lea o le Alii ia te ia i le vaomago o Mamere, ma auina atu ana agelu e toatolu e asiasi mai ia te ia, a o nofo o ia i le faitotoa o le faleie, ona tepa ae lea o ona mata ma vaai atu, faauta, o loo o mai ni alii e toatolu mai le mea mamao, ona tulai lea o ia ma tamoe atu e faafetaiai ia te i latou, ma ifo atu ia te i latou ma aumai i latou i lona fale.
5‘Ua fai atu o ia ‘iā te i lā‘ua, “‘Āfai ‘ua alofagia a‘u e ‘outou, afe mai ia, ma ‘ai sina mea e ‘ai.” ‘Ua ia pulunaunauina i lā‘ua, ‘ona la ō mai lea, ‘ua ia avatu ‘iā te i

lāʻua le vai, ʻona la mulumulu ai lea o o laʻua vae; ʻua ia tuʻu ai i lāʻua i lalo o le laʻau i le faitotoʻa o le fale ʻie.
6Ona tamoe lea o Aperaamo, ua aumai le tamai povi, e muimui ma lelei, ua ia faataalise e fasi, ma avatu ia Elisara lana auauna, e tunu ai.
7Ua ulufale atu Aperaamo ia Sara i le fale ie, ua fai atu ia te ia, Ia vave ona saunia ni fua o falaoa lelei se tolu, ia palu ma fai ai ni keke e ufiufi ai le ulo o loo i ai aano o manu. Ona faapea lea ona ia faia.
8. ʻOna faʻataʻalise lea o Aperaamo, ʻua ʻaumai i o latou luma le pata ma le suāsusu, o povi ma mamoe, ʻua ia avatu ai i o latou luma latou te ʻaʻai ai aʻo leʻi lava ʻona vela le aano o le tamaʻi povi; ʻona latou ʻaʻai ai lea.
9. ʻUa uma ʻona latou ʻaʻai, ʻona fai mai lea o le tasi ʻiā te ia, "ʻOu te toe foʻi mai ʻiā te oe i le tausaga e tasi; e fānau mai foʻi le tama tane a Sara."
10. ʻOna ō atu lea o tagata ma ō atu i o latou ala, i mea na ʻauina atu i ai i latou.
11 I na aso, o tagata uma o Sotoma ma Komoro, ma aai uma e lima, sa matuā amioleaga ma agasala i luma o le Alii, ma sa latou faaoso le Alii i a latou mea inosia, ma sa latou faamalosia i le matutua ma le inosia ma le tauemu i luma o le Alii, ma o a latou amioleaga ma solitulafono sa tele i na aso i luma o le Alii.
12 Sa i ai i lo latou laueleele se vanu lautele tele, e tusa ma le afa o le aso e savali ai, ma sa i ai ni vaipuna ma le tele o vaomago e siomia ai le vai.
13 Ona ō ai lea o tagata uma o Sotoma ma Komoro iinā e fa i le tausaga, faatasi ma a latou avā ma fanau ma a latou mea uma, ma latou olioli ai iinā i topa ma siva.
14 A o le taimi o le fiafia, latou te tutu uma ma puʻe avā a latou tuaoi, ma nisi, o afafine taupou a latou tuaoi, ma latou fiafia i ai, ma e taʻitasi le tane ma vaʻai i lana avā ma lona afafine i lima o lona tuaoi ma e leʻi tautala i se upu.
15 ʻUa latou faia faʻapea lava mai le taeao e oʻo i le pō, ʻona latou toe foʻi atu lea i o latou ʻāiga, taʻitasi le tane ma lona fale, ma fafine foʻi ma lona fale ʻie; sa faʻapea lava ʻona latou faia faʻafa i le tausaga.
16 A sau foʻi se tagata ʻese i o latou ʻaʻai ma ʻaumai ni ʻoloa na ia faʻatauina ma le faʻamoemoe e faʻatau atu iina, e potopoto tagata o ia ʻaʻai, o tane, o fafine ma tamaiti, o ē talavou ma ē matutua, ma ō atu i le tagata ma fao faʻamalosi ana ʻoloa, ma avatu sina vaega i tagata taʻitoʻatasi seʻia oʻo ʻina uma ʻoloa uma a lē e ana ia mea na ia ʻaumaia i le nuʻu.
17 Afai foʻi e finau le pule o le ʻoloa ma i latou, ma faʻapea atu, "O le ā lenei galuega ʻua ʻoutou faia ʻiā te aʻu," ʻona latou ō atu lea ʻiā te ia taʻitoʻatasi, ma faʻaali atu ʻiā te ia le mea itiiti na ia ʻave ma tauemu ʻiā te ia, ma faʻapea atu, "Na o le mea itiiti na e ʻaumai ʻiā te aʻu na ʻou ʻaveina." A faʻalogo o ia i lenei mea mai ʻiā te i latou uma, ʻona tulaʻi lea o ia ma alu ʻese ʻiā te i latou ma le faʻanoanoa ma le loto tigā, ʻona latou tulaʻi lea ma mulimuli atu ʻiā te ia, ma tuli ʻiā te ia i tua o le ʻaʻai ma le vāvāō tele ma le vāvāō."
18 Sa i ai se tagata mai le nuʻu o Elama, o loʻo savali faʻalelei i le ala, o loʻo tiʻetiʻe i lana asini, o loʻo ʻaveina se ʻofu matagofie e lanu ʻeseʻese, ma ʻua fusifusia le ʻofu i se maea i luga o le asini.
19Sa alu le tagata i lana malaga, ua ui ane i le ala o Sotoma, ua goto le la i le afiafi, ona nofo ai lea o ia i le po e moe ai, a e leai se tasi na te taliaina o ia i lona fale; o ona po ia sa i ai i Sotoma le tagata amio leaga ma le ulavavale, o le tagata e poto i le amio leaga, o Hetata lona igoa.
20. ʻOna tepa aʻe lea o ia ma iloa atu le tagata malaga i le ala tele o le ʻaʻai, ʻona sau lea o ia ʻiā te ia ma faʻapea atu, "O fea ʻea ʻe te sau ai, ma o fea foʻi ʻe te alu i ai?"
21 ʻUa tali mai le tagata ʻiā te ia, "O aʻu nei o loʻo alu mai Heperona i Elama i loʻu nuʻu; ʻua goto foʻi le la, ʻae leai se tasi na te faʻatagaina aʻu e ulu atu i lona fale, e ui lava ʻina ʻiā te aʻu mea e ʻai ma vai ma vaomago ma mea e ʻai mo laʻu asini, ʻae leai se mea ʻua ou mativa ai."
22 Ona tali atu lea o Hetata, ua faapea atu ia te ia, O mea uma e te le manaʻomia e maua mai ia te aʻu; ae aua neʻi e nofo i le auala i le po atoa.
23 Ona aumaia lea o ia e Hetata i lona fale, ua aveese le ofu tele mai le asini i le maea, ma aumai i lona fale, ua avatu foi e ia vaomago ma mea e 'ai i le asini a o 'ai ma inu le tagata malaga i le fale o Hetata, ma ua nofo ai o ia iina i lea po.
24 ʻUa ala aʻe le tagata malaga i le taeao e faʻaauau lana malaga, ʻona fai atu lea o Hetata ʻiā te ia, "Faʻatali, seʻi e faʻamafanafana lou loto i sina falaoa ʻona e alu lea." ʻOna faia lea e le tagata; ʻua nofo o ia ma ia, ma ʻua la ʻaʻai ma inu faʻatasi i le ao, ʻina ʻua tulaʻi le tagata e alu.
25 ʻUa fai atu Hetata ʻiā te ia, "Faʻauta, ʻua goto le la, e sili ʻona e nofo i le pō ʻina ʻia faʻamafanafana lou loto." ʻUa ia tauanau ʻiā te ia ʻia nofo ai i le pō ʻatoa, ʻona ala aʻe lea o ia i le taeao e alu, ʻua tauanau atu Hetata ʻiā te ia, ʻua faʻapea atu, "Faʻamafanafana lou loto i sina areto ʻona e alu lea." ʻOna nofo ai lea o ia ma ʻai faʻatasi ma ia i le aso lua, ʻona tulaʻi lea o le tagata e faʻaauau lana malaga.
26 ʻUa fai atu Hetata ʻiā te ia, "Faʻauta, ʻua goto le lā, ʻia e nofo faʻatasi ma aʻu e faʻamafanafana lou loto; a oʻo i le taeao, ʻinā ala ia oe i le taeao ma e alu."
27 A ua lē mafai le tagata ona nofo, a ua tulaʻi ma faanofoa lana asini; a o faanofoa e ia lana asini, ua fai atu le avā a Hetata i lana tane, Faauta, ua lua aso o nofo ai lenei tagata ia te i tatou, ua 'ai ma inu, e leai se mea na ia avatu ia i tatou; o lenei, pe alu ese ea o ia ia te i tatou e aunoa ma se mea na ia avatu? Ona fai atu lea o Hetata ia te ia, Aua le tautala.
28 Ona faanofoa lea e le tamāloa lana asini e alu, ma fai atu iā Hetata e avatu iā te ia le maea ma le ofu tele e fusi ai i luga o le asini.
29 Ona fai atu lea o Hetata iā te ia, "O le ā lau tala?" Ua fai atu o ia iā te ia, "Ia e aumai iā te aʻu loʻu aliʻi le maea ma le ofu talaloa lanu eseese na e nanā i lou fale e teu ai."
30 Ona tali atu lea o Hetata i le tamāloa, ua faapea atu, O le faauigaga lenei o lau miti, o le maea na e vaai i ai, o lona uiga o le a faaumiumiina lou soifua e pei o se maea, ma o le vaai atu i le ofu tele ua valiina i lanu eseese, o lona uiga o le a ia te oe se togāvine e te totō ai laau o fua eseese.
31 Ona tali atu lea o le tagata malaga, ua faapea atu, E leai, loʻu alii e, auā sa ou ala ina ua ou avatu ia te oe le maea ma se ofu tele ua lalagaina i lanu eseese, lea na e aveese mai le asini e tuu ai mo aʼu; ona tali atu lea o Hetata, ua faapea atu, E moni lava ua ou taʼu atu ia te oe le uiga o lau miti ma o se miti lelei, ma o lona uiga lenei.
32 O lenei, ʻua tuʻuina mai e ataliʻi o tagata ʻiā te aʻu ni tupe siliva e fa, o laʻu galuega lea i le faʻamatalaina o miti, ʻae naʻo oe lava ʻou te manaʻo i ni tupe siliva e tolu.

33 ‘Ona ita ai lea o le tagata i ‘upu a Hetata, ‘ua tagi fa‘anoanoa o ia, ma ‘ua ‘aumaia Hetata ‘iā Seraka le fa‘amasino o Sotoma.
34 Ona tuu atu lea e le tamāloa lana mataupu i luma o Seraka le faamasino, a ua tali atu Hetata, ua faapea atu, E leai, ae o le mea moni lava lea; ona fai atu lea o le faamasino i le tagata malaga, O le tagata lenei o Hetata ua ia ta‘u atu ia te oe le mea moni, auā ua lauiloa o ia i aai ona o le faauigaga sa‘o o miti.
35 Ona alaga lea o le tamaloa i le afioga a le faamasino, ma fai atu, E leai, lo’u Alii e, auā o le aso lea na ou avatu ai ia te ia le maea ma le ofu tele sa i luga o le asini, ina ia tuu ai i lona fale; ma sa la fefinauai uma i luma o le faamasino, ua fai mai le tasi, O le mea lea na tupu, a ua fai mai le isi e ese.
36 ‘Ona fai atu lea o Hetata i le tagata, “‘Aumai ‘iā te a‘u ni tupe siliva e fa ‘ou te totogia mo a‘u fa‘amatalaga o miti; ‘ou te lē avatu se fa‘aopoopoga; ‘ia e avatu fo‘i ‘iā te a‘u le tau o ‘aiga e fa na e ‘ai ai i lo‘u fale.”
37 ‘Ua fai atu le tagata ‘iā Hetata, “E moni lava ‘ou te totogi atu ‘iā te oe le mea na ‘ou ‘ai i lou fale, tau lava ‘ina ‘ia e tu‘u mai ‘iā te a‘u le maea ma le ‘ofu na e nanā i lou fale.”
38 Ona tali atu lea o Hetata i luma o le faamasino ma faapea atu i le tamaloa, Ou te lei ta‘uina atu ea ia te oe le uiga o lau miti? o le uiga o le maea o le a faaumiumiina ou aso e pei o se maea, ma le ofu tele, o le a ia te oe se tovine e te totō ai ituaiga laau fua uma.
39 O le fa‘amatalaga tonu lenei o lau miti, o lenei, aumai ia te a‘u tupe siliva e fa ou te mana‘o e fai ma taui, auā ou te lē fa‘atagaina oe.”
40 Ona ‘alaga lea o le tamāloa i upu a Hetata, ma sa la fefinaua‘i i luma o le faamasino, ona poloa‘i atu lea o le faamasino i ana auauna, ma tuliesea ai i la‘ua mai le fale ma le faanatinati.
41 ‘Ua la ō ‘ese ma le fa‘amasino, ‘ina ‘ua fa‘alogo i ai tagata o Sotoma, ‘ona latou fa‘apotopoto lea ‘iā te i lā‘ua ma ‘alaga atu i le tagata ‘ese, ma ‘ua latou tuli ‘ese ‘iā te ia i fafo o le ‘a‘ai.
42. ‘Ona alu atu lea o le tagata i luga o lana asini ma le loto tigā, o lo‘o tagi ma fa‘anoanoa.
43 A o alu atu o ia, sa tagi o ia i mea na tutupu ia te ia i le aai amioleaga o Sotoma.

MATAUPU 19

1 Sa i ai i aai o Sotoma faamasino e toafa i aai e fa, o latou igoa ia, o Seraka i le aai o Sotoma, o Sarakata i Komoro, o Sapenaka i Atama, ma Menona i Sepoima.
2 Ona faaaogā lea e Elisara le auauna a Aperaamo ni igoa eseese mo i latou, ma na ia faaliliuina Seraka ia Sakara, Sharkad ia Sakura, Sebnaka ia Kezobim, ma Menon ia Matzlodin.
3 Ona o le mana‘o o o latou faamasino e to‘afa, na fa‘atūina ai e tagata o Sotoma ma Komoro ni moega i auala o aai, ma afai e sau se tagata i nei nofoaga latou te pu‘eina o ia ma avatu o ia i se tasi o latou moega, ma fa‘amalosi ai ona fa‘ataoto ai o ia i totonu.
4 A o taoto o ia, e to‘atolu tagata e tutu i lona ulu ma le to‘atolu i ona vae, ma fuaina lona umi i le umi o le moega, afai e itiiti ifo le tagata nai lo le moega, e fa‘aloaloa o ia e nei tagata e to‘aono i pito ta‘itasi, ma a ia alaga atu iā i latou, latou te le tali atu iā te ia.
5 Afai e umi atu o ia nai lo le moega, ona la tosoina faatasi lea o itu e lua o le moega i pito taitasi, seia oo ina taunuu atu le tagata i faitotoa o le oti.
6 Afai fo‘i e faaauau pea ona ia alaga atu iā i latou, ona latou tali atu lea iā te ia, ua faapea atu, E faapea lava ona faia i se tagata e sau i lo tatou nuu.
7 Ua faalogo tagata i nei mea uma ua faia e tagata o le aai o Sotoma, ona latou lē ō atu ai lea iinā.
8 A sau se tagata mativa i lo latou nuu, latou te avatu ia te ia ni ario ma auro, ma faia se folafolaga i le aai atoa e aua ne’i avatu ia te ia se fasi falaoa e ‘ai, ae afai e nofo ai le tagata ese iina mo ni nai aso, ma oti i le fia ‘ai, ona o le le mafai ona maua se fasi falaoa, ona o lona maliu lea, ona o mai lea o tagata uma o le aai ma ave a latou ario ma auro na latou avatu ia te ia.
9 O i latou fo‘i na iloa le ario po o le auro na latou avatu ‘iā te ia, na latou toe ‘aveina atu, ma ‘ina ‘ua maliu o ia, na latou tō‘eseina fo‘i ona ‘ofu, ma latou tau ai, ma o lē na manumalo i lona tuā‘oi na latou ‘aveina ia mea.
10 Mulimuli ane, ona latou ave lea o ia ma tanu i lalo o ni laau laiti i le toafa; sa faapea ona latou faia i aso uma i so o se tasi e oo atu ia i latou ma oti i lo latou nuu.
11 Ua mavae aso, ona auina atu lea e Sara o Elisara i Sotoma e asiasi iā Lota ma fesili po o manuia o ia.
12 Ua alu atu Eliesa i Sotoma, ona fetaia‘i ai lea o ia ma se tagata Sotoma o loo tau ma se tagata ese, ona aveese lea e le tagata Sotoma o ona ofu uma ma alu ese.
13 Ona tagi atu lea o le tamāloa mativa iā Elisara ma ‘ai‘oi atu iā te ia ona o le mea na faia e le tamāloa o Sotoma iā te ia.
14 Ona fai atu lea o ia iā te ia, “Se ā le mea ua e faia ai faapea i le tagata mativa ua sau i lou nuu?”
15. ‘Ona tali atu lea o le tagata o Sotoma ‘iā Elisara, ‘ua fa‘apea atu, “O lou uso ‘ea lenei tagata, pe ‘ua tofia oe e le nu‘u o Sotoma e fai ma fa‘amasino i le asō, ‘ua e tautala ai i lenei tagata?”
16 Ua finau Eliesa ma le tagata Sotoma ona o le tagata mativa, ua faalatalata atu Eliesa e toe aumai ofu o le tagata mativa mai le tagata Sotoma, ona faataalise lea o ia ma taia le muaulu o Eliesa i le maa.
17 Ona tafe tele mai lea o le toto mai le muaulu o Elisara, ma ina ua vaai atu le tagata i le toto, ona pu‘e lea o ia ia Elisara, ma faapea atu, Ia e aumai la‘u totogi mo le aveesea o lenei toto leaga sa i lou muaulu, auā o le tū ma le tulafono lea i lo tatou nuu.
18 Ona fai atu lea o Elisara ia te ia, Ua e faamanua a‘u ma ua e mana‘o mai ia te a‘u e totogi atu lau totogi; a ua le faalogo Elisara i upu a le tagata o Sotoma.
19 Ona pu‘e lea e le tagata ia Elisara ma avatu iā Sakara le faamasino o Sotoma mo le faamasinoga.
20 Ona fai atu lea o le tamaloa i le faamasino, ua faapea atu, Ou te aioi atu ia te oe lo’u alii e, ua faapea ona faia e lenei tamaloa, auā na ou taia o ia i se maa na tafe ifo ai le toto mai lona muaulu, ma ua lē loto o ia e avatu ia te a’u lo’u totogi.
21 Ona fai atu lea o le faamasino ia Elisara, Ua tautala atu lenei tagata i le upu moni ia te oe, ia e avatu ia te ia lona totogi, auā o le agaifanua lea i lo tatou nuu; ua faalogo Elisara i upu a le faamasino, ona sii ae lea e ia o se maa ma

taia ai le faamasino, ma ua taia ai lona muaulu e le maa, ma ua tafe tele mai ai le toto mai le muaulu o le faamasino, ona fai atu lea o Elisara, Afai o le agaifanua lea i lo outou nuu, ia e avatu i lenei tagata le mea sa tatau ona ou avatu ia te ia, auā o lau faaiuga lea, ua e faatonuina.
22 Ona tu‘ua lea e Eliesa le tamāloa o Sotoma i le faamasino, ona alu ese ai lea o ia.
23 ‘Ua tau le tau‘a a tupu o Elama ma tupu o Sotoma, ‘ona faoa lea e tupu o Elama o mea uma a Sotoma, ‘ua latou ‘ave fa‘atagatagataotau‘a fo‘i Lota, fa‘atasi ma ana mea; ‘ua ta‘uina atu ‘iā Aperaamo lea mea, ‘ona alu ai lea o ia ma tau ma tupu o Elama, ma ‘ua toe maua mai ‘iā te i latou mea uma a Lota fa‘apea fo‘i ma mea a Sotoma.
24 O ona po ia na fanau ai e le avā a Lota se afafine mo ia, ua faaigoa e ia ia te ia o Paleti, ua faapea ane, Auā na laveaiina o ia e le Atua ma lona aiga uma mai tupu o Elama; ua matua Paleti le afafine o Lota, ona fai avā lea o ia i se tasi o tagata o Sotoma.
25Ua sau foi le tasi tagata mativa i le aai e saili se mea e 'ai ai, ua nofo o ia i le aai i ni nai aso, ona folafola atu lea e le nuu uma o Sotoma ia latou tu, e aua ne'i avatu ia te ia se mea e 'ai se'ia pa'ū o ia i le eleele ua oti; ona latou faia lea o lena mea.
26 Ma sa vaai atu Paleti le afafine o Lota i lenei tamaloa o taoto i auala ua matelaina i le fiaaai, ma e leai se tasi na avatu ia te ia se mea e faaola ai o ia, ma sa toetoe lava a oti o ia.
27 ‘Ua tumu lona loto i le alofa ‘iā te ia, ‘ua ia fafaga fa‘alilolilo ‘iā te ia i mea‘ai i aso e tele, ‘ona toe fa‘aolaolaina ai lea o le agaga o le tagata.
28 Auā a alu atu o ia e aumai vai, e tu‘u e ia le areto i le fagu vai; a o‘o atu i le mea o i ai le tagata mativa, e ‘ave e ia le areto mai le fagu ma avatu ‘iā te ia e ‘ai; sa fa‘apea ‘ona ia faia i aso e tele.
29 Ona ofo ai lea o tagata uma o Sotoma ma Komoro pe na faapefea ona onosaia e lenei tagata le oge i aso e tele.
30 ‘Ona latou fetautalatala‘i lea, “E na‘o le ‘ai ma le inu o ia, auā e leai se tagata e mafai ‘ona tatalia le fia ‘ai i ni aso se tele pe ola e pei o lenei tagata, e aunoa ma le suia o ona foliga.” ‘Ona lalafi ai lea o tagata e to‘atolu i le mea sa i ai le tagata mativa, ‘ina ‘ia latou iloa po o ai ‘ua ‘aumai ‘iā te ia se areto e ‘ai ai.
31 Ona alu atu lea o Paleti le afafine o Lota i lea aso e aumai vai, ma tuu falaoa i lana fagu vai, ona alu lea o ia e aumai vai i le fale o le tagata mativa, ma aumai le falaoa mai le fagu ma avatu i le tagata mativa ma 'ai ai o ia.
32 Ma sa iloa atu e alii e toatolu le mea na faia e Paleti i le tagata mativa, ona latou fai atu lea ia te ia, O oe lava lea ua e lagolagoina o ia, o le mea lea ua le matelaina ai o ia, pe suia lona foliga, pe oti foi e pei o isi.
33 Ona ō ese lea o alii e to‘atolu mai le mea na latou lafi ai, ma latou pu‘e Paleti ma le falaoa sa i le lima o le tagata mativa.
34 Ona latou pu’e lea o Paleti ma aumai o ia i luma o o latou fa’amasino, ma sa latou fai atu ia te i latou, Sa fa’apea ona ia faia, ma o ia lea na saunia le falaoa mo le tamaloa mativa, o le mea lea na le oti ai o ia i lenei taimi atoa; o lea la, ta’u mai ia i matou le fa’asalaga e tatau i lenei fafine ona o lona solia o la matou tulafono.
35 ‘Ua fa‘apotopoto fo‘i tagata o Sotoma ma Komoro, ma latou tutu le afi i le malae o le ‘a‘ai, ‘ona latou pu‘e lea o le fafine ma lafo i le afi, ‘ona mu ai lea o ia ‘ua liu lefulefu.
36 Sa i ai fo‘i i le ‘a‘ai o Atama se fafine na latou faia fo‘i i ai le mea lava e tasi.
37 Auā na sau le tagata malaga i le ‘a‘ai o Atama e moe ai i le po atoa, ma le fa‘amoemoe e toe fo‘i i lona fale i le taeao; ‘ona nofo lea o ia i luma o le faitoto‘a o le fale o le tamā o le teine, e nofo ai, auā ‘ua goto le la ‘ina ‘ua taunu‘u atu o ia i lea mea; ‘ua iloa atu o ia e le teine o lo‘o nofo i le faitoto‘a o le fale.
38 ‘Ua fai atu o ia ‘iā te ia se vai e inu ai, ‘ona fai mai lea o ia ‘iā te ia, “O ai ‘ea oe?” ‘Ua tali atu o ia ‘iā te ia, “Sa ‘ou alu i le ala i le aso nei, ma ‘ou taunu‘u mai ‘i‘inei ‘ina ‘ua goto le la; o lea ‘ou te nofo ai ‘i‘inei i le po atoa; a taeao fo‘i ‘ou te alapo ai ma fa‘aauau la‘u malaga.”
39 Ona alu lea o le teine i le fale, ma aumai le falaoa ma le vai mo le tamāloa e ‘ai ma inu ai.
40. ‘Ua logoina lenei mea e le nu‘u o Atama, ‘ona latou fa‘apotopoto ai lea ma ‘aumai le teine talavou i luma o fa‘amasino, ‘ina ‘ia latou fa‘amasino ‘iā te ia i lenei mea.
41 Ona fai atu lea o le faamasino, E tatau ona oo atu le faamasinoga o le oti i luga o lenei fafine auā ua solia e ia la tatou tulafono, o lea la o le faaiuga lenei e faatatau ia te ia.
42 Ona faapotopoto lea o tagata o na aai ma aumaia le teine talavou, ma faauuina o ia i le meli mai le ulu e oo i vae, e pei ona poloai mai ai le faamasino, ma latou tuuina atu o ia i luma o le vao o pi sa i totonu o latou fale o manu, ona felelei lea o pi i ona luga ma utia o ia, ua fula ai lona tino atoa.
43 ‘Ona ‘alaga lea o le tama‘ita‘i talavou ‘ona o pi, a ‘ua leai se tasi na te popole ‘iā te ia, pe alofa ‘iā te ia, a ‘ua alu a‘e lana ‘alaga i le lagi.
44 Ma sa to‘asā le Ali‘i i lenei mea ma mea uma na faia e aai o Sotoma, auā sa tele a latou mea‘ai, ma sa filemu i totonu iā i latou, ae sa lē mafai lava ona latou tausia ē matitiva ma ē matitiva, ma i na aso sa matuā tele ai a latou amioga leaga ma agasala i luma o le Ali‘i.
45 Ona aauina atu lea e le Alii ni agelu se toalua na o mai i le fale o Aperaamo, e faaumatia Sotoma ma ona aai.
46. ‘Ona tula‘i lea o agelu nai le faitoto‘a o le fale ‘ie o Aperaamo, ‘ina ‘ua uma ‘ona latou ‘a‘ai ma inu, ‘ua latou o‘o atu i Sotoma i le afiafi; a o Lota sa nofo i le faitoto‘a o Sotoma; ‘ua iloa atu e ia ‘iā te i lā‘ua, ‘ona tula‘i lea o ia e fa‘afetaia‘i ‘iā te i lā‘ua, ‘ua ifo to‘ele fo‘i o ia.
47. ‘Ua matuā fa‘amalosi lava o ia ‘iā te i lā‘ua ma ‘aumai ‘iā te i lā‘ua i lona fale, ‘ua avatu fo‘i ‘iā te i lā‘ua ni mea e ‘ai na la ‘a‘ai ai, ‘ona la momoe ai lea i lona fale i le po ‘atoa.
48. ‘Ua fai mai agelu ‘iā Lota, “‘Inā tula‘i ia, ‘inā alu ‘ese ia i lenei mea, o oe ‘atoa ma au mea uma, ‘ina ne‘i fa‘aumatia oe i le agasala a lenei ‘a‘ai; auā o le a fa‘aumatia e le ALI‘I lenei mea.”
49 Ma sa fetagofi atu agelu i le lima o Lota ma le lima o lana avā, ma lima o ana fanau, atoa ma ana mea uma, ma sa latou aumai o ia i fafo ma tuu o ia i tua o aai.
50 ‘Ua latou fai atu ‘iā Lota, “‘Ia sola ‘ese ‘ia te oe lou ola.” ‘Ona sola ai lea o ia, ‘atoa ma ana mea uma.
51 Ona faatotō ifo lea e Ieova le timu mai le lagi i luga o Sotoma ma Komoro ma ia aai uma o le teiō ma le afi.

52 Ma sa ia faʻaumatia nei aai, o le fanua laugatasi uma ma tagata uma o aai, ma mea na tutupu i le eleele; ma sa tepa i tua Ado le avā a Lota e vaai i le faʻaumatiaga o aai, auā na agaalofa o ia ona o ana afafine na nonofo i Sotoma, auā sa latou leʻi ō ma ia.
53. ʻUa tepa i tua, ʻona liu poutū masima lea, ʻua i ai pea i lea mea ʻua oʻo mai i le aso nei.
54 Ma o povi sa tutu i lea nofoaga i aso uma sa latou etoeto le masima i pito o latou vae, ma i le taeao e toe olaola mai ai, ma sa latou toe etoeto foi e oo mai i le aso nei.
55 Ona sosola lea o Lota ma ona afafine e toalua na totoe faatasi ma ia, ma sosola atu i le ana o Atulama, ma nonofo ai mo sina taimi.
56. ʻUa ala aʻe Aperaamo i le taeao po e vaʻai po o le ā le mea ʻua faia i ʻaʻai o Sotoma; ʻua vaʻai atu o ia ma iloa atu le asu o ʻaʻai ʻua alu aʻe e pei o le asu o se ogaumu.
57 Ma sa nonofo pea Lota ma ona afafine e toalua i le ana, ma sa la faainu lo la tama i le uaina, ma sa la momoe ma ia, auā sa la fai mai e leai se tagata i le lalolagi e mafai ona faatupuina ni fanau mai ia te i la'ua, auā sa la manatu ua faaumatia le lalolagi atoa.
58. ʻOna la momoe lea ma lo la tamā; ʻona tō ai lea o i lāʻua, ʻua fānau ai tama tane; ʻona faʻaigoa lea e le ulumatua o lona ataliʻi o Moapi, ʻua faʻapea, "Na ʻou fānaua o ia mai loʻu tamā; o ia o le tamā o sa Moapi ʻua oʻo mai i le aso nei."
59Ua faaigoa foi e le itiiti ia te ia o Penami; o ia o le tamā o le fanauga a Amoni e oo mai i aso nei.
60 Ma ina ua mavae lenei mea, ona o ese ai lea o Lota ma ona afafine e toalua mai iina, ma sa nofo o ia i le isi itu o Ioritana faatasi ma ona afafine e toalua ma o la atalii, ma ua matutua ai atalii o Lota, ma ua latou o atu ma fai avā mo i latou lava mai le nuu o Kanana, ma ua latou fanaua ni fanau ma ua latou fanafanau ma ua faatoateleina.

MATAUPU 20

1 O ona po ia na alu ese ai Aperaamo nai le laau tele o Mamere, ma alu atu i le nuu o Filisitia, ma nofo ai o ia i Kira; o le tausaga e luafulu ma le lima o Aperaamo i le nuu o Kanana, o le tausaga e selau foi lea o le olaga o Aperaamo, na oo ai o ia i Kira i le nuu o Filisitia.
2 Ua latou taunuu i le nuu, ona fai atu lea o ia i lana avā o Sara, "Ia e fai atu o oe o loʻu tuafafine, i so o se tasi e fesili mai ia te oe, ina ia tatou alofia ai le leaga o tagata o le nuu."
3. Sa nofo Aperaamo i le nuʻu o Filisitia, ʻua vaʻaia e ʻauʻauna a Apimeleko le tupu o Filisitia le lalelei tele o Sara, ʻona latou fesili lea ʻiā Aperaamo e uiga ʻiā te ia, ʻua fai atu o ia, "O loʻu tuafafine ia."
4Ona o atu lea o auauna a Apimeleko ia Apimeleko, ua faapea atu, Ua sau le tagata mai le nuu o Kanana e āumau i le nuu, o loo ia te ia le tuafafine e matuā lalelei lava.
5 Ua faalogo Apimeleko i upu a ana auauna o ē na vivii atu iā Sara iā te ia, ona auina atu lea e Apimeleko ana auauna, ma ua latou aumaia Sara i le tupu.
6 Ua alu atu Sara i le fale o Apimeleko, ua silafia e le tupu le lalelei o Sara, ma ua matuā fiafia lava o ia iā te ia.
7ʻOna sōsō atu lea o ia ʻiā te ia, ʻua faʻapea atu ʻiā te ia, "O ai ʻea lenā tagata ʻiā te oe na ʻoulua ō mai i lo tatou nuʻu?"ʻOna tali atu lea o Sara, "O loʻu tuagane o ia; ʻua ma ō mai foʻi mai le nuʻu o Kanana e nonofo ai i soʻo se mea e maua."
8 Ua fai atu Apimeleko ia Sara, Faauta, o loo i ou luma lo'u laueleele; ia e tuu lou tuagane i soo se vaega o lenei laueleele e te fiafia i ai, ma o lo tatou tiute o le faaeaina ma le faaeaina o ia i tagata uma o le laueleele auā o lou tuagane o ia.
9 Ona auina atu lea e Apimeleko o Aperaamo, ona alu atu lea o Aperaamo iā Apimeleko.
10 Ua fai atu Apimeleko ia Aperaamo, Faauta, ua ou fai atu ia te oe e faamamaluina oe e pei ona e manao i ai ona o lou tuafafine o Sara.
11 Ona alu ese lea o Aperaamo mai le tupu, ua mulimuli atu foʻi ʻiā te ia le mea alofa a le tupu.
12 E pei o le afiafi, a o leʻi taʻoto tagata e momoe, sa nofo le tupu i lona nofoāliʻi, ona moe ai lea o ia; ona taoto lea o ia i le nofoāliʻi ma moe seʻia oʻo i le taeao.
13 Ua fai lana miti, ua sau le agelu a Ieova ia te ia ma le pelu ua se'i i lona lima, ua tu foi le agelu i luga o Apimeleko, ma ua manao e fasioti ia te ia i le pelu; ona fefe ai lea o le tupu i lana miti, ua fai atu i le agelu, Se a ea la'u agasala ia te oe, ua e sau ai e fasioti ia te au i lau pelu?
14ʻUa tali atu le agelu ʻiā Apimeleko, ʻua faʻapea atu, "Faʻauta, o le a e oti ʻona o le fafine na e ʻaumai ananafi i lou fale; auā o le fafine fai avā o ia, o le avā a Aperaamo, na sau i lou fale; o lenei, ʻia e toe faʻafoʻi atu lenā tagata lana avā, auā o lana avā lava ia; ʻāfai foʻi ʻe te lē toe faʻafoʻi atu o ia, ʻia e iloa o le a e oti lava, o oe ʻatoa ma mea uma ʻua ʻiā te oe."
15 I lenā pō, na matuā vāvāō ai le nuʻu o Filisitia, ma na iloa atu e tagata o le nuʻu se ata o se tamāloa o loʻo tū ma se pelu ua seʻi i lona lima, ona ia fasiotia lea o tagata o le nuʻu i le pelu, ma na ia fasia pea i latou.
16 Ona fasia lea e le agelu a Ieova le nuu uma o Filisitia i lea lava po, ma sa i ai le vāvāō tele i lea lava po ma le taeao na sosoo ai.
17 Sa tapunia uma manava, atoa ma a latou fanau uma, ma sa i luga ia i latou le aao o le Alii ona o Sara, le avā a Aperaamo, o lē na ave e Apimeleko.
18 Ua oo i le taeao ona ala lea o Apimeleko ma le fefe tele, ma le atuatuvale, ua ia auina atu se tasi e aami ana auauna, ma faamatala atu lana miti ia i latou, ona matuā fefefe ai lea o le nuu.
19 Ona tali atu lea o le tasi tamāloa o loo tū faatasi ma auauna a le tupu, ua faapea atu, "Le tupu e, toe faafoi atu lenei fafine i lana tane, auā o lana tane lava ia; auā o le mea lava lea na tupu i le tupu o Aikupito ina ua sau lenei tamāloa i Aikupito."
20. ʻUa fai atu foʻi o ia e uiga i lana avā, "O loʻu tuafafine o ia, auā o le masani lea a ia pe a sau o ia e nofo i le nuʻu o loʻo ia aumau ai."
21 ʻOna ʻauina atu lea e Farao le ʻauʻauna e fai ma ana avā, ʻona faʻaoʻo mai lea e le ALIʻI ʻiā te ia o mala tetele seʻia oʻo ʻina toe faʻafoʻi atu e ia le fafine i lana tane.
22 O lenei, le tupu silisili ese e, ia e silafia le mea na tupu ananafi i le nuu uma, auā sa matuā tele le atuatuvale ma le tiga tele ma le tagiauē, ma ua matou iloa foʻi na mafua ona o le fafine na e faiavā.
23 O lenei, ia toe faafoi atu lenei fafine i lana tane, ne'i oo mai ia i tatou e pei ona oo ia Farao le tupu o Aikupito ma ana tagata, ma ne'i tatou oti ai; ona faataalise lea o

Apimeleko ma valaau atu ia Sara, ma sau ai o ia i ona luma, ma sau ai o ia ia Aperaamo, ma sau ai o ia i ona luma.
24‘Ua fai atu Apimeleko ‘iā te i lā‘ua, “Se a lenei mea ‘ua ‘oulua faiavā ai, ‘ua ‘oulua fai mai ai o ‘oulua o le uso ma le tuafafine, a o lenei fafine ‘ua ‘ou fai avā?”
25 Ua fai atu Aperaamo, Auā sa ou manatu o le a ou oti ona o la‘u avā; ona ave lea e Apimeleko o mamoe ma povi, ma auauna tane ma auauna fafine, atoa ma tupe siliva e afe, ma avatu ia Aperaamo, ua ia toe faafoi atu foi Sara ia te ia.
26Ua fai atu foi Apimeleko ia Aperaamo, Faauta, o loo i ou luma le nuu uma; ia e nofo ai i soo se mea e te loto i ai.
27 Ma o Aperaamo ma Sara, lana avā, sa o ese mai luma o le tupu ma le mamalu ma le migao, ma sa la nonofo i le laueleele, i Kira lava.
28 O ē uma na nonofo i le nu‘u o Filisitia, ‘atoa ma ‘au‘auna a le tupu, sa tigā pea i latou i le mala na fa‘ao‘o atu e le agelu ‘iā te i latou i le po atoa ‘ona o Sara.
29. ‘Ona ‘a‘ami atu lea e Apimeleko ‘iā Aperaamo, ‘ua fa‘apea atu, “‘Ia e tatalo i le ALI‘I lou Atua mo au ‘au‘auna, ‘ina ‘ia ‘ave‘ese e ia lenei oti ‘iā te i matou.”
30. ‘Ona tatalo lea o Aperaamo mo Apimeleko ma ana auauna, ‘ua fa‘afofoga mai le Ali‘i i le tatalo a Aperaamo, ma ‘ua fa‘amālōlōina e ia Apimeleko ma ana auauna uma.

MATAUPU 21

1Ua oo i le aso ua mavae ai le tausaga ma masina e fa o le nofo ai o Aperaamo i Kira i le nuu o Filisitia, ona asiasi mai ai lea o le Atua ia Sara, ua manatua foi e le Alii ia te ia, ua to o ia, ona fanau lea o se atalii mo Aperaamo.
2. ‘Ua fa‘aigoa fo‘i e Aperaamo le atali‘i na fānau mai ‘iā te ia, o lē na fānau mai e Sara ‘iā te ia, o Isaako.
3Ua peritomeina fo‘i e Aperaamo lona atali‘i o Isaako i le valu o ona aso, e pei ‘ona poloa‘i mai ai le Atua ‘iā Aperaamo e fai i lana fānau pe a mavae atu o ia; ‘ua selau tausaga o Aperaamo ma le ivagafulu o tausaga o Sara, ‘ina ‘ua fānau mai Isaako ‘iā te i la‘ua.
4. ‘Ua tupu le tama, ‘ua te‘a fo‘i o ia ma le susu; ‘ua faia fo‘i e Aperaamo le tausamiga tele i le aso na te‘a ai Isaako ma le susu.
5. ‘Ua ō atu fo‘i Semu ma Eperu ma ali‘i uma o le nu‘u, ma Apimeleko le tupu o Filisitia, ma ana ‘au‘auna, ‘atoa ma Fikolu le ali‘i e pule i ana ‘au, e ‘a‘ai ma inu ma fiafia i le tausamiga na saunia e Aperaamo i le aso na te‘a ai Isaako ma le susu.
6 O Tara fo‘i, le tamā o Aperaamo, ma Nakori lona uso, na ō mai mai Harana, o i la‘ua ma a la‘ua mea uma, auā na matuā fiafia lava i la‘ua ‘ina ‘ua fānau mai se atali‘i mo Sara.
7. ‘Ua latou o‘o atu ‘iā Aperaamo; ‘ua latou ‘a‘ai ma inu i le tausamiga sa saunia e Aperaamo i le aso na te‘a ai Isaako ma le susu.
8 Sa fiafia fo‘i Tara ma Nakori fa‘atasi ma Aperaamo, ma sa la nonofo fa‘atasi ma ia i aso e tele i le nu‘u o Filisitia.
9 O le taimi lava lea na maliu ai Seruka le atalii o Reu, i le tausaga muamua talu ona fanau mai Isaako le atalii o Aperaamo.
10 O aso uma fo‘i o Seruka e lua selau tolugafulu ma le iva tausaga, ‘ona oti ai lea o ia.
11. ‘Ua tupu Isamaeli le atali‘i o Aperaamo i ia ona po; e sefulu ma le fa ona tausaga ‘ina ‘ua fānau mai e Sara ‘iā Isaako.
12 Sa faatasi pea le Atua ma Isamaeli le atalii o Aperaamo, ua tupu o ia, ua ia a‘oa‘oina fo‘i le aufana ma ua avea ma tagata fanafana.
13 Ua lima tausaga o Isaako, sa nofo o ia ma Isamaeli i le faitoto‘a o le fale‘ie.
14 Ua sau Isamaeli iā Isaako ma nofo i ona luma, ua tago o ia i le ‘aufana ma toso i lalo le aū, ma ua fuafua e fasioti iā Isaako.
15 Ua iloa e Sara le mea na mana‘o Isamaeli e fai i lana tama o Isaako, ona matuā tigā ai lea o ia ona o lana tama; ua ia aami atu iā Aperaamo, ua faapea atu iā te ia, “Tu‘u ese lenei pologa fafine ma lana tama, auā e lē fai ma suli lana tama faatasi ma la‘u tama, auā o le mea lea na ia mana‘o ai e fai iā te ia i le asō.”
16 Ua faalogo Aperaamo i le leo o Sara, ua ala o ia i le taeao lava, ua ia ave falaoa e sefululua ma le fagu vai e tasi, ua ia avatu ia Akara, ua ia auina atu o ia faatasi ma lana tama, ona alu lea o Akara ma lana tama i le vao, ma ua la nonofo i le vao o Parana faatasi ma e nonofo i le vao, ma o Isamaeli o le tagata fanafana, ma ua leva ona nofo o ia i le vao.
17 Ona ō ai lea o ia ma lona tinā i le nu‘u o Aikupito, ma nonofo ai i la‘ua, ma ‘ua ‘ave e Hakara se avā mo lana tama mai Aikupito, o Meripa lona igoa.
18 Ma sa to le avā a Isamaeli ma fanaua ni atalii e toafa ma ni afafine e toalua, ma mulimuli ane sa o Isamaeli ma lona tinā ma lana avā ma lana fanau ma toe foi atu i le vao.
19 Ma sa latou faia mo i latou lava fale‘ie i le vao, lea sa latou nonofo ai, ma sa latou faaauau pea ona malaga ma malolo i masina taitasi ma tausaga taitasi.
20Ua foa‘iina atu fo‘i e le Atua ‘iā Isamaeli o lafu mamoe ma povi ma fale ‘ie ‘ona o Aperaamo lona tamā; ‘ua fa‘ateleina fo‘i ana lafu manu.
21 Sa nofo Isamaeli i toafa ma fale‘ie, e femalagaa‘i ma malolo mo se taimi umi, ma sa lē vaai o ia i foliga o lona tamā.
22 Ua mavae nisi aso, ona fai atu lea o Aperaamo i lana avā o Sara, O le a ou alu e vaai i lo‘u atalii o Isamaeli, auā ua ou fia vaai ia te ia, auā ua leva ona ou le toe vaai ia te ia.
23 Ona ti‘eti‘e lea o Aperaamo i luga o le tasi o ana kamela i le vao e saili lona atalii o Isamaeli, auā na ia faalogo o loo nofo o ia i se fale‘ie i le vao faatasi ma ana mea uma.
24 Ona alu atu lea o Aperaamo i le vao, ma ua taunuu atu o ia i le faleie o Isamaeli i le aoauli, ma ua ia fesili atu ia Isamaeli, ma ua ia maua atu le avā a Isamaeli o loo nofo i le faleie ma lana fanau, a o Isamaeli lana tane ma lona tinā sa leai faatasi ma i latou.
25 ‘Ona fesili atu lea o Aperaamo i le avā a Isamaeli, ‘ua fa‘apea atu, “O fea ‘ua alu i ai Isamaeli?” ‘Ona tali mai lea o ia, “ ‘Ua alu o ia i le vao e tuli manu.” A o Aperaamo, sa ti‘eti‘e pea i le kamela, auā sa lē mafai ‘ona ia alu ifo i le ‘ele‘ele e pei ‘ona tautō o ia i lana avā o Sara, e lē mafai ‘ona ia alu ifo mai le kamela.
26. ‘Ona fai atu lea o Aperaamo i le avā a Isamaeli, “Lo‘u afafine e, ‘aumai ‘iā te a‘u sina vai se‘i ‘ou inu ai; auā ‘ua ‘ou vaivai i le malaga.”
27 ‘Ona tali mai lea o le avā a Isamaeli ‘iā Aperaamo, ‘ua fa‘apea mai, “‘Ua leai sa matou vai po o se mea e ‘ai;” ‘ona

nofo pea lea o ia i le fale ‘ie, ‘ua lē amana‘ia fo‘i Aperaamo, ‘ua lē fesili fo‘i ‘iā te ia po o ai o ia.
28 A ua sasa e ia lana fanau i totonu o le faleie, ma fetuu ia te i latou, ma ua ia fetuu foi lana tane o Isamaeli ma faaleaga ia te ia, ua faalogo Aperaamo i upu a le avā a Isamaeli i lana fanau, ona ita tele ai lea o ia ma le le fiafia.
29. ‘Ua vala‘au atu Aperaamo i le fafine e sau ‘iā te ia mai le fale ‘ie, ‘ona sau lea o le fafine, ‘ua tu i luma o Aperaamo, a o ti‘eti‘e pea Aperaamo i le kamela.
30. ‘Ua fai atu fo‘i Aperaamo i le avā a Isamaeli, “A sau lau tane o Isamaeli i le ‘āiga, ‘ia e fai atu ‘iā te ia nei ‘upu,
31 Na sau iinei se toeaina mai le nuu o Filisitia e saili ia te oe, ma o lona foliga ma lona tino lea; ou te lei fesili ia te ia po o ai o ia, ma talu ai e te lei i ai iinei, na ia fetalai mai ia te au, ua faapea mai, A toe foi mai Isamaeli lau tane, ona e ta’u atu lea ia te ia, o le tala lea a lenei tagata, A e sau i le fale, ia e tuu ese lenei fao o le faleie ua e tuuina iinei, ma tuu se isi fao e sui ai.
32 Ua uma ona fetalai atu Aperaamo i le fafine, ona liliu lea o ia ma tietie i le kamela e aga‘i atu i lona aiga.
33 ‘Ua sau Isamaeli mai le tulituliga, o ia ma lona tinā, ‘ua toe fo‘i atu i le fale ‘ie, ‘ona fai atu lea e lana avā ‘iā te ia o ‘upu ia,
34 Na sau le tasi toeaina mai le nu‘u o Filisitia e sa‘ili ‘iā te oe, o lona foliga ma lona tino lea; ‘ou te le‘i fesili ‘iā te ia po o ai o ia, ‘ae talu ai ‘e te le‘i i ai i le fale, ‘ona fai mai lea o ia ‘iā te a‘u, ‘A sau lau tane i le fale, ta‘u atu ‘iā te ia, o lo‘o fa‘apea ‘ona fai mai le toeaina, ‘Tu‘u ‘ese le fao o le fale ‘ie na e tu‘u ‘i‘inei ma tu‘u se isi fao e sui ai.’
35 Ua faalogo Isamaeli i upu a lana ava, ona ia iloa lea o lona tamā lea, ma ua le faaaloalo lana ava ia te ia.
36 Ua malamalama Isamaeli i upu a lona tamā na ia tautala atu ai i lana avā, ma ua faalogo Isamaeli i le leo o lona tamā, ma ua lafoa‘i e Isamaeli lenā fafine ma ua alu ese o ia.
37 Ona alu lea o Isamaeli i le laueleele o Kanana, ma sa ia toe faiavā i se isi avā ma aumai o ia i lona fale‘ie i le mea sa ia nofo ai i lea taimi.
38 ‘Ua mavae tausaga e tolu, ‘ona fai ane lea o Aperaamo, “O le a ou toe alu e asiasi i lo‘u atali‘i o Isamaeli, auā ‘ua leva ‘ona ‘ou lē toe va‘ai ‘iā te ia.”
39 Ma sa tietie o ia i lana kamela ma alu atu i le vao, ma sa taunuu o ia i le faleie o Isamaeli i le tusa o le aoauli.
40. ‘Ua fesili atu fo‘i o ia ‘iā Isamaeli, ‘ona sau lea o lana avā mai le fale ‘ie, ‘ua fai mai, “Le ali‘i e, ‘ua leai o ‘inei o ia; auā ‘ua alu o ia e tuli manu i le vao, ma fafaga kamela.” ‘Ua fai atu le fafine ‘iā Aperaamo, “Alu mai ia i le fale ‘ie, lo‘u ali‘i e, ma ‘ai sina mea e ‘ai; auā ‘ua vaivai lou loto i le malaga.”
41‘Ona tali atu lea o Aperaamo ‘iā te ia, “‘Ou te lē tu auā ‘ua ‘ou fa‘avave e fa‘aauau la‘u malaga; ‘ae ‘aumai ‘iā te a‘u sina vai e inu ai; auā ‘ua ‘ou fia inu lava.” ‘Ona fa‘ata‘alise lea o le fafine, ‘ua tamo‘e i le fale ‘ie, ‘ua ‘aumai fo‘i le vai ma le areto ‘iā Aperaamo, ‘ua tu‘u atu i ona luma; ‘ua ia pulunaunau atu ‘iā te ia e ‘ai; ‘ona ‘ai lea o ia ma inu, ‘ua mapu lona loto, ‘ona fa‘amanuia lea o ia i lona atali‘i o Isamaeli.
42 Ua uma lana taumafataga, ona ia faafetai lea i le Alii, ma fai atu i le avā a Isamaeli, “A sau Isamaeli i le fale, ia e fai atu ia te ia nei upu,
43Na sau le tasi toeaina mai le nu‘u o Filisitia, ‘ua fesili ‘iā te oe, a ‘ua leai oe ‘i‘inei; ‘ona ‘ou ‘aumai lea ‘iā te ia o areto ma vai, ‘ua ‘ai o ia ma inu, ‘ona filemu ai lea o lona loto.
44 Ma sa ia fetalai mai upu nei ia te a’u: A sau Isamaeli lau tane i le fale, ia e fai atu ia te ia, O le fao o le faleie o loo ia te oe e matua lelei lava, aua e te aveeseina mai le faleie.
45 Ua uma ona poloa‘i atu Aperaamo i le fafine, ona ti‘eti‘e lea o ia i lana solofanua i lona fale i le nu‘u o Filisitia; ma ina ua taunuu Isamaeli i lona fale‘ie, ua alu atu lana avā e faafetaia‘i iā te ia ma le olioli ma le loto fiafia.
46‘Ua fai atu o ia ‘iā te ia, “O le toeaina na sau ‘i‘inei mai le nu‘u o Filisitia, o lona foliga mai lea; ‘ua fesili mai o ia ‘iā te oe, a ‘ua e le‘i i ai ‘i‘inei; ‘ona ‘ou ‘aumai lea o areto ma vai; ‘ona ‘ai lea o ia ma inu, ‘ona mapu ai lea o lona loto.”
47 Ma sa ia fetalai mai ia te a‘u, A sau Isamaeli lau tane i le fale, ia e fai atu ia te ia, O le fao o le faleie o loo ia te oe e matua lelei lava, aua e te aveeseina mai le faleie.
48 Ma sa iloa e Isamaeli o lona tamā lea, ma sa faamamaluina o ia e lana avā, ma sa faamanuia e le Alii ia Isamaeli.

MATAUPU 22

1 ‘Ona tula‘i lea o Isamaeli ma ‘ave lana avā ma ana fānau ma ana lafu manu ma ana mea uma, ‘ona alu ‘ese lea o ia mai iina ma alu atu i lona tamā i le nu‘u o Filisitia.
2 Ona faamatala atu lea e Aperaamo i lona atalii o Isamaeli le fefaatauaiga ma le ulua‘i avā na faia e Isamaeli, e tusa ai ma le mea na ia faia.
3 Sa nonofo Isamaeli ma ana fanau ma Aperaamo i aso e tele i lea laueleele, ma sa nofo Aperaamo i le laueleele o Filisitia mo se taimi umi.
4 Ua fa’ateleina aso ma ua o’o atu i le lua sefulu ono tausaga, ona ō ese lea o Aperaamo ma ana auauna ma ana mea uma mai le nu’u o Filisitia ma ō ese atu i se mea mamao tele, ua latou latalata atu i Heperona, ma ua latou nonofo ai. Ua eli e auauna a Aperaamo ni vaieli, ua nonofo fo’i Aperaamo ma ana mea uma i tafatafa o le vai. Ua fa’alogo auauna a Apimeleko le tupu o Filisitia i le tala ua eli e auauna a Aperaamo ni vaieli i tuaoi o le nu’u.
5 Ona latou ō mai lea ma finau ma auauna a Aperaamo, ma ua latou faoa mai ia i latou le vaieli tele na latou eliina.
6Ua faalogo Apimeleko le tupu o Filisitia i lenei mea, ona o atu ai lea o ia ia Aperaamo, faatasi ma Fikolu, le pule i ana ‘au, ma ona tagata e toaluafulu; ua tautala atu Apimeleko ia Aperaamo e uiga i ana auauna; ona aoai atu lea o Aperaamo ia Apimeleko e uiga i le vaieli na faoa e ana auauna.
7. ‘Ua fai atu fo‘i Apimeleko ‘iā Aperaamo, “O lo‘o soifua le ALI‘I, o lē na faia le lalolagi uma, ‘ou te le‘i fa‘alogo lava i se mea na faia e a‘u ‘au‘auna i au ‘au‘auna se‘ia o‘o mai i le aso nei.”
8. ‘Ona ‘ave lea e Aperaamo o tama‘i mamoe fafine e fitu, ma avatu ‘iā Apimeleko, ‘ua fa‘apea atu, “‘Ia e ‘ave nei mea ‘iā te a‘u, e fai ma fa‘ailoga ‘iā te a‘u na ‘ou ‘eliina lenei vai‘eli.”
9Ona ave lea e Apimeleko o tama‘i mamoe fafine e fitu na avatu e Aperaamo ia te ia, auā na ia avatu foi ia te ia o povi ma povi e tele; ua tauto foi Apimeleko ia Aperaamo i le

vaieli; o le mea lea na ia faaigoa ai lea vaieli o Peresepa; auā na la tauto ai iina.
10Ua la osia la la feagaiga i Peresepa; ona tulai lea o Apimeleko faatasi ma Fikolu le pule i ana ʻau, atoa ma ona tagata uma, ma latou toe foi atu i le nuu o Filisitia; ona nofo ai lea o Aperaamo i Peresepa ma ana mea uma; ua tele foi aso o ia i lea nuu.
11 Ona totō lea e Aperaamo o se togālaau tele i Peresepa, ma ua ia faia ai faitotoʻa e fa e faasaga i itu e fa o le lalolagi, ma ua ia totō ai se togāvine, ina ia afai e sau se tagata malaga ia Aperaamo e ulufale atu i so o se faitotoʻa o i lona ala, ma nofo ai iina ma ʻai ma inu ma māʻona ona alu lea.
12 Auā sa tatala pea le fale o Aperaamo mo atalii o tagata e ui ane ma toe foʻi, o ē na ō mai i aso uma e ʻai ma inu i le fale o Aperaamo.
13 O soʻo se tasi e fia ʻai ma sau i le fale o Aperaamo, e avatu e Aperaamo iā te ia ni falaoa e ʻai ma inu ma ia faamalieina ai, a o soʻo se tasi e sau e le lavalavā i lona fale e ofu e pei ona manaʻo ai o ia, ma avatu iā te ia ni siliva ma auro ma faailoa atu iā te ia le Alii o lē na foafoaina o ia i le lalolagi; o le mea lea na faia e Aperaamo i lona olaga atoa.
14 Ua nonofo Aperaamo ma ana fanau ma ana mea uma i Peresepa, ua ia faatuina lona faleie e oo atu i Heperona.
15 Sa nonofo foʻi Nakori le uso o Aperaamo ma lona tamā, faʻatasi ma a latou mea uma i Harana, auā sa leʻi ō mai i latou ma Aperaamo i le nuʻu o Kanana.
16. ʻUa fānaua foʻi e Nakori ni fānau, o ē na fānau mai ʻiā te ia e Meleka le afafine o Harana, o le tuafafine o Sara le avā a Aperaamo.
17 O igoa foʻi ia o ē na fānaua e ia; o Usa, ma Pusa, ma Kimueli, ma Keseta, ma Kasao, ma Pilata, ma Titelafa, ma Petueli, e toʻavalu o ataliʻi ia; o ataliʻi ia o Meleka na ia fānaua ʻiā Nakori le uso o Aperaamo.
18 Sa i ai foʻi le palake a Nakori o Reuma lona igoa, na fānaua foʻi e ia mai ʻiā Nakori o Sepaka, o Kakasa, o Takasa ma Maaka, o ataliʻi e toʻafa.
19 O fanau a Nakori e toʻasefululua atalii e ese mai i ona afafine, ma sa fananau foʻi a latou fanau i Karana.
20 O ataliʻi foʻi o Usa le ulumatua a Nakori; o Avi, o Kerepa, o Katinu, o Melusa, ma lo latou tuafafine o Tepora.
21 O ataliʻi foʻi o Pusa o Perakela, o Naama, o Seva, ma Metonu.
22 O atalii o Kemueli o Arama ma Rekopa.
23 O atalii o Keseta o Anameleka, o Mesai, o Penona, ma Ifi; a o atalii o Kasao o Pilitaso, o Meki, ma Ofera.
24 O ataliʻi o Pilatasa o Aruta, o Kamumu, o Mereta ma Moloka.
25 O atalii o Tilafa o Musana, o Kusana ma Muti.
26 O ataliʻi ia o Petueli o Sekara, o Lapana ma lo latou tuafafine o Repeka.
27 O aiga ia o atalii o Nakori, na fananau ia te i latou i Harana; ona o ese lea o Arama le atalii o Kimueli ma Rekopa lona uso mai Harana, ona la maua lea o le vanu i le nuu e lata ane i le vaitafe o Eufirate.
28 Ona latou fausia lea o se aai iinā, ma ua latou faaigoa le aai i le igoa o Petoru le atalii o Arama, o Arama-naherayim lea e oo mai i le aso nei.
29Ua ō foʻi le fānauga a Keseta e nonofo i le mea latou te maua ai se mea; ʻua latou ō foʻi, ʻona latou maua lea o le vanu e feagai ma le nuʻu o Senara, ʻua latou nonofo ai.
30 Ona latou fausia lea o se aai mo i latou lava iinā, ma ua latou faaigoa le aai o Keseta i le igoa o lo latou tamā; o le nuu lea o Kasita e oo mai i le aso nei; ua nonofo ai Kasita i lea nuu, ma ua fanafanau ma ua matuā faatoateleina lava.
31 Ona alu lea o Tara, le tamā o Nakori ma Aperaamo, ma toe fai avā i lona toeaina, o Pelila lona igoa; ua to o ia ma fanaua se atalii mo ia, ua faaigoa e ia o Sopa.
32. Na ola Tara i tausaga e lua sefulu ma le lima talu ona fanaua e ia o Sopa.
33 Ua oti Tara i lea tausaga, o le tausaga lona tolusefulu ma le lima lea talu ona fanau mai Isaako le atalii o Aperaamo.
34 O aso foʻi o Tara e lua selau ma le lima tausaga; ʻona tanu ai lea o ia i Karana.
35Na ola Sopa le atalii o Tara i tausaga e tolugafulu, ona fanaua lea e ia o Arama, ma Akilisa, ma Merika.
36 O Arama le ataliʻi o Sopa le ataliʻi o Tara, e toʻatolu ana avā, ʻua fānaua foʻi e ia ataliʻi e toʻasefulu ma le toʻalua ma afafine e toʻatolu; ʻua foaʻiina atu foʻi e le ALIʻI ʻiā Arama le ataliʻi o Sopa le ʻoa ma le ʻoloa, ma le tele o povi, ma mamoe ma povi fafine; ʻua matuā faʻatupulaʻia lava le tagata.
37Ona ō atu lea o Arama le atalii o Sopa ma lona uso, atoa ma lona aiga uma mai Harana, ua latou o atu e nonofo i soo se mea latou te maua ai se mea e nonofo ai, auā ua tele naua a latou meatotino e lē mafai ona nonofo ai i Harana; auā e lē mafai ona latou nonofo faatasi i Harana ma o latou uso o atalii o Nakori.
38 Ona ō lea o Arama le atalii o Sopa faatasi ma ona uso, ma ua latou maua se vanu e mamao ese atu i le itu i sasaʻe, ona latou nonofo ai lea iina.
39 ʻUa latou faia foʻi se ʻaʻai iina, ma ʻua latou faʻaigoaina o Arama, e tusa ma le igoa o lo latou uso ulumatua; o Arama-Sopa lea e oʻo mai i le aso nei.
40 Sa tupu aʻe Isaako le atalii o Aperaamo i na aso, ma sa aʻoaʻoina o ia e lona tamā o Aperaamo i le ala o le Alii ia iloa le Alii, ma sa faatasi le Alii ma ia.
41 Ua tolusefulu fitu tausaga o Isaako, ona feoaʻi solo lea o lona uso o Isamaeli ma ia i le faleʻie.
42 Ona mitamita lea o Isamaeli ia Isaako, ua faapea atu, Sa sefulutolu o'u tausaga ina ua fetalai mai le Alii i lo'u tamā e peritomeina i matou, ma sa ou faia e tusa ai ma le afioga a le Alii na ia fetalai mai i lo'u tamā, ma sa ou tuuina atu lo'u agaga i le Alii, ma sa ou le solia lana afioga na ia poloai mai ai i lo'u tamā.
43. ʻOna tali atu lea o Isaako ʻiā Isamaeli, ʻua faʻapea atu, "Se a le mea ʻua e mimita mai ai ʻiā te aʻu i lenei mea, i sina vaega itiiti o lou tino na e ʻaveʻesea mai lou tino, na poloaʻi mai ai le ALIʻI ʻiā te oe?"
44 E pei ona soifua le Alii, le Atua o lo'u tamā o Aperaamo, afai e fetalai mai le Alii i lo'u tamā, Ia e ave nei lou atalii o Isaako ma aumai ia te ia se taulaga i o'u luma, ou te lē taofia ae ou te taliaina ma le olioli.
45. ʻUa faʻafofoga mai le ALIʻI i le ʻupu a Isaako ʻiā Isamaeli, ʻua finagalo foʻi le ALIʻI e tofotofo ʻiā Aperaamo i lenei mea.
46 Ua oo i le aso na ō mai ai atalii o le Atua ma tutu i latou lava i luma o Ieova, ona sau ai lea o Satani faatasi ma atalii o le Atua i luma o Ieova.

47 Ona fetalai atu lea o le ALI‘I ‘iā Satani, “O fea ‘ea ‘e te sau ai?” ‘Ona tali atu lea o Satani ‘iā le ALI‘I, ‘ua fa‘apea atu, “Na ou fealualua‘i solo i le lalolagi, ma savalivali ai.”
48 ‘Ona fetalai atu lea o le ALI‘I ‘iā Satani, “O le ā lau afioga ‘iā te a‘u e uiga i le fānau uma a le lalolagi?” ‘Ona tali atu lea o Satani ‘iā le ALI‘I, ‘ua fa‘apea atu, “‘Ua ‘ou va‘ai atu i le fānau uma a le lalolagi o ē ‘au‘auna ‘iā te oe ma ‘ua ‘ou manatua oe pe a latou mana‘o i se mea mai ‘iā te oe.”
49 A e foa‘iina atu ‘iā te i latou le mea latou te mana‘o ai mai ‘iā te oe, ‘ona latou nonofo filemu ai lea, ma tu‘ua oe, ma latou lē toe manatua oe.
50. ‘Ua e va‘ai ‘ea ‘iā Aperaamo le atali‘i o Tara, o lē sa leai sana fānau i le amataga, a ‘ua ‘au‘auna o ia ‘iā te oe ma fa‘atūina fatafaitaulaga ‘iā te oe i so‘o se mea na alu i ai o ia, ma ‘ua ia avatu taulaga i ai, ma ‘ua ia folafola atu pea lou suafa i le fānau uma a le lalolagi?
51 O lenei ua fanau mai lona atalii o Isaako, ua ia tuua oe, ua ia faia se tausamiga tele mo tagata uma o le nuu, a ua galo ia te ia le Alii.
52 Auā i mea uma na ia faia, e le‘i ‘aumaia e ia ‘iā te oe se taulaga; e leai se taulaga mū, e leai se taulaga fa‘afetai, e leai fo‘i se povi po‘a, po o se tama‘i mamoe, po o se ‘oti po o se tasi o ana mea uma na ia fasia i le aso na te‘a ai lona atali‘i ma le susu.
53 Talu lava ona fānau mai lona atali‘i e o‘o mai i le taimi nei, e tolusefulu ma le fitu ona tausaga, e le‘i fausia e ia se fatafaitaulaga i ou luma, e le‘i avatu fo‘i se taulaga ‘iā te oe, auā na ia silafia ‘ua e foa‘iina atu le mea na ia ōle atu ai i ou luma, o le mea lea na ia tu‘ua ai oe.
54 Ua fetalai atu le Alii ia Satani, Ua e mafaufau ea i la’u auauna o Aperaamo? auā e leai se tasi e tusa ma ia i le lalolagi, o le tagata sao ma le amiotonu i o’u luma, o le ua mata’u i le Atua ma ‘alo‘alo ‘ese mai mea leaga; o lo’o ola a’u, afai ou te fai atu ia te ia, ‘Aumai ia Isaako lou atalii i o’u luma,’ semanū e le taofia o ia mai ia te a’u, e sili atu pe ana ou fai atu ia te ia e avatu se taulaga mu i o’u luma mai lana lafu mamoe po o ana povi.
55 Ona tali atu lea o Satani i le Alii, ua faapea atu, Ia e fetalai atu nei ia Aperaamo e pei ona e fetalai mai ai, ma o le a e vaai pe o le a ia solia i le aso nei ma lafoai au afioga.

MATAUPU 23

1 O ona po ia na fetalai mai ai le afioga a le ALI‘I ‘iā Aperaamo, ‘ua fa‘apea mai ‘iā te ia, “Aperaamo e;” ‘ona tali atu lea o ia, “O a‘u lenei.”
2. ‘Ua fetalai atu fo‘i o ia ‘iā te ia, “‘Ia e ‘ave lou atali‘i, o lou atali‘i e to‘atasi, o lē e te alofa i ai, o Isaako lava, ma e alu i le nu‘u o Moria, ma avatu ‘iā te ia e fai ma taulaga mū i luga o le tasi mauga o le a fa‘aali atu ‘iā te oe; auā o iinā e te va‘aia ai le ao ma le mamalu o le ALI‘I.”
3. ‘Ona fai ifo lea o Aperaamo i lona loto, “E fa‘apefea ‘ona ‘ou tete‘a ‘ese lo‘u atali‘i o Isaako ma Sara lona tinā, ‘ina ‘ia ‘ou avatu ai o ia e fai ma taulaga mū i luma o le ALI‘I?”
4 Ua ulufale atu Aperaamo i le fale‘ie, ua nofo o ia i luma o lana avā o Sara, ma ua ia fai atu iā te ia nei upu.
5 Ua matua lo‘u atalii o Isaako, ma ua leva ona le‘i a‘oa‘oina o ia i le auaunaga i lona Atua, o lea taeao ou te alu ai ma aumai o ia ia Semu, ma Eperu lona atalii, ma o iina o le a ia a‘oa‘oina ai ala o le Alii, auā o le a latou a‘oa‘oina ai o ia e iloa le Alii faapea foi ma le iloa pe a tatalo pea o ia i luma o le Alii, o le a tali mai o ia ia te ia, o le mea lea o iina o le a ia iloa ai le ala o le auauna atu i le Alii lona Atua.
6. ‘Ona fai mai lea o Sara, “‘Ua lelei lau ‘upu. Alu ia oe, lo‘u ali‘i e, ma e faia ‘iā te ia e pei ‘ona e fetalai mai ai; ‘aua ne‘i e ‘ave‘eseina o ia i le mamao ‘iā te a‘u, ‘aua fo‘i ne‘i e nofo umi iina; auā ‘ua noatia lo‘u agaga i lona agaga.”
7. ‘Ona fai atu lea o Aperaamo ‘iā Sara, “Lo‘u afafine e, se‘i tā tatalo atu i le ALI‘I lo tā Atua ‘ia agalelei mai o ia ‘iā te i tā‘ua.”
8. ‘Ua ‘ave fo‘i e Sara lona atali‘i o Isaako, ‘ua nofo ai o ia ma ia i le po atoa; ‘ua sogi fo‘i o ia ‘iā te ia, ma fusi ‘iā te ia, ma ‘ua poloa‘i atu ‘iā te ia se‘ia o‘o i le taeao.
9 ‘Ona fai atu lea o ia ‘iā te ia, “Lo‘u atali‘i e, e fa‘apefea ‘ona te‘a ‘ese lo‘u agaga mai ‘iā te oe?” ‘Ona sogi pea lea o ia ‘iā te ia ma fusi ‘iā te ia, ma ‘ua fa‘atonuina atu ‘iā Aperaamo e uiga ‘iā te ia.
10. ‘Ona fai atu lea o Sara ‘iā Aperaamo, “Le ali‘i e, ‘ia e tausi i lau tama, ma ‘ia e silasila ‘iā te ia; auā e leai so‘u atali‘i po o se afafine, ‘ua na o ia lava.”
11 ‘Aua ne‘i tu‘ua o ia. ‘Āfai e fia ‘ai o ia, avatu ‘iā te ia se mea e ‘ai; ‘āfai fo‘i e fia inu o ia, avatu ‘iā te ia se vai e inu ai; ‘aua ne‘i tu‘u o ia e savali i ona vae, ‘aua fo‘i ne‘i nofo o ia i le la.
12 Aua ne‘i e tu‘uina atu ‘iā te ia e alu na o ia i le ala, ‘aua fo‘i ne‘i e fa‘amalosi ‘iā te ia i se mea e finagalo i ai o ia; a ‘ia e faia ‘iā te ia le mea e fai atu ai o ia ‘iā te oe.
13 Ua tagi tele Sara i le pō atoa ona o Isaako; ua ia poloa‘i atu fo‘i iā te ia se‘ia oo i le taeao.
14 I le taeao, na filifilia ai e Sara se ofu matagofie tele mai ofu sa ia te ia i le fale, na avatu e Apimeleko ia te ia.
15 Ona faaofuina lea e ia o Isaako lona atalii i ai, ma tuu i ai le pulou i lona ulu, ma nonoa ai se maa taua i le pito i luga o le pulou, ma avatu ia te i latou ni mea‘ai mo le malaga, ona latou o ai lea, ma o Isaako ma lona tamā o Aperaamo, ma nisi o a latou auauna na o faatasi ma i latou e momoli i latou i le ala.
16Ona o atu lea o Sara ma i latou, ua ia mulimuli atu foi ia te i latou i le ala e momoli atu ia te i latou; ona latou fai atu lea ia te ia, Toe foi atu ia i le faleie.
17Ua faalogo Sara i upu a lana tama o Isaako, ona tagi tele ai lea o ia; ua tagi foi Aperaamo lana tane faatasi ma ia, ua tagi foi la laua tama faatasi ma i laua i le tagi tele; o e na o faatasi ma i laua ua tagi tele foi.
18. ‘Ona tago atu lea o Sara i lana tama o Isaako, ‘ua fusi ‘iā te ia i ona lima, ‘ua tagi pea fa‘atasi ma ia, ‘ua fai atu fo‘i Sara, “O ai ‘ea e iloa pe a mavae atu lenei aso, ‘ou te toe va‘ai ‘iā te oe?”
19 Ua latou fetagisi pea faatasi, o Aperaamo, o Sara ma Isaako, ma i latou uma na o faatasi ma i latou i le ala ua latou fetagisi faatasi ma i latou; ona liliu ese lea o Sara mai lana tama, ua tagi lotulotu; ua toe foi atu foi ana auauna tane ma auauna fafine faatasi ma ia i le faleie.
20. ‘Ona ō lea o Aperaamo ma lona atali‘i o Isaako e avatu o ia e fai ma taulaga i luma o le ALI‘I, e pei ‘ona poloa‘i mai ai o ia ‘iā te ia.
21 Ona ave lea e Aperaamo ni taulelea e toalua faatasi ma ia, o Isamaeli le atalii o Akara ma Elisara lana auauna, ma

latou o faatasi ma i la‘ua, a o savavali i la‘ua i le ala, ona tautala lea o taulelea i nei upu,

22 ‘Ua fai atu fo‘i Isamaeli ‘iā Elisara, “O lo‘o ō atu nei lo‘u tamā o Aperaamo ma Isaako e ‘aumai ai o ia e fai ma taulaga mū i le ALI‘I, e pei ‘ona poloa‘i mai ai o ia ‘iā te ia.”

23 O lenei, a toe fo‘i mai o ia, o le a ia foa‘i mai iā te a‘u mea uma ua iā te ia, e fai ma o‘u tofi pe a mavae atu o ia, auā o a‘u o lana ulumatua.

24 Ona tali atu lea o Elisara ia Isamaeli ma faapea atu, E moni lava na teena oe e Aperaamo faatasi ma lou tina, ma tautō e te le maua se tofi o mea uma na te maua, ma o ai ea e avatu i ai ana mea uma, faatasi ai ma ana oloa uma, pe a na o a‘u lana auauna, o lē na faamaoni i lona aiga, o lē na auauna atu ia te ia i le po ma le ao, ma ua faia mea uma na ia finagalo i ai mo a‘u? o le a ia tuuina mai ia te a‘u mea uma na te maua i lona maliu.

25 A o savavali Aperaamo ma lona atalii o Isaako i le ala, ona sau ai lea o Satani ma faaali atu ia Aperaamo i le tino o se tagata ua matua lava, ua lotomaulalo ma ua salamo; ua ia faalatalata atu ia Aperaamo ma faapea atu ia te ia, Po ua e valea ea, po ua e valea ea, ua e faia ai lenei mea i lou atalii e toatasi i le asō?

26 Auā na foa‘iina atu e le Atua se atali‘i ‘iā te oe i ou aso mulimuli, i lou toeaina, ‘ae ‘e te alu ‘ea e fasioti ‘iā te ia i le asō auā na te le‘i faia se sauā, ma ‘e te fa‘aumatia ‘ea le agaga o lou atali‘i e to‘atasi mai le lalolagi?

27 E te lē iloa ea ma e te lē malamalama e lē mai le ALI‘I lenei mea? Auā e lē mafai e le ALI‘I ona faia se mea leaga fa‘apenei i le lalolagi e fa‘apea atu ai ‘iā te ia, ‘Alu ia e fasioti lau tama.’

28 Ma sa faalogo Aperaamo i lenei mea ma sa ia iloa o le afioga lea a Satani lea na taumafai e faatosina ese o ia mai le ala o le Alii, ae sa le faalogo Aperaamo i le leo o Satani, ma sa aoai o ia e Aperaamo o lea na alu ese ai o ia.

29 Ua toe fo‘i mai Satani ma ua sau iā Isaako; ua faaali atu o ia iā Isaako i le tino o se taule‘ale‘a aulelei ma matagofie.

30. ‘Ona fa‘alatalata atu lea o ia ‘iā Isaako ma fa‘apea atu ‘iā te ia, “‘Ua e lē iloa ‘ea ma e lē malamalama ‘ea o lo‘o ‘aumai fua oe e lou tamā valea tuai i le fasiga i le asō?

31 O lenei, lo‘u atali‘i e, ‘aua ‘e te fa‘alogo pe gaua‘i atu ‘iā te ia, auā o ia o le toeaina valea; ‘aua fo‘i ne‘i fa‘aumatia lou agaga tāua ma lou tino matagofie mai le lalolagi.

32. ‘Ua fa‘alogo i ai Isaako, ‘ona fai atu lea o ia ‘iā Aperaamo, “Lo‘u tamā e, ‘ua e fa‘alogo ‘ea i le ‘upu a lenei tagata? O lo‘o fa‘apea lava ‘ona fai mai o ia.”

33 ‘Ona tali atu lea o Aperaamo i lona atali‘i o Isaako, ‘ua fa‘apea atu ‘iā te ia, “‘Ia e fa‘aeteete ‘iā te ia, ‘aua fo‘i ‘e te fa‘alogo i ana ‘upu, ‘aua fo‘i ‘e te gaua‘i ‘iā te ia; auā o Satani o ia, o lo‘o taumafai e fa‘asesē ‘iā te i tatou i le aso nei mai poloa‘iga a le Atua.”

34 Ma sa faaauau pea ona aoai atu Aperaamo ia Satani, ona alu ese ai lea o Satani mai ia te i latou, ma ina ua iloa e le mafai ona ia manumalo ia te i latou, sa lafi o ia mai ia te i latou, ma sa alu atu o ia ma ui ane i o latou luma i le ala; ma sa liua o ia e pei o se alia tele i le ala, ma sa taunuu atu Aperaamo ma Isaako ma ana taulelea e toalua i lea nofoaga, ma sa la vaaia se alia tele ma malosi e pei o vai tetele.

35. ‘Ona latou ulufale atu lea i le alia ma sopo‘ia ai, ‘ua o‘o atu le vai i o latou vae i le amataga.

36 Ona latou ō ifo lea i totonu o le alia ma ua oo atu le vai i o latou ua, ma ua matuā fefefe i latou uma ona o le vai; a o latou sopoia le alia, ua iloa e Aperaamo lea nofoaga, ma ua ia iloa sa leai se vai iina muamua.

37 ‘Ua fai atu Aperaamo i lona atali‘i o Isaako, “‘Ua ‘ou iloa lenei mea e leai se alia po o se vai; o le mea lea, o Satani lava lea ‘ua faia nei mea uma ‘iā te i tatou, e fa‘asesē ‘ese ai i tatou i le aso nei mai poloa‘iga a le Atua.”

38 Ona aoai atu lea o Aperaamo ia te ia, ma fai atu ia te ia, Ia aoai atu Ieova ia te oe, Satani e, alu ese ia oe mai ia te i matou, aua matou te o e tusa ma poloaiga a le Atua.

39 Ona matuā fefe ai lea o Satani i le leo o Aperaamo, ona alu ese ai lea o ia mai ia te i latou, ma ua toe liua le nofoaga i le eleele matutu e pei ona i ai muamua.

40. ‘Ona ō ai lea o Aperaamo ma Isaako i le mea na ta‘uina atu e le Atua ‘iā te ia.

41. ‘Ua o‘o i le aso tolu, ‘ona tepa a‘e lea o Aperaamo ma ‘ua iloa atu le mea i se mea mamao na ta‘uina mai e le Atua ‘iā te ia.

42 Ona faaali mai lea ia te ia o le afi faaniutu, ua aapa atu mai le lalolagi i le lagi, ma le ao o le mamalu i luga o le mauga, ua vaaia foi le mamalu o Ieova i le ao.

43. ‘Ua fai atu fo‘i Aperaamo ‘iā Isaako, “Lo‘u atali‘i e, ‘ua e va‘ai atu ‘ea i le mauga lenā, o lo‘o tā va‘aia mamao mai ai?”

44. ‘Ona tali atu lea o Isaako, ‘ua fa‘apea atu i lona tamā, “Fa‘auta, ‘ua ‘ou va‘aia le afi fa‘aniutū ma le ao, ma le mamalu o le ALI‘I ‘ua aliali mai i luga o le ao.”

45 Ua iloa fo‘i e Aperaamo ua talia lona atali‘i o Isaako e fai ma taulaga mū i luma o le ALI‘I.

46. ‘Ua fai atu fo‘i Aperaamo ‘iā Elisara ma lona atali‘i o Isamaeli, “‘Ua ‘oulua va‘ai ‘ea fo‘i i le mea ‘ua mā va‘aia i le mauga o lo‘o mamao atu?”

47 Ona latou tali mai lea, ua faapea mai, Matou te le vaaia se mea e sili atu nai lo isi mauga o le lalolagi. Ua iloa e Aperaamo e lei taliaina i latou i luma o le Alii e o faatasi ma i latou, ona fai atu lea o Aperaamo ia te i latou, Nonofo ia outou iinei ma le asini, a o a‘u ma Isaako lo‘u atalii o le a ma o i le mauga la te i o ma ifo iina i luma o le Alii, ona toe foi mai lea ia te oulua.

48. ‘Ona nonofo ai lea o Elisara ma Isamaeli i lea nu‘u, e pei ‘ona poloa‘i atu ai Aperaamo.

49. ‘Ona ‘ave lea e Aperaamo o fafie e fai ma taulaga mū ma fa‘ae‘e i luga o lona atali‘i o Isaako, ‘ua ‘ave fo‘i e ia le afi ma le naifi, ‘ona la ō ai lea i lea mea.

50. ‘Ua latou ō, ‘ona fai atu lea o Isaako i lona tamā, “Fa‘auta, ‘ua ‘ou va‘ai atu i le afi ma le fafie; a o fea la le tama‘i mamoe e fai ma taulaga mū i luma o le ALI‘I?”

51. ‘Ona tali atu lea o Aperaamo i lona atali‘i o Isaako, ‘ua fa‘apea atu, “‘Ua filifilia oe e le ALI‘I lo‘u atali‘i e fai ma taulaga mū e sili ‘ona lelei e sui a‘i le tama‘i mamoe.”

52. ‘Ona fai atu lea o Isaako i lona tamā, “‘Ou te faia mea uma lava ‘ua fetalai mai ai le ALI‘I ‘iā te oe ma le ‘oli‘oli ma le loto fiafia.”

53. ‘Ua toe fai atu Aperaamo ‘iā Isaako lona atali‘i, “Pe i ai ‘ea se mafaufauga po o se fa‘atonuga i lou loto e uiga i lenei mea, e lē tatau? Ta‘u mai ‘iā te a‘u lo‘u atali‘i e, ‘aua ne‘i e nanā ‘iā te a‘u.”

54. ‘Ona tali atu lea o Isaako i lona tamā o Aperaamo, ‘ua fa‘apea atu ‘iā te ia, “Lo‘u tamā e, o lo‘o soifua le ALI‘I, o lo‘o soifua fo‘i lou agaga, e leai se mea i lo‘u loto e

fa‘aseseīna ai a‘u i le taumatau po o le tauagavale i le afioga na ia fetalai mai ai ‘iā te oe.”
55 E leai se vae po o se maso e gaoioi pe gaoioi i lenei mea, e leai fo‘i se mafaufauga po o se fautuaga leaga i lo‘u loto e uiga i lenei mea.
56 A o a‘u, ua ou olioli ma fiafia i lenei mea, ma ou te faapea atu, Ia viia le Alii o lē ua filifilia a‘u i le aso nei e fai ma taulaga mu i ona luma.
57. ‘Ua matuā fiafia lava Aperaamo i ‘upu a Isaako, ‘ona la ō ai lea ma ō fa‘atasi i le mea na fetalai mai ai le ALI‘I.
58. ‘Ua fa‘alatalata atu Aperaamo e fausia le fatafaitaulaga i lea mea; ‘ua tagi fo‘i Aperaamo; ‘ua ‘ave fo‘i e Isaako o ma‘a ma le sima se‘ia uma ‘ona latou fausia le fatafaitaulaga.
59. ‘Ona ave lea e Aperaamo le fafie ma fa‘atulaga i luga o le fatafaitaulaga sa ia fausia.
60. ‘Ona ‘ave lea e ia lona atali‘i o Isaako, ma fusifusi ‘iā te ia e fa‘ae‘e i luga o fafie sa i luga o le fatafaitaulaga, e fasi ai o ia e fai ma taulaga mū i luma o le ALI‘I.
61 ‘Ona fai atu lea o Isaako i lona tamā, “Fusi a‘u ma tu‘u a‘u i luga o le fatafaitaulaga, ne‘i ‘ou liliu ma alu ‘ese, ma lavea a‘u i le malosi o le naifi i lo‘u tino ma fa‘aleagaina ai le taulaga mū.” ‘Ona faia lea fa‘apea e Aperaamo.
62 ‘Ua fai atu pea Isaako i lona tamā, “Lo‘u tamā e, a e fasiotia a‘u ma susunu a‘u e fai ma taulaga, ‘ia e ‘ave mea o totoe o o‘u lefulefu e ‘aumai ‘iā Sara lo‘u tinā, ma fai atu ‘iā te ia, ‘O le manogi lelei lenei o Isaako; ‘aua ne‘i e ta‘u atu ‘iā te ia lenei mea pe a nofo o ia i tafatafa o se vaieli po o se mea maualuga, ne‘i lafoa‘i mai e ia lona agaga ‘iā te a‘u ma oti ai.
63 Ua faalogo Aperaamo i upu a Isaako, ona tagi ai lea o ia ina ua tautala atu Isaako i nei upu; ona maligi ai lea o loimata o Aperaamo i luga o Isaako lona atalii, ma tagi tele Isaako, ma fai atu i lona tamā, Ia e faanatinati, lo’u tamā e, ma fai ia te a‘u le finagalo o le Alii lo tatou Atua e pei ona Ia poloai mai ai ia te oe.
64 Ma sa olioli loto o Aperaamo ma Isaako i lenei mea na poloai mai ai le Alii ia te i la’ua; ae sa tagi le mata ma le tagi tele a o olioli le loto.
65 Ona fusifusia lea e Aperaamo lona atalii o Isaako, ma tuu o ia i luga o le fata faitaulaga i luga o fafie, ona faaloaloa atu lea e Isaako lona ua i luga o le fata faitaulaga i luma o lona tamā, ona faaloaloa atu lea e Aperaamo lona lima e tago i le naifi e fasioti ai lona atalii o se taulaga mu i luma o le Alii.
66 O le taimi lea na ō mai ai agelu o le alofa mutimutivale i luma o le ALI‘I, ma fetalai mai ‘iā te ia e uiga ‘iā Isaako, ‘ua fa‘apea mai,
67 0 Le Ali‘i e, o oe o le Tupu alofa mutimutivale ma le agaalofa i mea uma na e faia i le lagi ma le lalolagi, ma ‘ia e tausia i latou uma; ‘ia e foa‘i mai se togiola ma se togiola e sui ai lau ‘au‘auna o Isaako, ‘ia e alofa mutimutivale ‘iā Aperaamo ma Isaako lona atali‘i, o ē ‘ua faia i le aso nei au poloa‘iga.
68. Le Ali‘i e, ‘ua e silafia ‘ea le ala ‘ua noatia ai Isaako le atali‘i o Aperaamo lau ‘au‘auna e fasia e pei o se manu? O lenei, ‘ia e fa‘atupuina lou alofa ‘iā te i latou, le Ali‘i e.
69 I lea lava taimi na faaali mai ai le Alii ia Aperaamo, ma valaau mai ia te ia, mai le lagi, ma fetalai mai ia te ia, Aua le oo lou lima i le tama, aua foi e te fai se mea ia te ia; aua ua ou iloa nei ua e mata’u i le Atua i lou faia o lenei mea, ma lou le taofia o lou atalii, o lou atalii e toatasi, mai ia te a’u.
70. ‘Ona tepa a‘e lea o Aperaamo, ‘ua iloa atu, fa‘auta, o le mamoe po‘a ‘ua lavelavea ona nifo i le la‘au talatala; o le mamoe po‘a lea na faia e le ALI‘I le Atua i le lalolagi i le aso na faia ai e ia le lalolagi ma le lagi.
71 Auā na saunia e le ALI‘I lenei mamoe po‘a talu mai lava lea aso, e fai ma taulaga mū e sui ai Isaako.
72 Ma sa aga‘i atu lenei mamoe po‘a iā Aperaamo a o pu‘eina o ia e Satani ma lavelavea ona nifo i le vao, ina ne‘i aga‘i atu o ia iā Aperaamo, ina ia fasiotia ai e Aperaamo lona atalii.
73 Ua vaai atu Aperaamo i le mamoe poa o agai atu ia te ia ma Satani o loo taofia o ia, ona ia aumai lea o ia ma aumai o ia i luma o le fatafaitaulaga, ma ia tatalaina lona atalii o Isaako mai lona fusifusia, ma ia tuu le mamoe poa e sui ai o ia, ona fasi lea e Aperaamo le mamoe poa i luga o le fatafaitaulaga, ma ofoina atu o se taulaga e sui ai lona atalii o Isaako.
74 Ona sausau lea e Aperaamo sina toto o le mamoe po‘a i luga o le fatafaitaulaga, ma ua alaga atu o ia ma faapea atu, O le toto lenei o lo‘u atalii, ia ta‘ua lenei toto i le aso nei o le toto o lo‘u atalii i luma o Ieova.
75 Ma o mea uma na faia e Aperaamo i lenei taimi i tafatafa o le fatafaitaulaga, sa ia alaga atu ma faapea atu, O loo i ai lenei i le potu o lo’u atalii, ma ia manatua i le aso nei i luma o le Alii e sui ai lo’u atalii; ma sa faamaeaina e Aperaamo le sauniga atoa i tafatafa o le fatafaitaulaga, ma sa talia le sauniga i luma o le Alii, ma sa manatu i ai e peiseai o Isaako; ma sa faamanuia e le Alii ia Aperaamo ma lana fanau i lea aso.
76 Ona alu atu lea o Satani ia Sara, ma sa faaali atu o ia ia te ia i le faatusa o se toeaina e matuā lotomaulalo ma agamalu, a o Aperaamo sa faia pea le taulaga mu i luma o le Alii.
77 Ona fai atu lea o ia ia te ia, E te lē iloa ea galuega uma ua faia e Aperaamo i lou atalii e toatasi i le aso nei? Auā na ia ave Isaako ma fausia se fatafaitaulaga, ma fasiotia o ia, ma avatu o ia e fai ma taulaga i luga o le fatafaitaulaga, ma tagi Isaako i luma o lona tamā, a ua lē vaai atu o ia ia te ia, e le‘i alofa mutimutivale fo‘i o ia ia te ia.
78 ‘Ua toe fai atu e Satani nei ‘upu, ‘ona alu ‘ese ai lea o ia ‘iā te ia, ‘ua fa‘alogo fo‘i Sara i ‘upu uma a Satani, ‘ona mafaufau lea o ia o ia o se toeaina mai atali‘i o tagata sa fa‘atasi ma lana tama, ma ‘ua sau ma ta‘u atu ‘iā te ia nei mea.
79 ‘Ona tagi leotele lea o Sara ma tagi ma tagi tele ona o lana tama; ‘ua pa‘ū o ia i le ‘ele‘ele ma lafo le efuefu i lona ulu, ‘ua fa‘apea atu, “Lo‘u atali‘i e, Isaako lo‘u atali‘i e, ana oti a‘u i le aso nei e sui ai oe.” ‘Ua tagi pea o ia ma fa‘apea atu, “O lo‘u fa‘anoanoa ‘iā te oe, lo‘u atali‘i e, Isaako e, ana oti a‘u i le aso nei e sui ai oe.”
80 A ua tagi pea o ia, ma fai mai, Ua ou faanoanoa ona o oe ina ua ou tausia oe ma tausi oe; o lenei ua liua lo‘u olioli i le faavauvau ona o oe, o a‘u lea sa ou naunau ia te oe, ma tagi ma tatalo i le Atua seia oo ina ou fanaua oe i le ivasefulu o ou tausaga; a o lenei ua e auauna atu i le aso nei mo le naifi ma le afi, e fai ma taulaga.
81 Ae ou te faamafanafana a‘u lava ia te oe, lo‘u atalii e, ona o le afioga lea a le Alii, auā ua e faia le poloaiga a lou

Atua; auā o ai ea e mafai ona solia le afioga a lo tatou Atua, o lē o i ona lima le agaga o mea ola uma?
82 E amiotonu oe, le Ali‘i e, lo matou Atua, auā e lelei ma amiotonu au galuega uma; auā ‘ua ‘ou fiafia fo‘i i lau afioga na e poloa‘i mai ai, a o tagi lo‘u mata ma le tigā tele, ‘ua ‘oli‘oli lo‘u loto.
83 Ona taoto lea o Sara i le fatafata o se tasi o ana auauna fafine, ona lē gaoioi ai lea o ia e pei o se maa.
84 Ona tula‘i lea o ia ma savalivali solo e su‘esu‘e se‘ia o‘o i Heperona, ma fesili atu iā i latou uma na ia fetaia‘i i le ala, a e leai se tasi na mafai ona ta‘u atu iā te ia le mea na tupu i lana tama.
85 Ona sau ai lea o ia ma ana auauna fafine ma ana auauna tane i Kiriata-arapa, o Heperona lea, ma fesili atu e uiga i lana tama, ma nofo ai o ia iina a o auina atu e ia nisi o ana auauna e saili po o fea na alu i ai Aperaamo ma Isaako; na latou o atu e saili o ia i le fale o Semu ma Eperu, a ua latou le maua o ia, ma sa latou saili i le nuu atoa a ua le maua o ia.
86 Faauta, ua sau Satani ia Sara i le foliga o se toeaina, ma ua sau o ia ma tu i ona luma, ma ua fai atu ia te ia, Sa ou tautala pepelo atu ia te oe, aua e lei fasiotia e Aperaamo lona atalii ma e lei oti o ia; ma ina ua ia faalogo i le upu, sa matua tele lava lona olioli ona o lana atalii, ua alu ese ai lona agaga i le olioli; ua maliu o ia ma ua faapotopotoina i lona nuu.
87 Ua uma ona auauna atu Aperaamo ia te ia, ona toe foi atu lea o ia ma lona atalii o Isaako i ana taulelea, ona latou tulai lea ma o faatasi i Peresepa, ona latou foi ai lea i lo latou aiga.
88 Ua saili e Aperaamo ia Sara, a ua le maua o ia, ona fesili atu lea o ia e uiga ia te ia, ua latou fai atu ia te ia, Ua alu o ia i Heperona e saili oulua i le mea na oulua o i ai, auā ua faapea ona ta‘u atu ia te ia.
89 Ona ō atu lea o Aperaamo ma Isaako iā te ia i Heperona, ma ina ua la iloa ua oti o ia, ona la alalaga lea ma tagi tele ona o ia; ona pa‘ū lea o Isaako i fofoga o lona tinā ma tagi ona o ia, ua faapea atu, Lo‘u tinā e, lo‘u tinā e, ua faapefea ona e tuua a‘u, ma o fea ua e alu i ai? Oi, ua faapefea ona e tuua a‘u!
90 Ua tagi tele Aperaamo ma Isaako, atoa ma a la‘ua auauna uma faatasi ma i la‘ua ona o Sara, ua latou faavauvau foi ona o ia i le faavauvau tele ma le mamafa.

MATAUPU 24

1 O tausaga o le soifuaga o Sara e selau ma le luafulu ma le fitu; ‘ona oti lea o Sara; ‘ona tula‘i lea o Aperaamo nai luma o lana avā ‘ua oti, e sā‘ili se tu‘ugamau e tanu ai lana avā o Sara; ‘ua alu atu fo‘i o ia ma tautala atu i le fānauga a Heti, o ē nonofo i le nu‘u, ‘ua fa‘apea atu,
2O a‘u o le tagata ese ma le āumau iā te outou i lo outou nuu; ia e tu‘u mai iā te a‘u se fanuatanu i lo outou nuu, ina ia ou tanu ai la‘u avā ua oti, ‘ia te a‘u.
3Ua fai atu foi le fanauga a Heti ia Aperaamo, Faauta mai o loo i ou luma le laueleele; ia e tanu lou faletua ua maliu i le mea e sili ona lelei i o matou tuugamau; auā e leai se tasi e taofia oe mai le tanuina o lou faletua ua maliu.
4 Ona fai atu lea o Aperaamo ia te i latou, Afai tou te malilie i lenei mea, ia outou o atu ma aioi atu ia Eferona, le atalii o Sokara mo a‘u, ma ole atu ia te ia e tuuina mai ia te au le ana o Makapela, o loo i le pito o lona fanua, ma ou te faatauina mai ia te ia i soo se mea e finagalo i ai o ia.
5Sa nofo fo‘i Eferona fa‘atasi ma le fānauga a Heti; ‘ua latou ō atu ma vala‘au ‘iā te ia, ‘ona sau lea o ia ‘iā Aperaamo; ‘ua fai atu fo‘i Eferona ‘iā Aperaamo, “Fa‘auta, o mea uma ‘e te fai mai ai, e faia lava e lau ‘au‘auna.” ‘Ona tali atu lea o Aperaamo, “E leai; a ‘ou te fa‘atauina le ana ‘atoa ma le fanua ‘iā te oe i le tau, e fai ma tu‘ugamau e fa‘avavau.”
6 ‘Ona tali atu lea o Eferona, ‘ua fa‘apea atu, “Fa‘auta, o lo‘o i ou luma le fanua ma le ana; ‘inā avatu ia mea uma ‘e te mana‘o ai.” ‘Ona tali atu lea o Aperaamo, “Na‘o le tau atoa ‘ou te fa‘atauina ai nai ou lima, ma lima o i latou o ē ulu atu i le faitoto‘a o lau ‘a‘ai, ‘atoa ma lima o au fānau e fa‘avavau.”
7 ‘Ua fa‘alogo i ai Eferona ma ona uso uma, ‘ona fuatia lea e Aperaamo ‘iā Eferona o sekeli ario e fa selau i lima o Eferona ma ona uso uma; ‘ua tusia fo‘i e Aperaamo lenei tala, ma ‘ua ia tusia ma molimau i ai fa‘atasi ma molimau e to‘afa.
8 O igoa nei o molimau, o Amikala le atalii o Apisana le sa Heti, o Atikorama le atalii o Asunaka le sa Hevi, o Apaton le atalii o Akiramo le sa Komeri, ma Pakatilu le atalii o Aputa le sa Saitonu.
9 ‘Ua ‘ave e Aperaamo le tusi o le fa‘atauga, ma tu‘u i ana ‘oloa; o ‘upu nei na tusia e Aperaamo i le tusi, o lona uiga:
10 O le ana ma le fanua na fa‘atauina e Aperaamo mai ‘iā Eferona le sa Hetī, ma lana fānau, ma ē ō ‘ese mai lona ‘a‘ai, ‘atoa ma a latou fānau e fa‘avavau, e fai ma fa‘atauga mo Aperaamo ma lana fānau, ‘atoa ma ē ō mai i lona fānau, e fai ma fanuatanu e fa‘avavau; ‘ua ia tu‘uina fo‘i se fa‘amaufa‘ailoga i ai, ma ‘ua ia molimauina fa‘atasi ma molimau.
11. ‘Ua fa‘atōina le fanua ma le ana sa i ai, ma le mea uma lava mo Aperaamo ma lana fānau pe a mavae atu o ia, mai le fānauga a Heti; fa‘auta, o lo‘o i luma o Mamere i Heperona, o lo‘o i le nu‘u o Kanana lea.
12. ‘Ua mavae lea mea, ‘ona tanu ai lea e Aperaamo o lana avā o Sara i lea mea; ‘ua avea fo‘i lea mea ma ona tuā‘oi uma ma fanuatanu mo Aperaamo ma ana fānau.
13 Ona tanu lea e Aperaamo o Sara ma le mamalu e pei ona faia i le tanuga o tupu, ma sa tanumia o ia i ofu matagofie ma matagofie tele.
14 Sa i tafatafa o lona fata o Semu, o Eperu ma Apimeleko ona atalii, faatasi ai ma Anara, o Askolo ma Mamere, atoa ma alii uma o le nuu ua mulimuli atu i lana fata.
15 O aso o Sara e selau ma le luafulu ma le fitu tausaga, ona maliu ai lea o ia; ua matuā tele le faavauvau ma le mamafa o Aperaamo, ma ua ia faia fo‘i sauniga o le faavauvau mo aso e fitu.
16. ‘Ua fa‘amafanafana fo‘i e tagata uma o le nu‘u ‘iā Aperaamo ma Isaako lona atali‘i ‘ona o Sara.
17 Ua mavae atu aso o lo latou faavauvau, ona auina atu lea e Aperaamo o lona atalii o Isaako, ma ua alu atu o ia i le aiga o Semu ma Eperu, e aoao i ala o le Alii ma ana poloaiga; ona nofo ai lea o Aperaamo iina mo le tolu tausaga.
18 Ua tula‘i Aperaamo ma ana auauna uma, ma latou ō ma toe fo‘i atu i lo latou aiga i Peresepa; a ua nonofo ai pea Aperaamo ma ana auauna uma i Peresepa.

19Ua oo i le amataga o le tausaga, ona maliu ai lea o Apimeleko le tupu o Filisitia i lea lava tausaga; e selau ma le ivagafulu ma le tolu ona tausaga ina ua maliu o ia; ona alu lea o Aperaamo ma lona nuu i le nuu o Filisitia, ma ua latou faamafanafana i le aiga uma, atoa ma ana auauna uma; ona liliu lea o ia, ua alu i lona fale.
20 Ina ua mavae le maliu o Apimeleko, ona ave lea e le nuu o Kira o Penimaka lona atalii, e na o le sefululua ona tausaga, ma latou tuu o ia e taoto i le nofoaga o lona tamā.
21 Ua latou faaigoa o ia ia Apimeleko, e pei o le igoa o lona tamā, auā o le mea lea sa latou masani ai i Kira, ma ua pule Apimeleko e sui ai lona tamā o Apimeleko, ma ua nofo o ia i lona nofoālii.
22 Na maliu fo'i Lota le atali'i o Harana i na aso, i le tausaga e tolusefulu ma le iva o le soifuaga o Isaako; o aso uma fo'i na ola ai Lota e selau ma le fagafulu tausaga; 'ona maliu ai lea o ia.
23 O atali'i fo'i ia o Lota, o ē na fānaua e ona afafine, o le igoa o le ulumatua o Moapi, a o le igoa o le lona lua o Penami.
24 Ona ō lea o atalii e to'alua o Lota ma fai avā i le nu'u o Kanana; ua la fanaua fo'i ni a la fanau. O atalii o Moapi o Eti, o Meona, o Tasesa, ma Kaniva, o atalii e to'afa ia; o tamā ia o le fanauga a Moapi e o'o mai i le aso nei.
25 Ona ō lea o aiga uma o le fanauga a Lota e nonofo ai i soo se mea latou te taunuu i ai, auā ua fanafanau ma ua matuā faatoateleina i latou.
26 Ona latou ō lea ma fausia ni aai mo i latou lava i le laueleele na latou nonofo ai, ma sa latou faaigoa ia aai na latou fausia i o latou lava igoa.
27 Ona maliu lea o Nakori le atalii o Tara, le uso o Aperaamo, i na aso i le fasefulu tausaga o le soifuaga o Isaako, ma o aso uma o Nakori e selau fitugafulu ma le lua tausaga; ona maliu ai lea o ia ma tanumia i Harana.
28 Ua faalogo Aperaamo ua oti lona uso, ona faanoanoa ai lea o ia, ma faavauvau pea o ia i aso e tele ona o lona uso.
29 Ua valaau atu Aperaamo iā Elisara o lana auauna sili, e avatu iā te ia se poloa'iga i mea uma e uiga i lona aiga; ona sau lea o ia ma tū i ona luma.
30'Ona fai atu lea o Aperaamo 'iā te ia, "Fa'auta, 'ua 'ou toeaina a'u, 'ou te lē iloa po o afea lo'u oti; auā 'ua 'ou soifua tele; o lenei, 'inā tula'i ia, 'aua ne'i e fai avā i lo'u atali'i i le nu'u nei, o afafine o Kanana o ē tatou te nonofo ai."
31 A ia e alu i lo'u laueleele ma lo'u nuu na fanau ai, ma ia e aumai se avā mai iinā mo lo'u atalii, ma le Alii le Atua o le Lagi ma le lalolagi o lē na aveina a'u mai le fale o lo'u tamā ma aumaia a'u i lenei nofoaga, ma fetalai mai ia te a'u, O le a ou avatu lenei laueleele i lau fanau mo se tofi e faavavau, o le a ia auina atu lana agelu e muamua atu ia te oe ma faamanuia lau malaga, ina ia e maua se avā mo lo'u atalii mai lo'u aiga ma mai le fale o lo'u tamā.
32 'Ona tali mai lea o le 'au'auna i lona ali'i o Aperaamo, 'ua fa'apea atu, "Fa'auta, o a'u nei ou te alu i lou nu'u ma le 'āiga o lou tamā, 'ou te 'aumai se avā mo lou atali'i i lea mea; 'ae 'āfai e lē mafai le fafine 'ona ō mai ma a'u i le nu'u nei, 'ou te toe 'ave 'ea lou atali'i i le nu'u na 'ou fānau ai?"
33. 'Ona fai atu lea o Aperaamo 'iā te ia, "'Ia oe, ne'i e toe 'aumai lo'u atali'i 'i'inei; auā o le ALI'I, o lē 'ua 'ou savali ai i ona luma, o ia lava e 'auina atu lana agelu e muamua 'iā te oe, ma fa'amanuia lau malaga."
34 Ona faia lea e Elisara e pei ona poloai atu ai Aperaamo ia te ia, ma tautō Elisara ia Aperaamo lona matai i lenei mataupu; ona tulai lea o Elisara ma ave kamela e sefulu mai kamela a lona matai, ma tagata e toasefulu mai auauna a lona matai faatasi ma ia, ma latou tutu ma o atu i Harana, o le aai o Aperaamo ma Nakori, ina ia aumai se ava mo Isaako le atalii o Aperaamo; a o latou o ese, sa auina atu e Aperaamo i le aiga o Semu ma Eperu, ma sa latou aumaia ai lona atalii o Isaako.
35Ua foi atu Isaako i le fale o lona tamā i Peresepa; ua oo atu Elisara ma ona tagata i Harana; ua latou nonofo i le aai e lata ane i le vai, ona fai atu lea e ia i ana kamela e tootuli i tafatafa o le vai, ona latou nonofo ai lea iina.
36 Ona tatalo lea o Elisara, le auauna a Aperaamo, ua faapea atu, Le Atua e o Aperaamo lo'u matai, ia e foai mai ia te au le manuia i le aso nei, ma ia e alofa mai i lo'u matai, ia e tofia i le aso nei se avā mo le atalii o lo'u matai mai lona aiga.
37 Ua faafofoga Ieova i le leo o Elisara, ona o lana auauna o Aperaamo, ma ua ia fetaiai ma le afafine o Petueli, le atalii o Meleka, le avā a Nakori, le uso o Aperaamo, ma ua alu atu Elisara i lona fale.
38 Ona faamatala atu lea e Elisara iā i latou ana popolega uma, ma o ia o le auauna a Aperaamo, ma ua latou matuā fiafia lava iā te ia.
39. 'Ua latou fa'afetai atu i le ALI'I o lē na faia lenei mea, 'ua latou avatu fo'i 'iā te ia o Repeka, le afafine o Petueli, e fai ma avā a Isaako.
40O le teine talavou sa matuā lalelei lava lona foliga, o le taupou o ia, a o Repeka sa sefulu ona tausaga i ia ona po.
41. 'Ua faia fo'i e Petueli ma Lapana, ma ona atali'i se tausamiga i lea lava po; 'ona ō atu lea o Elisara ma ona tagata, 'ua latou 'a'ai ma inu, ma 'oli'oli ai i lea lava po.
42 Ona tula'i lea o Elisara i le taeao, o ia ma tagata sa iā te ia, ma valaau atu i le aiga uma o Petueli, ua faapea atu, "Tuu mai a'u ou te alu i lo'u matai." Ona latou tula'i lea ma auina atu Repeka ma Tepora le afafine o Usa, ma avatu iā te ia siliva ma auro, o auauna tane ma auauna fafine, ma faamanuia iā te ia.
43 Ona latou auina atu lea o Elisara e ō ma ona tagata; ua ave fo'i e auauna ia Repeka, ona alu lea o ia ma toe fo'i atu i lona matai i le nuu o Kanana.
44. 'Ua 'ave e Isaako 'iā Repeka ma fai ma ana avā, 'ona 'aumai lea o ia e Isaako i le fale 'ie.
45. E fagafulu tausaga o Isaako 'ina 'ua fai avā o ia 'iā Repeka, le afafine o Petueli, le tuagane o lona tamā.

MATAUPU 25

1 O ona po ia na toe fai avā ai Aperaamo ina ua toeaina o ia, o Kitura lona igoa, mai le nuu o Kanana.
2 Na fanaua e ia iā te ia o Semerana, o Iokasana, o Metana, o Mitiana, o Isepaka ma Suaka, o atalii e to'aono ia. O atalii fo'i o Semerana o Apiena, o Molika ma Narima.
3 O atali'i o Iokasana o Sepa ma Titana; o atali'i o Metana o Amita, ma Ioapo, ma Koki, ma Elisaia ma Notaka; a o atali'i o Mitiana o Efa, ma Efara, ma Hanoka, ma Apita ma Eletaa.
4 O atali'i fo'i o Isepaka o Makiro, o Peiota ma Tatora.

5O atali‘i fo‘i o Sua; o Pilitati, ma Mamatati, ma Muna ma Mepana; o ‘āiga uma ia o fānau a Kitura le fafine Kanana na ia fānau ‘iā Aperaamo le Eperu.
6 ‘Ona ‘auina atu lea e Aperaamo o i latou uma, ma avatu ‘iā te i latou ni meaalofa, ‘ona latou ō ‘ese ai lea mai lona atali‘i o Isaako e nonofo ai i so‘o se mea latou te maua.
7 Ona ō atu lea o i latou uma i le mauga i sasa‘e, ma latou fausia ai mo i latou lava aai e ono, ua latou nonofo ai e oo mai i le aso nei.
8 A o le fanauga a Sepa ma Titana, o le fanauga a Iokasana, faatasi ma a latou fanau, e lei nonofo faatasi ma o latou uso i o latou aai, a ua latou malaga ma tolauapi i fanua laugatasi ma vao e oo mai i le aso nei.
9 Ua ō atu le fanauga a Mitiana, le atalii o Aperaamo, i sasa‘e o le laueleele o Kuso, ma latou maua ai se vanu tele i le laueleele i sasa‘e, ona latou nonofo ai lea ma fausia se aai, ma latou nonofo ai; o le laueleele lea o Mitiana e oo mai i le aso nei.
10 Sa nofo Mitiana i le aai na ia fausia, o ia ma ona atalii e toalima, atoa ma ana mea uma.
11 O igoa ia o atali‘i o Mitiana e tusa ma o latou igoa i o latou ‘a‘ai; o Efa, ma Efara, ma Hanoka, ma Apita, ma Eletaa.
12 O atalii o Efa o Metaka, o Mesara, o Avi ma Sanuā; o atalii o Efara o Eferona, o Sura, o Alirunu ma Metina; o atalii o Kanoka o Reuelu, o Rekema, o Asi, o Aliosupa ma Alata.
13O atali‘i o Apita o Kuro, ma Meluta, ma Kiuri, ma Maleki; o atali‘i fo‘i o Eletaa o Mikaro, ma Repa, ma Malekia, ma Kapolo; o igoa ia o Mitiana e tusa ma o latou ‘āiga; mulimuli ane ‘ua salalau atu ‘āiga o Mitiana i le nu‘u o Mitiana.
14 O le gafa fo‘i lenei o Isamaeli le atali‘i o Aperaamo, o lē na fānau mai e Akara le ‘au‘auna fafine a Sara ‘iā Aperaamo.
15. Na fai avā Isamaeli i se fafine mai le nu‘u o Aikupito, o Ripa lona igoa, o Meripa lea.
16 Na fanaua e Ripa ia Isamaeli o Nepaiota, o Kitara, o Atepeelu, ma Mepesama, ma lo latou tuafafine o Posemeta.
17 Ona lafoa‘i lea e Isamaeli lana avā o Ripa, ma ua alu ese o ia mai iā te ia ma toe fo‘i atu i Aikupito i le aiga o lona tamā, ma ua nofo ai o ia iinā, auā sa matuā leaga lava o ia i le silafaga a Isamaeli, ma le vaaiga a lona tamā o Aperaamo.
18 Mulimuli ane, ua fai avā Isamaeli i le nu‘u o Kanana, o Malekuta lona igoa; na fānaua fo‘i e ia ‘iā te ia o Nisema, o Tuma, o Masa, o Katata, o Tema, o Ietura, o Nafisa ma Ketema.
19 O atalii ia o Isamaeli, o latou igoa fo‘i ia, o ali‘i e to‘asefululua e tusa ma o latou nu‘u; ‘ona salalau atu lea o ‘āiga o Isamaeli, ‘ona ‘ave lea e Isamaeli ana fānau ma ana ‘oloa uma na ia maua, fa‘atasi ai ma agaga o lona ‘āiga ma ana mea uma, ma latou ō e nonofo i le mea latou te maua ai se nofoaga.
20 Ona latou ō lea ma nonofo i tafatafa o le vao o Parana, ma o lo latou nofoaga e amata mai i Havila e oo atu i Sura, o loo feagai ma Aikupito i le ala e te alu atu ai i Asuria.
21 Ma sa nonofo Isamaeli ma ona atalii i le laueleele, ma sa fananau mai a latou fanau, ma sa fanafanau ma faateleina tele i latou.
22 O igoa nei o atali‘i o Nepaiota le ulumatua a Isamaeli; o Meni, o Sena, ma Meona; o atali‘i fo‘i o Kitara o Aliona, o Kesema, o Kamata ma Eli.
23 O atali‘i o Atepeelu o Kamata ma Iapino; o atali‘i fo‘i o Mepesama o Opetaia, o Epetemeleka ma Iuso; o ‘āiga ia o fānau a Ripa le avā a Isamaeli.
24 O atalii o Mesema le atalii o Isamaeli o Samua, o Sakario ma Opeta; ma atalii o Tuma o Keseta, o Eli, o Makamata ma Ameta.
25 O atalii o Masa o Melona, o Mula ma Epitatona; o atalii o Katata o Asura, o Minsara ma Epetemeleka; o atalii o Tema o Seira, o Satona ma Iakolo.
26O atali‘i o Ietura o Merita, ma Iaisa, ma Alio, ma Pakota; o atali‘i fo‘i o Nafisa o Epetetameta, ma Aviasafo ma Mira; o atali‘i fo‘i o Ketima; o Kalipo, ma Takati, ma Omira; o atali‘i ia o Malekuta le avā a Isamaeli e tusa ma o latou ‘āiga.
27 O aiga uma ia o Isamaeli e tusa ma o latou tupulaga, ma ua latou nonofo i nuu na latou fausia ai o latou aai e oo mai i le aso nei.
28 O Repeka fo‘i le afafine o Petueli, le avā a Isaako le atali‘i o Aperaamo, sa pa o ia i na ona po, e leai sana fānau; sa nofo Isaako ma lona tamā i le nu‘u o Kanana; sa i ai le ALI‘I ‘iā Isaako; ‘ona maliu lea o Afasata le atali‘i o Semu le atali‘i o Noa i na ona po, i le fagafulu ma le valu o tausaga o le olaga o Isaako, o aso uma fo‘i na ola ai Afasata e fa selau ma le tolugafulu ma le valu o tausaga, ‘ona maliu ai lea o ia.

MATAUPU 26

1 O le limagafulu ma le iva o tausaga o le soifuaga o Isaako le atali‘i o Aperaamo, sa lē fānau ai lava Repeka lana avā i ia ona po.
2. ‘Ona fai atu lea o Repeka ‘iā Isaako, “Le ali‘i e, ‘ua ‘ou fa‘alogo moni lava, sa pā lou tinā o Sara i ona aso ‘ua o‘o ‘ina tatalo lo‘u ali‘i o Aperaamo lou tamā mo ia, ‘ona tō ai lea o ia ‘iā te ia.”
3 O lenei, tu ia oe i luga, tatalo fo‘i i le Atua, ‘ona fa‘afofoga mai lea o ia i lau tatalo ma manatua i tatou i lona alofa mutimutivale.
4 ‘Ona tali atu lea o Isaako i lana avā o Repeka, ‘ua fa‘apea atu, “‘Ua uma ‘ona tatalo Aperaamo i le Atua mo a‘u, ‘ia fa‘ato‘ateleina lana fānau; o le mea lea e tatau ai ‘ona tupu mai ‘iā te i mā‘ua lenei lē fānau ‘ona o oe.”
5 ‘Ona fai atu lea o Repeka ‘iā te ia, “A o oe, ‘inā tula‘i ia, ma tatalo, ‘ina ‘ia fa‘afofoga mai le ALI‘I i lau tatalo ma foa‘i mai ‘iā te a‘u ni fānau.” ‘Ona fa‘alogo lea o Isaako i ‘upu a lana avā, ‘ona tula‘i lea o Isaako ma lana avā ma ō atu i le nu‘u o Moria e tatalo ai iina ma saili i le ALI‘I; ‘ina ‘ua la taunu‘u atu i lea mea, ‘ona tula‘i lea o Isaako ma tatalo i le ALI‘I ‘ona o lana avā auā ‘ua pa o ia.
6. ‘Ua fa‘apea atu Isaako, “Le ALI‘I e, le Atua o le lagi ma le lalolagi, o lē ‘ua tumu le lalolagi i lou agalelei ma lou alofa mutimutivale, o lē na e ‘aveina lo‘u tamā mai le ‘āiga o lona tamā ma lona nu‘u, ma ‘ua e ‘aumaia o ia i lenei nu‘u, ma na e fetalai mai ‘iā te ia, ‘‘Ou te foa‘iina atu le nu‘u i lau fānau;’’ na e folafola atu fo‘i ‘iā te ia, ‘‘Ou te fa‘ato‘ateleina lau fānau e pei o fetu o le lagi ma e pei o le oneone o le sami;’ ‘ia fa‘amaonia nei au afioga na e fetalai mai ai i lo‘u tamā.”

7 Auā o oe o le Ali'i lo matou Atua, o lo'o fa'asaga atu o matou mata 'iā te oe e foa'i mai 'iā te i matou le fānau a tagata, e pei 'ona e folafola mai 'iā te i matou; auā o oe o le Ali'i lo matou Atua, ma 'ua na'o oe lava o lo'o fa'asaga atu o matou mata.
8 Ua faafofoga Ieova i le tatalo a Isaako le atalii o Aperaamo; ua faafofoga foi Ieova i lana aioi, ona to ai lea o Repeka lana avā.
9 Ma pe tusa ma le fitu masina talu ona mavae atu, ona tauivi lea o tamaiti i totonu ia te ia, ma sa matuā tiga ai o ia, ua vaivai o ia ona o i la'ua, ona fai atu lea o ia i fafine uma sa i le nuu i lea taimi, Pe na tupu ea se mea faapea ia te outou e pei ona oo mai ia te a'u? ona latou fai mai lea ia te ia, E leai.
10 Ona fai atu lea o ia ia te i la'ua, Aiseā ua na o a'u ai i lenei mea i fafine uma o le lalolagi? Ona alu atu lea o ia i le nuu o Moria e saili le Alii ona o lenei mea; ona alu atu lea o ia ia Semu ma Eperu lona atalii e fesili ia te i la'ua i lenei mataupu, ma ia la sailiili le Alii i lenei mea e uiga ia te ia.
11 Ma sa ia fai atu fo'i 'iā Aperaamo e saili ma fesili atu i le Ali'i e uiga i mea uma na o'o 'iā te ia.
12 'Ona latou fesili atu lea i le Ali'i i lenei mea, ma 'ua latou avatu 'iā te ia le afioga a le Ali'i ma fai atu 'iā te ia, "E to'alua tama o lo'o i lou manava, e lua nu'u o le a tutupu mai 'iā te i lā'ua; e sili atu le malosi o le tasi nu'u i le isi; e 'au'auna fo'i lē sili i le ui'i."
13 Ua oo i le aso e fanau ai o ia, ona tootuli ai lea o ia, faauta foi, o māsaga o loo i lona manava, e pei ona fetalai mai ai Ieova ia te ia.
14 Ona sau lea o le ulumatua ua mūmū lona tino atoa e pei o se ofu fulufulua; ona faaigoa lea o ia e tagata uma o le nuu ia Esau, o loo faapea ane, Ua fanau lenei tama talu mai lona fanau mai.
15 Mulimuli ane ona fanau mai lea o lona uso, ua uu atu lona lima i le mulivae o Esau; o le mea lea ua faaigoa ai o ia ia Iakopo.
16. O Isaako, le atali'i o Aperaamo, e onogafulu ona tausaga na fānaua ai i la'ua.
17 Ua oo atu tama i le sefululima o latou tausaga, ma ua latou o mai faatasi ma tagata. O Esau o se tagata pepelo ma le pepelo, o se tagata tuli manu poto i le vao, a o Iakopo o se tagata e atoatoa ma le poto, e nofo i faleie, e tausi lafu mamoe ma a'oa'o i tulafono a le Alii ma poloaiga a lona tamā ma lona tinā.
18. 'Ua nonofo fo'i Isaako ma ana fānau ma lona tamā o Aperaamo i le nu'u o Kanana, e pei 'ona poloa'i atu ai le Atua 'iā te i latou.
19 Ona ō ai lea o Isamaeli le atalii o Aperaamo, ma ana fanau ma ana mea uma, ma latou toe fo'i atu i le nuu o Havila, ma latou nonofo ai.
20. 'Ua ō atu fo'i fānau uma a palake a Aperaamo e nonofo i le nu'u i sasa'e, auā na 'auina atu i latou e Aperaamo 'ia te'a 'ese ma lona atali'i, ma 'ua avatu 'iā te i latou ni meaalofa, 'ona latou ō ai lea.
21 Ua foa'i atu e Aperaamo ana mea uma iā Isaako lona atalii, ma ua ia foa'i atu fo'i iā te ia ana oloa uma.
22 'Ua ia poloa'i atu 'iā te ia, 'ua fa'apea atu, "'Ua e lē iloa 'ea ma e lē malamalama o le ALI'I o le Atua ia i le lagi 'atoa ma le lalolagi, e leai se tasi 'ua na o ia?"
23 O ia fo'i na 'aveina a'u mai le fale o lo'u tamā ma lo'u nu'u na fānau ai, ma na foa'iina mai 'iā te a'u mea uma e fiafia i ai i le lalolagi; o lē na lavea'iina a'u mai le fautuaga a ē amio leaga, auā na 'ou fa'atuatua 'iā te ia.
24 Na ia aumaia a'u i lenei nofoaga, ma na ia laveaiina a'u mai Uro Kasdim; ma na ia fetalai mai ia te a'u, Ou te avatua nei laueleele uma i lau fanau, latou te fai ma o latou tofi pe a latou tausia a'u poloaiga, a'u tulafono ma a'u faamasinoga na ou poloai atu ai ia te oe, ma ou te poloai atu ai ia te i latou.
25 O lenei, lo'u atali'i e, fa'alogo mai i la'u 'upu, ma ia e tausi i poloa'iga a le ALI'I lou Atua na 'ou fai atu ai 'iā te oe, 'aua ne'i e alu 'ese i le ala sa'o i le itu taumatau po o le itu tauagavale, 'ina 'ia manuia ai oe ma au fānau pe a mavae atu oe e fa'avavau.
26 Ia manatua fo'i galuega ofoofogia a le Ali'i, ma lona agalelei na ia fa'aalia mai 'iā te i tatou, i lona lavea'iina mai o i tatou mai lima o o tatou fili, ma 'ua fa'ato'ilaloina i latou e le Ali'i lo tatou Atua i o tatou lima; o lenei, 'ia e tausi i mea uma 'ua 'ou poloa'i atu ai 'iā te oe, 'aua fo'i ne'i e liliu 'ese mai poloa'iga a lou Atua, 'aua fo'i ne'i e 'au'auna atu 'iā te ia, 'ina 'ia manuia ai oe ma au fānau pe a mavae atu oe.
27 'Ia e a'oa'o atu i lau fānau ma lau fānau i tulafono a le Ali'i ma ana poloa'iga, ma ia e a'oa'o atu 'iā te i latou i le ala sa'o latou te savavali ai, 'ina 'ia manuia ai i latou e fa'avavau.
28 Ona tali atu lea o Isaako i lona tamā, ua faapea atu ia te ia, O le mea ua poloai mai ai lo'u Alii ou te faia, ou te le alu ese mai poloaiga a le Alii lo'u Atua, ou te tausia mea uma na ia poloai mai ai ia te a'u; ona faamanuia lea e Aperaamo lona atalii o Isaako, atoa ma ana fanau; ma sa aoao atu e Aperaamo ia Iakopo i le a'oa'oga a le Alii ma ona ala.
29 O ona po ia na maliu ai Aperaamo, i le tausaga e sefulu ma le lima o le olaga o Iakopo ma Esau, o atalii o Isaako; o aso uma foi o Aperaamo e selau ma le fitugafulu ma le lima, o ona tausaga ia; ona oti ai lea o ia, ma ua faatasi atu i lona nuu ina ua toeaina, ua matua lava, ua tuutuu i ona aso; na tanu foi o ia e ona atalii o Isaako ma Isamaeli.
30 Ua faalogo tagata o Kanana ua maliu Aperaamo, ona latou o mai lea faatasi ma o latou tupu ma alii ma o latou tagata uma e tanu ia Aperaamo.
31 'Ua ō mai fo'i tagata uma o le nu'u o Harana, 'atoa ma 'āiga uma o le 'āiga o Aperaamo, ma ali'i sili uma ma ali'i maualuluga, 'atoa ma atali'i o Aperaamo i ana palake, 'ina 'ua latou fa'alogo i le maliu o Aperaamo, ma 'ua latou taui atu le agalelei o Aperaamo, ma fa'amafanafana lona atali'i o Isaako, ma 'ua latou tanu 'iā Aperaamo i le ana na ia fa'atauina mai 'iā Eferona le sa Hetī ma ana fānau, e fai ma fanuatanu.
32 Ua fetagisi fo'i tagata uma o Kanana, ma i latou uma na iloa Aperaamo, ona o Aperaamo i le tausaga atoa, ma ua faavauvau fo'i tane ma fafine ona o ia.
33. 'Ua tagi fo'i tamaiti uma, 'atoa ma ē na nonofo i le nu'u 'ona o Aperaamo, auā sa agalelei Aperaamo 'iā te i latou uma, ma auā sa amiotonu o ia i luma o le Atua 'atoa ma tagata.
34 E leai se tagata na mata'u i le Atua e pei o Aperaamo, auā na mata'u o ia i lona Atua talu mai lona la'itiiti, ma sa auauna atu i le Alii, ma sa savali i ona ala uma i lona olaga, mai lona la'itiiti se'ia oo i le aso o lona maliu.

35 Sa faatasi le Alii ma ia ma laveai ia te ia mai le fautuaga a Nimarota ma lona nuu, ma ina ua ia tau ma tupu e toafa o Elama sa ia faatoilaloina i latou.
36 Ma sa ia aumaia fanau uma o le lalolagi i le galuega a le Atua, ma sa ia aoaoina i latou i ala o le Alii, ma faailoa atu ia i latou le Alii.
37 Ona ia faia lea o se togālaau ma totō ai se togāvine, ma sa ia saunia pea i lona fale‘ie mea‘ai ma meainu mo i latou e ui ane i le laueleele, ina ia latou mā‘ona ai i lona fale.
38 Ua laveaiina fo‘i e Ieova le Atua le lalolagi uma ona o Aperaamo.
39 Ina ua mavae le maliu o Aperaamo, ona faamanuia lea e le Atua lona atalii o Isaako ma ana fanau, ma sa faatasi le Alii ma Isaako e pei ona sa i ai o ia ma lona tamā o Aperaamo, auā sa tausia e Isaako poloaiga uma a le Alii e pei ona poloai atu ai lona tamā o Aperaamo ia te ia; e lei liliu ese o ia i le itu taumatau po o le itu tauagavale mai le ala sao na poloai atu ai lona tamā ia te ia.

MATAUPU 27

1 O ona po ia, ina ua mavae le maliu o Aperaamo, sa masani ona alu Esau i le vao e tuli manu.
2 O Nimarota le tupu o Papelonia, o Amarafela lea, sa masani ona alu faatasi ma ana toa e tuli manu i le fanua, ma savavali solo ma ana tagata i le malulu o le aso.
3 Sa vaavaai pea Nimarota ia Esau i aso uma lava, auā sa tupu pea le lotoleaga i le loto o Nimarota ia Esau i aso uma lava.
4 I le tasi aso na alu ai Esau i le vao e tuli manu, ona ia maua lea o Nimarota o savalivali i le vao faatasi ma ana tagata e toalua.
5 Sa i ai fo‘i ona toa uma ma lona nu‘u fa‘atasi ma ia i le vao, a ‘ua latou ō ‘ese mamao mai ‘iā te ia, ma ‘ua latou ō ‘ese mai ‘iā te ia i itu ‘ese‘ese e tuli manu, ‘ona lafi ai lea o Esau ‘iā Nimarota, ‘ua lafi fo‘i o ia ‘iā te ia i le vao.
6A o Nimarota ma ana tagata sa faatasi ma ia, sa le iloa o ia, ma sa masani ona savalivali solo Nimarota ma ana tagata i le fanua i le malulu o le aso, ina ia iloa po o fea o tuli manu ai ana tagata i le fanua.
7Ua oo atu Nimarota ma ona tagata e toalua sa faatasi ma ia i le mea sa i ai i laua, ona faafuasei lea ona oso a‘e Esau mai lona lafitaga, ua se‘i lana pelu, ma faataalise ona tamoe atu ia Nimarota ma vavae ese lona ulu.
8 Ua tau fo‘i Esau ma le taua mata‘utia ma ali‘i e to‘alua sa i ai ma Nimarota, ‘ua latou vala‘au atu ‘iā te ia, ‘ona faliu atu lea o Esau ‘iā te i latou ma fasi ‘iā te i latou i lana pelu ma oti ai.
9 Ma o toa uma o Nimarota, o ē na tuua o ia e ō i le vao, na latou faalogoina le alaga mai le mea mamao, ma sa latou iloa leo o na tagata e toalua, ma sa latou taufetuli e iloa le pogai, ina ua latou maua lo latou tupu ma tagata e toalua sa faatasi ma ia ua taatia ua oti i le vao.
10 Ua iloa atu e Esau tagata malolosi o Nimarota o loo o mai i se mea mamao, ona sola lea o ia, ma ua sao ai; ona ave lea e Esau ofu taua o Nimarota, na tuuina atu e le tamā o Nimarota ia Nimarota, ma na manumalo ai Nimarota i le laueleele uma, ma ua sola atu o ia ma nanā i lona fale.
11 Ona ave lea e Esau o na ofu ma tamo‘e atu i le aai ona o tagata a Nimarota, ma ua oo atu o ia i le aiga o lona tamā ua vaivai ma le lavā i le taua, ma ua toetoe lava a oti o ia i le faanoanoa ina ua ia faalatalata atu i lona uso o Iakopo ma nofo i ona luma.
12 ‘Ua fai atu o ia i lona uso o Iakopo, “Fa‘auta, o le a ‘ou oti i le asō, aiseā fo‘i ‘ou te mana‘o ai i le tofi o le ulumatua?” ‘Ua poto Iakopo ‘iā Esau i lenei mea, ‘ua fa‘atau atu e Esau lona tofi o le ulumatua ‘iā Iakopo, auā o le mea lea na faia e le ALI‘I.
13 O le fanua fo‘i o Esau i le ana o le fanua o Makapelu, na fa‘atauina e Aperaamo mai le fānauga a Heti e fai ma fanuatanu, na fa‘atau atu fo‘i e Esau ‘iā Iakopo; o le fanua fo‘i ia na fa‘atauina e Iakopo mai lona uso o Esau i le tau.
14 Ma sa tusia e Iakopo lenei mea uma i se tusi, ma sa ia molimauina lea lava mea faatasi ma molimau, ma sa ia faamauina, ma sa tumau pea le tusi i lima o Iakopo.
15 ‘Ua oti Nimarota le atali‘i o Kuso, ‘ona si‘itia lea o ia e ona tagata, ma ‘aumai ‘iā te ia ma le atuatuvale, ma tanu ‘iā te ia i lona lava ‘a‘ai; o aso uma fo‘i na ola ai Nimarota e lua selau ma le sefulu ma le lima tausaga, ‘ona oti ai lea o ia.
16 O aso fo‘i na pule ai Nimarota i tagata o le nu‘u e selau valu sefulu ma le lima tausaga; ‘ona maliu lea o Nimarota i le pelu a Esau i le māsiasi ma le ‘ino‘ino, ma ‘ua fa‘aosofia e le fānau a Aperaamo lona oti e pei ‘ona ia va‘aia i lana miti.
17 Ma i le maliu o Nimarota na vaevaeina lona malo i ni vaega se tele, ma o vaega uma na pule ai Nimarota na toe faafoi atu i tupu taitasi o le laueleele, o e na toe maua mai ina ua mavae le maliu o Nimarota, ma o tagata uma o le aiga o Nimarota sa faapologaina mo se taimi umi i isi tupu uma o le laueleele.

MATAUPU 28

1 O ona po ia, ina ua mavae le maliu o Aperaamo, o le tausaga lava lea na aumaia ai e le Alii le oge tele i le nuu; ua vevela le oge i le nuu o Kanana, ona tulai lea o Isaako e alu ifo i Aikupito ona o le oge, e pei ona faia e lona tamā o Aperaamo.
2 ‘Ua fa‘aali mai le ALI‘I ‘iā Isaako i lea po, ‘ua fetalai mai ‘iā te ia, "‘Aua ‘e te alu ifo i Aikupito; a ‘ia e tula‘i ma alu i Kira, ‘iā Apimeleko le tupu o Filisitia, ma e nofo ai se‘ia mavae le oge."
3 Ona tula‘i lea o Isaako ma alu i Kira e pei ona poloa‘i mai ai Ieova iā te ia, ma nofo ai pea o ia i Kira mo le tausaga atoa.
4 ‘Ua o‘o atu Isaako i Kira, ‘ua iloa e tagata o le nu‘u o lo‘o matagofie lana avā o Repeka, ‘ona fesili lea o tagata o Kira ‘iā Isaako e uiga i lana avā, ‘ua fai atu o ia, “O lo‘u tuafafine o ia,” auā na fefe o ia e fai atu o lana avā o ia, ne‘i fasiotia o ia e tagata o le nu‘u ‘ona o ia.
5‘Ua ō atu ali‘i o Apimeleko ma vivi‘i atu i le tupu mo le fafine, a ‘ua lē tali atu o ia ‘iā te i latou, e le‘i fa‘alogo fo‘i o ia i a latou ‘upu.
6A ua faalogo o ia i a latou tala ua fai mai Isaako o lona tuafafine, ona taofia ai lea e le tupu lenei mea i lona loto.
7Ua nofo Isaako i le nuu i masina e tolu, ona tepa atu lea o Apimeleko i le faamalama, ua iloa atu ai, faauta, o loo taaalo Isaako ma lana avā o Repeka; auā sa nofo Isaako i le fale o le tupu, o le fale foi o Isaako sa feagai ma le fale o le tupu.

8. ‘Ua fai atu le tupu ‘iā Isaako, “O le ā lenei mea ‘ua e faia ‘iā te i mā‘ua, ‘ina ‘ua e fai mai i lau avā, ‘O lo‘u tuafafine o ia?’ E faigofie ‘ea ‘ona momoe se tasi o ali‘i o le nu‘u ma ia, ma e fa‘ao‘o mai ai ‘iā te i mā‘ua le agasala?”
9. ‘Ona fai atu lea o Isaako ‘iā Apimeleko, “Auā sa ‘ou fefe ne‘i ‘ou oti ‘ona o la‘u avā; o le mea lea na ‘ou fai atu ai, O lo‘u tuafafine ia.”
10 I lenā taimi, ua poloa‘i atu ai Apimeleko i ona alii sili uma ma alii sili, ona latou ave lea o Isaako ma lana avā o Repeka ma avatu i la‘ua i luma o le tupu.
11 ‘Ona poloa‘i atu lea o le tupu ‘ia latou fa‘a‘ofuina i latou i ‘ofu fa‘aperetania, ma fa‘ata‘avalevale i latou i ala o le ‘a‘ai, ma ‘ia latou tala‘i atu i o latou luma i le nu‘u atoa, ‘ua fa‘apea atu, “O le tamaloa lenei ma o lana avā lenei; o lē pa‘i atu i lenei tamaloa po o lana avā e oti lava ia.” ‘Ona toe fo‘i lea o Isaako ma lana avā i le maota o le tupu, ma sa i ai le ALI‘I ‘iā Isaako, ‘ua fa‘aauau pea ‘ona tupu tele o ia, ‘ua leai se mea na mativa ai o ia.
12 Ua faia e le Alii ia maua e Isaako le finagalo malie i luma o Apimeleko, ma luma o ona tagata uma, ma ua agalelei Apimeleko ia Isaako, auā ua manatua e Apimeleko le tautoga ma le feagaiga sa i ai i le va o lona tamā ma Aperaamo.
13 Ua fai atu Apimeleko ia Isaako, Faauta, o loo i ou luma le lalolagi uma; ia e nofo i soo se mea e te manatu e lelei ia te oe seia e toe foi atu i lou laueleele. Ona avatu lea e Apimeleko ia Isaako o fanua ma togāvine, ma le vaega sili ona lelei o le laueleele o Kira, e lulu ma selesele ma ‘ai ai fua o le laueleele seia mavae aso o le oge.
14. ‘Ona lūlūina lea e Isaako o le saito i lea nu‘u, ma maua ai le selau i lea lava tausaga; ma ‘ua fa‘amanuiaina o ia e le ALI‘I.
15 Ua tupu tele le tagata, ua tele fo‘i ana lafu mamoe ma ana lafu povi ma le tele o ana auauna.
16 Ua mavae aso o le oge, ona faaali mai lea o le Alii ia Isaako ma fetalai mai ia te ia, Tulai ia, alu ese mai lenei nofoaga ma toe foi atu i lou laueleele, i le laueleele o Kanana; ona tulai lea o Isaako ma toe foi atu i Heperona o loo i le laueleele o Kanana, o ia ma ana mea uma e pei ona poloaiina ai o ia e le Alii.
17 Ina ua mavae lenei mea, ona maliu lea o Sela le atalii o Afasata i lea tausaga, o le tausaga lona sefuluvalu lea o le soifuaga o Iakopo ma Esau; o aso uma foi na ola ai Sela e fa selau tolusefulu ma le tolu tausaga, ona maliu ai lea o ia.
18 I le taimi lea na auina atu ai e Isaako lona atalii la‘itiiti o Iakopo i le aiga o Semu ma Eperu, ma sa ia a‘oa‘oina ai faatonuga a le Alii, ma sa nofo Iakopo i le aiga o Semu ma Eperu mo le tolusefulu ma le lua tausaga, ae le‘i alu lona uso o Esau, auā sa le‘i loto o ia e alu, ma sa nofo o ia i le aiga o lona tamā i le nuu o Kanana.
19 Sa tuli manu pea lava Esau i le fanua e aumai ai mea na te maua, sa faapea foi Esau i aso uma lava.
20 O Esau o se tagata togafiti ma pepelo, o se tasi e tuli manu i loto o tagata ma fa‘asesēina i latou, a o Esau o se tagata toa i le vao, ma i le aluga o taimi na alu ai o ia e tuli manu e pei ona masani ai; ma ua oo atu o ia i le fanua o Seira, o Etoma lea.
21 Ona nofo lea o ia i le nuu o Seira e tulimanu i le vao mo le tausaga ma le fa masina.
22. ‘Ua iloa atu fo‘i e Esau i le nu‘u o Seira le afafine o le tagata Kanana, o lona igoa o Iehudita, le afafine o Peeri, le atali‘i o Eferu, o le ‘āiga o Heti, o le atali‘i o Kanana.
23. ‘Ua fai avā Esau ‘iā te ia, ‘ona alu atu lea o ia ‘iā te ia; e fagafulu ona tausaga o Esau ‘ina ‘ua fai avā ai o ia, ‘ona ‘aumaia lea o ia e ia i Heperona, o le nu‘u lea sa mau ai lona tamā, ‘ua nofo ai fo‘i o ia.
24 Ua oo i na ona po, o le tausaga e selau ma le sefulu o le olaga o Isaako, o le tausaga e limagafulu foi lea o le olaga o Iakopo, o le tausaga lava lea na oti ai Semu le atalii o Noa; e ono selau tausaga o Semu ina ua oti.
25 Ua oti Semu ona toe fo‘i atu lea o Iakopo i lona tamā i Heperona i le nuu o Kanana.
26 I le limasefulu ma le ono o tausaga o le olaga o Iakopo, na ō mai ai tagata mai Harana, ma ua ta‘uina atu iā Repeka e uiga iā Lapana lona tuagane, le atalii o Petueli.
27 Auā sa pā le avā a Lapana i na aso, e le‘i fanau o ia, ma e le‘i fanau fo‘i ana auauna fafine uma.
28 Mulimuli ane, ua manatua e Ieova ia Atina le avā a Lapana, ma ua to o ia ma fanaua ni masaga, ua faaigoa foi e Lapana ia afafine o Lea le matua, a o Rasela le itiiti.
29 ‘Ona ō atu lea o tagata ma ta‘u atu nei mea ‘iā Repeka, ‘ua matuā fiafia lava Repeka ‘ina ‘ua asiasi mai le ALI‘I i lona tuagane ma ‘ua maua lana fānau.

MATAUPU 29

1 ‘Ua toeaina Isaako le atali‘i o Aperaamo, ‘ua tele ona tausaga; ‘ua puaoa fo‘i ona mata ‘ona o le matua; ‘ua puaoa fo‘i o ia, ‘ua lē mafai ‘ona va‘ai.
2 O ona po ia na vala‘au atu ai Isaako ‘iā Esau lona atali‘i, ‘ua fa‘apea atu, “‘Inā ‘aumai ia au ‘au‘upega, o lau utu ma lau ‘aufana, ‘inā tula‘i ia ma alu i le vao e ‘aumai ai se manu mai le vao ma‘u, ma fai ai se mea‘ai e ‘ai suamalie ma ‘ou, ‘ia ‘aumai ‘iā te a‘u, ‘ou te ‘ai ai, ‘ina ‘ia ‘ou fa‘amanuia atu ‘iā te oe a‘o le‘i o‘o ‘ina ‘ou oti; auā ‘ua ‘ou toeaina ma ulusinā.”
3 ‘Ona faia lea e Esau; ‘ua ‘ave e ia lana auupega ma alu atu i le vao e tuli manu, e pei ‘ona masani ai, e ‘aumai i lona tamā e pei ‘ona ia poloa‘i atu ai ‘iā te ia, ‘ina ‘ia fa‘amanuia atu ai o ia ‘iā te ia.
4Ua faalogo Repeka i upu uma a Isaako ia Esau, ona faataalise lea o ia e valaau lana tama o Iakopo, ua faapea atu, Na faapea ona fai mai lou tamā i lou uso o Esau, ua ou faalogo foi i ai; o lenei, ia e faataalise e fai le mea ou te fai atu ai ia te oe.
5 Tulai ia, ma e alu i le lafu mamoe, ma au mai ia te a‘u ni tama‘i ‘oti lelei se lua, ou te ‘aumai ai se mea e ‘ai e manogi ma lou tamā; ‘ia e ‘aumai fo‘i le mea e ‘ai e manogi, e ‘ai ai o ia a o le‘i sau lou uso mai le tuli manu, ‘ina ‘ia fa‘amanuia oe e lou tamā.
6. ‘Ona fa‘avave lea o Iakopo, ma faia e pei ‘ona fai atu ai lona tinā ‘iā te ia; ‘ua ia saunia fo‘i le mea e ‘ai e manogi, ‘ua ‘aumai ai i luma o lona tamā a‘o le‘i sau Esau sana tuliga.
7. ‘Ona fai atu lea o Isaako ‘iā Iakopo, “O ai ‘ea oe, lo‘u atali‘i e?”‘Ona fai atu ai lea o ia, “O a‘u o lau ulumatua o Esau, ‘ua ‘ou faia le mea na e fai mai ai ‘iā te a‘u; o lenei, ‘inā tula‘i ia, ‘inā ‘ai i la‘u manu, ‘ina ‘ia e fa‘amanuia mai ‘iā te a‘u e pei ‘ona e fetalai mai ‘iā te a‘u.”

8 Ona tula'i lea o Isaako, ua 'ai ma inu, ua mapu lona loto, ua faamanuia fo'i o ia ia Iakopo, ona alu ese ai lea o Iakopo mai lona tamā; ua uma ona faamanuia e Isaako ia Iakopo, ona alu ese ai lea o ia mai ia te ia, faauta, ua sau Esau mai lana tuli manu mai le vao, ua ia faia fo'i mea'ai suamalie, ua au mai i lona tamā e 'ai ai, ma faamanuia ai o ia.
9. 'Ona fai atu lea o Isaako 'iā Esau, "O ai fo'i lea na 'aumai 'iā te a'u le manu a o le'i sau oe, o lē na 'ou fa'amanuia fo'i?" 'Ua iloa e Esau 'ua faia lenei mea e lona uso o Iakopo; 'ona tupu ai lea o le ita o Esau 'iā Iakopo, auā 'ua fa'apea 'ona faia 'iā te ia.
10 Ona fai mai lea o Esau, E lē tatau ea ona ta'ua o ia o Iakopo? Auā ua faalua ona ia faomea a'u, ua ia fao lo'u tofi o le ulumatua, a o lenei ua ia fao lo'u faamanuiaga; ona tagi tele ai lea o Esau; ua faalogo Isaako i le leo o lona atalii o Esau o tagi, ona fai atu lea o Isaako ia Esau, Se a se mea ou te faia, lo'u atalii e? Ua sau lou uso ma le pepelo, ua ia fao lou faamanuiaga; a ua 'ino'ino Esau i lona uso o Iakopo ona o le faamanuiaga na tuuina atu e lona tamā ia te ia; ua matuā ita tele ai o ia ia te ia.
11 Sa matuā fefe lava Iakopo i lona uso o Esau, ona tula'i lea o ia ma sola atu i le fale o Eperu le atalii o Semu, ma sa lafi ai o ia iina ona o lona uso, ma sa onosefulu ma le tolu tausaga o Iakopo ina ua alu ese o ia mai le laueleele o Kanana mai Heperona, ma sa lafi Iakopo i le fale o Eperu mo le sefulufa tausaga ona o lona uso o Esau, ma sa faaauau pea ona ia aoao iina i ala o le Alii ma ana poloaiga.
12 Ua iloa e Esau ua sola ese Iakopo mai ia te ia, ma ua maua e Iakopo le faamanuiaga i le togafiti, ona matuā faanoanoa ai lea o Esau, ma ua ita foi o ia i lona tamā ma lona tinā; ona tulai lea o ia ma ave lana avā ma alu ese mai lona tamā ma lona tinā i le nuu o Seira, ma nofo ai o ia iina; ona vaaia ai lea e Esau se fafine mai afafine o Heti o lona igoa o Posemata, o le afafine o Elona le Heti, ma ua ia ave o ia e fai ma ana avā e faaopoopo i lana avā muamua, ma faaigoa e Esau ia te ia o Ata, ma faapea atu ua mavae atu le faamanuiaga ia te ia i lena taimi.
13. 'Ua nofo fo'i Esau i le nu'u o Seira i masina e ono, 'ae le'i va'ai i lona tamā ma lona tinā; 'ona 'ave lea e Esau ana avā, 'ua tula'i ma toe fo'i atu i le nu'u o Kanana; 'ua tu'u fo'i e Esau ana avā e to'alua i le fale o lona tamā i Heperona.
14. 'Ua fa'atigāina ma fa'a'ono'ono e avā a Esau 'iā Isaako ma Repeka i a la'ua galuega, auā 'ua lē savavali i la'ua i ala o le ALI'I, a 'ua 'au'auna i atua o lo la'ua tamā, o la'au ma ma'a e pei 'ona a'oa'oina ai i la'ua e lo la'ua tamā, ma 'ua sili atu lo la'ua amioleaga nai lo lo la'ua tamā.
15 Ona latou savavali lea e tusa ma o latou loto leaga, ma latou fai taulaga ma susunu mea manogi i atua o Paala, ma ua fiu Isaako ma Repeka iā i la'ua.
16Ona fai atu lea o Repeka, Ua ou fiu i lo'u ola ona o afafine o sa Hetī; afai e fai avā Iakopo i se afafine o sa Hetī e pei o ia fafine o le nuu, se a le aoga o le ola ia te au?
17 O ona po ia na tō ai Ata le avā a Esau, ua fanau ai se atalii mo ia; ua faaigoa foi e Esau le atalii na fanau ia te ia o Elifasa; ua onogafulu ma le lima tausaga o Esau ina ua fanau o ia ia te ia.
18 Ua maliu Isamaeli le atalii o Aperaamo i na aso, i le onosefulu ma le fa o tausaga o le olaga o Iakopo, ma o aso uma na ola ai Isamaeli e selau tolusefulu ma le fitu tausaga, ona maliu ai lea o ia.
19. 'Ua fa'alogo Isaako 'ua oti Isamaeli, 'ona tagiauē ai lea o ia 'iā te ia; 'ua tagiauē fo'i Isaako 'iā te ia i aso e tele.
20 Ma i le faaiuga o tausaga e sefulufa o le nofo ai o Iakopo i le aiga o Eperu, na manao ai Iakopo e vaai i lona tamā ma lona tinā, ma sa alu atu Iakopo i le aiga o lona tamā ma lona tinā i Heperona, ma ua galo ia Esau i na aso le mea na faia e Iakopo ia te ia i le aveesea o le faamanuiaga mai ia te ia i na aso.
21 Ua vaai atu Esau ia Iakopo o loo sau i lona tamā ma lona tinā, ona ia manatua lea o le mea na faia e Iakopo ia te ia, ona matuā ita ai lea o ia ia te ia, ma ua saili e fasioti ia te ia.
22. 'Ua toeaina ma tele tausaga o Isaako le atali'i o Aperaamo; 'ua fa'apea atu Esau, "O lenei, 'ua latalata mai aso e oti ai lo'u tamā; a oti o ia, 'ona 'ou fasiotia lea lo'u uso o Iakopo."
23Ua ta'uina atu lenei mea ia Repeka, ona ia faataalise lea e aami ia Iakopo lona atalii, ua fai atu ia te ia, Tulai ia, ma e sola i Harana i lo'u tuagane o Lapana, ma e nofo ai mo sina taimi, seia mavae atu le ita o lou tuagane ia te oe, ona e toe foi mai ai lea.
24 Ona valaau atu lea o Isaako ia Iakopo, ua faapea atu ia te ia, Aua e te fai avā i afafine o Kanana; auā na faapea ona poloai mai ai lo tatou tamā o Aperaamo ia i tatou e tusa ma le afioga a le Alii na ia poloai mai ai ia te ia, ua faapea mai, Ou te foaiina atu lenei laueleele i lau fanau; afai e tausia e au fanau la'u feagaiga ua ou osia ma oe, ona ou faataunuuina foi lea i lau fanau le mea ua ou fai atu ai ia te oe, ou te le tuulafoaiina i latou.
25 O lenei, lo'u atali'i e, fa'alogo mai i la'u 'upu i mea uma 'ou te fai atu ai 'iā te oe, 'aua fo'i 'e te faiavā i se fafine o Kanana; 'inā tula'i ia, 'inā alu i Karana i le 'āiga o Petueli le tamā o lou tinā, 'ia e fai avā ai i se fafine o Lapana le tuagane o lou tinā.
26 O lea ia e fa'aeteete 'iā te oe, ne'i galo 'iā te oe le ALI'I lou Atua ma ona ala uma i le nu'u e te alu i ai; 'ina ne'i e fa'atasi ma tagata o le nu'u ma mulimuli atu i mea fa'atauva'a ma tu'ua le ALI'I lou Atua.
27 A e oo i le nuu e auauna ai i le Alii, aua ne'i e afe i le itu taumatau po o le itu tauagavale ese mai le ala na ou poloai atu ai ia te oe, ma ua e aoaoina.
28 'Ia foa'i atu fo'i e le Atua e ona le malosi uma lava 'iā te oe le alofa i luma o tagata o le lalolagi, 'ina 'ia e fai avā ai i lea mea e tusa ma lou loto; o lē amio lelei ma amiotonu i ala o le Ali'i.
29 Ia foa'i atu e le Atua iā te oe ma lau fanau le faamanuiaga a Aperaamo lou tamā, ia fa'ato'ateleina oe ma ia fa'ato'ateleina oe, ma ia avea oe ma nu'u e to'atele i le nu'u e te alu i ai, ma ia toe fa'afo'i mai oe e le Atua i lenei nu'u, le nu'u o lo'o nonofo ai lou tamā, fa'atasi ma fanau ma le tele o 'oa, ma le olioli ma le fiafia.
30Ua uma ona fetalai atu Isaako ia Iakopo ma faamanuia ia te ia, ua ia avatu foi ia te ia ni mea alofa e tele, faatasi ai ma ario ma auro, ona auina atu lea o ia e alu; ua faalogo Iakopo i lona tamā ma lona tinā; ua sogi o ia ia te i la'ua, ona tulai lea o ia ma alu atu i Patanarama; e fitugafulu ma le fitu o ona tausaga o Iakopo ina ua alu ese o ia nai le nuu o Kanana nai Peresepa.
31 Ina ua alu atu Iakopo e alu i Harana, ua valaau atu Esau i lona atalii o Elifasa, ma fai atu faalilolilo ia te ia, ua faapea atu, Ia vave ona e ave lau pelu i lou lima, ma tuliloa

Iakopo, ma e te alu atu i ona luma i le ala, ma e lamalama ia te ia, ma fasioti ia te ia i lau pelu i se tasi o mauga, ma ave ana mea uma, ma toe foi mai.
32 O Elifasa le atali'i o Esau o le tagata malosi ma poto i le fanafana e pei ona a'oa'oina ai o ia e lona tamā; o ia fo'i o le tulimanu lauiloa i le vao, o le tagata toa fo'i.
33 'Ona faia lea e Elifasa e pei 'ona poloa'i atu ai lona tamā 'iā te ia; sa sefulu ma le tolu tausaga o Elifasa i lea aso; 'ona tula'i lea o Elifasa, 'ua alu ma 'ave ni uso e to'asefulu o lona tinā, 'ua latou tuliloa 'iā Iakopo.
34 Ua mulimuli atu o ia iā Iakopo ma lamalama iā te ia i le tuaoi o le laueleele o Kanana e feagai ma le aai o Sekema.
35Ua iloa atu e Iakopo ia Elifasa ma ona tagata o loo tuliloa atu ia te ia, a ua tu pea Iakopo i le mea sa alu i ai o ia, ina ia iloa po o le a lenei mea, auā na te lei iloa le mea; ona se'i lea e Elifasa lana pelu, ma alu atu ia Iakopo, o ia ma ona tagata; ona fai atu lea o Iakopo ia te i latou, Se a ea le mea ua outou o mai ai iinei? O le a foi le uiga o lenei mea ua outou tuliloa mai ai ia te ia i a outou pelu?
36 'Ua sau Elifasa 'iā Iakopo ma tali atu 'iā te ia, 'ua fa'apea atu, "O le poloa'iga lea a lo'u tamā 'iā te a'u, o lea fo'i 'ou te lē liliu 'ese ai mai poloa'iga na poloa'i mai ai lo'u tamā 'iā te a'u; 'ua iloa fo'i e Iakopo 'ua tautala atu Esau 'iā Elifasa e fa'aaogā le malosi, 'ona sau ai lea o Iakopo ma 'ai'oi atu 'iā Elifasa ma ana tagata, 'ua fa'apea atu 'iā te ia,
37 Faauta i mea uma o ia te a'u ma mea na tuuina mai e lo'u tamā ma lo'u tinā ia te a'u, ia e ave ia te oe ma alu ese mai ia te a'u, ma aua le fasiotia a'u, ma ia ta'u atu lenei mea ia te oe o se amiotonu.
38 Ua faia e le Alii ia alofagia Iakopo e Elifasa le atalii o Esau, ma ona tagata, ua latou faalogo i le leo o Iakopo, ma latou te lei fasiotia o ia, ua ave e Elifasa ma ona tagata mea uma a Iakopo faatasi ai ma le ario ma le auro na ia aumaia mai Peresepa; e leai se mea na latou tuua mo ia.
39 'Ona ō 'ese lea o Elifasa ma ana tagata 'iā te ia ma toe fo'i atu 'iā Esau i Peresepa, 'ua latou ta'u atu 'iā te ia mea uma na o'o 'iā te i latou ma Iakopo; 'ua latou avatu fo'i 'iā te ia mea uma na latou faoa mai 'iā Iakopo.
40. 'Ua ita tele Esau 'iā Elifasa lona atali'i, ma ana tagata sa 'iā te ia, auā 'ua latou lē fasiotia Iakopo.
41 'Ona latou tali atu lea 'iā Esau, 'ua fa'apea atu, "'Ona 'ua 'ai'oi mai Iakopo 'iā te i matou i lenei mea 'ia 'aua ne'i fasiotia o ia, o lea na matou alolofa ai 'iā te ia, ma 'ua matou 'ave uma ana mea ma avatu 'iā te oe; 'ua 'ave fo'i e Esau le ario ma le auro uma na 'ave e Elifasa 'iā Iakopo ma 'ua ia tu'u i lona fale."
42 O ona po ia na iloa ai e Esau ua faamanuia e Isaako ia Iakopo, ma ua poloai atu ia te ia, ua faapea atu, Aua e te fai avā i se afafine o Kanana; ma ua leaga afafine o Kanana ia Isaako ma Repeka.
43 Ona alu lea o ia i le fale o lona tuagane o Isamaeli, ma faaipoipo atu iā Makalata le afafine o Isamaeli, le tuafafine o Nepaiota, e fai ma ana avā, faatasi ai ma ana avā matutua.

MATAUPU 30

1 Ona alu atu lea o Iakopo ma faaauau lana malaga i Harana, ma ua oo atu o ia i le mauga o Moria, ma ua nofo ai o ia iina i le po atoa e lata ane i le aai o Lusa; ma ua faaali mai le Alii ia Iakopo iina i lea po, ma ua fetalai mai o ia ia te ia, O A'u o le Alii le Atua o Aperaamo ma le Atua o Isaako lou tamā; o le laueleele o loo e taoto ai ou te avatu ia te oe ma au fanau.
2 Faauta foi, o a'u nei ou te faatasi ma oe, ou te leoleo ia te oe i mea uma e te alu i ai, ou te faatoateleina foi lau fanau e pei o fetu o le lagi, ou te faatoilaloina foi ou fili uma i ou luma; a latou tau ma oe, latou te le manumalo ia te oe, ou te toe aumaia oe i lenei nuu ma le olioli, faatasi ma fanau, ma le oa tele.
3 Ua ala Iakopo na moe, ua matuā fiafia lava o ia i le faaaliga na ia vaaia; ona faaigoa lea e ia o lea mea o Peteli.
4 Ona tula'i lea o Iakopo mai lea mea ma le olioli tele, ua savali fo'i o ia ma ua mama ona vae ona o le olioli, ona alu atu lea o ia mai lea mea i le laueleele o le fanauga a Sasa'e, ma ua toe fo'i atu i Harana ma ua nofo i tafatafa o le vaieli o le leoleo mamoe.
5Ua maua foi e ia ni tagata iina; o loo o mai i latou mai Harana e fafaga a latou lafu mamoe; ona fesili atu lea o Iakopo ia te i latou, ua latou fai mai, O i matou nei mai Harana.
6'Ona fai atu lea o ia 'iā te i latou, "Ua 'outou iloa 'ea Lapana, le atali'i o Nakori?"'Ona latou fai mai ai lea, "Matou te iloa o ia; fa'auta fo'i, o lo'o sau lona afafine o Rasela e leoleo i mamoe a lona tamā."
7 A o tautala pea o ia ma i latou, ua sau Rasela le afafine o Lapana e leoleo mamoe a lona tamā, auā o ia o le leoleo mamoe fafine.
8. 'Ua iloa atu e Iakopo 'iā Rasela le afafine o Lapana, le tuagane o lona tinā, 'ona tamo'e atu lea o ia ma sogi 'iā te ia, 'ua tagi fo'i ma le leo tele.
9'Ua ta'u atu e Iakopo 'iā Rasela o ia o le atali'i o Repeka, le tuafafine o lona tamā, 'ona tamo'e atu lea o Rasela e ta'u atu i lona tamā, 'ua tagi pea Iakopo auā e leai sana mea e 'aumai i le fale o Lapana.
10Ua faalogo Lapana ua sau Iakopo le atalii o lona tuafafine, ona momo'e ai lea o ia ma sogi ia te ia, ma fusi ia te ia, ma au mai ia te ia i le fale, ma avatu ia te ia le areto, ona 'ai ai lea o ia.
11. 'Ona tala atu lea e Iakopo 'iā Lapana le mea na faia e lona uso o Esau 'iā te ia, ma le mea fo'i na faia e lona atali'i o Elifasa 'iā te ia i le ala.
12. Sa nofo Iakopo i le fale o Lapana i le masina e tasi; 'ua 'ai fo'i Iakopo ma inu i le fale o Lapana. Mulimuli ane 'ua fai atu Lapana 'iā Iakopo, "Ta'u mai 'iā te a'u po o le a sou totogi? Auā e fa'apefea 'ona e 'au'auna fua mai 'iā te a'u?"
13 E leai ni atalii o Lapana ae na o afafine, ma o isi ana avā ma ana auauna fafine sa pa i na aso; ma o igoa ia o afafine o Lapana na fanaua e lana avā o Atina ia te ia; o le igoa o le matua o Lea ma le igoa o le itiiti o Rasela; ma e vaivai mata o Lea, a o Rasela sa aulelei ma matagofie lona foliga, ma sa alofa Iakopo ia te ia.
14Ona fai atu lea o Iakopo ia Lapana, Ou te auauna atu ia te oe i tausaga e fitu ona o Rasela lou afafine itiiti; ua malie i ai Lapana, ua auauna atu Iakopo ia Lapana i tausaga e fitu ona o Rasela lona afafine.
15 O le tausaga lona lua lea o le nofo ai o Iakopo i Karana, o le tausaga lona fitugafulu ma le iva lea o le olaga o Iakopo, o le tausaga lava lea na oti ai Eperu le atalii o Semu; e fa selau ma le onogafulu ma le fa o ona tausaga ina ua maliu o ia.

16 Ua faalogo Iakopo ua oti Eperu, ona matuā faanoanoa ai lea o ia, ma ua tagiauē ma faavauvau o ia mo aso e tele ona o ia.
17. O le tausaga lona tolu fo‘i lea talu ‘ona nofo Iakopo i Karana, ‘ua fānau ai e Posemeta le afafine o Isamaeli, le avā a Esau, se atali‘i ‘iā te ia; ‘ua fa‘aigoa fo‘i e Esau ‘iā te ia o Reuelu.
18 Ma i le tausaga lona fa o le nofo ai o Iakopo i le aiga o Lapana, na asiasi atu ai le Alii ia Lapana ma manatua o ia ona o Iakopo, ma na fanaua ai ona atalii, o lana ulumatua o Peoro, o lona lua o Alip, ma lona tolu o Korasi.
19 Ua foa‘iina atu e le ALI‘I iā Lapana le oa ma le mamalu, o atalii ma afafine, ma ua matuā faateleina fo‘i le tagata ona o Iakopo.
20 Ma i na aso sa auauna atu ai Iakopo ia Lapana i galuega eseese uma, i le fale ma le fanua, ma sa i ai le faamanuiaga a le Alii i mea uma a Lapana i le fale ma le fanua.
21 Ua oo i le tausaga lona lima, ona oti ai lea o Ieutita le afafine o Peeri, le avā a Esau, i le nuu o Kanana; e leai ni ona atalii, na o afafine.
22 O igoa nei o ana afafine na ia fanaua ia Esau; o le igoa o le matua o Maseta, a o le igoa o le itiiti o Puita.
23 Ua maliu Iehudita, ona tula‘i lea o Esau ma alu atu i Seira e tuli manu i le fanua, e pei ona masani ai, ma ua nofo Esau i le laueleele o Seira mo se taimi umi.
24 I le tausaga lona ono, na faaipoipo ai Esau iā Aalipama le afafine o Sepeona le tagata Hivi, e faaopoopo i ana avā, ma aumaia o ia e Esau i le nuu o Kanana.
25Ua to Alipama, ua fanaua foi ia Esau ni atalii e toatolu, o Iuso, ma Ialana, ma Koru.
26 I na aso, i le laueleele o Kanana, sa i ai se misa i le va o leoleo mamoe a Esau ma leoleo mamoe o ē nonofo i le laueleele o Kanana, auā sa tele naua lafumanu ma mea a Esau e lē mafai ai ona nofo pea o ia i le laueleele o Kanana, i le aiga o lona tamā, ma e le mafai e le laueleele o Kanana ona tauaveina o ia ona o ana lafumanu.
27 Ua iloa e Esau ua faateteleina lana misa ma tagata o le nuu o Kanana, ona tulai lea o ia ma ave ana avā, ona atalii, ona afafine, ma ana mea uma, atoa ma ana lafu manu, atoa ma ana mea uma na ia maua i le nuu o Kanana, ona alu ese lea o ia mai tagata o le nuu i le nuu o Seira, ma ua nonofo ai Esau ma ana mea uma i le nuu o Seira.
28 Ae o nisi taimi e alu ai Esau e vaai lona tamā ma lona tinā i le nuu o Kanana, ona faaipoipo atu lea o Esau i tagata Horī, ma avatu ona afafine i atalii o Seira, le tagata Horī.
29 ‘Ua ia avatu fo‘i lona afafine matua o Marisaita ‘iā Ana, le atali‘i o Sepeona, le uso o lana avā; ‘ua ia avatu fo‘i Puita ‘iā Asara le atali‘i o Pileana le Horī; ‘ona nofo ai lea o Esau i le mauga, o ia ma ana fānau; ‘ua fanafanau i latou ma ‘ua fa‘ato‘ateleina.

MATAUPU 31

1Ua oo i le fitu o tausaga, ua mavae le galuega a Iakopo sa auauna ai ia Lapana, ona fai atu lea o Iakopo ia Lapana, Tuu mai ia la‘u avā; auā ua atoa aso o la‘u galuega; ua faapea lava ona faia e Lapana; ua faapotopotoina e Lapana ma Iakopo tagata uma o lea nuu, ua la fai ai le tausamiga.
2 Ua oo i le afiafi ona sau ai lea o Lapana i le fale, ona sau ai lea o Iakopo faatasi ma tagata o le tausamiga, ona tineia lea e Lapana o moli uma sa i le fale.
3. ‘Ona fai atu lea o Iakopo ‘iā Lapana, “Se a le mea ‘ua e faia ai lenei mea ‘iā te i mā‘ua?”‘Ona tali atu lea o Lapana, “O la matou tū masani lea i le nu‘u nei.”
4 Mulimuli ane, ua ave e Lapana lona afafine o Lea, ua aumaia o ia ia Iakopo; ona alu atu lea o ia ia te ia, a e lei iloa e Iakopo o Lea lea.
5. ‘Ua avatu fo‘i e Lapana lona afafine o Lea lana ‘au‘auna fafine o Selepa e fai ma ‘au‘auna fafine.
6 Ua iloa fo‘i e tagata uma sa iai i le tausamiga le mea na faia e Lapana iā Iakopo, ae latou te le‘i ta‘uina atu iā Iakopo.
7Ona o mai ai lea o tuaoi uma i le fale o Iakopo i lea po, ua latou aai ma inu, ma olioli, ma pepese i luma o Lea i topa, ma siva; ona latou tali atu lea i luma o Iakopo, Helea, Helea.
8 Ua faalogo Iakopo i a latou upu, ae le‘i malamalama i lona uiga, ae sa ia manatu atonu o le a faapea la latou tu ma aga i lenei nuu.
9Ua tautala atu fo‘i ona tuaoi i nei ‘upu i luma o Iakopo i le pō, ‘ona tineia ai lea e Lapana o moli uma sa i le fale i le pō.
10Ua oo i le taeao, ua ao, ona faliu lea o Iakopo i lana ava, ua iloa atu, faauta, o Lea lea sa taoto i lona fatafata, ona fai atu lea o Iakopo, Faauta, ua ou iloa nei le tala a e tuaoi i le po anapo, Helea e, ua latou fai mai ai, a ou te lei iloa.
11. ‘Ona vala‘au atu lea o Iakopo ‘iā Lapana, ‘ua fa‘apea atu ‘iā te ia, “Se a lenei mea ‘ua e faia ‘iā te a‘u? Na ‘ou ‘au‘auna ‘ea ‘iā te oe ‘ona o Rasela, se a fo‘i le mea ‘ua e fa‘a‘ole‘ole mai ai ‘iā te a‘u ma e ‘aumai ‘iā te a‘u o Lea?”
12. ‘Ona tali mai lea o Lapana ‘iā Iakopo, ‘ua fa‘apea mai, “E lē fa‘apea le tū i lo matou nu‘u, ‘ona avatu le itiiti a‘o le‘i avatu le matua; o lenei, ‘āfai ‘e te fia ‘ave fo‘i lona tuafafine fa‘apea, ‘ia e ‘ave o ia ‘iā te oe ‘ona o le galuega e te ‘au‘auna mai ai ‘iā te a‘u i isi tausaga e fitu.”
13 ‘Ua faia fo‘i e Iakopo lea mea, ‘ua ia fai avā fo‘i ‘iā Rasela, ‘ua ‘au‘auna fo‘i o ia ‘iā Lapana i isi tausaga e fitu, ‘ona alu atu lea o Iakopo ‘iā Rasela, ‘ua sili lona alofa ‘iā Rasela nai lo Lea; ‘ua avatu fo‘i e Lapana ‘iā te ia lana ‘au‘auna fafine o Pila e fai ma ‘au‘auna fafine.
14 Ua silafia e le Alii ua inosia Lea, ona tatalaina lea e le Alii lona manava, ona to ai lea o ia, ma fanaua ai ni atalii e toafa ia Iakopo i na aso.
15 O latou igoa nei, o Reupena, o Simeona, o Levi, ma Iuta. Mulimuli ane na tuua lana fanau.
16 O ona po ia sa pa ai Rasela, e leai sana fanau, ua mataua foi Rasela i lona tuafafine o Lea; ua iloa e Rasela e le fanau o ia ia Iakopo, ona ia ave lea o lana auauna fafine o Pila, ua fanaua ai atalii e toalua o Iakopo, o Tanu ma Nafatali.
17 Ua iloa e Lea ua lē toe fanau o ia, ona ia avatu lea o lana auauna fafine o Selepa iā Iakopo e fai ma ana avā. Ona alu atu lea o Iakopo iā Selepa, ma fanaua ai fo‘i e ia ona atalii e to‘alua iā Iakopo, o Kato ma Asera.
18 Ua toe tō Lea, ua fanau fo‘i i ia aso ni atali‘i e to‘alua ma le afafine e to‘atasi mo Iakopo, o latou igoa ia, o Isakara ma Sepulona, ma lo latou tuafafine o Tina.
19 Sa lē fanau Rasela i na aso, ma sa tatalo Rasela i le ALI‘I i lea lava aso, ‘ua fa‘apea atu, “Le ALI‘I e, le Atua e, ‘ia e manatua mai a‘u ma e asiasi mai ‘iā te a‘u, auā o le a lafoa‘iina a‘u e la‘u tane, auā ‘ou te le‘i fānauina ni ana fānau.”

20 O lenei, le Ali'i e, le Atua e, 'ia e fa'afofoga mai i la'u 'ai'oi atu i ou luma, ma ia e silasila mai i lo'u puapuagā, ma 'ia e foa'i mai 'iā te a'u ni fānau e pei o se tasi o 'au'auna fafine, 'ina 'ia 'ou lē toe ta'usalaina a'u.
21Ua faafofoga le Atua ia te ia, ua tatalaina lona manava; ona to ai lea o Rasela, ua fanaua se tama tane, ua faapea ia, Ua aveeseina e le Alii lo'u luma; ua ia faaigoa ia te ia o Iosefa, ua faapea, Ia faaopoopo mai e le Alii ia te au se isi tama tane. Ua ivagafulu ma le tasi tausaga o Iakopo ina ua fanaua o ia.
22 O ona po ia na auina atu ai e Repeka, le tinā o Iakopo, ia Tepora le afafine o Usa, o lana tausitama, ma auauna e toalua a Isaako ia Iakopo.
23 Ua latou oo atu ia Iakopo i Harana, ua latou fai atu ia te ia, Ua auina mai i matou e Repeka ia te oe, ina ia e toe foi atu i le aiga o lou tamā i le nuu o Kanana; ona faalogo lea o Iakopo ia te i laua i le upu a lona tinā.
24 I le taimi lea, ua mae'a isi tausaga e fitu na auauna ai Iakopo ia Lapana mo Rasela, ma o le faaiuga o tausaga e sefulufa na nofo ai o ia i Harana, na fai atu ai Iakopo ia Lapana, Tuu mai ia a'u a'u avā ma auina atu a'u, ina ia ou alu i lo'u laueleele, aua faauta, na auina mai e lo'u tinā ia te a'u mai le laueleele o Kanana ia ou toe foi atu i le fale o lo'u tamā.
25Ona fai mai lea o Lapana ia te ia, Aua lava; afai ua e alofa mai ia te au, aua le tuua a'u; ia e atofaina mai lou totogi, ou te avatu ai lava, ou te nofo faatasi ma a'u.
26 Ona fai atu lea o Iakopo ia te ia, O le mea lenei e te avatu ia te au e fai ma totogi; ou te ui ane i lau lafu mamoe uma i le aso nei, ma aveese mai ia te i latou mamoe uma e ilaila solo ma e ilaila solo, atoa ma enaena o mamoe, ma oti; afai foi e te faia lenei mea mo au, ou te toe foi atu ma tausi lau lafu mamoe, ma tausi ia te i latou e pei o le amataga.
27 'Ua faia lava e Lapana; 'ua 'ave 'ese fo'i e Lapana mea uma na fai atu ai Iakopo mai lana lafu mamoe, ma avatu 'iā te ia.
28 Ua tuu atu e Iakopo ana mea uma na aveesea mai le lafu mamoe a Lapana i lima o ona atalii, a ua leoleo e Iakopo le lafu mamoe a Lapana na totoe.
29. 'Ua iloa e 'au'auna a Isaako sa 'a'auina e ia 'iā Iakopo e le mafai Iakopo 'ona toe fo'i atu ma i latou i le nu'u o Kanana i lona tamā, 'ona latou ō 'ese ai lea 'iā te ia, ma toe fo'i atu i lo latou nu'u i le nu'u o Kanana.
30. 'Ua nofo pea Tepora ma Iakopo i Harana, 'ua lē toe fo'i atu o ia fa'atasi ma 'au'auna a Isaako i le nu'u o Kanana, a 'ua nofo pea Tepora fa'atasi ma avā a Iakopo ma ana fānau i Harana.
31. 'Ua toe ono tausaga o auauna atu Iakopo 'iā Lapana; 'ua o'o 'ina fānau mai mamoe, 'ona 'ave'ese lea e Iakopo mai 'iā te i latou o ē ilaila ma ē ilaila, e pei 'ona ia filifili 'iā Lapana; 'ona faia lea e Iakopo o lea mea i le fale o Lapana mo tausaga e ono; 'ua fa'ateleina ai le tagata, 'ua 'iā te ia fo'i povi ma 'au'auna fafine ma 'au'auna tane, o kamela ma asini.
32 E lua selau lafu povi a Iakopo, ma e tetele ana lafu povi ma matagofie fo'i foliga ma sa matuā tele lava le fua, ma sa manana'o aiga uma o atali'i o tagata e maua ni nai lafu povi a Iakopo, auā sa matuā manuia tele i latou.
33 E toatele atalii o tagata na o mai e faatau mai ni lafu mamoe a Iakopo, ma na avatu e Iakopo ia i latou se mamoe mo se auauna tane po o se auauna fafine po o se asini po o se kamela, po o soo se mea lava na manao ai Iakopo mai ia i latou na latou avatu ia te ia.
34 Ma sa maua e Iakopo le tamaoaiga ma le mamalu ma meatotino e ala i nei fefa'ataua'iga ma atalii o tagata, ma sa matau'a le fanau a Lapana ia te ia i lenei mamalu.
35 A o faagasolo taimi, ua faalogo o ia i upu a atalii o Lapana, ua faapea mai, Ua ave e Iakopo mea uma a lo tatou tamā, ma ua maua e ia lenei mamalu uma mai mea a lo tatou tamā.
36 Ua vaai atu Iakopo i foliga o Lapana ma ana fanau, ma faauta, ua le toe fiafia mai o ia ia te ia i na aso e pei ona sa i ai muamua.
37 Ona faaali mai lea o le Alii ia Iakopo i le faaiuga o tausaga e ono, ma fetalai mai ia te ia, Tulai ia, alu ese mai lenei laueleele, ma toe foi atu i le laueleele na e fanau ai, ona ou faatasi ai lea ma oe.
38 Ona tula'i lea o Iakopo i lea lava aso, ua ia faati'eti'e i ana fanau ma ana avā ma ana mea uma i luga o kamela, ma alu atu loa o ia e alu i le nuu o Kanana iā Isaako lona tamā.
39. A 'ua lē iloa e Lapana 'ua alu 'ese Iakopo 'iā te ia; auā sa i ai Lapana i lea aso e sele fulufulu o mamoe.
40. 'Ua gaoia fo'i e Rasela tupua a lona tamā, 'ua ia 'ave ma nanā i luga o le kamela sa ia ti'eti'e ai, 'ona alu ai lea o ia.
41 O le faiga lenei o faatusa; i le pu'eina o se tagata o le ulumatua ma fasiotia o ia ma aveese lona lauulu mai lona ulu, ma ave le masima ma fa'amasima le ulu ma fa'au'uina i le suāuu, ona ave lea o se tama'i papa apamemea po'o se papa auro ma tusi ai le igoa i luga, ma tu'u le papa i lalo o lona laulaufaiva, ma ave le ulu fa'atasi ma le papa i lalo o le laulaufaiva ma tu'u i totonu o le fale, ma tutuina moli i ona luma ma ifo i ai.
42 Ma i le taimi latou te ifo ai i ai, e fetalai mai ia te i latou i mea uma latou te ole atu ai i ai, e ala i le mana o le suafa ua tusia ai.
43 Ma o isi e faia i latou i faatusa o tagata, i auro ma ario, ma o atu i ai i taimi ua latou iloa, ma o faatusa e maua le faatosinaga a fetu, ma ta'u atu ia i latou mea o le lumanai, ma o le auala lea na gaoia ai faatusa e Rasela mai lona tamā.
44. 'Ua gaoia fo'i e Rasela ia tupua a lona tamā, 'ina ne'i iloa e Lapana le mea 'ua alu i ai Iakopo.
45 Ua sau Lapana i le fale ma fesili e uiga ia Iakopo ma lona aiga, a ua le maua o ia. Ua saili e Lapana ana tupua e iloa ai le mea ua alu i ai Iakopo, a ua le maua. Ua alu atu o ia i nisi tupua, ma ua fesili i ai, ma ua latou ta'u atu ia te ia ua sola Iakopo mai ia te ia i le nuu o lona tamā, i le nuu o Kanana.
46Ona tulai lea o Lapana, ua ave e ia ona uso ma ana auauna uma, ua alu atu ma tuliloa ia Iakopo, ua maua atu foi ia te ia i le mauga o Kiliata.
47 Ona fai atu lea o Lapana ia Iakopo, O le a lenei mea ua e faia ia te a'u, ua e sola ese ai ma faasese mai ia te a'u, ma ua e taitai o'u afafine ma a latou fanau e pei o ni pagota ua ave i le pelu?
48 'Ua e lē tu'uina mai fo'i a'u 'ia sogi 'iā te i latou ma tu'uina atu i latou e ō ma le fiafia, a 'ua e gaoia o'u atua ma e alu 'ese.
49. 'Ona tali atu lea o Iakopo 'iā Lapana, 'ua fa'apea atu, "Auā na 'ou fefe ne'i e fao fa'amalosi ou afafine 'iā te a'u; o lenei, o lē e te maua ai ou atua 'iā te ia, e oti lava o ia."

50. ‘Ua sā‘ili fo‘i e Lapana tupua ma su‘esu‘e i fale ‘ie ma mea uma a Iakopo, a ‘ua lē maua.
51. ‘Ua fai atu Lapana ‘iā Iakopo, “Ta te osia se feagaiga ma oe, e fai ma molimau ‘iā te a‘u ma oe; ‘āfai e te fa‘asauā i o‘u afafine, pe e te fai avā i nisi avā e ‘ese mai i o‘u afafine, e fai fo‘i le Atua ma molimau ‘iā te a‘u ma oe i lenei mea.”
52. ‘Ona latou ‘ave lea o ma‘a ma fai ai se fa‘aputuga; ‘ua fai atu Lapana, “O lenei fa‘aputuga o le molimau lea ‘iā te a‘u ma oe.” O le mea lea na ia fa‘aigoa ai o Kiliata.
53. ‘Ona fai taulaga lea o Iakopo ma Lapana i luga o le mauga, ‘ona la ‘a‘ai ai lea i tafatafa o le faupu‘ega, ‘ua la nonofo ai i le mauga i le po ‘atoa; ‘ona ala lea o Lapana i le taeao, ‘ua tagi fa‘atasi ma ona afafine, ma sogi ‘iā te i la‘ua, ‘ona toe fo‘i lea o ia i lona nu‘u.
54 Ona ia faanatinati lea ma aauina atu lona atalii o Peoro, o lē ua sefulufitu ona tausaga, faatasi ma Apikoro le atalii o Usa, le atalii o Nakori, ma tagata e to‘asefulu faatasi ma i la‘ua.
55 ‘Ona latou fa‘ata‘alise lea ma ō atu ma ui atu i le ala a‘o le‘i o‘o atu Iakopo, ‘ua latou o‘o atu fo‘i i le isi ala e tau atu i le nu‘u o Seira.
56. ‘Ua latou o‘o atu ‘iā Esau, ‘ua latou fai atu ‘iā te ia, “O le tala lenei a lou uso ma lou ‘āiga, o Lapana le atali‘i o Petueli, o lo‘o fa‘apea mai,
57 Ua e faalogo ea i le mea ua faia e Iakopo lou uso ia te a‘u, o lē na muamua sau ia te a‘u e le lavalavā ma le le lavalavā, ona ou alu atu lea e faafetaiai ia te ia, ma aumai o ia i lo‘u fale ma le mamalu, ma ou faateleina o ia, ma ou avatu ia te ia o‘u afafine e toalua e fai ma ana ava, atoa ma a‘u auauna fafine e toalua.
58. ‘Ua fa‘amanuiaina o ia e le Atua ‘ona o a‘u, ma ‘ua matuā fa‘ato‘ateleina o ia, ma ‘ua fānaua fo‘i e ia o atali‘i ma afafine ma ‘au‘auna fafine.
59 E tele fo‘i ana lafu mamoe ma povi, o kamela ma asini, o ario ma auro fo‘i e tele; ‘ua iloa e ia ‘ua fa‘ateleina lona ‘oloa, ‘ona tu‘ua lea o a‘u e ia a o o‘u alu e seleina a‘u mamoe, ‘ona tula‘i lea o ia ma sola fa‘alilolilo.
60 Ma sa ia si’itia ana avā ma ana fanau i luga o kamela, ma sa ia ave ese ana lafumanu uma ma ana meatotino na ia maua i lo’u laueleele, ma sa ia tepa a’e ona fofoga e alu i lona tamā o Isaako, i le laueleele o Kanana.
61 Ma sa lē fa‘atagaina a‘u e ia e sogi i o‘u afafine ma a latou fānau, ma sa ia ta‘ita‘iina o‘u afafine e pei o ni pagota na ‘ave i le pelu, ma sa ia gaoia fo‘i o‘u atua ma sola ai o ia.
62 O lenei, ‘ua ‘ou tu‘ua o ia i le mauga i le alia o Iapuka, o ia ma ana mea uma; e leai se mea e mativa ai o ia.
63 ‘Āfai e te mana‘o e te alu ‘iā te ia, ‘inā alu ia oe, ‘e te maua ai o ia i lea mea; e te faia fo‘i ‘iā te ia le mea e te mana‘o ai.” ‘Ua o‘o atu ‘avefe‘au a Lapana, ‘ua ta‘u atu ‘iā Esau ia mea uma.
64 Ua faalogo Esau i upu uma a avefe‘au a Lapana, ona matuā ita ai lea o ia iā Iakopo, ua ia manatua fo‘i lona ‘ino‘ino, ua mū lona ita i totonu iā te ia.
65 Ona faataalise lea o Esau ma ave ana fanau ma ana auauna ma tagata o lona aiga, e to‘aono sefulu tagata, ona alu lea o ia ma faapotopoto le fanauga uma a Seira le Hori ma o latou tagata, e to‘atolu selau fasefulu tagata, ma ave le aofa‘i atoa o tagata e to‘afa selau ma pelu, ma alu atu ia Iakopo e fasioti iā te ia.
66 Ona vaevaeina lea e Esau lenei aofa‘i i ni vaega se tele, ma ua ia ave le to‘aono sefulu o ana fanau ma ana auauna ma agaga o lona aiga e fai ma matai e to‘atasi, ma ua ia tuuina atu iā i latou le tausiga o lona atalii ulumatua o Elifasa.
67 A o isi ali‘i na totoe, na ia tu‘uina atu i le tausiga o atali‘i e to‘aono o Seira le Horī, ma na ia tofia tagata ta‘ito‘atasi e pule i ona tupulaga ma ana fānau.
68 Ona ō atu lea o le ‘autau atoa e pei ona masani ai, ma ua alu atu Esau iā i latou e aga‘i atu iā Iakopo, ma ua ia ta‘ita‘ia i latou ma le faanatinati.
69 Ua ō ese atu avefe‘au a Lapana mai iā Esau ma ō atu i le nuu o Kanana, ua latou taunuu i le fale o Repeka le tinā o Iakopo ma Esau.
70 ‘Ua latou ta‘u atu ‘iā te ia, ‘ua fa‘apea atu, “Fa‘auta, ‘ua alu atu lou atali‘i o Esau e tau ma lona uso o Iakopo ma tagata e to‘afa selau, auā ‘ua ia fa‘alogo o le a sau o ia, ma ‘ua alu atu o ia e tau ma ia, ma fasi ‘iā te ia ma faoa ana mea uma.”
71Ona faataalise lea o Repeka, ma aauina atu tagata e toafitugafulu ma le toalua o auauna a Isaako e faafetaiai ia Iakopo i le ala, auā na ia faapea, Atonu e tau Esau i le ala pe a fetaiai ma ia.
72 Ua ō atu nei avefe‘au i le ala e fa‘afetaia‘i iā Iakopo, ma ua latou fetaia‘i ma ia i le ala o le alia i le isi itu o le alia o Iapuka, ona fai atu lea o Iakopo ina ua ia va‘ai atu iā i latou, “O lenei ‘autau ua tofia mo a‘u e le Atua.” Ona faaigoa lea e Iakopo o le mea lenā o Mekenaima.
73Ua iloa e Iakopo le aiga uma o lona tamā, ona sogi lea o ia ia te i latou, ma fusi ia te i latou, ma sau faatasi ma i latou; ona fesili atu lea o Iakopo ia te i latou e uiga i lona tamā ma lona tinā, ona la fai mai ai lea, Ua manuia i latou.
74 ‘Ua fai atu nei avefe‘au ‘iā Iakopo, “‘Ua ‘auina mai i mā‘ua ‘iā te oe e Repeka lou tinā, ‘ua fa‘apea mai, ‘Lo‘u atali‘i e, ‘ua ‘ou fa‘alogo ‘ua sau lou uso o Esau e fa‘afetaia‘i ‘iā te oe i le ala fa‘atasi ma tagata o le fānauga a Seira le Horī.’
75 O lea la, lo‘u atali‘i e, fa‘alogo mai i la‘u leo ma va‘ai i lau fautuaga po o le a se mea e te faia, a sau o ia ‘iā te oe, ‘ia e aioi atu ‘iā te ia, ‘aua fo‘i ‘e te tautala fa‘avave ‘iā te ia, ma ‘ia e avatu ‘iā te ia se meaalofa mai mea ‘ua ‘iā te oe, ma mea ‘ua foa‘i mai e le Atua ‘iā te oe.
76 A fesili mai o ia ia te oe e uiga i au mea, aua ne’i e natia se mea mai ia te ia, atonu e liliuese ai lona ita ia te oe ma e faaolaina ai lou agaga, o oe atoa ma au mea uma, auā o lou tiute le ava ia te ia, auā o ia o lou uso matua.
77 ‘Ua fa‘alogo Iakopo i ‘upu a lona tinā na fai mai ai ē na ‘ave ‘iā te ia, ‘ona leotele ai lea o Iakopo ma tagi tele, ‘ua ia faia fo‘i e pei ‘ona fai atu ai lona tinā ‘iā te ia.

MATAUPU 32

1 O ona po ia na aauina atu ai e Iakopo ni avefe‘au i lona uso o Esau i le nu‘u o Seira, ma fai atu iā te ia ni upu faatoga.
2. ‘Ua ia fai atu fo‘i ‘iā te i latou, ‘ua fa‘apea atu, “‘Ia ‘outou fa‘apea atu i lo‘u ali‘i o Esau, o lo‘o fa‘apea mai lau ‘au‘auna o Iakopo, ‘‘Aua ne‘i manatu lo‘u ali‘i ‘ua aogā ‘iā te a‘u le fa‘amanuiaga a lo‘u tamā na ia fa‘amanuia mai ai ‘iā te a‘u.’

3 Auā ua luafulu tausaga o aʻu ma Lapana, a ua ia faaʻoleʻole mai iā te aʻu, ua ia fesuiaʻi foʻi oʻu totogi i le sefulu taimi, e pei ona uma ona taʻu mai i loʻu aliʻi.

4 Sa ou auauna atu iā te ia i lona fale ma le matuā galue malosi, ma mulimuli ane, ua silasila mai le Atua i loʻu puapuaga, o laʻu galuega mamafa ma le galuega a oʻu lima, ma ua ia foaʻi mai iā te aʻu le alofa tunoa ma le finagalo malie i ona luma.

5 Mulimuli ane, ona o le alofa tele ma le agalelei o le Atua, na ou maua ai povi ma asini ma povi, ma auauna tane ma auauna fafine.

6 O lenei, ua ou alu atu i loʻu nuʻu ma loʻu aiga i loʻu tamā ma loʻu tinā, o loʻo i le nuʻu o Kanana; ua ou auina atu foʻi e taʻu atu i loʻu aliʻi nei mea uma, ina ia alofagia aʻu e loʻu aliʻi, ina neʻi manatu o ia ua ou maua le tamaoaiga mai ia te aʻu, pe ua aogā mai ia te aʻu le faamanuiaga na faamanuia mai ai loʻu tamā.

7 ʻUa ō atu ia ʻavefeʻau ʻiā Esau, ʻua latou maua o ia i le tuāʻoi o le nuʻu o Etoma, o loʻo ō atu ʻiā Iakopo; o loʻo tutū mai foʻi tagata e toʻafa selau o le fānauga a Seira le Horī ma a latou pelu ʻua seʻi.

8. ʻUa faʻamatala atu e le ʻauʻauna a Iakopo ʻiā Esau ʻupu uma na fai atu ai Iakopo ʻiā te i latou ʻiā Esau.

9 Ona tali atu lea o Esau ia te i latou ma le faamaualuga ma le inoino, ma faapea atu ia te i latou, E moni lava ua ou faalogo ma ua taʻu mai ia te au le mea ua faia e Iakopo ia Lapana, o lē na faaeaina o ia i lona aiga ma avatu ona afafine e fai ma ana avā, ma na fanaua e ia atalii ma afafine, ma ua faateleina tele lona tamaoaiga ma le tamaoaiga i le aiga o Lapana e ala i ana mea.

10 Ma ina ua ia iloa atu ua tele ana oa ma ua tele ana oa, sa sola ese o ia ma ana mea uma, mai le fale o Lapana, ma sa ia taitai ese afafine o Lapana mai luma o lo latou tamā, e pei o ni pagota ua ave i le pelu e aunoa ma le taʼu atu ia te ia.

11E lē gata ʻiā Lapana ʻua faʻapea ʻona faia e Iakopo, ʻua faʻapea foʻi ʻiā te aʻu, ʻua ia faʻaʻoleʻole faʻalua ʻiā te aʻu; ʻou te faʻalologo ʻea?

12 O lenei, ua ou sau nei ma aʻu ʻautau e faafetaiaʻi iā te ia i le asō, ou te faia foʻi iā te ia e tusa ma le manaʻo o loʻu loto."

13 Ua toe foʻi mai avefeʻau ma ō atu iā Iakopo, ua latou fai atu iā te ia, "Na matou ō atu i lou uso o Esau, ua matou faamatala atu foʻi iā te ia au upu uma; ua faapea ona ia tali mai iā i matou, faauta foʻi, o loo sau o ia e faafetaiaʻi iā te oe ma tagata e toʻafa selau."

14 O lenei, ia e iloa ma vaai po o le a le mea e te faia, ma ia e tatalo atu i le Atua ina ia laveaiina oe mai ia te ia.

15 ʻUa faʻalogo o ia i ʻupu a lona uso na ia fai atu i avefeʻau a Iakopo, ʻona matuā fefe ai lea o Iakopo ma ʻua atuatuvale.

16. ʻOna tatalo lea o Iakopo i le ALIʻI lona Atua, ʻua faʻapea atu, "Le ALIʻI e, le Atua o oʻu tamā, o Aperaamo ma Isaako, na e fetalai mai ʻiā te aʻu ʻina ʻou alu ʻese mai le ʻāiga o loʻu tamā, ʻua faʻapea mai,

17 O aʻu o le ALIʻI le Atua o lou tamā o Aperaamo, ma le Atua o Isaako, ʻou te foaʻiina atu ʻiā te oe lenei nuʻu ma lau fānau pe a mavae atu oe, ʻou te faia foʻi lau fānau e pei o fetu o le lagi, e te salalau atu foʻi i itu e fa o le lagi, e manuia foʻi ʻiā te oe ma lau fānau ʻāiga uma o le lalolagi.

18 ʻUa e faʻamauina foʻi au afioga, ma ʻua e foaʻiina mai ʻiā te aʻu le ʻoa ma fānau ma manu, e pei ʻona matuā manaʻo i ai loʻu loto, ʻua e foaʻiina mai i lau ʻauʻauna mea uma na ʻou ole atu ai ʻiā te oe, ʻua leai se mea na ʻou mativa ai.

19 Mulimuli ane, ua e fai mai iā te aʻu, ʻInā toe foʻi ia i ou mātua ma le mea na e fanau ai, ona ou agalelei pea lea iā te oe.'

20 Ma o lenei ua ou sau, ma ua e laveaiina a'u mai ia Lapana, o le a ou pa'ū i lima o Esau o lē o le a fasiotia a'u, ioe, faatasi ai ma tinā o a'u fanau.

21 O lenei, le Aliʻi e, le Atua, ʻou te ʻaiʻoi atu ʻiā te oe, ʻia e laveaʻi mai foʻi ʻiā te aʻu mai lima o loʻu uso o Esau; auā ʻua ʻou matuā fefe ʻiā te ia."

22 Afai foʻi e leai se amiotonu ʻiā te aʻu, ʻia faia lea mea ʻona o Aperaamo ma loʻu tamā o Isaako.

23 Auā ʻua ʻou iloa o le agalelei ma le alofa ʻua ʻou maua ai lenei ʻoloa; o lenei, ʻou te ʻaiʻoi atu ʻiā te oe e faʻaola mai ʻiā te aʻu i le aso nei i lou agalelei ma ʻia e faʻafofoga mai ʻiā te aʻu.

24 Ua uma ona tatalo Iakopo i le Alii, ona vaevaeina lea e ia o tagata sa ia te ia faatasi ma a latou lafu mamoe ma povi i ni vaega se lua, ma ua ia tuuina atu le afa i le tausiga a Tamaseko, le atalii o Eliesa, le auauna a Aperaamo, mo se tolauapiga, faatasi ma ana fanau, a o le isi afa na ia tuuina atu i le tausiga a lona uso o Eliano, le atalii o Eliesa, e fai ma se tolauapiga faatasi ma ana fanau.

25 Ua ia poloaʻi atu foʻi iā te i latou, ua faapea atu, Ia outou taumamao ma a outou ʻautau, aua foʻi neʻi outou faalatalata tele le tasi i le tasi; afai foʻi e sau Esau i le tasi ʻautau ma fasioti iā te ia, o le isi ʻautau e mamao ese mai iā te ia e sola ese mai iā te ia.

26. ʻOna nofo ai lea o Iakopo i lea po, ma ʻua tuʻuina atu e ia i ana ʻauʻauna ni poloaʻiga e uiga i ʻautau ma ana fānau i le po atoa.

27 Ua faafofoga le Alii i le tatalo a Iakopo i lea lava aso, ona laveaiina lea e le Alii ia Iakopo aʻi lima o lona uso o Esau.

28 Ona aauina atu lea e Ieova o agelu e toatolu mai agelu o le lagi, ua latou muamua atu ia Esau ma o mai ia te ia.

29 Ona faaali mai lea o nei agelu ia Esau ma lona nuu e pei o ni tagata e lua afe, o tietie i solofanua ua saunia i ituaiga uma o auupega tau, ma ua latou faaali atu ia Esau ma ona tagata uma ua vaevaeina i ni vaega e fa, faatasi ai ma ni matai e toafa ia i latou.

30 Ua alu atu le tasi ʻautau ma latou maua Esau o loʻo sau ma tagata e toʻafa selau e agai atu i lona uso o Iakopo, ona taufetuli atu lea ʻautau iā Esau ma lona nuʻu ma faʻamataʻuina i latou, ona paʻū ifo lea o Esau mai le solofanua ma le fefe, ona vavaeʻeseina lea o ana tagata uma mai iā te ia i lea mea, auā ua matuā fefefe lava i latou.

31 ʻUa ʻalalaga atu foʻi le ʻau uma ʻiā te i latou ʻina ʻua latou sola ʻese ʻiā Esau, ʻona tali mai lea o le ʻau tau uma, ʻua faʻapea mai,

32 E moni lava o auauna i tatou a Iakopo, o le auauna a le Atua, o ai la se tasi e mafai ona tetee mai ia i tatou? Ona fai atu lea o Esau ia te i latou, O lenei, o loʻu alii ma loʻu uso o Iakopo o lo outou alii lea, ua ou le vaai i ai mo nei tausaga e lua sefulu, a o lenei ua ou sau e vaai ia te ia i le aso nei, pe tou te faia ea faapea ia te au?

33 ‘Ona tali mai lea o agelu ‘iā te ia, ‘ua fa‘apea mai, “O lo‘o soifua le Ali‘i, ‘ana lē o Iakopo o lē ‘ua e fai mai ai o lou uso, matou te le‘i fa‘asaoina se tasi ‘iā te oe ma lou nu‘u, ‘ae na o Iakopo matou te lē faia se mea ‘iā te i latou.”
34 Ua mavae atu lenei ‘autau mai iā Esau ma ana tagata ma ua ō ese, ma ua mavae atu Esau ma ana tagata mai iā i latou pe tusa ma le liki e tasi ina ua oo mai le ‘autau lona lua iā te ia ma auupega eseese, ma ua latou faia fo‘i iā Esau ma ana tagata e pei ona faia e le ‘autau muamua iā i latou.
35 Ua latou tuua le solofanua e faaauau pea, faauta, ua oo mai le vaegaau lona tolu ia te ia; ua matua fefefe lava i latou uma, ona pa'ū ifo lea o Esau mai le solofanua, ona alalaga lea o le vaegaau uma, ua faapea atu, E moni lava o auauna a Iakopo i tatou, o le auauna a le Atua, o ai ea se tasi e mafai ona tetee mai ia i tatou?
36 Ona toe tali atu lea o Esau ia te i latou, ua faapea atu, O lenei, o Iakopo lo’u alii ma lo outou alii o lo’u uso lea, ua luafulu tausaga foi ou te lei vaai i ona foliga ma ua ou faalogo i le aso nei o loo sau o ia, ua ou alu atu nei e faafetaiai ia te ia, a ua outou faia ea lenei mea ia te au?
37 ‘Ona latou tali atu lea ‘iā te ia, ‘ua fa‘apea atu ‘iā te ia, “O lo‘o soifua le ALI‘I, āfai ‘e le‘i avea Iakopo ma ou uso e pei ‘ona e fai mai ai, e leai se tasi na totoe ‘iā te oe ma au tagata, a ‘ona o Iakopo o lē ‘ua e fai mai ai o lou uso, matou te le fa‘alavelave ‘iā te oe po o au tagata.”
38 Ma ua mavae atu fo‘i le ‘autau lona tolu mai ‘iā te i latou, ma sa fa‘aauau pea lana ala ma ana tagata agai atu ‘iā Iakopo, ‘ina ‘ua o‘o mai le ‘autau lona fa ‘iā te ia, ma sa latou faia fo‘i ‘iā te ia ma ana tagata e pei ‘ona faia e isi.
39 Ua vaai atu Esau i le leaga na faia e agelu e toafa ia te ia ma ana tagata, ona fefe tele ai lea o ia i lona uso o Iakopo, ma alu atu e faafetaiai ia te ia ma le filemu.
40. ‘Ua natia e Esau lona ‘ino‘ino ‘iā Iakopo, auā sa fefe o ia i lona ola ‘ona o lona uso o Iakopo, ma auā fo‘i sa ia manatu o ‘au‘auna a Iakopo ia ‘au‘auna e fa na ia osofa‘ia.
41 Ona nofo ai lea o Iakopo i lea po ma ana auauna i o latou toagalauapi, ma ua ia filifili faatasi ma ana auauna e avatu ia Esau se meaalofa mai mea uma sa ia te ia, atoa ma ana mea uma; ona ala lea o Iakopo i le taeao, o ia ma ona tagata, ma latou filifilia mai manu se meaalofa mo Esau.
42 O le aofa‘i lenei o le meaalofa na filifilia e Iakopo mai lana lafu mamoe e avatu i lona uso o Esau; na ia filifilia fo‘i ni mamoe e lua selau ma le fagafulu, ma ni kamela ma asini e tolugafulu, ma ni povi e lima sefulu mai lafu.
43 Ona ia tuueseeseina lea o lafu uma i lafu e sefulu, ua ia tuueseeseina lafu taitasi, ma tuuina atu i lima o ana auauna e toasefulu, o lafu taitasi, e tofu lava.
44 Ua ia poloa‘i atu iā i latou, ua faapea atu iā i latou, Ia outou tete‘a ese le tasi mai le isi, ma ia tuu se va i le va o lafu; afai fo‘i e fetaia‘i Esau ma i latou o iā te ia ma fesili mai iā te outou, ‘O ai ea outou, ma o fea tou te ō i ai, ma o ai e ana nei mea uma i o outou luma,’ e tatau ona outou fai atu iā i latou, ‘O auauna a Iakopo i matou, ua matou ō mai e fetaia‘i ma Esau ma le filemu,’ ma faauta fo‘i, o loo mulimuli mai Iakopo iā i matou.’
45 O le mea fo‘i lea o lo‘o i o matou luma, o se meaalofa lea na ‘auina mai e Iakopo i lona uso o Esau.
46 Afai fo‘i latou te fai mai ‘iā te ‘outou, ‘Se a le mea ‘ua tuai mai ai o ia ‘iā te ‘outou, a ‘ua lē sau o ia e fa‘afetaia‘i i lona uso ma va‘ai ‘iā te ia,’ ‘ona ‘outou fai atu lea ‘iā te i latou, ‘E moni lava o lo‘o mulimuli mai o ia ‘iā te i tatou ma le fiafia e fa‘afetaia‘i i lona uso,’ auā na ia fai ane, ‘‘Ou te fa‘amalie ‘iā te ia i le meaalofa ‘ua avatu ‘iā te ia;’ a mavae atu nei, ‘ou te toe va‘ai i ona fofoga; atonu e talilelei mai o ia ‘iā te a‘u.’
47Ona ui atu ai lea o mea alofa uma i lima o ana auauna, ma ua muamua atu ia te ia i lea aso; a ua moe o ia i lea po ma lana toagālauapi i tafatafa o le alia o Iapuka; ona tulai lea o ia i le vaeluaga o le po, ma ave ana avā ma ana auauna fafine, ma ana mea uma, ma ua ia sopoia atu ia te i latou i lea po i le asaga o Iapuka.
48. ‘Ua tu‘uina atu e ia ana mea uma i le isi itu o le alia, ‘ua tu‘ua na o Iakopo, ‘ua fetaia‘i ma ia le tasi tagata, ‘ua ia tauivi ma ia i lea lava pō, ‘ua o‘o i le taeao; ‘ona see lea o le so‘oga o le vae o Iakopo ‘ina ‘ua ia tauivi ma ia.
49 Ua oo i le taeao, ona tuua lea e le tagata o Iakopo i lea mea, ua faamanuia ia te ia, ona alu lea o ia, ua savali atu Iakopo i le alia i le taeao, ona pipili ai lea o ia ona o lona vae.
50. ‘Ua oso a‘e le la ‘iā te ia ‘ina ‘ua ia sopo‘ia le alia, ‘ona alu a‘e lea o ia i le mea o i ai ana lafu manu ma ana fānau.
51 Ona latou savavali lea seia oo i le aoauli, ma a o latou savavali, ua muamua atu ia i latou le meaalofa.
52 ‘Ua tepa a‘e Iakopo ma va‘ai atu, fa‘auta fo‘i, o lo‘o sau Esau i le mea mamao ma tagata e to‘atele, pe tusa ma le to‘afa selau; a ‘ua matuā fefe Iakopo i lona uso.
53. ‘Ona fa‘avave lea o Iakopo, ‘ua vaevaeina ana fānau i ana avā ma ana ‘au‘auna fafine; ‘ua tu‘u fo‘i e ia lona afafine o Tina i totonu o le pusa, ma tu‘uina atu o ia i lima o ana ‘au‘auna.
54 ‘Ua muamua atu o ia i ona atali‘i ma ana avā e fa‘afetaia‘i i lona uso, ‘ona ifo lea o ia i le ‘ele‘ele, ioe, ‘ua ifo fa‘afitu o ia se‘ia o‘o ‘ina latalata atu i lona uso, ‘ona faia lea e le Atua ‘ia maua e Iakopo le alofa tunoa ma le fa‘aaloalo i luma o Esau ma ana tagata, auā ‘ua fa‘afofoga le Atua i le tatalo a Iakopo.
55 Ua oo le fefe iā Iakopo ma lona fefe tele iā Esau lona uso, auā ua matuā fefe Esau iā Iakopo ona o mea ua faia e agelu a le Atua iā Esau, ma ua liua le ita o Esau iā Iakopo i le agalelei.
56Ua vaai atu Esau ia Iakopo ua tamoe mai ia te ia, ona tamoe mai foi lea o ia ia te ia, ua fusi ia te ia ma punou i lona ua; ona la feasogi lea ma fetagisi.
57 Ua tuu e le Atua le fefe ma le agalelei ia Iakopo i loto o tagata na o mai ma Esau, ona latou sogi ai lea ia Iakopo ma fusi ia te ia.
58. ‘Ua fetagisi fo‘i Elifasa le atali‘i o Esau, fa‘atasi ma ona uso e to‘afa, o atali‘i o Esau, ‘ua latou sogi ‘iā te ia ma fusi ‘iā te ia, auā ‘ua o‘o ‘iā te i latou uma le fefe ‘iā Iakopo.
59 Ua tepa a‘e Esau ma iloa atu fafine ma a latou fanau, o atalii ia o Iakopo, o loo savavali i tua o Iakopo ma ifo i le ala e aga‘i atu ai iā Esau.
60. ‘Ona fai atu lea o Esau ‘iā Iakopo, “Lo‘u uso e, o ai ‘ea i latou nei ‘ua ‘iā te oe? O au fānau ‘ea i latou pe o au ‘au‘auna?”‘Ona tali atu lea o Iakopo ‘iā Esau, ‘ua fa‘apea atu, “O a‘u fānau ia ‘ua foa‘iina mai e le Atua i lau ‘au‘auna.”
61 A o tautala atu Iakopo iā Esau ma ona tagata, ua vaai atu Esau i le ‘autau uma, ma ua fai atu iā Iakopo, “O fea na e maua ai le ‘autau uma na ou fetaia‘i ananafī?” Ona tali atu lea o Iakopo, “O le alofagia lea o a‘u e lo‘u ali‘i, o le mea lea ua foa‘i mai e le Atua i lau auauna.”

62. ‘Ua o‘o atu le mea alofa ‘iā Esau; ‘ona finau atu lea o Iakopo ‘iā Esau, ‘ua fa‘apea atu, “‘Ia e talia le mea alofa ‘ua ‘ou avatu i lo‘u ali‘i.”‘Ona fai mai lea o Esau, “Se a le mea ‘ua ‘ou faia ai lenei mea? Tu‘u pea au mea ‘iā te oe.”
63Ona tali atu lea o Iakopo, Ua ou tuuina atu nei mea uma, auā ua ou vaai atu i ou fofoga, o loo e soifua pea ma le filemu.
64. ‘Ua lē mafai e Esau ‘ona talia le mea alofa, ‘ua fai atu fo‘i Iakopo ‘iā te ia, “Le ali‘i e, ‘ou te ‘ai‘oi atu ‘iā te oe, ‘āfai ‘ua e alofa mai ‘iā te a‘u, ‘ia e talia mai la‘u mea alofa; auā ‘ua ‘ou va‘ai atu i ou fofoga, e peiseaī ‘ua ‘ou va‘ai atu i foliga o se atua; auā ‘ua e finagalo malie mai ‘iā te a‘u.”
65. ‘Ona ‘ave lea e Esau le mea alofa, ‘ua avatu fo‘i e Iakopo ‘iā Esau le ario ma le auro ma le petala, auā na ia fa‘amalosi ‘iā te ia, ‘ua na ‘ave ai.
66 Ona vaevaeina lea e Esau o manu sa i le toagālauapi, ma avatu le vaega i ē na ō mai ma ia, auā na latou ō mai ma le totogi, a o le vaega na ia avatu i lima o lana fanau.
67 Ua ia avatu fo‘i le siliva ma le auro ma le petala i lima o Elifasa lona atalii ulumatua, ua fai atu Esau iā Iakopo: “Se‘i o tatou nonofo ma oe, ma o le a tatou ō malie ma oe se‘ia e taunuu i lo‘u nofoaga faatasi ma a‘u, ina ia tatou nonofo faatasi ai.”
68 Ona tali atu lea o Iakopo i lona uso, ua faapea atu, Ou te faia e pei ona fetalai mai ai lo’u alii ia te au; a ua silafia e lo’u alii ua vaivai le fanau, o mamoe foi ma povi faatasi ma a latou fanau o loo ia te au, e alu malie lava, aua afai latou te alu vave o le a latou oti uma, aua ua e silafia a latou avega ma lo latou vaivai.
69 O lea, ia muamua atu lo‘u alii i lana auauna, a o a‘u, ou te alu malie atu ona o tamaiti ma lafu mamoe, se‘ia ou taunuu i le nofoaga o lo‘u alii i Seira.
70. ‘Ona fai atu lea o Esau ‘iā Iakopo, “‘Ou te tu‘uina atu ‘iā te oe ni nai tagata o lo‘o ‘iā te a‘u e tausi ‘iā te oe i le ala, ma ‘ia e tau‘ave lou tigā ma lou avega.”‘Ua tali atu o ia, “Se a se mea e mana‘omia e lo‘u ali‘i? ‘Āfai e te alofa mai ‘iā te a‘u?”
71 Faauta, ou te alu atu ia te oe i Seira e nonofo faatasi ai e pei ona e fetalai mai ai, ia e alu ia ma lou nuu auā ou te mulimuli atu ia te oe.
72 Ua fai atu Iakopo ia Esau ina ia aveese Esau ma ona tagata mai ia te ia, ina ia mafai e Iakopo ona alu mulimuli ane i le aiga o lona tamā i le nuu o Kanana.
73 Ua faalogo Esau i le upu a Iakopo, ona toe foi mai lea o Esau ma tagata e fa selau sa faatasi ma ia i la latou ala i Seira, ona o atu lea o Iakopo ma ana mea uma i lea aso e oo atu i le pito o le laueleele o Kanana i ona tuaoi, ma nofo ai o ia iina mo sina taimi.

MATAUPU 33

1 Ua mavae nisi aso, ona alu ese lea o Iakopo mai le tuaoi o le nuu, ua taunuu atu i le nuu o Salema, o Sekema lea, o loo i le nuu o Kanana, ona malolo ai lea o ia i luma o le aai.
2. ‘Ua ia fa‘atau fo‘i se fasi fanua o iinā, mai le fānauga a Hamoro, o tagata o le nu‘u, i le lima sekeli.
3. ‘Ona fausia ai lea e Iakopo lona fale i lea mea, ‘ua fa‘atūina ai fo‘i lona fale ‘ie, ‘ua fai ai fo‘i fale apitaga mo ana manu; o le mea lea na ia fa‘aigoa ai lea mea o Sukota.
4‘Ona nofo ai lea o Iakopo i Sukota i le tausaga ma masina e ono.
5 I le taimi lea na ō atu ai nisi o fafine o le nu‘u i le ‘a‘ai o Sekema e sisiva ma fiafia fa‘atasi ma afafine o tagata o le ‘a‘ai, ‘ona ō atu lea o Rasela ma Lea o avā a Iakopo fa‘atasi ma o la‘ua ‘āiga e matamata i le fiafia o afafine o le ‘a‘ai.
6 Sa ō atu fo‘i Tina le afafine o Iakopo fa‘atasi ma i latou ma va‘ai atu i afafine o le ‘a‘ai, ma sa latou nonofo ai i luma o nei afafine a‘o tutu tagata uma o le ‘a‘ai i o latou tafatafa e va‘ai i a latou fiafiaga, fa‘apea fo‘i ma tagata maualuluga uma o le ‘a‘ai sa i ai iina.
7 Sa tū ai fo‘i iinā Sekema le atali‘i o Hamoro, le ali‘i o le nu‘u e matamata ‘iā te i latou.
8Ua iloa atu e Sekema Tina le afafine o Iakopo o loo nofo faatasi ma lona tinā i luma o afafine o le aai, ua matuā fiafia lava o ia i le teine; ona fesili atu ai lea o ia i ana uo ma lona nuu, ua faapea atu, O ai ea le afafine o lenei o loo nofo faatasi ma fafine ou te lei iloa i lenei aai?
9 ‘Ua latou fai atu ‘iā te ia, “E moni lava o le afafine lenei o Iakopo, le atali‘i o Isaako le Eperu, o lē ‘ua nofo i lenei ‘a‘ai mo sina taimi, ma ‘ua logoina atu fo‘i afafine o le nu‘u o lo‘o ō atu e fiafia, ‘ona alu lea o ia ma lona tinā ma ‘au‘auna fafine e nonofo fa‘atasi ma i latou e pei ‘ona e va‘aia.”
10 Ua vaai atu Sekema ia Tina le afafine o Iakopo, ona ia vaai atu lea ia te ia, ua naunau lona loto ia Tina.
11Ua ia feau atu foi nisi e pue faamalosi ia te ia; ona alu atu lea o Tina i le fale o Sekema, ua ia pue faamalosi ia te ia, ua la momoe ma ia, ua ia faaleaga ia te ia; ua ia alofa tele ia te ia, ua ia tuu foi o ia i lona fale.
12 Ua latou o atu ma ta‘u atu le mea ia Iakopo; ua faalogo Iakopo ua faaleagaina e Sekema lona afafine o Tina, ona aauina atu lea e Iakopo ni ana auauna e toasefululua e aumai Tina mai le fale o Sekema; ona latou o atu ai lea ma oo atu i le fale o Sekema e ave Tina mai ai.
13 Ua latou oo atu, ona alu atu lea o Sekema ma ona tagata ia te i latou, ma tuliese i latou mai lona fale; ua lē faatagaina foi i latou e ia e oo atu ia Tina, a ua nofo Sekema ma Tina ma sogi ma fusi ia te ia i o latou luma.
14 ‘Ua toe fo‘i mai ‘au‘auna a Iakopo, ‘ua ta‘u atu ‘iā te ia, ‘ua fa‘apea mai, “‘Ua matou ō mai, ‘ona tuli ‘ese lea o i matou e ia ma ana tagata;” ‘ua fa‘apea fo‘i ‘ona faia e Sekema ‘iā Tina i o matou luma.
15 Ua iloa fo‘i e Iakopo ua fa‘aleagaina e Sekema lona afafine, a ‘ua lē tautala o ia; a o leoleo ona atali‘i i ana lafu i le vao, ‘ua fa‘alologo Iakopo se‘ia o‘o ‘ina latou toe fo‘i mai.
16 A o le‘i o‘o mai ona atali‘i, na auina atu e Iakopo ni teine e to‘alua mai afafine o ana auauna fafine e tausi iā Tina i le fale o Sekema, ma nonofo ma ia. Ona auina atu lea e Sekema o ana uō e to‘atolu i lona tamā o Hamoro le atali‘i o Kitekoma, le atali‘i o Pereta, ua faapea atu, “Ia e aumai lenei teine e fai ma a‘u avā.”
17. ‘Ua alu atu fo‘i Hamoro le atali‘i o Kitekema le Hivī i le fale o Sekema lona atali‘i, ‘ua nofo i ona luma; ‘ona fai atu lea o Hamoro i lona atali‘i, “Sekema, ‘E leai ‘ea se fafine i afafine o lou nu‘u ‘e te fai avā ai i se fafine Eperu e lē o lou nu‘u?”
18‘Ona fai atu lea o Sekema ‘iā te ia, “‘Ia e ‘aumai na o ia lava mo a‘u; auā ‘ua matagofie lava o ia i lo‘u va‘ai.” ‘Ua faia fo‘i e Hamoro e tusa ma le ‘upu a lona atali‘i, auā na matuā alofagia o ia e ia.

19. ʻUa alu atu foʻi Hamoro ʻiā Iakopo e tautala ma ia i lenei mea, ʻua alu ʻese foʻi o ia mai le fale o lona ataliʻi o Sekema, a o leʻi sau o ia ʻiā Iakopo e tautala ʻiā te ia, faʻauta, ʻua ō mai ataliʻi o Iakopo mai le vao, ʻina ʻua latou faʻalogo i le mea ʻua faia e Sekema le ataliʻi o Hamoro.
20. ʻUa matuā tigā lava le loto o le ʻau tane i lo latou tuafafine, ʻua latou foʻi uma i le fale ma le ita tele, a o leʻi oʻo i le taimi e faʻapotopoto ai a latou lafu.
21 Ona la o mai lea ma nonofo i luma o lo la tamā, ma sa la tautala atu ia te ia ma le ita tele, ua faapea atu, E moni lava ua tatau le oti i lenei tagata ma lona aiga, auā ua poloai mai le Alii le Atua o le lalolagi uma ia Noa ma ana fanau, aua ne'i gaoia e se tagata, pe mulilua; o lenei, faauta ua faaleagaina ma faitaaga e Sekema lo tatou tuafafine, ma e leai se tasi o tagata uma o le aai na tautala atu ia te ia.
22 E mautinoa lava ua e silafia ma malamalama o le faasalaga o le oti ua tatau ia Sekema, ma lona tamā, atoa ma le aai atoa ona o le mea ua ia faia.
23 A o latou talanoa i luma o lo latou tamā i lenei mea, faauta, ua sau Hamoro le tamā o Sekema e tautala atu ia Iakopo i upu a lona atalii e uiga ia Tina; ua nofo o ia i luma o Iakopo ma ona atalii.
24 ʻUa fai atu foʻi Hamoro ʻiā te i latou, ʻua faʻapea atu, "O loʻu ataliʻi o Sekema, ʻua matuā manaʻo tele i lo ʻoutou afafine; ʻou te ʻaiʻoi atu ʻiā te ʻoutou ʻia ʻoutou avatu o ia ʻiā te ia e fai māna avā, ʻia ʻoutou faiavā foʻi ma i matou; ʻia ʻoutou avatu o ʻoutou afafine ʻiā te i matou, ʻona matou avatu ai lea o o matou afafine ʻiā te ʻoutou, ʻona ʻoutou nonofo lea ma i matou i lo matou nuʻu, ʻona ʻavea ai lea o i tatou ma nuʻu e tasi i le nuʻu."
25 Auā e matuā lautele lo tatou laueleele, o lea ia outou nonofo ai ma fefaatauaʻi ai ma fai ni o outou fanua, ma ia outou faia mea tou te loto i ai; e leai foʻi se tasi e taofia oe i le tautala atu iā te oe.
26 Ua uma ona tautala atu Hamoro ia Iakopo ma ona atalii, faauta foi ua sau Sekema lona atalii, ua nofo o ia i o latou luma.
27 ʻUa fai atu foʻi Sekema i luma o Iakopo ma ona ataliʻi, ʻua faʻapea atu, "ʻIa ʻoutou alofa mai ʻiā te aʻu, ʻina ʻia ʻoutou ʻaumai lo ʻoutou afafine ʻiā te aʻu; o le mea foʻi tou te fai mai ai ʻiā te aʻu, ʻou te faia lava lea mo ia."
28 ʻIa e fai mai ʻiā te aʻu i se taui e tele ma se mea alofa, ʻou te avatu lava; o le mea foʻi tou te fai mai ai ʻiā te aʻu, ʻou te faia lava; o lē e teteʻe i a ʻoulua poloaʻiga, ʻia oti o ia; tau ʻina ʻia e tuʻu mai le teine ʻiā te aʻu e fai ma aʻu avā.
29 ʻOna tali atu lea o Simeona ma Levi ʻiā Hamoro ma Sekema lona ataliʻi ma le pepelo, ʻua faʻapea atu, "O mea uma ʻua ʻoulua fai mai ai ʻiā te i māʻua, matou te faia lava mo ʻoulua."
30. Faʻauta foʻi, o loʻo i lou fale lo tatou tuafafine, ʻaua neʻi e faʻafesoʻotaʻi o ia seʻia matou ʻauina atu se ʻupu i lo tatou tamā o Isaako e uiga i lenei mea; auā e leai se mea e mafai ʻona matou faia e aunoa ma lana maliega.
31 Auā ua silafia e ia ala o lo tatou tamā o Aperaamo, o mea uma foʻi e fetalai mai ai o ia ʻiā te i matou, matou te taʻu atu ʻiā te ʻoutou, matou te lē natia se mea ʻiā te ʻoutou.
32. ʻUa tautala atu Simeona ma Levi ʻiā Sekema ma lona tamā i lenei mea, ʻina ʻia maua se mea e faʻafitia ai, ma ʻia fesili atu i se mea e tatau ʻona fai ʻiā Sekema ma lona ʻaʻai i lenei mea.
33 Ua faalogo Sekema ma lona tamā i upu a Simeona ma Levi, ona la manatu lea ua lelei, ona o atu lea o Sekema ma lona tamā e toe foi i o la aiga.
34 Ma ina ua latou o ese, sa fai atu atalii o Iakopo i lo latou tamā, ua faapea atu, Faauta, ua matou iloa ua tatau le oti i nei tagata amioleaga ma lo latou aai, aua ua latou solia le mea na poloaiina e le Atua ia Noa ma ana fanau ma ana fanau pe a mavae atu i latou.
35 Auā foʻi ʻua faia e Sekema lenei mea ʻiā Tina lo matou tuafafine, i lona faʻaleagaina o ia, o le mea lea e lē tatau ʻona faia i totonu ʻiā te i matou.
36 O lenei, ia e iloa ma vaai po o le a se mea e te faia, ma saili se fautuaga ma se mafuaaga po o le a se mea e fai ia te i latou, ina ia fasiotia ai tagata uma o lenei aai.
37 ʻOna fai atu lea o Simeona ʻiā te i latou, "O le fautuaga lenei mo ʻoutou: ʻia ʻoutou fai atu ʻiā te i latou ʻia peritomeina tane uma o ʻiā te i latou e pei ʻona peritomeina i matou, ʻae ʻāfai latou te lē loto i ai e fai lenei mea, matou te ʻave ʻese lo matou afafine mai ʻiā te i latou ma matou ō ʻese."
38 Afai latou te loto malie e fai lenei mea ma latou te faia, ona tatou osofaʻia lea o i latou i a tatou pelu, e pei o se tasi e filemu ma filemu, ma o le a tatou fasiotia tane uma o i latou.
39 Ua fiafia i laʻua i le fautuaga a Simeona, ma ua tonu iā Simeona ma Levi e faia iā i laʻua le mea ua la fai atu ai.
40 Ua oo i le taeao, ona toe foi mai lea o Sekema ma Hamoro lona tamā ia Iakopo ma ona atalii e talanoa e uiga ia Tina, ma faalogo po o le a le tali a atalii o Iakopo i a la upu.
41Ona pepelo lea o atalii o Iakopo ia te i latou, ua faapea atu, Na matou taʻuina atu i lo matou tamā o Isaako a outou upu uma; ua fiafia foi o ia i a outou upu.
42 A ua fetalai mai o ia ia te i matou, ua faapea mai, O le mea lea na poloai mai ai lona tamā o Aperaamo ia te ia mai le Atua, le Alii o le lalolagi uma, o soo se tane e le o se tasi o ana fanau e fia fai avā i se tasi o ona afafine, e tatau ona peritomeina tane uma e ana ia te ia, e pei ona peritomeina i matou, ona mafai lea ona matou avatu ia te ia lo matou afafine e fai ma ana ava.
43 O lenei, ua matou faʻailoa atu ʻiā te ʻoutou a matou amio uma na fetalai mai ai lo matou tamā ʻiā te i matou, auā matou te lē mafaia ʻona faia lenei mea na ʻoutou fetalai mai ai ʻiā te i matou, ʻina ʻia avatu lo matou afafine i se tagata e leʻi peritomeina, auā o se mea e māsiasi ai i matou.
44 Ae o le mea lenei matou te malilie ai ia te outou, e avatu ia te outou lo matou afafine, matou te faiavā foʻi i o outou afafine, matou te nonofo faʻatasi ma outou ma avea ma nuʻu e tasi e pei ona outou fetalai mai ai, pe afai tou te faʻalogo mai ʻiā te i matou, ma malilie e pei o i matou, e peritomeina tane uma o ʻiā te ʻoutou, e pei ʻona peritomeina i matou.
45 Afai foʻi tou te lē faʻalogo mai ʻiā i matou, ʻia peritomeina tane uma e pei ʻona peritomeina i matou, e pei ʻona matou poloaʻi atu ai, ʻona matou ō atu lea ʻiā te ʻoutou, ma ʻave lo matou afafine mai ʻiā te ʻoutou ma matou ō ʻese.
46Ua faalogo Sekema ma lona tamā o Hamoro i upu a atalii o Iakopo, ua matuā fiafia lava i la laua upu; ona faataalise lea o Sekema ma lona tamā o Hamoro e faia le mea ua finagalo i ai atalii o Iakopo; auā ua matuā alofa Sekema ia Tina, ua matuā pipii atu foi lona loto ia te ia.

47 Ona faataalise atu lea o Sekema ma lona tamā o Hamoro i le faitoto‘a o le aai, ma ua la faapotopotoina tagata uma o lo la aai, ma tautala atu ia te i latou upu a atalii o Iakopo, ua faapea atu,
48 Na matou o atu i nei alii, o atalii o Iakopo, ma na matou talanoa atu ia i latou e uiga i lo la afafine, ma o nei alii o le a malilie e fai e tusa ma o matou mana‘oga, ma faauta o lo matou laueleele e matua lautele lava mo i latou, ma o le a latou nonofo ai, ma fefaataua‘i ai, ma o le a avea i tatou ma nuu e tasi; o le a tatou ave o latou afafine, ma o le a tatou avatu o tatou afafine ia i latou e fai ma ava.
49 Ae na o le pau lava lenei o le tuutuuga e malilie ai nei tagata e fai lenei mea, ia peritomeina tane uma o i totonu ia i tatou e pei ona peritomeina i latou, e pei ona poloaiina ai i latou e lo latou Atua, ma a uma ona tatou faia e tusa ai ma a latou faatonuga ia peritomeina i tatou, ona latou nonofo faatasi lea ma i tatou, faatasi ai ma a latou lafumanu ma a latou meatotino, ma o le a avea i tatou ma nuu e tasi faatasi ma i latou.
50 ‘Ua fa‘alogo tagata uma o le ‘a‘ai i ‘upu a Sekema ma lona tamā o Hamoro, ‘ona malilie lea o tagata uma o lo latou ‘a‘ai i lana ‘upu, ma ‘ua latou usiusita‘i ‘ia peritomeina i latou, auā sa matuā fa‘aaloalogia i la‘ua o Sekema ma lona tamā o Hamoro, auā o ali‘i ia o le nu‘u.
51 I le aso na sosoo ai, na ala ai Sekema ma Hamoro lona tamā i le taeao lava, ma faapotopotoina ai alii uma o lo latou aai i totonu o le aai, ma aami atu atalii o Iakopo, ona peritomeina lea o tane uma o e na ia te i latou i lea lava aso ma le aso na sosoo ai.
52 Ua latou peritomeina Sekema ma Hamoro lona tamā, atoa ma uso e toalima o Sekema, ona latou tutu lea ma o atu i o latou aiga, auā o le mea lenei mai le Alii e faasaga i le aai o Sekema, ma o le fautuaga a Simeona mai le Alii i lenei mataupu, ina ia tuuina atu e le Alii le aai o Sekema i lima o atalii e toalua o Iakopo.

MATAUPU 34

1 O le aofa‘i o tane uma na peritomeina, e ono selau fagafulu ma le lima tane, ma fanau e lua selau fagafulu ma le ono.
2 A o Kitekema, le atalii o Pereta, le tamā o Hamoro, ma ona uso e to‘aono, e le‘i fia faalogo iā Sekema ma lona tamā o Hamoro, ma e le‘i fia peritomeina i latou, auā o le fautuaga a atalii o Iakopo sa inosia i o latou luma, ma sa matuā tupu ai lo latou ita i lenei mea, auā e le‘i faalogo tagata o le aai iā i latou.
3 A o le afiafi o le aso lona lua, na latou maua ai tamaiti laiti e toavalu e lei peritomeina, auā na natia i latou e o latou tinā mai ia Sekema ma lona tamā o Hamoro, atoa ma tagata o le aai.
4 Ona auina atu lea e Sekema ma lona tamā o Hamoro se feau e aumai i laua i o laua luma e peritomeina, ae oso atu loa Kitekema ma ona uso e toaono ia te i laua i a latou pelu, ma saili e fasioti ia te i laua.
5 Ma sa latou saili foi e fasioti ia Sekema ma lona tamā o Hamoro ma sa latou saili foi e fasioti ia Tina faatasi ma i latou ona o lenei mea.
6‘Ua latou fai atu ‘iā te i lā‘ua, “O le ā lenei mea ‘ua ‘outou faia? E leai ‘ea ni fafine i afafine o ‘outou uso o Kanana, ‘ua ‘outou manana‘o ai e fai avā i afafine o Eperu, o ē na ‘outou lē iloa muamua, ma tou te faia lenei mea e le‘i poloa‘i atu ai o ‘outou tamā ‘iā te ‘outou?”
7 ‘E te manatu ‘ea e te manuia i lenei mea ‘ua e faia? Se a fo‘i sau tali i ou uso o Kanana, o ē o mai taeao e fesili ‘iā te oe i lenei mea?
8 Afai fo‘i e lē foliga tonu ma lelei la ‘outou amio i o latou luma, o le ā se mea tou te faia mo o ‘outou ola, ma a‘u mo o tatou ola, ‘ina ‘ua ‘outou lē fa‘alogo mai i a matou ‘upu?
9 Afai fo‘i e fa‘alogo i lau galuega e tagata o le nu‘u ma ou uso uma o le fānauga a Hamo, o fa‘apea mai,
10 ‘Ona o le fafine Eperu na faia ai e Sekema ma Hamoro lona tamā, ‘atoa ma tagata uma o lo la ‘a‘ai, le mea sa la lē masani ai, ma le mea e le‘i poloa‘iina ai i la‘ua e o la‘ua tamā, o fea la e te sola i ai, pe o fea fo‘i e te nanā ai lou māsiasi, i ou aso uma i luma o ou uso, o ē nonofo i le nu‘u o Kanana?
11 O lenei, matou te lē mafaia ona onosaia lenei mea ua outou faia, e lē mafai fo‘i ona matou fa‘aeaina i lenei amo, e le‘i poloa‘iina mai e o matou tamā ‘iā te i matou.
12 Faauta, taeao o le a tatou o atu ai ma faapotopoto o tatou uso uma, o uso Kanana o e nonofo i le nuu; matou te o atu foi ma fasia outou ma i latou uma o e faatuatua ia te outou, ina ia leai se toe ia te outou po o i latou.
13 ‘Ua fa‘alogo fo‘i Hamoro ma lona atali‘i o Sekema ma tagata uma o le ‘a‘ai i ‘upu a Kitekema ma ona uso, ‘ona matuā fefefe ai lea o i latou i o latou ola i a latou ‘upu, ma ‘ua latou salamō ai i mea na latou faia.
14 Ona tali atu lea o Sekema ma lona tamā o Hamoro i lo la tamā o Kitekoma ma ona uso, ma fai atu ia te i la‘ua, “O upu uma na outou fai mai ai ia te i matou e moni lava.”
15 O lenei, ‘aua ne‘i ‘outou fai ifo, pe mafaufau ifo i o ‘outou loto, ‘ona o le alofa i tagata Eperu na tatou faia ai lenei mea e le‘i poloa‘iina mai ai e o tatou tamā ‘iā te i tatou.
16 A ‘ua matou iloa e le o lo latou fa‘amoemoe ma lo latou mana‘o e usita‘i i o matou mana‘o e uiga i lo latou afafine e tusa ai ma lo matou aveina o ia, se‘i vaganā ai lenei tulaga, o lea na matou fa‘alogo ai i o latou leo ma faia lenei mea na ‘outou silafia, ‘ina ‘ia maua ai lo matou mana‘o mai ‘iā i latou.
17 A matou maua la matou talosaga mai ia i latou, matou te toe fo‘i atu ia i latou ma faia ia i latou le mea e te fai mai ai ia i matou.
18 Matou te aioi atu ia te outou ia outou faatali ma faatalitali seia oo ina faamaloloina o tatou tino ma toe malolosi ai i tatou, ona tatou o faatasi lea e faasaga ia te i latou, ma faia ia te i latou mea o loo i o outou loto ma o matou loto.
19 Ua faalogo Tina le afafine o Iakopo i upu uma na fai mai ai Kitekoma ma ona uso, ma upu uma na tali atu ai Hamoro ma lona atalii o Sekema, atoa ma tagata o lo la aai ia i latou.
20 ‘Ona fa‘avave lea o ia ma ‘a‘auina atu se tasi o ana ‘au‘auna fafine, na ‘a‘auina e lona tamā e tausi ‘iā te ia i le fale o Sekema, ‘iā Iakopo lona tamā ma ona uso, ‘ua fa‘apea atu:
21 O le fautuaga lea a Kitekema ma ona uso e uiga iā te outou, ma o le tali lea a Hamoro ma Sekema ma tagata o le aai iā i la‘ua.

22 Ina ua faalogo Iakopo i nei upu, sa tumu o ia i le ita tele, ma sa matuā ita tele o ia ia te i latou, ma sa mumū lona ita tele ia i latou.
23 Ona tautō lea o Simeona ma Levi, ua faapea atu, O loo soifua Ieova, o le Atua o le lalolagi uma, a taeao i le taimi faapenei, e leai se tasi e toe i le aai atoa.
24 E to'aluafulu taulele'a na lafi i latou lava e le'i peritomeina, ma 'ua tau nei taulele'a ma Simeona ma Levi, ma 'ua fasiotia e Simeona ma Levi ni tagata e to'asefuluvalu o i latou, 'ona sola lea o le to'alua 'iā te i latou ma sosola atu i ni lua 'apamemea sa i le 'a'ai, 'ona sa'ili lea o i la'ua e Simeona ma Levi, 'ae le'i maua i la'ua.
25 Ua faaauau pea ona feoa'i solo Simeona ma Levi i le aai, ma ua la fasiotia tagata uma o le aai i le pelu, e leai se tasi na totoe.
26 Ona tupu ai lea o le atuatuvale tele i totonu o le aai, ma ua alu a'e i le lagi le alalaga a tagata o le aai, ma ua alalaga leo tele fafine ma tamaiti uma.
27. 'Ona fasia lea e Simeona ma Levi le 'a'ai uma; 'ua lē fa'atoeina e i la'ua se tane i le 'a'ai uma.
28Ua la fasiotia fo'i Hamoro ma Sekema lona atali'i i le pelu, 'ua 'ave fo'i e i la'ua Tina ai le fale o Sekema, ma la ō 'ese ai.
29. 'Ua ō atu atali'i o Iakopo ma toe fo'i mai, 'ua latou maua ē na fasia, ma 'ua latou faoa a latou meatotino uma sa i le 'a'ai 'atoa ma le fanua.
30 A o latou faoa mea, na tutū mai ai tagata e to'atolu selau ma togi le efuefu 'iā te i latou ma fasi 'iā te i latou i ma'a; 'ona faliu atu lea o Simeona 'iā te i latou ma fasioti 'iā te i latou uma i le pelu; 'ona faliu atu lea o Simeona i luma o Levi, ma ulufale atu i le 'a'ai.
31 Ma sa latou ave a latou mamoe ma a latou povi ma a latou lafu povi, faapea foi ma le vaega na totoe o fafine ma tamaiti laiti, ma sa latou taitai ese atu i latou uma, ma sa latou tatalaina se faitotoa ma o atu i fafo ma o atu i lo latou tamā o Iakopo ma le malosi.
32. 'Ua va'ai atu Iakopo i mea uma na latou faia i le 'a'ai, ma le vete na latou faoa, 'ona matuā ita ai lea o Iakopo 'iā te i latou, 'ua fai atu Iakopo 'iā te i latou, "Se a lenei mea 'ua 'outou faia 'iā te a'u? Fa'auta, 'ua 'ou maua le mapusaga fa'atasi ma ē o nonofo i le nu'u, e leai fo'i se tasi o i latou na tete'e mai 'iā te a'u."
33 A o lenei ua outou faia le mea e inosia ai a'u e tagata o le laueleele, i totonu o sa Kanana ma sa Perisē, a o a'u nei ua na o se vaega toaitiiti, ma o le a latou faapotopoto uma e faasaga mai ia te a'u ma fasioti ia te a'u pe a latou faalogo i lau galuega ma o latou uso, ma o le a faaumatia a'u ma lo'u aiga.
34 'Ona tali atu lea o Simeona ma Levi ma o la uso uma sa 'iā te i la'ua, 'ua fa'apea atu 'iā te ia, "Fa'auta, o lo'o matou nonofo i le nu'u, a e faia ea e Sekema lenei mea i lo matou tuafafine? Se a le mea 'ua e lē tautala ai i mea uma 'ua faia e Sekema? Pe na te faia 'ea lo matou tuafafine e peiseaī o se fafine talitane i le auala?"
35 O le aofa'i o fafine na ave faapagota e Simeona ma Levi mai le aai o Sekema, ae latou te le'i fasiotia, e to'avalu sefulu lima e le'i feusua'i ma ni tane.
36 Sa i ai fo'i i totonu 'iā te i latou se teine talavou e aulelei ma matagofie, o lona igoa o Puna, ma sa fai avā ai Simeona 'iā te ia, o le aofa'i o tane na latou pu'e fa'atagataotau'a ma e le'i fasiotia, e to'afagafulu ma le fitu tagata, a o isi na latou fasiotia.
37 O taulele'a uma ma taulele'a uma na 'ave fa'atagataotau'a e Simeona ma Levi mai le 'a'ai o Sekema, sa avea ma 'au'auna a atali'i o Iakopo ma a latou fānau na mulimuli mai 'iā te i latou, se'ia o'o i le aso na ō 'ese ai atali'i o Iakopo mai le nu'u o Aikupito.
38 Ua ō ese atu Simeona ma Levi mai le aai, ona tula'i lea o taulele'a e to'alua na totoe, o ē na lafi i le aai, ma e le'i oti i la'ua faatasi ma tagata o le aai, ma ua ō atu nei taulele'a i le aai ma savavali solo i totonu, ma ua latou maua le aai ua tuufua e aunoa ma se tane, ua na o fafine o loo tagi, ona alalaga lea o nei taulele'a ma faapea atu, Faauta, o le mea leaga lenei ua faia e atalii o Iakopo le Eperu i lenei aai, ina ua latou faaumatia i le aso nei se tasi o aai o Kanana, ma ua latou le fefefe i o latou ola i le laueleele uma o Kanana.
39. 'Ona ō atu lea o ia tagata i le 'a'ai ma ō atu i le 'a'ai o Tapanaka, 'ua latou ō atu i ai ma ta'u atu i ē nonofo i Tapanaka mea uma na o'o 'iā te i latou, 'atoa ma mea uma na faia e atali'i o Iakopo i le 'a'ai o Sekema.
40 Ua oo atu le tala ia Iasuba le tupu o Tapanaka, ona ia auina atu lea o ni tagata i le aai o Sekema e vaai i na taulelea, auā e le'i talitonu le tupu ia te i latou i lenei tala, ua faapea atu, E faapefea ona faatamaia e ni tagata se toalua se aai tele faapenei e pei o Sekema?
41. 'Ua toe fo'i mai avefe'au a Iasupo ma ta'u atu 'iā te ia, 'ua fa'apea mai, "Na matou o'o atu i le 'a'ai, 'ua fa'aumatia, e leai se tane o i ai; na o fafine o lo'o tagi; e leai fo'i se lafu mamoe po o se povi o i ai, auā o mea uma sa i le 'a'ai na 'ave'ese e atali'i o Iakopo."
42 Ona ofo ai lea o Iasuba i lenei mea, ua faapea atu, E faapefea ona faia e tagata e toalua lenei mea, e faaumatia ai se aai tele faapea, a e leai se tagata e toatasi e mafai ona tetee atu ia te i laua?
43 Auā e le'i iai se mea faapena talu mai ona po o Nimarota, e le'i iai fo'i se mea faapena talu mai aso anamua; ma ua fai atu Iasuvi, le tupu o Tapanaka, i lona nuu, Ia outou lotototetele ma o le a tatou o atu ma tau ma nei tagata Eperu, ma faia iā te i latou e pei ona latou faia i le aai, ma o le a tatou taui ma sui mo tagata o le aai.
44 Ona talanoa lea o Iasupa, le tupu o Tapanaka, ma ana faufautua e uiga i lenei mataupu, ma sa fai atu ana faufautua ia te ia, E te lē manumalo na o oe i tagata Eperu, auā e tatau ona malolosi i latou e faia lenei galuega i le aai atoa.
45 Afai e fa'aumatia e ni to'alua o i latou le 'a'ai atoa, ma e leai se tasi e tete'e atu 'iā te i la'ua, e mautinoa lava afai e te alu atu 'iā te i la'ua, e latou te tutū uma mai 'iā te i ma'ua ma fa'aumatia i ma'ua fa'apea fo'i.
46 Ae afai e te auina atu se feau i tupu uma o loo siomia ai i matou, ma ia faapotopoto i latou, ona matou o faatasi lea ma i latou ma tau ma atalii o Iakopo; ona e manumalo ai lea ia te i latou.
47 'Ua fa'alogo Iasupo i 'upu a ana faipule, ma 'ua fiafia o ia 'atoa ma lona nu'u i a latou 'upu, 'ona faia lea e ia; 'ua 'auina atu e Iasupo le tupu o Tapanaka le fe'au i tupu uma o sa Amorī na si'omia Sekema ma Tapanaka, 'ua fa'apea atu,
48. Sau ia ta ō a'e ma fesoasoani mai 'iā te a'u; 'ona tatou fasia lea o Iakopo le Eperu, 'atoa ma ona atali'i uma, ma

fa‘aumatia i latou a‘i le lalolagi; auā na fa‘apea ‘ona faia e ia i le ‘a‘ai o Sekema, ‘e te lē iloa ‘ea?
49 Ua faalogo tupu uma o Amorī i le mea leaga na faia e atalii o Iakopo i le aai o Sekema, ona latou matuā ofo ai lea iā i latou.
50 ‘Ua fa‘apotopoto tupu e to‘afitu o sa Amorī ma a latou ‘autau uma, pe tusa ma le sefulu afe tagata ma pelu, ‘ona latou ō mai lea e tau ma atali‘i o Iakopo; ‘ua fa‘alogo Iakopo ‘ua fa‘apotopoto tupu o sa Amorī e tau ma ona atali‘i, ‘ona matuā fefe ai lea o Iakopo, ma ‘ua atuatuvale ai o ia.
51. ‘Ona ‘alaga lea o Iakopo ‘iā Simeona ma Levi, ‘ua fa‘apea atu, “O le ā lenei mea ‘ua ‘oulua faia? Aiseā ‘ua ‘oulua fa‘atigā mai ai ‘iā te a‘u, ma ‘aumai ai ‘iā te a‘u le fānauga uma a Kanana e fa‘aumatia a‘u ma lo‘u ‘āiga? Auā sa ‘ou filemu, o a‘u lava ma lo‘u ‘āiga, a ‘ua ‘oulua faia lenei mea ‘iā te a‘u, ma ‘ua ‘oulua fa‘a‘ono‘ono mai ai tagata o le nu‘u ‘iā te a‘u i a ‘oulua amioga.”
52 ‘Ona tali atu lea o Iuta i lona tamā, ‘ua fa‘apea atu, “Pe na fasiotia fua ‘ea e o‘u uso o Simeona ma Levi tagata uma o Sekema? E moni lava ‘ona o le fa‘amaulaloina e Sekema o lo tatou tuafafine, ma ‘ua solia le poloa‘iga a lo tatou Atua ‘iā Noa ma ana fānau, auā na faoa fa‘amalosi e Sekema lo tatou tuafafine, ma mulilua ma ia.”
53 Ma sa faia e Sekema lenei mea leaga uma, e leai se tasi o tagata o lona aai na faalavelave ia te ia, e faapea, Aisea ua e faia ai lenei mea? E moni lava ona o lenei mea na o atu ai o’u uso ma fasia le aai, ma ua tuuina atu e le Alii i o latou lima, auā ua solia e tagata o loo nonofo ai poloaiga a lo tatou Atua. Pe leai ea se aoga o nei mea uma ua latou faia?
54 Ma o lenei aisea ua e fefe ai pe atuatuvale ai, ma aisea ua e le fiafia ai i o’u uso, ma aisea ua mumū ai lou toasa ia i latou?
55 E mautinoa lava o lo tatou Atua o lē na tu‘uina mai i o latou lima le ‘a‘ai o Sekema ma ona tagata, o ia fo‘i e tu‘uina mai i o tatou lima tupu uma o Kanana o ē o mai e tau ma i tatou; matou te faia fo‘i ‘iā te i latou e pei ‘ona faia e o‘u uso ‘iā Sekema.
56 O lenei, ia e filemu i o latou luma ma ia e lafoa‘i ou popolega, a ia e fa‘alagolago i le Ali‘i lo tatou Atua, ma tatalo ‘iā te ia e fesoasoani mai ‘iā te i tatou ma lavea‘i ‘iā te i tatou, ma tu‘uina mai o tatou fili i o tatou lima.
57 ‘Ona vala‘au atu lea o Iuta i le tasi o ‘au‘auna a lona tamā, “‘Inā alu ia, ‘inā va‘ai po o fea o i ai tupu o lo‘o ō mai e tau ma i tatou, fa‘atasi ma a latou ‘autau.”
58. ‘Ona alu lea o le ‘au‘auna ma va‘ai mamao atu, ‘ua alu a‘e i le Mauga o Sekono, ‘ua va‘ai atu i le ‘autau uma a tupu o lo‘o tutū i le fanua; ‘ona toe fo‘i mai lea o ia ‘iā Iuta ma fa‘apea atu, “Fa‘auta, o lo‘o nonofo tupu i le fanua, ‘atoa ma a latou ‘autau uma, o le nu‘u e matuā to‘atele lava, e pei o le oneone i le matafaga.”
59 ‘Ua fai atu Iuta ‘iā Simeona ma Levi, ma ona uso uma, “‘Ia ‘outou fa‘amalosi ma ‘ia ‘outou loto tetele; auā o lo‘o ‘iā te i tatou le ALI‘I lo tatou Atua; ‘aua tou te matata‘u ‘iā te i latou.”
60. ‘Inā tutu ia tagata ta‘ito‘atasi, ‘ia fusifusia i ana ‘au‘upega tau, lana ‘aufana ma lana pelu, ‘ona tatou ō atu lea e tau ma na tagata lē peritomeina; o le ALI‘I lo tatou Atua, o ia lava na te fa‘aola ‘iā te i tatou.
61 ‘Ona latou tula‘i lea, ma ‘ua ta‘itasi ma fusi i ana ‘au‘upega o le tau‘a, o ē matutua ma ē iti, o atali‘i e to‘asefulu ma le to‘atasi o Iakopo, ‘atoa ma ‘au‘auna uma a Iakopo fa‘atasi ma i latou.
62 ‘Ua ō mai ‘iā te i latou ‘au‘auna uma a Isaako sa i ai ma Isaako i Heperona, ‘ua saunia i latou uma i ‘au‘upega tau uma, ‘atoa ma atali‘i o Iakopo ma a latou ‘au‘auna, e to‘aselau ma le to‘asefulu ma le lua tagata, e ō atu i nei tupu, ‘ua ō fo‘i Iakopo fa‘atasi ma i latou.
63. ‘Ona ‘auina atu lea e atali‘i o Iakopo le ‘a‘auina atu i lo latou tamā o Isaako le atali‘i o Aperaamo i Heperona, o Kiriata-arapa lea, ‘ua fa‘apea atu,
64 Matou te aioi atu ia te oe i le Alii lo matou Atua mo i matou, ia e puipui mai ia i matou mai lima o tagata Kanana o e o mai e tau ma i matou, ma ia e tuuina mai i latou i o matou lima.
65 Ona tatalo atu lea o Isaako le atalii o Aperaamo i le Alii mo ona atalii, ma ua faapea atu, Le Alii e, le Atua e, na e folafola mai i lo’u tamā, ua faapea mai, Ou te faatoateleina lau fanau e pei o fetu o le lagi, ma na e folafola mai foi ia te au, ma ia e faatumauina lau afioga, o lenei ua o mai faatasi tupu o Kanana, e tau ma a’u fanau aua latou te lei faia se sauaga.
66 O lenei, le Ali‘i e, le Atua o le lalolagi uma, ‘ou te ‘ai‘oi atu ‘iā te oe, ‘ia e fa‘aliliu‘eseina le fautuaga a nei tupu ‘ina ‘ia latou lē tau ma o‘u atali‘i.
67 Ma ia e fa‘aosofia loto o nei tupu ma o latou nu‘u i le mata‘u i o‘u atali‘i ma fa‘avaivaia lo latou fa‘amaualuga, ma ia latou liliu ‘ese mai o‘u atali‘i.
68 Ma lou aao malosi ma lou aao faaloaloa mai ia e laveai o’u atalii ma a latou auauna mai ia te i latou, aua o loo i ou aao le mana ma le malosi e fai ai nei mea uma.
69 Ma sa ō atu atalii o Iakopo ma a latou auauna i nei tupu, ma sa latou faalagolago i le Alii lo latou Atua, ma a o latou ō, sa tatalo foi Iakopo lo latou tamā i le Alii ma faapea atu, Le Alii e, le Atua e, le Atua mamana ma le Atua silisiliese, o lē ua pule talu mai aso anamua, mai iinā se‘ia oo mai i le taimi nei ma le faavavau;
70 O Oe o Lē e fa‘aosoina taua ma fa‘amutaina, o lo‘o i lou aao le mana ma le malosi e fa‘aeaina ma fa‘ato‘ilaloina; 'Ia talia la‘u tatalo i ou luma ina ia e liliu mai 'iā te a‘u i lou alofa mutimutivale, e fa‘aosofia ai loto o nei tupu ma o latou nu‘u i le mata‘u o o‘u atali‘i, ma fa‘amata‘uina i latou ma a latou 'autau, ma i lou agalelei tele e lavea‘i ai i latou uma e fa‘atuatua 'iā te oe, auā o oe e mafai 'ona fa‘ato‘ilaloina tagata i lalo o i matou ma fa‘ato‘ilaloina atunu‘u i lalo o lo matou pule.

MATAUPU 35

1 ‘Ona ō mai lea o tupu uma o sa Amorī, ma tutu i le fanua e talanoa ma o latou faipule po o le ā se mea e fai i atali‘i o Iakopo, auā sa latou fefefe pea ‘iā te i latou, ‘ua fa‘apea ane, “Fa‘auta, e to‘alua o i latou na fasiotia le ‘a‘ai uma o Sekema.”
2 Ua faafofoga le Alii i tatalo a Isaako ma Iakopo, ma ua ia faatumuina loto o faufautua uma a nei tupu i le fefe tele ma le mata’u tele, ua latou alalaga faatasi ai,
3 Po ua e valea ea i le aso nei, pe leai ea se mafaufau ia te oe, e te tau ai ma tagata Eperu, ma aisea e te fiafia ai i lou lava malaia i le aso nei?

4 Faʻauta foʻi, ʻua ō mai le toʻalua o i latou i le ʻaʻai o Sekema e aunoa ma le fefe po o le mataʻu, ma ʻua la fasiotia tagata uma o le ʻaʻai, ʻua leai se tasi e teteʻe atu ʻiā te i laʻua; e faʻapefea la ʻona ʻoutou tau ma i laʻua uma?
5 E mautinoa lava ua e iloa o loo alofa tele lo latou Atua ia te i latou, ma ua ia faia mea mamana mo i latou, o mea e lei faia talu mai aso anamua; e leai foi se tasi i atua uma o nuu e mafai ona faia e tusa ma ana mea mamana.
6 E moni lava na ia laveaiina lo latou tamā o Aperaamo, le Eperu, mai le lima o Nimarota, ma mai lima o lona nuu uma o e na tele taimi na saili e fasioti ia te ia.
7 Na ia laveaʻiina foʻi o ia mai le afi na lafo i ai o ia e le tupu o Nimarota, ma na laveaʻiina foʻi o ia e lona Atua mai le afi.
8 O ai foʻi se isi e mafai ona faia faʻapea? E moni lava o Aperaamo lea na fasiotia tupu e toʻalima o Elama, ʻina ʻua latou paʻi atu i le ataliʻi o lona uso sa nonofo i Sotoma i na aso.
9 ʻUa ia puʻeina foʻi lana ʻauʻauna sa faʻamaoni i lona ʻāiga ma ni nai tagata o lana ʻau, ʻua latou tuliloa tupu o Elama i le po e tasi ma fasiotia i latou, ma toe faʻafoʻi atu i le ataliʻi o lona uso ana mea uma na latou ʻaveʻesea mai ʻiā te ia.
10 E mautinoa lava ua outou iloa o loo matuā fiafia le Atua o nei Eperu iā te i latou, ma ua latou fiafia foʻi iā te ia, auā ua latou iloa na ia laveaʻiina i latou mai o latou fili uma.
11 Faauta foi ona o lona alofa i lona Atua, na ave ai e Aperaamo lona atalii pele e toatasi ma le loto i ai e avatu o ia o se taulaga mu i lona Atua, a na le seanoa le Atua na taofia o ia mai le faia o lenei mea, semanū ua ia faia ona o lona alofa i lona Atua.
12 Ua silafia e le Atua ana galuega uma, ma ua tautō atu iā te ia, ma folafola atu iā te ia o le a ia laveaʻiina ona atalii ma lana fanau uma mai puapuaga uma o le a oo iā te i latou, auā ua ia faia lenei mea, ma ona o lona alofa i lona Atua ua taofia ai lona alofa mutimutivale i lana tama.
13 Pe tou te leʻi faʻalogo ea i mea na faia e lo latou Atua iā Farao le tupu o Aikupito, ma Apimeleko le tupu o Kira, i le faoa faamalosi o le avā a Aperaamo, o lē na fai mai e uiga iā te ia, "O loʻu tuafafine o ia," neʻi latou fasiotia o ia ona o ia, ma mafaufau e faoa faamalosi o ia e fai ma avā? Ma na faia e le Atua iā te i latou ma o latou tagata mea uma na e faʻalogo i ai.
14 Faʻauta foʻi, na matou vaʻai atu i o matou mata ʻua sau ʻiā te ia Esau, le uso o Iakopo, ma tagata e toʻafa selau, ma le faʻamoemoe e fasioti ʻiā te ia, auā na ia manatua ʻua ia faoa le faʻamanuiaga a lona tamā.
15 ʻUa alu atu o ia e faʻafetaiaʻi ʻiā te ia ʻina ʻua sau o ia mai Suria, e fasioti i le tinā ʻatoa ma ana fānau, ma o ai ʻea na laveaʻiina o ia mai ona lima, vaganā ai lona Atua na ia faʻatuatua i ai? Na ia laveaʻiina o ia mai le lima o lona uso ma lima foʻi o ona fili, ma e mautinoa lava o le a toe puipuia i latou e ia.
16 O ai e lē iloa o lo latou Atua lea na musuia i latou i le malosi e faia ai i le aai o Sekema le mea leaga na outou faalogo i ai?
17 Pe ana le seanoa lo la'ua Atua na la fa'atuatua i ai, e mafai ea e ni tagata se to'alua ona fa'aumatia se ʻaʻai tele fa'apenei e pei o Sekema? o lana tala lea ma na ia faia lenei mea ʻiā te i la'ua, o le fasiotia lea o ē nonofo i le ʻaʻai i lo la'ua ʻaʻai.
18 E mafai ea ona e manumalo i ē ua ō mai faʻatasi mai lou ʻaʻai e tau ma i latou uma, e tusa lava pe oʻo atu le toʻatele e afe e fesoasoani ʻiā te oe?
19 E mautinoa lava ua outou iloa ma malamalama e lē o outou o mai e tau ma i latou, a ua outou o mai e tau ma lo latou Atua o lē na filifilia i latou, o le mea lea ua outou o mai ai uma i le aso nei e faʻaumatia ai.
20 O lea la, ia outou ʻaloʻese mai lenei mea leaga o loʻo outou taumafai e faʻaosofia iā te outou lava, auā e sili atu mo outou le ʻaua neʻi ō atu e tau ma i latou, e ui lava ina toʻaitiiti i latou, auā o lo latou Atua o loʻo faʻatasi ma i latou.
21 Ua faalogo tupu o sa Amorī i upu uma a o latou faufautua, ona matuā fefefe ai lea o latou loto, ua latou fefefe foʻi i atalii o Iakopo ma ua lē fia tau ma i latou.
22 Ua latou uaʻi atu o latou taliga i upu a o latou faufautua, ma ua latou faalogo i a latou upu uma, ma ua matuā fiafia tupu i upu a faufautua, ma ua latou faia faapea.
23 ʻOna liliu atu lea o tupu ma ʻalo ʻese mai ataliʻi o Iakopo, auā ʻua latou lē lototetele e faʻalatalata atu ʻiā te i latou e tau ma i latou, auā ʻua matuā fefefe i latou ʻiā te i latou, ʻua liu suāvai foʻi o latou loto i totonu ʻiā te i latou i lo latou matataʻu ʻiā te i latou.
24 Auā na sau lenei mea mai le Aliʻi ʻiā te i latou, auā na faʻafofoga o ia i tatalo a ana ʻauʻauna o Isaako ma Iakopo, auā na latou faʻatuatua ʻiā te ia; ʻona toe foʻi atu lea o ia tupu uma ma a latou ʻau i lea aso, taʻitasi i lona lava ʻaʻai, ʻua latou le tau i lea aso ma ataliʻi o Iakopo.
25. ʻUa tumau pea ataliʻi o Iakopo i lo latou tofiga i lea aso seʻia oʻo i le afiafi i luma o le mauga o Sekono; ʻua iloa foʻi e ataliʻi o Iakopo ʻua lē ō mai ia tupu e tau ma i latou, ʻona toe foʻi atu lea o ataliʻi o Iakopo i o latou nuʻu.

MATAUPU 36

1 O ona po ia na faaali mai ai le Alii ia Iakopo, ua faapea mai, Tulai ia, alu i Peteli ma nofo ai iina, ma fai ai se fata faitaulaga i le Alii o le na faaali mai ia te oe, o le na laveaiina oe ma ou atalii mai le puapuaga.
2 Ona tulaʻi lea o Iakopo ma ona ataliʻi ma ana mea uma, ma latou ō atu i Peteli e tusa ma le afioga a le ALIʻI.
3 E iva sefulu ma le iva tausaga o Iakopo ina ua alu aʻe o ia i Peteli, ma sa nonofo Iakopo ma ona atalii ma tagata uma sa faatasi ma ia i Peteli i Lusa, ma sa ia fausia ai iina se fatafaitaulaga i le Alii o lē na faaali mai ia te ia, ma sa nonofo Iakopo ma ona atalii i Peteli mo le ono masina.
4O ona po ia na oti ai Tepora le afafine o Usa, o le tausi ia Repeka, o lē sa faʻatasi ma Iakopo; na tanu o ia e Iakopo i lalo ifo o Peteli i lalo o le laʻau aluna sa i ai.
5 ʻUa oti foʻi Repeka le afafine o Petueli, le tinā o Iakopo, i lea lava aso i Heperona, o Kiriata-arapa lea, na tanumia o ia i le ana o Makapelu na faʻatau e Aperaamo mai le fānauga a Heti.
6O tausaga o le soifuaga o Repeka e selau ma le tolugafulu ma le tolu o tausaga; ona oti ai lea o ia. ʻUa faʻalogo Iakopo ʻua oti lona tinā o Repeka, ʻona tagi tele ai lea o ia i lona tinā, ʻua matuā tagi foʻi o ia ʻiā te ia, ʻatoa ma Tepora na tausi ʻiā te ia i lalo o le laʻau aluna, ʻua ia faʻaigoaina foʻi lea mea o Aluna-pakata.

7 Ona maliu ai lea o Lapana le Suria i na aso, auā na taia o ia e le Atua auā na ia solia le feagaiga sa i le va o ia ma Iakopo.
8 Ua selau tausaga o Iakopo ina ua faaali mai le Alii ia te ia, ma faamanuia ia te ia ma faaigoa ia te ia o Isaraelu; ona to ai lea o Rasela le avā a Iakopo i na aso.
9 O le taimi lea na ō atu ai Iakopo ma ana mea uma mai Peteli e alu i le aiga o lona tamā i Heperona.
10 A o latou savavali pea i le ala, ma ua toe itiiti le ala e oo atu ai i Efarata, ona fanau lea e Rasela o se tama tane, ua faigata tele lona fanau ona oti ai lea o ia.
11. ʻUa tanu o ia e Iakopo i le ala i Efarata, o Peteleema foʻi lea; ʻua ia faʻatūina foʻi le faʻailoga i luga o lona tuʻugamau, o loʻo i ai lava ʻua oʻo mai i le aso nei; o aso o Rasela e fagafulu ma le lima tausaga, ʻona oti ai lea o ia.
12. ʻUa faaigoa foʻi e Iakopo lona ataliʻi na fānau mai ʻiā te ia, o lē na fānau mai e Rasela ʻiā te ia, o Peniamina; auā na fānau o ia ʻiā te ia i le nuʻu i le itū taumatau.
13 Ua mavae le maliu o Rasela, ona faatuina lea e Iakopo lona faleie i le faleie o lana auauna fafine o Pila.
14 Ona o lenei mea, sa matauʻa Reupena i lona tinā o Lea, ma sa tumu o ia i le ita tele, ua tulai o ia ma le ita tele, ua alu atu i le faleie o Pila, ona aveese lea e ia le moega o lona tamā.
15 O le taimi lea na aveese ai le vaega o le tofi o le ulumatua, faatasi ai ma tofi o le tupu ma le faitaulaga, mai atalii o Reupena, auā na ia faaleagaina le moega o lona tamā, ma na tuuina atu le tofi o le ulumatua ia Iosefa, o le tofi o le tupu ia Iuta, ma le tofi o le faitaulaga ia Levi, auā na faaleagaina e Reupena le moega o lona tamā.
16 O gafa ia o Iakopo o ē na fanaua iā te ia i Patanarama, e toʻasefululua atalii o Iakopo.
17 O atalii o Lea; o Reupena le ulumatua, ma Simeona, ma Levi, ma Iuta, ma Isakara, ma Sepulona, ma lo latou tuafafine o Tina; o atalii o Rasela, o Iosefa ma Peniamina.
18 O tama a Selepa le auauna fafine a Lea, o Kato ma Asera; o tama a Pila le auauna fafine a Rasela, o Tanu ma Nafatali; o atalii ia o Iakopo na fanaua ia te ia i Patanarama.
19 Ona ō atu lea o Iakopo ma ona ataliʻi ma ana mea uma, ma latou oʻo atu i Mamere, o Kiriata-arapa lea, o Heperona lea, o le mea lea na āumau ai Aperaamo ma Isaako, a o Iakopo ma ona ataliʻi ma ana mea uma, na latou nonofo faʻatasi ma lona tamā i Heperona.
20 Ona ō atu lea o lona uso o Esau ma ona atalii, ma ana mea uma i le nuu o Seira, ma nonofo ai, ma maua ai a latou fanua i le nuu o Seira; ma ua fanafanau le fanauga a Esau ma ua matuā faatoateleina i le nuu o Seira.
21 O lenei gafa o Esau na fanaua e ia i le nuu o Kanana, o atalii o Esau e toalima.
22Ua fanaua foi e Ata ia Esau lana ulumatua o Elifasa; ua ia fanaua foi ia te ia o Reuelu; ua fanaua foi e Alipama ia te ia o Iuso, ma Ialama, ma Koru.
23 O ataliʻi ia o Esau na fānau ʻiā te ia i le nuʻu o Kanana; o ataliʻi foʻi o Elifasa le ataliʻi o Esau; o Timanu, o Omara, o Sefo, o Katamo, o Kinasa, ma Amaleka; o ataliʻi foʻi o Reuelu; o Nakata, o Sera, o Sama ma Misa.
24O ataliʻi o Ieusa o Timenata, ma Aleva, ma Ieteta; o ataliʻi foʻi o Ialama o Ala, ma Finora, ma Kinasa.
25O ataliʻi foʻi o Koru; o Timanu, ma Mepesara, ma Makatialu, ma Erama; o i latou ia o ʻāiga o ataliʻi o Esau e tusa ma o latou matai i le nuʻu o Seira.
26 O igoa nei o atalii o Seira le Hori, o ē na nonofo i le laueleele o Seira, o Lotana, o Sobala, o Sepeono, o Ana, o Tisana, o Esera ma Tisona, o atalii e toafitu ia.
27 O ataliʻi o Lotana o Hori, ma Hemana, ma lo latou tuafafine o Timena, o Timena lea, o lē na ō atu ʻiā Iakopo ma ona ataliʻi, a ʻua latou lē faʻalogo ʻiā te ia; ʻona alu ai lea o ia, ʻua fai ma palake a Elifasa le ataliʻi o Esau, ʻua fānaua foʻi e ia ʻiā te ia o Amaleka.
28O ataliʻi foʻi o Sovala o Alevana, ma Manaka, ma Epalu, ma Sefo, ma Onama; o ataliʻi foʻi o Sepeono o Aia ma Ena; o Ena lea na maua le ʻau Iemima i le vao ʻina o fafaga e ia asini a Sepeono lona tamā.
29 A o fafagaina e ia asini a lona tamā, sa ia taʻitaʻiina i latou i le vao i taimi eseese e fafaga ai i latou.
30. ʻUa oʻo i le aso na ia ʻaveina ai i latou i le tasi o toafa i le matafaga, e feagai ma le vao o le nuʻu, a o fafaga o ia ʻiā te i latou, faʻauta, ʻua agi mai le afā tele mai le isi itu o le sami, ma paʻū i luga o asini sa fafaga ai, ʻona latou tutū uma ai lea.
31 Mulimuli ane, e tusa ma le selau ma le luafulu manu tetele ma mataʻutia na ō mai mai le vao i le isi itu o le sami, ma ua latou oʻo uma i le mea sa i ai asini, ma latou nonofo ai iina.
32 O na manu, mai lo latou ogatotonu i lalo, sa foliga i le fanau a tagata, ma mai lo latou ogatotonu i luga, o nisi sa foliga i urosa, a o nisi sa foliga i keepha, ma siʻusiʻu i tua mai le va o latou tauʻau e oo ifo i le eleele, e pei o siʻusiʻu o le ducheephath, ma o nei manu sa o mai ma tiʻetiʻe i luga o nei asini, ma taʻitaʻi ese i latou, ma ua latou o ese atu e oʻo mai i le aso nei.
33 Ona faalatalata atu lea o le tasi o nei manu ia Ana ma lavea o ia i lona siusiu, ona sola ese ai lea o ia mai lea mea.
34 Ma ina ua ia vaai atu i lenei galuega sa matuā fefe lava o ia i lona ola, ma sa sola ese o ia ma alu atu i le aai.
35 Ona ia faamatala atu lea i ona atalii ma ona uso mea uma na tutupu ia te ia, ma e toatele tagata na o atu e saili asini, a e lei maua i latou, ma e lei toe o atu Ana ma ona uso i lea mea talu mai lena aso, auā sa matua fefefe lava i o latou ola.
36 O ataliʻi o Ana le ataliʻi o Seira, o Tisono ma lona tuafafine o Alipama; o ataliʻi o Tisono o Hemtano, o Esepana, o Itirana ma Kerana; o ataliʻi o Esera o Pileana, o Savana ma Akana; o ataliʻi o Tisono o Usa ma Arana.
37 O aiga ia o atalii o Seira le tagata Hori, e tusa ma o latou matai i le laueleele o Seira.
38 Sa nonofo Esau ma ana fanau i le laueleele o Seira le Hori, o le tagata sa nonofo i le laueleele, ma sa i ai a latou fanua ma sa fanafanau ma faateleina tele, ma sa nonofo Iakopo ma ana fanau ma a latou mea uma ma lo latou tamā o Isaako i le laueleele o Kanana, e pei ona poloai mai ai le Alii ia Aperaamo lo latou tamā.

MATAUPU 37

1 O le tausaga e tasi le selau ma le lima o le soifuaga o Iakopo, o le iva lea o tausaga o le nofo ai o Iakopo ma lana fanau i le nuu o Kanana, na sau ai o ia mai Patanarama.
2 O aso ia na malaga ai Iakopo ma ana fanau mai Heperona, ma latou ō ma toe foʻi atu i le aai o Sekema, o i latou ma a latou mea uma, ma latou nonofo ai, auā na maua e le fanauga a Iakopo ni fanua lafulemu ma lelei mo a latou

lafumanu i le aai o Sekema, ona toe fausia lea o le aai o Sekema, ma sa i ai iina pe tusa ma le tolu selau tane ma fafine.

3 Sa nonofo Iakopo ma ana fanau ma ana mea uma i le fasi fanua lea na faʻatau e Iakopo mai ia Hamoro le tamā o Sekema, ina ua sau o ia mai Patanarama aʻo leʻi fasia e Simeona ma Levi le aai.

4 Ua faalogo tupu uma o sa Kanana ma sa Amorī o ē na siomia le aai o Sekema ua toe foi mai atalii o Iakopo i Sekema ma nonofo ai.

5 Ua latou fai atu, Pe toe o mai ea atalii o Iakopo le Eperu i le aai ma nonofo ai, pe a uma ona latou fasia ona tagata ma tuliesea i latou? Pe latou te toe foi mai ea nei ma tuliesea foi e o nonofo i le aai pe fasioti ia te i latou?

6Ua toe faapotopoto tupu uma o Kanana, ma ua latou faapotopoto faatasi e tau ma Iakopo ma ona atalii.

7. ʻUa ʻauina atu foʻi e Iasuvi le tupu o Tapanaka le feʻau i tupu uma na te tuaoi, ʻiā Elena le tupu o Kaasa, ma Iuri le tupu o Sailo, ma Paratona le tupu o Kasara, ma Susi le tupu o Saretona, ma Lapana le tupu o Petekorana, ma Sabir le tupu o Otenaima, ʻua faʻapea atu,

8. ʻInā sau ia ʻiā te aʻu ma fesoasoani mai ʻiā te aʻu, ʻinā tatou fasi ʻiā Iakopo le Eperu ma ona ataliʻi, ʻatoa ma ana mea uma; auā ʻua toe ō mai i latou i Sekema e fai mōna, ma fasioti i ē nonofo ai e pei o muamua.

9 ʻUa faʻapotopoto uma nei tupu ma ʻua ō mai faʻatasi ma a latou ʻautau uma, o se nuʻu e matuā toʻatele e pei o le oneone i le matafaga, ma ʻua latou i luma uma o Tapenaka.

10 Ona alu atu lea o Iasupo le tupu o Tapanaka e tau ma i latou ma lana ʻautau uma, ma tolauapi faatasi ma i latou i le itu e feagai ma Tapanaka i tua atu o le aai, ma ua vaevaeina nei tupu uma i vaega e fitu, o ʻautau e fitu e faasaga i atalii o Iakopo.

11 Ona latou auina atu lea o se feʻau ia Iakopo ma lona atalii, ua faapea atu, “Inā ō mai ia outou uma ia i matou, ina ia tatou talanoa faatasi i le fanua laugatasi, ma taui ma sui i tagata o Sekema o ē na outou fasiotia i lo latou aai, ma o le a outou toe foʻi atu nei i le aai o Sekema ma nonofo ai, ma fasioti ona tagata e pei ona sa i ai muamua.”

12 Ua faalogo atalii o Iakopo i lenei mea, ona matuā ita ai lea o i latou i upu a tupu o Kanana, ona faataalise lea o atalii e toasefulu o Iakopo ma tutu i luga, ua taitasi ma fusi a latou auupega o le taua; atoa ma a latou auauna e toaselau ma le toalua ua faaauupegaina i le taua.

13 Ona ō atu lea o nei tagata uma, o atalii o Iakopo faatasi ma a latou auauna, e agai atu i nei tupu, faatasi ai ma Iakopo lo latou tamā, ma sa latou tutu uma i luga o le faaputuga o mea o Sekema.

14 Ona tatalo lea o Iakopo i le Alii mo ona atalii, ma faaloaloa atu ona lima i le Alii, ma faapea atu, Le Atua e, o oe o le Atua Silisiliese, o oe o lo matou tamā, na e faia i matou ma o matou o galuega a ou aao; Ou te aioi atu ia e laveai oʻu atalii i lou alofa mutimutivale mai lima o o latou fili, o e o mai i le aso nei e tau ma i latou ma faaola i latou mai o latou lima, aua o loo i lou aao le mana ma le malosi, e faaola ai le toaitiiti mai le toatele.

15 Ia e foaʻi mai i oʻu ataliʻi, o au auauna, le malosi o le loto ma le lototoa e tau ai ma o latou fili, e faatoʻilaloina i latou, ma faiaʻina o latou fili ia paʻuʻū i o latou luma, ma aua neʻi oti oʻu ataliʻi ma a latou auauna i lima o le fanauga a Kanana.

16 ʻAe afai e lelei ʻiā te oe le aveeseina o ola o oʻu ataliʻi ma a latou ʻauʻauna, ʻia e talia i latou i lou alofa tele i lima o au ʻauʻauna, ʻina ʻia lē faʻaumatia i latou i le asō i lima o tupu o sa Amorī.

17 Ua uma ona tatalo Iakopo i le Alii, ona luluina lea o le lalolagi mai lona tulaga, ua pogisa foi le la, ona fefefe ai lea o nei tupu uma, ua oo foi ia i latou le atuatuvale tele.

18 Ua faafofoga le Alii i le tatalo a Iakopo, ma ua faagaeetia e le Alii loto o tupu uma ma a latou autau i le fefe ma le mata'u o atalii o Iakopo.

19 Auā na faʻalogoina e le Aliʻi le leo o kariota, ma le leo o solofanua malolosi mai ataliʻi o Iakopo, ma le leo o se ʻautau tele o loʻo mulimuli atu ʻiā te i latou.

20. ʻUa matuā fefefe nei tupu i ataliʻi o Iakopo, a o latou tutū i o latou fale ʻie, faʻauta, ʻua osofaʻi mai ataliʻi o Iakopo ʻiā te i latou, faʻatasi ma tagata e toʻaselau ma le toʻasefulu ma le lua, ma le ʻalaga tele ma le mataʻutia.

21 ʻUa iloa atu e tupu ataliʻi o Iakopo o loʻo agaʻi mai ʻiā te i latou, ʻona atili ai lea o lo latou fefe, ma ʻua latou faʻamoemoe e sola ʻese mai luma o ataliʻi o Iakopo e pei o le taimi muamua, ʻae ʻaua neʻi tau ma i latou.

22 A ʻua latou lē toe sola, o loʻo faʻapea ane, “O se mea e māsiasi ai i tatou pe a tatou sola faʻalua i luma o tagata Eperu.”

23 Ona faalatalata atu lea o atalii o Iakopo ma faasaga atu i nei tupu uma ma a latou autau, ma sa latou vaai atu, ma faauta, o se nuu malosi tele, e toatele e pei o le oneone o le sami.

24 ʻOna valaʻau atu lea o ataliʻi o Iakopo i le ALIʻI, ʻua faʻapea atu, “Le ALIʻI e, fesoasoani mai ia ʻiā te i matou, fesoasoani mai ma tali mai ʻiā te i matou; auā matou te faʻatuatua ʻiā te oe, ʻaua foʻi neʻi e oti i matou i lima o nei tagata lē peritomeina, o ē ʻua oʻo mai ʻiā te i matou i le aso nei.”

25 Ona fusifusia lea e atalii o Iakopo a latou auupega o le taua, ua latou taitasi ma ave lana talita ma lana tao, ma latou faalatalata atu e tau.

26. ʻUa muamua atu Iuta, le ataliʻi o Iakopo, i ona uso, ʻatoa ma ana ʻauʻauna e toʻasefulu faʻatasi ma ia, ʻona alu atu lea o ia e faʻasaga i nei tupu.

27 O Iasupa, le tupu o Tapanaka, na muamua atu foʻi ma lana ʻautau i luma o Iuta, ma na vaʻaia e Iuta Iasupa ma lana ʻautau o loʻo oʻo mai ʻiā te ia, ʻona tupu ai lea o le ita tele o Iuta, ma ʻua mu lona ita i totonu ʻiā te ia, ʻona ia faʻalatalata atu lea i le taua ma ʻua faʻamalosi ai Iuta e ola.

28 Sa agaʻi atu Iasupo ma lana ʻautau uma i Iuta, ma sa tiʻetiʻe o ia i luga o se solofanua malosi tele ma le mamana, ma o Iasupo o se tagata toa tele, ma ua ufitia i le uʻamea ma le apamemea mai le ulu e oo i vae.

29 A o tiʻetiʻe o ia i le solofanua, na ia fanafana ū i ona lima e lua mai luma ma tua, e pei ona masani ai o ia i ana taua uma, e leʻi misia lava e ia le mea na ia faʻatatau i ai ana ū.

30 ʻUa sau Iasupo e tau ma Iuta, ma ʻua fana mai ni ū fanafana e tele ʻiā Iuta, ʻona fusifusia lea e le ALIʻI le lima o Iasupo, ma o ū fanafana uma na ia fana na toe oso atu i luga o ana lava ʻau.

31 E ui i lea, sa faaauau pea ona agaʻi atu Iasupo ia Iuta, e luʻi ia te ia i ū fanafana, ae o le mamao i le va o i laʻua e tusa ma le tolusefulu kupita, ma ina ua vaai atu Iuta ia

Iasupo o loo fanafana atu ana ū ia te ia, sa ia tamo'e atu ia te ia ma lona malosi tele ma le ita tele.
32 Ona sii a'e lea e Iuta se maa tele mai le eleele, e ono sefulu sekeli lona mamafa, ona tamo'e atu lea o Iuta iā Iasupa, ma taia o ia i le maa i lona talita, ona te'i ai lea o Iasupa i le taia, ma pa'ū ifo ai mai lana solofanua i le eleele.
33. 'Ona masaesae lea o le talita mai le lima o Iasuba, ma 'ua oso atu i le mamao e tusa ma le sefulu ma le lima kupita i le malosi o le ta, ma 'ua pa'ū ai le talita i luma o le isi 'au.
34 Ma o tupu na o mai ma Iasupa na latou vaaia mai le mamao le malosi o Iuta, le atalii o Iakopo, ma mea na ia faia ia Iasupa, ona latou matuā fefefe ai lea ia Iuta.
35 'Ua latou fa'apotopoto ane i le toagalauapi a Iasupa, 'ua va'aia lona vāvāō, 'ona se'i lea e Iuta lana pelu ma fasiotia tagata e to'afagafulu ma le to'alua o le toagalauapi a Iasupa, 'ona sola 'ese ai lea o le toagalauapi uma a Iasupa i luma o Iuta, e leai se tasi na tete'e atu 'iā te ia, 'ona latou tu'ua lea o Iasupa ma sola 'ese 'iā te ia, a o Iasupa sa pa'ū pea i le 'ele'ele.
36. 'Ua iloa e Iasupo 'ua sola 'ese tagata uma o lana 'autau 'iā te ia, 'ona ia fa'avave lea ma tula'i ma le fefe e tau ma Iuta, ma 'ua tu i ona vae e fa'asaga atu 'iā Iuta.
37 Na tau le taua e Iasupo ma Iuta i le tasi taimi, ma tuu le talita i le isi talita, ona sosola ese ai lea o tagata a Iasupo, auā sa matuā fefefe i latou ia Iuta.
38 Ona tago lea o Iasupo i lana tao i lona lima e taia ai Iuta i lona ulu, a ua vave ona tuu e Iuta lana talita i lona ulu i le tao a Iasupo, ona lavea ai lea o le talita a Iuta i le tao a Iasupo, ma ua masaesae ai foi le talita.
39 Ua iloa e Iuta ua masaesae lona talita, ona vave lea ona ia toso lana pelu ma taia Iasupo i ona tapuvae, ma tipi ese ona vae, ona pa'ū ai lea o Iasupo i le eleele, ma pa'ū ifo ai le tao mai lona lima.
40 Ona vave lea ona tago Iuta i le tao a Iasupo, ma vavae ese lona ulu ma togi i ona vae.
41 'Ua va'aia fo'i e atali'i o Iakopo le mea na faia e Iuta 'iā Iasupā, 'ona latou taufetuli uma atu lea i le 'autau a isi tupu, 'ona tau ai lea o atali'i o Iakopo ma le 'autau a Iasupā, ma 'autau a tupu uma sa i ai iinā.
42. 'Ua fasia fo'i e atali'i o Iakopo o latou tagata e sefulu ma le lima afe, ma 'ua latou fasia i latou e peiseaī 'ua latou fasi i ni la'au 'aina, a 'ua sōsōla ē na totoe mo o latou ola.
43 A o loo tū pea Iuta i tafatafa o le tino maliu o Iasupo, ma sa ia aveese le ofutau u'amea o Iasupo.
44 'Ua 'ave'ese fo'i e Iuta le u'amea ma le 'apamemea sa i tafatafa o Iasupa, fa'auta fo'i, o ali'i e to'aiva o ali'i o Iasupa na ō mai e tau ma Iuta.
45 Ona faataalise lea o Iuta ma sii a'e le maa mai le eleele, ma ia taia ai le ulu o le tasi o i latou, ona gau ai lea o lona ulupoo, ma pa'ū ifo fo'i le tino o le solofanua i le eleele.
46. A o ta'ita'i'au e to'avalu na totoe, 'ua latou va'aia le malosi o Iuta, 'ona matuā fefefe ai lea o i latou ma 'ua latou sōsōla; 'ua tuliloa fo'i i latou e Iuta fa'atasi ma ona tagata e to'asefulu, ma 'ua latou maua atu 'iā te i latou ma fasiotia i latou.
47 Ma sa faaauau pea ona faatoilaloina e atalii o Iakopo autau a tupu, ma sa latou fasiotia le toatele o i latou, ae o na tupu sa tutu ma le lototoa faatasi ma o latou kapeteni, ma sa lei sola ese mai o latou nofoaga, ma sa latou alalaga faasaga ia i latou o a latou autau na sosola ese mai luma o atalii o Iakopo, ae leai se tasi na fia faalogo ia i latou, aua sa latou fefefe i o latou ola ne'i latou oti.
48 Ona toe fo'i mai lea o atalii uma o Iakopo ma ua latou faato'ilaloina 'autau a tupu, ma ua latou o mai i luma o Iuta, a o Iuta o loo fasiotia pea alii e toavalu o Iasuba, ma ua latou to'esea o latou ofu.
49 Ua iloa atu fo'i e Levi ia Elona le tupu o Kaasa, o loo aga'i mai iā te ia, faatasi ma ona ta'ita'i'au e to'asefulufā e fasioti iā te ia, ae e le'i iloa ma le mautinoa e Levi.
50 Ua faalatalata atu Elona ma ona taitai, ona tepa lea o Levi i tua ma iloa atu ua tau le taua i ona tua, ona taufetuli lea o Levi ma ana auauna e toasefululua, ona latou o atu lea ma fasiotia Elona ma ona taitai i le pelu.

MATAUPU 38

1 Ua sau Iuri le tupu o Sailo e fesoasoani iā Elona, ua faalatalata atu o ia iā Iakopo, ona toso lea e Iakopo lana 'aufana sa i lona lima ma fana ai Iuri i le ū, ma maliu ai o ia.
2 Ua maliu Iuri le tupu o Sailo, ona sosola ese lea o tupu e toafa na totoe mai o latou tulaga faatasi ai ma isi kapeteni, ma sa latou taumafai e sola ese, ua faapea atu, Ua leai so matou malosi e faasaga i tagata Eperu ina ua uma ona latou fasiotia tupu e toatolu ma o latou kapeteni o e na sili atu le malolosi nai lo i matou.
3 'Ua iloa e atali'i o Iakopo 'ua ō 'ese tupu o totoe mai o latou nofoaga, 'ona latou tuliloa lea 'iā te i latou, 'ua sau fo'i Iakopo mai le fa'aputuga o Sekema mai le mea sa tu ai o ia, 'ona latou tuliloa lea o tupu ma 'ua latou fa'alatalata atu 'iā te i latou fa'atasi ma a latou 'au'auna.
4'Ua iloa atu e tupu ma ali'i 'au ma a latou 'autau 'ua latalata atu atali'i o Iakopo 'iā te i latou, 'ona latou fefefe ai lea i o latou ola ma 'ua latou sōsōla se'ia o'o atu i le 'a'ai o Kasara.
5 'Ua tuliloa i latou e atali'i o Iakopo se'ia o'o i le faitoto'a o le 'a'ai o Kasara, ma 'ua latou fasia tupu ma a latou 'autau i le fasiga tele, e tusa ma le fa afe tagata; a o latou fasia le 'autau a tupu, sa pisi Iakopo i lana 'aufana ma fa'amalosi o ia e fasia tupu, 'ona ia fasiotia lea o i latou uma.
6. 'Ua ia fasiotia fo'i Paratona le tupu o Kasara i le faitoto'a o le 'a'ai o Kasara, 'ona ia fasiotia lea o Susi le tupu o Saretona, ma Lapana le tupu o Petekorini, ma Sabir le tupu o Makenaima, ma 'ua ia fasiotia i latou uma i aū, o le aū e tasi i a latou ta'ito'atasi, ma 'ua latou oti ai.
7 'Ua iloa e atali'i o Iakopo 'ua oti tupu uma ma 'ua latou tete'e ma sola 'ese, 'ona latou fa'aauau pea lea o le tau'a ma 'autau a tupu i luma o le faitoto'a o Kasara, ma 'ua latou fasiotia pea o latou tagata e tusa ma le fa selau.
8. E to'atolu auauna a Iakopo na pa'u'ū i lea taua, 'ua iloa fo'i e Iuta 'ua oti ana 'au'auna e to'atolu, 'ona matuā tigā ai lea o ia, 'ua ita tele fo'i o ia i sa Amorī.
9A o tagata uma na totoe o le 'autau a tupu sa matuā fefefe i o latou ola, ma sa latou taufetuli ma talepe le faitoto'a o pā o le 'a'ai o Kasara, ma sa latou ulu atu uma i le 'a'ai mo lo latou saogalemu.
10 Ona latou lalafī lea i le ogatotonu o le aai o Kasara, auā o le aai o Kasara sa matuā tele ma lautele, ma ina ua ulufale atu nei 'autau uma i le aai, ona taufetuli atu lea o atalii o Iakopo ia te i latou i le aai.

11 Ona ō atu lea o tagata totoa e to‘afa, e iai le poto masani i le taua, ma tutu i luma o le faitoto‘a o le aai, ma pelu ma tao ua se‘i i o latou lima, ma ua latou tutu fa‘afesaga‘i ma atali‘i o Iakopo, ma ua latou lē fa‘atagaina i latou e ulu atu i le aai.
12 Ona tamo‘e lea o Nafatali ma alu ane i le va o i la‘ua, ma fasiotia ni isi o i la‘ua i lana pelu, ma vavae ese o la‘ua ulu i le tasi lava le fasiga.
13 Ona faliu atu lea o ia i le isi toalua, ma faauta ua sosola i laua, ona tuliloa lea e ia i laua, ma maua i laua, ma fasi i laua ma fasioti i laua.
14 Ua oo atu atalii o Iakopo i le aai ma vaai atu, faauta, o loo i ai se isi pa i le aai, ona latou saili lea i le faitotoa o le pa, a ua le maua, ona oso lea o Iuta i luga o le pa, ona mulimuli atu lea o Simeona ma Levi ia te ia, ona latou o ifo ai lea mai le pa i totonu o le aai.
15 Ona fasiotia lea e Simeona ma Levi tane uma na taufetuli atu i le aai mo le saogalemu, atoa ma tagata o le aai faatasi ma a latou avā ma tamaiti, na la fasiotia i le mata o le pelu, ma ua alu a‘e le alalaga o le aai i le lagi.
16 Ona oso atu lea o Tanu ma Nafatali i luga o le pā e vaai po o le ā le pogai o le vāvāō, auā na popole atalii o Iakopo i o latou uso, ma ua latou faalogo i tagata o le aai o loo fetagisi ma aioi atu, o loo faapea mai, Ave a matou mea uma i le aai ma o ese, tau lava ina aua le fasiotia i matou.
17 Ina ua uma ona fasia e Iuta, Simeona, ma Levi tagata o le aai, ona latou a‘e lea i luga o le pā ma valaau atu ia Tanu ma Nafatali, o ē sa i luga o le pā, atoa ma isi o latou uso, ona ta‘u atu lea e Simeona ma Levi iā i latou le ala e ulufale atu ai i le aai, ona ō mai lea o atalii uma o Iakopo e aumai mea na faoa.
18. ‘Ua faoa fo‘i e atali‘i o Iakopo mea o le ‘a‘ai o Kasara, o mamoe ma povi, ‘atoa ma meatotino, ‘ua latou faoa mea uma na mafai ‘ona faoa, ‘ona latou ō ‘ese lea mai le ‘a‘ai i lea aso.
19 O le aso na sosoo ai, na ō atu ai atalii o Iakopo i Sarton, auā na latou fa‘alogo o lo‘o fa‘apotopoto tagata o Sarton sa totoe i le 'a‘ai e tau ma i latou ona o le fasiotia o lo latou tupu, ma o Sarton o se 'a‘ai maualuga tele ma puipuia, ma sa i ai se pā malosi loloto e si‘omia ai le 'a‘ai.
20 O le poutū o le pā e tusa ma le lima sefulu kupita, ma lona lautele e fa sefulu kupita; e leai se mea e mafai ona ulufale atu ai se tagata i le aai ona o le pā. Ua iloa atu e atalii o Iakopo le pā o le aai, ona latou saili lea i ai se auala e ui atu ai, a ua le maua.
21 Auā o le faitoto‘a i le ‘a‘ai sa i tua, ma o tagata uma e fia ulufale i le ‘a‘ai e ui atu i lea auala ma feoa‘i solo i le ‘a‘ai atoa, ona ulufale atu lea o ia i le ‘a‘ai.
22 Ua iloa e atalii o Iakopo ua latou lē maua se ala e ulufale atu ai i le aai, ona matuā ita ai lea o i latou. Ua iloa fo‘i e tagata o le aai ua ō mai atalii o Iakopo iā i latou, ona matuā fefefe ai lea o i latou, auā ua latou faalogo i lo latou malosi ma mea ua latou faia iā Kasa.
23 E le‘i mafai e tagata o le aai o Sarton ona ō atu e tau ma atalii o Iakopo ina ua uma ona faapotopoto i le aai e tau ma i latou, ne‘i latou ulufale atu i le aai, ae ina ua latou iloa atu o loo latou o mai e tau ma i latou, sa latou matuā fefefe lava iā i latou, auā ua latou faalogo i lo latou malosi ma mea ua latou faia iā Kasara.
24 O lea na vave ai ona aveese e tagata o Sarton le alalaupapa o le auala o le aai, mai lona tulaga, a o lei taunuu mai atalii o Iakopo, ma ua latou aumaia i totonu o le aai.
25 ‘Ua ō mai atali‘i o Iakopo ma saili le ala i totonu o le ‘a‘ai, a ‘ua lē maua; ‘ua ō a‘e fo‘i tagata o le ‘a‘ai i le tumutumu o le pā, ma va‘ai atu, fa‘auta, o lo‘o sailia e atali‘i o Iakopo se ala i totonu o le ‘a‘ai.
26. ‘Ua fa‘a‘ole‘ole fo‘i e tagata o le ‘a‘ai atali‘i o Iakopo mai luga o le pā, ma ‘ua latou fetu‘u ‘iā te i latou, ‘ua fa‘alogo fo‘i atali‘i o Iakopo i le fa‘a‘ole‘olega, ‘ona matuā ita tele ai lea o i latou, ‘ua mu ai lo latou ita i totonu ‘iā te i latou.
27. ‘Ua ita fo‘i atali‘i o Iakopo ‘iā te i latou, ‘ona latou tutū lea ma osooso i luga o le ‘olo i le malosi o lo latou malosi, ma ‘ua latou sopo‘ia le lautele o le ‘olo e fagafulu kupita.
28. ‘Ua latou sopo‘ia le pā, ‘ona latou tutu ai lea i lalo o le pā o le ‘a‘ai, ma ‘ua latou iloa ai o faitoto‘a uma o le ‘a‘ai ‘ua si‘omia i faitoto‘a u‘amea.
29 Ua faalatalata atu atalii o Iakopo e talepe faitoto‘a o le aai, a ua lē faatagaina e tagata o le aai, auā ua latou togiina atu maa ma aū mai luga o le pā.
30 O le faitau aofa‘i o tagata sa i luga o le pā e tusa ma le fa selau tagata, ma ina ua iloa e atalii o Iakopo e le‘i fa‘atagaina i latou e tagata o le aai e tatala faitoto‘a o le aai, ona latou ososo lea ma a‘e i le tumutumu o le pā, ma ua muamua atu Iuta i le itu i sasa‘e o le aai.
31 Ona mulimuli atu lea o Kato ma Asera iā te ia i le tulimanu i sisifo o le aai, o Simeona ma Levi i le itu i mātū, ma Tanu ma Reupena i le itu i saute.
32 A o tagata sa i luga o le pā, o ē sa nonofo i le aai, ua latou iloa atu o loo o mai atalii o Iakopo ia te i latou, ona latou sosola ese ai lea mai le pā, ma ō ifo i le aai, ma lafi i totonu o le aai.
33 ‘Ona fa‘alatalata atu lea o Isakara ma Nafatali o ē na totoe i lalo o le pā, ma latou talepeina faitoto‘a o le ‘a‘ai, ma latou tutuina le afi i faitoto‘a o le ‘a‘ai, ‘ua liu suavai ai le u‘amea, ‘ona ō atu lea o atali‘i uma o Iakopo i le ‘a‘ai, o i latou ma o latou tagata uma, ‘ua latou tau ma ē na nonofo i le ‘a‘ai o Sarton, ma latou fasiotia i latou i le pelu, e leai se tasi na tu i o latou luma.
34. ‘Ua sola ‘ese tagata e tusa ma le lua selau nai le ‘a‘ai, ‘ona latou ō uma lea ma lafi i le tasi ‘olo i le ‘a‘ai, ‘ua tuliloa i latou e Iuta se‘ia o‘o i le ‘olo; ‘ua ia lepetia fo‘i le ‘olo, ‘ua pa‘ū i luga o tagata, ‘ona oti ai lea o i latou uma.
35 Ona ō a‘e lea o atalii o Iakopo i le ala i luga o le taualuga o le ‘olo, ma latou va‘ai atu, ma fa‘auta, o lo‘o i ai se isi ‘olo malosi ma maualuga i se mea mamao i le aai, ma ua oo atu lona tumutumu i le lagi, ona faataalise lea o atalii o Iakopo ma ō ifo, ma ō atu ma a latou tagata uma i le ‘olo, ma latou maua ai ua tumu i tane, fafine ma tamaiti e tusa ma le tolu selau.
36 Ma sa fasiotia e atalii o Iakopo na tagata i le olo ma sa latou sosola ese mai ia te i latou.
37. ‘Ua tuliloa i latou e Simeona ma Levi, ‘ona ō mai lea ‘iā te i latou o tagata malolosi ma totoa e to‘asefululua mai le mea na latou lafi ai.
38 Ma o na tagata e toasefululua na latou tau malosi faasaga ia Simeona ma Levi, ma e le mafai e Simeona ma Levi ona manumalo ia i laua, ma o na tagata totoa na gauia talita o Simeona ma Levi, ma na taia e le tasi o i laua le ulu o Levi i lana pelu, ina ua vave ona tuu e Levi lona lima i lona ulu, auā na fefe o ia i le pelu, ma na taia e le pelu le

lima o Levi, ma na itiiti lava se mea na manaomia e ia i le lima o Levi ina ua vavae ese.
39‘Ona tago lea o Levi i le pelu a le toa i lona lima, ma ‘ave fa‘amalosi mai le tagata, ‘ona ia taia ai lea o le ulu o le toa, ma vavae‘eseina lona ulu.
40 Ona faalatalata atu lea o tagata e toasefulutasi e tau ma Levi, auā na latou iloa atu ua fasiotia le tasi o i latou, ona tau ai lea o atalii o Iakopo, a ua le mafai e atalii o Iakopo ona manumalo ia te i latou, auā o tagata malolosi tele ia.
41 Ua iloa e atalii o Iakopo e le mafai ona latou manumalo ia i latou, ona alaga lea o Simeona i se leo tele ma le malosi tele, ua ofo foi le toa e toasefulu ma le tasi i le leo o le alaga a Simeona.
42 Sa iloa mamao e Iuta le leo o le ‘alaga a Simeona, ‘ona taufetuli atu lea o Nafatali ma Iuta ‘iā Simeona ma Levi ma o latou talita, ‘ua latou maua i latou o tau ma na toa malolosi, ‘ua lē mafai ‘ona manumālō ‘iā te i latou auā ‘ua gauia o latou talita.
43 Ua iloa e Nafatali ua gauia talita o Simeona ma Levi, ona ia ave lea o talita e lua mai ana auauna ma aumai ia Simeona ma Levi.
44 I lea aso, na tau ai Simeona, Levi, ma Iuta ma le toa e to‘atolu e to‘asefulu ma le to‘atasi se‘ia oo i le goto o le la, a ua latou lē mafai ona manumalo iā i latou.
45 Ma ua ta‘u atu lenei mea ia Iakopo, ma sa matuā faanoanoa o ia, ma sa tatalo o ia i le Alii, ma sa o atu o ia ma Nafatali lona atalii e tau ma nei toa malolosi.
46 Ona faalatalata atu lea o Iakopo ma toso lana aufana, ma ua faalatalata atu i tagata malolosi, ma fasiotia ni tagata se toatolu o latou i le aufana, ma ua toe liliu atu le toavalu na totoe, ma faauta, ua tau le taua faasaga ia i latou i luma ma tua, ma sa latou matua fefefe i o latou ola, ma sa le mafai ona tutu i luma o atalii o Iakopo, ma ua latou sosola ese mai o latou luma.
47. A o latou sola ese, na latou fetaia‘i ma Tanu ma Asera o lo‘o ō mai ‘iā te i latou; ‘ona latou osofa‘i fa‘afuase‘i lea ‘iā te i latou, ma tau ma i latou, ma fasiotia ai ni isi e to‘alua o i latou; a ‘ua tuliloa i latou e Iuta ma ona uso, ma latou fasia ē na totoe o i latou ma fasiotia i latou.
48 Ona toe fo‘i mai lea o atalii uma o Iakopo ma feoa‘i solo i le aai, e sa‘ili pe mafai ona latou maua ni tagata, ma ua latou maua ni taulele‘a e tusa ma le to‘aluafulu i totonu o se ana i le aai, ma ua fasiotia i latou uma e Kato ma Asera, ma ua osofa‘ia e Tanu ma Nafatali isi tagata na sosola ese mai le ‘olo lona lua, ma ua latou fasiotia i latou uma.
49 Ona fasiotia lea e atalii o Iakopo tagata uma o le aai o Sarton, a o fafine ma tamaiti na latou tuua i le aai, ma e lei fasiotia i latou.
50 O tagata malolosi uma lava o le ‘a‘ai o Sarton, e tuliloa e le to‘atasi o i latou le to‘aafe, ‘ae lē sola ese le to‘alua mai le sefulu afe o isi tagata.
51 ‘Ua fasiotia fo‘i e atali‘i o Iakopo tagata uma o le ‘a‘ai o Sarton i le pelu, ‘ua leai se tasi na tete‘e atu ‘iā te i latou, ‘ua tu‘ua fo‘i fafine i le ‘a‘ai.
52 ‘Ua ‘ave e atali‘i o Iakopo mea uma o le ‘a‘ai, ma ‘ua latou faoa mea na latou manana‘o ai, ‘ua latou ‘ave fo‘i lafu mamoe ma povi ma mea mai le ‘a‘ai, ‘ua faia fo‘i e atali‘i o Iakopo ‘iā Sartona ma ona tagata e pei ‘ona latou faia ‘iā Hasara ma ona tagata, ‘ona latou liliu lea ma ō ‘ese.

MATAUPU 39

1 ‘Ua ō atu atali‘i o Iakopo nai le ‘a‘ai o Sartona, ‘ua latou savavali pe tusa ma le lua selau kupita, ‘ona latou fetaia‘i lea ma ē nonofo i Tapanaka o lo‘o ō mai ‘iā te i latou, auā na latou ō atu e tau ma i latou, auā ‘ua latou fasia le tupu o Tapanaka ma ana tagata uma.
2 O i latou uma na totoe i le aai o Tapanaka, na latou o mai e tau ma atalii o Iakopo, ma sa latou mafaufau e toe faoa mai ia te i latou mea na faoa e Hasara ma Saretona.
3 O isi tagata o Tapanaka na tau ma atalii o Iakopo i lea mea, ma na fasia i latou e atalii o Iakopo, ma latou sosola ese ai i o latou luma, ma latou tuliloa i latou i le aai o Arepelana, ma na latou pa‘u‘ū uma ai i luma o atalii o Iakopo.
4 Ua toe fo‘i mai atalii o Iakopo ma ō mai i Tapenaka, e faoa mea a Tapenaka, ma ina ua latou taunuu i Tapenaka, ua latou faalogo ua o atu le nuu o Arepela e faafetaiai ia i latou e laveai mea a o latou uso, ona tuua lea e atalii o Iakopo ni tagata e toasefulu i Tapenaka e faoa mea a le aai, ona latou o atu lea e faasaga i le nuu o Arepela.
5 Ona ō atu lea o tagata o Arepela ma a latou avā e tau ma atalii o Iakopo, auā o a latou avā e poto masani i le taua, ma na latou ō atu, e tusa ma le fa selau tane ma fafine.
6‘Ona ‘alalaga lea o atali‘i uma o Iakopo ma le leo tele, ma ‘ua latou taufetuli uma atu i ē nonofo i Arepelana, ma le leo tele ma le ofoofogia.
7 Ua faalogoina e ē nonofo i Arepelana le leo o le alalaga a atalii o Iakopo, ma lo latou tagi e pei o le leo o leona, e pei fo‘i o le tagi a le sami ma ona peau.
8 Sa ootia o latou loto i le fefe ma le mata’u ona o atalii o Iakopo, ma sa matuā fefefe i latou ia te i latou, ma latou sola ese ai i o latou luma i le aai, a ua tuliloa i latou e atalii o Iakopo i le faitotoa o le aai, ma ua latou maua i latou i le aai.
9‘Ua tau fo‘i atali‘i o Iakopo ma i latou i le ‘a‘ai, ‘ua fetogi fo‘i e fafine uma atali‘i o Iakopo o latou ma‘a, ma sa matuā faigata lava le taua ‘iā te i latou i lea aso atoa se‘ia o‘o i le afiafi.
10 Ma sa lē mafai e atalii o Iakopo ona manumalo iā te i latou, ma sa toetoe lava a oti atalii o Iakopo i lenā taua, ma sa alalaga atu atalii o Iakopo i le Alii ma sa latou maua le malosi tele i le afiafi, ma sa fasiotia e atalii o Iakopo tagata uma o Arepelana i le pelu, o tane, o fafine ma tamaiti laiti.
11 O ē na totoe fo‘i o le nu‘u na sosola ‘ese mai Sarton, na fasiotia i latou e atali‘i o Iakopo i Arepelan, ma na faia e atali‘i o Iakopo ‘iā Arepelan ma Tapana e pei ‘ona latou faia ‘iā Hasara ma Sarton, ‘ua iloa fo‘i e fafine ‘ua oti ali‘i uma, ‘ona latou ō a‘e lea i luga o taualuga o le ‘a‘ai ma fasi atali‘i o Iakopo i le fa‘a‘ū ifo o ma‘a e pei o le timu.
12 Ona faataalise lea o atalii o Iakopo ma ulu atu i le aai, ma ua latou pu‘e fafine uma ma fasiotia i latou i le pelu; ua faoa fo‘i e atalii o Iakopo mea uma na faoa, o lafu mamoe, o povi, atoa ma povi.
13 Ua faia e atalii o Iakopo iā Makenaima e pei ona latou faia iā Tapenaka, iā Hasara ma iā Sailo, ona latou liliu ese lea mai iinā ma ō ese.
14 I le aso lima, na faalogo ai atalii o Iakopo ua faapotopoto le nuu o Kaasa e tau ma i latou, auā ua latou fasiotia lo latou tupu ma o latou kapeteni, auā sa i ai

kapeteni e sefulufa i le aai o Kaasa, ma ua fasiotia i latou uma e atalii o Iakopo i le taua muamua.
15 Ona oofu ai lea o atalii o Iakopo i a latou auupega o le taua i lea aso, ma latou ō atu e tau ma ē nonofo i Kaasa, ma sa i ai i Kaasa se nuu malolosi ma le malolosi o le nuu o sa Amorī, ma o Kaasa o le aai sili ona malosi ma sili ona puipuia i aai uma o sa Amorī, ma sa i ai ona pā e tolu.
16 Ua oo atu atalii o Iakopo i Kaasa, ma ua latou iloa ai ua loka faitotoʻa o le aai, ma ua tutu pea tagata e tusa ma le lima selau i le tumutumu o le pā pito i fafo, ma o le nuu e toatele e pei o le oneone i le matafaga o loo lamalama i atalii o Iakopo mai tua o le aai i ona tua.
17 Ua faalatalata atu atalii o Iakopo e tatala faitotoa o le aai; a o latou faalatalata atu, faauta, o e sa lalafi i tua o le aai ua o mai mai o latou nofoaga ma siosiomia atalii o Iakopo.
18 Sa siʻomia ataliʻi o Iakopo i le va o tagata o Kaasa, ma sa i o latou luma ma tua le taua; o tagata uma sa i luga o le pā, sa latou togi atu iā i latou aū ma maʻa mai le pā.
19 Ua iloa e Iuta ua mamafa tele tagata o Kaasa mo i latou, ona latou alalaga lea ma le leotele ma le leotele, ma ua matuā fefefe tagata uma o Kaasa i le leo o le alaga a Iuta, ma ua paʻuʻū tagata mai le pā i lona alaga tele, ma o i latou uma sa i fafo ma totonu o le aai sa matuā fefefe i o latou ola.
20. ʻUa faʻalatalata atu pea ataliʻi o Iakopo e talepe faitotoʻa o le ʻaʻai, ʻona togi lea e tagata o Kaasa ni maʻa ma ni aū ʻiā te i latou mai luga o le pā, ma faʻaoso i latou ʻia sōsōla ʻese mai le faitotoʻa.
21 Ua toe foʻi mai atalii o Iakopo e tau ma tagata o Kaasa sa faatasi ma i latou mai tua o le aai, ma latou fasia i latou ma le matuā leaga, e peiseaī ua latou fasia ni laau o le vineka, ma ua latou lē mafai ona tetee atu i atalii o Iakopo, auā ua oo iā i latou le fefe ma le mataʻu i le alalaga a Iuta.
22 Ona fasiotia lea e atalii o Iakopo o tane uma sa i fafo o le aai, ma sa faalatalata atu pea atalii o Iakopo e ulufale atu i le aai, ma tau i lalo o pa o le aai, ae sa le mafai ona latou faia aua o tagata uma o Kaasa sa totoe i le aai sa siomia pa o Kaasa i itu uma, o lea sa le mafai ai e atalii o Iakopo ona faalatalata atu i le aai e tau ma i latou.
23 ʻUa faʻalatalata atu ataliʻi o Iakopo i le tasi tulimanu e tau ai i lalo o le pā, ʻona togi atu lea e tagata o Kaasa o ufanafana ma maʻa ʻiā te i latou e pei o timuga tetele, ʻona latou sōsōla lea mai lalo o le pā.
24. ʻUa iloa foʻi e le nuʻu o Kaasa sa i luga o le pā, e le mafai e ataliʻi o Iakopo ʻona manumālō ʻiā te i latou i lalo o le pā, ʻona latou tauemu lea i ataliʻi o Iakopo i nei ʻupu, ʻua faʻapea atu,
25 O le ā le mea ua tupu iā te oe i le taua, ua e lē mafaia ai ona manumalo? Pe e mafai ea ona e faia i le aai malosi o Kaasa ma ona tagata e pei ona e faia i aai o sa Amorī e leʻi malolosi tele? E moni lava na e faia ia mea i ē vaivai iā i matou, ma fasiotia i latou i le faitotoʻa o le aai, auā e leai so latou malosi ina ua latou fefefe i le leo o lau alaga.
26 Pe mafai ea ona outou tau i lenei nofoaga? E mautinoa lava o le a outou oti uma iinei, ma o le a matou taui ma sui mo na aai na outou faatafunaina.
27 ʻUa matuā faʻaʻoleʻole foʻi e ē nonofo i Kaasa ataliʻi o Iakopo ma faʻaleaga ʻiā te i latou i o latou atua, ma ʻua faʻaauau pea ʻona togi atu ʻiā te i latou aū ma maʻa mai le pā.
28 Ua faalogo Iuta ma ona uso i upu a ē nonofo i Kaasa, ona matuā tupu ai lea o lo latou ita; ua mataua foi Iuta i lona Atua i lenei mea; ua valaau atu o ia, ua faapea atu, Le Alii e, fesoasoani mai, ia e auina mai se fesoasoani ia te i matou ma o matou uso.
29 ʻOna tamoʻe mamao lea o ia ma lona malosi atoa, ʻua i lona lima lana pelu ʻua seʻi; ʻona oso lea o ia nai le ʻeleʻele ma ʻua alu aʻe i le pā i le malosi tele, ma ʻua paʻū ifo lana pelu mai lona lima.
30 Ona alalaga lea o Iuta i luga o le pā, ma sa matuā fefefe tagata uma sa i luga o le pā, ma sa paʻuʻū nisi o i latou mai le pā i totonu o le aai ma oti ai, a o i latou sa i luga o le pā, ina ua latou vaaia le malosi o Iuta, sa matuā fefefe lava i latou ma sosola mo o latou ola i totonu o le aai mo le saogalemu.
31 ʻUa lototetele nisi e tau ma Iuta i luga o le pā, ma ʻua latou latalata atu e fasioti ʻiā te ia ʻina ʻua latou vaʻai ʻua leai se pelu i le lima o Iuta, ʻona latou mafaufau lea e lafo ʻiā te ia mai le pā i ona uso, ʻona ō mai lea o tagata e toʻaluafulu o le ʻaʻai e fesoasoani ʻiā te i latou, ʻona latou siʻomia lea o Iuta ma ʻua latou ʻalalaga uma ʻiā te ia, ma faʻalatalata atu ʻiā te ia ma pelu ʻua seʻi, ma ʻua latou faʻamataʻuina Iuta, ʻona ʻalaga atu lea o Iuta i ona uso mai le pā.
32 Ona toso lea e Iakopo ma ona atalii le aufana mai lalo o le pa, ma latou fasiotia ni tagata se toatolu sa i luga o le pa, ma sa faaauau pea ona tagi Iuta ma sa ia alaga atu, Le Alii e, fesoasoani mai ia i matou, Le Alii e, laveai mai ia i matou, ua ia alaga atu ma le leo tele i luga o le pa, ma ua lagona le alaga mai le mea mamao.
33 ʻUa uma lenei ʻalaga, ʻona toe ʻalaga lea o ia, ʻua matuā fefefe tagata uma sa siʻomia Iuta i luga o le pā, ʻona latou taʻitasi lea ma lafo lana pelu mai lona lima i le leo o le ʻalaga ma le gatete o Iuta, ʻua latou sōsōla.
34. ʻOna ʻave lea e Iuta o pelu na paʻuʻū mai o latou lima, ʻona tau ai lea o Iuta ma i latou ma fasiotia ai o latou tagata e toʻaluafulu i luga o le pā.
35 E tusa ma le toʻavalugafulu tane ma fafine na ō aʻe pea i le pā mai le ʻaʻai ma latou siʻomia Iuta, ma ʻua faʻaosofia e le ALIʻI le fefe o Iuta i o latou loto, ʻua lē mafai ai ʻona latou faʻalatalata atu ʻiā te ia.
36 Ona toso lea e Iakopo ma i latou uma sa iā te ia le ʻaufana mai lalo o le pā, ma fasiotia ai e i latou tagata e toʻasefulu i luga o le pā, ma ua latou paʻuʻū i lalo o le pā, i luma o Iakopo ma ona ataliʻi.
37. ʻUa iloa e le nuʻu i luga o le pā ʻua paʻū o latou tagata e toʻaluafulu, ʻona latou taufetuli atu lea ʻiā Iuta ma pelu ʻua seʻi, a ʻua lē mafai ʻona latou faʻalatalata atu ʻiā te ia auā sa matuā fefefe i latou i le malosi o Iuta.
38. ʻUa sau foʻi le tasi o latou toa, o Aruta lona igoa, e taia Iuta i le pelu, ʻona vave lea ʻona tuʻu e Iuta lana talita i lona ulu, ʻona lavea lea o le talita e le pelu, ʻua vaeluaina.
39 Ma o lenei toa ina ua uma ona ia fasia Iuta sa sola ese mo lona ola, i le fefe ia Iuta, ma sa see ona vae i luga o le pa ma sa pa'ū o ia i totonu o atalii o Iakopo o e sa i lalo ifo o le pa, ma sa fasi o ia e atalii o Iakopo ma fasioti ia te ia.
40. ʻUa tiga le ulu o Iuta ʻona o le ta a le toa, ma ʻua toetoe lava a oti Iuta i lea mea.
41 ʻUa faʻalogo i ai Tanu, ʻona ʻalaga lea o Iuta i luga o le pā ona o le tiga na mafua mai i le taia, ʻona mū ai lea o lona ita i totonu ʻiā te ia, ʻua tulaʻi foʻi o ia ma alu mamao

ma tamoʻe ma oso aʻe mai le ʻeleʻele ma aʻe i luga o le pā ma lona ita tele ma le malosi tele.
42 Ina ua oo atu Tanu i luga o le pā e lata ane i Iuta, ona sosola lea o tagata uma i luga o le pā, o ē na tetee atu iā Iuta, ma latou ō aʻe i le pā lona lua, ma latou togi atu aū ma maa iā Tanu ma Iuta mai le pā lona lua, ma taumafai e tuliese i latou mai le pā.
43. ʻUa lavea Tanu ma Iuta i ū fanafana ma maʻa, ma ʻua toetoe lava a fasiotia i latou i luga o le pā; o mea uma foʻi na sola i ai Tanu ma Iuta mai le pā, na osofaʻia ai i latou i ū fanafana ma maʻa mai le pā lona lua.
44 Sa i ai pea Iakopo ma ona atalii i le faitotoʻa o le aai i lalo o le pā muamua, ma sa lē mafai ona latou toso a latou aufana e faasaga i tagata o le aai, auā sa lē mafai ona vaaia i latou e i latou, ona o lo latou i ai i luga o le pā lona lua.
45 A o Tanu ma Iuta, ina ua lē toe mafai ona la onosaia maa ma aū na paʻū ifo iā i laʻua mai le pā lona lua, ona la oso atu lea i le pā lona lua e lata ane i tagata o le aai, ma ina ua iloa e tagata o le aai sa i luga o le pā lona lua ua oʻo mai Tanu ma Iuta iā i laʻua i luga o le pā lona lua, ona latou alalaga uma lea ma ō ifo i lalo i le va o pā.
46 Ua faalogo Iakopo ma ona atalii i le leo o le alalaga mai tagata o le aai, a o latou i ai pea i le faitotoa o le aai, ua latou popole ia Tanu ma Iuta o ē na lē vaaia e i latou, auā o i latou o loo i luga o le pa lona lua.
47 Ona alu aʻe lea o Nafatali ma lona ita tele ma le malosi tele, ma oso i luga o le pā muamua e vaai po o le a le mea na mafua ai le vāvāō o le alaga na latou faalogoina i le aai, ona faalatalata atu lea o Isakara ma Sepulona e talepe faitotoʻa o le aai, ma ua latou tatalaina faitotoʻa o le aai ma ulu atu i le aai.
48 Ona oso lea o Nafatali mai le pa muamua i le pa lona lua, ma ua sau e fesoasoani i ona uso, atoa ma tagata o Kaasa sa i luga o le pa, ina ua iloa e Nafatali o le toatolu lea ua sau e fesoasoani i ona uso, ona latou sosola uma ai lea ma ifo i le aai, ona oo atu lea o Iakopo ma ona atalii uma ma o latou taulelea uma i le aai ia te i latou.
49 Ona ō ifo lea o Iuta ma Tanu ma Nafatali mai le pā i totonu o le aai ma tuliloa ē na nonofo i le aai, a o Simeona ma Levi sa i fafo o le aai ma sa latou lē iloa ua tatalaina le faitotoʻa, ma sa latou ō aʻe mai iina i le pā ma ō ifo i o latou uso i totonu o le aai.
50 Ua ō ifo uma tagata o le aai i totonu o le aai, ma ua ō mai atalii o Iakopo iā i latou i itu eseese, ma ua tau le taua ma i latou mai luma ma tua, ma ua matuā fasia i latou e atalii o Iakopo, ma fasiotia ai le tusa ma le lua sefulu afe o i latou, o tane ma fafine, e leai se tasi o i latou na mafai ona tetee atu i atalii o Iakopo.
51. ʻOna tafe tele lea o le toto i le ʻaʻai, ʻua pei o se alia, ʻua tafe atu foʻi le toto e pei o se alia i le pito i tua o le ʻaʻai, ma ʻua oʻo atu i le toafa o Petechorin.
52 Ua iloa mamao atu e tagata o Petechorin le toto o loo tafe mai le aai o Kaasa, ona taufetuli atu lea o tagata e tusa ma le toafitugafulu mai ia i latou e vaai i le toto, ma ua latou oo atu i le mea o iai le toto.
53 Ma sa latou mulimuli i le ala o le toto ma oo atu i le pa o le aai o Kaasa, ma sa latou vaaia le toto o loo tafe mai le aai, ma sa latou faalogoina le leo o le alaga mai tagata o Kaasa, aua ua alu aʻe i le lagi, ma sa faaauau pea ona tafe tele le toto e pei o se vaitafe o le vai.
54 O ataliʻi uma o Iakopo sa fasia pea ē na nonofo i Kaasa, ma sa latou fasia i latou seʻia oʻo i le afiafi, e tusa ma le lua sefulu afe o tane ma fafine; ʻua fai ane foʻi le nuʻu o Korinā, "E moni lava o le galuega lenei a tagata Eperu, auā o loʻo latou tau pea i ʻaʻai uma o sa Amorī."
55 Ona faataalise lea o le nuu ma taufetuli atu i Petechorin, ma ua taitasi ma ave ana auupega o le taua, ma ua latou valaau atu i tagata uma o Petechorin, o e na fusifusia foi a latou auupega o le taua e o e tau ma atalii o Iakopo.
56 Ua uma ona fasia e atalii o Iakopo ē na nonofo i Kaasa, ona latou feoaʻi solo lea i le aai e faoa mea a ē na fasiotia, ma ua oo atu i le ogatotonu o le aai, ona latou fetaiaʻi ai lea ma ni tagata malolosi se toʻatolu, e leai se pelu i o latou lima.
57ʻUa ō atu ataliʻi o Iakopo i le mea sa i ai i latou, ʻona sola ʻese lea o tagata malolosi, ʻua puʻe foʻi e le tasi o i latou ia Sepulona, o lē na ia iloa o se tauleʻaleʻa ma puʻupuʻu, ʻua ia tulei ʻiā te ia i lona malosi i le ʻeleʻele.
58 Ona tamoʻe atu lea o Iakopo iā te ia ma lana pelu, ona fasi lea e Iakopo o ia i le pelu i lalo o lona sulugatiti, ma tipiina o ia i ni vaega se lua, ona paʻū lea o le tino maliu iā Sepulona.
59ʻUa faʻalatalata mai foʻi le lona lua, ʻua puʻe ʻiā Iakopo e faʻapaʻū ʻiā te ia i le ʻeleʻele; ʻona faliu atu lea o Iakopo ʻiā te ia ma ʻalaga atu ʻiā te ia; a ʻua taufetuli atu Simeona ma Levi, ʻua la fasi ʻiā te ia i le pelu ma faʻapaʻū ʻiā te ia i le ʻeleʻele.
60. ʻOna tulaʻi lea o le tagata malosi mai le ʻeleʻele ma le ita tele ma le malosi tele; ʻua sau Iuta ʻiā te ia aʻo leʻi tu i luga o lona vae, ma ʻua ia taia lona ulu i le pelu, ʻua vaeluaina lona ulu ma ʻua oti ai.
61 A o le toa lona tolu, ua iloa atu ua fasiotia ana soa, ona sola ese lea o ia mai luma o atalii o Iakopo, ma ua tuliloa o ia e atalii o Iakopo i le aai; a o sola le toa, na ia maua ai se tasi o pelu a ē nonofo i le aai, ona tago lea o ia i ai ma faliu atu i atalii o Iakopo ma tau ma i latou i le pelu lea.
62 ʻOna tamoʻe lea o le toa i Iuta e taia lona ulu i le pelu; a ʻua leai se talita i le lima o Iuta; a o taumafai o ia e taia o ia, ʻona vave ʻona tago lea o Nafatali i lona talita ma tuʻu i le ulu o Iuta, ʻona lavea lea e le pelu a le toa le talita o Nafatali, ʻona sao ai lea o Iuta ai le pelu.
63 Ona taufetuli atu lea o Simeona ma Levi i le tagata malosi ma a la pelu ma taia malosi o ia i a la pelu, ona ulu atu lea o pelu e lua i le tino o le tagata malosi ma vaeluaina i ni vaega se lua.
64 Ona fasiotia lea e atalii o Iakopo o toa e toatolu i lea lava aso, faatasi ai ma tagata uma o Kaasa, ua lata ina goto le la.
65 Ona savavali lea o atalii o Iakopo i Kaasa ma faoa mea uma o le aai, e oo lava i tamaiti ma fafine latou te leʻi faatagaina e ola, ua faia foi e atalii o Iakopo ia Kaasa e pei ona latou faia ia Saretona ma Sailo.

MATAUPU 40

1 ʻUa ʻave e ataliʻi o Iakopo mea uma na maua mai Kaasa, ma latou ō atu i le po nai le ʻaʻai.
2 Sa latou ō atu ma savavali atu i le ʻolo o Petechorin, ma sa ō atu tagata o Petechorin i le ʻolo e faafetaiaʻi i latou, ma i le pō lava lea na tau ai atalii o Iakopo ma tagata o Petechorin, i le ʻolo o Petechorin.

3 O tagata totoa uma lava o Petechorin, e leai se tasi o i latou na fia sola ese mai luma o le afe o tagata, ma sa latou tau i lea po i luga o le olo, ma sa lagona atu o latou alalaga i lea po mai se mea mamao, ma sa lūlūina le eleele i la latou alalaga.
4 Ma sa fefefe atalii uma o Iakopo i na tagata, auā sa latou lē masani i le tau i le pōuliuli, ma sa matuā fenumiai i latou, ma sa alalaga atu atalii o Iakopo i le Alii, ua faapea atu, Ia e fesoasoani mai ia i matou le Alii e, laveai mai i matou ina ia matou lē oti i lima o nei tagata e le peritomeina.
5 Ona faafofoga lea o le Alii i le leo o atalii o Iakopo, ma ua mafua ai e le Alii le mata'u tele ma le fenumiai i tagata o Petechorin, ma ua latou tau le tasi i le isi i le pogisa o le po, ma ua latou fefasia'i i le toatele.
6. ʻUa iloa foʻi e ataliʻi o Iakopo, ʻua aumaia e le Aliʻi le agaga faʻapiʻopiʻo i totonu o na tagata, ma ʻua latou tau le tasi ma le isi, ʻona latou ō atu lea mai le ʻau a tagata o Petechorin ma ō atu i le ala ifo o le ʻolo o Petechorin, ma faʻaauau ai, ma ʻua latou nonofo ai ma le saogalemu faʻatasi ma a latou taulele'a i lea po.
7 Ma sa tau le nuu o Petechorin i le po atoa, o le tasi tagata ma lona uso, ma le isi ma lona tuaoi, ma sa latou alalaga i itu uma i luga o le olo, ma sa lagona atu la latou alalaga mai le mea mamao, ma sa gatete le lalolagi atoa i lo latou leo, auā sa sili atu lo latou malosi nai lo tagata uma o le lalolagi.
8Ua faalogo foi i le taalili o le alaga i lea po e i latou uma e nonofo i aai o sa Kanana, o sa Heti, o sa Amori, o sa Hivi, ma tupu uma o Kanana, atoa ma i latou sa i le isi itu o Ioritana.
9Ona latou fai ane lea, E moni lava o taua ia a Eperu o e tau ma aai e fitu, na o mai ia te i latou; o ai ea se na te mafaia ona tetee atu i na Eperu?
10 O i latou uma sa nonofo i aai o sa Kanana, ma i latou uma sa i le isi itu o Ioritana, sa matuā fefefe i le fanauga a Iakopo, auā sa latou faapea ane, Faauta, e faapea lava ona faia ia i tatou e pei ona faia i na aai, auā o ai se na te mafaia ona tetee atu i lo latou malosi tele?
11. ʻUa matuā tele lava le tagi a tagata Koroni i lea po, ma ʻua faʻateleina pea; ʻua latou fefaʻaʻai seʻia oʻo i le taeao, ma ʻua fasiotia ai le toʻatele o i latou.
12 Ua tafa mai le taeao, ona tulaʻi lea o atalii uma o Iakopo i le taeao ma ō aʻe i le ʻolo, ma ua latou fasiotia ē na totoe o le ʻau Koronā i se auala mataʻutia, ma ua fasiotia i latou uma i le ʻolo.
13 Ua oo mai le aso ono, ma ua vaaia e tagata uma o Kanana mai se mea mamao tagata uma o Petechorin ua taʻoto i le olo o Petechorin, ua salalau solo e pei o tino o mamoe ma ʻoti.
14ʻUa ʻave foʻi e ataliʻi o Iakopo mea uma na latou faoa mai Kaasa, ʻua latou ō atu i Petechore; ʻua latou maua ai le ʻaʻai ʻua tumu i tagata e pei o le oneone o le sami; ʻona latou tau ai lea ma i latou; ʻua fasia i latou e ataliʻi o Iakopo i lea mea seʻia oʻo i le afiafi.
15 Ua faia e atalii o Iakopo i Petekorina e pei ona latou faia iā Kaasa ma Tapanaka, ma e pei ona latou faia iā Hasara, iā Saretona ma iā Sailo.
16 Ua ave foʻi e atalii o Iakopo le vete o Petekorina ma vete uma o aai, ma ua latou toe foʻi atu i Sekema i lea lava aso.
17Ua oo atu atalii o Iakopo i le aai o Sekema, ua latou nonofo ai i tua o le aai, ona latou malolo ai lea mai le taua, ma latou nonofo ai i le po atoa.
18 O a latou auauna uma faatasi ai ma le vete uma na latou faoa mai aai, ua latou o ese atu i tua o le aai, ma ua latou le ulu atu i le aai, auā na latou faapea ane, Atonu e toe tau ma i tatou, ona latou o mai lea e vagaia i tatou i Sekema.
19. ʻUa nonofo foʻi Iakopo, ma ona ataliʻi, ma a latou ʻauʻauna i lea lava pō ma le aso na sosoo ai i le fasi fanua na faʻatau e Iakopo mai ʻiā Hamoro i tupe e lima; o mea uma foʻi na latou faoa sa ʻiā te i latou.
20 O le vete uma foʻi na faoa e ataliʻi o Iakopo, sa i le fasi fanua e tele lava e pei o le oneone i le matafaga.
21 Ua vaavaai mamao atu foʻi tagata o le nuu iā i latou, ma ua fefefe tagata uma o le nuu i atalii o Iakopo auā ua faia lenei mea, auā e leai se tupu talu mai aso anamua na faia se mea faapena.
22 Ua filifili tupu e toafitu o Kanana e faia se filemu ma atalii o Iakopo, auā ua matuā fefefe i latou i o latou ola ona o atalii o Iakopo.
23 O le aso lava lea, o le aso fitu lea, na auina atu ai e Iafia le tupu o Heperona se feʻau faalilolilo i le tupu o Ai, ma le tupu o Kipeona, ma le tupu o Salema, ma le tupu o Atulama, ma le tupu o Lakisa, ma le tupu o Kasara, ma tupu uma o Kanana ē na latou auauna iā i latou, ua faapea atu,
24 ʻInā ō aʻe ia ma aʻu, ʻinā ō mai ia ʻiā te aʻu, ʻina ʻia tatou ō atu i le fānauga a Iakopo, ʻona ʻou faia lea o se leleiga ma i latou, ma osia se feagaiga ma i latou, ʻina neʻi faʻaumatia o ʻoutou lauʻeleʻele uma i pelu a le fānauga a Iakopo, e pei ʻona latou faia ʻiā Sekema ma ʻaʻai o loʻo siʻomia ai, e pei ʻona ʻoutou faʻalogo i ai ma ʻoutou vaʻai i ai.
25 A e sau ia te aʻu, aua neʻi e ō mai ma ni tagata se toʻatele, a ia aumai e tupu taʻitasi ona aliʻi sili e toʻatolu, ma ia aumai e aliʻi taʻitasi ona aliʻi ofisa e toʻatolu.
26 ʻInā ō mai ia ʻoutou uma i Heperona, ʻona tatou ō faʻatasi lea i ataliʻi o Iakopo, ma tatou aioi atu ʻiā te i latou ʻia latou faia se feagaiga o le filemu ma i tatou.
27 ʻUa faia e ia tupu uma e pei ʻona ʻauina atu e le tupu o Heperona ʻiā te i latou, auā sa i lalo o lana fautuaga ma lana poloaʻiga i latou uma, ʻua faʻapotopoto foʻi tupu uma o Kanana e ō atu i ataliʻi o Iakopo, e faʻalelei ma i latou; ʻona toe foʻi atu lea o ataliʻi o Iakopo ma ō atu i le fanua o Sekema, auā sa latou lē faʻatuatua i tupu o le nuʻu.
28 Ua toe foʻi mai atalii o Iakopo ma nonofo i le fanua mo aso e sefulu, e leai se tasi na sau e tau ma i latou.
29 Ua iloa e atalii o Iakopo e leai se taua, ona faapotopoto lea o i latou uma ma o atu i le aai o Sekema, a o atalii o Iakopo ua nonofo i Sekema.
30 ʻUa mavae aso e fagafulu, ʻona faʻapotopoto mai ai lea o tupu uma o sa Amorī mai o latou nuʻu uma, ʻua latou ō mai i Heperona ʻiā Iafia le tupu o Heperona.
31 O le aofaʻi o tupu na ō mai i Heperona, e faʻalelei ma ataliʻi o Iakopo, e toʻaluafulu ma le tasi tupu, ma le aofaʻi o aliʻi na ō mai faʻatasi ma i latou e toʻaonosefulu ma le iva, ma o latou tagata e toʻaselau valusefulu ma le iva, ma o nei tupu uma ma o latou tagata na malolo i tafatafa o le Mauga o Heperona.

32 Ona alu atu lea o le tupu o Heperona faatasi ma ona alii e toatolu ma tagata e toaiva, ma ua tonu i nei tupu e o atu i atalii o Iakopo e faalelei.
33 Ua latou fai atu i le tupu o Heperona, "Ia e muamua atu ia i matou ma au tagata, ma tautala atu mo i matou i atalii o Iakopo, matou te mulimuli atu fo'i ia te oe ma faamaonia au upu." Ua faapea ona faia e le tupu o Heperona.
34 Ua faalogo atalii o Iakopo ua faapotopoto tupu uma o Kanana ma malolo i Heperona, ona auina atu lea e atalii o Iakopo ni a latou auauna e toafa e fai ma sipai, ua faapea atu, Ia outou o e vaavaai i nei tupu, ma suesue ma iloilo o latou tagata pe toalaiti pe toatele i latou, afai foi e toalaiti i latou, ia faitau uma i latou ma toe foi mai.
35 Ma sa ō atu faalilolilo auauna a Iakopo i nei tupu, ma faia e pei ona poloai atu ai atalii o Iakopo ia te i latou, ma i lena aso sa latou toe foi mai ai i atalii o Iakopo, ma fai atu ia te i latou, Na matou o atu i na tupu, ma e toaitiiti lava i latou, ma sa matou faitauina i latou uma, ma faauta, e lua selau valu sefulu ma le valu i latou, o tupu ma tagata.
36 Ona fai mai lea o atalii o Iakopo, E toaitiiti i latou, o le mea lea matou te le o atu uma ai ia te i latou; ua oo i le taeao ona tulai lea o atalii o Iakopo, ma filifili ni tagata e toaonogafulu ma le toalua, ma o atu faatasi ma i latou ni atalii e toasefulu o Iakopo; ona latou fusi lea o a latou auupega o le taua, auā na latou fai ane, O loo o mai i latou e tau ma i tatou, auā latou te lei iloa o loo o mai i latou e faia se filemu ma i latou.
37 Ona ō atu lea o atalii o Iakopo ma a latou auauna i le faitoto'a o Sekema, e agai atu i na tupu, faatasi ai ma lo latou tamā o Iakopo.
38 'Ua latou ō atu, fa'auta fo'i, o le tupu o Heperona, ma ali'i e to'atolu o ana 'au, ma tagata e to'aiva fa'atasi ma ia, o lo'o ō mai i le ala e tau ma atali'i o Iakopo; 'ona tepa a'e lea o atali'i o Iakopo, 'ua latou iloa mamao atu 'iā Iafia le tupu o Heperona, ma ali'i e to'atolu o ana 'au, o lo'o ō mai 'iā te i latou; a 'ua tutū atali'i o Iakopo i le faitoto'a o Sekema, 'ua lē ō atu i latou.
39 Ua faaauau pea ona alu atu le tupu o Heperona, o ia ma ana alii, seia oo ina latalata atu i atalii o Iakopo, ona ifo lea o ia ma ana alii i le eleele ia te i latou; a o nofo le tupu o Heperona faatasi ma ana alii i luma o Iakopo ma ona atalii.
40. 'Ua fai mai atali'i o Iakopo 'iā te ia, "O le ā le mea 'ua tupu 'iā te oe, le tupu o Heperona? Se a le mea 'ua e sau ai 'iā te i matou i le aso nei? Se a se mea 'e te mana'o ai 'iā te i matou?"'Ua fai mai le tupu o Heperona 'iā Iakopo, "Le ali'i e, 'ua ō mai tupu uma o Kanana e fa'alelei ma oe i le aso nei."
41Ua faalogo atalii o Iakopo i upu a le tupu o Heperona, a ua latou le usiusitai i ana upu, auā ua le faatuatua atalii o Iakopo ia te ia, auā ua latou manatu ua tautala pepelo le tupu o Heperona ia te i latou.
42 Ua iloa e le tupu o Heperona mai upu a atalii o Iakopo, latou te lei talitonu i ana upu, ona faalatalata atu lea o le tupu o Heperona ia Iakopo, ma faapea atu ia te ia, Ou te aioi atu ia te oe, lo'u alii e, ia e mautinoa ua o mai nei tupu uma ia te oe i ni feagaiga filemu, aua latou te lei o mai ma o latou tagata uma, e lei aumaia foi a latou auupega o le taua, aua ua latou o mai e saili le filemu mai lo'u alii ma ona atalii.
43 'Ona tali atu lea o atali'i o Iakopo i le tupu o Heperona, 'ua fa'apea atu, "'Inā 'a'auina atu ia nisi o tupu uma, 'ae 'āfai tou te tautala mai i le 'upu moni 'iā i matou, 'ia latou ō mai ta'ito'atasi i o matou luma, 'ae 'āfai latou te ō mai 'iā i matou e aunoa ma ni 'au'upega, 'ona matou iloa ai lea o lo'o latou sā'ili mai 'iā i matou le filemu."
44. 'Ua 'auina atu e Iafia, le tupu o Heperona, se tasi o ana tagata i tupu, 'ona latou ō atu lea i luma o atali'i o Iakopo, ma ifo atu 'iā te i latou i le 'ele'ele, 'ona nonofo lea o nei tupu i luma o Iakopo ma ona atali'i, ma latou fai atu 'iā te i latou, 'ua fa'apea atu,
45 Ua matou faalogo i mea uma na outou faia i tupu o sa Amorī i o outou pelu ma o outou lima malosi tele, e leai se tasi na mafai ona tu atu i o outou luma; o le mea lea na matou fefefe ai ia te outou ona o o matou ola, ina ne'i oo mai ia i matou e pei ona oo ia i latou.
46 O le mea lea ua matou o mai ai ia te outou e fai se feagaiga o le filemu i le va o i tatou; o lenei, ia outou osia se feagaiga o le filemu ma le faamaoni ma i matou, ina ia outou le faalavelave mai ia i matou, auā matou te lei faalavelave atu ia te outou.
47 Ua iloa fo'i e atali'i o Iakopo 'ua latou ō mai moni lava e saili le filemu mai 'iā te i latou, 'ona fa'alogo lea o atali'i o Iakopo 'iā te i latou, ma 'ua latou faia se feagaiga ma i latou.
48. 'Ua tautō atali'i o Iakopo 'iā te i latou e lē tau ma i latou, 'ua tautō fo'i tupu uma o Kanana 'iā te i latou, ma 'ua faia e atali'i o Iakopo 'iā te i latou ma pologa talu mai lea aso.
49 Mulimuli ane, ona ō mai lea o ali'i uma o nei tupu fa'atasi ma a latou tagata i luma o Iakopo, ma mea alofa i o latou lima mo Iakopo ma ona atali'i; 'ona latou ifo lea 'iā te ia i le 'ele'ele.
50 Ona uunaia lea e nei tupu atalii o Iakopo ma aioi atu ia i latou e toe faafoi atu mea uma na latou faoa mai aai e fitu o sa Amorī, ma sa faapea ona faia e atalii o Iakopo, ma ua latou toe faafoi atu mea uma na latou faoa, o fafine, o tamaiti, o manu ma mea uma na latou faoa, ma ua latou auina atu i latou e o, ma ua latou o taitasi i lona aai.
51 Ona toe ifo atu lea o nei tupu uma i atalii o Iakopo, ma sa latou auina atu pe aumai ia i latou ni meaalofa se tele i na aso, ma sa auina atu e atalii o Iakopo nei tupu ma a latou tagata, ma sa latou o ese atu ma le filemu mai ia i latou i o latou aai, ma sa toe foi atu foi atalii o Iakopo i lo latou aiga, i Sekema.
52 Sa i ai le filemu talu mai lea aso i le va o atalii o Iakopo ma tupu o Kanana, seia oo ina oo mai le fanauga a Isaraelu e fai ma o latou tofi le laueleele o Kanana.

MATAUPU 41

1 Ua oo i le amataga o le tausaga, ona malaga atu lea o atalii o Iakopo mai Sekema, ma ua latou taunuu i Heperona, i lo latou tamā o Isaako, ma ua latou nonofo ai, ae o a latou lafu mamoe ma povi sa latou fafagaina i aso uma i Sekema, auā sa i ai iina le vao lafulemu ma le lafulemu i ia aso, ma sa nonofo Iakopo ma ona atalii ma lo latou aiga uma i le vanu o Heperona.
2 O ona po ia, o le tausaga lava lea e selau ma le ono o le olaga o Iakopo, o le tausaga e sefulu fo'i talu 'ona sau Iakopo nai Patanarama, na oti ai Lea le avā a Iakopo; e limagafulu ma le tasi ona tausaga 'ina 'ua oti o ia i Heperona.

3. ‘Ua tanu fo‘i o ia e Iakopo ma ona atali‘i i le ana o le fanua o Makapelu i Heperona, na fa‘atauina e Aperaamo mai le fānauga a Heti, e fai ma fanua tanu.
4 Sa nonofo atalii o Iakopo ma lo latou tamā i le vanu o Heperona, ma sa iloa e tagata uma o le nuu lo latou malosi ma ua salalau atu lo latou ta‘uta‘ua i le nuu atoa.
5 O Iosefa fo‘i le atali‘i o Iakopo, ma lona uso o Peniamina, o atali‘i ia o Rasela, le avā a Iakopo, sa laiti lava i na aso, ma sa le‘i ō fa‘atasi ma o latou uso i o latou taua i ‘a‘ai uma o sa Amorī.
6 Ma ina ua vaai atu Iosefa i le malosi o ona uso, ma lo latou maoae, sa ia vivii atu ia i latou ma fa’aviivii ia i latou, ae sa ia fa’atulaga o ia lava e sili atu nai lo i latou, ma fa’aviivii o ia lava e sili atu nai lo i latou; ma o Iakopo, lona tamā, sa alofa fo’i ia te ia e sili atu nai lo o ona atali’i uma, auā o ia o le atali’i o lona toeaina, ma o lona alofa ia te ia, sa ia faia ai se ofu tele lanu mo ia.
7 Ua iloa e Iosefa ua sili atu le alofa o lona tamā iā te ia nai lo o ona uso, ona ia faaauau ai lea ona faamaualuga o ia lava i ona uso, ma ua ia avatu tala leaga e uiga iā i latou i lona tamā.
8Ua iloa e atalii o Iakopo le amio uma a Iosefa ia te i latou, ma le alofa tele o lo latou tamā ia te ia nai lo o i latou uma, ona latou ‘ino‘ino ai lea ia te ia, ma ua le mafai ona latou tautala filemu ia te ia i aso uma lava.
9 E sefulufitu tausaga o Iosefa, ma sa ia fa‘amaualuga pea o ia i ona uso, ma sa ia mafaufau e fa‘amaualuga o ia ‘iā i latou.
10 I lea lava taimi na ia miti ai, ua alu atu i ona uso ma faamatala atu lana miti ia te i latou, ua fai atu o ia ia te i latou, Sa ou miti i se miti, faauta foi, sa tatou fusifusia uma fusi saito i le fanua, ona tulai lea o la’u fusi saito ma tuu i luga o le eleele; ua siosiomia foi e a outou fusi saito ma ifo i ai.
11. ‘Ona tali mai lea o ona uso ‘iā te ia, ‘ua fa‘apea mai ‘iā te ia, “O le ā ‘ea le uiga o lenei miti na e miti ai? ‘Ua e manatu ‘ea i lou loto e fai ma tupu pe pule ‘iā te i matou?”
12Ua sau pea o ia, ma ta‘u atu le tala ia Iakopo lona tamā; ona sogi lea o Iakopo ia Iosefa, ina ua ia faalogo i ana upu; ona faamanuia lea e Iakopo ia Iosefa.
13 Ua iloa e atalii o Iakopo ua faamanuia e lo latou tamā ia Iosefa ma sogi atu ia te ia, ma ua alofa tele o ia ia te ia, ona latou mataua ai lea ia te ia, ma ua atili ai ona latou ‘ino‘ino ia te ia.
14 Ina ua mavae lenei mea, sa toe miti Iosefa ma faamatala atu le miti i lona tamā i luma o ona uso, ma sa fai atu Iosefa i lona tamā ma ona uso, Faauta, ua toe miti foi a’u i se miti, ma faauta, ua ifo mai ia te a’u le la ma le masina ma fetu e sefulutasi.
15 Ua faalogo lona tamā i upu a Iosefa ma lana miti, ua iloa foi e ia ua ‘ino‘ino ona uso ia Iosefa ona o lenei mea, ona aoai atu lea o Iakopo ia Iosefa i luma o ona uso ona o lenei mea, ua faapea atu, O le a le uiga o lenei miti na e miti ai, ma lenei faamaualuga i luma o ou uso e matutua ia te oe?
16 Pe e te manatu ea i lou loto e matou te ō atu ma lou tinā, atoa ma ou uso e to‘asefulu ma le to‘atasi, ma matou ifo atu ‘iā te oe, a ‘e te fai mai ‘ea nei mea?
17 Ua matau‘a ona uso iā te ia ona o ana upu ma ana miti, ma ua latou ‘ino‘ino pea iā te ia, a ua teu e Iakopo ia miti i lona loto.
18 Ua o atu atalii o Iakopo i le tasi aso e fafaga mamoe a lo latou tamā i Sekema, auā sa avea pea i latou ma leoleo mamoe i ia aso; a o fafaga atalii o Iakopo i Sekema i lea aso, ua latou faatuai, ma ua mavae le taimi e faapotopoto ai povi, a ua le taunuu i latou.
19 Ua iloa e Iakopo ua tuai ona atalii i Sekema, ona faapea ifo lea o Iakopo i lona loto, Atonu ua tulai mai tagata o Sekema e tau ma i latou, o le mea lea ua latou faatuai ai ona o mai i le aso nei.
20. ‘Ona vala‘au atu lea e Iakopo lona atali‘i o Iosefa, ma fai atu ‘iā te ia, ‘ua fa‘apea atu, “O lo‘o leoleo mamoe ou uso i Sekema i le aso nei, ‘ae le‘i fo‘i mai i latou; o lenei, alu ia e va‘ai po o fea o i ai i latou, ma ‘aumai se tala ‘iā te a‘u po o manuia ou uso ma le lafu mamoe.”
21 Ona auina atu lea e Iakopo lona atalii o Iosefa i le vanu o Heperona, ma sau Iosefa e sau i ona uso i Sekema, a ua le maua i latou, ona savali lea o Iosefa i le fanua e lata ane i Sekema e vaai po o fea ua afe i ai ona uso, ma ua sese lana ala i le vao, ma ua le iloa po o fea le ala e alu i ai.
22 Ua maua o ia e le agelu a le Alii o fealualuai i le ala agai atu i le fanua, ona fai atu lea o Iosefa i le agelu a le Alii, Ou te sailia o’u uso; e te lei faalogo ea i le mea o loo latou fafagaina ai manu? Ua fetalai mai le agelu a le Alii ia Iosefa, Na ou vaai i ou uso o loo fafagaina iina, ua ou faalogo foi ia i latou o fai mai o le a latou o e fafagaina manu i Totana.
23 Ua faalogo Iosefa i le siufofoga o le agelu a le Alii, ua alu atu o ia i ona uso i Totana, ua ia maua i latou i Totana o loo leoleo mamoe.
24 Ua faalatalata atu Iosefa i ona uso, a o lei latalata atu o ia ia te i latou, ua latou filifili e fasioti ia te ia.
25 ‘Ua fai atu Simeona i ona uso, “Fa‘auta, o lo‘o sau ‘iā te i tatou le tagata fai miti i le aso nei; o lenei, ‘inā ō mai ia, ‘inā tatou fasioti ‘iā te ia ma lafo ‘iā te ia i se tasi o lua o lo‘o i le vao, a sa‘ili mai lona tamā ‘iā te ia ‘iā te i tatou, ‘ona tatou fai atu lea ‘ua ‘aina o ia e se manu fe‘ai leaga.”
26 Ua faalogo Reupena i upu a ona uso e uiga ia Iosefa, ona fai atu lea o ia ia te i latou, Aua tou te faia lenei mea, auā e faapefea ona tatou vaai atu i lo tatou tamā o Iakopo? Tuu o ia i totonu o lenei lua e oti ai iina, a e aua le oo atu lou lima ia te ia e faamaligi ai lona toto; ua fai atu Reupena lenei mea ina ia laveaiina o ia mai o latou lima, ina ia toe faafoi atu o ia i lona tamā.
27 Ua oo atu Iosefa i ona uso, sa nofo o ia i o latou luma; ona latou tulai atu lea ia te ia, ma pue ia te ia, ma fasi ia te ia i le eleele, ma saeia le ofu tele sa ia ofuina.
28 Ona latou ave lea o ia ma lafo i totonu o le lua, ma e leai se vai i totonu o le lua, na o gata ma akarava. Ma sa fefe Iosefa i gata ma akarava sa i totonu o le lua. Ona alaga lea o Iosefa ma le leo tele, ma sa natia e le Alii gata ma akarava i itu o le lua, ma sa le afaina ai Iosefa.
29 Ona valaau atu lea o Iosefa mai le lua i ona uso, ua faapea atu ia te i latou, Se a ea le mea ua ou faia ia te outou, ma se a foi la’u agasala? Aisea tou te le matatau ai i le Alii ona o a’u? E le o outou ivi ea a’u ma o outou aano, e le o Iakopo ea lo outou tamā, o lo’u tamā ea? Aisea tou te faia ai lenei mea ia te a’u i le aso nei, ma e faapefea ona outou mafai ona vaai atu i lo tatou tamā o Iakopo?
30 Ona faaauau lea ona ia alaga atu ma valaau atu i ona uso mai le lua, ma ua ia fai atu, Iuta e, Simeona, ma Levi, o’u uso e, ia sii a’e a’u mai le mea pogisa ua outou tuuina ai

a'u, ma ia o mai i le aso nei e alofa mutimutivale mai ia te a'u, o outou le fanau a le Alii, o atalii o Iakopo lo'u tamā. Afai foi ua ou agasala ia te outou, e le o outou ea o atalii o Aperaamo, Isaako, ma Iakopo? Afai latou te vaai atu i se tamaitiiti matuaoti, latou te alolofa ia te ia, po o se tasi ua fia ʻai, latou te avatu ia te ia se mea e ʻai, po o se tasi ua fia inu, latou te avatu ia te ia se vai e inu, po o se tasi ua le lavalavā, latou te ufiufi ia te ia i ofu!

31 E faʻapefea la ona e taofia lou alofa mai lou uso, auā o a'u o lou aano ma ou ivi, a e afai ua ou agasala ia te oe, e mautinoa lava e te faia lenei mea ona o lo'u tamā!

32Ua tautala atu Iosefa i nei upu mai le lua, a ua le mafai e ona uso ona faalogo ia te ia, e lei uai mai foi o latou taliga i upu a Iosefa; a o tagi pea Iosefa i le lua.

33Ona fai atu lea o Iosefa, E, ana iloa e loʻu tamā i le aso nei le mea ua faia e oʻu uso ia te aʻu, ma upu ua latou fai mai ai ia te aʻu i le aso nei.

34 Ua faalogo ona uso uma i lana tagi ma lana tagi i le lua, ona o ese ai lea o ona uso mai le lua, ina neʻi latou faalogo i le tagi a Iosefa ma lana tagi i le lua.

MATAUPU 42

1 ʻOna latou ō lea ma nonofo i le isi itū, e tusa ma le mamao e fana ai le fanafana; ʻona latou nonofo ai lea e ʻaʻai, a o latou ʻaʻai, sa latou taupulepule faʻatasi pe se a se mea e fai ʻiā te ia, pe fasioti ʻiā te ia pe toe ʻaumai o ia i lona tamā.

2 Sa latou faia le fuafuaga, ona tepa aʻe lea o latou mata, ma vaai, faauta, o le a ō mai se vaega o tagata Isamaeli mai le mea mamao i le ala o Kiliata, o loo ō ifo i Aikupito.

3 ʻOna fai atu lea o Iuta ʻiā te i latou, "Se a se aogā ʻiā i tatou pe a tatou fasioti lo tatou uso? Atonu e suʻeina o ia e le Atua ʻiā te i tatou; o le fautuaga lenei tou te faia ʻiā te ia: Faauta, o lenei ʻau a Isamaeli o loʻo ō ifo i Aikupito,

4 O lenei, o mai ia tatou lafoaʻi o ia ʻiā te i latou, ʻaua neʻi o tatou paʻi atu o tatou lima ʻiā te ia, ʻona latou taʻitaʻiina lea o ia faʻatasi ma i latou, ʻona mou atu ai lea o ia faʻatasi ma tagata o le nuʻu, ʻae tatou te lē fasiotia o ia i o tatou lava lima." ʻUa fiafia foʻi ona uso i le manatu, ma ʻua latou faia e tusa ma le ʻupu a Iuta.

5 A o latou felafolafoaʻi i lenei mea, a o leʻi oʻo atu le ʻau Isamaeli iā te i latou, ona ui ane lea o tagata faʻatauʻoa e toʻafitu mai Mitiana iā i latou; a o latou ui ane, ua fia inu i latou; ona tepa aʻe lea o latou mata ma iloa atu le lua na tanumia ai Iosefa; ona latou vaʻai atu lea, ma ua i luga iā te ia manu felelei uma.

6 Ona taufetuli atu lea o nei Mitiana i le lua e inu vai, auā sa latou manatu o loo i ai le vai, ma ina ua oo atu i luma o le lua, sa latou faalogoina le leo o Iosefa o tagi ma tagi i le lua, ona latou tepa ifo lea i le lua, ma latou iloa ai, faauta, o le taulealea e aulelei ma matagofie lona foliga.

7 ʻOna latou valaʻau atu lea ʻiā te ia ma faʻapea atu, "O ai ʻea oe ma o ai ʻea na ʻaumaia oe ʻiʻinei, ma o ai foʻi na tuʻuina oe i lenei lua, i le vao?" ʻOna latou fesoasoani uma lea e faʻatūina Iosefa ma latou tosoina aʻe o ia, ma ʻave aʻe o ia mai le lua, ma ʻave o ia ma ō atu i la latou malaga ma ui atu i ona uso.

8 Ona fai mai lea o i laʻua ʻiā te i laʻua, "Se a le mea tou te faia ai lenei mea, ʻia ʻoutou ʻaveʻese la matou ʻauʻauna ʻiā te i matou ma ō ʻese? E moni lava na matou tuʻuina lenei tauleʻaleʻa i le lua auā na fouvale o ia ʻiā te i matou; a ʻua ʻoutou sau e ʻaumai o ia ma taʻitaʻi ʻese; o lenei, ʻia toe tuʻu mai la matou ʻauʻauna ʻiā te i matou."

9 ʻOna tali mai lea o Mitiana, ʻua faʻapea atu i ataliʻi o Iakopo, "O la ʻoutou ʻauʻauna ʻea lenei, pe o ʻoutou ʻauʻauna mai ʻea lenei tagata? Atonu o ana ʻauʻauna ʻoutou uma ʻiā te ia, auā e sili ʻona ʻaulelei o ia ma ʻua sili ʻona matagofie ʻiā te ʻoutou uma lava; aiseā foʻi tou te tautala pepelo mai ai ʻiā te i matou?"

10 O lenei, matou te lē faʻalogo i au ʻupu, matou te lē usiusitaʻi foʻi ʻiā te oe; auā na matou maua le tama i le lua i le vao, ʻona matou puʻeina lea o ia; o le mea lea matou te ō ai.

11 ʻOna faʻalatalata atu lea o ataliʻi uma o Iakopo ʻiā te i latou, ʻua latou tutū atu ʻiā te i latou, ʻua faʻapea atu ʻiā te i latou, "ʻInā toe tuʻu mai ia la matou ʻauʻauna, aiseā ʻea tou te oti ai i le mata o le pelu?" ʻOna ʻalalaga lea o Mitiana ʻiā te i latou; ʻua latou tō a latou pelu, ʻua latou faʻalatalata atu e tau ma ataliʻi o Iakopo.

12 Faʻauta foʻi, ʻua tulaʻi Simeona mai lona nofoa e faʻafetaiaʻi ʻiā te i latou, ʻua oso i le ʻeleʻele ma ʻua seʻi lana pelu ma faʻalatalata atu ʻiā Mitiana, ʻua ʻalaga atu o ia i o latou luma ma le matuā ʻalaga tele, ʻua lagona ai lona ʻalaga mai le mea mamao, ʻua lūlūina foʻi le ʻeleʻele i le ʻalaga a Simeona.

13 ʻOna matuā fefefe ai lea o Mitiana ʻona o Simeona ma le vāvāō o lana ʻalaga; ʻona latou faʻapaʻuʻū faō ai lea ma matuā fefefe.

14 ʻOna fai atu lea o Simeona ʻiā te i latou, "E moni, o aʻu o Simeona, le ataliʻi o Iakopo le Eperu, o lē na faʻaumatia faʻatasi ma loʻu uso le ʻaʻai o Sekema ma ʻaʻai o sa Amorī; e faʻapea foʻi ʻona faia e le Atua ʻiā te aʻu, pe ʻāfai e ō mai o ʻoutou uso uma o le nuʻu o Mitiana, ʻatoa ma tupu o Kanana, latou te lē mafai ʻona tau ma aʻu."

15O lenei, ʻia e toe tuʻu mai le tama na e ʻavea, neʻi ʻou avatu lou tino i manu felelei o le lagi ma manu feʻai o le vao.

16 ʻUa matuā fefefe foʻi Mitiana ʻiā Simeona, ʻua latou faʻalatalata atu i ataliʻi o Iakopo ma le fefe ma le mataʻu, ʻatoa ma ʻupu faʻanoanoa, ʻua faʻapea atu,

17 E moni lava ua e fai mai o le tauleʻaleʻa o lau auauna, ma ua fouvale o ia ia te oe, ma o le mea lea ua e tuuina ai o ia i le lua; o le a la se mea e te faia i se auauna e fouvale i lona matai? O lenei, faatau atu o ia ia te i matou, ona matou avatu lea ia te oe o mea uma tou te manaomia mo ia; ma sa finagalo le Alii e fai lenei mea ina ia le fasiotia e atalii o Iakopo lo latou uso.

18Ua iloa e sa Mitiana o Iosefa o se tagata aulelei ma le matagofie o ona foliga, ona latou mananao lea ia te ia i o latou loto, ua latou faanatinati e faatau o ia mai ona uso.

19 Ua faalogo atalii o Iakopo i le tala a Mitiana, ona latou faatau atu lea o lo latou uso o Iosefa ia te i latou i tupe siliva e luafulu, a o Reupena lo latou uso sa le i ai faatasi ma i latou, ona ave lea e Mitiana Iosefa ma faaauau la latou malaga i Kiliata.

20Sa latou ō i le ala, ona salamō ai lea o Mitiana i le mea na latou faia, i le faʻatauina o le tauleʻaleʻa; ona fai ane lea o le tasi i le tasi, "Se a lenei mea ua tatou faia, ina ua tatou ave lenei tauleʻaleʻa mai tagata Eperu, o ia foʻi e aulelei ma matagofie lona tino?"

21 Atonu ua gaoia lenei taule‘ale‘a mai le nu‘u o Eperu; aiseā la ua tatou faia ai lenei mea? Afai fo‘i e sailia o ia ma maua i o tatou lima, tatou te oti ai lava ona o ia.
22 O lenei, e moni lava ua fa‘atau mai o ia iā i matou e ni tagata malolosi ma malolosi, o le malosi o se tasi na outou va‘aia i le aso nei; atonu na latou gaoia o ia mai lona laueleele i lo latou malosi ma o latou lima malolosi, ma o le mea lea ua latou fa‘atau mai ai o ia iā i matou i le tau itiiti na matou avatu iā i latou.
23 A o latou talatalanoa fa‘apea, ‘ua latou va‘ai atu, ma fa‘auta, o le ‘au a Isamaeli o lo‘o muamua ‘ona ō mai, ma ‘ua va‘aia e atali‘i o Iakopo, o lo‘o aga‘i atu i Mitiana; ‘ona fetautalatala‘i lea o Mitiana, “Sau ia, tatou fa‘atau atu lenei taule‘ale‘a i le ‘au a Isamaeli o lo‘o ō mai ‘iā te i tatou, ma tatou ‘ave mo ia le mea itiiti na tatou avatu mo ia, ‘ona lavea‘iina lea o i tatou mai lana leaga.”
24 ‘Ua latou faia lava lea mea, ma ‘ua latou o‘o atu i sa Isamaelī, ‘ona fa‘atau atu lea e sa Mitiana ‘iā Iosefa i sa Isamaelī i tupe siliva e luafulu, na latou avatu ‘iā te ia i ona uso.
25 Ua ō atu Mitiana i le ala i Kiliata, ona ave lea e sa Isamaeli ia Iosefa ma faati‘eti‘e iā te ia i luga o se tasi o kamela, ma ua latou ta‘ita‘iina o ia i Aikupito.
26 Ua faalogo Iosefa o loo aga’i atu tagata Isamaeli i Aikupito, ona tagi ai lea o Iosefa i lenei mea ua mamao ese ai o ia mai le laueleele o Kanana, mai lona tamā, ma sa tagi tele o ia a o tietie i luga o le kamela, ma sa matauina o ia e se tasi o o latou tagata, ma fai ifo o ia mai le kamela ma savali i ona vae, ma e ui i lea sa faaauau pea ona tagi ma tagi Iosefa, ma sa ia fai atu, Lo’u tamā e, lo’u tamā e.
27 Ona tulai lea o le tasi o sa Isamaelī ma tā i le alafau o Iosefa, a o tagi pea o ia; ma sa vaivai Iosefa i le ala, ma sa le mafai ona alu ona o le tiga o lona loto, ma sa latou tā uma o ia ma faatiga ia te ia i le ala, ma sa latou faamata’u ia te ia ina ia taofi ai lona tagi.
28 Ma sa silafia e le Alii le faamaualuga o Iosefa ma lona puapuaga, ma sa aumaia e le Alii le pouliuli ma le fenumiai i luga o na tagata, ma sa mago ai lima o i latou uma na taia o ia.
29 Ona latou fetautalatalai lea, “O le ā lenei mea ua faia e le Atua iā i tatou i le ala?” A ua latou lē iloa ua oo lenei mea iā i latou ona o Iosefa. Ona latou ō atu lea i le ala, ma ui atu i le ala i Efarata, o le mea na tanu ai Rasela.
30 Ua taunuu atu Iosefa i le tuugamau o lona tinā, ona faataalise lea o Iosefa ma tamo‘e atu i le tuugamau o lona tinā, ua faapa‘ū i luga o le tuugamau ma tagi ai.
31 Ona alaga atu lea o Iosefa ma le leo tele i le tuugamau o lona tinā, ua faapea atu, Lo‘u tinā e, lo‘u tinā e, o oe na fanaua a‘u, ala mai ia, ma tu i luga ma vaai i lau tama, ua faatauina atu o ia e fai ma pologa, a e leai se tasi e alofa ia te ia.
32 Tulai mai ia ma vaai i lou atalii, tagi faatasi ma a‘u ona o o‘u puapuaga, ma silasila i loto o o‘u uso.
33 Fafagu lo‘u tinā, ala mai, ala mai i lou moe mo a‘u, ma fa‘atonu au taua e tau ma o‘u uso. E! ua latou faoa lo‘u ofu tele, ma fa‘atau atu a‘u fa‘alua e fai ma pologa, ma vavae‘eseina a‘u mai lo‘u tamā, e leai se tasi e alofa mai ‘iā te a‘u.
34 Ia e tula‘i ma fa‘aali atu lau mataupu iā i latou i luma o le Atua, ma ia e va‘ai po o ai e ta‘uamiotonuina e le Atua i le fa‘amasinoga, ma po o ai e fa‘asalaina e ia.
35. Tulai mai ia, lo‘u tinā e, tula‘i mai ia, ala mai i lau moe ma va‘ai pe fa‘apefea lona agaga ‘iā te a‘u i le aso nei, ma ia e fa‘amafanafana ‘iā te ia ma fa‘amafanafana lona loto.
36 Ma sa faaauau pea ona tautala atu Iosefa i nei upu, ma sa alaga leotele Iosefa ma tagi lotulotu i luga o le tuugamau o lona tina; ma sa taofi lana tautala, ma ona o le loto tiga sa filemu ai o ia e pei o se maa i luga o le tuugamau.
37 Ma sa faalogoina e Iosefa se leo o fetalai mai ia te ia mai lalo o le eleele, lea na tali mai ia te ia ma le loto tiga, ma le leo o le tagi ma le tatalo i upu nei:
38 Lo’u atali’i e, lo’u atali’i Iosefa, ua ou fa’alogo i le leo o lau tagi ma le leo o lau tagiauē; ua ou va’ai i ou loimata; ua ou iloa ou fa’alavelave, lo’u atali’i e, ma ua ou fa’anoanoa ai ona o oe, ma ua fa’aopoopoina le fa’anoanoa tele i lo’u fa’anoanoa.
39 O lenei, lo‘u atali‘i e, Iosefa lo‘u atali‘i, ‘ia e fa‘amoemoe i le Ali‘i, ‘ia e fa‘atalitali ‘iā te ia, ‘aua fo‘i e te fefe; auā o lo‘o ‘iā te oe le Ali‘i, o ia lava na te lavea‘iina oe i puapuagā uma.
40 Tu ia i luga lo‘u atalii, alu ifo i Aikupito faatasi ma ou matai, aua le fefe, auā o loo faatasi Ieova ma oe, lo‘u atalii e.” Ua faaauau pea ona ia tautala atu ia Iosefa e pei o nei upu, a ua filemu o ia.
41 Ua faalogo Iosefa i lenei mea, ma ua matuā ofo o ia i lenei mea, ma ua tagi pea lava pea; ina ua mavae lenei mea, ua iloa atu e se tasi o sa Isamaelita o tagi ma tagi i luga o le tuugamau, ona tupu ai lea o lona ita ia te ia, ma ua ia tuliesea o ia mai iina, ma ua ia sasa ia te ia ma fetuu ia te ia.
42 Ona fai atu lea o Iosefa i alii, “Ia outou alolofa mai ia te a‘u, ma ia outou toe fo‘i atu i le aiga o lo‘u tamā, ma ia foa‘i mai iā te outou le tele o ‘oa.”
43 Ona latou tali atu lea ia te ia, ua faapea atu, E te lē o se pologa ea, ma o fea o i ai lou tamā? ana i ai sou tamā semanū e te lē fa‘atauina fa’alua e fai ma pologa i se tau itiiti fa’apea; ma sa fa’atupuina pea lo latou ita ia te ia, ma sa latou fa’aauau pea ona sasa ma aoai o ia, ma sa tagi tele Iosefa.
44 Ma sa silafia e le Alii le puapuaga o Iosefa, ma sa toe taia e le Alii nei alii, ma aoaiina i latou, ma sa faia e le Alii le pouliuli e ufitia ai i latou i luga o le lalolagi, ma sa emo le uila ma pa le faititili, ma sa luluina le eleele i le leo o le faititili ma le matagi malosi, ma sa matua fefefe lava alii ma sa le iloa po o fea e tatau ona latou o i ai.
45. ‘Ua tutū pea manu fe‘ai ma kamela, ‘ua latou ta‘ita‘iina i latou, a ‘ua latou lē mafafai ‘ona ō; ‘ua latou fasi ‘iā te i latou, ‘ona latou punou ifo lea i le ‘ele‘ele; ‘ona fetautalatala‘i lea o ia tagata, “Se a lenei mea ‘ua faia e le Atua ‘iā te i tatou? O a a tatou solitulafono, ma o a a tatou agasala ‘ua o‘o mai ai lenei mea ‘iā te i tatou?”
46 ‘Ona tali mai lea o le tasi o i latou, ‘ua fa‘apea atu ‘iā te i latou, “Atonu o le agasala o le fa‘asauāina o lenei ‘au‘auna ‘ua tupu ai lenei mea ‘iā te i tatou i le aso nei; o lenei, ‘ia e matuā ‘ai‘oi atu ‘iā te ia e fa‘amāgalo mai ‘iā te i tatou, ‘ona matou iloa ai lea po o ai ‘ua mafua ai lenei malaia ‘iā te i tatou; ‘ae afai e alofa mai le Atua ‘iā te i tatou, ‘ona matou iloa ai lea o nei mea uma ‘ua o‘o mai ‘iā te i tatou ‘ona o le agasala o le fa‘asauāina o lenei ‘au‘auna.”
47 ‘Ua faia fa‘apea e ia tagata, ‘ua latou ‘ai‘oi atu ‘iā Iosefa ma ‘ai‘oi atu ‘iā te ia ‘ia fa‘amāgalo i latou; ‘ua latou fai atu, “‘Ua matou agasala i le ALI‘I ‘atoa ma oe; o lenei, ‘ia

e ole atu i lou Atua ‘ia ‘ave‘ese e ia lenei malaia ‘iā te i matou, auā ‘ua matou agasala ‘iā te ia.”

48 Ma sa faia e Iosefa e tusa ma a latou upu, ma sa faafofoga le Alii ia Iosefa, ma sa aveese e le Alii le mala na ia faaoo i na tagata ona o Iosefa, ma sa tulai mai manu mai le eleele ma sa latou taitaiina i latou, ma sa latou o atu pea, ma sa mou atu le afa malosi ma sa filemu le lalolagi, ma sa faaauau pea le malaga a tagata e o ifo i Aikupito, ma sa iloa e tagata ua oo mai lenei malaia ia i latou ona o Iosefa.

49 ‘Ona latou fetautalatala‘i lea, “Fa‘auta, ‘ua tatou iloa o lona puapuagā na o‘o mai ai lenei malaia ‘iā te i tatou; o lenei, aiseā ‘ea tatou te fa‘ao‘o mai ai lenei oti i o tatou agaga? Se‘i o tatou talanoa po o le a se mea e fai i lenei ‘au‘auna.”

50 ‘Ona tali mai lea o le tasi, ‘ua fa‘apea mai, “E moni lava na ia fai mai ‘iā te i tatou e toe ‘aumai o ia i lona tamā; o lenei, ō mai ia, tatou toe ‘ave o ia ma tatou ō i le mea e ta‘u mai e ia ‘iā te i tatou, ma ‘ave mai lona ‘āiga le tau na tatou avatu mo ia, ‘ona tatou ō ai lea.”

51 Ona toe tali mai lea o le tasi ma fai mai, Faauta, e matua lelei lava lenei fautuaga, ae e le mafai ona tatou faia faapea aua e matua mamao lava le ala mai ia i tatou, ma e le mafai ona tatou o ese mai lo tatou ala.

52 ‘Ua tali mai le tasi, ‘ua fa‘apea atu ‘iā te i latou, “O le fautuaga lenei e tatau ‘ona ‘outou faia, matou te lē liliu ‘ese mai ai; fa‘auta, o le a matou ō atu i Aikupito i le aso nei, a matou o‘o atu i Aikupito, matou te fa‘atau atu o ia iina i se tau tele, ma o le a lavea‘iina i matou mai lana amio leaga.”

53 Ua lelei lea mea i tagata, ona latou faia lea o lea mea, ma ua latou faaauau pea la latou malaga faatasi ma Iosefa i Aikupito.

MATAUPU 43

1 Ina ua faatau atu e atalii o Iakopo lo latou uso o Iosefa i Mitiana, sa mafatia o latou loto ona o ia, ma sa latou salamo i a latou amioga, ma sa latou saili ia te ia e toe aumaia o ia, a e lei maua o ia.

2 Ua toe fo‘i Reupena i le lua na tu‘uina ai Iosefa, ina ia si‘itia o ia i luga, ma toe fa‘afo‘i atu iā te ia i lona tamā, a o tu Reupena i tafatafa o le lua, ua lē fa‘alogo o ia i se upu, ona vala‘au atu lea o ia iā Iosefa, Iosefa e! a ua leai se tasi na tali mai pe tautala mai i se upu.

3‘Ua fai atu Reupena, “‘Ua oti Iosefa i le fefe, pe na mafua ai ‘ona oti o ia i se gata;” ‘ona alu ifo lea o Reupena i le lua, ‘ua saili ‘iā Iosefa, a ‘ua lē maua o ia i le lua, ‘ona toe sau ai lea o ia.

4 ‘Ona saeia lea e Reupena ona ‘ofu, ‘ua fai atu, “Ua leai le tama; e fa‘apefea ‘ea ‘ona ‘ou fa‘alelei lo‘u tamā ‘iā te ia pe ‘āfai ‘ua oti o ia?” ‘Ona alu atu lea o ia i ona uso, ‘ua maua i latou o fa‘anoanoa ‘ona o Iosefa, ma ‘ua latou fefa‘atalanoa‘i pe fa‘apefea ‘ona fa‘alelei lo latou tamā ‘iā te ia; ‘ona fai atu lea o Reupena i ona uso, “Na ‘ou o‘o atu i le lua, ‘ae fa‘auta, ‘ua leai Iosefa; se a la se mea tatou te fai atu ai i lo tatou tamā, auā o le a na‘o lo‘u tamā e sa‘ili le tama ‘iā te a‘u?”

5‘Ona tali mai lea o ona uso ‘iā te ia, ‘ua fa‘apea mai, “Sa matou faia fa‘apea lava; ‘ona tigā ai lea o o matou loto ‘ona o lenei mea; o lenei, ‘ua matou nonofo e saili se mea e fa‘alelei ai lo matou tamā.”

6. ‘Ona fai atu ai lea o Reupena ‘iā te i latou, “Se a ‘ea lenei mea ‘ua ‘outou faia e fa‘ao‘o ifo ai lauulu sinā o lo matou tamā ma le fa‘anoanoa i le tu‘ugamau? E lē lelei le mea ‘ua ‘outou faia.”

7Sa nofo fo‘i Reupena fa‘atasi ma i latou; ‘ona latou tutū lea uma ma tautō le tasi i le tasi e ‘aua ne‘i ta‘u atu lenei mea ‘iā Iakopo, ‘ua latou fai atu fo‘i, “O le tagata e ta‘u atu lenei mea i lo matou tamā, po o lona ‘āiga, po o le tagata e ta‘u atu lenei mea i se tasi o tagata o le nu‘u, matou te tutū atu uma ‘iā te ia, ma fasioti ‘iā te ia i le pelu.”

8Ua fefefe foi atalii o Iakopo i lenei mea, o e uii e oo i e matutua; e leai se tasi na tautala i se upu, a ua latou natia le mea i o latou loto.

9 Mulimuli ane, sa la nonofo i lalo e mafaufau ma mafaufau i se upu e fai atu ai i lo la tamā o Iakopo e uiga i nei mea uma.

10 ‘Ona fai atu lea o Isakara ‘iā te i latou, “O la‘u fautuaga lenei ‘iā te ‘outou, ‘āfai tou te manatu e lelei ‘iā te ‘outou le faia o lenei mea, ‘ia ‘outou ‘ave le ‘ofu o Iosefa ma saeia, ma fasi se tama‘i ‘oti, ma fufui i lona toto.”

11 Ma auina atu i lo tatou tamā, ma a vaai i ai o le a ia fai mai ua ‘aina o ia e se manu fe‘ai leaga, o lea ia outou saeia lona ofu ma faauta o lona toto o le a i luga o lona ofu, ma o lo outou faia o lenei mea o le a tatou saoloto ai mai muimui a lo tatou tamā.

12 Ua latou fiafia i le fautuaga a Isakara, ona latou faalogo lea iā te ia ma faia e tusa ma le fautuaga a Isakara na ia apoapoa‘i atu ai iā i latou.

13 ‘Ona latou fa‘avave lea ‘ona ‘ave le ‘ofu o Iosefa, ‘ua saeia, ‘ua latou fasi fo‘i se tama‘i ‘oti, ‘ua fufui fo‘i le ‘ofu i le toto o le tama‘i ‘oti, ‘ona soli lea i le efuefu, ‘ua latou ‘auina atu fo‘i le ‘ofu ‘iā Iakopo lo latou tamā i le lima o Nafatali, ‘ua latou fai atu fo‘i ‘iā te ia e fai atu nei ‘upu:

14 Ua matou faapotopotoina lafumanu ma ua matou oo atu i le ala i Sekema ma mamao atu, ona matou maua lea o lenei ofu i le ala i le vao ua fufui i le toto ma le efuefu; o lenei, ia e iloa po o le ofu lenei o lou atalii pe leai.

15 ‘Ona alu lea o Nafatali, ‘ua sau i lona tamā, ‘ua avatu fo‘i ‘iā te ia le ‘ofu tele, ‘ua tautala atu fo‘i ‘iā te ia ‘upu uma na poloa‘i atu ai ona uso ‘iā te ia.

16 Ua vaai atu Iakopo i le ofu tele o Iosefa, ona ia iloa lea, ona faapauu lea o ia i le eleele, ua le gaoioi e pei o se maa, ona tulai lea o ia, ua tagi leotele, ua faapea atu, O le ofu tele lenei o lo‘u atalii o Iosefa!

17 Ona faataalise lea o Iakopo ma aauina atu se tasi o ana auauna i ona atalii, ona alu atu lea o ia ia te i latou, ua maua atu i latou o loo o mai i le ala ma le lafu mamoe.

18 Ua o atu atalii o Iakopo i lo latou tamā i le afiafi, faauta fo‘i, ua masaesae o latou ofu ma ua ufitia o latou ulu i le efuefu; ua latou maua lo latou tamā o tagi leotele ma tagi leotele.

19‘Ona fai atu lea o Iakopo i ona atali‘i, “Fa‘aali mai ia ‘iā te a‘u po o le ā le mea leaga ‘ua ‘outou fa‘ao‘o mai ‘iā te a‘u i le aso nei?”‘Ona latou tali atu lea ‘iā Iakopo lo latou tamā, ‘ua fa‘apea atu, “Na matou ō mai i le aso nei ‘ina ‘ua uma ‘ona fa‘apotopotoina le lafu mamoe, ma matou o‘o atu i le ‘a‘ai o Sekema i le ala i le vao, ‘ona matou maua lea o lenei ‘ofu ‘ua tumu i le toto i luga o le ‘ele‘ele; ‘ua matou iloa fo‘i, ma matou ‘a‘auina atu ‘iā te oe pe mafai ‘ona e iloa.”

20 Ua faalogo Iakopo i upu a ona atalii, ona alaga atu lea o ia ma le leo tele, ua faapea atu, O le ofu tele lenei o lo'u atalii; ua ʻaina o ia e se manu fe'ai; ua saeia Iosefa, auā na ou auina atu o ia i le aso nei e vaai pe ua manuia oe ma ua manuia lafu mamoe, ma aumai se tala mai ia te oe, ona alu lea o ia e pei ona ou poloai atu ai ia te ia, ma ua tupu lenei mea ia te ia i le aso nei a o ou manatu o loo i ai lo'u atalii ia te oe.
21. ʻOna tali mai lea o ataliʻi o Iakopo, ʻua faʻapea mai, "E leʻi sau o ia ʻiā te i matou, matou te leʻi vaʻai foʻi ʻiā te ia talu le aso na matou ō ʻese ai ʻiā te oe e oʻo mai i le aso nei."
22 ʻUa faʻalogo Iakopo i a latou ʻupu, ʻona toe ʻalaga lea o ia ma le leo tele, ʻua tulaʻi o ia ma saeia ona ʻofu, ʻua ʻofu foʻi i le ʻie talatala, ma ʻua tagi tele ma faʻanoanoa, ʻua tagi leotele foʻi ma ʻalaga ma fai atu nei ʻupu,
23 Iosefa loʻu ataliʻi e, loʻu ataliʻi e Iosefa e, na ʻou ʻauina atu oe i le asō e saili le manuia o ou uso, faʻauta foʻi ʻua saeia oe; o loʻu lima ʻua tupu ai lenei mea i loʻu ataliʻi.
24 Ua ou faanoanoa ona o oe Iosefa lo'u atalii, ua ou faanoanoa ona o oe; ua matagofie lava oe ia te a'u i lou olaga, a o lenei ua matua oona tele lava lou maliu ia te a'u.
25 0 ua ou oti e sui ia te oe Iosefa lo'u atalii, auā ua ou faanoanoa ona o oe lo'u atalii e, lo'u atalii e, lo'u atalii e. Iosefa lo'u atalii e, o fea o i ai oe, ma o fea ua tosoina ai oe? Tula'i mai, tula'i mai lou nofoaga, ma sau e vaai i lo'u faavauvau mo oe, lo'u atalii e Iosefa.
26 Sau ia, ma faitau loimata o loʻo tafe ifo i oʻu alafau, ma avatu i luma o le Aliʻi, ina ia liliuese ai lona toʻasā mai iā te aʻu.
27 0 Iosefa lo'u atalii e, ua e pa'ū fa'apefea, i le lima o se tasi e leai se tasi na pa'ū mai le amataga o le lalolagi e o'o mai i le aso nei; auā ua fasiotia oe i le sasaina e se fili, ua fa'asauāina ma le sauā, ae e mautinoa lava ua ou iloa ua tupu lenei mea ia te oe, ona o le tele o a'u agasala.
28 Ia e ala mai nei ma vaai pe faapefea loʻu puapuaga ona o oe loʻu atalii e, e ui lava ou te leʻi tausia oe, pe faia oe, pe avatu ia te oe le manava ma le agaga, ae o le Atua lava na ia faia oe ma fausia ou ivi ma ufiufi i le aano, ma manava i ou isu le manava o le ola, ona ia foaiina mai lea ia te au.
29 O lenei, o le Atua o lē na foaʻiina mai oe iā te aʻu, ua ia aveeseina oe mai iā te aʻu, ma ua faapena foʻi ona tupu iā te oe.
30 Ua faaauau pea ona tautala atu Iakopo i nei upu e uiga ia Iosefa, ma ua tagi lotulotu o ia; ua pa'ū o ia i le eleele ma ua filemu.
31 Ua iloa e atalii uma o Iakopo le puapuaga o lo latou tamā, ona latou salamo ai lea i mea ua latou faia, ma ua latou fetagisi foi ma le tagi tele.
32 ʻOna tulaʻi lea o Iuta, ʻua siʻi aʻe le ulu o lona tamā nai le ʻeleʻele, ʻua tuʻu i luga o lona vae, ʻua soloi ʻese ai loimata o lona tamā i ona alafau; ʻua tagi tele foʻi Iuta, a o punou le ulu o lona tamā i lona vae, ʻua tumau pea e pei o se maʻa.
33 Ua iloa e atalii o Iakopo le puapuaga o lo latou tamā, ona latou tagi leotele ai lea ma faaauau pea ona fetagisi, a o loo taoto pea Iakopo i le eleele e pei o se maa.
34 ʻUa tutū i luga ona ataliʻi uma ma ana ʻauʻauna ma ataliʻi o lana ʻauʻauna, ʻua latou tutū atu ʻiā te ia e faʻamafanafana ʻiā te ia; a ʻua lē mafai ʻona faʻamafanafanaina o ia.
35 ʻOna tulaʻi lea o le ʻāiga uma o Iakopo ma faʻanoanoa i le faʻanoanoa tele ʻona o Iosefa ma le puapuagā o lo latou tamā; ʻua oʻo atu le tala ʻiā Isaako, le ataliʻi o Aperaamo, le tamā o Iakopo; ʻona tagi tele ai lea o ia ʻona o Iosefa, o ia ʻatoa ma lona ʻāiga uma; ʻua alu ʻese o ia mai le mea sa nofo ai o ia i Heperona, o ia ma ona tagata faʻatasi ma ia, ʻua faʻamafanafana ʻiā Iakopo lona ataliʻi, a ʻua lē mafai ʻona faʻamafanafanaina o ia.
36 Ina ua mavae lenei mea, ona tulai lea o Iakopo mai le eleele, ma ua tafe ifo ona loimata i ona alafau, ua fai atu i ona atalii, Tula'i ia ma ave a outou pelu ma a outou aufana, ma ō atu i le vao, ma saili pe mafai ona outou maua le tino o lo'u atalii ma aumai ia te a'u ina ia ou tanu.
37 Ia outou saili foʻi i manu feʻai ma tuli manu feʻai, ma soʻo se tasi e muamua atu ʻiā te ʻoutou, ʻia ʻoutou puʻe ma ʻaumai ʻiā te aʻu; atonu e alofa mai le ALIʻI i loʻu puapuagā i le asō, ma saunia i ou luma le mea na saeia ai laʻu tama, ma ʻaumai ʻiā te aʻu, ʻona ʻou taui atu lea i le mataupu a laʻu tama.
38 ʻOna faia lea e ona ataliʻi e pei ʻona poloaʻi atu ai lo latou tamā ʻiā te i latou; ʻua latou ala i le taeao lava, ʻua taʻitasi ma ʻave lana pelu ma lana ʻaufana i lona lima, ʻona latou ō atu lea i le vao e tuli manu.
39. ʻUa tagi pea Iakopo ma tagi leotele, ma savali solo i le fale, ma tātā ona lima, ʻua faʻapea atu, "Iosefa loʻu ataliʻi, Iosefa loʻu ataliʻi."
40 Ma sa o atu atalii o Iakopo i le vao e pu'e manu fe'ai, ma faauta, sa sau se luko ia te i latou, ma sa latou pu'eina o ia, ma aumai o ia i lo latou tamā, ma sa latou fai atu ia te ia, O le muamua lenei ua matou maua, ma ua matou aumaia o ia ia te oe e pei ona e poloai mai ai ia i matou, ma sa le mafai ona matou maua le tino o lou atalii.
41 Ona tago lea o Iakopo i le manu fe'ai mai lima o ona atali'i, ma ʻalaga atu ma le leo tele ma le tagi, o lo'o uuina le manu fe'ai i lona lima, ma tautala atu ma le loto ʻino'ino i le manu fe'ai, "Aiseā ʻua e ʻaina ai lo'u atali'i o Iosefa, ma aiseā ʻua e lē mata'u ai i le Atua o le lalolagi, po o lo'u puapuaga ʻona o lo'u atali'i o Iosefa?"
42 ʻUa e faʻaumatia fua laʻu ataliʻi, auā na te leʻi faia se sauā, a ʻua e faʻasalaina aʻu ʻona o ia; o le mea lea e suʻeina ai e le Atua lē ʻua sauāina.
43 Ona tatala lea e le Alii le gutu o le manu fe'ai e faamafanafana ia Iakopo i ana upu, ona tali mai lea o ia ia Iakopo ma fai atu ia te ia nei upu,
44 O loʻo soifua le Atua o lē na faia i tatou i le lalolagi, ma o loʻo soifua foʻi lou agaga, loʻu aliʻi e, ʻou te leʻi vaʻaia lou ataliʻi, ʻou te leʻi saeia foʻi o ia, a ʻua ʻou sau mai se nuʻu mamao e sāʻili loʻu ataliʻi o lē na alu ʻese mai ʻiā te aʻu i le aso nei, ʻou te leʻi iloa pe o ola o ia pe ua oti.
45 Na ou sau i le fanua i le asō e saili loʻu atalii, ma na maua aʻu e ou atalii, ma ua latou puʻeina aʻu ma faateleina loʻu faanoanoa, ma ua ou aumaia aʻu i ou luma i le asō, ma ua ou tautala atu nei ia te oe i aʻu upu uma.
46 O lenei, le ataliʻi e o le tagata, o aʻu nei o loʻo i ou lima, ma ia e faia ʻiā te aʻu i le aso nei le mea e te finagalo i ai, a o le Atua o lē na faia aʻu, ʻou te leʻi vaʻai i lau ataliʻi, ʻou te leʻi saeia foʻi o ia, e leʻi ulufia foʻi e le tino o le tagata loʻu gutu i aso uma o loʻu olaga.
47. ʻUa faʻalogo Iakopo i ʻupu a le manu feʻai, ʻona matuā ofo ai lea o ia, ʻua ia tuʻuina atu le manu feʻai mai lona lima, ʻona alu ai lea o ia i lona ala.

48. ‘Ua tagi pea Iakopo ma tagi leotele ‘ona o Iosefa i lea aso ma lea aso, ma ‘ua fa‘avauvau o ia ‘ona o lona atali‘i i aso e tele.

MATAUPU 44

1 O atali‘i o Isamaeli o ē na fa‘atau Iosefa mai Mitiana, o ē na fa‘atau o ia mai ona uso, na ō atu i Aikupito fa‘atasi ma Iosefa, ma ‘ua latou o‘o atu i tuā‘oi o Aikupito, ‘ua latalata atu i latou i Aikupito, ‘ona latou fetaia‘i ai lea ma ni tagata e to‘afa o atali‘i o Metana, le atali‘i o Aperaamo, o ē na ō ‘ese mai le nu‘u o Aikupito i la latou malaga.
2 ‘Ona fai mai lea o sa Isamaelī ‘iā te i latou, “Tou te fia fa‘atau ‘ea lenei ‘au‘auna ‘iā te i matou?” ‘Ona latou fai mai lea, “Tu‘u mai ia o ia ‘iā te i matou.” ‘Ona latou tu‘uina atu lea o Iosefa ‘iā te i latou; ‘ua latou iloa o ia o le taule‘ale‘a matuā aulelei, ‘ona latou fa‘atauina lea o ia i tupe e luafulu.
3 ‘Ua fa‘aauau pea le malaga a sa Isamaelī i Aikupito, ‘ua toe fo‘i atu fo‘i sa Mitiana i Aikupito i lea aso, ‘ona fetautalatala‘i lea o sa Mitiana, “Fa‘auta, ‘ua matou fa‘alogo o lo‘o sailia e Potifara, le ‘au‘auna a Farao, le ali‘i e pule i le ‘au e leoleo, se ‘au‘auna lelei e tu i ona luma e ‘au‘auna ‘iā te ia, ma tofia o ia e pule i lona ‘āiga ma ana mea uma.”
4 O lenei, se‘i o tatou fa‘atau atu o ia ‘iā te ia i mea tatou te manana‘o ai, pe afai e mafai e ia ‘ona avatu ‘iā te i tatou le mea tatou te mana‘omia mai ‘iā te ia.”
5 Ona ō atu lea o tagata Mitiana, ua oo atu i le fale o Potifara, ua latou fai atu ia te ia, Ua matou faalogo o loo e sailia se auauna lelei e auauna atu ia te oe; faauta, o loo ia i matou se auauna e faafiafia ia te oe, afai e te foai mai ia i matou le mea matou te mananao ai, matou te faatauina atu o ia ia te oe.
6 Ona fai atu lea o Potifara, Aumai ia o ia i o‘u luma, se‘i o‘u vaai ia te ia, afai e finagalo malie o ia ia te a‘u, ou te avatu ia te oe le mea e te mana‘o ai mo ia.
7Ona o atu lea o tagata Mitiana, ua latou aumaia Iosefa, ma tuu atu ia te ia i luma o Potifara; ua ia iloa atu ia te ia, ua matuā fiafia lava o ia ia te ia; ona fai atu lea o Potifara ia te i latou, Se‘i ta‘u mai ia te au, po o le a se mea tou te manaomia i lenei taulealea?
8 ‘Ona latou fai mai lea, “Matou te manana‘o i tupe siliva e fa selau mo ia,” ‘ona fai mai lea o Potifara, “Ou te avatu ‘iā te oe pe afai e te ‘aumai ‘iā te a‘u le tusi o lana fa‘atau atu ‘iā te oe, ma e ta‘u mai ‘iā te a‘u lona tala‘aga, auā atonu ‘ua gaoia o ia, auā o lenei taule‘ale‘a e lē o se pologa, e lē o se atali‘i fo‘i o se pologa, ‘ae ‘ua ‘ou va‘aia o ia o foliga o se tagata aulelei ma matagofie.”
9Ona o atu lea o tagata Mitiana, ma latou aumaia ia te ia tagata Isamaelita, o e na faatauina atu o ia ia te i latou; ua latou fai atu ia te ia, ua faapea atu, O ia o se pologa; a ua matou faatauina atu o ia ia te i latou.
10Ua faalogo Potifara i upu a sa Isamaelī, ina ua ia avatu le ario i sa Mitiana, ona talia lea e sa Mitiana le ario, ma latou o atu ai, ua toe foi atu foi sa Isamaelī i o latou aiga.
11 ‘Ona ‘ave lea e Potifara o Iosefa i lona fale e ‘au‘auna atu ‘iā te ia, ‘ua fiafia Potifara ‘iā Iosefa, ‘ua ia fa‘atuatua ‘iā te ia, ‘ua tofia o ia e pule i lona fale, ‘ua tu‘uina atu fo‘i e ia ana mea uma i lona lima.
12 Sa faatasi le Alii ma Iosefa, ma sa manuia o ia, ma sa faamanuia e le Alii le aiga o Potifara ona o Iosefa.
13 ‘Ua tu‘uina atu e Potifara ana mea uma i le lima o Iosefa, a o Iosefa o le tasi e fa‘atonu mea uma e ulufafo ma mea uma, ma o mea uma lava e pulea e ia i lona mana‘o i le fale o Potifara.
14. O Iosefa fo‘i ‘ua sefulu ma le valu ona tausaga, o le taule‘ale‘a e manaia ona mata, ma ‘ua aulelei fo‘i lona tino, e leai se tasi e tusa ma ia i le nu‘u uma o Aikupito.
15 I le taimi lea a o iai o ia i le fale o lona matai, e alu i totonu ma fafo o le fale e auauna i lona matai, ona tepa a‘e lea o Selika, le faletua o lona matai, iā Iosefa ma vaai atu iā te ia, faauta fo‘i, o ia o se taule‘ale‘a aulelei ma matagofie lona tino.
16 Sa ia mana‘o tele i lona matagofie i lona loto, ma sa naunau lona loto iā Iosefa, ma sa ia faatosina o ia i aso uma, ma sa faatauanau fo‘i Selika iā Iosefa i aso uma, ae sa lē tepa a‘e Iosefa e vaai i le faletua o lona matai.
17 Ona fai atu lea o Selika ia te ia, E matagofie ou foliga ma lou tino, e moni lava ua ou vaai i auauna uma, ae ou te lei vaai lava i se auauna e aulelei e pei o oe; ona fai atu lea o Iosefa ia te ia, E moni lava o le na foafoaina a‘u i le manava o lo‘u tina, o ia lava na foafoaina tagata uma.
18 ‘Ua fai atu o ia ‘iā te ia, “E matagofie ou mata, ‘ua e fa‘aofo ai tagata uma o Aikupito, o tane ‘atoa ma fafine; ‘ona fai atu lea o ia ‘iā te ia, “E matagofie i latou a o tatou ola pea, ‘ae afai ‘e te va‘ai ‘iā te i latou i le tu‘ugamau, e mautinoa lava e te alu ‘ese ‘ese ‘iā te i latou.”
19 Ona fai atu lea o ia iā te ia, “E matagofie ma matagofie au upu uma; ia e tago i le kitara o loo i le fale, ma tā i ou lima, se‘i matou faalogo i au upu.”
20 ‘Ua fai atu o ia ‘iā te ia, “E matagofie ma manaia a‘u ‘upu pe a ‘ou tautala atu i le vi‘iga o lo‘u Atua ma lona mamalu; ‘ona fai atu lea o ia ‘iā te ia, “E matagofie tele lou lauulu, fa‘auta, o le selu auro o lo‘o i le fale, ‘ia e ‘ave i ai, ma milo lou lauulu.”
21 Ona fai atu lea o ia iā te ia, “E te tautala mai ea i nei upu se‘ia afea? Tu‘u ia e tautala mai iā te a‘u, a ia e tula‘i ma e faia au galuega i le aiga.”
22 ‘Ua fai atu o ia ‘iā te ia, “E leai se tasi i lo‘u fale, e leai fo‘i se isi mea e tausi i ai, na o au ‘upu ma lau mana‘o; e ui lava i nei mea uma, e le‘i mafai ‘ona ia ‘aumaia Iosefa ‘iā te ia, e le‘i tepa a‘e fo‘i ona mata ‘iā te ia, a ‘ua na fa‘asaga ifo ona mata i le ‘ele‘ele.
23 Ma sa manao Selika ia Iosefa i lona loto, ina ia momoe ma ia, ma i le taimi lea sa nofo ai Iosefa i le fale e fai lana galuega, sa sau Selika ma nofo i ona luma, ma sa ia faatosina o ia i aso uma i lana tautala e momoe ma ia, pe vaai pea ia te ia, ae sa le faalogo Iosefa ia te ia.
24 Ona fai atu lea o ia iā te ia, “Afai e te lē faia a‘u upu, ou te a‘oa‘iina oe i le sala o le oti, ma ou te tuu atu iā te oe se amo u‘amea.”
25 Ona fai atu lea o Iosefa ia te ia, E moni lava o le Atua o lē na foafoaina le tagata, o lē na te tatalaina noataga o pagota, ma o ia fo‘i lea o lē na te lavea‘iina a‘u mai lou falepuipui ma lou fa‘amasinoga.
26 ‘Ua lē mafai ‘ona ia fa‘a‘ole‘ole ‘iā te ia, auā sa naunau pea lona loto ‘iā te ia, ‘ona o‘o ai lea ‘iā te ia se ma‘i tiga tele ona o lona mana‘o.
27 ‘Ona ō mai lea o fafine uma o Aikupito e asiasi ‘iā te ia, ma latou fai atu ‘iā te ia, “Aiseā ‘ua e vaivai ai? O oe lē e

leai se mea e mativa ai; e moni lava o lau tane o se ali‘i sili ma mamalu i le silafaga a le tupu, pe e te lē mativa ea i se mea e te mana‘o i ai?”
28 ‘Ona tali atu lea o Selika ‘iā te i latou, ‘ua fa‘apea atu, “O le aso nei e fa‘ailoa atu ai ‘iā te ‘outou le mea na tupu mai ai lenei fa‘alavelave ‘ua ‘outou va‘aia ai a‘u.” ‘Ona poloa‘i atu lea o ia i ana ‘au‘auna fafine e saunia mea‘ai mo fafine uma, ‘ona saunia lea e ia o se tausamiga mo i latou, ‘ona ‘a‘ai ai lea o fafine uma i le fale o Selika.
29 Ona ia avatu lea ia i latou ni naifi e sae ai le vineka e 'ai ai, ma ua ia poloai atu ia latou faaofuina Iosefa i ofu taugata, ma ia faaali atu o ia i o latou luma, ona sau ai lea o Iosefa i o latou luma ma ua vaavaai atu fafine uma ia Iosefa, ma ua le mafai ona aveese o latou mata mai ia te ia, ma ua latou tipiina o latou lima i naifi sa i o latou lima, ma ua tumu vineka uma sa i o latou lima i le toto.
30 ‘Ua latou lē iloa le mea na latou faia, a ‘ua latou va‘ava‘ai pea i le matagofie o Iosefa, ma ‘ua lē liliu ‘ese o latou mata ‘iā te ia.
31 Ua iloa atu e Selika le mea ua latou faia, ona fai atu lea o ia ia te i latou, O le a lenei galuega ua outou faia? faauta, ua ou avatu ia te outou laau akati e aai ai, a ua outou manua uma o outou lima.
32 Ma sa iloa e fafine uma o latou lima, faauta foi ua tumu i le toto, ma ua tafe ifo o latou toto i o latou ofu, ona latou fai atu lea ia te ia, Ua manumalo lenei auauna i lou fale ia i matou, ma ua le mafai ona matou liliuese o matou mata mai ia te ia ona o lona matagofie.
33 ‘Ona fai atu lea o ia ‘iā te i lā‘ua, “E moni lava na tupu lenei mea ‘iā te ‘outou i le taimi na ‘outou va‘ai atu ai ‘iā te ia, ma ‘ua lē mafai ‘ona ‘outou taofia o ‘outou lava mai ‘iā te ia; e fa‘apefea la ‘ona ‘ou mafai ‘ona ‘onosa‘i a o i ai pea o ia i lo‘u fale, ma ‘ou va‘ai atu ‘iā te ia i aso uma e alu atu ma alu ‘ese mai lo‘u fale? e fa‘apefea la ‘ona ‘ou lē fa‘avaivai pe fano fo‘i ‘ona o lenei mea?”
34 ‘Ona la fai atu lea ‘iā te ia, “E moni lava ‘upu ia, auā o ai ‘ea e mafai ‘ona va‘ai i lenei foliga matagofie i le fale ma tete‘e ‘iā te ia, ‘ae lē o ia ‘ea o lau ‘au‘auna ma lau ‘au‘auna i lou fale, ma aiseā ‘e te lē ta‘u atu ai ‘iā te ia mea o lo‘o i lou loto, ma e te tu‘u ai lou agaga ‘ia fano i lenei mea?”
35 ‘Ua fai atu o ia ‘iā te i lā‘ua, “‘Ua ‘ou taumafai i aso uma e fa‘a‘ole‘ole ‘iā te ia, a ‘ua lē malie o ia i o‘u mana‘o; ‘ua ‘ou folafola atu fo‘i ‘iā te ia mea lelei uma, a ‘ua leai se tali mai ‘iā te a‘u; o le mea lea ‘ua ‘ou i ai i se tulaga fa‘avaivai e pei ‘ona ‘outou va‘aia.”
36 Ua matuā ma‘i lava Selika ona o lona mana‘o iā Iosefa, ma ua matuā ma‘i lava o ia ona o ia, ma e le‘i iloa e tagata uma o le aiga o Selika ma lana tane lenei mea, ua ma‘i Selika ona o lona alofa iā Iosefa.
37 Ona fesili atu lea o tagata uma o lona aiga iā te ia, “Aiseā ua e ma‘i ai ma vaivai ai, ma e leai se mea e te mativa ai?” Ua fai atu o ia iā te i latou, “Ou te lē iloa lenei mea ua ou mafatia ai i lea aso ma lea aso.”
38 Ma sa o mai fafine uma ma ana uo i aso uma e vaai ia te ia, ma sa latou talanoa ma ia, ma sa ia fai atu ia te i latou, E na o le alofa o Iosefa e mafai ona tupu ai lenei mea; ma sa latou fai atu ia te ia, Ia e faaoleole ia te ia ma pue faalilolilo o ia, atonu e faalogo o ia ia te oe, ma taofia lenei oti mai ia te oe.
39. ‘Ua atili ai ‘ona leaga o le alofa o Selika ‘iā Iosefa, ma ‘ua fa‘aauau pea ‘ona vaivai o ia, se‘ia o‘o ‘ina leai sona malosi e tumau ai.
40 I le tasi aso, sa faia e Iosefa le galuega a lona matai i le fale, ona sau faalilolilo lea o Selika ma oso faafuasei atu ia te ia, ona tulai atu lea o Iosefa e tetee atu ia te ia, ma sa sili atu lona malosi nai lo ia, ma ua ia faatoilalo o ia i le eleele.
41 Ma sa tagi Selika ona o le mana‘o o lona loto ia te ia, ma sa ia aioi atu ia te ia i le tagi, ma sa tafe ifo ona loimata i ona alafau, ma sa ia tautala atu ia te ia i le leo o le aioi ma le loto tiga, ua faapea atu,
42 Pe na e fa‘alogo ea, va‘ai pe iloa se fafine e matuā aulelei e pei o a‘u, pe sili atu iā te a‘u, o lē tautala atu iā te oe i aso uma, ma pa‘ū ifo ona o le alofa iā te oe, ma fa‘aeaina oe i nei mamalu uma, ae e te lē fa‘alogo lava i lo‘u leo?
43 Afai fo‘i o le fefe i lou ali‘i ne‘i fa‘asalaina oe e ia, auā o lo‘o soifua le tupu, e leai se mea leaga e o‘o mai ‘iā te oe mai lou ali‘i i lenei mea; o lenei, ‘ia e fa‘alogo mai ‘iā te a‘u, ma ‘ia e finagalo malie ‘ona o le mamalu ‘ua ‘ou tu‘uina atu ‘iā te oe, ma ‘ia e tu‘u ‘ese lenei oti ‘iā te a‘u, ma aiseā e tatau ai ‘ona ‘ou oti ‘ona o oe?” ‘Ona lē toe tautala lea o ia.
44 ‘Ona tali atu lea o Iosefa ‘iā te ia, ‘ua fa‘apea atu, “‘Aua ne‘i e fa‘alavelave ‘iā te a‘u, ‘ia e tu‘u mai lenei mea i lo‘u matai; fa‘auta, e lē iloa e lo‘u matai se mea ‘ua ‘iā te a‘u i le fale, auā ‘ua ia tu‘uina mai ana mea uma i lo‘u lima; pe fa‘apefea ‘ea ‘ona ‘ou faia o nei mea i le fale o lo‘u matai?”
45 Auā ua ia matuā fa‘amamaluina a‘u i lona fale, ma ua ia tofia fo‘i a‘u e pule i lona fale, ma ua ia fa‘aeaina a‘u, e leai se tasi e sili atu i lenei fale nai lo a‘u, e leai fo‘i se mea na taofia e lo‘u matai mai ‘iā te a‘u, vaganā ai oe o lana avā, e fa‘apefea la ‘ona e tautala mai ‘iā te a‘u i nei ‘upu, ma e fa‘apefea ‘ona ‘ou faia lenei mea leaga tele ma agasala ai i le Atua ma lau tane?
46 O lenei, taofi mai ia te a‘u, aua fo‘i ne‘i toe fai mai ni upu faapena, auā ou te lē faalogo i au upu.” Ae sa lē faalogo Selika iā Iosefa ina ua ia tautala atu i nei upu iā te ia, a ua ia faatosina pea o ia i aso uma e faalogo iā te ia.
47 ‘Ua mavae lea mea, ‘ona tumu ai lea o le alia o Aikupito i ona itū uma, ‘ona ō atu lea o tagata uma sa nonofo i Aikupito, ‘atoa ma le tupu ma ali‘i ma a latou topa ma siva, auā o se fiafia tele lea i Aikupito, ma o se aso malolo i le taimi na lofia ai le sami o Sihor, ma sa latou ō atu i ‘inā e fiafia ai i le aso atoa.
48. ‘Ua ō atu fo‘i tagata Aikupito i le vaitafe e fiafia ai, e pei ‘ona latou masani ai, ‘ona ō atu ai lea o tagata uma o le ‘āiga o Potifara fa‘atasi ma i latou, a ‘ua lē mafai Selika ‘ona ō fa‘atasi ma i latou, auā na ia fai ane, “‘Ua ou ma‘i,” ma ‘ua nofo to‘atasi o ia i le fale, e leai se isi tagata sa i ai fa‘atasi ma ia i le fale.
49 Ona tula‘i lea o ia ma alu a‘e i lona malumalu i le fale, ma ofu o ia i ofu fa‘atupu, ma tu‘u i lona ulu ni ma‘a tāua o ma‘a sonika, ua teuteuina i le siliva ma le auro, ma teuteu lona mata ma lona pa‘u i vai fa‘amamā eseese mo fafine, ma fa‘amanogi le malumalu ma le fale i le kasia ma le pulu lipano, ma sa ia sausau le muro ma le aloe, ona nofo ai lea o ia i le faitoto‘a o le malumalu, i le ala savali o le fale, lea na ui atu ai Iosefa e fai lana galuega, ma fa‘auta, ua sau Iosefa mai le fanua, ma ulufale atu i le fale e fai le galuega a lona matai.

50 Ua oo atu o ia i le mea sa tatau ona ia ui atu ai, ma ua ia vaaia galuega uma a Selika, ona toe fo‘i lea o ia.
51 Ua vaai atu Selika ia Iosefa ua liliu ese mai ia te ia, ona valaau atu lea o ia ia te ia, ua faapea atu, O le a le mea ua tupu ia te oe Iosefa e? Sau ia e fai lau galuega, faauta, ou te saunia se avanoa mo oe seia e alu atu i lou nofoa.
52 Ua toe fo‘i mai Iosefa ma sau i le fale, ma ua ui atu mai iina i le mea sa nofo ai o ia, ma ua nofo i lalo e fai le galuega a lona matai e pei ona masani ai, ae faauta, ua sau Selika ia te ia ma tu i ona luma i ofu mamalu, ma ua salalau atu le manogi mai ona ofu i se mea mamao.
53 ‘Ona fa‘avave lea o ia ma pu‘e ‘iā Iosefa ma ona ‘ofu, ‘ua fai atu ‘iā te ia, “O lo‘o soifua le tupu, ‘āfai ‘e te lē faia la‘u talosaga, o le a e oti lava i le asō.” ‘Ona fa‘avave lea o ia ma fa‘aloaloa atu lona isi lima ma tō se‘i le pelu mai lalo o ona ‘ofu, ‘ua ia tu‘u i le ua o Iosefa, ‘ua fai atu, “Tula‘i ia, ma fai la‘u talosaga; a leai, o le a e oti lava i le asō.”
54 Ma sa fefe Iosefa iā te ia i lona faia o lenei mea, ma sa tulai o ia e sola ese mai iā te ia, ma sa tago atu o ia i le pito i luma o ona ofu, ma i le fefe i lona sola ese, sa masae ai le ofu na tago atu i ai Selika, ma sa tuua e Iosefa le ofu i le lima o Selika, ma sa sola ese o ia ma alu ese, auā sa fefe o ia.
55 Ma ina ua vaai atu Selika ua masae le ofu o Iosefa, ma ua ia tuua i lona lima, ma ua sola ese, sa fefe o ia i lona ola, ne’i salalau atu le tala e uiga ia te ia, ona tulai lea o ia ma fai se togafiti, ma to ese ofu sa ia ofuina, ma ofu i ona isi ofu.
56. ‘Ona tago lea o ia i le ‘ofu o Iosefa, ma tu‘u i ona tafatafa, ‘ona alu lea o ia ma nofo i le mea sa nofo ai o ia i lona ma‘i, a o le‘i ō atu tagata o lona ‘āiga i le vaitafe, ‘ona vala‘au lea o ia i se taule‘ale‘a sa i ai i le fale i lenā taimi, ma fai atu ‘iā te ia e vala‘au tagata o le ‘āiga ‘iā te ia.
57 Ua ia iloa atu i la‘ua, ona fai atu lea o ia iā i la‘ua ma le leo tele ma le tagiauē, “Faauta, ua aumai e lo outou matai le tagata Eperu iā te a‘u i le fale, auā na sau o ia i le aso nei e momoe ma a‘u.”
58 Auā ina ua e alu ese, sa sau o ia i le fale, ma iloa ai e leai se tagata i le fale, sa sau o ia ia te a‘u, ma pu‘e mai ia te a‘u, ma le fa‘amoemoe e momoe ma a‘u.
59 Ona ou tago lea i ona ofu ma saeia, ma valaau atu ia te ia ma le leo tele, ma ina ua ou sii a‘e lo‘u leo, sa fefe o ia i lona ola ma tuua lona ofu i o‘u luma, ma sola ese.
60A ‘ua lē tautala tagata o lona ‘āiga, a ‘ua matuā ita tele i latou ‘iā Iosefa; ‘ua latou ō atu i lona ali‘i ma ta‘u atu ‘iā te ia ‘upu a lana pepelo.
61 ‘Ua sau Potifara i le fale ma le ita tele, ‘ona ‘alaga atu lea o lana avā ‘iā te ia, ‘ua fa‘apea atu, “Se a lenei mea ‘ua e faia ‘iā te a‘u, i lou ‘aumaia o se ‘au‘auna pepelo i lo‘u fale, auā na sau o ia ‘iā te a‘u i le aso nei e fa‘ata‘ali‘oli‘o mai ‘iā te a‘u; o lea fo‘i ‘ua faia e ia ‘iā te a‘u i le aso nei?”
62 Ua faalogo Potifara i upu a lana avā, ona poloai atu lea o ia ia faasalaina Iosefa i sasa mamafa, ma ua faapea ona latou faia ia te ia.
63 A o latou sasaina o ia, sa alaga atu Iosefa ma le leo tele, ma sa tepa a‘e ona mata i le lagi, ma sa ia fai atu, Le Alii e, le Atua e, ua e silafia ua ou mama i nei mea uma, ma aisea ua ou oti ai i le asō i le pepelo, i lima o nei tagata amioleaga e le‘i peritomeina, o ē ua e silafia?
64 A o sasaina Iosefa e auauna a Potifara, sa faaauau pea ona tagi ma tagi, ma sa i ai iina se tamaitiiti e sefulu ma le tasi masina le matua, ona tatalaina lea e le Alii le gutu o le tamaitiiti, ma sa ia tautala atu i nei upu i luma o auauna a Potifara, o e na sasaina Iosefa, ua faapea atu,
65 O le ā se mea tou te mana‘o ai i lenei tagata, ma aiseā ua outou faia ai lenei mea leaga iā te ia? E pepelo ma tautala pepelo lo‘u tinā; o le mea lea na faia ai le fefa‘ataua‘iga.
66 ‘Ua ta‘u atu e le tama ‘iā te i latou ma le sa‘o mea uma na tutupu, ma ‘ua ta‘u atu fo‘i e ia ‘iā te i latou ‘upu uma a Selika ‘iā Iosefa i lea aso ma lea aso.
67 Ua faalogo tagata uma i upu a le tamaitiiti, ona latou ofo tele ai lea i upu a le tamaitiiti, ona lē toe tautala ai lea o le tamaitiiti ma ua filemu.
68 Ona matuā māsiasi lea o Potifara i upu a lona atalii, ma sa ia poloa‘i atu i ana tagata e aua ne‘i toe sasa Iosefa, ona taofia lea e tagata le sasaina o Iosefa.
69 Ona ave lea e Potifara ia Iosefa ma poloa‘i atu e aumai o ia i luma o ositaulaga, o ē o faamasino a le tupu, ina ia faamasinoina o ia i lenei mataupu.
70 Ona o atu lea o Potifara ma Iosefa i luma o faitaulaga o ē sa avea ma faamasino a le tupu, ma sa ia fai atu ia te i latou, Ou te aioi atu ia te outou, se’i outou filifili po o le a le faamasinoga e tatau i se auauna, auā ua faapea ona ia faia.
71 ‘Ona fai mai lea o ositaulaga ‘iā Iosefa, “Se a ‘ea le mea ‘ua ‘outou faia ai lenei mea i lo ‘outou ali‘i?” ‘Ona tali atu lea o Iosefa ‘iā te i latou, ‘ua fa‘apea atu, “E leai, o‘u ali‘i e, sa fa‘apea lava le mea na tupu.” ‘Ona fai mai lea o Potifara ‘iā Iosefa, “E moni, ‘ua ‘ou tu‘uina atu ‘iā te oe mea uma sa ‘iā te a‘u, ‘ou te le‘i taofia se mea mai ‘iā te oe na‘o la‘u avā; e fa‘apefea ‘ea ‘ona e faia lenei mea leaga?”
72 ‘Ona tali atu lea o Iosefa, ‘ua fa‘apea atu, “Le ali‘i e, ‘aua le fa‘apea, o lo‘o soifua le ALI‘I, o lo‘o soifua fo‘i lou agaga, le ali‘i e, e pepelo le ‘upu na e fa‘alogo i ai mai lau avā, auā sa fa‘apea lava le mea i le aso nei.”
73 Ua atoa le tausaga talu ona ou i ai i lou fale; ua e silafia ea se amioletonu ia te a‘u, po o se mea e ono mafua ai ona e mana‘o e fasiotia a‘u?
74 Ona fai atu lea o faitaulaga ia Potifara, Matou te aioi atu ia te oe, ia latou auina mai ia i matou le ofu saeia o Iosefa, ma ia matou vaai i lona masae, afai o le masae lea i luma o le ofu, ona faasaga lea o ona foliga ia te ia ma ia ma ia pu’eina o ia, e sau ia te ia, ma sa faia e lau ava mea uma na ia fai mai ai ma le pepelo.
75 Ona latou aumaia lea o le ofu o Iosefa i luma o faitaulaga o ē sa avea ma faamasino, ma sa latou vaaia ma vaai atu ua i ai le loimata i luma o Iosefa, ma sa iloa e faitaulaga faamasino uma ua ia faamalosia o ia, ma sa latou fai atu, O le faasalaga o le oti e le tatau i lenei pologa auā e leai se mea na ia faia, ae o lana faamasinoga, ia tuuina o ia i le falepuipui ona o le tala, lea ua ala atu ia te ia e faasaga i lau ava.
76 Ua faalogo Potifara i a latou upu, ona tuuina atu lea o ia e ia i le fale puipui, o le mea lea ua taofia ai pagota a le tupu; a o Iosefa sa i ai i le fale puipui i tausaga e sefululua.
77 E ui i lea, e le‘i liliuese le avā a lona matai mai iā te ia, ma e le‘i taofia fo‘i e ia le tautala atu iā te ia i lea aso ma lea aso e faalogologo iā te ia, ma i le mavae ai o masina e tolu, sa faaauau pea ona alu atu Selika iā Iosefa i le fale o le falepuipui i lea aso ma lea aso, ma sa ia faatosina o ia e faalogo iā te ia, ma sa fai atu Selika iā Iosefa, O le ā le umi

e te nofo ai i lenei fale? a ia e faalogo nei i lo‘u leo, ona ou aumaia lea o oe i fafo mai lenei fale.
78 Ona tali atu lea o Iosefa ia te ia, ua faapea atu, E sili ia te a‘u ona ou nofo i lenei fale nai lo le faalogo i au upu, ma agasala i le Atua; ona fai atu lea o ia ia te ia, Afai e te le faia la‘u mana‘o, ou te saeia ou mata, ma faapipii i ou vae ni maea u‘amea, ma ou tuuina atu oe i lima o i latou na e le iloa muamua.
79 Ona tali atu lea o Iosefa ia te ia ma faapea atu, Faauta, o le Atua o le lalolagi uma e mafai ona laveaiina a'u mai mea uma e te mafaia ona fai ia te a'u, auā e tatala e ia mata o e tauaso, ma tatala i latou o e ua noanoatia, ma faasaoina tagata ese uma e le masani i le laueleele.
80 Ina ua lē mafai e Selika ona fa‘a‘ole‘ole Iosefa e fa‘alogo ‘iā te ia, ‘ona tu‘ua lea e ia le alu e fa‘a‘ole‘ole ‘iā te ia; a o lo‘o taofia pea Iosefa i le fale o le falepuipui. Sa fa‘anoanoa ma tagi Iakopo le tamā o Iosefa, ma ona uso uma sa i le nu‘u o Kanana i na aso ona o Iosefa, auā ‘ua musu Iakopo e fa‘amafanafanaina o ia ‘ona o lona atali‘i o Iosefa, ‘ona tagi leotele ai lea o Iakopo, ma tagi ma fa‘anoanoa i na aso uma.

MATAUPU 45

1 O ona po ia o le tausaga lava lea, o le tausaga lea na alu ifo ai Iosefa i Aikupito ina ua uma ona faatauina atu o ia e ona uso, ona alu ai lea o Reupena le atalii o Iakopo i Timenata, ua fai avā ia Eliurama, le afafine o Abi le Kanana. Ua ia alu atu ia te ia.
2 Na to Eliurama le avā a Reupena, ua fanaua e ia ia te ia o Enoka, o Palu, o Kiserona, ma Karame, o atalii e toafa; ua fai avā foi lona uso o Simeona ia Tina lona tuafafine; ua fanaua foi e ia ia te ia o Memuelu, ma Iamina, ma Oata, ma Iakinu, ma Sokara, o atalii e toalima.
3 Mulimuli ane, ua alu atu o ia iā Puna le fafine Kanana, o Puna lea na ave faapagota e Simeona mai le aai o Sekema, ma sa auauna atu Puna iā Tina; ua alu atu Simeona iā te ia, ma ua fanaua ai e ia Saulo iā te ia.
4O ona po ia na alu ai Iuta i Atulama; ona oo atu ai lea o ia i le tasi tagata o Atulama, o Hira lona igoa; ona iloa ai lea e Iuta o le afafine o le tasi tagata Kanana, o Aliata lona igoa, o le afafine o Sua, ua ia fai avā ia te ia, ua alu ane ia te ia, ona fanaua ai lea e Aliata ia Iuta o Eru, ma Onana, ma Sailo, o atalii e toatolu.
5 Ona ō lea o Levi ma Isakara i le nu‘u i sasa‘e, ma fai avā ai i la‘ua i afafine o Iopapa le atali‘i o Ioketana, le atali‘i o Eperu; o Iopapa le atali‘i o Ioketana sa i ai afafine e to‘alua; o le igoa o le matua o Atina, a o le igoa o le itiiti o Arita.
6. ‘Ua fai avā Levi ‘iā Atina, ‘ua fai avā Isakara ‘iā Arita, ‘ona la ō atu lea i le nu‘u o Kanana i le ‘āiga o lo la tamā, ‘ona fānaua lea e Atina ‘iā Levi o Keresona, o Kohata ma Merari, o atali‘i e to‘atolu.
7Na fānaua e Arita ‘iā Isakara o atali‘i e to‘afa o Tulaga, ma Puva, ma Iopu, ma Samaria; ‘ona alu atu lea o Tanu i le nu‘u o Moapi ma fai avā ‘iā Afelaleta, le afafine o Kamatana le Moapi, ‘ua ia ‘aumaia o ia i le nu‘u o Kanana.
8 Sa pā Afeleta, e leai sana fanau; ona manatua lea e le Atua o Afeleta le avā a Tanu, ua to o ia ma fanaua se tama tane, ua ia faaigoa ia te ia o Kusimo.
9 Ona ō atu lea o Kato ma Nafatali i Harana ma fai avā ai i afafine o Amuramo le atalii o Usa, le atalii o Nakori.
10 O igoa nei o afafine o Amurama; o le igoa o le matua o Merima, a o le igoa o le itiiti o Usita; na ave e Nafatali o Merima, a o Kato na ave o Usita; ua aumaia i latou i le nuu o Kanana, i le aiga o lo latou tamā.
11 Na fanaua e Merima ia Nafatali o Iakesela, o Kuni, o Iasaru, ma Selema, o atalii e toafa; na fanaua foi e Usita ia Kato o Sefiona, ma Kahai, ma Suni, ma Esepona, ma Eri, ma Aroti, ma Arali, o atalii e toafitu ia.
12 Ona alu atu lea o Asera ma fai avā iā Atona le afafine o Afela, le atalii o Hatata, le atalii o Isamaeli, ma aumaia o ia i le nuu o Kanana.
13 Ua oti fo‘i Atona le avā a Asera i ia ona po; e leai sana fānau; ‘ua mavae le maliu o Atona, ‘ona alu atu lea o Asera i le isi itu o le vaitafe, ‘ua fai avā ‘iā Hadura le afafine o Apimalu, le atali‘i o Eperu, le atali‘i o Semu.
14 O le teine talavou e lalelei lona foliga, o le fafine mafaufau lelei fo‘i, sa fai ma avā a Makielu le atali‘i o Elama, o le atali‘i lea o Semu.
15 Mulimuli ane, na fanaua e Hadura se afafine mo Malekielu, ua faaigoa fo‘i e ia iā te ia o Seraka. Peita‘i, na maliu Malekielu ina ua mavae lenei mea, ona alu lea o Hadura ma nofo i le aiga o lona tamā.
16 Ina ua mavae le maliu o le avā i Asera, ona alu lea o ia ma fai avā iā Hatura, ma aumai o ia i le laueleele o Kanana, ma aumai fo‘i e ia lona afafine o Seraka faatasi ma i la‘ua, ua tolu ona tausaga, ma ua tausia le teine i le aiga o Iakopo.
17 Sa matagofie fo‘i le teine, sa savali o ia i tu ma aga fa‘apa‘iaina o le fānau a Iakopo; e leai se mea na mativa ai o ia, a ‘ua foa‘iina atu e le Ali‘i ‘iā te ia le poto ma le mafaufau.
18 Na tō fo‘i Hadura le avā a Asera, ‘ua fānau mai ‘iā te ia o Imena, ma Iesiva, ma Iesivi ma Peria, o atali‘i ia e to‘afa.
19. ‘Ua alu atu fo‘i Sepulona i Mitiana, ‘ua fai avā ‘iā Merisa le afafine o Molata, le atali‘i o Apita, le atali‘i o Mitiana, ‘ua ‘aumaia o ia i le nu‘u o Kanana.
20 Na fanaua e Merusa mai iā Sepulona o Sereta, o Aluna ma Iakelielu; atalii e toatolu.
21Ua auina atu e Iakopo i Arama le atalii o Sopa, le atalii o Tara, ua fai avā ai ia Peniamina lona atalii o Mekalia le afafine o Arama. Ua sau o ia i le nuu o Kanana i le aiga o Iakopo; ua sefulu ona tausaga o Peniamina ina ua fai avā ia Mekalia le afafine o Arama.
22 Ua to Mekalia ma fanaua mai ia Peniamina o Pela, o Pekera, o Asepelu, o Kira, ma Naamanu, o atalii e toalima; ona alu lea o Peniamina ma fai avā ia Aripata, o le afafine o Samaria, o le atalii o Aperaamo, e faaopoopo i lana avā muamua, ma ua sefuluvalu ona tausaga; ua fanaua mai e Aripata ia Peniamina o Aki, o Vosa, o Mepima, o Kupima, ma Oruta; o atalii e toalima.
23 O aso ia na alu atu ai Iuta i le aiga o Semu, ma fai avā ia Tamara le afafine o Elama, le atalii o Semu, mo lana ulumatua o Eru.
24 Ua alu atu Era iā Tamara lana avā, ua avea o ia ma ana avā; a ua alu atu o ia iā te ia, ua ia fa‘aumatia lana fanau i fafo, ma ua leaga lana galuega i le silafaga a le ALI‘I, ma ua fasiotia o ia e le ALI‘I.
25 ‘Ua mavae le oti o Eru, le ulumatua a Iuta, ‘ona fai atu ai lea o Iuta ‘iā Onani, "‘Inā alu ia oe i le avā a lou uso, ma e fai ma ou avā ‘iā te ia e fai ma ou ‘āiga aupitoaluga, ma e fa‘atupuina ai ni fānau mo lou uso."

26 Ona ave lea e Onana ia Tamara e fai ma ana avā, ma sa alu atu o ia ia te ia, ma sa fiafia foi Onana i le galuega a lona uso, ma sa leaga lana galuega i le silafaga a le Alii, ma sa ia fasiotia foi o ia.
27 ʻUa oti Onani, ʻona fai atu lea o Iuta ʻiā Tamara, "ʻInā nofo ia i le ʻāiga o lou tamā seʻia matua loʻu ataliʻi o Sailo." ʻOna lē toe fiafia lea o Iuta ʻiā Tamara e avatu o ia ʻiā Sailo, auā sa faʻapea o ia, "Atonu e oti foʻi o ia e pei o ona uso."
28 Ona tulaʻi lea o Tamara, ua alu ma nofo i le fale o lona tamā, ma sa iai Tamara i le fale o lona tamā mo ni nai aso.
29 Ua oo i le amataga o le tausaga, ona maliu ai lea o Aliata le avā a Iuta; ua faamafanafanaina Iuta ona o lana avā; ina ua mavae le maliu o Aliata, ona o ae lea o Iuta ma lana uo o Hira i Timenata e seleina fulufulu o a latou mamoe.
30 Ua faalogo Tamara ua alu Iuta i Timnata e seleina fulufulu mamoe, ma ua matua Sailo, ma e lei fiafia Iuta ia te ia.
31 Ona tulaʻi lea o Tamara ma toʻese ona ofu o le fafine ua oti lana tane, ua ia ufiufi lona tino i le ufimata, ua ufitia atoa o ia e ia lava; ona alu lea o ia ma nofo i le ala tele o le aai, o le ala lea e tau atu i Timenata.
32Ua ui ane Iuta, ua iloa atu o ia, ona ia ave lea o ia; ona sau ai lea o ia ia te ia, ona to ai lea o ia ia te ia; ua oo i le taimi e fanau ai, faauta, o māsaga ua i lona manava; ua ia faaigoa le tasi ia Faresa, a o le isi ia Sera.

MATAUPU 46

1 O aso ia sa taofia ai pea Iosefa i le fale puipui i le nuu o Aikupito.
2 O le taimi lea sa tutū ai i ona luma auauna a Farao, o le alii sili o le au tautū uaina ma le alii sili o le au fai falaoa a le tupu o Aikupito.
3 Ona ave lea e le tautū uaina le uaina ma tuu atu i luma o le tupu e inu ai; ua tuu atu foʻi e le fai falaoa le falaoa i luma o le tupu e taumafa ai. Ona inu lea o le tupu i le uaina ma ʻai ai, o ia ma ana auauna, ma auauna na aai i le laulau a le tupu.
4 A o latou 'a'ai ma inu, sa nonofo ai pea le tautū uaina ma le fai falaoa, ma sa maua e auauna a Farao le tele o lago i le uaina na aumai e le tautū uaina, ma sa maua fo'i maa o le netera i le falaoa a le fai falaoa.
5Ua tofia Iosefa e le alii e pule i le ʻau e faafeao e fai ma auauna i auauna a Farao; a ua taofia auauna a Farao mo le tausaga e tasi.
6Ua oo i le faaiuga o le tausaga, ona la miti ai lea i le po e tasi i le mea na taofia ai i laua, ua oo i le taeao ona sau ai lea o Iosefa ia te i laua e auauna ia te i laua e pei ona masani ai; ua vaai atu o ia ia te i laua, faauta, ua faanoanoa ma faanoanoa o la mata.
7ʻOna fesili atu lea o Iosefa ʻiā te i latou, "Se a ʻea le mea ʻua faʻanoanoa ai ma faʻanoanoa ai o ʻoulua mata i le aso nei?" ʻOna latou fai mai lea ʻiā te ia, "Na ma miti i le miti, ʻae leai se tasi na te faʻamatalaina mai." ʻOna fai atu lea o Iosefa ʻiā te i latou, "Faʻamolemole, ʻia ʻoutou faʻamatala mai ʻiā te aʻu la ʻoulua miti, ʻona foaʻiina mai lea e le Atua ʻiā te ʻoutou le tali e manuia ai, e pei ʻona ʻoutou mananaʻo ai."
8 Ona faamatala atu lea e le tautū uaina lana miti ia Iosefa, ma sa ia fai mai, Na ou vaai i la'u miti, ma faauta, o se vine tele sa i o'u luma, ma i luga o lena vine na ou vaaia ai ni lala e tolu, ma sa vave ona fuga mai le vine ma oo atu i se maualuga tele, ma ua matua ona fuifui ma ua avea ma vine.
9Ona ou tago lea i vine, ma ou olo i totonu o le ipu, ma ou tuu atu i le aao o Farao, ona inu ai lea e ia; ona fai atu ai lea o Iosefa ia te ia, O la e tolu sa i luga o le vine, o aso ia e tolu.
10 A o le'i mavae aso e tolu, o le a poloa'i atu le tupu e te ʻaumaia oe, ma o le a ia toe fa'afo'i oe i lau galuega, ma e te avatu i le tupu lana uaina e inu e pei ona sa i ai muamua ʻina o e avea ma ana tautu uaina; a ʻia e alofagia aʻu e oe, ʻia e manatua aʻu ʻiā Farao pe a manuia oe, ma ia e agalelei mai ʻiā te aʻu, ma ʻia e ʻaumaia aʻu i fafo mai lenei falepuipui, auā na gaoia aʻu mai le nu'u o Kanana ma na fa'atauina atu aʻu e fai ma pologa i lenei nu'u.
11 O le mea foʻi na taʻuina atu ʻiā te oe e uiga i le avā a loʻu matai, e pepelo, auā na latou tuʻuina fua aʻu i lenei lua; ʻona tali mai lea o le tautū uaina ʻiā Iosefa, ʻua faʻapea mai, "ʻĀfai e agalelei mai le tupu ʻiā te aʻu e pei ʻona e faia muamua, e pei ʻona e faʻamatala mai ʻiā te aʻu mulimuli, ʻou te faia mea uma e te finagalo i ai, ma ʻou faʻaoʻoina oe i fafo mai lenei lua."
12 ʻUa iloa foʻi e le fai falaoa ʻua faʻamatala lelei e Iosefa le miti a le tautū ʻuaina, ʻona sau ai lea o ia, ma faʻamatala atu ʻiā Iosefa le miti atoa.
13 Ona fai mai lea o ia ia te ia, Na ou vaai i la'u miti, faauta, o ato falaoa sinasina e tolu i luga o lo'u ulu; ona ou vaai lea, faauta, o loo i ai i le ato aupitoaluga mea'ai eseese ua tao ma Farao; faauta foi, ua 'ai e manu felelei nai lo'u ulu.
14. ʻOna fai atu lea o Iosefa ʻiā te ia, "O ʻato e tolu na e vaʻaia, o aso e tolu ia; a o leʻi mavae aso e tolu, e ʻaveʻese ai e Farao lou ulu, ma faʻatautau ʻiā te oe i le laʻau; e ʻaʻai foʻi manu felelei i lou tino, e pei ʻona e vaʻaia i lau miti."
15 O aso ia ua lata ina fanau le masiofo, ma i lea lava aso na fanaua ai e ia se tama tane mo le tupu o Aikupito, ma sa latou folafolaina ua maua e le tupu lana ulumatua; ma sa matuā fiafia lava tagata uma o Aikupito faatasi ai ma alii ofisa ma auauna a Farao.
16 I le aso tolu o lona fanau mai, na faia ai e Farao se tausamiga mo ana alii sili ma ana auauna, mo ʻautau a le laueleele o Soara ma le laueleele o Aikupito.
17 Ua ō mai tagata uma o Aikupito ma auauna a Farao e aai ma inu faatasi ma le tupu i le tausamiga a lona atalii, ma olioli foʻi i le olioli o le tupu.
18 Sa fiafia foʻi aliʻi uma a le tupu ma ana ʻauʻauna i lea lava taimi i le tausamiga mo aso e valu, ma sa latou fiafia foʻi i mea faifaʻaili eseese, ma topa ma siva i le maota o le tupu mo aso e valu.
19 A o le tautū uaina, o lē na faʻamatala atu i ai e Iosefa lana miti, na galo ʻiā te ia Iosefa, ma na te leʻi taʻuina atu o ia i le tupu e pei ʻona ia folafola atu, auā o le mea lea mai le ALIʻI ʻina ʻia faʻasalaina ai Iosefa auā na ia faʻatuatua i tagata.
20. ʻOna nofo ai lea o Iosefa i le fale puipui i tausaga e lua, ʻua oʻo ʻina ʻatoa ona tausaga e sefulu ma le lua.

MATAUPU 47

1 Sa ola pea Isaako le ataliʻi o Aperaamo i ia ona po i le nuʻu o Kanana; ʻua toeaina lava o ia, ʻua selau ma le valugafulu ona tausaga; a o Esau lona ataliʻi, le uso o

Iakopo, sa i le nu‘u o Etoma, sa i ai fo‘i ana fanua ‘iā te ia ma ona atali‘i fa‘atasi ma le fānauga a Seira.
2 Ua faalogo Esau ua latalata le aso e maliu ai lona tamā, ona o atu ai lea o ia ma ona atalii ma lona aiga i le nuu o Kanana, i le aiga o lona tamā; ona o ese atu lea o Iakopo ma ona atalii mai le mea sa latou nonofo ai i Heperona, ua latou o atu uma ia Isaako lo latou tamā, ua latou maua Esau ma ona atalii i le faleie.
3 Ua nonofo Iakopo ma ona atalii i luma o lona tamā o Isaako, a o faavauvau pea Iakopo ona o lona atalii o Iosefa.
4 ‘Ua fai atu Isaako ‘iā Iakopo, "‘Aumai ia ‘iā te a‘u ou atali‘i ‘ou te fa‘amanuia ‘iā te i latou." ‘Ona ‘aumai ai lea e Iakopo ona atali‘i e to‘asefulu ma le to‘atasi i luma o lona tamā o Isaako.
5 Ona faaee lea e Isaako ona lima i atalii uma o Iakopo, ona tago atu lea o ia ia te i latou, ma fusi ia te i latou, ma sogi atu ia te i latou taitoatasi; ona faamanuia lea o i latou e Isaako i lea lava aso, ua faapea atu ia te i latou, Ia faamanuia outou e le Atua o o outou tamā, ma ia faateleina a outou fanau e pei o fetu o le lagi ona toatele.
6Ua faamanuia foi e Isaako le fanauga a Esau, ua faapea atu, Ia avea oe e le Atua ma mea e fefe ai i latou uma o e vaai atu ia te oe, atoa ma ou fili uma.
7 Ua valaau atu Isaako ia Iakopo ma ona atalii, ona latou o mai lea ma nonofo i luma o Isaako, ua fai atu Isaako ia Iakopo, Ua fetalai mai Ieova le Atua o le lalolagi uma ia te au, Ou te avatu lenei laueleele i lau fanau e fai ma tofi, pe afai e tausia e au fanau a'u tulafono ma o'u ala, ou te faataunuuina foi ia te i latou le tautoga na ou tautō ai i lou tamā o Aperaamo.
8 O lenei, lo‘u atali‘i e, a‘oa‘o lau fānau ma fānau a lau fānau ia matata‘u i le ALI‘I, ma ia savavali i le ala lelei e fiafia i ai le ALI‘I lou Atua; auā afai e te tausi i ala o le ALI‘I ma ana tulafono, e tausi fo‘i e le ALI‘I lana feagaiga ma Aperaamo ‘iā te oe, e manuia fo‘i o ia ‘iā te oe ma au fānau i aso uma lava.
9. ‘Ua uma ‘ona fetalai atu Isaako ‘iā Iakopo ma lana fānau, ‘ona tō ai lea o lana mānava, ‘ua oti fo‘i o ia, ‘ua fa‘atasi atu fo‘i o ia i lona nu‘u.
10. ‘Ona fa‘apa‘ū lea o Iakopo ma Esau i fofoga o lo la‘ua tamā o Isaako, ‘ua la fetagisi fo‘i. ‘Ua maliu Isaako i le nu‘u o Kanana i Heperona, e selau ma le valugafulu ona tausaga. ‘Ua ‘ave fo‘i o ia e ona atali‘i i le ana o Makapelu, na fa‘atauina e Aperaamo mai le fānauga a Heti e fai ma tu‘ugamau.
11 Ua ō atu tupu uma o le laueleele o Kanana faatasi ma Iakopo ma Esau e tanu Isaako, ma ua faaaloalogia tele fo‘i e tupu uma o Kanana ia Isaako i lona maliu.
12 Ona savavali lea o atalii o Iakopo ma atalii o Esau e aunoa ma ni seevae, ma fetagisi ma tagiauē se‘ia latou taunuu i Kiriata-arapa.
13 Ona tanu lea e Iakopo ma Esau lo la‘ua tamā o Isaako i le ana o Makapela, o lo‘o i Kiriata-arapa i Heperona, ma na la tanu o ia ma le mamalu tele, e pei o le falelauasiga o tupu.
14. ‘Ua faia fo‘i e Iakopo ma ona atali‘i ma Esau ma ona atali‘i ma tupu uma o Kanana le fa‘anoanoa tele ma le mamafa; ‘ua latou tanu fo‘i ‘iā te ia ma fa‘anoanoa ‘iā te ia i aso e tele.
15 Ua oo i le maliu o Isaako, ona ia tuua lea o ana lafumanu ma ana meatotino ma ana mea uma i ona atalii; ua fai atu Esau ia Iakopo, Faauta, o mea uma ua totoe ia te lo tatou tamā, tatou te vaevaeina i ni vaega se lua, ma o a‘u e fai le filifiliga, ona fai mai lea o Iakopo, Tatou te faia faapea.
16. ‘Ona ‘ave lea e Iakopo o mea uma na tu‘ua e Isaako i le nu‘u o Kanana, o manu ma ana mea, ‘ua ia tu‘uina atu i vaega e lua i luma o Esau ma ona atali‘i, ‘ua fai atu fo‘i ‘iā Esau, "Fa‘auta, o mea uma ia o lo‘o i ou luma; filifili ia oe po o le ā le vaega e te ‘ave."
17. ‘Ona fai atu lea o Iakopo ‘iā Esau, "‘Inā fa‘alogo mai ia i la‘u ‘upu ‘ou te fai atu ai ‘iā te oe, ‘ua fa‘apea atu, ‘Na fetalai mai le ALI‘I, le Atua o le lagi ma le lalolagi, i o tatou tamā o Aperaamo ma Isaako, ‘ua fa‘apea mai, ‘‘Ou te foa‘iina atu lenei nu‘u i lau fānau e fai ma tofi e fa‘avavau.’’
18 O lenei, o mea uma lava ua totoe i lo tatou tamā, o loo i ou luma; faauta foi, o loo i ou luma le laueleele uma; filifili ia oe mai ia te i latou mea e te finagalo i ai.
19 Afai e te mana‘o i le laueleele atoa, ia e ave mo oe ma au fanau e fa‘avavau, ma o le a ou ave nei ‘oa, ma afai e te mana‘o i ‘oa, ia e ave mo oe, ma o le a ou ave lenei laueleele mo a‘u ma mo a‘u fanau e fai ma o latou tofi e fa‘avavau.
20 Sa i ai Nepaiota, le atalii o Isamaeli, i le laueleele i le taimi lea ma lana fanau, ona alu atu lea o Esau i lea aso ma talanoa ma ia, ua faapea atu.
21 Ua faapea ona tautala mai Iakopo ia te au, ua faapea foi ona tali mai o ia ia te au; ia e fai mai ou fautuaga, matou te faalogo i ai.
22. ‘Ona fai atu lea o Nepaiota, "O le a lenei mea ‘ua fai atu ai Iakopo ‘iā te oe? Fa‘auta, o lo‘o nonofo ma le filemū le fānauga uma a Kanana i lo latou nu‘u, a ‘ua fai atu Iakopo o le a fai ma ona tofi fa‘atasi ma ana fānau e fa‘avavau."
23 O lenei, alu ia ma ave mea uma a lou tamā ma tu‘u Iakopo lou uso i le nu‘u, e pei ona fai mai ai o ia.
24 Ona tula‘i lea o Esau ma toe fo‘i atu iā Iakopo, ma faia mea uma na fai atu ai Nepaiota le atalii o Isamaeli; ua ave fo‘i e Esau le ‘oa uma na tuua e Isaako, o agaga, o manu, o povi ma meatotino, ma ‘oa uma; e leai se mea na ia avatu i lona uso o Iakopo; ua ave fo‘i e Iakopo le laueleele uma o Kanana, e amata mai i le alia o Aikupito e oo atu i le vaitafe o Eufirate, ma ua ia ave e fai ma meatotino e faavavau, ma mo ana fanau ma mo ana fanau pe a mavae atu o ia e faavavau.
25 Ua faoa fo‘i e Iakopo mai lona uso o Esau le ana o Makapelu i Heperona, lea na fa‘atau e Aperaamo mai iā Eferona e fai ma tuugamau mo ia ma lana fanau e fa‘avavau.
26 Ma sa tusia e Iakopo nei mea uma i le tusi o le fa‘atauga, ma sa ia sainia, ma sa ia molimauina nei mea uma faatasi ma molimau fa‘amaoni e to‘afa.
27 O upu nei na tusia e Iakopo i le tusi, ua faapea atu: O le laueleele o Kanana ma aai uma o sa Heti, o sa Hivi, o sa Iepusē, o sa Amorī, o sa Perisē, ma sa Keresi, o atunuu uma e fitu mai le vaitafe o Aikupito e oo atu i le vaitafe o Eufirate.
28 Ma le aai o Heperona o Kiriata-arapa, ma le ana o loo i ai, na faatauina uma e Iakopo mai lona uso o Esau i le tau, e fai ma meatotino ma tofi mo ana fanau pe a mavae atu o ia e faavavau.

29 Ona ave lea e Iakopo le tusi o le faʻatauga ma le saini, le poloaʻiga ma tulafono ma le tusi na faʻaalia, ma tuʻu i totonu o se ipu ʻeleʻele ina ia tumau ai mo se taimi umi, ona ia tuʻuina atu lea i lima o lana fanau.
30 ʻUa ʻave e Esau mea uma na tuʻua e lona tamā mai lona uso o Iakopo ʻiā te ia ʻina ʻua maliu o ia; ʻua ia ʻave foʻi mea uma, o tagata ʻatoa ma manu, o kamela ma asini, o povi ma tamaʻi mamoe, o ario ma auro, o maʻa ma petala, ʻatoa ma ʻoloa uma sa ʻiā Isaako le ataliʻi o Aperaamo; e leai lava se mea na toe na leʻi ʻave e Esau māna, o mea uma na tuʻua e Isaako ʻina ʻua maliu o ia.
31. ʻUa ʻave e Esau nei mea uma, ʻua ō atu foʻi o ia ma ana fānau i le nuʻu o Seira le Horī, ʻese mai lona uso o Iakopo ma ana fānau.
32. Sa i ai foʻi ʻiā Esau ni fanua faʻatasi ma le fānauga a Seira, a ʻua lē toe foʻi atu Esau i le nuʻu o Kanana talu mai lea aso.
33 Ua avea le laueleele uma o Kanana ma tofi o le fanauga a Isaraelu e fai ma tofi e faavavau, ma ua fai ma tofi o Esau ma ana fanau uma le mauga o Seira.

MATAUPU 48

1 I na aso, ina ua mavae le maliu o Isaako, na poloai mai ai le Alii ma faatupuina le oge i le lalolagi uma.
2 O ona po ia sa nofo ai Farao le tupu o Aikupito i lona nofoāliʻi i le nuʻu o Aikupito, sa taoto o ia i lona moega ma sa fai ana miti, ona iloa lea e Farao i lana miti o loo tū o ia i tafatafa o le vaitafe o Aikupito.
3 A o tu o ia, ua ia vaaia, faauta, o povi e fitu e tino lelei ma lelei ona tino, ua o aʻe mai le vaitafe.
4 ʻOna mulimuli atu lea ʻiā te i latou o isi povi e fitu e paʻeʻeʻe ma le leaga, ʻua mulimuli atu ʻiā te i latou; ʻua folo foʻi e povi e fitu e leaga ma le leaga o povi e lua e sili ʻona lelei, a ʻua foliga mai pea o latou maʻi e pei o le amataga.
5Ua ala o ia, ua toe moe, ona toe fai lea o lana miti, ua vaai atu, faauta foi, o fuifui saito e fitu ua tutupu ae i le au e tasi, ua puputa ma lelei; ona sosoo ai lea ma le tutupu aʻe o fuifui saito e fitu ua manifinifi ma ua mago i le matagi mai sasae, ua mulimuli atu ia te i latou, ua foloina e fuifui saito manifinifi o fuifui saito ua tumu. Ona ala lea o Farao i lana miti.
6Ua oo i le taeao, ona manatua lea e le tupu o ana miti, ua matuā atuatuvale lona loto i ana miti; ona faataalise lea o le tupu e aami i taulāitu uma o Aikupito, atoa ma tagata popoto; ona latou o atu lea, ma tutu i luma o Farao.
7 Ona fai atu lea o le tupu ia te i latou, Ua ou miti, a e leai se tasi e faamatala mai; ona latou fai atu lea i le tupu, Ia e faamatala mai au miti i au auauna, matou te faalogo i ai.
8 ʻOna faʻamatala atu lea e le tupu ana miti ʻiā te i latou, ʻona latou tali atu lea ma le leo e tasi i le tupu, "ʻIa soifua le tupu e faʻavavau; o le faʻamatalaga lenei o au miti."
9 O povi lelei e fitu na e vaʻaia, o loʻo faʻaalia ai afafine e toʻafitu o le a fananau mai iā te oe i aso amuli, ma povi e fitu na e vaʻaia na ō aʻe mai iā i latou, ma foloina i latou, o se faʻailoga lea o afafine uma o le a fananau mai iā te oe o le a oti i le olaga o le tupu.
10 O le mea foʻi na e vaʻaia i le miti lona lua o ʻau saito lelei e fitu o loʻo tutupu aʻe i le ʻau e tasi, o lo latou faʻauigaga lea, o le a e fausia mo oe lava i aso amuli o ʻaʻai e fitu i le nuʻu atoa o Aikupito; o le mea foʻi na e vaʻaia i ʻau saito e fitu ua mago o loʻo tutupu aʻe mulimuli ane ʻiā te i latou ma foloina aʻo e vaʻai atu i ai i ou mata, o se faʻailoga lea o le a faʻaumatia ʻaʻai uma o le a e fausia i aso amuli, i le olaga o le tupu.
11 A o latou tautala atu i nei upu, e leʻi uaʻi atu le tupu i a latou upu, e leʻi mafaufau foʻi o ia iā i latou, auā na silafia e le tupu i lona poto e leʻi faʻamatalaina lelei e i latou miti; ma ina ua uma ona latou tautala i luma o le tupu, ona tali atu lea o le tupu iā i latou, ua faʻapea atu, "O le ā lenei mea ua outou fai mai ai iā te aʻu? E moni lava ua outou tautala pepelo ma ua outou tautala pepelo; o lenei, ia outou avatu le faʻamatalaina lelei o aʻu miti, ina neʻi outou oti."
12 Ona poloai atu lea o le tupu ina ua mavae lenei mea, ma ua ia toe auina atu ma valaau atu i isi tagata popoto, ma ua latou o mai ma tutu i luma o le tupu, ma ua faamatala atu e le tupu ana miti ia te i latou, ma ua latou tali atu ia te ia e tusa ma le faauigaga muamua, ona tupu ai lea o le ita o le tupu ma ua matuā ita lava o ia, ma ua fai atu le tupu ia te i latou, E moni lava ua outou tautala pepelo ma ua outou tautala pepelo i mea ua outou fai mai ai.
13 Ua poloaʻi atu le tupu e faʻasalalau atu se talaʻiga i le nuʻu atoa o Aikupito, ua faʻapea atu, "Ua tonu i le tupu ma ona aliʻi, o soʻo se tagata poto e iloa ma malamalama i le uiga o miti, ma e lē sau i luma o le tupu i le aso nei, e oti o ia."
14 O le tagata foʻi e faʻamatala atu i le tupu le uiga tonu o ana miti, e avatu ʻiā te ia mea uma na te manaʻo ai mai le tupu." ʻOna ō mai lea o tagata popoto uma o le nuʻu o Aikupito i luma o le tupu, faʻatasi ai ma taulāitu uma ma ē fai togafiti faʻataulāitu sa i Aikupito ma Kosena, ma Ramese, ma Takapanese, ma Soara, ma nuʻu uma o Aikupito, ʻua latou tutū uma i luma o le tupu.
15 Ona faapotopoto lea o alii sili uma ma alii sili, atoa ma auauna a le tupu mai aai uma o Aikupito, ma latou nonofo uma i luma o le tupu, ma faamatala atu e le tupu ana miti i luma o le au popoto ma alii sili, ma o i latou uma na nonofo i luma o le tupu na ofo i le faaaliga.
16 O le au popoto uma sa i luma o le tupu sa matuā vaeluaina lava i latou i le faʻamatalaina o ana miti; o nisi o i latou na faʻamatalaina i le tupu, ua faʻapea atu, O povi lelei e fitu o tupu ia e toʻafitu, o ē e tupuga mai le gafa o le tupu e pule i Aikupito.
17 Ma o povi leaga e fitu o alii sili ia e toafitu, o e o le a tutu e tetee atu ia te i latou i aso e gata ai ma faaumatia i latou; ma o fuifui saito e fitu o alii sili ia e toafitu o Aikupito, o e o le a pa'ū i lima o alii sili e toafitu e itiiti le malolosi o o latou fili, i taua a lo tatou alii le tupu.
18 ʻOna faʻamatala atu lea e nisi o i latou i le tupu i le tala faʻapenei, ʻua faʻapea atu, "O povi lelei e fitu o ʻaʻai malolosi ia o Aikupito, a o povi leaga e fitu o nuʻu ia e fitu o le nuʻu o Kanana, o ē o le a ō mai e tau ma ʻaʻai e fitu o Aikupito i aso amulī ma faʻaumatia i latou."
19 O le mea foʻi na e vaʻaia i le miti lona lua, o ʻau saito lelei e fitu ma ʻau saito leaga, o le faʻailoga lea o le a toe foʻi atu le malo o Aikupito i lau fānau e pei ona sa i ai muamua.
20 I lana nofoaiga, o le a liliu atu tagata o aai o Aikupito e faasagatau i aai e fitu o Kanana e sili atu lo latou malolosi nai lo i latou, ma o le a latou faʻaumatia i latou, ma o le a toe foʻi atu le malo o Aikupito i lau fanau.

21 Ona fai atu lea o nisi o i latou i le tupu, O le fa‘amatalaga lenei o au miti; o povi lelei e fitu o masiofo e to‘afitu, o ē e te fai ma avā i aso amuli, ma o povi leaga e fitu o lo‘o fa‘ailoa mai ai o na fafine uma o le a oti i le olaga o le tupu.
22 O fuifui saito lelei ma leaga e fitu na e va‘aia i le miti lona lua, o fanau ia e sefulufa, ma o le a oo i aso amuli o le a latou tutu ma tau, ma o le toafitu o i latou o le a latou fasiotia le toafitu e sili atu lo latou malolosi.
23 Ona fai atu lea o nisi o i latou i le tupu, ua faapea atu, O povi lelei e fitu o lona uiga o le a fananau mai ni fanau e toafitu mo oe, ma o le a latou fasiotia fanau e toafitu a au fanau i aso e gata ai; ma o fuifui saito lelei e fitu na e vaai i ai i le miti lona lua, o alii sili ia o le a tau ma i latou e isi alii sili e toafitu e itiiti lo latou malolosi ma faaumatia i latou i aso e gata ai, ma taui ma sui mo le mataupu a au fanau, ma o le a toe foi atu le malo i au fanau.
24 Ua faalogo le tupu i upu uma a le au popoto o Aikupito ma a latou faamatalaga o ana miti, ae e leai se tasi o ia mea na fiafia i ai le tupu.
25 Ua silafia fo‘i e le tupu i lona poto e le‘i atoatoa ona sa‘o a latou ‘upu uma, auā o le finagalo lea o le Ali‘i e fa‘alavelave i ‘upu a tagata popoto o Aikupito, ‘ina ‘ia alu ‘ese Iosefa mai le fale o le falepuipui, ma ‘ia mamalu ai o ia i Aikupito.
26 Ua iloa e le tupu e leai se tasi o tagata popoto ma taulāitu o Aikupito ua tautala sa‘o atu iā te ia, ona matuā to‘asā ai lea o le tupu, ua mū fo‘i lona ita tele iā te ia.
27 ‘Ua poloa‘i atu le tupu ‘ia ō ‘ese tagata popoto uma ma taulāitu mai ona luma, ‘ona ō ‘ese lea o i latou uma mai luma o le tupu ma le māsiasi ma le fa‘amasiasi.
28. ‘Ua poloa‘i atu fo‘i le tupu ‘ia auina atu se poloa‘iga i Aikupito uma, ‘ia fasiotia taulāitu uma sa i Aikupito, ‘ia ‘aua ne‘i fa‘atagaina se tasi o i latou e ola.
29 Ona tula‘i lea o ta‘ita‘i o leoleo a le tupu, ua latou ta‘itasi ma toso a latou pelu, ma amata ona latou fasiotia ositaulaga o Aikupito ma tagata popoto.
30 Mulimuli ane, ona sau ai lea o Merota, le pule o le ‘autautu uaina a le tupu, ma ifo i le tupu ma nofo i ona luma.
31 Ona fai atu lea o le tautū uaina i le tupu, Ia soifua e faavavau le tupu, ma ia faaeaina lona malo i le nuu.
32 Sa e to‘asā i lau auauna i na aso, ua lua tausaga talu ai, ma ua e tuuina a‘u i le falepuipui, ma sa ou i ai i le falepuipui mo sina taimi, o a‘u ma le alii sili o le au fai falaoa.
33 Sa i ai fo‘i ‘iā te i matou le tasi ‘au‘auna Eperu a le ali‘i e pule i le ‘au e leoleo, o Iosefa lona igoa, auā na ita lona ali‘i ‘iā te ia ma tu‘u o ia i le fale puipui, ma ‘au‘auna mai ‘iā te i matou iina.
34Ua mavae atu foi aso, a o matou i ai i le potu e tausi ai, ona fai ai lea o a ma miti i le po e tasi, o a‘u ma le sili o ē fai falaoa; ua taitasi ma fai a ma miti e tusa ma le faamatalaga o lana miti.
35 Na matou ō atu i le taeao ma ta‘u atu i ai i lenā auauna, ona faamatala mai lea e ia iā i matou a matou miti, e ta‘itasi ma lana miti, ma na ia faamatala mai ma le sa‘o.
36 E pei ona faamatala mai e ia iā i matou, sa faapea fo‘i le mea na tupu; e leai se upu na pa‘ū i le eleele.
37 O lenei, lo‘u ali‘i e, le tupu, ‘aua ne‘i e fasiotia fua le nu‘u o Aikupito; fa‘auta fo‘i o lo‘o taofia pea le pologa i le fale e le ali‘i e pule i le ‘au e leoleo lona ali‘i, i le fale o lo‘o taofia ai.
38 Afai e finagalo i ai le tupu, ia auina atu se fe‘au e aami iā te ia e sau i ou luma, ma ia faailoa atu iā te oe le uiga sa‘o o le miti na e miti ai.
39 Ua faalogo le tupu i upu a le tautū uaina sili, ona poloai atu lea o le tupu ia aua ne’i fasiotia tagata popoto o Aikupito.
40 ‘Ua poloa‘i atu le tupu i ana ‘au‘auna e ‘aumai Iosefa i ona luma, ‘ona fetalai atu lea o le tupu ‘iā te i latou, "‘Inā ō atu ia ‘iā te ia, ‘aua tou te fa‘amata‘u ‘iā te ia, ne‘i fenumia‘i o ia ma lē iloa ai ‘ona tautala lelei."
41 ‘Ua ō atu ‘au‘auna a le tupu ‘iā Iosefa, ‘ua latou fa‘avave ‘ona ‘aumai ‘iā te ia mai le lua; ‘ua sele e ‘au‘auna a le tupu lona lauulu, ‘ua sui fo‘i lona ‘ofu pagotā; ‘ona alu atu lea o ia i luma o le tupu.
42 O le tupu sa nofo i luga o lona nofoāli‘i, o lo‘o ‘ofu i le ‘ofu fa‘aperetania, ‘ua fusia i le efota auro; ‘ua pupula fo‘i le auro lelei sa i ona luga; o le maa enaena, o le salikea, ma le emeralita, ‘atoa ma ma‘a tāua uma sa i luga o le ulu o le tupu, ‘ua pupula ai mata o le tupu; ‘ona matuā ofo ai lea o Iosefa i le tupu.
43 O le nofoāli‘i fo‘i sa afio ai le tupu sa ufitia i auro ma siliva, ‘atoa ma ma‘a sonika, e fitu sefulu ona la‘asaga.
44 O la latou tū masani i le laueleele atoa o Aikupito, o tagata uma e sau e talanoa ma le tupu, pe o ia o se alii po o se tasi e tāua i le silafaga a le tupu, e alu a‘e o ia i le nofoāli‘i o le tupu e oo atu i le faasitepu e tolusefulu ma le tasi, ona alu ifo lea o le tupu i le faasitepu e tolusefulu ma le ono, ma talanoa ma ia.
45 Afai o ia o se tasi o le nuu masani, e alu a‘e o ia i le laasaga lona tolu, ona alu ifo lea o le tupu i le laasaga lona fa ma tautala atu ia te ia, ma o la latou masani, e le gata i lea, o soo se tasi e malamalama i le tautala i gagana uma e fitugafulu, e alu a‘e o ia i laasaga e fitugafulu, ma alu a‘e ma tautala seia oo atu i le tupu.
46 A o lē e lē mafai ona fa‘amae‘aina le fitugafulu tausaga, e alu a‘e o ia i la‘asaga e tusa ma gagana na te iloa e tautala ai.
47 Sa masani i aso ia i Aikupito e leai se tasi e pule iā i latou, ae na o le tagata e iloa le tautala i gagana e fitugafulu.
48 ‘Ua sau Iosefa i luma o le tupu, ‘ona ifo lea o ia i le ‘ele‘ele i luma o le tupu, ‘ona alu a‘e lea o ia i le la‘asaga lona tolu, ‘ona nofo lea o le tupu i le la‘asaga lona fa ma talanoa ma Iosefa.
49 Ona fai atu lea o le tupu ia Iosefa, Sa ou miti i se miti, a e leai se tasi e faamatala mai ia te ia le uiga tonu; o lea na ou poloai atu ai i le aso nei ia o mai i o‘u luma taulāitu uma o Aikupito, atoa ma ona tagata popoto, ma sa ou faamatala atu ia te i latou a‘u miti, a e leai se tasi na ia faamatala mai ia te au le uiga tonu.
50. ‘Ua mavae atu nei mea, ‘ua ‘ou fa‘alogo i le aso nei e uiga ‘iā te oe, o oe o le tagata poto, ma ‘ua e mafai ‘ona fa‘amatalaina ma le sa‘o miti uma e te fa‘alogo i ai.
51‘Ona tali atu lea o Iosefa ‘iā Farao, ‘ua fa‘apea atu, "‘Ia fa‘amatala mai e Farao ana miti na ia miti ai; auā o fa‘amatalaga ia a le Atua." ‘Ona fa‘amatala atu lea e Farao ana miti ‘iā Iosefa, o le miti i povi, ma le miti i ‘au saito; ‘ona tu‘ua lea e le tupu le tautala.
52 Ona faaofuina lea o Iosefa i le agaga o le Atua i luma o le tupu, ma sa ia iloa mea uma o le a oo i le tupu mai lea

aso, ma sa ia iloa le faauigaga sa‘o o le miti a le tupu, ma sa ia tautala i luma o le tupu.

53 Ua fiafia le tupu iā Iosefa, ma ua ua‘i atu le tupu i ona taliga ma lona loto, ma ua faalogo i upu uma a Iosefa. Ua fai atu Iosefa i le tupu, Aua e te manatu o ni miti se lua, auā e na o le tasi lava le miti, auā o le mea ua finagalo i ai le Atua e fai i le nuu atoa ua ia faaalia i le tupu i lana miti, o le faauigaga tonu lea o lau miti.

54 O povi lelei e fitu ma 'au saito o tausaga ia e fitu; o povi leaga fo'i e fitu ma 'au saito o tausaga ia e fitu; o le miti e tasi lava lea.

55Faauta, o tausaga e fitu o le a oo mai, e oo mai ai le mau tele i le nuu; a mavae atu ia mea o le a mulimuli mai ai tausaga e fitu o le oge, o le oge tele lava; e galo ai le mau uma i le nuu; e faaumatia foi e le oge e nonofo i le nuu.

56. Sa tasi le miti a le tupu, ‘ona toe fai atu lea o le miti ‘iā Farao auā o le mea ‘ua fa‘amauina e le Atua, e vave fo‘i ‘ona fa‘ataunu‘u e le Atua.

57 O lenei, o le a ou avatu ia te oe le fautuaga ma laveai lou agaga ma agaga o tagata o le nuu mai le malaia o le oge, ina ia e saili i lou malo atoa se tagata e matuā faautauta ma poto, o lē na te iloa mea uma o le malo, ma tofia o ia e fai ma pule i le nuu o Aikupito.

58 O le tagata fo‘i e te tofia e pule i Aikupito, ‘ia tofia ni faipule e pule ‘iā te ia, ‘ina ‘ia latou fa‘aputuina mea‘ai uma o tausaga lelei o le a o‘o mai, ‘ia latou fa‘aputu fo‘i saito ma teu i au fale‘oloa ‘ua atofaina.

59 Ia latou teuina fo‘i lenā mea‘ai mo tausaga e fitu o le oge, ina ia maua ai mo oe ma lou nu‘u ma lou lau‘ele‘ele uma, ‘ina ‘ia lē fa‘aumatia oe ma lou lau‘ele‘ele i le oge.

60 Ia poloa‘iina fo‘i tagata uma o le nu‘u ia latou aoina, ta‘ito‘atasi le fua o lona fanua, o mea‘ai eseese, i tausaga lelei e fitu, ma ia latou teuina i totonu o a latou fale‘oloa, ina ia maua mo i latou i aso o le oge ma ia latou ola ai.

61 O le fa‘amatalaga sa‘o lea o lau miti, ma o le fautuaga lenei ua tu‘uina atu e fa‘aolaina ai lou agaga ma agaga o ou tagata uma.

62 ‘Ona tali atu lea o le tupu, ‘ua fa‘apea atu ‘iā Iosefa, “O ai ‘ea e fai mai, ma o ai fo‘i ‘ea na te iloa ‘ua sa‘o au ‘upu?” ‘Ua fai atu o ia i le tupu, “O le fa‘ailoga lea mo oe e tusa ai ma a‘u ‘upu uma, e moni lava, ma e lelei fo‘i la‘u fautuaga mo oe.”

63 Faauta, o loo nofo lau avā i le aso nei i luga o le nofoa e fanau ai, ma e fanau mai e ia se atalii mo oe, ma o le a e olioli faatasi ma ia; pe a alu ese lau tama mai le manava o lona tina, o le a oti lau ulumatua na fanau mai i le lua tausaga ua mavae, ma o le a faamafanafanaina oe i le tama o le a fanau mai ia te oe i le aso nei.

64 Ua uma ona tautala atu Iosefa i nei upu i le tupu, ona ifo lea o ia i le tupu ma alu ese atu, ma ina ua alu ese Iosefa mai luma o le tupu, o faailoga ia na tautala atu ai Iosefa i le tupu na taunuu i lea lava aso.

65 Ma sa fanaua e le masiofo se atalii i lea lava aso ma sa faalogo le tupu i le tala fiafia e uiga i lona atalii, ona fiafia ai lea o ia, ma ina ua alu ese le fai lipoti mai luma o le tupu, sa maua e auauna a le tupu le atalii ulumatua a le tupu ua pa'ū i le eleele ua oti.

66 ‘Ua tele fo‘i le tagiauē ma le vāvāō i le maota o le tupu; ‘ua fa‘alogo i ai le tupu, ‘ona fai atu lea o ia, “O le ā le vāvāō ma le tagiauē ‘ua ‘ou fa‘alogo i ai i le maota?” ‘Ua latou ta‘u atu i le tupu ‘ua oti lona atali‘i ulumatua; ‘ona iloa lea e le tupu ‘ua sa‘o ‘upu uma a Iosefa na ia fai atu ai, ‘ona fa‘amafanafanaina ai lea o le tupu ‘ona o lona atali‘i i le tama na fānau ‘iā te ia i lea lava aso e pei ‘ona fai atu ai Iosefa.

MATAUPU 49

1 ‘Ua mavae nei mea, ‘ona ‘auina atu lea e le tupu o lana fe‘au e fa‘apotopoto i ana ali‘i uma ma ana ‘au‘auna, ‘atoa ma ali‘i sili uma ma ali‘i sili o le tupu, ‘ona latou ō mai ai lea i luma o le tupu.

2 ‘Ona fai atu lea o le tupu ‘iā te i latou, “Fa‘auta, ‘ua ‘outou va‘ai ma fa‘alogo i ‘upu uma a lenā tagata Eperu, ma fa‘ailoga uma na ia folafola mai o le a taunu‘u; e le‘i i‘u lava se ‘upu e tasi i le ‘ele‘ele.”

3 Ua outou iloa ua ia aumaia le fa‘amatalaga sa‘o o le miti, ma e mautinoa lava e taunuu, o lea ia outou filifili ma iloa le mea tou te faia ma le auala e lavea‘iina ai le nu‘u mai le oge.

4 Ia outou saili ma vaai pe maua se mea faapena, o lē o iai le poto ma le poto i lona loto; ona ou tofia lea o ia e pule i le nuu.

5 Auā ua outou faalogo i le tala a le tagata Eperu e uiga i lenei mea, ina ia faasaoina ai le nuu mai le oge; ua ou iloa foi e le laveaiina le nuu mai le oge sei vagana ua i ai le fautuaga a le tagata Eperu, o lē na fautua mai ia te a‘u.

6‘Ona latou tali atu lea i le tupu, ‘ua fa‘apea atu, “Ua lelei le fautuaga a le Eperu i lenei mea; o lenei, lo matou ali‘i e, le tupu, fa‘auta, o lo‘o i ou lima le lau‘ele‘ele uma, ‘ia e faia le mea e te finagalo i ai.”

7O lē ‘e te filifilia, ma ‘ua e iloa i lou poto e poto ma ‘ua mafai ‘ona lavea‘iina le nu‘u i lona poto, o ia lea e tofia e le tupu e pule ‘iā te ia e pule i le nu‘u.

8 ‘Ua fai atu le tupu i ali‘i sili uma, “‘Ua ‘ou manatu, talu ‘ona fa‘aali mai e le Atua i le tagata Eperu mea uma na ia fetalai mai ai, e leai se tasi e tusa ma ia i le nu‘u uma; ‘āfai e lelei ‘iā te ‘outou, ‘ou te tofia o ia e pule i le nu‘u, auā na te fa‘aolaina le nu‘u i lona poto.”

9 ‘Ona tali atu lea o ali‘i uma i le tupu, ‘ua fa‘apea atu, “‘Ae peita‘i, ‘ua tusia lava i tulafono a Aikupito, e lē tatau ‘ona solia, e leai se tasi e pule i Aikupito, e lē mulimuli fo‘i i le tupu, na o lē ‘ua iloa gagana uma a tagata.”

10 O lenei, lo matou ali‘i e le tupu, fa‘auta mai, o lenei tagata Eperu e na‘o le gagana Eperu e mafai ona tautala i ai, a e fa‘apefea ‘ona avea o ia ma pule ‘iā i matou, o le tagata e le iloa fo‘i la matou gagana?

11 O lenei, matou te aioi atu ia e aami atu ia te ia, ia sau o ia i ou luma, ma ia e tofotofo ia te ia i mea uma, ma ia e faia le mea e te finagalo i ai.”

12 Ua fai atu le tupu, “E faia lava taeao; e lelei fo‘i le mea ua e fai mai ai.” Ona ō atu lea o alii uma i luma o le tupu i lea aso.

13 Ma i le po lava lea na auina atu ai e le Alii se tasi o ana agelu auauna, ma sa sau o ia i le nuu o Aikupito ia Iosefa, ma sa tu le agelu a le Alii i luga o Iosefa, ma faauta, sa taoto Iosefa i le moega i le po i le fale o lona matai i le ana, aua na toe tuuina o ia e lona matai i totonu o le ana ona o lana ava.

14‘Ona fafagu lea o ia e le agelu nai lana moe, ‘ona tula‘i lea o Iosefa, ‘ua tu i ona vae; fa‘auta fo‘i, o le agelu a le ALI‘I o lo‘o tu mai ‘iā te ia; ‘ua fetalai atu fo‘i le agelu a le

ALI‘I ‘iā Iosefa, ‘ua ia a‘oa‘oina o ia i gagana uma a tagata i lea lava pō; ‘ua ia fa‘aigoa ‘iā te ia o Iosefa.
15 Ua alu ese le agelu a le Alii mai ia te ia, ona toe foi mai lea o Iosefa ma taoto i luga o lona moega, ma sa ofo Iosefa i le faaaliga na ia vaaia.
16 Ua oo i le taeao, ua aami e le tupu ana alii sili uma ma ana auauna, ona latou o mai lea ma nonofo i luma o le tupu, ona poloai atu lea o le tupu ia aumai Iosefa, ona o atu lea o auauna a le tupu ma aumai Iosefa i luma o Farao.
17 Ona sau lea o le tupu ma alu a‘e i faasitepu o le nofoāli‘i, ma sa tautala atu Iosefa i le tupu i gagana uma, ma sa alu atu Iosefa ia te ia ma tautala atu i le tupu seia oo ina taunuu o ia i luma o le tupu i le faasitepu e fitusefulu, ma sa nofo o ia i luma o le tupu.
18 Ua matuā fiafia le tupu ona o Iosefa, ua matuā fiafia fo‘i auauna uma a le tupu faatasi ma le tupu ina ua latou faalogo i upu uma a Iosefa.
19 Ua lelei fo‘i le tala i le manatu o le tupu ma ali‘i e tofia Iosefa e fai ma sui o le tupu i le nu‘u uma o Aikupito; ‘ua fai atu fo‘i le tupu ‘iā Iosefa, ‘ua fa‘apea atu,
20 O lenei, ua e fautua mai ia te a‘u e tofia se tagata poto e pule i le nuu o Aikupito, ina ia faasaoina le nuu mai le oge i lona poto; o lenei, ua faailoa atu e le Atua ia te oe nei mea uma, ma upu uma na e tautala mai ai, e leai se tasi i le nuu e tusa ma oe.
21 E lē toe ta‘ua lou igoa o Iosefa, a o Sapenapaanea lou igoa; e te lua a‘u, e tusa ma lau afioga, o le a fa‘atinoina ai mea uma o lo‘u mālō, e tusa fo‘i ma lau afioga, e ō atu ai ma ō mai ai lo‘u nu‘u.
22 E maua fo‘i e a‘u ‘au‘auna ma ali‘i o latou totogi e tu‘uina atu ‘iā te i latou i masina ta‘itasi; e ifo fo‘i ‘iā te oe tagata uma o le nu‘u; na o lo‘u nofoāli‘i e sili ai a‘u ‘iā te oe.
23Ona to ese lea e le tupu lana mama mai lona lima, ma tuu i le lima o Iosefa; ua faaofuina foi e le tupu ia Iosefa i le ofu tautupu, ua ia tuu foi le pale auro i lona ulu, ma tuu foi le filifili auro i lona ua.
24 Ona poloa‘i atu lea o le tupu i ana auauna, ona latou faati‘eti‘e lea o ia i le kariota lona lua a le tupu, lea na alu atu i luma o le kariota a le tupu, ma ua ia faati‘eti‘e fo‘i o ia i luga o se solofanua tele ma le malosi mai solofanua a le tupu, ma ia ta‘ita‘iina o ia i ala o le laueleele o Aikupito.
25‘Ua poloa‘i atu fo‘i le tupu ‘ia ō atu fa‘atasi ma Iosefa i latou uma o ē tā topa, kitara, ma isi mea faifaaili; e mulimuli atu ‘iā te ia le afe topa, le afe mekolota, ma le afe nebalima.
26 Ma le lima afe o tagata, o lo‘o i ai pelu ua se‘i i o latou lima, ma sa latou savavali ma pepese i luma o Iosefa, ma le lua sefulu afe o alii sili o le tupu o lo‘o fusifusia i fusi pa‘u ua ufitia i auro, sa savavali i le itu taumatau o Iosefa, ma le lua sefulu afe i lona itu tauagavale, ma fafine uma ma teine sa ō i luga o taualuga po‘o tutu i auala o lo‘o pepese ma fiafia ia Iosefa, ma va‘ava‘ai atu i foliga o Iosefa ma lona matagofie.
27 Sa muamua atu fo‘i le nu‘u o le tupu ‘iā te ia ma mulimuli atu ‘iā te ia, o lo‘o fa‘amanogi le ala i le pulu lipano ma le kasia, ma mea manogi lelei uma, ma le muro ma le aloe ‘ua fa‘asalalauina i le ala, ma tagata e to‘aluafulu na latou tala‘i atu nei ‘upu i ona luma i le nu‘u atoa ma le leo tele:
28 Ua e vaai ea i lenei tagata ua filifilia e le tupu e fai ma ona sui lona lua? o mataupu uma o le malo o le a pulea e ia, ma o lē e solia ana poloaiga, pe lē ifo i ona luma i le eleele, e oti o ia, auā ua fouvale o ia i le tupu ma lona sui lona lua.
29Ua uma ona tala‘i atu e avefe‘au, ona ifo lea o tagata uma o Aikupito i le eleele i luma o Iosefa, ua faapea atu, Ia soifua le tupu, ia soifua foi lona atalii; ona ifo lea o tagata uma o Aikupito i le ala; ua faalatalata atu avefe‘au ia te i latou, ona latou ifo lea, ma olioli i mea fai musika eseese, ma mea fai musika, ma mea fai pese, ma mea fai pese, i luma o Iosefa.
30 Ona tepa a‘e lea o Iosefa i luga o lana solofanua i le lagi, ma alaga atu, ua faapea atu, Ua ia faatuina le tagata mativa mai le efuefu, Ua ia faatuina le tagata mativa mai le otaota. Le Alii o Au, e manuia le tagata e faatuatua ia te oe.
31. ‘Ona ui atu lea o Iosefa i le nu‘u o Aikupito fa‘atasi ma ‘au‘auna ma ali‘i sili a Farao, ‘ua latou fa‘aali atu ‘iā te ia le nu‘u uma o Aikupito, ‘atoa ma ‘oloa uma a le tupu.
32 Ua toe fo‘i mai Iosefa ma sau i luma o Farao i lea aso, ma ua avatu e le tupu iā Iosefa se fanua i le laueleele o Aikupito, o fanua ma togāvine, ma ua avatu e le tupu iā Iosefa taleni siliva e tolu afe ma taleni auro e tasi le afe, ma maa sonika ma petala ma meaalofa e tele.
33 O le aso na sosoo ai, na poloa‘i atu ai le tupu i tagata uma o Aikupito e aumai iā Iosefa ni taulaga ma ni meaalofa, ma o lē e solia le poloa‘iga a le tupu e tatau ona oti; ona latou faia lea o se mea maualuga i le malae o le aai, ma fofola ai ofu, o lē na te aumaia ni mea iā Iosefa, na te tu‘uina i le mea maualuga.
34‘Ona lafo lea e le nu‘u uma o Aikupito se mea i le mea maualuga, o le tasi tagata o le mama auro, ma le isi o mama ma mama taliga, ma mea eseese e fai i auro ma ario; o ma‘a sonika ma le petalaumi na ia lafo i le mea maualuga; e ta‘itasi ma avatu se mea e tasi mai ana mea.
35 ‘Ona ‘ave lea e Iosefa o ia mea uma ma tu‘u i ana ‘oloa, ma ‘ua fa‘aeaina Iosefa e ali‘i ma ali‘i uma a le tupu, ma ‘ua latou avatu ‘iā te ia le tele o meaalofa, auā ‘ua filifilia o ia e le tupu e fai ma ona sui.
36. ‘Ua ‘auina atu fo‘i e le tupu le fe‘au ‘iā Potifera le atali‘i o Airama le ositaulaga i Onu, ‘ona ‘aumai ai lea e ia o lona afafine la‘itiiti o Osenati ma avatu ‘iā Iosefa e fai ma ana avā.
37 O le teine e matuā lalelei lava, o le taupou e le‘i iloa e se tane, ma ua fai avā ai Iosefa iā te ia; ua fai atu le tupu iā Iosefa, “O a‘u o Farao, e leai se tasi e faamalosi e sii lona lima po o lona vae e pulea lo‘u nuu i le nuu atoa o Aikupito, se‘i vaganā ai oe.”
38 E tolu sefulu tausaga o Iosefa ina ua tu o ia i luma o Farao, ona alu ese lea o Iosefa mai luma o le tupu, ma ua avea o ia ma sui lona lua o le tupu i Aikupito.
39 ‘Ona tu‘uina atu lea e le tupu ‘iā Iosefa o ‘au‘auna e selau e ‘au‘auna ‘iā te ia i lona fale, ‘ua ‘auina atu fo‘i e Iosefa ni ‘au‘auna e to‘atele e fa‘atau mai, ma ‘ua latou nonofo ai i le fale o Iosefa.
40Ona fausia lea e Iosefa mo ia lava se fale matagofie e pei o fale o tupu, i luma o le lotoā o le maota o le tupu, ma na ia faia foi i le fale se malumalu tele, e matagofie tele lona foliga ma e talafeagai mo lona nofo ai; e tolu tausaga o fausia e Iosefa lona fale.
41 ‘Ona faia lea e Iosefa mo ia o se nofoāli‘i matagofie tele i auro ma ario e tele, ma ‘ua ufiufi ai i ma‘a sonika ma le

petala, ma ‘ua faia ai fo‘i le fa‘atusa o le nu‘u uma o Aikupito, ma le fa‘atusa o le vaitafe o Aikupito o lo‘o fa‘asūsūina ai le nu‘u uma o Aikupito; ‘ua nofo fo‘i Iosefa ma le mautinoa i luga o lona nofoāli‘i i lona fale ma ‘ua fa‘ateleina e le ALI‘I le poto o Iosefa.
42 Sa matuā alolofa lava iā Iosefa tagata uma o Aikupito, o auauna a Farao ma ona alii, auā o le mea lea na tupu mai iā Iosefa mai iā Ieova.
43 Sa i ai fo‘i ‘au a Iosefa na tau, ma o atu i ‘au ma ‘autau e tusa ma le fa sefulu afe ma le ono selau tagata, e mafai ona ‘ave auupega e fesoasoani i le tupu ma Iosefa e tau ma le fili, e ‘ese mai i ali‘i ofisa a le tupu ma ana ‘au‘auna ma ē nonofo i Aikupito e lē mafaitaulia.
44. ‘Ona avatu lea e Iosefa i ona toa malolosi ma lana ‘autau uma o talita ma tao, ma puloutau ma ‘ofutau u‘amea ma ma‘a e ma‘a ai.

MATAUPU 50

1 O ona po ia na ō mai ai le fanauga a Tasesa e tau ma atalii o Isamaeli, ma tau ma i latou, ma na faoa e le fanauga a Tasesa tagata Isamaeli mo se taimi umi.
2 Sa to‘aitiiti le aofa‘i o le fanauga a Isamaeli i na aso, ma sa lē mafai ona latou manumalo i le fanauga a Tasesa, ma sa matuā sauāina i latou.
3 Ona auina atu lea e toeaina o sa Isamaelī se tusi i le tupu o Aikupito, ua faapea atu, Ou te aioi atu ia te oe e auina atu i au auauna ni alii ofisa ma ni autau e fesoasoani mai ia i matou e tau ma le fanauga a Tasesa, auā ua leva ona matou vaivai.
4. ‘Ona ‘a‘auina atu lea e Farao o Iosefa fa‘atasi ma ana toa malolosi ma ‘au sa ‘iā te ia, ‘atoa ma ana toa malolosi mai le maota o le tupu.
5 Ona latou ō atu lea i le laueleele o Havila i le fanauga a Isamaeli, e fesoasoani iā i latou e tau ma le fanauga a Tasesa, ma sa tau le fanauga a Isamaeli ma le fanauga a Tasesa, ma sa faatoilaloina e Iosefa tagata Tasesa ma sa ia faatoilaloina lo latou laueleele uma, ma o loo nonofo ai le fanauga a Isamaeli e oo mai i le aso nei.
6. ‘Ua fa‘ato‘ilaloina le nu‘u o Tasesa, ‘ona sola ‘ese lea o tagata Tasesa uma, ma ‘ua latou o‘o atu i le tuā‘oi o latou uso, o le fānauga a Iavana; ‘ona toe fo‘i atu lea o Iosefa ma ana toa malolosi uma ma lana ‘au i Aikupito, e leai se tasi o i latou na leiloa.
7 Ua oo i le tausaga e lua, o le tausaga lona lua lea o le nofoaiga a Iosefa i Aikupito, ona foaiina mai ai lea e le Alii o mea e tele i le nuu i tausaga e fitu, e pei ona fetalai mai ai Iosefa; auā na faamanuia e le Alii le fua o le laueleele i na aso e fitu, ona latou aai ai lea ma ua matuā maoona.
8 O ona po ia sa i ai faipule i lalo o le vaavaaiga a Iosefa, ma latou faaputuina mea‘ai uma o tausaga lelei, ma faaputu saito i lea tausaga ma lea tausaga, ma latou teuina i le fale teuoloa a Iosefa.
9 Soo se taimi lava latou te aoina ai mea‘ai, na poloa‘i atu ai Iosefa e aumai saito i totonu o saito, ma aumai fo‘i nisi o le eleele o le fanua, ina ne‘i pala.
10. ‘Ua faia fo‘i e Iosefa lea mea i lea tausaga ma lea tausaga; ‘ua ia fa‘aputuina saito e pei o le oneone o le sami, e tele lava; auā sa tele lava ana mea ‘ua maua, e le mafaitaulia ‘ona o le tele.
11 Ua faaputu fo‘i e tagata uma o Aikupito mea‘ai eseese i a latou fale‘oloa i tausaga e fitu o le tamaoaiga, a ua latou lē faia i ai e pei ona faia e Iosefa.
12 O mea‘ai uma na fa‘aputuina e Iosefa ma Aikupito i tausaga e fitu o le mau, na teuina mo le nu‘u i tausaga e fitu o le oge, e fa‘aola ai le nu‘u uma.
13 Ona faatumu lea e tagata Aikupito o ana mea‘ai ma ana mea e nanā ai i saito, e fai ma mea e tausi ai i le taimi o le oge.
14 Ona faaputu lea e Iosefa o mea‘ai uma na ia faaputuina i aai uma o Aikupito, ua ia tapuni fo‘i mea‘ai uma ma tofia ni leoleo e vaavaaia ai.
15. ‘Ua fānaua fo‘i e le avā a Iosefa o Osenati le afafine o Potifera ni atali‘i e to‘alua, o Manase ma Efaraima; e tolusefulu ma le fa tausaga o Iosefa ‘ina ‘ua fānaua i la‘ua.
16 ‘Ua tutupu a‘e fo‘i tama, ma ‘ua latou sāvavali i ona ala ma ana ‘upu, e le‘i ‘ese i latou i le ala na a‘oa‘oina ai i latou e lo latou tamā, i le taumatau po o le tauagavale.
17 Sa faatasi le Alii ma tama, ma sa latou tutupu a‘e ma sa i ai le malamalama ma le tomai i le poto uma ma mataupu uma o le malo, ma sa fa‘aeaina e alii sili uma a le tupu ma ona alii sili o ē na nonofo i Aikupito tama, ma sa tausia a‘e i latou faatasi ma fanau a le tupu.
18 Ua mavae tausaga e fitu o le mau i le nuu, ona sosoo ai lea ma tausaga e fitu o le oge e pei ona fai atu ai Iosefa; ua i ai le oge i le nuu atoa.
19 Ua iloa e tagata Aikupito uma ua amata le oge i le atunuu o Aikupito, ona tatala lea e tagata Aikupito a latou fale saito auā ua lofituina i latou i le oge.
20 Ua latou maua mea‘ai uma sa i totonu o a latou fale‘oloa, ua tumu i manu fe‘ai ma ua lē mafai ona ‘ai; ua matuā tele le oge i le nuu atoa, ona ō mai lea o tagata uma o Aikupito ma tagi iā Farao, auā ua matuā tele le oge iā i latou.
21. ‘Ona latou fai atu lea ‘iā Farao, "‘Ia e avatu mea e ‘ai i au ‘au‘auna; aiseā e oti ai i matou i le oge i ou luma, o i matou ‘atoa ma a matou fānau?"
22 ‘Ona tali atu lea o Farao ‘iā te i latou, ‘ua fa‘apea atu, "Se a ‘ea le mea tou te ‘alaga mai ai ‘iā te a‘u? E le‘i poloa‘i atu ‘ea Iosefa ‘ia teuina saito i tausaga e fitu o le mau mo tausaga o le oge? Se a fo‘i le mea tou te le‘i fa‘alogo ai i lana ‘upu?"
23 Ona tali mai lea o le nuu o Aikupito i le tupu, ua faapea atu, Lo matou alii e, o loo soifua oe, ua faia e au auauna mea uma na poloai mai ai Iosefa; auā na faaputuina e au auauna fua uma o latou fanua i tausaga e fitu o le mau, ma ua teuina i fale teuoloa seia oo mai i le aso nei.
24 ‘Ua o‘o mai le oge i au ‘au‘auna, na matou tatalaina a matou fale‘oloa, ma fa‘auta, ‘ua tumu a matou fua o mea uma i manu fe‘ai ma ‘ua lē talafeagai mo mea‘ai.
25 Ua faalogo le tupu i mea uma ua oo i tagata Aikupito, ona matuā fefe ai lea o le tupu ona o le oge, ma ua matuā mata‘u lava o ia; ona tali atu lea o le tupu i tagata Aikupito, ua faapea atu, Talu ai ua oo ia te outou nei mea uma, ia outou o atu ia Iosefa, ma ia outou faia soo se mea na te fai atu ai ia te outou, aua ne‘i solia ana poloaiga.
26Ona o atu lea o le nuu uma o Aikupito, ua o mai ia Iosefa, ua latou fai mai ia te ia, Ia e aumai ia te i matou ni mea e ‘ai, aisea e oti ai i matou i ou luma i le oge? auā na matou faaputuina a matou fua i tausaga e fitu e pei ona e

poloai mai ai, ma na matou teuina, o lea ua oo mai ai ia te i matou.
27 Ua faalogo Iosefa i tala uma a le nuu o Aikupito ma mea ua oo ia i latou, ona tatala lea e Iosefa ana oloa uma ma faatau atu i le nuu o Aikupito.
28 Ua matuā tele le oge i le atunuu atoa, ua iai fo‘i le oge i atunuu uma, a o le atunuu o Aikupito sa iai fua e faatau atu.
29. ‘Ona ō mai lea o tagata uma o Aikupito ‘iā Iosefa e fa‘atau saito; auā sa lofituina i latou i le oge, ‘ua fa‘aleagaina fo‘i a latou saito uma; ‘ua fa‘atau atu fo‘i e Iosefa i aso uma i tagata uma o Aikupito.
30 O tagata uma fo‘i na nonofo i le nu‘u o Kanana ma Filisitia, ma ē na i tala atu o Ioritana, ma tagata i sasa‘e, ma ‘a‘ai uma o nu‘u mamao ma nu‘u lata ane, ‘ua latou fa‘alogo o lo‘o i ai saito i Aikupito, ‘ona latou ō mai lea i Aikupito e fa‘atau saito, auā ‘ua tele le oge ‘iā i latou.
31 ‘Ona tatalaina lea e Iosefa o mea e teu ai saito, ma tofia ni leoleo e pule ‘iā i latou; ‘ua latou tutu i aso uma ma fa‘atau atu i tagata uma na ō mai.
32. ‘Ua iloa fo‘i e Iosefa o le a ō mai fo‘i ona uso i Aikupito e fa‘atau saito, auā ‘ua velavela le oge i le lalolagi uma; ‘ona poloa‘i atu lea o Iosefa i lona nu‘u uma ‘ia latou tala‘i atu i le nu‘u o Aikupito uma, ‘ua fa‘apea atu,
33 O le finagalo lea o le tupu, o lana tupu lona lua ma ona ali‘i sili, ‘aua ne‘i auina atu e se tasi e fia fa‘atau saito i Aikupito ana ‘au‘auna i Aikupito e fa‘atau ai, a o ona atali‘i, fa‘apea fo‘i ma so‘o se Aikupito po o se Kanana, o lē e sau mai so‘o se fale‘oloa mai le fa‘atau saito i Aikupito, ma ō atu e fa‘atau atu i le nu‘u atoa, e oti o ia, auā e leai se tasi e fa‘atau se‘i vaganā ai le tausiga o lona ‘āiga.
34 O so‘o se tasi e ta‘ita‘ia ni manu se lua pe tolu e oti ia, auā e na o le ta‘ita‘ia e le tagata o lana lava manu.
35 Ona tofia lea e Iosefa ni leoleo i faitoto‘a o Aikupito, ma poloa‘i atu iā i latou, ua faapea atu, “Soo se tasi e sau e fa‘atau saito, aua ne‘i tu‘uina o ia e ulufale se‘ia tusia lona igoa, ma le igoa o lona tamā, ma le igoa o le tamā o lona tamā, ma so‘o se mea e tusia i le ao, ia auina mai o latou igoa iā te a‘u i le afiafi ina ia ou iloa o latou igoa.”
36. ‘Ua tofia e Iosefa ni leoleo i le nu‘u atoa o Aikupito, ma ‘ua poloa‘i atu ‘iā te i latou e fai ia mea uma.
37 ‘Ua faia e Iosefa ia mea uma, ma ‘ua ia faia fo‘i ia tulafono, ‘ina ‘ia iloa ai e ia po o afea e ō mai ai ona uso i Aikupito e fa‘atau saito; ‘ona fa‘atonuina lea e le nu‘u o Iosefa ‘ia tala‘i atu i aso uma i Aikupito e tusa ai ma ia ‘upu ma tulafono na poloa‘i mai ai Iosefa.
38 Ua faalogo tagata uma o le atunuu i sasa‘e ma sisifo, atoa ma le lalolagi atoa i tulafono ma aiaiga na faatuina e Iosefa i Aikupito, ona o mai lea o tagata o le atunuu mamao ma faatau mai saito i Aikupito i lea aso ma lea aso, ona o ese ai lea.
39 ‘Ua faia fo‘i e ali‘i uma o Aikupito e pei ‘ona poloa‘i atu ai Iosefa; o i latou uma fo‘i na ō mai i Aikupito e fa‘atau saito, na tusia e leoleo faitoto‘a o latou igoa ma igoa o latou tamā, ma ‘aumai ai i latou i aso ta‘itasi i luma o Iosefa i le afiafi.

MATAUPU 51

1 Mulimuli ane ua faalogo Iakopo o loo i ai saito i Aikupito, ona valaau atu lea o ia i ona atalii e o i Aikupito e faatau saito, auā ua oo foi ia te i latou le oge; ona valaau atu lea o ia i ona atalii, ua faapea atu,
2 Faauta, ua ou faalogo o loo i ai saito i Aikupito, ua o atu foi tagata uma o le lalolagi e faatau ai; o lenei, se a le mea tou te fia faamaona ai i luma o le lalolagi uma? Ia outou o ifo foi i Aikupito, ma faatau mai ni nai saito mo i tatou faatasi ma e o mai iina, ina ne’i tatou oti.
3 Ua faalogo atalii o Iakopo i le upu a lo latou tamā, ma ua latou tula‘i e ō ifo i Aikupito e faatau mai ai saito faatasi ma ē na ō mai ai.
4 ‘Ua poloa‘i atu fo‘i Iakopo lo latou tamā ‘iā te i latou, ‘ua fa‘apea atu, “A ‘outou ulufale i le ‘a‘ai, ‘aua ne‘i ‘outou ulufale fa‘atasi i le faitoto‘a e tasi, ‘ona o tagata o le nu‘u.”
5 Ona ō atu lea o atalii o Iakopo ma ō atu i Aikupito, ua faia fo‘i e atalii o Iakopo mea uma na poloa‘i atu ai lo latou tamā iā i latou, a ua lē auina atu e Iakopo Peniamina, auā na ia faapea, Ne‘i oo iā te ia se faalavelave i le ala e pei o lona uso. Ona ō atu ai lea o atalii e to‘asefulu o Iakopo.
6 A o savavali atalii o Iakopo i le ala, sa latou salamo i le mea na latou faia ia Iosefa, ma sa latou fetautalatalai, ua faapea atu, Ua tatou iloa na alu ifo lo tatou uso o Iosefa i Aikupito, o lea o le a tatou sailia o ia i le mea tatou te o i ai, afai tatou te maua o ia o le a tatou ave o ia mai lona matai e fai ma togiola, a leai, o le a tatou faia faamalosi, ma o le a tatou oti mo ia.
7 Ua malilie atalii o Iakopo i lenei mea ma ua latou faamalosia i latou lava ona o Iosefa, ina ia laveaiina o ia mai le lima o lona matai, ona o atu lea o atalii o Iakopo i Aikupito; ma ina ua latou latalata atu i Aikupito, ona latou tete’a lea mai le tasi i le isi, ma ua latou o atu i faitotoa e sefulu o Aikupito, ma ua tusia e leoleo faitotoa o latou igoa i lea aso, ma aumaia i latou ia Iosefa i le afiafi.
8. ‘Ona faitau lea e Iosefa o igoa mai lima o leoleo faitoto‘a o le ‘a‘ai, ‘ua ia iloa ai ‘ua ulufale atu ona uso i faitoto‘a e sefulu o le ‘a‘ai, ‘ona poloa‘i atu lea o Iosefa i lea taimi ‘ia tala‘i atu i le nu‘u uma o Aikupito, ‘ua fa‘apea atu,
9 Ia outou ō atu ia outou leoleo uma o faleoloa, tapuni faleteuoloa uma ma ia na o le tasi e tatala, ina ia mafai e i latou e ō mai ona fa‘atau mai ai.
10 Ona faia lea faapea e alii sili uma a Iosefa i lea lava aso; ua latou tapunia uma lava fale teuoloa ma ua na o le tasi lava ua totoe e le‘i tatalaina.
11 Ona avatu lea e Iosefa o igoa o ona uso i lē na tofia e pule i le faleteuoloa, ma fai atu iā te ia, “O lē e sau iā te oe e fa‘atau saito, ia fesili i lona igoa; a o‘o mai tagata e igoa iā te oe, ia e pu‘e i latou ma auina atu i latou.” Ona latou faia lea faapea.
12 Ua oo atu atalii o Iakopo i le aai, ona latou faapotopoto lea i le aai e saili Iosefa a o lei faatauina ni a latou saito.
13 Ona latou ō atu lea i le pā o fafine talitane, ma latou saili ia Iosefa i le pā o fafine talitane mo aso e tolu, auā na latou manatu o le a sau Iosefa i le pā o fafine talitane, auā o Iosefa sa matuā aulelei ma matagofie lona foliga, ma sa saili e atalii o Iakopo ia Iosefa mo aso e tolu, a ua latou le maua o ia.
14 ‘Ua sa‘ili fo‘i e le tagata sa tofia e pule i le fale ‘oloa ia igoa na fa‘aigoa e Iosefa ‘iā te ia, a ‘ua lē maua.
15 Ua ia auina atu iā Iosefa, ua faapea atu, “Ua mavae aso e tolu, ae e le‘i o mai lava tagata na e ta‘u mai o latou igoa

iā te aʻu; ua auina atu e Iosefa ni auauna e saʻili tagata i Aikupito uma, ma aumai i latou iā Iosefa.
16Ona ō lea o auauna a Iosefa, ua o atu i Aikupito, a ua le maua i latou; ua latou o atu i Kosena, a ua leai i latou; ona latou o atu lea i le aai o Ramese, a ua le maua i latou.
17 Ona auina atu pea lea e Iosefa o auauna e toasefuluono e saili ona uso, ona latou o atu lea ma salalau solo i tulimanu e fa o le aai, ona ulufale atu lea o auauna e toafa i le fale o fafine talitane, ma latou maua ai alii e toasefulu o loo sailia lo latou uso.
18 Ona ave lea o i latou e na tagata e toafa, ma aumai i latou i ona luma, ma ua latou ifo i le eleele ia te ia, a o loo nofo Iosefa i lona nofoālii i lona malumalu, ua ofu i ofu tautupu, ma sa i lona ao le pale auro tele, o loo nonofo foi alii malolosi uma e siomia o ia.
19Ua vaai atu atalii o Iakopo ia Iosefa, ua matuā ofoofogia lona tino ma lona aulelei ma lona mamalu i o latou mata, ona latou toe ifo lea ia te ia i le eleele.
20 Ua vaai atu Iosefa i ona uso, ua ia iloa i latou, a ua latou le iloa o ia, auā ua sili tele Iosefa i o latou manatu, o le mea lea ua latou le iloa ai o ia.
21 ʻOna fai atu lea o Iosefa ʻiā te i latou, "O fea ʻoutou na ō mai ai?" ʻOna latou tali mai lea, " ʻUa ō mai au ʻauʻauna mai le nuʻu o Kanana e faʻatau saito, auā ʻua velavela le oge i le lalolagi uma; ʻua faʻalogo foʻi au ʻauʻauna o loʻo i ai saito i Aikupito, o le mea lea ʻua latou ō mai ai faʻatasi ma isi tagata ʻese e faʻatau saito e fai ma a latou meaʻai."
22. ʻOna tali atu lea o Iosefa ʻiā te i latou, ʻua faʻapea atu, "ʻĀfai ʻua ʻoutou ō mai e faʻatau e pei ʻona ʻoutou fai mai ai, se a le mea ʻua ʻoutou ō mai ai i faitotoʻa e sefulu o le ʻaʻai? E mafai lava ʻona ʻoutou ō mai e asiasi i le nuʻu."
23 ʻOna latou tali faʻatasi mai lea ʻiā Iosefa, ʻua faʻapea mai, "Le aliʻi e, e saʻo lava i matou, e lē ni sipai au ʻauʻauna, a ʻua matou ō mai e faʻatau saito, auā o au ʻauʻauna uma o le ʻau uso, o ataliʻi o le tagata e toʻatasi i le nuʻu o Kanana; ʻua poloaʻi mai foʻi lo matou tamā ʻiā te i matou, ʻua faʻapea mai, ʻA ʻoutou oʻo i le ʻaʻai, ʻaua neʻi ʻoutou ulu faʻatasi i le faitotoʻa e tasi ʻona o tagata o le nuʻu.'"
24 Ona toe tali atu lea o Iosefa ia te i latou, ua faapea atu, O le mea lena na ou fai atu ai ia te outou, ua outou o mai e sipai i le laueleele, o le mea lea ua outou o mai ai i faitotoa e sefulu o le aai; ua outou o mai e vaai i le le lavalavā o le laueleele.
25 E moni lava o i latou uma e ō mai e faʻatau saito e ō ese lava i o latou ala, a ua tolu aso o outou i le nuʻu, ma o le ā se mea tou te faia i totonu o pā o fafine talitane ua outou i ai i nei aso e tolu? E moni lava e faʻapea foʻi mea a sipai.
26 ʻUa latou fai atu ʻiā Iosefa, "ʻIa mamao lava i lo matou aliʻi ʻona fai atu faʻapea, auā o matou o uso e toʻasefululua, o ataliʻi o lo matou tamā o Iakopo, i le nuʻu o Kanana, o le ataliʻi o Isaako, o le ataliʻi o Aperaamo, o le Eperu; faʻauta foʻi, o le uiʻi o loʻo i ai ma lo matou tamā i le asō i le nuʻu o Kanana, ʻae leai se tasi, auā ʻua leiloa o ia ʻiā i matou, ma sa matou manatu atonu o i ai o ia i lenei nuʻu, o lea ʻua matou sailia ai o ia i le nuʻu atoa, ma ʻua matou oʻo atu lava i fale o fafine talitane e saili ai o ia iina."
27 Ona fai atu lea o Iosefa ia te i latou, Ua outou sailia ea o ia i le lalolagi atoa, ua na o Aikupito lava ua totoe mo outou e saili ai o ia? O le a foi se mea e fai e lo outou uso i fale o fafine talitane, e ui lava ina i Aikupito o ia? Ua outou le fai mai ea, O outou o atalii o Isaako, le atalii o Aperaamo, o le a foi se mea e fai e atalii o Iakopo i fale o fafine talitane?
28 ʻOna latou fai atu lea ʻiā te ia, "Auā na matou faʻalogo ʻua gaoia o ia e sa Isamaeli ʻiā te i matou, ma ʻua taʻuina mai ʻiā te i matou ʻua latou faʻatau atu o ia i Aikupito; o lau ʻauʻauna foʻi, lo matou uso, e matuā ʻaulelei ma matagofie lava o ia; o le mea lea na matou manatu ai o le a i ai o ia i fale o fafine talitane; o le mea lea na ō atu ai au ʻauʻauna e saʻili ʻiā te ia ma avatu se togiola mōna."
29 ʻOna tali atu pea lea o Iosefa ʻiā te i latou, ʻua faʻapea atu, "E moni, o loʻo ʻoutou tautala pepelo ma tautala pepelo, ʻua ʻoutou fai mai ʻiā te ʻoutou lava o ataliʻi ʻoutou o Aperaamo; o loʻo soifua Farao o tagata sipai ʻoutou, o le mea lea ʻua ʻoutou ō mai ai i fale o fafine talitane ʻina neʻi iloa ai ʻoutou."
30 ʻOna fai atu lea o Iosefa ʻiā te i latou, "O lenei, ʻāfai tou te maua o ia, ma ʻua manaʻo lona aliʻi ʻiā te ʻoutou i se tau tele, tou te avatu ʻea ʻiā te ia?" ʻOna latou fai mai lea, "E avatu lava."
31 ʻUa fai atu o ia ʻiā te i latou, "ʻĀfai e lē finagalo lona aliʻi e faʻatau atu ʻiā te ia i se tau tele, se a se mea tou te faia ʻiā te ia ʻona o ia?" ʻOna latou tali mai lea ʻiā te ia, ʻua faʻapea mai, "ʻĀfai e lē tuʻuina mai o ia ʻiā te i matou, matou te fasioti ʻiā te ia, ma ʻave lo matou uso, ma matou ō."
32 ʻOna fai atu lea o Iosefa ʻiā te i latou, "O le mea lea ʻua ʻou fai atu ai ʻiā te ʻoutou; o ʻoutou o tagata sipai, auā ʻua ʻoutou ō mai e fasioti i ē nonofo i le nuʻu, auā ʻua matou faʻalogo na fasiotia e o ʻoutou uso e toʻalua ē nonofo uma i Sekema, i le nuʻu o Kanana, ʻona o lo ʻoutou tuafafine; o lea ʻua ʻoutou ō mai ai nei e fai faʻapea i Aikupito ʻona o lo ʻoutou uso."
33 Na o le mea lenei ou te iloa ai o outou o tagata faamaoni; afai tou te auina atu se tasi mai ia te outou e aumai lo outou uso aupito itiiti mai lo outou tamā, ma aumai o ia iinei ia te aʻu, ma o le faia o lenei mea ou te iloa ai ua saʻo a outou upu.
34 Ona valaau atu lea o Iosefa i ona toa e toafitugafulu, ma fai atu ia te i latou, Ia outou ave nei tagata ma aumai i latou i le falepuipui.
35Ona puʻe lea e toa tagata e toʻasefulu, ma latou puʻe ʻiā te i latou, ma tuʻu i le falepuipui; ʻua latou i ai i le falepuipui i aso e tolu.
36 Ua oo i le aso tolu, ona aami lea e Iosefa i latou mai le falepuipui, ma sa ia fai atu ia te i latou, Ia outou faia lenei mea mo outou lava, afai tou te faamaoni, ina ia outou ola ai, o le a taofia se tasi o outou uso i le falepuipui, a o outou o e ave saito mo o outou aiga i le nuu o Kanana, ma aumai lo outou uso aupito itiiti, ma aumai o ia ia te au, ina ia ou iloa ai o outou o tagata faamaoni pe a outou faia lenei mea.
37 ʻOna alu atu lea o Iosefa ʻiā te i latou, ʻua ulufale atu i le potu, ʻua tagi tele lava, auā ʻua alofa mutimutivale o ia ʻiā te i latou; ʻua fufulu ona mata, ʻona toe foʻi atu lea ʻiā te i latou, ʻua ʻave ʻese Simeona ʻiā te i latou, ma ʻua fai atu ʻia fusifusia o ia; a ʻua lē loto Simeona e faia faʻapea, auā o ia o le tagata malosi tele, ma ʻua lē mafai ʻona latou fusifusia o ia.
38 Ona valaau atu lea o Iosefa i ona tagata malolosi ma sa o mai i ona luma tagata totoa e toafitugafulu ma pelu ua

se'i i o latou lima, ma sa matuā fefefe atalii o Iakopo ia te i latou.
39 ‘Ona fai atu lea o Iosefa ‘iā te i latou, "‘Ia ‘outou pu‘e lenei tagata ma tu‘u o ia i le falepuipui se‘ia o‘o ‘ina ō mai ona uso ‘iā te ia." ‘Ona fa‘avave lea o ali‘i totoa a Iosefa ma ‘ua latou pu‘e uma ‘iā Simeona e fusifusia o ia, ‘ona ‘alaga lea o Simeona i se leo tele ma le mata‘utia ma ‘ua lagona le alaga mai le mea mamao.
40 Ua matuā fefefe tagata totoa uma o Iosefa i le leo o le alaga, ona latou faapa‘u‘ū faō ai lea, ua matuā fefefe ma sosola ese.
41 Ona sosola ese lea o tagata uma sa i ai faatasi ma Iosefa, auā sa matuā fefefe i o latou ola, ae na o Iosefa ma Manase lona atalii na totoe ai, ma ua vaai atu Manase le atalii o Iosefa i le malosi o Simeona, ona matuā ita ai lea o ia.
42 ‘Ona tula‘i mai lea o Manase le atali‘i o Iosefa ‘iā Simeona, ma ‘ua tā malosi e Manase ‘iā Simeona i lona tua i lona lima; ‘ona uma ai lea o le ita o Simeona.
43‘Ona pu‘e lea e Manase ‘iā Simeona, ‘ua ia pu‘eina fa‘amalosi o ia, ‘ua ia fusifusia ‘iā te ia ma ‘ave ‘iā te ia i le fale puipui; ‘ona ofo ai lea o atali‘i uma o Iakopo i le mea na faia e le taule‘ale‘a.
44 Ona fai atu lea o Simeona i ona uso, Aua ne'i fai mai so outou o le fasiga lea o se Aikupito, ae o le fasiga lea o le aiga o lo'u tamā.
45 Ma ina ua mavae lenei mea, sa poloai atu Iosefa e valaaulia o ia o lē ua tofia e vaaia le faleteuoloa, e faatumu a latou taga i saito e tusa ma le mea e mafai ona latou aveina, ma toe faafoi tupe a tagata taitasi i lana taga, ma avatu ia i latou ni meaai mo le malaga, ma sa faapea ona ia faia ia i latou.
46 Ma sa poloai atu Iosefa ia i latou, ua faapea atu, Ia outou faaeteete ne'i outou solia a'u poloaiga e aumai ai lo outou uso e pei ona ou fai atu ai ia te outou, ma o le a oo mai pe a outou aumaia lo outou uso iinei ia te a'u, ona ou iloa ai lea o outou o ni tagata faamaoni, ma o le a outou faia fefaatauaiga i le laueleele, ma o le a ou toe faafoi atu ia te outou lo outou uso, ma o le a outou toe foi atu ma le filemu i lo outou tamā.
47 ‘Ona latou tali mai lea, ‘ua fa‘apea mai, "Matou te faia lava le mea ‘ua fetalai mai ai lo matou ali‘i." ‘Ona latou ifo lea ‘iā te ia i le ‘ele‘ele.
48Ona taitasi lea o le tagata ma lana saito i luga o lana asini, ona o atu lea o i latou e o i le nuu o Kanana i lo latou tamā; ua oo i latou i le fale e talitali ai, ona fofola lea e Levi lana taga e avatu ai mea e ‘ai i lana asini; ua iloa e ia, faauta, o ana tupe ua atoa lona mamafa, o loo i lana taga lava.
49 Ona matuā fefe ai lea o le tamāloa, ma fai atu i ona uso, "Ua toe faafo‘i mai la‘u tupe, ma o loo i totonu o la‘u taga." Ona matuā fefefe ai lea o tamāloa, ma faapea ane, "O le ā lenei mea ua faia e le Atua iā i tatou?"
50. ‘Ua latou fai ane fo‘i, "O fea fo‘i le alofa o le ALI‘I i o tatou tamā, o Aperaamo, o Isaako, ma Iakopo, ‘ua tu‘uina mai ai i tatou e le ALI‘I i le aso nei i lima o le tupu o Aikupito, e fa‘atupu ai se fouvalega ‘iā te i tatou?"
51 ‘Ona fai atu lea o Iuta ‘iā te i latou, "E moni lava, o tagata agasala i matou i luma o le ALI‘I lo matou Atua, ‘ina ‘ua matou fa‘atau atu lo matou uso, o matou lava aano; se a fo‘i le mea tou te fai mai ai, ‘O fea le alofa o le ALI‘I i o matou tamā?'"
52 Ona fai atu lea o Reupena ia te i latou, Ou te lei fai atu ea ia te outou, Aua tou te agasala i le tama, a ua outou le faalogo mai ia te au? o lenei, ua manaomia o ia e le Atua ia te i tatou, se a ea le mea tou te fai mai ai, O fea le alofa o le Alii i o tatou tama, a ua outou agasala i le Alii?
53 Ona latou nonofo ai lea i le po i lea mea, ua latou ala i le taeao lava, ua faaee a latou saito i luga o a latou asini, ua latou ave i latou ma o atu loa, ua oo atu i le aiga o lo latou tamā i le nuu o Kanana.
54 Ona ō atu lea o Iakopo ma lona aiga e faafetaiai i ona atalii, ua vaai atu Iakopo, faauta, ua leai lo latou uso o Simeona faatasi ma i latou; ona fai atu lea o Iakopo i ona atalii, O fea o i ai lo outou uso o Simeona, ou te lei vaai i ai? Ona faamatala atu lea e ona atalii ia te ia mea uma na oo ia te i latou i Aikupito.

MATAUPU 52

1Ua latou ulufale atu i lo latou fale, ua taitasi ma tatala lana taga, ona latou iloa ai lea, faauta, o loo i ai le afifi tupe a le tagata; ona matua fefefe ai lea o i latou atoa ma lo latou tamā.
2 ‘Ona fai atu lea o Iakopo ‘iā te i latou, "O le ā lenei mea ‘ua ‘outou faia ‘iā te a‘u? Na ‘ou ‘auina atu lo ‘outou uso o Iosefa e fesili po o ā ‘outou manuia, ‘ae ‘ua ‘outou fai mai ‘iā te a‘u, ‘Ua ‘aina o ia e se manu fe‘ai.'
3 Na ō atu Simeona ma outou e fa‘atau mea‘ai, a ua outou fai mai ua taofia o ia e le tupu o Aikupito i le falepuipui, a ua outou manana‘o e ave Peniamina e fa‘atupuina ai lona oti, ma fa‘ao‘o ifo o‘u lauulu sinā ma le fa‘anoanoa i le tu‘ugamau ona o Peniamina ma lona uso o Iosefa.
4 O lenei, e lē alu ifo lo‘u atali‘i ma outou, auā ua oti lona uso, ua na o ia lava ua totoe; ne‘i oo iā te ia se mala i le ala tou te ō ai, e pei ona oo i lona uso.
5 Ona fai atu lea o Reupena i lona tamā, "E te fasiotia o‘u atalii e toalua pe afai ou te lē aumaia lou atalii ma tuu atu o ia i ou luma." Ona fai atu lea o Iakopo i ona atalii, "Nofo ia outou iinei, aua tou te ō ifo i Aikupito, auā e lē alu ifo lo‘u atalii faatasi ma outou i Aikupito, e lē oti fo‘i e pei o lona uso."
6Ona fai atu lea o Iuta ia te i latou, Taofi ia outou, seia oo ina uma le saito, ona fai atu lea o ia, Ia outou ave ifo lo outou uso, auā o le a lamatia lona ola atoa ma lona aiga i le oge.
7 O ona po ia sa matuā tele ai le oge i le nuu, ua o atu foi tagata uma o le lalolagi i Aikupito e faatau ai mea e ‘ai; auā sa matuā tele le oge ia i latou; ua nonofo foi atalii o Iakopo i Kanana i le tausaga ma masina e lua seia oo ina uma a latou saito.
8 Ua oo ina ua uma a latou saito, ona mafatia ai lea o le aiga uma o Iakopo i le oge, ua faapotopoto mai foi fanau uma a atalii o Iakopo, ua latou faalatalata atu ia Iakopo, ona latou siosiomia lea o ia, ua latou fai atu ia te ia, Au mai ia te i matou ni mea e 'ai, aisea e oti ai i matou uma i le oge i ou luma?
9 Ua faalogo Iakopo i upu a atalii o lona atalii, ona tagi tele ai lea o ia, ua mutimutivale lona alofa ia te i latou; ua valaau atu Iakopo i ona atalii, ona latou o mai lea ma nonofo i ona luma.
10. ‘Ona fai atu lea o Iakopo ‘iā te i latou, "Tou te le‘i va‘ai ‘ea ‘ua tagi mai a ‘outou fānau ‘iā te a‘u i le aso nei, o lo‘o

fa‘apea mai, ‘‘Ia ‘aumai ‘iā te i matou ni mea e ‘ai, a ‘ua leai se mea; o lenei, ‘ia ‘outou toe fo‘i mai ma fa‘atau mai ni nai mea e ‘ai mā matou.’”
11 ‘Ona tali atu lea o Iuta, ‘ua fa‘apea atu i lona tamā, “‘Āfai e te tu‘uina mai lo matou uso ‘iā te i matou, matou te ō ifo e fa‘atau saito mo oe; ‘ae ‘āfai e te lē tu‘uina mai o ia, matou te lē ō ifo; auā na matuā poloa‘i mai lava le tupu o Aikupito ‘iā te i matou, ‘Tou te lē va‘ai i o‘u mata pe ‘āfai tou te lē i ai lo ‘outou uso ‘iā te ‘outou; auā o le tupu o Aikupito o le tupu malosi ma le mamana; fa‘auta fo‘i, ‘āfai matou te ō atu ‘iā te ia e aunoa ma lo matou uso, o le a fasiotia i matou uma.’
12 E te lē iloa ea, ma e te lē fa‘alogo ea o lenei tupu e matuā malosi ma poto, e leai se tasi e tusa ma ia i le lalolagi uma? Fa‘auta, ‘ua matou va‘aia tupu uma o le lalolagi, ‘ae matou te le‘i va‘aia se tasi e pei o lenā tupu, o le tupu o Aikupito; e moni lava e leai se tasi e sili atu ‘iā Apimeleko le tupu o Filisitia i tupu uma o le lalolagi, a o le tupu o Aikupito e sili atu ma malosi ‘iā te ia, ma e na‘o le tasi o ana ali‘i e mafai ‘ona fa‘atusaina Apimeleko.
13 Tamā e, e te le‘i va‘ai i lona maota ma lona nofoāli‘i, ma ana auauna uma o tutu i ona luma; e te le‘i va‘ai i lena tupu i luga o lona nofoāli‘i i lona mamalu ma foliga fa‘atupu, o lo‘o ofuina ona ofu fa‘atupu ma se pale auro tele i lona ulu; e te le‘i va‘ai i le mamalu ma le mamalu ua foa‘iina atu e le Atua ia te ia, auā e leai se tasi e tusa ma ia i le lalolagi atoa.
14 Tamā e, e te le‘i va‘ai i le poto, le malamalama ma le poto na foa‘iina mai e le Atua i lona loto, e te le‘i fa‘alogo fo‘i i lona si‘ufofoga mālie ina ua fetalai mai o ia iā te i tatou.
15 Matou te lē iloa, tamā e, po o ai na fa‘ailoa mai ‘iā te ia o matou igoa ma mea uma na o‘o ‘iā te i matou, a ‘ua ia fesili mai fo‘i ‘iā te oe, ‘ua fa‘apea mai, ‘O lo‘o soifua pea ‘ea lou tamā, ma ‘ua manuia ‘ea o ia?’
16 E te le‘i va‘ai lava i le pule a Aikupito na ia pulea, e aunoa ma le fesili atu ‘iā Farao lona ali‘i; e te le‘i va‘ai fo‘i i le mata‘u ma le fefe na ia fa‘ao‘oina i tagata Aikupito uma.
17 Ma ina ua matou ō ese mai ia te ia, sa matou faamata’u e faia i Aikupito e pei ona faia i isi aai o sa Amorī, ma sa matou matuā ita lava i ana upu uma na ia fetalai mai ai e uiga ia i matou o ni sipai, ma o lenei a matou toe o atu i ona luma o le a pa’ū mai lona mata’u ia i matou uma, ma e leai se tasi o i matou e mafai ona tautala atu ia te ia i se mea itiiti pe tele.
18 O lenei, tamā e, ia e auina mai le tama faatasi ma i matou, matou te ō ifo e fa‘atau mai ni mea‘ai mo oe e tausi ai i matou, a e lē oti i le fia ‘ai.” Ona fai atu lea o Iakopo, “Se ā le mea ua outou agaleaga mai ai iā te a‘u e ta‘u atu ai i le tupu e iai so outou uso? O le ā lenei mea ua outou faia iā te a‘u?”
19. ‘Ua fai atu Iuta ‘iā Iakopo lona tamā, “‘Inā tu‘u mai ia le tama ‘iā te a‘u le tausiga, ‘ona ma ō ifo ai lea i Aikupito e fa‘atau mai ai saito, ‘ona ma toe fo‘i mai ai lea; a tatou toe fo‘i mai, ‘āfai e leai le tama ‘iā te i tatou, ‘ona ‘ou nofosala ai lea ‘iā te oe e fa‘avavau.”
20. ‘Ua e va‘ai ‘ea i a matou pepe uma o lo‘o tagi ‘ona o oe i le fia ‘ai, a ‘ua leai se malosi i lou ‘a‘ao e fa‘amalieina ai i latou? o lenei, ‘ia e fa‘atupuina lou alofa ‘iā te i latou ma ‘auina mai lo matou uso fa‘atasi ma i matou, ‘ona matou ō ai lea.
21 Auā e fa‘apefea ‘ona fa‘aalia atu ‘iā te oe le alofa o le ALI‘I i o matou tamā, ‘ina ‘ua e fai mai, O le a ‘ave ‘ese e le tupu o Aikupito lou atali‘i? O lo‘o soifua le ALI‘I, ‘ou te lē tu‘ua o ia se‘ia ‘ou ‘aumaia o ia, ma tu‘uina atu o ia i ou luma; a ‘ia e tatalo mo i matou i le ALI‘I, ‘ina ‘ia agalelei mai o ia ‘iā te i matou, ‘ia fa‘amalieina i matou ma agalelei i luma o le tupu o Aikupito ma ana tagata; auā ‘ana lē fa‘atuai i matou, semanū ‘ua matou toe fo‘i mai fa‘alua ma lou atali‘i.
22 Ona fai atu lea o Iakopo i ona atalii, Ou te faatuatua i le Alii le Atua ina ia mafai ona ia laveai ia te outou ma foaiina atu ia te outou le finagalo malie i luma o le tupu o Aikupito, atoa ma luma o ana tagata uma.
23 O lenei, inā tula‘i ia, inā ō atu i le tamāloa, ma ia e ave i o outou lima se meaalofa mai mea e maua i le laueleele, ma ia e avatu i ona luma; ia alofa mutimutivale mai fo‘i iā te outou le Atua Silisili Ese, ina ia auina atu e ia Peniamina ma Simeona o outou uso faatasi ma outou.
24 Ona tula‘i lea o tagata uma, ma ave lo latou uso o Peniamina, ua latou aveina fo‘i se meaalofa tele mai mea sili ona lelei o le laueleele, ma ua latou aveina fo‘i ni vaega siliva se lua.
25 ‘Ua matuā poloa‘i atu Iakopo i ona atali‘i ‘iā Peniamina, ‘ua fa‘apea atu, “‘Ia ‘outou fa‘aeteete ‘iā te ia i le ala tou te ō ai, ‘aua fo‘i ne‘i ‘outou te‘a ‘ese ma ia i le ala, po o Aikupito.”
26 Ona tula‘i lea o Iakopo mai ona atali‘i ma faaloaloa ona lima ma tatalo atu i le Ali‘i ona o ona atali‘i, ua fa‘apea atu, Le Ali‘i e, le Atua o le lagi ma le lalolagi, ia e manatua lau feagaiga ma lo matou tamā o Aperaamo, ia e manatua ma lo‘u tamā o Isaako ma ia e agalelei i o‘u atali‘i ma aua le tu‘uina atu i latou i lima o le tupu o Aikupito; ou te aioi atu ia te oe, le Atua e, ona o lou alofa mutimutivale, ia e togiola a‘u fanau uma ma lavea‘i i latou mai le pule a Aikupito, ma auina atu ia i latou o latou uso e to‘alua.
27 Ma o avā uma a atalii o Iakopo ma a latou fanau na tepa a‘e o latou mata i le lagi ma latou fetagisi uma i luma o le Alii, ma tagi atu ia te ia e laveai o latou tamā mai le lima o le tupu o Aikupito.
28 Ona tusia lea e Iakopo se tusi faamaumau i le tupu o Aikupito ma tuuina atu i le lima o Iuta ma lima o ona atalii mo le tupu o Aikupito, ua faapea atu,
29 Mai lau ‘au‘auna o Iakopo, le atali‘i o Isaako, le atali‘i o Aperaamo le Eperu, o le ali‘i sili o le Atua, i le tupu mamana ma le poto, o lē fa‘aalia mea lilo, o le tupu o Aikupito, o le alofa.
30 Ia silafia e lo‘u ali‘i le tupu o Aikupito, ua matuā ogaoga le oge i le nuu o Kanana, o lea na ou auina atu ai o‘u atalii iā te oe e fa‘atau mai ni nai mea‘ai mo i matou e tausi ai i matou.
31 Auā na si‘omia a‘u e o‘u atali‘i, ma ‘ua ‘ou matuā toeaina lava, ‘ua lē mafai ‘ona va‘ai o‘u mata, auā ‘ua matuā mamafa o‘u mata ‘ona o le matua, fa‘apea fo‘i ma le tagi i aso uma ‘ona o lo‘u atali‘i, ‘ona o Iosefa o lē na leiloa mai o‘u luma, ma ‘ua ‘ou poloa‘i atu i o‘u atali‘i ‘ia ‘aua ne‘i latou ulufale i faitoto‘a o le ‘a‘ai pe a latou o‘o mai i Aikupito, ‘ona o tagata o le nu‘u.
32 Ma sa ou poloai atu foi ia te i latou e o faataamilo i Aikupito e saili lo’u atalii o Iosefa, atonu latou te maua ai o

ia iina, ma sa latou faia faapea, ma sa e manatu ia te i latou o ni sipai o le laueleele.
33. Matou te le‘i fa‘alogo ‘ea ‘iā te oe na e fa‘amatalaina le miti a Farao ma ‘ua e tautala atu ‘iā te ia ma le fa‘amaoni? E fa‘apefea ‘ea ‘ona e lē iloa ai i lou poto po o ni sipai o‘u atali‘i pe leai?
34 O lenei, lo‘u ali‘i e le tupu, fa‘auta, ‘ua ‘ou ‘auina atu lo‘u atali‘i e muamua atu ‘iā te oe, e pei ‘ona e fetalai mai i o‘u atali‘i; ‘ou te ‘ai‘oi atu ‘iā te oe ‘ia e silasila ‘iā te ia se‘ia toe fo‘i mai o ia ‘iā te a‘u ma le filemu fa‘atasi ma ona uso.
35 Auā e te lē iloa ea, pe e te lē faalogo ea i le mea na faia e lo tatou Atua ia Farao ina ua ia ave lo’u tinā o Sara, ma le mea na ia faia ia Apimeleko le tupu o Filisitia ona o ia, ma le mea foi na faia e lo tatou tamā o Aperaamo i tupu e toaiva o Elama, le auala na ia fasiotia ai i latou uma faatasi ma ni nai tagata sa faatasi ma ia?
36 Ma le mea fo‘i na faia e o‘u atali‘i e to‘alua o Simeona ma Levi i ‘a‘ai e valu o sa Amorī, na la fa‘aumatia ai i latou ‘ona o lo la tuafafine o Tina?
37 Ona o lo latou uso o Peniamina, ua latou faamafanafana ai i latou lava ona o le maliu o lona uso o Iosefa; o le a la se mea latou te faia mo ia pe a latou vaai atu i le lima o se nuu ua manumalo ia te i latou, ona o ia?
38. ‘E te lē iloa ‘ea, le tupu o Aikupito, o lo‘o ‘iā te i matou le mana o le Atua, ma e fa‘afofoga mai pea lava le Atua i a matou tatalo ma e lē tu‘ua i matou i aso uma lava?
39 Ma ina ua ta’u mai e o’u atalii ia te a’u au fegalegaleaiga ma i latou, sa ou le’i valaau atu i le Alii ona o oe, aua a faapea ua e fano faatasi ma au tagata a o le’i sau lo’u atalii o Peniamina i ou luma, ae sa ou manatu talu ai o Simeona lo’u atalii o i lou aiga, atonu e te agalelei ia te ia, o le mea lea ou te le’i faia ai lenei mea ia te oe.
40 O lenei, fa‘auta, o Peniamina lo‘u atali‘i o lo‘o sau ‘iā te oe ma o‘u atali‘i, ‘ia e fa‘aeteete ‘iā te ia ma ia e va‘ai ‘iā te ia, ‘ona silasila mai lea o le Atua ‘iā te oe ma lou mālō uma.
41 O lenei, ua ou ta‘u atu ia te oe mea uma o i lo‘u loto, fa‘auta fo‘i o lo‘o ō mai o‘u atali‘i ‘iā te oe fa‘atasi ma lo latou uso, e su‘esu‘e le lalolagi uma mo i latou ma toe tu‘uina atu i latou ma le filemu fa‘atasi ma o latou uso.
42 Ma sa tuu atu e Iakopo le talafaamaumau i ona atalii i le vaavaaiga a Iuta e tuu atu i le tupu o Aikupito.

MATAUPU 53

1‘Ona tula‘i lea o atali‘i o Iakopo, ma ‘ave Peniamina ma mea alofa uma, ‘ona latou ō lea ma ō atu i Aikupito, ‘ua latou tutū i luma o Iosefa.
2 Ua iloa atu e Iosefa lona uso o Peniamina faatasi ma i latou, ona alofa atu lea o ia ia te i latou; ona o atu lea o nei tagata i le fale o Iosefa.
3 Ua poloa‘i atu Iosefa i le pule o lona aiga e avatu ni mea‘ai i ona uso, ua faapea fo‘i ona ia faia iā i latou.
4 Ua oo i le aoauli, ona aami lea e Iosefa o tagata ia latou o mai ia te ia faatasi ma Peniamina; ua latou ta‘u atu i le alii pule o le fale o Iosefa le tupe na toe faafoi mai i a latou taga, ua ia fai atu ia te i latou, Ia manuia outou, aua le fefefe. Ona ia aumaia lea o Simeona lo latou uso ia te i latou.
5 ‘Ona fai atu lea o Simeona i ona uso, “Ua matuā agalelei mai lava le ali‘i o Aikupito ‘iā te a‘u, ‘ua lē taofia a‘u e ia, e pei ‘ona ‘outou va‘ai i ai i o ‘outou mata; auā ‘ina ‘ua ‘outou ō ‘ese mai le ‘a‘ai, sa ia tu‘uina mai a‘u e ia lava, ma sa agalelei mai ‘iā te a‘u i lona fale.”
6. ‘Ua tago atu Iuta ‘iā Peniamina i le lima, ‘ua la ō atu i luma o Iosefa, ‘ona latou ifo to‘ele lea ‘iā te ia.
7 ‘Ona avatu lea e ali‘i le meaalofa ‘iā Iosefa ma latou nonofo uma i ona luma, ‘ona fai atu lea o Iosefa ‘iā te i latou, “Pe ‘ua manuia ‘outou, pe ‘ua manuia a ‘outou fānau, pe ‘ua manuia fo‘i lo ‘outou tamā matua?” ‘Ona latou fai mai lea, “Ua manuia,” ‘ona ‘ave lea e Iuta le tusi na ‘auina mai e Iakopo ma tu‘uina atu i le lima o Iosefa.
8 Ua faitau e Iosefa le tusi ma ua ia iloa le tusitusiga a lona tamā, ona ia fia tagi ai lea; ona alu atu lea o ia i le potu i totonu ma tagi tele; ona alu atu lea o ia i fafo.
9 ‘Ua tepa a‘e o ia ma iloa atu Peniamina lona uso, ‘ona fai atu lea o ia, “O lo ‘outou uso ‘ea lenei na ‘outou fai mai ai ‘iā te a‘u?” ‘Ona fa‘alatalata atu lea o Peniamina ‘iā Iosefa, ‘ona tu‘u lea e Iosefa lona lima i lona ulu, ‘ua fa‘apea atu ‘iā te ia, “‘Ia alofagia oe e le Atua lo‘u atali‘i e.”
10 Ua vaai atu Iosefa i lona uso, le atalii o lona tinā, ona toe fia tagi ai lea o ia; ua ulufale atu i le potu, ma tagi ai iina, ma fufulu ona mata, ona alu atu lea i fafo ma taofi lona tagi, ua fai atu, Ia saunia mea e ‘ai.
11 Sa i ai fo‘i se ipu a Iosefa ma inu ai, sa faia i le ario ma teuteu matagofie i ma‘a sonika ma le petala; ‘ona sasa lea e Iosefa le ipu i luma o ona uso a o latou nonofo e ‘a‘ai fa‘atasi ma ia.
12 Ona fai atu lea o Iosefa i alii, Ua ou iloa i lenei ipu o Reupena le ulumatua, ma Simeona ma Levi ma Iuta, o Isakara ma Sepulona, o fanau ia a le tina e toatasi; ia outou nonofo e aai e tusa ma o outou fananauga.
13 ‘Ua ia fa‘atulaga fo‘i isi e tusa ma o latou fānau, ‘ua fa‘apea atu, “‘Ua ‘ou iloa o lo ‘outou uso aupito itiiti lenei e leai sona uso, e leai fo‘i so‘u uso e pei o ia; o le mea lea e tatau ai ‘ona nofo o ia e ‘ai fa‘atasi ma a‘u.”
14 Ona alu atu lea o Peniamina i luma o Iosefa ma nofo i luga o le nofoāli‘i, ma sa va‘aia e tagata mea na faia e Iosefa, ma sa latou ofo iā te i latou; ma sa ‘a‘ai ma inu tagata i lea taimi fa‘atasi ma Iosefa, ona ia avatu lea o meaalofa iā i latou, ma sa avatu e Iosefa le tasi meaalofa iā Peniamina, ma sa va‘aia fo‘i e Manase ma Efaraima mea na faia e lo la tamā, ma sa latou avatu fo‘i meaalofa iā te ia, ma sa avatu e Osenati iā te ia le tasi meaalofa, ma o meaalofa e lima ia i le lima o Peniamina.
15 ‘Ona ‘aumaia lea e Iosefa ‘iā te i latou le uaina e inu ai, a ‘ua latou lē mafafai ‘ona inu, ‘ua latou fai ane, “Talu mai le aso na maliu ai Iosefa, matou te le‘i inuina se uaina, matou te le‘i ‘a‘ai fo‘i i ni mea suamalie.”
16 Ma sa tautō Iosefa ia te i latou, ma sa ia faatauanau atu ia i latou, ma sa latou inu tele faatasi ma ia i lea aso, ma mulimuli ane sa faliu atu Iosefa i lona uso o Peniamina e talanoa ma ia, a o Peniamina sa nofo pea i luga o le nofoālii i luma o Iosefa.
17 Ona fai atu lea o Iosefa ia te ia, “Ua fanau ea ni au fanau?” Ona fai atu lea o ia, “E toasefulu atalii o lau auauna, o latou igoa ia, o Pela, ma Pekeru, ma Asepalu, ma Kira, ma Naamanu, ma Aki, ma Roso, ma Mupima, ma Kupima, ma Oruta; ua ou faaigoa foi i latou i le igoa o lo’u uso ou te lei vaai i ai.”
18. ‘Ua ia poloa‘i atu ‘iā te i latou e ‘aumai lana fa‘afanua o fetu, o le mea lea na iloa ai e Iosefa o taimi uma, ‘ona fai

atu lea o Iosefa ‘iā Peniamina, “‘Ua ‘ou fa‘alogo ‘ua masani Eperu i le poto uma, pe ‘e te iloa se mea e uiga i lenei mea?”
19Ona fai atu lea o Peniamina, Ua iloa foi e lau auauna le poto uma na a‘oa‘oina ai a‘u e lo‘u tamā; ona fai atu lea o Iosefa ia Peniamina, Ia e vaai mai i lenei mea, ma ia e iloa po o fea o i ai lou uso o Iosefa i Aikupito, o lē na outou fai mai na alu ifo i Aikupito.
20 Ma sa vaaia e Peniamina le meafaigaluega lea ma le faafanua o fetu o le lagi, ma sa poto o ia ma vaavaai i ai e iloa ai po o fea o i ai lona uso, ma sa vaevaeina e Peniamina le laueleele atoa o Aikupito i ni vaega e fa, ma sa ia iloa ai o lē sa nofo i luga o le nofoalii i ona luma o lona uso o Iosefa, ma sa matua ofo lava Peniamina, ma ina ua iloa e Iosefa ua matua ofo lava lona uso o Peniamina, sa ia fai atu ia Peniamina, O le a se mea ua e vaai i ai, ma aisea ua e ofo ai?
21 Ma sa fai atu Peniamina ia Iosefa, Ua ou iloa atu i lenei mea o loo nofo faatasi ma a’u lo’u uso o Iosefa i luga o le nofoalii, ma sa fai atu Iosefa ia te ia, O a’u o Iosefa lou uso, aua le faaali atu lenei mea i ou uso; faauta o le a ou auina atu oe faatasi ma i latou pe a latou o ese, ma o le a ou poloai atu ia toe aumai i latou i le aai, ma o le a ou aveese oe mai ia i latou.
22 Afai fo‘i latou te tu‘uina atu o latou ola ma tau mo oe, ‘ona ‘ou iloa ai lea ‘ua latou salamō i mea na latou faia ‘iā te a‘u, ‘ona ‘ou fa‘ailoa atu lea o a‘u ‘iā te i latou, ‘ae afai latou te tu‘ua oe pe a ‘ou ‘ave oe, ‘ona e tumau lea ‘iā te a‘u, ‘ou te finau ma i latou, ‘ona latou ō ‘ese lea, ‘ae lē fa‘ailoa atu a‘u ‘iā te i latou.
23 I lenā taimi, na poloa‘i atu ai Iosefa i lana ali‘i e fa‘atumu a latou taga i mea‘ai, ma tu‘u tupe a tagata ta‘ito‘atasi i lana taga, ma tu‘u le ipu i le taga a Peniamina, ma avatu iā i latou ni mea‘ai mo le malaga; ona latou faia lea faapea iā i latou.
24 Ua oo i le taeao ona tula‘i lea o tagata i le taeao, ua uta a latou saito i luga o a latou asini, ua latou ō faatasi ma Peniamina, ma ō atu i le nuu o Kanana faatasi ma lo latou uso o Peniamina.
25 E le‘i mamao ese i latou mai Aikupito ae poloa‘i atu Iosefa i lē na tofia e pule i lona aiga, ua faapea atu, “Tu i luga, tuliloa nei tagata a o le‘i mamao ese i latou mai Aikupito, ma fai atu iā i latou, ‘Aiseā ua outou gaoia ai le ipu a lo‘u matai?’”
26 ‘Ona tula‘i lea o le ali‘i e pule ‘iā Iosefa, ‘ua o‘o atu ‘iā te i latou, ma tautala atu ‘iā te i latou i ‘upu uma a Iosefa; ‘ua latou fa‘alogo i lenei mea, ‘ona matuā ita ai lea o i latou, ‘ua latou fai atu, “O lē e maua i ai le ipu a lou ali‘i, e oti o ia, a o i matou fo‘i e fai ma pologa.”
27Ona latou faataalise lea, ma latou taitasi ma ave i lalo lana taga nai lana asini, ua latou vaai i a latou taga, faauta, ua maua le ipu i le taga a Peniamina; ona latou saeia lea o latou ofu uma, ma toe foi atu i le aai, ona latou fasi lea ia Peniamina i le ala, ma fasi pea ia te ia, seia oo ina ulufale o ia i le aai; ona latou tutu ai lea i luma o Iosefa.
28 ‘Ona tupu ai lea o le ita o Iuta, ‘ua fa‘apea ane, “Ua na ‘ona toe ‘aumaia a‘u e lenei tagata e fa‘aumatia Aikupito i le aso nei.”
29 Ua oo atu alii i le fale o Iosefa, ma latou maua atu Iosefa o loo nofo i luga o lona nofoālii, faatasi ma alii malolosi uma o loo tutu i lona itu taumatau ma lona itu tauagavale.
30 ‘Ona fai atu lea o Iosefa ‘iā te i latou, “O le ā lenei mea ‘ua ‘outou faia, ‘ua ‘outou ‘ave‘ese ai la‘u ipu ario ma ‘outou ō ‘ese? A ‘ua ‘ou iloa ‘ua ‘outou ‘aveina la‘u ipu ‘ina ‘ia ‘outou iloa ai po o fea le vaega o le nu‘u sa i ai lo ‘outou uso.”
31Ona fai atu lea o Iuta, Se a se mea matou te fai atu ai i lo matou alii? Se a foi se mea matou te fai atu ai? Pe faapefea ona matou ta’uamiotonuina i matou? Ua silafia e le Atua i le aso nei le agasala a au auauna uma, o le mea lea ua faia ai e ia lenei mea ia te i matou i le aso nei.
32 ‘Ona tula‘i lea o Iosefa ma pu‘e ‘iā Peniamina ma ‘ave fa‘asauā ‘iā te ia mai ona uso, ‘ua ia ulufale atu i le fale ma loka le faitoto‘a ‘iā te i latou; ‘ona poloa‘i atu lea o Iosefa i lē na tofia e pule i lona ‘āiga, ‘ia fai atu ‘iā te i latou, “O lo‘o fa‘apea ‘ona fetalai mai o le tupu, ‘‘Inā ō ia ‘outou ma le manuia i lo ‘outou tamā; fa‘auta, ‘ua ‘ou ‘ave le tagata na maua i lona lima la‘u ipu.’”

MATAUPU 54

1 ‘Ua iloa e Iuta le amio a Iosefa ‘iā te i latou, ‘ona fa‘alatalata atu lea o Iuta ‘iā te ia ma tatala le faitoto‘a, ‘ona ō atu lea o ia ma ona uso i luma o Iosefa.
2‘Ona fai atu lea o Iuta ‘iā Iosefa, “‘Aua le tigā lo‘u ali‘i; se‘i e fai atu se ‘upu i lau ‘au‘auna i ou luma.”‘Ona tali atu lea o Iosefa ‘iā te ia, “‘Inā fai mai ia.”
3 ‘Ona tautala atu lea o Iuta ‘iā Iosefa, a o tutu mai ona uso i o latou luma; ‘ua fai atu Iuta ‘iā Iosefa, “E moni, ‘ina ‘ua matou ō mai muamua i lo matou ali‘i e fa‘atau mea e ‘ai, na e manatu ‘iā te i matou o ni tagata sipai o le nu‘u; ‘ua matou ‘aumaia fo‘i Peniamina i ou luma; a ‘ua e fa‘ata‘ape‘apeina pea i matou i le aso nei.”
4 O lenei, ia e faafofoga mai le tupu i a‘u upu, ma ia e auina atu lo matou uso, ina ia matou o faatasi ma i matou i lo matou tamā, ina ne‘i fano oe i le aso nei faatasi ma tagata uma o Aikupito.
5 Pe e te lē iloa ea le mea na faia e o‘u uso e to‘alua, o Simeona ma Levi, i le aai o Sekema, ma aai e fitu o sa Amorī, ona o lo tatou tuafafine o Tina, ma le mea fo‘i na la faia ona o lo la uso o Peniamina?
6 A o a‘u, faatasi ma lo‘u malosi, o lē e sili atu ma le malosi iā i la‘ua uma, o le a ou oo atu iā te oe ma lou laueleele i le aso nei pe afai e te lē finagalo e auina mai lo matou uso.
7 ‘E te le‘i fa‘alogo ‘ea i le mea na faia e lo tatou Atua, o lē na filifilia i tatou, ‘iā Farao ‘ona o Sara lo tatou tinā, o lē na ‘ave‘esea e ia mai lo tatou tamā, na ia fa‘ao‘o atu ‘iā te ia ma lona ‘āiga i mala tetele, e o‘o mai lava i le aso nei, o lo‘o ta‘ua ai e Aikupito lenei vavega le tasi i le tasi; e fa‘apea fo‘i ‘ona faia e lo tatou Atua ‘iā te oe ‘ona o Peniamina, o lē ‘ua ‘outou ‘ave‘esea i le aso nei mai lona tamā, ‘ona o mea leaga ‘ua ‘outou fa‘atupuina ‘iā te i matou i le aso nei i lou nu‘u; auā e manatua e lo tatou Atua lana feagaiga ma lo tatou tamā o Aperaamo, e fa‘ao‘o mai fo‘i e ia le leaga ‘iā te oe, auā ‘ua ‘outou fa‘atigā i le loto o lo tatou tamā i le aso nei.
8 O lenei, ia e faalogo mai i a‘u upu ua ou fai atu ai ia te oe i le aso nei, ma auina atu lo tatou uso e alu ese o ia, ne‘i oti oe ma tagata o lou nuu i le pelu, auā tou te le mafaia ona manumalo ia te au.

9‘Ona tali atu lea o Iosefa ‘iā Iuta, ‘ua fa‘apea atu, “Se a ‘ea le mea ‘ua e fa‘amamafa ai lou gutu ma ‘ua e mimita ‘iā te i matou, ‘ua fa‘apea mai, ‘O ‘iā te oe le malosi?’ O lo‘o soifua Farao, ‘āfai ‘ou te poloa‘i atu i o‘u tagata totoa uma e tau ma oe, e mautinoa lava o oe ‘atoa ma ou uso nei e goto ifo i le palapala.”

10 Ona fai atu lea o Iuta ia Iosefa, E tatau lava ona e mata’u ia te a’u ma lou nuu; o loo soifua Ieova, afai ou te se’i la’u pelu, ou te le toe fa’afo’i i lona fa’amoega se’ia ou fasiotia Aikupito uma i le aso nei; ou te amata ia te oe ma fa’auma ia Farao lou ali’i.

11 ‘Ona tali atu lea o Iosefa, ‘ua fa‘apea atu ‘iā te ia, “E lē na‘o oe e te malosi ai; o a‘u fo‘i e sili atu lo‘u malosi ma lo‘u mamana ‘iā te oe; e moni lava, ‘āfai e te tōina lau pelu, ‘ou te tu‘u atu ai i lou ua ma ua o ou uso uma.”

12 ‘Ona fai atu lea o Iuta ‘iā te ia, “Afai ‘ou te tautala atu ‘iā te oe i le asō, ‘ou te foloina oe, ‘ina ‘ia fa‘aumatia oe i le lalolagi, ma ‘ia fano fo‘i oe i le asō i lou mālō.” ‘Ona fai atu lea o Iosefa, “Afai ‘e te tautala atu, ‘ua ‘iā te a‘u le mana ma le malosi e pupuni ai lou gutu i se ma‘a se‘ia e lē mafai ‘ona tautala atu; fa‘auta, o le tele o ma‘a o lo‘o i o tatou luma, e moni lava e mafai ‘ona ‘ou tago i se ma‘a, ma tu‘i i lou gutu ma gaui ai ou auvae.”

13Ona fai atu lea o Iuta, O le Atua o le molimau lea ia te i tatou, matou te lei mananao lava e tau ma oe i nei ona po; tau lava ina tuu mai lo matou uso ia te i matou, ona matou o ese ai lea ia te oe. Ona tali atu lea o Iosefa, ua faapea atu, O loo soifua Farao, afai e faapotopotoina faatasi ma outou tupu uma o Kanana, tou te le faoa o ia ai lo‘u lima.

14 O lenei, inā ō ia outou i lo outou tamā, ona avea lea o lo outou uso ma pologa iā te a‘u, auā ua ia faoa le fale o le tupu.” Ona fai mai lea o Iuta, “O le ā le mea ua tupu iā te oe, po o le ā le uiga o le tupu? E moni lava ua auina atu e le tupu mai lona fale i le nuu atoa, o ario ma auro, po o meaalofa, po o tau, a ua e tautala pea i lau ipu na e tuu i le taga a lo tatou uso, ma e fai mai ua ia gaoia mai iā te oe?”

15 ‘Ia fa‘asā e le Atua lo tatou uso o Peniamina, po o se tasi o le fānau a Aperaamo, ‘ona faia lenei mea e gaoi ai mai ‘iā te oe, po o se isi lava tagata, po o se tupu, po o se ali‘i, po o se tasi lava tagata.

16 O lenei, taofi ia lenei tuuaiga, ne’i faalogo le lalolagi uma i au upu, o loo faapea mai, Na finau le tupu o Aikupito ma tagata mo sina tupe itiiti, ma ua ia tuuaia i latou ma ua ia ave lo latou uso o se pologa.

17 Ona tali atu lea o Iosefa, ua faapea atu, Ia e ave lenei ipu ma alu ese mai ia te a‘u, ma ia tuu lou uso e fai ma pologa, auā o le faamasinoga lea a se gaoi e fai ma pologa.

18 Ona fai atu lea o Iuta, “Se ā le mea ua e lē mā ai i au upu, e te tuua ai lo matou uso ma ave lau ipu? E ui lava ina e avatu lau ipu ia i matou, pe sili atu i le afe, matou te lē tuua lo matou uso ona o tupe ua maua i le lima o se tasi, ne’i matou oti ona o ia.”

19. ‘Ona tali atu lea o Iosefa, “Se a fo‘i le mea ‘ua ‘outou tu‘ua ai lo ‘outou uso, ma ‘outou fa‘atau atu ‘iā te ia i tupe e luafulu, ‘ua o‘o mai i le aso nei? Aiseā fo‘i ‘ua ‘outou lē faia ai lea mea i lo ‘outou uso?”

20. ‘Ua fai atu Iuta, “O le ALI‘I o le molimau lea ‘iā te a‘u ma oe, matou te lē fiafia i au tau‘a; o lenei, ‘ia e tu‘u mai lo matou uso ‘iā te i matou, ‘ona matou ō ‘ese ai lea ‘iā te oe e aunoa ma le fefinaua‘i.”

21 ‘Ona tali atu lea o Iosefa, ‘ua fa‘apea atu, “‘Āfai e potopoto mai tupu uma o le nu‘u, latou te lē mafaia ‘ona faoa lo ‘outou uso a‘i lo‘u lima.”‘Ua fai atu Iuta, “Se a se mea tatou te fai atu ai i lo tatou tamā, pe a iloa e ia e lē sau lo tatou uso ma i tatou, ma ‘ia fa‘anoanoa ‘iā te ia?”

22 ‘Ona tali atu lea o Iosefa, ‘ua fa‘apea atu, “O le ‘upu lenei tou te ta‘u atu i lo ‘outou tamā, ‘ua alu le maea i tua o le pakete.’”

23 Ona fai atu lea o Iuta, “E moni lava o oe o se tupu, aiseā ua e tautala mai ai i nei mea, ma e te faia ai se faamasinoga pepelo? Oi talofa i le tupu e pei o oe.”

24 ‘Ona tali atu lea o Iosefa, ‘ua fa‘apea atu, “E leai se fa‘amasinoga pepelo i le ‘upu na ‘ou fai atu ai ‘ona o lo ‘outou uso o Iosefa, auā na ‘outou fa‘atau atu o ia i Mitiana i tupe siliva e luafulu, ‘ua ‘outou fa‘afitia fo‘i i lo ‘outou tamā ma ‘outou fai atu ‘iā te ia, ‘Ua ‘aina o ia e se manu fe‘ai leaga, ‘ua saeia Iosefa.”

25 ‘Ona fai atu lea o Iuta, “Fa‘auta, o lo‘o mu le afi o Semu i lo‘u loto; o lenei, ‘ou te susunuina lou nu‘u uma i le afi.” ‘Ona tali atu lea o Iosefa, ‘ua fa‘apea atu, “E moni lava o Tamara le avā a lou tuafafine, o lē na fasiotia ou atali‘i, na ia tineia le afi o Sekema.”

26 Ona fai atu lea o Iuta, Afai ou te tafiesea se lauulu e tasi mai lo‘u tino, ou te faatumuina ai Aikupito uma i lona toto.

27 ‘Ona tali atu lea o Iosefa, ‘ua fa‘apea atu, “O la ‘outou tū masani lea e pei ‘ona ‘outou faia i lo ‘outou uso na ‘outou fa‘atau atu, na ‘outou fufui lona ‘ofu i le toto ma ‘aumai i lo ‘outou tamā, ‘ina ‘ia fai atu ai o ia ‘ua ‘aina o ia e se manu fe‘ai leaga; o lona toto lea.”

28 ‘Ua fa‘alogo Iuta i lenei mea, ‘ona matuā ita ai lea o ia, ‘ua mu ai fo‘i lona ita, sa i ai fo‘i i ona luma i lea mea se ma‘a, e tusa ma le fa selau sekeli lona mamafa; ‘ua tupu ai le ita o Iuta, ‘ona tago lea o ia i le ma‘a i lona lima e tasi ma togi i le lagi, ‘ua tago fo‘i i lona lima tauagavale.

29 Mulimuli ane, ua tuu e ia i lalo o ona vae, ma ua nofo ai ma lona malosi atoa, ona liu efuefu ai lea o le maa ona o le malosi o Iuta.

30 Ua iloa e Iosefa le mea ua faia e Iuta, ona matuā fefe ai lea o ia, a ua ia poloai atu i lona atalii o Manase, ma ua ia faia foi i le isi maa e pei o le mea ua faia e Iuta, ona fai atu lea o Iuta i ona uso, Aua ne’i fai atu so outou, o le tagata lenei o le Aikupito, a o lana faia o lenei mea o le aiga o lo tatou tamā.

31 ‘Ona fai atu lea o Iosefa, “E lē gata ‘iā te oe le malosi, auā o i matou fo‘i o tagata malolosi, aiseā fo‘i ‘e te mimita ai ‘iā i matou uma?” ‘Ona fai atu lea o Iuta ‘iā Iosefa, “‘Ia e ‘auina mai lo matou uso, ‘aua ne‘i e fa‘aleagaina lou nu‘u i le asō.”

32‘Ona tali atu lea o Iosefa, ‘ua fa‘apea atu ‘iā te i latou, “‘Inā ō ia ‘outou, ‘inā ta‘u atu i lo ‘outou tamā, ‘ua ‘aina o ia e se manu fe‘ai leaga e pei ‘ona ‘outou fai mai ai i lo ‘outou uso o Iosefa.”

33 ‘Ona fai atu lea o Iuta ‘iā Nafatali lona uso, ‘ua fai atu ‘iā te ia, “‘Inā fa‘avave ia, ‘inā alu ia e faitaulia ala uma o Aikupito, ‘ona e sau lea ma ta‘u mai ‘iā te a‘u;” ‘ona fai atu lea o Simeona ‘iā te ia, “‘Aua ne‘i e fa‘alavelaveina oe i lenei mea; o lenei, ‘ou te alu a‘e i le mauga, ma ‘ave se ma‘a tele mai le mauga, ma ‘ou fa‘ata‘ape‘apeina i tagata uma o Aikupito, ma ‘ou fasiotia i latou uma o i ai.”

34Ua faalogo Iosefa i upu uma a ona uso o loo tautala atu ia te ia; a ua latou le iloa ua malamalama Iosefa ia te i latou, auā sa latou manatu e le iloa e ia le tautala Eperu.
35 Ma sa matuā fefe Iosefa i upu a ona uso ne'i latou fa'aumatia Aikupito, ma sa ia poloa'i atu i lona atali'i o Manase, ua fa'apea atu, "Alu ia oe, ia e fa'avave ma fa'apotopoto mai 'iā te a'u tagata uma o Aikupito, ma tagata totoa uma, ma 'ia latou ō mai 'iā te a'u i luga o solofanua ma vae ma mea fai musika uma." 'Ona alu lea o Manase ma faia fa'apea.
36 'Ona alu lea o Nafatali e pei 'ona poloa'i atu ai Iuta 'iā te ia; auā o Nafatali e vaivai vae e pei o se tasi o 'aila vave; e savali o ia i luga o 'au saito a 'ua lē gau i lalo 'iā te ia.
37 Ona alu lea o ia ma faitaulia auala uma o Aikupito, ma ua maua ai e toasefululua i latou, ona vave lea ona alu atu o ia ma ta'u atu ia Iuta, ona fai atu lea o Iuta i ona uso, Ia outou faanatinati ma ia taitasi ma fusi lana pelu i o latou sulugatiti, ona tatou o atu lea i Aikupito, ma fasia i latou uma, ma ia leai se tasi e totoe.
38 Ona fai atu lea o Iuta, Faauta, ou te fa'aumatia auala e tolu i lo'u malosi, a e ta'itasi outou ma fa'aumatia le auala e tasi; a o tautala Iuta i lenei mea, fa'auta, o ē nonofo i Aikupito ma toa uma o lo'o o mai e fa'asaga mai iā te i latou ma mea faifaaili eseese uma ma le alaga tele.
39 O lo latou faitau aofa'i e lima selau o ē ti'eti'e i solofanua ma le sefulu afe o ē savavali, 'atoa ma le fa selau o ē e mafai 'ona tau e aunoa ma se pelu po o se tao, na o o latou lima ma le malosi e mafai 'ona latou tau ai.
40 Ona ō mai lea o toa uma ma le afā tele ma le 'alaga, ma ua latou si'omia atalii o Iakopo ma faamata'u iā te i latou, ma ua gatete le eleele i le leo o la latou 'alaga.
41 'Ua va'aia e atali'i o Iakopo nei 'au, 'ona matuā fefefe ai lea o i latou i o latou ola, ma 'ua faia e Iosefa lea mea 'ina 'ia fa'amata'u ai atali'i o Iakopo 'ina 'ia latou mapu ai.
42 Ua iloa atu e Iuta nisi o ona uso ua matuā fefefe, ona fai atu lea o ia ia te i latou, Aisea ua outou fefefe ai a o loo ia te i tatou le alofa tunoa o le Atua? Ua iloa atu foi e Iuta ua siomia i latou e tagata Aikupito uma i le poloaiga a Iosefa e faamata'u ia te i latou, a ua na o Iosefa na ia fetalai atu ia te i latou, ua faapea atu, Aua ne'i outou pa'i atu i so latou.
43 Ona faataalise lea o Iuta ma toso lana pelu, ma ua alalaga leotele ma le ita, ua ia taia i lana pelu, ma ua oso i le eleele ma ua faaauau pea ona alaga faasaga i le nuu uma.
44 Ina ua ia faia lenei mea, ona mafua ai lea e le Alii ona fefe o Iuta ma ona uso i luga o toa ma le nuu uma na siomia ai i latou.
45 Ona latou sosola ese lea i le leo o le alaga, ma sa matuā fefefe i latou ma pa'u'ū le tasi i le tasi, ma e to'atele o i latou na oti a o latou pa'u'ū, ma sa latou sosola ese uma mai luma o Iuta ma ona uso ma luma o Iosefa.
46 A o latou sosola, na tuliloa i latou e Iuta ma ona uso i le maota o Farao, ma na latou sosola uma, ma na toe nofo Iuta i luma o Iosefa ma tagi atu ia te ia e pei o se leona, ma alaga atu ia te ia i se leo tele ma le mata'utia.
47 Ua lagona le leo o le alaga mai le mea mamao, ua faalogo i ai tagata uma o Sukota, ua gatete Aikupito uma i le leo o le alaga, ua pa'u'ū fo'i pā o Aikupito ma le laueleele o Kosena ona o le lūlūina o le eleele, ua pa'ū fo'i Farao mai lona nofoāli'i i le eleele, ua fafano fo'i fafine totō uma o Aikupito ma Kosena ina ua latou faalogo i le leo o le lūlūina, auā ua matuā fefefe i latou.
48Ona auina atu lea e Farao le feau, ua faapea atu, O le a lenei mea ua tupu i le nuu o Aikupito i le aso nei? Ona latou o mai lea, ma faamatala atu ia te ia mea uma lava e uiga ia te ia, ua amata ona oo i le iuga; ona fefe ai lea o Farao, ua ofo, ma ua matua fefe lava.
49. 'Ua fa'ateteleina lona fefe 'ina 'ua fa'alogo o ia i nei mea uma, 'ona 'auina atu lea o ia 'iā Iosefa, 'ua fa'apea atu, "'Ua e 'aumaia 'iā te a'u tagata Eperu e fa'aumatia Aikupito uma; se a se mea e te faia i lenā 'au'auna gaoi? Tu'u atu o ia e alu fa'atasi ma ona uso, 'aua ne'i fa'aumatia i matou i la latou amio leaga, o i matou nei, o oe 'atoa ma Aikupito uma."
50 Afai fo'i e te lē mana'o e fai lenei mea, 'ia e lafoa'i atu 'iā te oe a'u mea tāua uma, ma e alu fa'atasi ma i latou i lo latou nu'u, afai e te fiafia i ai, auā o le aso nei latou te fa'aumatia ai lo'u nu'u uma ma fasiotia lo'u nu'u uma; o fafine uma lava o Aikupito 'ua latou fa'afanoga i a latou tagi; va'ai po o le a le mea 'ua latou faia i lo latou 'alaga ma le tautala, e lē gata i lea, afai latou te tau ma le pelu, latou te fa'aumatia le nu'u; o lenei, filifili po o le ā le mea 'e te mana'o i ai, po o a'u po o tagata Eperu, po o Aikupito po o le nu'u o tagata Eperu.
51 'Ua latou ō mai ma ta'u atu 'iā Iosefa 'upu uma a Farao na ia fai atu ai 'iā te ia, 'ua matuā fefe lava Iosefa i 'upu a Farao ma sa tutu pea Iuta ma ona uso i luma o Iosefa ma le ita ma le ita tele, 'ua 'alalaga atu atali'i uma o Iakopo 'iā Iosefa, e pei o le alalaga o le sami ma ona peau.
52 Sa matuā fefe lava Iosefa i ona uso ma Farao, ma sa saili e Iosefa se mea e faailoa atu ai o ia i ona uso, ina ne'i latou fa'aumatia Aikupito uma.
53 Ua poloa'i atu Iosefa i lona atalii o Manase, ona alu atu lea o Manase ma faalatalata atu iā Iuta, ua tuu lona lima i lona tau'au, ona muta ai lea o le ita o Iuta.
54'Ona fai atu lea o Iuta i ona uso, "'Aua ne'i fai mai so 'outou o le mea lea e fai e se taule'ale'a Aikupito auā o le galuega lea a le 'āiga o lo'u tamā."
55 Ua iloa fo'i e Iosefa ua mavae le ita o Iuta, 'ona ia fa'alatalata atu lea e tautala 'iā Iuta i le gagana mālū.
56 'Ua fai atu Iosefa 'iā Iuta, "E moni lava 'ua e tautala mai i le 'upu moni, 'ua e fa'amaonia fo'i i le aso nei au 'upu e uiga i lou malosi, ma 'ia fa'ateleina e lou Atua o lē 'ua fiafia 'iā te oe lou manuia; 'ae ta'u mai 'iā te a'u ma le fa'amaoni pe aiseā 'ua e finau ai ma a'u i ou uso uma 'ona o le tama, auā e leai se tasi o i latou na fai mai 'iā te a'u se 'upu e tasi e uiga 'iā te ia."
57. 'Ona tali atu lea o Iuta 'iā Iosefa, 'ua fa'apea atu, "'Ua e iloa lava sa fai a'u ma sui o le tama i lona tamā, 'ua fa'apea atu, 'Afai 'ou te lē toe 'aumaia o ia 'iā te ia, 'ou te nofo sala 'iā te ia e fa'avavau.'
58 O le mea lea ua ou faalatalata atu ai ia te oe mai o'u uso uma, auā ua ou iloa e te lē finagalo e tuu atu o ia e alu ese mai ia te oe; o lenei, ia e alofa mai ia te a'u, ina ia e auina atu o ia e o faatasi ma i matou, ma faauta, o a'u lava o le a ou tumau e fai ma sui o ia, e auauna atu ia te oe i soo se mea e te finagalo i ai, auā po o fea lava e te auina atu ai a'u, ou te alu lava e auauna atu ia te oe ma le malosi tele.
59 'Ia e 'auina atu a'u nei i se tupu malosi o lē 'ua fouvale 'iā te oe, 'ona e iloa ai lea o le mea 'ou te faia 'iā te ia ma lona nu'u; e ui lava 'ina 'iā te ia ni 'au e ti'eti'e i solofanua ma ni 'au e savavali pe o se nu'u malosi tele, 'ou te fasiotia i latou uma ma 'ou 'aumaia le ulu o le tupu i ou luma.

60. Pe e te lē iloa ea, pe e te lē fa‘alogo fo‘i na fasia e lo tatou tamā o Aperaamo ma lana ‘au‘auna o Elisara tupu uma o Elama fa‘atasi ma a latou ‘au i le po e tasi, ‘ae le‘i fa‘atoeina e i latou se tasi? Talu mai lea aso, na foa‘iina mai ai ‘iā te i tatou le malosi o lo tatou tamā e fai ma tofi, mo i tatou ma a tatou fānau e fa‘avavau.
61 Ona tali atu lea o Iosefa, ua faapea atu, Ua e tautala i le upumoni, e leai se pepelo i lou gutu, auā ua ta’u mai foi ia i matou e iai le mana o tagata Eperu ma e fiafia tele le Alii lo latou Atua ia i latou, o ai la se tasi e mafai ona tu atu i o latou luma?
62 Ae ui i lea, i lenei tuutuuga ou te auina atu ai lo outou uso, pe afai tou te aumaia i o’u luma lona uso o le atalii o lona tina, o lē na outou fai mai na alu ese o ia mai ia te outou i Aikupito; ma o le a oo mai pe a outou aumaia lona uso ia te a’u ou te filifilia o ia e sui ia te ia, auā e leai se tasi o outou na avea ma puipuiga mo ia i lo outou tamā, ma a sau o ia ia te a’u, ona ou auina atu lea faatasi ma outou lona uso o lē na outou avea ma puipuiga mo ia.
63. ‘Ua tupu le ita o Iuta ‘iā Iosefa ‘ina ‘ua ia fai atu lenei mea; ‘ua tafe toto fo‘i ona mata i le ita; ‘ua fai atu o ia i ona uso, “E fa‘apefea ‘ona sā‘ili e lenei tagata lona lava malaia ‘atoa ma Aikupito uma i le asō?”
64. ‘Ona tali atu lea o Simeona ‘iā Iosefa, ‘ua fa‘apea atu, “Na matou le ta‘u atu ‘ea ‘iā te oe i le amataga, matou te le‘i iloa le mea tonu na alu i ai o ia, ma pe ‘ua oti o ia pe o ola? Aiseā ‘ua fetalai mai ai lo‘u ali‘i i nei ‘upu?”
65 Ma sa matauina e Iosefa foliga o Iuta, ma iloa ai ua amata ona oso a‘e lona ita ina ua ia fai atu ia te ia, ua faapea atu, Aumai ia lou uso e sui ai lenei uso.
66 Ma sa fai atu Iosefa i ona uso, E moni lava na outou fai mai ua maliu pe ua leiloa lo outou uso, o lenei afai ou te valaau atu ia te ia i le aso nei ma sau o ia i o outou luma, pe tou te avatu ea o ia ia te a’u e sui ai lona uso?
67 Ona amata lea ona tautala atu Iosefa ma valaau atu, Iosefa e, Iosefa e, sau ia i o’u luma i le aso nei, ma faaali atu i ou uso ma nofo i o latou luma.
68. ‘Ua tautala atu Iosefa i lenei ‘upu i o latou luma, ‘ona latou fevaavaaia‘i lea o le tasi i le isi ‘au‘auna e va‘ai po o fea e sau ai Iosefa i o latou luma.
69. ‘Ua silafia e Iosefa a latou mea uma, ‘ona fai atu lea o ia ‘iā te i latou, “Se a ‘ea le mea tou te fetilofa‘i ai? O a‘u o Iosefa na ‘outou fa‘atau atu i Aikupito, o lenei, ‘aua ne‘i ‘outou tigā ‘ina ‘ua ‘outou fa‘atau mai a‘u, auā na ‘auina mai a‘u e le Atua e muamua ‘iā te ‘outou e fai ma fesoasoani i le oge.”
70 ‘Ua matuā fefefe ona uso ‘iā te ia ‘ina ‘ua latou fa‘alogo i ‘upu a Iosefa, a ‘ua matuā fefe Iuta ‘iā te ia.
71 Ua faalogo Peniamina i upu a Iosefa, ona i ai lea o ia i o latou luma i le potu i totonu o le fale, ona tamo‘e atu lea o Peniamina i lona uso o Iosefa, ua fusi ia te ia ma fusi i lona ua, ona latou fetagisi ai lea.
72 Ua iloa e uso o Iosefa ua fusi atu Peniamina i le ua o lona uso ma tagi faatasi ma ia, ona latou fusi atu foi lea ia Iosefa ma fusi ia te ia, ma latou fetagisi faatasi ma Iosefa i le tagi tele.
73 Ma sa faalogoina le leo i le aiga o Iosefa o uso i latou o Iosefa, ma sa fiafia tele Farao, auā sa fefe o ia ia i latou ne’i latou fa’aumatia Aikupito.
74 Ua aauina atu e Farao ana auauna iā Iosefa e faamalo iā te ia ona o ona uso ua ō mai iā te ia; ua ō mai fo‘i ta‘ita‘i uma o ‘autau ma ‘autau sa i Aikupito e olioli faatasi ma Iosefa, ma ua matuā olioli Aikupito uma ona o uso o Iosefa.
75 ‘Ona ‘a‘auina atu lea e Farao ana ‘au‘auna ‘iā Iosefa, ‘ua fa‘apea atu, “‘Ia e fai atu i ou uso ‘ia latou ‘aumai a latou mea uma, ‘ia latou ō mai ‘iā te a‘u, ‘ona ‘ou tu‘uina atu lea o i latou i le vaega sili ‘ona lelei o le nu‘u o Aikupito.” ‘Ona latou faia lea o lea mea.
76 Ona poloa‘i atu lea o Iosefa i lē na tofia e pule i lona fale e aumai i ona uso ni meaalofa ma ni ofu, ma na ia aumaia fo‘i iā i latou ni ofu e tele o ofu tautupu ma ni meaalofa e tele, ma ua vaevaeina e Iosefa i ona uso.
77 Ma sa ia avatu i ona uso taitasi ni ofu auro ma ni ofu ario e sui, ma ni tupe ario e tolu selau, ma sa poloai atu Iosefa ia i latou uma ia oofu i nei ofu, ma ia aumaia i luma o Farao.
78 Ua iloa e Farao o uso uma o Iosefa o tagata totoa ma aulelei, ona matuā fiafia ai lea o ia.
79 Ona latou ō ese lea mai luma o Farao e ō atu i le laueleele o Kanana, i lo latou tamā, faatasi ma i latou lo latou uso o Peniamina.
80 Ona tula‘i lea o Iosefa ma avatu iā i latou ni kariota e sefulu ma le tasi mai iā Farao, ua avatu fo‘i e Iosefa iā i latou lana kariota, lea na ia ti‘eti‘e ai i le aso na faapaleina ai o ia i Aikupito, e aumai ai lona tamā i Aikupito; ona auina atu lea e Iosefa i fanau a ona uso uma o ofu e tusa ma le aofa‘i, ma tupe siliva e selau iā i latou ta‘ito‘atasi, ma ua ia auina atu fo‘i ofu i avā a ona uso mai ofu o avā a le tupu, ma ua ia auina atu i latou.
81 Ma sa ia tu‘uina atu i ona uso ta‘itasi ni tagata e to‘asefulu e ō fa‘atasi ma i latou i le nu‘u o Kanana e auauna atu iā i latou, e auauna atu i a latou fanau ma a latou mea uma i le ō mai i Aikupito.
82 Ona auina atu lea e Iosefa i le lima o lona uso o Peniamina ni ofu e sefulu mo ona atalii e toasefulu, o se vaega e sili atu i lo isi fanau a atalii o Iakopo.
83 ‘Ua ia ‘auina atu fo‘i i lona tamā o tupe ario e limagafulu, ma kariota e sefulu ‘ona o Farao; ‘ua ia ‘auina atu fo‘i i lona tamā o asini e sefulu ‘ua amoina ai mea lelei uma a Aikupito, ma asini fafine e sefulu ‘ua amoina ai saito, ma areto, ma mea e ‘ai mā lona tamā, ‘atoa ma i latou uma sa ‘iā te ia, e fai ma mea e ‘ai mā le malaga.
84 ‘Ua ia ‘auina atu fo‘i i lona tuafafine o Tina o ‘ofu siliva ma auro, ma le pulu lipano ma le muro, ma le aloe ma teuga fafine e matuā tele lava; ‘ua ia ‘auina atu fo‘i ia mea mai avā a Farao i avā a Peniamina.
85 ‘Ua ia avatu fo‘i i ona uso uma, ‘atoa ma a latou avā, o ma‘a sonika uma ma le petala, ma mea tāua uma i tagata maualuluga o Aikupito, e leai se mea na totoe i mea tāua uma, na o mea na ‘auina atu e Iosefa i le ‘āiga o lona tamā.
86 Ona ia auina atu lea o ona uso, ona latou o ai lea, ua ia auina atu foi lona uso o Peniamina faatasi ma i latou.
87 Ona alu atu lea o Iosefa faatasi ma i latou e faatasi ma i latou i le ala e agai atu i tuaoi o Aikupito, ma sa ia poloai atu ia i latou e uiga i lona tamā ma lona aiga, ia o mai i Aikupito.
88 ‘Ua fai atu fo‘i o ia ‘iā te i latou, “‘Aua tou te fefinaua‘i i le ala, auā o le mea lenei na faia e le ALI‘I ‘ina ‘ia taofia ai le nu‘u tele mai le oge, auā o le a toe lima tausaga o le oge i le nu‘u.”
89 ‘Ua ia poloa‘i atu fo‘i ‘iā te i latou, ‘ua fa‘apea atu, “A ‘outou o‘o atu i le nu‘u o Kanana, ‘aua ne‘i fa‘afuase‘i ‘ona

ʻoutou oʻo mai i luma o loʻu tamā i lenei mea, a ʻia ʻoutou faia i lo ʻoutou poto.”
90 Ua lē toe poloaʻi atu Iosefa iā i latou, ona liliu lea o ia ma toe foʻi atu i Aikupito, ona ō atu lea o atalii o Iakopo i le laueleele o Kanana ma le olioli ma le fiafia tele i lo latou tamā o Iakopo.
91 Ma sa latou oo atu i tuaoi o le laueleele, ma sa latou fai ane le tasi i le isi, O le a se mea tatou te faia i lenei mataupu i luma o lo tatou tamā, aua afai tatou te o atu faafuasei ia te ia ma ta'u atu ia te ia le mataupu, o le a matua popole lava o ia i a tatou upu ma o le a le talitonu ia i tatou.
92. ʻUa la ō atu pea seʻia oʻo ʻina latalata atu i o la fale, ʻona la maua lea o Seraka, le afafine o Asera, o loʻo alu atu e faʻafetaiaʻi ʻiā te i laʻua; o le teine e matuā lelei ma poto, ma ʻua iloa foʻi le ta kitara.
93 Ma sa latou valaau atu ia te ia ma sau o ia i o latou luma, ma sa sogi o ia ia i latou, ma sa latou ave o ia ma avatu ia te ia se kitara, ua faapea atu, Alu atu nei i luma o lo tatou tamā, ma nofo i ona luma, ma tā le kitara, ma tautala atu i nei upu.
94 ʻUa la poloaʻi atu ʻiā te ia e alu i lo latou fale, ʻona tago lea o ia i le kitara ma faʻataʻalise atu i o latou luma, ʻona sau ai lea o ia ma nofo i tafatafa o Iakopo.
95 Ma sa ia taina lelei ma usu, ma faaleoina i le suamalie o ana upu, O loo soifua lo'u tuagane o Iosefa, ma o loo pule o ia i le laueleele atoa o Aikupito, ma e lei maliu o ia.
96 ʻUa ia toe fai atu pea lava pea ma tautala atu i nei ʻupu, ʻua faʻalogo foʻi Iakopo i ana ʻupu, ʻua malie foʻi ʻiā te ia.
97 Sa faalogologo o ia a o toe fai atu faalua ma faatolu e ia, ona ulufia ai lea o Iakopo i le fiafia i le suamalie o ana upu, ma ua i luga ia te ia le Agaga o le Atua, ma ua ia iloa e moni ana upu uma.
98 ʻUa faʻamanuia atu Iakopo ʻiā Seraka ʻina ʻua tautala atu o ia i ona luma, ʻua fai atu foʻi o ia ʻiā te ia, “Loʻu afafine e, ʻaua neʻi manumalo le oti ʻiā te oe, auā ʻua e faʻaolaolaina loʻu agaga; tau lava ʻina e tautala mai i oʻu luma e pei ʻona e fetalai mai ai, auā ʻua e faʻafiafiaina aʻu i au ʻupu uma.”
99 Ma sa faaauau pea ona ia usuina nei upu, ma sa faalogologo i ai Iakopo ma sa fiafia ai o ia, ma sa olioli o ia, ma sa i luga ia te ia le agaga o le Atua.
100 A o tautala pea o ia ma ia, faauta, ua oo mai ona atalii ia te ia ma solofanua ma kariota ma ofu tautupu, atoa ma auauna o loo taufetuli i o latou luma.
101 Ona tulai lea o Iakopo e faafetaiai ia te i latou, ma vaai atu i ona atalii o oofu i ofu tautupu ma sa ia vaai foi i oa uma na auina atu e Iosefa ia te i latou.
102 Ma sa latou fai atu ia te ia, Ia logo mai o loo soifua lo tatou uso o Iosefa, ma o ia lea o loo pule i le laueleele atoa o Aikupito, ma o ia foi lea na fetalai mai ia i matou e pei ona matou fai atu ia te oe.
103 Ua faalogo Iakopo i upu uma a ona atalii, ona gatete ai lea o lona loto i a latou upu, auā e le mafai ona ia talitonu ia i latou seia oo ina ia vaai i mea uma na tuuina atu e Iosefa ia i latou, ma mea na ia auina atu ia te ia, atoa ma faailoga uma na fetalai atu ai Iosefa ia i latou.
104 Ona latou tatala atu lea o latou luma, ma faaali atu ia te ia mea uma na auina atu e Iosefa, sa latou avatu ia i latou taitoatasi mea na auina atu e Iosefa ia te ia, ma sa ia iloa ua latou tautala i le upu moni, ma sa matua olioli lava o ia i le tala e uiga i lona atalii.
105 Ona fai atu lea o Iakopo, Ua lava lea mo aʻu o loo ola pea loʻu atalii o Iosefa, ou te alu e vaai ia te ia a o lei ou oti.
106 Ona faamatala atu lea e ona atalii ia te ia mea uma na oo ia te i latou, ona fai atu lea o Iakopo, Ou te alu ifo i Aikupito e vaai lo'u atalii ma lana fanau.
107 Ona tulai lea o Iakopo ma ofu i ofu na auina atu e Iosefa ia te ia, ua uma foi ona taele, ma ua tafi lona lauulu, ona ia tuu lea i lona ulu le pulou na auina atu e Iosefa ia te ia.
108 Ona oofu lea o tagata uma o le aiga o Iakopo ma a latou avā i ofu na auina atu e Iosefa ia te i latou, ma sa latou matuā olioli ia Iosefa o loo soifua pea o ia ma o loo pule o ia i Aikupito.
109 Ua faalogo i lenei mea tagata uma o Kanana, ona latou o mai lea ma olioli faatasi ma Iakopo ona o loo ola pea o ia.
110 Ona faia lea e Iakopo o se tausamiga mo i latou i aso e tolu, ma sa aai ma feinu tupu uma o Kanana ma alii o le nuu ma olioli faatasi ma le aiga o Iakopo.

MATAUPU 55

1 ʻUa mavae lenei mea, ʻona fai atu lea o Iakopo, “O le a ʻou alu e vaʻai i loʻu ataliʻi i Aikupito, ʻona ʻou toe foʻi atu lea i le nuʻu o Kanana na fetalai mai ai le Atua ʻiā Aperaamo, auā ʻou te lē mafai ʻona tuʻua le nuʻu na ʻou fānau ai.”
2 Faauta, ua oo mai le afioga a Ieova ia te ia, ua faapea mai, Alu ifo ia i Aikupito ma lou aiga uma, ma nofo ai; aua le fefe e alu ifo i Aikupito; auā ou te faia oe ma nuu tele i lea mea.
3. ʻOna fai ifo lea o Iakopo i lona loto, “O aʻu, ʻou te alu e vaʻai i loʻu ataliʻi pe o iai pea le mataʻu i lona Atua i lona loto i tagata uma o Aikupito.”
4 Ua fetalai mai le Alii ia Iakopo, Aua e te fefe ia Iosefa, auā o loo tumau pea lona faamaoni e auauna mai ia te a'u, e pei ona e finagalo i ai, ma sa matuā olioli Iakopo i lona atalii.
5 I le taimi lea na poloai atu ai Iakopo i ona atalii ma lona aiga e o i Aikupito e tusa ma le afioga a le Alii ia te ia, ona tulai lea o Iakopo faatasi ma ona atalii ma lona aiga uma, ma ua alu ese atu o ia mai le laueleele o Kanana mai Peresepa, ma le olioli ma le loto fiafia, ma ua latou o atu i le laueleele o Aikupito.
6 Ua latalata atu i latou i Aikupito, ona auina atu lea e Iakopo o Iuta e muamua atu ia te ia ia Iosefa, ina ia faailoa atu ia te ia le tulaga i Aikupito; ona faia lea e Iuta e tusa ma le upu a lona tamā, ona faataalise lea o ia ma tamoe atu ia Iosefa, ona latou tofia lea mo i latou se nofoaga i le nuu o Kosena mo lona aiga uma; ona toe foi mai lea o Iuta ma alu atu i lona tamā i le ala.
7Ona sauni lea e Iosefa le kariota, ua faapotopotoina foi ona toa uma, ma ana auauna, ma alii sili uma o Aikupito, ina ia o e faafetaiai i lona tamā o Iakopo; ona folafolaina lea o le poloaiga a Iosefa i Aikupito, ua faapea atu, O i latou uma e le o atu e faafetaiai ia Iakopo, e oti i latou.
8O le aso na sosoo ai, na alu atu ai Iosefa ma Aikupito uma o se ʻautau tele ma le malosi, o ē uma lava na oofu i ofu lino lelei ma le pāuli, atoa ma auupega siliva ma auro, atoa ma a latou auupega o le taua.

9 Ona latou ō atu lea e faafetaia'i ia Iakopo ma mea fai musika eseese, faatasi ai ma talipalau ma topa, ma sausau le muro ma le aloe i le ala atoa, ma sa latou ō uma i lea lava auala, ma sa lūlūina le eleele i lo latou alalaga.
10 Ona ō atu lea o fafine uma o Aikupito i luga o taualuga o Aikupito ma luga o pā e faafetaia'i iā Iakopo, ma i luga o le ulu o Iosefa sa i ai le palealii mamalu o Farao, auā na auina atu e Farao iā te ia e ofuina i le taimi na alu ai o ia e faafetaia'i lona tamā.
11 'Ua latalata atu Iosefa i lona tamā i le lima sefulu kupita, 'ona alu ifo lea o ia nai le kariota ma savali atu i lona tamā; 'ua iloa e ali'i uma o Aikupito ma ali'i 'ua savali atu Iosefa i lona tamā, 'ona latou ō ifo ai lea ma savavali atu 'iā Iakopo.
12 Ua latalata atu Iakopo i le toagālauapi o Iosefa, ona iloa atu lea e Iakopo le toagālauapi o loo o mai faatasi ma Iosefa, ona fiafia ai lea o ia, ua ofo ai foi Iakopo.
13 Ona fai atu lea o Iakopo ia Iuta, O ai ea lena tagata ou te vaaia i le toagālauapi o Aikupito o ofu i ofu tautupu, o ofu mumu foi o ia, ma le palealii tautupu i lona ulu, ua alu ifo o ia nai lana kariota ma o loo sau e faafetai mai ia te i tatou? Ona tali atu lea o Iuta i lona tamā, ua faapea atu, O lou atalii o Iosefa le tupu; ona fiafia ai lea o Iakopo i le vaai atu i le mamalu o lona atalii.
14 'Ua sōsō atu Iosefa i lona tamā, 'ua ifo atu i lona tamā; 'ona ifo fo'i lea o tagata uma o le 'au i le 'ele'ele fa'atasi ma ia i luma o Iakopo.
15 Fa'auta fo'i, 'ua tamo'e atu Iakopo ma fa'ata'alise atu 'iā Iosefa lona atali'i, 'ua fusi 'iā te ia ma sogi 'iā te ia; 'ona la fetagisi ai lea; 'ua fusi fo'i e Iosefa lona tamā ma sogi 'iā te ia; 'ua la fetagisi fo'i 'atoa ma tagata Aikupito uma fa'atasi ma i la'ua.
16. 'Ona fai atu lea o Iakopo 'iā Iosefa, "'Ou te oti nei ma le fiafia pe a uma 'ona 'ou va'ai atu i ou fofoga, auā o lo'o e soifua pea ma le mamalu."
17. 'Ua fetagisi fo'i atali'i o Iakopo ma a latou avā ma a latou fānau ma a latou 'au'auna, 'atoa ma le 'āiga uma o Iakopo ma Iosefa; 'ua latou sogi fo'i 'iā te ia ma tagi fa'atasi ma ia.
18 Mulimuli ane, ua toe fo'i atu Iosefa ma lona nu'u uma i Aikupito, ua ō mai fo'i Iakopo ma ona atali'i ma fanau uma a lona aiga faatasi ma Iosefa i Aikupito, ma ua tuu atu i latou e Iosefa i le laueleele sili ona lelei o Aikupito, o le laueleele o Kosena.
19. 'Ona fai atu lea o Iosefa i lona tamā ma ona uso, "'Ou te alu atu ma ta'u atu 'iā Farao, 'ia fa'apea atu, ''Ua ō mai 'iā te a'u o'u uso ma le 'āiga o lo'u tamā, ma a latou mea uma;' fa'auta fo'i, o lo'o i ai i latou i le nu'u o Kosena.'
20 'Ona faia lea e Iosefa, 'ua 'ave 'ese fo'i e ia 'iā Reupena ma Isakara ma Sepulona lona uso o Peniamina, ma 'ua tu'uina atu i latou 'iā Farao.
21 'Ona fai atu lea o Iosefa 'iā Farao, 'ua fa'apea atu, "'Ua ō mai 'iā te a'u o'u uso ma le 'āiga o lo'u tamā, ma a latou mea uma, 'atoa ma a latou lafu mamoe ma povi, e āumau i Aikupito; auā 'ua matuā tele le oge 'iā te i latou."
22. 'Ona fai mai lea o Farao 'iā Iosefa, "'Ia e tu'u lou tamā ma ou uso i le fanua e sili 'ona lelei; 'aua ne'i e taofia i latou i mea lelei uma; a 'ia latou 'a'ai i mea e sili 'ona lelei o le fanua."
23 'Ona tali atu lea o Iosefa, 'ua fa'apea atu, "Fa'auta, 'ua 'ou tofia i latou i le nu'u o Kosena; auā o leoleo mamoe i latou; o lea 'ia latou nonofo i Kosena e fafaga a latou lafu mamoe 'ese 'ese mai Aikupito."
24 'Ua fai mai Farao 'iā Iosefa, "'Ia e faia i ou uso mea uma latou te fai atu 'iā te oe."'Ona ifo lea o atali'i o Iakopo 'iā Farao, 'ona latou ō 'ese ai lea 'iā te ia ma le filemū;" 'ona 'aumai lea e Iosefa lona tamā 'iā Farao.
25Ona sau ai lea o Iakopo, ua ifo ia Farao; ona faamanuia lea e Iakopo ia Farao, ona alu ese ai lea o ia; o Iakopo foi, ma ona atalii uma, ma lona aiga uma, ua nonofo i le nuu o Kosena.
26O le tausaga e lua, o le tausaga e selau ma le tolugafulu lea o le olaga o Iakopo, na fagaina ai e Iosefa lona tamā, ma ona uso, atoa ma le aiga uma o lona tamā i le mea e 'ai e tusa ma a latou fanau, i aso uma o le oge; e leai se mea na latou mativa ai.
27 'Ona avatu lea e Iosefa 'iā te i latou o le vaega sili ona lelei o le nu'u uma; o mea sili 'ona lelei o Aikupito sa 'iā te i latou i aso uma o Iosefa; 'ua avatu fo'i e Iosefa 'iā te i latou ma le 'āiga uma o lona tamā o 'ofu ma lavalava i lea tausaga ma lea tausaga; 'ua nonofo ma le saogalemu atali'i o Iakopo i Aikupito i aso uma o lo latou uso.
28Sa 'ai pea lava Iakopo i le laulau a Iosefa; e le'i tu'ua e Iakopo ma ona atali'i le laulau a Iosefa i le ao ma le po, se'i vaganā ai mea na 'a'ai e le fānau a Iakopo i o latou fale.
29 I aso o le oge, na 'ai ai e tagata Aikupito uma mea'ai mai le aiga o Iosefa, auā na fa'atau atu e tagata Aikupito uma a latou mea uma ona o le oge.
30 Ona fa'atau lea e Iosefa o fanua uma ma fanua o Aikupito mo mea'ai ona o Farao, ma sa saunia e Iosefa mea'ai mo Aikupito uma i aso uma o le oge, ma sa fa'aputu e Iosefa ario ma auro uma na o'o mai ia te ia mo saito na latou fa'atauina i le nu'u atoa, ma sa ia fa'aputuina le tele o auro ma ario, e ese mai i le tele o ma'a sonika, petelumi ma ofu taua na latou aumaia ia Iosefa mai vaega uma o le nu'u pe a uma a latou tupe.
31 'Ua 'ave fo'i e Iosefa le ario ma le auro uma sa i lona lima, e tusa ma le fitu sefulu ma le lua taleni o auro ma ario, 'atoa fo'i ma ma'a sonika ma le petalamu e matuā tele lava; 'ona alu lea o Iosefa ma nanā i vaega e fa, ma nanā le tasi vaega i le vao e lata ane i le Sami Ulaula, ma le tasi vaega i le vaitafe o Perata, a o le tolu ma le fa o vaega na ia nanā i le vao e feagai ma le vao o Peresia ma Metai.
32 Ua ia ave fo'i nisi o auro ma siliva na totoe, ma avatu i ona uso uma, ma le aiga uma o lona tamā, ma fafine uma o le aiga o lona tamā, a o le vaega na totoe ua ia aumaia i le maota o Farao, e tusa ma le lua sefulu taleni o auro ma siliva.
33 'Ona avatu lea e Iosefa o auro ma ario uma sa totoe 'iā Farao, 'ua tu'u fo'i e Farao i le fale teu 'oloa, 'ona muta ai lea o aso o le oge i le nu'u 'ina 'ua mavae le oge; 'ua latou lūlūina ma seleseleina mea i le nu'u uma, 'ua latou maua a latou mea e masani ai i lea tausaga ma lea tausaga; e leai se mea na latou mativa ai.
34 Sa nofo pea Iosefa i Aikupito ma le filemu, ma sa i lalo o lana vaavaaiga le laueleele atoa, ma sa nonofo lona tamā ma ona uso uma i le laueleele o Kosena ma sa latou nonofo ai mo i latou.
35 Ua matuā toeaina lava Iosefa, ua tele ona tausaga; o ona atalii e toalua, o Efaraima ma Manase, sa nonofo pea i le aiga o Iakopo, faatasi ma le fanauga a atalii o Iakopo o latou uso, e aoao ai ala o le Alii ma lana tulafono.

36. ‘Ua nonofo Iakopo ma ona atali‘i i le nu‘u o Aikupito i le nu‘u o Kosena, ma ‘ua fai mo latou tofi, ma ‘ua fanafanau ma ‘ua fa‘ato‘ateleina ai i latou.

MATAUPU 56

1 Sa nofo Iakopo i le nu‘u o Aikupito i tausaga e sefulu ma le fitu, o aso fo‘i o Iakopo, o tausaga fo‘i o lona olaga, e selau ma le fagafulu ma le fitu.
2 O le taimi lea na maua ai Iakopo i le ma‘i na maliu ai o ia, ona ia auina atu lea o se tasi e aumai lona atalii o Iosefa mai Aikupito, ona sau ai lea o Iosefa mai Aikupito, ona sau ai lea o Iosefa i lona tamā.
3 Ona fai atu lea o Iakopo ia Iosefa ma ona atalii, Faauta, o le a ou oti, a o le Atua o o outou tuaa o le a asiasi mai ia te outou, ma toe aumaia outou i le laueleele, lea na tautō ai le Alii e avatu ia te outou ma a outou fanau pe a mavae atu outou, o lea la, a ou oti, ia outou tanu a’u i le ana o loo i Makapela i Heperona i le laueleele o Kanana, e lata ane i o’u tuaa.
4. ‘Ua fai atu Iakopo i ona atali‘i ‘ia tautō i latou e tanu ‘iā te ia i Makapelu i Heperona; ‘ua tautō fo‘i ona atali‘i ‘iā te ia i lenei mea.
5 ‘Ua ia poloa‘i atu fo‘i ‘iā te i latou, ‘ua fa‘apea atu, "‘Ia ‘outou ‘au‘auna i le ALI‘I lo ‘outou Atua, auā o lē na lavea‘iina o ‘outou tamā, o ia fo‘i lea na te lavea‘iina ‘outou mai puapuagā uma."
6 ‘Ua fai atu Iakopo, "‘Inā vala‘au mai ia ‘outou fānau uma ‘iā te a‘u."‘Ona ō mai lea o fānau uma a atali‘i o Iakopo, ma nonofo i ona luma, ‘ona fa‘amanuia lea o i latou e Iakopo, ‘ua fa‘apea atu ‘iā te i latou, "‘Ia foa‘i mai ‘iā te ‘outou e le ALI‘I le Atua o ‘outou tamā le afe o mea e sili atu ma le manuia ‘iā te ‘outou, ma ‘ia foa‘i atu ‘iā te ‘outou le manuia o lo ‘outou tamā o Aperaamo;" ‘ona ō atu ai lea o fānau uma a atali‘i o Iakopo i lea lava aso ‘ina ‘ua uma ‘ona ia fa‘amanuia ‘iā te i latou.
7 Ua oo i le aso na sosoo ai, ona toe valaau atu lea o Iakopo i ona atalii, ua faapotopoto uma i latou, ua o mai ia te ia, ma ua nonofo i ona luma; ona faamanuia lea e Iakopo i ona atalii i lea lava aso a o lei maliu o ia, ua faamanuia e ia i tagata taitasi e tusa ma lona faamanuiaga; faauta, ua tusia i le tusi o le tulafono a le Alii e faatatau ia Isaraelu.
8. ‘Ona fai atu lea o Iakopo ‘iā Iuta, "‘Ua ‘ou iloa lo‘u atali‘i o oe o le tagata malosi mo ou uso; ‘ia e pule ‘iā te i latou, e pule fo‘i ou atali‘i ‘iā latou atali‘i e fa‘avavau."
9 Tau lava ina e a‘oa‘o ou atali‘i i le ‘aufana ma auupega uma o le taua, ina ia latou tau ai taua a lo latou uso o lē e pule i ona fili.
10. ‘Ua toe poloa‘i atu Iakopo i ona atali‘i i lea lava aso, ‘ua fa‘apea atu, "Fa‘auta, o le aso nei ‘ou te fa‘atasi atu ai i lo‘u nu‘u; ‘ia ‘outou ‘ave a‘e a‘u a‘i Aikupito, ma tanu a‘u i le ana o Makapelu e pei ‘ona ‘ou poloa‘i atu ai ‘iā te ‘outou."
11 Ae ia outou faaeteete ina ne‘i ave a‘u e se tasi o outou atalii, na o outou lava, ma o le ala lenei tou te faia ia te a‘u, pe a outou ave lo‘u tino e alu faatasi ma ia i le nuu o Kanana e tanu ai a‘u,
12 E amo e Iuta, Isakara ma Sepulona la‘u fata i le itu i sasa‘e; o Reupena, Simeona ma Kato i le itu i saute, o Efaraima, Manase ma Peniamina i sisifo, o Tanu, Asera ma Nafatali i le itu i matū.
13 Aua ne’i ave e Levi faatasi ma oe, auā o ia ma ona atalii o le a ave le atolaau o le feagaiga a le Alii faatasi ma le fanauga a Isaraelu i le tolauapiga, aua fo’i ne’i ave e Iosefa lo’u atalii, auā e pei o se tupu ia faapea fo’i lona mamalu; e ui i lea, o le a suitulaga ia i latou Efaraima ma Manase.
14 Ia faapea ona e faia ia te au pe a e ave ese a’u; aua lava ne’i e tuulafoaiina se mea ou te fai atu ai ia te oe; aua foi e te faia lenei mea ia te au, ona manatua lea e le Alii o oe ma au fanau e faavavau.
15 O outou fo‘i o‘u atali‘i, ‘ia ta‘itasi ‘outou ma āva i lona uso ma lona uso, ma ‘ia ‘outou poloa‘i atu i ‘outou fānau ma fānau a ‘outou fānau pe a mavae atu ‘outou, ‘ia ‘outou ‘au‘auna i le ALI‘I le Atua o ‘outou tamā i aso uma lava.
16 ‘ina ‘ia e fa‘aumiumi ai ou aso i le nu‘u, o oe ma au fānau, ‘atoa ma fānau a au fānau e fa‘avavau, pe a e faia le mea lelei ma le tonu i luma o le ALI‘I lou Atua, ma e savali i ona ala uma lava.
17 Ma o oe, Iosefa lo’u atalii, ou te aioi atu ia te oe ia e faamagalo mai mea sese a ou uso ma a latou amioga leaga uma i le manu’a na latou faatiga ia te oe, aua na fuafuaina e le Atua mo lou manuia ma lau fanau.
18 Ma lo’u atalii e, aua e te tuua ou uso i tagata o Aikupito, aua foi e te faatiga i o latou lagona, aua faauta ou te tuuina atu i latou i le aao o le Atua ma i lou aao e leoleo ai i latou mai tagata Aikupito; ona tali atu lea o atalii o Iakopo i lo latou tamā, ua faapea atu, Lo matou tamā e, o mea uma ua e poloai mai ai ia i matou, o le a faapea ona matou faia; ia na o le Atua e faatasi ma i matou.
19Ua fai atu Iakopo i ona atalii, Ia faapea ona i ai le Atua ia te outou, pe a outou tausi i ona ala uma; aua ne‘i outou liliu ese i ona ala i le itu taumatau po o le itu tauagavale, a ia outou faia le mea lelei ma le tonu i ona luma.
20 Auā ua ou iloa o le a oo mai ia te outou puapuaga e tele ma le mamafa i aso e gata ai i le laueleele, ioe, o a outou fanau ma fanau a a outou fanau, ia na o le auauna atu i le Alii, ona faaolaina lea o outou e ia mai puapuaga uma.
21 A e mulimuli atu i le Atua e auauna atu iā te ia, ma a‘oa‘o atu i lau fanau pe a mavae atu oe, ma fanau a lau fanau, ia latou iloa le Alii, ona faatuina lea e le Alii mo oe ma lau fanau se auauna mai lau fanau, e laveaiina foi oe e le Alii i lona aao mai puapuaga uma, ma aumaia oe i fafo mai Aikupito, ma toe faafoisia oe i le nuu o ou tamā ina ia fai ma ou tofi ma le saogalemu.
22Ua uma e Iakopo le poloai atu i ona atalii, ona tootuli lea o ona vae i le moega, ua oti o ia, ua faatasiina atu foi o ia i lona nuu.
23 ‘Ona pa‘ū lea o Iosefa i luga o lona tamā, ‘ua tagi ma sogi ‘iā te ia, ‘ua ‘alaga atu fo‘i ma le leo ‘o‘ona, ‘ua fa‘apea atu, "Lo‘u tamā e, lo‘u tamā e."
24. ‘Ua ō mai avā a lona atali‘i ‘atoa ma lona ‘āiga uma, ‘ua latou feosofi ‘iā Iakopo, ‘ua latou fētāgisi ‘iā te ia, ma ‘alalaga ma le leo tele ‘ona o Iakopo.
25 Ona tula‘i lea o atalii uma o Iakopo faatasi, ma saeia o latou ofu, ma oofu i le ie talatala i o latou sulugatiti, ma faapa‘u‘ū faō i o latou mata, ma lafo le efuefu i luga o o latou ulu i le lagi.
26. ‘Ua ta‘uina atu le mea ‘iā Osenati le avā a Iosefa, ‘ona tula‘i lea o ia ma ‘ofu i lona ‘ofu, ‘ua ō mai o ia ‘atoa ma fafine Aikupito uma sa ‘iā te ia, ‘ua fa‘anoanoa ma tagi ‘ona o Iakopo.

27Ua o mai foi tagata Aikupito uma sa iloa Iakopo i lea lava aso ina ua latou faalogo i lenei mea; ona tagi ai lea o Aikupito uma mo le tele o aso.
28. ‘Ua ō mai fo‘i fafine mai le nu‘u o Kanana i Aikupito, ‘ina ‘ua latou fa‘alogo ‘ua oti Iakopo; ‘ona latou tagi lea ‘iā te ia i Aikupito i aso e fitugafulu.
29 Ma ina ua mavae lenei mea, sa poloai atu Iosefa i ana auauna fomai e faapuna lona tamā i le muro ma le pulu lipano ma ituaiga uma o mea manogi ma mea manogi, ma sa faapuna e fomai ia Iakopo e pei ona poloai atu ai Iosefa ia te i latou.
30. ‘Ua fetagisi ma fa‘anoanoa fo‘i tagata uma o Aikupito, o toeaina ma ē uma na nonofo i le nu‘u o Kosena ‘ona o Iakopo; ‘ua fa‘anoanoa fo‘i ona atali‘i uma ma fānau a lona ‘āiga ‘ona o lo latou tamā o Iakopo i aso e tele.
31 Ua mavae aso o lona tagiauē, ua mavae aso e fitugafulu, ona fai atu lea o Iosefa iā Farao, “O le a ou alu a‘e e tanu lo‘u tamā i le nuu o Kanana e pei ona ia tautō mai ai iā te a‘u, ona ou toe fo‘i mai lea.”
32. ‘Ona ‘auina atu lea e Farao o Iosefa, ‘ua fa‘apea atu, “‘Inā alu a‘e ia e tanu lou tamā e pei ‘ona fai mai ai o ia, ma e pei ‘ona e tautō ai.”‘Ona tula‘i lea o Iosefa fa‘atasi ma ona uso uma, ‘ua ō atu i le nu‘u o Kanana e tanu lo latou tamā o Iakopo e pei ‘ona poloa‘i atu ai o ia ‘iā te i latou.
33. ‘Ona poloa‘i atu lea o Farao ‘ia tala‘i atu i Aikupito uma, ‘ua fa‘apea atu, “O lē lē alu a‘e fa‘atasi ma Iosefa ma ona uso i le nu‘u o Kanana e tanu ‘iā Iakopo, e oti lava ia.”
34 Ua faalogo Aikupito uma i le tala a Farao, ona latou tutu faatasi ai lea, faatasi ai ma auauna uma a Farao, ma toeaina o lona aiga, ma toeaina uma o le nuu o Aikupito, ua o faatasi ma Iosefa, atoa ma alii sili uma o Farao ma auauna a Iosefa, ma ua latou o atu e tanu Iakopo i le nuu o Kanana.
35. ‘Ona amo lea e atali‘i o Iakopo le fata sa fa‘ata‘oto ai o ia; e pei ‘ona poloa‘i atu ai lo latou tamā ‘iā te i latou, ‘ua fa‘apea lava ‘ona faia e ona atali‘i ‘iā te ia.
36 O le fata fo‘i na faia i le auro lelei, ma na si‘omia ai i ma‘a sonika ma le petala; o le ufi fo‘i o le fata na lalagaina i le auro, na so‘oina i filo, ma sa i luga o ia mea na fa‘amau i ma‘a sonika ma le petala.
37 Ona faaee lea e Iosefa i luga o le ulu o lona tamā o Iakopo se pale auro tele, ma tuu i lona lima se tootoo auro, ona latou si‘omia lea o le fata e pei ona masani ai tupu i o latou olaga.
38. ‘Ua muamua atu ‘au uma a Aikupito ‘iā te ia i lenei ‘autau, muamua lava o toa malolosi uma a Farao, ‘atoa ma toa malolosi a Iosefa, ‘ona mulimuli atu lea ‘iā te i latou o ē na totoe o Aikupito, ‘ua fusifusia i latou uma i pelu ma ‘ofutau u‘amea, ‘atoa ma ‘ofu tau.
39 O ē uma na tagi ma ē na faavauvau, ua latou ō mamao ese atu i luma o le fata, ua latou ō atu ma tagi ma faavauvau, a o mulimuli atu le nuu atoa i le fata.
40‘Ona ō atu lea o Iosefa ma lona ‘āiga fa‘atasi i tafatafa o le fata, ‘ua lē se‘evae i o latou seevae, ma tagi; ‘ua si‘osi‘omia fo‘i o ia e ‘au‘auna a Iosefa, e ta‘itasi ma lana teuga, o lo‘o ‘ofu fo‘i i latou uma i a latou ‘au‘upega tau.
41 Ona ō atu lea o auauna a Iakopo e to‘alimagafulu i luma o le fata, ma latou sausauina i le ala le muro ma le aloe, ma mea manogi eseese uma; o atalii uma fo‘i o Iakopo o ē na ave le fata na savavali i luga o le mea manogi; a o auauna a Iakopo na muamua atu iā i latou ma sausauina le mea manogi i le ala.
42 Ona alu a‘e lea o Iosefa ma se ‘autau tele, ma sa latou faia faapea i aso uma se‘ia latou taunuu i le laueleele o Kanana, ma ua latou oo atu i le mea e soli ai saito o Atatu, lea sa i le isi itu o Ioritana, ma sa latou faavauvau ai i le faavauvau tele ma le mamafa i lea nofoaga.
43 Ua faalogo tupu uma o Kanana i lenei mea, ona latou o ese ai lea, e taitasi mai lona fale, e toatolu sefulu ma le tasi tupu o Kanana, ua latou o mai faatasi ma o latou tagata e faavauvau ma tagiaue ona o Iakopo.
44 Ma sa va‘aia e nei tupu uma le fata o Iakopo, ma fa‘auta o le pale o Iosefa sa i ai i luga, ma sa latou tu‘u fo‘i o latou pale i luga o le fata, ma si‘omia i pale.
45 Ma o nei tupu uma sa latou faia i lea mea se tagiauē tele ma le mamafa fa‘atasi ma atali‘i o Iakopo ma Aikupito ‘ona o Iakopo, auā sa iloa e tupu uma o Kanana le toa o Iakopo ma ona atali‘i.
46Ua oo atu le tala ia Esau, ua faapea mai, Ua oti Iakopo i Aikupito; o loo aveina foi o ia e ona atalii ma Aikupito uma i le nuu o Kanana e tanu ia te ia.
47 Ua faalogo Esau i lenei mea, a o nofo o ia i le mauga o Seira, ona tula‘i lea o ia ma ona atalii, ma lona nuu uma, ma lona aiga uma, o se nuu tele lava, ua latou o mai e faavauvau ma tagiauē ona o Iakopo.
48 Ua oo ina sau Esau, ona faavauvau lea o ia i lona uso o Iakopo; ona toe tulai lea o Aikupito uma ma Kanana uma, ma faavauvau tele faatasi ma Esau i lea mea ona o Iakopo.
49. ‘Ona ‘aumai lea e Iosefa ma ona uso lo latou tamā o Iakopo mai lea mea, ‘ua latou ō atu i Heperona e tanu ‘iā Iakopo i le ana sa i ona tamā.
50 Ua latou taunuu i Kiriata-arapa, i le ana, a o latou o mai, ua tutu Esau ma ona atalii e faasaga ia Iosefa ma ona uso e fai ma mea e faalavelave ai i le ana, ua faapea atu, E le tanumia Iakopo iina, auā o a tatou ma lo tatou tamā lea.
51 Ua faalogo Iosefa ma ona uso i upu a atalii o Esau, ona latou matuā ita ai lea, ua faalatalata atu Iosefa ia Esau, ua faapea atu, O le a lenei mea ua latou fai mai ai? E moni lava na faatauina mai e lo’u tamā o Iakopo mai ia te oe mo ni oloa tele ina ua mavae le maliu o Isaako, i le luasefulu ma le lima tausaga talu ai, atoa ma le laueleele uma o Kanana na ia faatauina mai ia te oe ma au atalii, ma au fanau pe a mavae atu oe.
52. ‘Ua fa‘atauina fo‘i e Iakopo mo ona atali‘i ma lana fānau e fai ma tofi e fa‘avavau, se a fo‘i le mea ‘ua e tautala mai ai i nei mea i le asō?
53 ‘Ona tali atu lea o Esau, ‘ua fa‘apea atu, “‘Ua e tautala pepelo, ‘ua e tautala pepelo fo‘i, auā ‘ou te le‘i fa‘atauina atu se mea ‘iā te a‘u i lenei nu‘u uma, e pei ‘ona e fai mai ai, e le‘i fa‘atauina fo‘i e lo‘u uso o Iakopo se mea ‘iā te a‘u i lenei nu‘u.”
54 Ua fai atu e Esau ia mea ina ia faaseseina Iosefa i ana upu, auā ua iloa e Esau e le‘i i ai Iosefa i na aso ina ua faatau atu e Esau ana mea uma i le nuu o Kanana ia Iakopo.
55 Ona fai atu lea o Iosefa ia Esau, E moni lava na tuuina atu e lo’u tamā nei mea ia te oe i le tusi faamaumau o le faatauina, ma molimau foi i le tusi faamaumau faatasi ma molimau, ma faauta, o loo ia te i matou i Aikupito.
56 Ona tali atu lea o Esau, ua faapea atu ia te ia, Aumai ia le faamaumauga, o mea uma e te maua i le faamaumauga, matou te faia lava.
57 Ona valaau atu lea o Iosefa ia Nafatali lona uso, ma fai atu, Ia e faanatinati, aua le faatuai, ma ou te aioi atu ia te oe

e taufetuli i Aikupito ma aumai faamaumauga uma; o le faamaumauga o le faatauga, o le faamaumauga faamaufaailogaina ma le faamaumauga tatala, atoa ai ma faamaumauga muamua uma o loo tusia ai fefaatauaiga uma o le aia tatau o le ulumatua, ia e aumai.
58 ‘Ia e ‘aumaia i latou ‘iā te i matou ‘i‘inei, ‘ina ‘ia matou iloa ai ‘iā te i latou ‘upu uma a Esau ma ona atali‘i na la tautala mai ai i le aso nei.
59 ‘Ua fa‘alogo Nafatali i le leo o Iosefa, ‘ua ia fa‘ata‘alise ‘ona tamo‘e atu e alu ifo i Aikupito, a o Nafatali sa mama‘i lona vae nai lo o ‘aila uma sa i le vao, auā e savali o ia i ‘au saito e aunoa ma le soliina.
60 Ma ina ua iloa e Esau ua alu Nafatali e aumai talafaamaumau, sa faateleina e ia ma ona atalii lo latou tetee atu i le ana, ona tulai lea o Esau ma lona nuu uma e faasaga ia Iosefa ma ona uso e tau.
61 Ma sa tau atalii uma o Iakopo ma tagata o Aikupito ma Esau ma ana tagata, ma sa faia’ina atalii o Esau ma lona nuu i luma o atalii o Iakopo, ma sa fasiotia e atalii o Iakopo tagata e to’afagafulu o le nuu o Esau.
62 O Kusema fo‘i le atali‘i o Tanu, le atali‘i o Iakopo, sa i ai i lea taimi fa‘atasi ma atali‘i o Iakopo, a ‘ua tusa ma le selau kupita le mamao o ia mai le mea na tau ai le taua, auā sa nofo o ia fa‘atasi ma le fānau a atali‘i o Iakopo i tafatafa o le fata o Iakopo e leoleo ai.
63 A o Kusema sa gūgū ma tutuli, a ua ia lagona pea le leo o le atuatuvale i totonu o tagata.
64 Ona fesili atu lea o ia, ua faapea atu, Aisea tou te le tanu ai e ua oti, ma o le a lenei mea mata’utia tele? Ona latou tali atu lea ia te ia o upu a Esau ma ona atalii; ona tamoe atu lea o ia ia Esau i le ogatotonu o le taua, ma fasioti ia Esau i le pelu, ma vavae ese lona ulu, ma oso ese i se mea mamao, ma pa’ū ai Esau i totonu o le au tau.
65 Ina ua faia e Kusema lenei mea, ona manumalo ai lea o atalii o Iakopo i atalii o Esau, ma ua tanu faamalosi e atalii o Iakopo lo latou tamā o Iakopo i le ana, ma ua vaai i ai atalii o Esau.
66. ‘Ua tanumia fo‘i Iakopo i Heperona, i le ana o Makapelu na fa‘atau e Aperaamo mai le fānauga a Heti e fai ma fanuatanu, ma ‘ua tanumia o ia i ‘ofu taugata tele.
67 E leai se tupu na fa‘aaloaloina o ia fa‘apenei e pei ‘ona fa‘aaloaloina e Iosefa i lona tamā i lona maliu, auā na tanumia o ia ma le fa‘aaloalo tele e pei o le tanuga o tupu.
68. ‘Ua faia e Iosefa ma ona uso le fa‘anoanoa mo lo latou tamā i aso e fitu.

MATAUPU 57

1 ‘Ua mavae lenei mea, ‘ona tau ai lea o atali‘i o Esau ma atali‘i o Iakopo, ‘ua tau fo‘i atali‘i o Esau ma atali‘i o Iakopo i Heperona, a o lo‘o taoto pea Esau ‘ua oti, e le‘i tanumia.
2 Sa faigata le taua i le va o i latou, ma sa faia’ina atalii o Esau i luma o atalii o Iakopo, ma sa fasiotia e atalii o Iakopo ni atalii o Esau e toavalugafulu tagata, e leai se tasi na oti o le nuu o atalii o Iakopo; ma sa manumalo le lima o Iosefa i le nuu uma o atalii o Esau, ma sa ia pu’eina Sefo, le atalii o Elifasa, le atalii o Esau, ma ona tagata e toalimagafulu, ma sa ia fusifusia i latou i uamea u’amea, ma tuuina atu i latou i lima o ana auauna e aumai i latou i Aikupito.
3 Ua oo ina ua ave faapagota e atalii o Iakopo ia Sefo ma lona nuu, o i latou uma na totoe sa matuā fefefe i o latou ola mai le aiga o Esau, ne’i ave faapagota foi i latou, ona latou sosola uma ai lea ma Elifasa le atalii o Esau ma lona nuu, faatasi ai ma le tino o Esau, ma ua latou o atu i la latou ala i le Mauga o Seira.
4 Ua latou oo atu i le Mauga o Seira, ona latou tanu lea o Esau i Seira, a e lei aumaia lona ulu i Seira, auā na tanu i le mea na fai ai le taua i Heperona.
5 Ua oo ina ua sosola ese atalii o Esau mai luma o atalii o Iakopo, ona tuliloa lea o i latou e atalii o Iakopo i tuaoi o Seira, ae leai se tasi o i latou na fasiotia ina ua latou tuliloa i latou, auā o le tino o Esau na latou aveina faatasi ma i latou na faatupuina ai lo latou fenumiai, o lea na latou sosola ai ma ua liliu ese atalii o Iakopo mai ia i latou ma o atu i le mea sa i ai o latou uso i Heperona, ma latou nonofo ai iina i lea aso, ma le aso na sosoo ai seia oo ina latou malolo mai le taua.
6 Ua oo i le aso tolu, ona latou faapotopotoina lea o atalii uma o Seira le Hori, ma ua latou faapotopotoina foi atalii uma o sasae, o se motu o tagata e pei o le oneone o le sami, ma ua latou o ifo i Aikupito e tau ma Iosefa ma ona uso, ina ia laveai o latou uso.
7 Ua faalogo Iosefa ma atalii uma o Iakopo ua o mai atalii o Esau ma le fanauga a sasa‘e e tau ma i latou e laveai o latou uso.
8 ‘Ona ō atu lea o Iosefa ma ona uso ma tagata malolosi o Aikupito ma tau i le ‘a‘ai o Ramese, ma ‘ua fasia e Iosefa ma ona uso le fānauga a Esau ma le fānauga i sasa‘e i se fasiga tele.
9 ‘Ua latou fasia fo‘i i latou e ono selau afe o tagata, ma ‘ua latou fasiotia i latou o toa uma o le fānauga a Seira le Horī; e to‘aitiiti lava i latou na totoe, ‘ua latou fasiotia fo‘i le to‘atele o le fānauga a sasa‘e, ma le fānauga a Esau; ‘ua sosola ‘ese Elifasa le atali‘i o Esau, ‘atoa ma le fānauga a sasa‘e i luma o Iosefa ma ona uso.
10‘Ua tuliloa i latou e Iosefa ma ona uso se‘ia latou o‘o atu i Sukota; ‘ona latou fasia lea o i latou i Sukota i tagata e to‘atolugafulu; a ‘ua sola ē na totoe, ‘ua latou ta‘itasi ma sola i lona ‘a‘ai.
11 ‘Ona toe fo‘i mai lea o Iosefa ma ona uso ma tagata malolosi o Aikupito mai ‘iā te i latou ma le ‘oli‘oli ma le loto fiafia, auā ‘ua latou fasia o latou fili uma.
12 Sa avea pea Sefo le atalii o Elifasa ma ana tagata ma pologa i Aikupito i atalii o Iakopo, ma sa faateteleina ai lo latou tiga.
13 Ua toe fo‘i atu atalii o Esau ma atalii o Seira i lo latou laueleele, ona iloa lea e atalii o Seira ua pa‘u‘ū i latou uma i lima o atalii o Iakopo, ma le nuu o Aikupito, ona o le taua a atalii o Esau.
14 Ona fai atu lea o atalii o Seira i atalii o Esau, Ua outou vaai i ai, o le mea lea ua outou iloa ai o lenei toagālauapi na mafua ona o outou, e leai foi se toa po o se tagata poto i le taua ua toe.
15 O lea la, ia outou o ese mai lo matou laueleele, ia outou o ese mai ia i matou i le laueleele o Kanana i le laueleele o loo nonofo ai o outou tamā; aisea e mautofi ai e a outou fanau aafiaga o a matou fanau i aso e gata ai?
16. A ‘ua lē mafai e le fānauga a Esau ‘ona fa‘alogo i le fānauga a Seira; ma ‘ua mafaufau le fānauga a Seira e tau ma i latou.

17. ‘Ona ‘auina atu lea e le fānauga a Esau le ‘a‘auna fa‘alilolilo ‘iā Angea le tupu o Aferika, o Tinehapa lea, ‘ua fa‘apea atu,

18 ‘Ia e ‘auina mai ni ou tagata ‘iā te i matou, ‘ina ‘ia latou ō mai ‘iā te i matou, ‘ona matou tau ai lea ma le fānauga a Seira le tagata Horī, auā ‘ua latou loto e tau ma i matou e tuli ‘ese ai i matou a‘i le nu‘u.

19 ‘Ua faia fo‘i fa‘apea e Angea le tupu o Tinehaba, auā o aso ia sa agalelei ai o ia i le fānauga a Esau, ma ‘ua ‘auina atu e Angea le to‘alima selau o ‘autau malolosi e savavali i le fānauga a Esau, ma le to‘avalu selau o ē ti‘eti‘e i solofanua.

20. ‘Ona ‘auina atu lea e le fānauga a Seira nisi i le fānauga a sasa‘e ma le fānauga a Mitiana, ‘ua fa‘apea atu, “‘Ua ‘outou va‘ai i le mea ‘ua faia e le fānauga a Esau ‘iā te i matou, ‘ua toetoe lava a fa‘aumatia i matou uma ‘ona o ia, i la latou taua ma le fānauga a Iakopo.”

21 O lenei, sau ia ia te i matou ma fesoasoani mai ia i matou, ma o le a matou tau faatasi ma i latou, ma o le a matou tuliesea i latou mai le laueleele ma tauimasui i le mataupu a o tatou uso na maliliu mo i latou i la latou taua ma o latou uso o atalii o Iakopo.

22 ‘Ua fa‘alogo fo‘i le fānauga a Seira i le ‘upu a tagata uma o sasa‘e, ‘ona latou ō mai lea ‘iā te i latou pe tusa ma le valu selau o tagata ma pelu ‘ua se‘i, ‘ona tau ai lea o le fānauga a Esau ma le fānauga a Seira i lea lava aso i le vao o Parana.

23 Ona manumalo lea o le fanauga a Seira i le fanauga a Esau, ma ua fasiotia e le fanauga a Seira i lea aso nisi o le fanauga a Esau i lea taua, pe tusa ma le lua selau tagata o le nuu o Angea le tupu o Tineapa.

24 Ua oo i le aso lua, ona toe o mai lea o le fanauga a Esau e tau ma le fanauga a Seira i le taimi lona lua, ma ua matuā faigata le taua i le fanauga a Esau i le taimi lona lua lea, ma ua matuā atuatuvale ai i latou ona o le fanauga a Seira.

25 Ua iloa e le fanauga a Esau ua sili atu le malosi o le fanauga a Seira nai lo i latou, ona liliu atu lea o nisi o le fanauga a Esau ma fesoasoani i le fanauga a Seira o latou fili.

26. ‘Ua toe pa‘ū fo‘i nisi o le nu‘u o le fānauga a Esau i le taua lona lua, e to‘alimagafulu ma le to‘avalu tagata o le nu‘u i Angeasa le tupu o Tinehaba.

27Ua oo i le aso tolu, ona faalogo ai lea o le fanauga a Esau ua liliu ese nisi o latou uso ia te i latou e tau ma i latou i le taua lona lua; ona faavauvau ai lea o le fanauga a Esau ina ua latou faalogo i lenei mea.

28. ‘Ua latou fai atu, “Se a se mea tatou te faia i o tatou uso ‘ua liliu ‘ese ‘iā te i tatou e fesoasoani i le fānauga a Seira o tatou fili?” ‘Ona toe ‘a‘auina atu lea e le fānauga a Esau ‘iā Angeasa le tupu o Tinehapa, ‘ua fa‘apea atu,

29 Toe auina mai ni isi tagata e tau ma i latou ma le fanauga a Seira, auā ua faaluaina lo latou mamafa nai lo o i tatou.”

30 ‘Ua toe ‘a‘auina atu fo‘i e Angeia i le fānauga a Esau ni tagata totoa e tusa ma le ono selau, ma ‘ua latou ō mai e fesoasoani i le fānauga a Esau.

31 Ma i aso e sefulu, ona toe tau ai lea o le fanauga a Esau ma le fanauga a Seira i le vao o Parana, ma sa matuā faigata lava le taua i luga o le fanauga a Seira, ma sa manumalo le fanauga a Esau i le taimi lea i le fanauga a Seira, ma sa faiaina le fanauga a Seira i luma o le fanauga a Esau, ma sa fasiotia e le fanauga a Esau mai ia i latou pe tusa ma le lua afe tagata.

32. ‘Ua oti fo‘i toa uma o le fānauga a Seira i lenei taua, ‘ua na o a latou fānau laiti na totoe i o latou ‘a‘ai.

33 ‘Ona sosola ai lea o Mitiana uma ma tagata o sasa‘e nai le taua, ‘ua latou tu‘ua le fānauga a Seira ma sosola ‘ina ‘ua latou iloa le taua ‘ua mamafa tele ‘iā te i latou; ‘ona tuliloa lea e le fānauga a Esau le fānauga uma o sasa‘e se‘ia latou o‘o atu i lo latou nu‘u.

34 Ua fasiotia fo‘i e le fānauga a Esau ni isi o i latou pe tusa ma le lua selau ma le limasefulu tagata, ma mai le nu‘u o le fānauga a Esau na pa‘u‘ū i lea taua pe tusa ma le to‘atolugafulu tagata, a ‘ua o‘o mai lenei malaia ‘iā te i latou ‘ona o le liliu ‘ese o o latou uso mai ‘iā te i latou e fesoasoani i le fānauga a Seira le Horī, ‘ua toe fa‘alogo le fānauga a Esau i mea leaga a o latou uso, ‘ona latou toe fa‘anoanoa ai lea ‘ona o lenei mea.

35 Ua mavae le taua, ona toe fo‘i lea o le fanauga a Esau ma toe fo‘i atu i Seira, ma ua fasiotia e le fanauga a Esau i latou na totoe i le laueleele o le fanauga a Seira; ua latou fasiotia fo‘i a latou avā ma tamaiti, e leai se tasi na latou fa‘asaoina se‘i vaganā ai tama talavou e to‘alima sefulu ma teine, o ē na latou fa‘atagaina e fa‘aolaina, ma e le‘i fasiotia i latou e le fanauga a Esau, ma ua avea tama ma a latou pologa, ma teine na latou faiavā.

36 Ona nonofo lea o le fanauga a Esau i Seira i le mea na iai le fanauga a Seira, ma ua latou fai mo latou lava le laueleele ma ua latou nonofo ai.

37. ‘Ua ‘ave e le fānauga a Esau mea uma i le nu‘u mo le fānauga a Seira, o a latou lafu mamoe fo‘i, ma a latou povi ma a latou ‘oloa, ma mea uma a le fānauga a Seira, ‘ua ‘ave e le fānauga a Esau; ‘ua nonofo fo‘i le fānauga a Esau i Seira i le mea e sui ai le fānauga a Seira e o‘o mai i le aso nei; ‘ua vaevaeina fo‘i e le fānauga a Esau le nu‘u i vaega mo atali‘i e to‘alima o Esau, e tusa ma o latou ‘āiga.

38. ‘Ua o‘o i ia ona po, ‘ua filifili ai le fānauga a Esau e tofia se tupu e pule ‘iā te i latou i le nu‘u na latou nonofo ai. ‘Ona latou fai ane lea le tasi i le tasi, “E leai, auā e pule o ia ‘iā te i tatou i lo tatou nu‘u, e i lalo fo‘i o lana fautuaga i tatou, e tau fo‘i o ia i a tatou taua, fa‘asaga i o tatou fili,” ma ‘ua latou faia fa‘apea.

39 Ona tautō lea o le fanauga uma a Esau, ua faapea atu, E leai se tasi o latou uso e pule ia i latou, ae o se tagata ese e lē o se tasi o latou uso, auā ua ita loto o le fanauga uma a Esau i lona atalii, lona uso ma lana uo, ona o le leaga na latou oo i ai mai o latou uso ina ua latou tau ma le fanauga a Seira.

40. O le mea lea na tautō ai atali‘i o Esau, ‘ua fa‘apea atu, “E amata mai i lea aso e o‘o mai i le aso nei, latou te lē filifilia se tupu mai o latou uso, na o le tasi mai le nu‘u ‘ese e o‘o mai i le aso nei.”

41 Sa i ai iina se tagata mai le nu‘u o Angea, le tupu o Tinehaba; o Pela lona igoa, le atali‘i o Peora, o le tagata toa tele, e aulelei ma matagofie, e poto i mea uma lava, o le tagata mafaufau ma le fa‘atonu; e leai se tasi o le nu‘u o Angea e tusa ma ia.

42 ‘Ua ‘ave fo‘i o ia e le fānauga uma a Esau, ma fa‘au‘uina o ia, ma latou fa‘apaleina o ia e fai ma tupu, ma latou ifo ‘iā te ia, ma latou fa‘apea atu ‘iā te ia, “‘Ia soifua le tupu, ia soifua le tupu.”

43‘Ua latou fofola le ‘ie, ma ‘aumai ‘iā te ia ta‘itasi o mama auro ma mama ario po o mama taulima, ma ‘ua latou fa‘amau‘oa tele ‘iā te ia i ario ma auro, i ma‘a sonika ma le petala, ma ‘ua latou faia fo‘i se nofoāli‘i fa‘ale-tupu mōna, ma ‘ua latou fa‘ae‘etia ai le paleali‘i fa‘ale-tupu i lona ulu, ma ‘ua latou faia fo‘i se maota mo ia, ma ‘ua nofo ai o ia, ma ‘ua fai ai o ia ma tupu i le fānauga uma a Esau.
44 ‘Ona ‘ave lea e le nu‘u o Angeas a latou totogi mo la latou taua mai le fānauga a Esau, ‘ona latou ō lea ma toe fo‘i atu i lea lava aso i lo latou matai i Tinehaba.
45 Na pule Pela i le fanauga a Esau mo le tolusefulu tausaga, ma sa nonofo ai le fanauga a Esau i le laueleele e sui ai le fanauga a Seira, ma sa latou nonofo ma le saogalemu i lo latou nofoaga e oo mai i le aso nei.

MATAUPU 58

1 Ua oo i le tausaga e tolusefulu ma le lua o le ō ifo o le fanauga a Isaraelu i Aikupito, o le tausaga e fitusefulu ma le tasi lea o le soifuaga o Iosefa, o le tausaga lava lea na maliu ai Farao le tupu o Aikupito, ona pule lea o Magron lona atalii e sui ia te ia.
2 Ma sa poloa‘i atu Farao ia Iosefa a o le‘i maliu o ia e avea ma tamā o lona atalii, o Magron, ma ia i lalo o le tausiga a Iosefa ma lana fautuaga Magron.
3 Ma sa malilie Aikupito uma i lenei mea ia avea Iosefa ma tupu iā i latou, auā sa alolofa tagata Aikupito uma iā Iosefa e pei lava o muamua, na o Magron le atalii o Farao sa nofo i luga o le nofoālii o lona tamā, ma sa avea o ia ma tupu i na aso e sui ai lona tamā.
4 E fa sefulu ma le tasi tausaga o Magron ina ua amata ona pule, ma e fa sefulu tausaga na pule ai o ia i Aikupito, ma ua faaigoa e Aikupito uma o ia ia Farao i le igoa o lona tamā, e pei ona latou masani ai i Aikupito i tupu uma na pule ia i latou.
5 Ua oo ina pule Farao e sui lona tamā, ona ia tuuina atu lea o tulafono a Aikupito ma mataupu uma o le malo i le lima o Iosefa, e pei ona poloaiina ai o ia e lona tamā.
6 ‘Ua fai Iosefa ma tupu o Aikupito, auā na ia pule i Aikupito uma lava, ma sa i lalo o lana vaavaaiga ma lana fautuaga Aikupito uma, auā na gaua‘i atu Aikupito uma ‘iā Iosefa ina ua mavae le maliu o Farao, ma ‘ua latou matuā alolofa ‘iā te ia e fai ma tupu ‘iā te i latou.
7A e sa i ai nisi o i latou, sa lē fiafia i ai, auā sa latou fai mai, E leai se tagata ese e pule iā i matou; a o aso ia na tu‘uina atu ai le pule uma a Aikupito ‘iā Iosefa, ‘ina ‘ua mavae le maliu o Farao; o ia o le pule, ‘ua fai e ia mea uma na te loto i ai i le nu‘u e aunoa ma se tasi e fa‘alavelave mai.
8 Ma sa i lalo o le vaavaaiga a Iosefa Aikupito uma, ma sa tau Iosefa ma ona fili uma sa siomia ai, ma sa ia faatoilaloina i latou; o le laueleele atoa ma Filisitia uma, e oo atu i tuaoi o Kanana, sa faatoilaloina e Iosefa, ma sa i lalo o lana pule i latou uma ma sa latou avatu lafoga faaletausaga ia Iosefa.
9 Ma sa nofo Farao le tupu o Aikupito i luga o lona nofoāli‘i e sui ai lona tamā, ae sa i lalo o le pule ma le fautuaga a Iosefa, e pei ona sa i ai muamua o ia i lalo o le pule a lona tamā.
10 E le‘i pule fo‘i o ia i le nu‘u o Aikupito, i lalo o le fautuaga a Iosefa, a ua pule Iosefa i le nu‘u uma i lea taimi, e amata mai Aikupito e o‘o atu i le vaitafe tele o Perath.
11 Sa manuia Iosefa i ana galuega uma, ma sa faatasi le Alii ma ia, ma sa foaiina atu e le Alii ia Iosefa le poto, ma le mamalu, ma le viiga, ma le alofa ia te ia i loto o Aikupito atoa ma le nuu atoa; ma sa pule Iosefa i le nuu uma i tausaga e fagafulu.
12 Ua aumaia fo‘i e nu‘u uma o Filisitia ma Kanana ma Saitonu, ma le isi itu o Ioritana, o meaalofa ‘iā Iosefa i ona aso uma, ma sa i ai le nu‘u uma i le lima o Iosefa, ma sa latou aumaia ‘iā te ia o le meaalofa i tausaga ta‘itasi e tusa ma le tulafono, auā na tau Iosefa ma ona fili uma na siomia ai o ia ma ‘ua fa‘ato‘ilaloina i latou, ma sa i ai le nu‘u uma i le lima o Iosefa, ma sa nofo ma le saogalemu Iosefa i lona nofoāli‘i i Aikupito.
13 Ma sa nonofo fo‘i ona uso uma o atali‘i o Iakopo ma le saogalemu i le nu‘u, i aso uma o Iosefa, ma sa fanafanau ma fa‘ateleina tele i latou i le nu‘u, ma sa latou ‘au‘auna atu i le Ali‘i i o latou aso uma, e pei ‘ona poloa‘i atu ai lo latou tamā o Iakopo ‘iā te i latou.
14 Ua oo ina ua mavae aso ma tausaga e tele, a o nonofo filemu le fanauga a Esau i lo latou laueleele faatasi ma Pela lo latou tupu, ona faatoateleina lea o le fanauga a Esau i le laueleele, ma ua latou filifili e o e tau ma atalii o Iakopo ma Aikupito uma, ma laveai lo latou uso o Sefo, le atalii o Elifasa, ma ana tagata, auā o aso ia sa avea pea i latou ma pologa a Iosefa.
15. ‘Ua ‘auina atu e le fānauga a Esau nisi e ō atu i le fānauga uma a sasa‘e, ‘ona latou faia lea o se leleiga ma i latou, ‘ona ō mai lea o le fānauga uma a sasa‘e ‘iā te i latou e ō fa‘atasi ma le fānauga a Esau i le tau‘a i Aikupito.
16 ‘Ua ō mai fo‘i ‘iā te i latou nisi o le nu‘u o Angeas, le tupu o Tinehaba, ma ‘ua latou ‘a‘auina atu fo‘i nisi i le fānauga a Isamaeli ma ‘ua ō atu fo‘i i latou ‘iā te i latou.
17 Ona faapotopoto lea o lenei nuu uma ma o mai i Seira e fesoasoani i le fanauga a Esau i la latou taua, ma o lenei toagalauapi sa matuā tele ma mamafa i tagata, e toatele e pei o le oneone o le sami, e tusa ma le valu selau afe tagata, o fitafita savavali ma fitafita ti‘eti‘e solofanua, ma o nei ‘autau uma na ō ifo i Aikupito e tau ma atalii o Iakopo, ma latou tolauapi i Ramese.
18 Ona alu atu lea o Iosefa ma ona uso faatasi ma tagata malolosi o Aikupito, e tusa ma le ono selau tagata, ma latou tau ma i latou i le nuu o Ramese; o le taimi lea na toe tau ai atalii o Iakopo ma le fanauga a Esau, i le tausaga e limasefulu o le o ifo o atalii o Iakopo i Aikupito, o le tausaga e tolusefulu lea o le nofoaiga a Pela i le fanauga a Esau i Seira.
19 Ona tuuina atu lea e le Alii o toa malolosi uma o Esau ma le fanauga a sasa‘e i le lima o Iosefa ma ona uso, ma ua faatoilaloina le nuu o le fanauga a Esau ma le fanauga a sasa‘e i luma o Iosefa.
20. O le nu‘u o Esau ma le fānauga a sasa‘e na fasia, na pa‘u‘ū i luma o le fānauga a Iakopo pe tusa ma le lua selau afe tagata, ‘atoa ma lo latou tupu o Pela le atali‘i o Peoro na pa‘u‘ū fa‘atasi ma i latou i le taua; ‘ua iloa e le fānauga a Esau ‘ua pa‘u‘ū lo latou tupu i le taua ma ‘ua oti, ‘ona vaivai ai lea o latou lima i le taua.
21 O Iosefa ma ona uso ma Aikupito uma sa faaauau pea ona fasiotia tagata o le aiga o Esau, ma sa fefefe tagata uma o Esau i atalii o Iakopo ma sosola ese mai o latou luma.
22 ‘Ua tuliloa atu ‘iā te i latou e Iosefa ma ona uso ma Aikupito uma i le aso e tasi o le malaga; ‘ona latou fasia

lea o ē na totoe ‘iā te i latou pe tusa ma le tolu selau tagata, ma fasia pea i latou i le ala; ‘ona latou liliu ‘ese ai lea ‘iā te i latou.
23Ua toe foi atu Iosefa ma ona uso uma i Aikupito; e leai se tasi na leiloa ia i latou; a o Aikupito na oti ai tagata e toasefululua.
24 ‘Ua toe fo‘i atu Iosefa i Aikupito, ‘ona poloa‘i atu lea ‘ia fusifusia fa‘aopoopo ‘iā Sefo ma ana tagata, ‘ona latou fusifusia lea o i latou i u‘amea ma ‘ua fa‘ateleina ai lo latou fa‘anoanoa.
25. ‘Ua toe fo‘i atu le nu‘u uma o le fānauga a Esau, ‘atoa ma le nu‘u i sasa‘e, ‘ua ta‘itasi ma le māsiasi i lona lava ‘a‘ai, auā ‘ua fasia i le taua le ‘au toa uma sa ‘iā te i latou.
26 Ua iloa e le fanauga a Esau ua oti lo latou tupu i le taua, ona latou faataalise lea ma aumai se tagata mai le nuu o le itu i sasae; o lona igoa o Iopapa le atalii o Seraka, mai le nuu o Posara, ua latou tofia o ia e fai ma tupu ia te i latou e sui ai Pela lo latou tupu.
27 Ona nofo lea o Iopapa i le nofoāli‘i o Pela e fai ma tupu e sui iā te ia; ma ua pule Iopapa i Etoma i le fanauga uma a Esau mo tausaga e sefulu, ma e le‘i toe ō atu le fanauga a Esau e tau ma atalii o Iakopo talu mai lea aso, auā ua iloa e le fanauga a Esau le toa o atalii o Iakopo, ma ua latou matuā fefefe iā te i latou.
28. A e talu mai lea aso, sa ‘ino‘ino le fānauga a Esau i le fānauga a Iakopo, ma sa matuā malosi lava le ‘ino‘ino ma le feitaga‘i i le va o i latou i aso uma lava, se‘ia o‘o mai i le aso nei.
29 Ua mavae atu nei mea, ua mavae tausaga e sefulu, ona oti ai lea o Iopapa le atalii o Seraka mai Posara; ona ave lea e le fanauga a Esau se tagata e igoa ia Kusama mai le nuu o Timana, ua latou tofia o ia e fai ma tupu e sui ai Iopapa; ona pule lea o Kusama i Etoma i le fanauga uma a Esau i tausaga e luafulu.
30 O Iosefa, le tupu o Aikupito, ma ona uso, atoa ma le fanauga uma a Isaraelu sa nonofo filemu i Aikupito i ia ona po, faatasi ai ma le fanauga uma a Iosefa ma ona uso, e leai se faalavelave po o se faalavelave leaga; ma o ona po ia sa filemu ai le nuu o Aikupito mai le taua i ona po o Iosefa ma ona uso.

MATAUPU 59

1 O igoa ia o atali‘i o Isaraelu ē na nonofo i Aikupito, o ē na ō mai ma Iakopo; o atali‘i uma fo‘i o Iakopo na ō mai i Aikupito, e ta‘itasi ma lona ‘āiga.
2 O fanau a Lea o Reupena, o Simeona, o Levi, o Iuta, o Isakara ma Sepulona, atoa ma lo latou tuafafine o Tina.
3 O atalii o Rasela o Iosefa ma Peniamina.
4 O atalii o Selepa, le auauna fafine a Lea, o Kato ma Asera.
5 O atalii o Pila, le auauna fafine a Rasela, o Tanu ma Nafatali.
6 O a latou fanau ia na fanaua e i latou i le nuu o Kanana, a o lei oo mai i latou i Aikupito ma lo latou tamā o Iakopo.
7 O atali‘i o Reupena o Kanoka, o Falu, o Kiserona ma Karame.
8 O atali‘i o Simeona, o Iemuelu, o Iaminu, o Oata, o Iakinu, o Sokara, ma Saulo, le atali‘i o le fafine Kanana.
9 O atali‘i fo‘i o Levi o Keresona, o Koata, ma Merari, ‘atoa ma lo latou tuafafine o Iokapeta, na fānaua ‘iā te i latou ‘ina ‘ua latou ō ifo i Aikupito.
10 O atali‘i fo‘i o Iuta o Era, o Onana, o Sela, o Faresa ma Sera.
11 Ua oti Era ma Onani i le nuu o Kanana; o atalii o Faresa o Keserona ma Kamula.
12 O atalii o Isakara, o Tulaga, o Pua, o Iopu, ma Samaria.
13 O atalii o Sepulona o Sereta, o Elona ma Iakelu; a o le atalii o Tanu o Kusimo.
14 O atalii o Nafatali o Iakesela, o Kuni, o Iesera ma Silama.
15 O atalii o Kato o Sifiona, o Haki, o Suni, o Esepona, o Eri, o Aroti ma Areli.
16 O atalii o Asera o Iemina, o Iesava, o Iesivi, o Peria, ma lo latou tuafafine o Seraka; o atalii fo‘i o Peria o Kepera ma Makielu.
17 O atali‘i fo‘i o Peniamina; o Pela, ma Pekeru, ma Asepelu, ma Kira, ma Naamanu, ma Aki, ma Rosi, ma Mepima, ma Kupima ma Oruta.
18 O atali‘i fo‘i o Iosefa, na fānaua e ia i Aikupito, o Manase ma Efaraima.
19 O tagata uma na tutupu mai le gafa o Iakopo e toafitugafulu tagata; o i latou ia na o mai ma lo latou tamā o Iakopo i Aikupito e āumau ai; a o Iosefa ma ona uso uma sa nonofo ma le filemu i Aikupito; ma sa latou aai i mea e sili ona lelei o Aikupito i aso uma o le olaga o Iosefa.
20. Sa nofo Iosefa i le nu‘u o Aikupito i tausaga e ivagafulu ma le tolu; a o le valugafulu o tausaga na pule ai Iosefa i Aikupito uma.
21 Ua latalata aso o Iosefa e maliu ai, ona auina atu lea e ia se feau e aami i ona uso atoa ma le aiga uma o lona tamā, ona latou faapotopoto ai lea ma nonofo i ona luma.
22. ‘Ona fai atu lea o Iosefa i ona uso ma le ‘āiga uma o lona tamā, “Fa‘auta, o a‘u nei o le a oti; a o le a asiasi mai lava le Atua ‘iā te ‘outou, ma ‘aveina a‘e ‘outou a‘e mai lenei nu‘u i le nu‘u na ia tautō ai i o ‘outou tamā e foa‘i atu ‘iā te i latou.”
23 A oo ina asiasi mai le Atua ia te outou, ma aveina a‘e outou mai iinei i le nuu o o outou tamā, ona outou aveina a‘e lea o‘u ivi faatasi ma outou mai iinei.
24Ua fai atu foi Iosefa i le fanauga a Isaraelu ia tauto mo a latou fanau pe a mavae atu i latou, ua faapea atu, E asiasi mai lava le Atua ia te outou; tou te aveina foi o’u ivi faatasi ma outou mai iinei.
25. ‘Ua mavae atu ia mea, ‘ona maliu lea o Iosefa i lea tausaga, o le tausaga e fitugafulu ma le tasi lea o le ō ifo o le fānauga a Isaraelu i Aikupito.
26Ua maliu Iosefa i le nuu o Aikupito i le selau ma le sefulu o ona tausaga; ona tulai lea o ona uso uma ma ana auauna uma, ma latou atualala ia Iosefa, e pei ona masani ai; ua faavauvau foi ona uso ma Aikupito uma ia te ia i aso e fitugafulu.
27 Ua latou tuuina Iosefa i totonu o se pusa maliu ua tumu i mea manogi ma mea manogi eseese, ua latou tanu o ia i tafatafa o le vaitafe o Seora lea, faatasi ma ona atalii ma ona uso uma, atoa ma le aiga uma o lona tamā, ua latou faavauvau mo ia i aso e fitu.
28 Ma sa oo ina ua mavae le maliu o Iosefa, sa amata ona pule tagata Aikupito uma i na aso i luga o le fanauga a Isaraelu, ma o Farao, le tupu o Aikupito, o lē na pule e sui i

lona tamā, na ia aveina tulafono uma a Aikupito ma taitaia le malo atoa o Aikupito i lalo o lana fautuaga, ma sa ia pule ma le saogalemu i luga o lona nuu.

MATAUPU 60

1 ‘Ua o‘o i le tausaga, o le tausaga e fitugafulu ma le lua lea talu ‘ona ō ifo le fānauga a Isaraelu i Aikupito, ‘ina ‘ua mavae le maliu o Iosefa, ‘ona sola ai lea o Sefo, le atali‘i o Elifasa, le atali‘i o Esau, mai Aikupito, o ia ma ona tagata, ‘ua latou ō ‘ese.
2 Ona sau lea o ia i Aferika, o Tinehaba lea, ia Angea le tupu o Aferika, ma sa talia i latou e Angea ma le mamalu tele, ma sa ia tofia Sefo e fai ma ta‘ita‘i o lana ‘autau.
3 ‘Ua alofagia Sefo e Angea ma lona nu‘u, ma ‘ua fai Sefo ma ta‘ita‘i ‘au a Angea le tupu o Aferika mo aso e tele.
4‘Ona fa‘a‘ole‘ole lea e Sefo ‘iā Angea le tupu o Aferika e fa‘apotopoto lana ‘autau uma e ō e tau ma tagata Aikupito, ‘atoa ma atali‘i o Iakopo, ma taui ma sui ‘iā te i latou ‘ona o ona uso.
5 A ua lē faalogo Angeas ia Sefo e fai lenei mea, auā ua iloa e Angeas le malosi o atalii o Iakopo, ma mea na latou faia i lana autau i la latou taua ma le fanauga a Esau.
6 O aso ia sa matuā mamalu ai Sefo i luma o Angeia ma luma o lona nu‘u uma; sa ia fa‘aoso pea lava pea ‘iā te i latou e tau ma Aikupito, a ‘ua latou lē loto i ai.
7 O aso ia sa i ai i le nu‘u o Kittimo se tagata i le ‘a‘ai o Puzima, o lona igoa o Usu, ma na fa‘aleagaina o ia e le fānauga a Kittimo, ma na oti le tamāloa ma e leai sona atali‘i, na o le to‘atasi le afafine e igoa ia Iania.
8. O le teine e matuā lalelei lava, e aulelei ma e atamai; e leai se tasi na va‘aia e tusa ma ia i le lalelei ma le poto i le nu‘u atoa.
9 ‘Ua va‘aia o ia e le nu‘u o Angea, le tupu o Aferika, ‘ona latou ō mai lea ma vivi‘i atu ‘iā te ia; ‘ona ‘auina atu lea e Angea se fe‘au i le fānauga a Kittimo, ma ‘ua talosaga atu o ia e fai māna avā, ‘ona malilie lea o le nu‘u o Kittimo e avatu o ia ‘iā te ia e fai māna avā.
10 A o ō atu avefe‘au a Angeas mai le nu‘u o Kittimo e malaga, fa‘auta, o avefe‘au a Turnus le tupu o Pipento na ō mai i Kittimo, auā na auina atu fo‘i e Turnus le tupu o Pipento ana avefe‘au e talosaga atu iā Iania mo ia, e fai ma ana avā, auā na vivi‘i atu fo‘i ana tagata uma iā te ia, o le mea lea na ia auina atu ai ana auauna uma iā te ia.
11 Ua o‘o atu auauna a Turnus i Kittimo, ma ua latou talosaga atu iā Iania, ina ia avatu o ia iā Turnus lo latou tupu e fai ma ana avā.
12 ‘Ona fai atu lea o tagata o Kitimi ‘iā te i latou, “Matou te lē mafai ‘ona avatu o ia, auā na finagalo Angea le tupu o Aferika ‘ia ‘ave o ia māna avā a‘o le‘i taunu‘u mai ‘outou, ma ‘ia matou avatu o ia ‘iā te ia, o lea la, matou te lē mafai ‘ona faia lenei mea e faoa ai le teine a Angea ‘ina ‘ia avatu ai o ia ‘iā Turnus.”
13 Auā matou te matuā fefefe iā Angeas ne‘i sau o ia i le taua ma fa‘aumatia i matou, ma e lē mafai fo‘i e Turnus lo outou ali‘i ona lavea‘iina i matou mai lona lima.
14 ‘Ua fa‘alogo fo‘i avefe‘au a Turu i ‘upu uma a le fānauga a Kitimo, ‘ona latou fo‘i atu lea i lo latou ali‘i ma ta‘u atu ‘iā te ia ‘upu uma a le fānauga a Kitimo.
15 ‘Ua ‘auina atu e le fānau a Kitimo se tusi fa‘amanatu ‘iā Angeas, o fa‘apea atu, “Fa‘auta, ‘ua ‘auina atu e Turnus ‘iā Iania e fai māna avā, ma ‘ua fa‘apea ‘ona matou tali atu ‘iā te ia; ‘ua matou fa‘alogo fo‘i ‘ua ia fa‘apotopotoina lana ‘autau uma e ō atu e tau ma oe, ma ‘ua ia fuafua e ui atu i le ala o Sarunia e tau ma lou uso o Lukas, ‘ona sau ai lea o ia e tau ma oe.”
16 Ma sa faalogo Angeas i upu a le fanauga a Kittimo na latou auina atu ia te ia i le faamaumauga, ona tupu ai lea o lona ita ma tulai o ia ma faapotopoto lana autau atoa ma o atu i motu o le sami, i le ala i Sardenia, i lona uso o Lukas le tupu o Sardenia.
17 Ua faalogo Niblos, le atalii o Lukas, ua sau lona tuagane o Angeas, ona alu atu lea o ia e faafetaiai ia te ia ma se autau tele, ma sogi atu ia te ia ma fusi ia te ia, ona fai atu lea o Niblos ia Angeas, A e fesili i lo’u tama pe faapefea lona soifua, pe a ou alu faatasi ma oe e tau ma Turnus, ia e fesili atu ia te ia e fai a’u ma ta’ita’i o lana autau, ona faia lea e Angeas, ma ua sau o ia i lona uso ma ua sau lona uso e faafetaiai ia te ia, ma ua fesili atu ia te ia pe faapefea lona soifua.
18 Ona fesili atu lea o Angeas i lona uso o Lukas po o manuia o ia, ma ia tofia lona atalii o Niblos e fai ma ta‘ita‘i o lana ‘autau, ma sa faia faapea e Lukas, ona tula‘i lea o Angeas ma lona uso o Lukas ma ō atu i Turnus e tau ai, ma sa i ai faatasi ma i la‘ua se ‘autau tele ma se nuu tele.
19 ‘Ua sau o ia i va‘a, ma ‘ua latou o‘o atu i le itūmālō o Asera, ‘ae peita‘i, ‘ua sau Turnus ‘iā te i latou, auā na alu atu o ia i Sarunia, ma ‘ua ia fuafua e fa‘aumatia; ‘ona alu atu lea o ia mai iinā i Angeia e tau ma ia.
20 Na fetaia‘i Angeas ma Lukas lona uso ma Turnus i le vanu o Kanopia, ma sa matuā malosi ma mata‘utia le taua i le va o i la‘ua i lea mea.
21 Ma sa matuā malosi le taua i luga o Lukas le tupu o Sardonia, ma sa pa'ū lana 'autau uma, ma sa pa'ū fo'i Niblos lona atali'i i lea taua.
22 Ona poloa‘i atu lea o lona tuagane o Angeas i ana auauna ma latou faia se pusa maliu auro mo Niblos ma latou tu‘uina o ia i totonu, ma toe tau ai le taua a Angeas faasaga ia Turnus, ma sa sili atu le malosi o Angeas ia te ia, ma sa ia fasiotia o ia, ma sa ia fasiotia lona nuu uma i le mata o le pelu, ma sa taui ma sui Angeas mo le mataupu a Niblos le atalii o lona uso ma le mataupu a le autau a lona uso o Lukas.
23 ‘Ua oti Turano, ‘ona vaivai ai lea o lima o ē na sao mai le taua, ma ‘ua latou sōsōla ‘ese ai i luma o Angeas ma Lukas lona uso.
24 ‘Ua tuliloa i lā‘ua e Angeas ma lona uso o Lukas se‘ia o‘o i le ala tele, o lo‘o i le va o Alefanu ma Roma, ma ‘ua la fasiotia le ‘autau uma a Turusu i le pelu.
25 ‘Ua poloa‘i atu Luka le tupu o Sardonia i ana ‘au‘auna latou te faia se pusa maliu ‘apamemea, ma tu‘u ai le tino o lona atali‘i o Nipelu, ‘ona latou tanu lea o ia i lea mea.
26 Ona latou fausia lea i luga o le ‘olo maualuga i luga o le alatele, ma ua latou faaigoa i lona igoa o Niblos e oo mai i le aso nei, ma ua latou tanumia fo‘i Turnus le tupu o Pipento i lea lava mea faatasi ma Niblos.
27 Faauta foi i luga o le alatele i le va o Alefano ma Roma o loo i ai le tuugamau o Nipela i le tasi itu, a o le tuugamau o Turano i le isi itu, ma o loo i ai se paepae i le va o i la’ua e oo mai i le aso nei.
28 Ina ua tanumia Niblos, ona toe foi atu lea o Lukas lona tamā ma lana autau i lona laueleele o Sadunia, ma Angeas

lona uso o le tupu o Aferika na o atu ma lona nuu i le aai o Pibentu, o le aai lea o Turnus.
29 Ma sa faalogo tagata o Pipentu i lona taʻutaʻua ma sa latou matuā fefefe ia te ia, ma sa latou o atu e faafetaiai ia te ia ma le tagi ma le faatoga, ma sa aioi atu tagata o Pipentu ia Angeas e aua neʻi fasiotia i latou pe faaleagaina lo latou aai; ma sa ia faia faapea, aua o Pipentu i na aso sa taʻua o se tasi o aai o le fanauga a Kittimo; o le mea lea na te leʻi faaleagaina ai le aai.
30A e talu mai lea aso, e ō atu ai ʻau a le tupu o Aferika i Kitima e faoa ma faoa ana mea; a oʻo i le taimi latou te ō ai, e ō faʻatasi ma i latou Sefo le taʻitaʻi o le ʻautau a Angea.
31 Ma ina ua mavae lenei mea, ona liliu atu lea o Angeas ma lana autau ma ua latou oo atu i le aai o Puzimna, ma ua ave ai e Angeas ia Iania le afafine o Uzu e fai ma ana avā ma aumai o ia i lona aai i Aferika.

MATAUPU 61

1 O ona po ia na poloaʻi atu ai Farao le tupu o Aikupito i ona tagata uma e fai se maota malosi mo ia i Aikupito.
2 Ma sa ia poloaʻi atu foʻi i ataliʻi o Iakopo e fesoasoani i tagata Aikupito i le fausiaina, ma sa faia e tagata Aikupito se maota matagofie ma matagofie mo se nofoaga faʻatupu, ma sa nofo ai o ia ma sa ia faʻafouina lana malo ma sa ia pule ma le saogalemu.
3 Ona maliu lea o Sepulona le atalii o Iakopo i lea tausaga, o le tausaga e fitu sefulu ma le lua lea o le ō ifo o le fanauga a Isaraelu i Aikupito, ona maliu lea o Sepulona i le selau ma le sefulufa o ona tausaga, ma ua tuuina o ia i totonu o se pusa maliu ma tuuina atu i lima o lana fanau.
4 Ua oo i le tausaga e fitu sefulu ma le lima, ona maliu ai lea o lona uso o Simeona, e selau ma le luafulu ona tausaga ina ua maliu, ma ua tuuina atu foi o ia i totonu o le pusa maliu ma tuuina atu i ona atalii.
5 O Sefo foʻi le ataliʻi o Elifasa le ataliʻi o Esau, o le taʻitaʻi o le ʻautau a Angea le tupu o Tinehaba, sa ia faʻaʻoleʻole pea i aso uma ʻiā Angea e sauniuni mo le taua e tau ai ma ataliʻi o Iakopo i Aikupito, a ʻua lē loto Angea e fai lenei mea, auā na faʻamatala atu e ana ʻauʻauna ʻiā te ia le malosi uma o ataliʻi o Iakopo, o mea na latou faia ʻiā te i latou i la latou taua ma le fānauga a Esau.
6 O aso ia sa faatosina ai e Sefo ia Angeas i aso uma e tau ma atalii o Iakopo.
7 ʻUa mavae sina taimi, ʻona faʻalogo lea o Angea i ʻupu a Sefo ma ʻua malie ʻiā te ia e tau ma ataliʻi o Iakopo i Aikupito, ma ʻua faʻatulaga e Angea lona nuʻu uma, o se nuʻu e toʻatele e pei o le oneone o le matafaga, ma ʻua ia faia lana tonu e alu i Aikupito e tau ai.
8 Sa i ai i auauna a Angeia se tauleʻaleʻa e sefululima ona tausaga, o Palaamo le ataliʻi o Peoro lona igoa; o le tauleʻaleʻa sa poto tele ma sa malamalama i togafiti faʻataulāitu.
9 ʻOna fai atu lea o Angeia ʻiā Palaamo, "ʻIa e faia togafiti faʻataulāitu mo i matou, ʻina ʻia matou iloa ai po o ai e manumalo i lenei taua o loʻo matou agaʻi atu nei i ai."
10 Ona poloai atu lea o Palaamo ia latou aumai ia te ia le pulu, ma sa ia faia ai le faatusa o kariota ma tagata tiʻetiʻe solofanua e fai ma faatusa o le autau a Angea ma le autau a Aikupito, ma sa ia tuuina i latou i vai ua saunia ma le poto sa ia te ia mo lena faamoemoega, ma sa ia ave i lona lima lala o laau atasi, ma sa ia faaaogaina lona poto, ma sa ia faapipii i latou i luga o le vai, ma sa aliali mai ia te ia i le vai ni faatusa o autau a Angea o loo paʻuʻū i luma o faatusa o tagata Aikupito ma atalii o Iakopo.
11 ʻUa taʻu atu e Palaamo lenei mea ʻiā Angea, ʻona faʻanoanoa ai lea o Angea ma ʻua lē saunia o ia e alu ifo i Aikupito e tau ai, a ʻua nofo pea o ia i lona ʻaʻai.
12 ʻUa iloa e Sefo le ataliʻi o Elifasa ʻua lē toe fia alu atu Angea e tau ma Aikupito, ʻona sola ai lea o Sefo mai ia Angea mai Aferika, ma ʻua alu atu o ia ma ʻua oʻo atu i Kitimi.
13 ʻOna talia lea o ia e tagata uma o Kitimi ma le mamalu tele, ma ʻua latou totogia o ia e tau i a latou taua i aso uma, ma ʻua matuā mauʻoa lava Sefo i na aso, ma ʻua salalau pea ʻau a le tupu o Aferika i na aso, ma ʻua faʻapotopoto le fānau a Kitimi ma ō atu i le Mauga o Kupetisia ʻona o ʻau a Angea le tupu o Aferika, o ē na osofaʻi mai ʻiā te i latou.
14 O le tasi aso na leiloa ai e Sefo se tamaʻi povi fafine, ʻona alu lea o ia e saʻili i ai, ʻua faʻalogoina ai lona tagi i le mauga.
15 Ona alu atu lea o Sefo ma vaai atu, faauta, o loo i ai se ana tele i le pito i lalo o le mauga, sa i ai foi se maa tele i le gutu o le ana, ona vaeluaina lea e Sefo le maa, ona ulufale lea o ia i le ana, ma vaai atu, faauta, o loo 'ai e se manu tele le povi; mai le ogatotonu i luga e pei o se tagata, a o le ogatotonu i lalo e pei o se manu; ona tulai atu lea o Sefo e tau ma le manu ma fasioti i ai i ana pelu.
16 Ua faalogo i lenei mea tagata o Kitimo, ona latou matuā olioli ai lea, ma faapea ane, Se a se mea tatou te faia i lenei tagata ua fasiotia lenei manu ma ua ʻaina a tatou lafu?
17 Sa potopoto uma i latou e faʻapaʻiaina se aso e tasi i le tausaga mo ia, ma sa latou faʻaigoaina o Sefo i lona igoa, ma sa latou avatu foʻi ʻiā te ia taulaga i meainu i lea tausaga ma lea tausaga i lea aso, sa latou avatu foʻi ʻiā te ia taulaga.
18 O le taimi lea na maʻi ai Iania le afafine o Uzu, le avā a le tupu o Angeas, ma sa matuā mafatia Angeas ma ana aliʻi i lona maʻi, ma sa fai atu Angeas i ona tagata popoto, "Se a se mea ou te faia iā Iania ma e faʻapefea ona ou faʻamaloloina o ia mai lona maʻi?" Ona fai atu lea o ona tagata popoto iā te ia, "Auā e lē pei le ea o lo tatou atunuʻu o le ea o le nuʻu o Kitimo, e lē pei foʻi lo tatou vai o latou vai, o le mea lea ua maʻi ai le masiofo."
19 Auā na mafua ai ona maʻi o ia ona o le fesuiaʻiga o le ea ma le vai, ma ona foʻi, auā na o le vai na sau mai Purema na inuina e ona tuaʻā i alalaupapa na ia inuina i lona nuʻu.
20 Ona poloaʻi atu lea o Angeas i ana auauna, ma latou aumaia iā te ia i totonu o ipu o vai o Purma e ana i Kittimo, ma latou fuaina na vai i vai uma o le laueleele o Aferika, ma latou iloa ai o na vai e mama atu nai lo vai o Aferika.
21 Ma sa iloa e Angeas lenei mea, ona ia poloaʻi atu lea i ana aliʻi uma e faapotopoto le ʻau tufuga maʻa e faitau afe ma sefulu afe, ma sa latou tufuga maʻa e le mafaitaulia, ma sa o mai le ʻau fau fale ma sa latou fausia se alalaupapa malosi tele, ma sa latou aveina le vaipuna mai le laueleele o Kittim i Aferika, ma o na vai sa mo Iania le masiofo ma ana popolega uma, e inu ai ma tao ai, e fufulu ai ma taele ai, ma e faʻasūsū ai foʻi i fatu uma e mafai ona maua mai ai meaʻai, ma fua uma o le eleele.
22 ʻUa poloaʻi atu le tupu ʻia latou ʻaumai ni vaʻa tetele mai le ʻeleʻele o Kitimo, ma ʻua latou ʻaumai foʻi ni maʻa e

fau ai, ‘ona fausia lea e le ‘au fau fale o maota mo Iania le masiofo, ‘ona fa‘amālōlōina ai lea o le masiofo i lona ma‘i.
23 Ma i le amataga o le tausaga, sa faaauau pea ona o mai fitafita a Aferika i le nuu o Kittimo e faoa mea e pei ona masani ai, ma sa faalogo Sefo le atalii o Elifasa i la latou tala, ma sa ia poloai atu e uiga ia te i latou ma sa ia tau ma i latou, ma sa latou sosola ese mai ona luma, ma sa ia laveaiina le nuu o Kittimo mai ia te i latou.
24 ‘Ua va‘aia e le fānauga a Kitimo le toa o Sefo, ‘ona lototetele ai lea o le fānauga a Kitimo ma ‘ua latou tofia Sefo e fai ma tupu ‘iā te i latou, ‘ona ‘avea ai lea o ia ma tupu ‘iā te i latou; a o pule o ia, ‘ua latou ō atu e fa‘ato‘ilaloina le fānauga a Tupalu, ‘atoa ma motu uma o lo‘o siomia ai.
25 Ona alu atu lea o lo latou tupu o Sefo e ta‘ita‘ia i latou ma tau ma Tupalu ma motu, ma latou faato‘ilaloina i latou; ina ua latou toe fo‘i mai le taua, ona latou faafouina lea o lana malo mo ia, ma ua latou fausia mo ia se maota tele e fai ma ona maota ma lona nofoaiga, ma ua latou fausia fo‘i se nofoāli‘i tele mo ia, ma ua pule Sefo i le laueleele uma o Kittimo ma le laueleele o Italia mo le limasefulu tausaga.

MATAUPU 62

1 O le tausaga lava lea, o le tausaga e fitugafulu ma le iva o le ō ifo o le fanauga a Isaraelu i Aikupito, na oti ai Reupena le atalii o Iakopo i le nuu o Aikupito; e selau ma le luafulu ma le lima tausaga o Reupena ina ua oti o ia, na latou tuuina o ia i totonu o le pusa maliu, ma tuuina atu o ia i lima o ona atalii.
2 Ua oo i le tausaga e valu sefulu ona maliu ai lea o lona uso o Tanu; e selau luafulu ona tausaga ina ua maliu o ia; ua tuuina foi o ia i totonu o le pusa maliu ma tuuina atu i ona atalii.
3 O le tausaga lava lea na maliu ai Kusama le tupu o Etoma, ona pule lea o Hatata le atalii o Petata i tausaga e tolusefulu ma le lima; o le tausaga e valusefulu ma le tasi na maliu ai Isakara le atalii o Iakopo i Aikupito; e selau ma le luafulu ma le lua tausaga o Isakara ina ua maliu o ia, ma ua tuuina o ia i totonu o se pusa maliu i Aikupito, ma ua tuuina atu i lima o ona atalii.
4 Ua maliu lona uso o Asera i le tausaga e valu sefulu lua, e selau lua sefulu tolu ona tausaga ina ua maliu, ma ua tuuina o ia i totonu o se pusa maliu i Aikupito, ma ua tuuina atu i ona atalii.
5 Ua maliu Kato i le tausaga e valu sefulu ma le tolu, e selau lua sefulu ma le lima ona tausaga ina ua maliu, ma ua tuuina o ia i totonu o se pusa maliu i Aikupito, ma ua tuuina atu i lima o ona atalii.
6 Ua oo i le tausaga e valu sefulu ma le fa, o le tausaga e lima sefulu lea o le nofoaiga a Hatata, le atalii o Petata, le tupu o Etoma, ona faapotopoto ai lea e Hatata o le fanauga uma a Esau, ua ia faapotopotoina foi lana autau uma, pe tusa ma le fa selau afe o tagata; ua ia aga atu i le nuu o Moapi, ua alu atu foi o ia e tau ma Moapi, ma ua ia fai ma taulaga ia te ia.
7Ua faalogo le fanauga a Moapi i lenei mea, ona latou matuā fefefe ai lea; ua latou auina atu se tasi i le fanauga a Mitiana e fesoasoani ia i latou i le taua ma Hatata le atalii o Petata, le tupu o Etoma.
8. ‘Ua o‘o atu Hatata i le nu‘u o Moapi, ‘ona ō atu lea o Moapi ‘atoa ma le fānauga a Mitiana e fa‘afetaia‘i ‘iā te ia; ‘ua latou tofia fo‘i i latou e tau ma ia i le nu‘u o Moapi.
9. ‘Ua tau fo‘i Hatata ma Moapi; ‘ona pa‘u‘ū ai lea o le to‘atele o tagata na fasiotia o le fānauga a Moapi ma le fānauga a Mitiana, e tusa ma le lua selau afe o tagata.
10 Ua matuā tele lava le taua i Moapi; ua iloa e le fanauga a Moapi ua matuā tele le taua i o latou luga, ona latou faavaivai ai lea o latou lima ma liliu ese o latou tua, ma tuua le fanauga a Mitiana e faaauau le taua.
11 E le‘i iloa e le fanauga a Mitiana le fuafuaga a Moapi, a ua latou faamalosia i latou lava i le taua ma tau ma Hatata ma lana ‘autau uma, ma ua faatoilaloina Mitiana uma i ona luma.
12 ‘Ua fasia fo‘i e Hatata Mitiana uma i le fasiga tele; ‘ua na fasiotia i latou i le pelu; ‘ua lē fa‘atoeina e ia se tasi o ē na ō mai e fesoasoani ‘iā Moapi.
13 ‘Ua oti le fānauga uma a Mitiana i le taua, ma ‘ua sao le fānauga a Moapi, ‘ona faia lea e Hatata o Moapi uma ‘iā te ia i lea lava aso, ‘ua latou i lalo o lana pule, ‘ua latou avatu fo‘i lafoga i tausaga ta‘itasi e pei ‘ona poloa‘iina, ‘ona toe fo‘i lea o Hatata i lona nu‘u.
14 A o le amataga o le tausaga, ina ua faalogo isi o Mitiana sa i le nuu ua maliliu o latou uso uma i le taua ma Hatata ona o Moapi, auā ua liliu ese le fanauga a Moapi mai le taua ma tuua Mitiana e tau, ona filifili lea o alii e toalima o Mitiana faatasi ma isi o latou uso sa totoe i lo latou nuu, e tau ma Moapi e taui ma sui le mataupu a o latou uso.
15 ‘Ona ‘a‘auina atu lea e le fānauga a Mitiana o latou uso uma o tagata i sasa‘e, ‘atoa ma o latou uso uma; ‘ua ō mai le fānauga uma a Kitura e fesoasoani ‘iā Mitiana e tau ma Moapi.
16 Ua faalogo le fanauga a Moapi i lenei mea, ona latou matuā fefefe ai lea auā ua faapotopoto faatasi le fanauga uma a sasa‘e e tau ma i latou; ona auina atu lea e le fanauga a Moapi se faamanatuga i le nuu o Etoma ia Hatata le atalii o Petata, ua faapea atu,
17 O lenei, sau ia ‘iā te i matou ma fesoasoani mai ‘iā te i matou, ‘ona matou fasia lea o Mitiana, auā ‘ua latou fa‘apotopoto uma ma ‘ua latou ō mai e tau ma i matou fa‘atasi ma o latou uso uma, o le fānauga a sasa‘e, e tau ma i latou, e taui ma sui le mataupu a Mitiana na fasia i le taua.
18‘Ona alu atu lea o Hatata le atali‘i o Petata, le tupu o Etoma, ma lana ‘au uma, ‘ua ō atu i le nu‘u o Moapi e tau ma Mitiana; ‘ua tau fo‘i Mitiana ma tagata mai sasa‘e ma Moapi i le nu‘u o Moapi; ‘ona matuā tele ai lea o le taua i le va o i latou.
19. ‘Ona fasiotia lea e Hatata o le fānauga uma a Mitiana ma le nu‘u i sasa‘e i le pelu; ‘ona lavea‘iina lea e Hatata o Moapi i lea aso a‘i lima o Mitiana. O ē na totoe o Mitiana ma le nu‘u i sasa‘e na sōsōla i luma o Hatata ma lana ‘au; ‘ona tuliloa lea o i latou e Hatata i lo latou nu‘u, ma na fasi ‘iā te i latou i le fasiga tele lava; ‘ua pa‘u‘ū fo‘i ē na fasia i le ala.
20 Ua lavea‘iina e Hatata Moapi mai i lima o Mitiana, auā ua fasiotia uma le fanauga a Mitiana i le pelu; ona toe fo‘i lea o Hatata ma toe fo‘i atu i lona nuu.
21 Talu mai lea aso, na ‘ino‘ino ai le fānauga a Mitiana i le fānauga a Moapi, auā na latou fasia i le taua ‘ona o i latou; ma sa i ai le feitaga‘i tele ma le malosi i le va o i latou i aso uma lava.

22 O i latou uma na maua i le ala o le nu'u o Moapi na oti i latou i le pelu a Moapi; o i latou uma na maua i le ala o le nu'u o Moapi na oti i latou i le pelu a Mitiana; sa fa'apea 'ona faia e Mitiana 'iā Moapi, ma Moapi 'iā Mitiana i aso e tele.
23 O ona po ia na maliu ai Iuta le atalii o Iakopo i Aikupito, i le tausaga e valu sefulu ma le ono talu ona alu ifo Iakopo i Aikupito, ma ua selau lua sefulu ma le iva tausaga o Iuta ina ua maliu o ia, ma ua latou faapupulaina o ia ma tuu i totonu o se pusa maliu, ma ua tuuina atu o ia i lima o ona atalii.
24 O le tausaga e valu sefulu ma le iva na maliu ai Nafatali, e selau tolusefulu ma le lua ona tausaga, ma na tuuina o ia i totonu o se pusa maliu ma tuuina atu i lima o ona atalii.
25 'Ua o'o i le tausaga e ivasefulu ma le tasi o le ō ifo o le fānauga a Isaraelu i Aikupito, o le tausaga e tolusefulu lea o le nofoa'iga a Sefo le atali'i o Elifasa, le atali'i o Esau, i le fānauga a Kitimo, na ō mai ai le fānauga a Aferika i le fānauga a Kitimo e faoa a latou mea e pei ona masani ai, a 'ua latou le'i o'o atu 'iā te i latou i nei tausaga e sefulu ma le tolu.
26 'Ua latou o'o atu 'iā te i latou i lea lava tausaga, 'ona alu atu lea o Sefo le atali'i o Elifasa 'iā te i latou ma nisi o ana tagata ma fasia i latou i le matuā leaga; 'ona sola 'ese lea o 'au a Aferika mai luma o Sefo ma 'ua pa'u'ū i ona luma ē na fasia, 'ona tuliloa lea o i latou e Sefo ma ana tagata, ma fasia i latou se'ia latou latalata atu i Aferika.
27 'Ua fa'alogo Angea le tupu o Aferika i le mea na faia e Sefo, 'ona matuā tigā ai lea o ia; 'ua fefe fo'i Angea 'iā Sefo i aso uma lava.

MATAUPU 63

1 I le tausaga e ivasefulu ma le tolu, na maliu ai Levi, le atalii o Iakopo, i Aikupito; e selau tolusefulu ma le fitu tausaga o Levi ina ua maliu o ia, ma sa latou tuuina o ia i totonu o se pusa maliu ma tuuina atu o ia i lima o lana fanau.
2 Ua mavae le maliu o Levi, ina ua iloa e Aikupito uma ua oti atalii o Iakopo, o uso o Iosefa, ona amata lea ona faasauā Aikupito uma i atalii o Iakopo, ma faaita o latou olaga mai lea aso e oo lava i le aso na latou o ese ai mai Aikupito, ma ua latou faoa mai o latou lima togāvine ma fanua uma na tuuina atu e Iosefa ia te i latou, atoa ma fale matagofie uma na nonofo ai le fanauga a Isaraelu, atoa ma mea uma o Aikupito, na faoa e Aikupito uma mai atalii o Iakopo i na aso.
3 O le lima o Aikupito uma lava sa sili atu ona mamafa i le fanauga a Isaraelu i ia ona po; ma sa sauāina Isaraelu e tagata Aikupito, ua oo ina fiu le fanauga a Isaraelu i o latou olaga ona o tagata Aikupito.
4 Ua oo i na aso, i le tausaga e selau ma le lua talu ona ō ifo Isaraelu i Aikupito, na maliu ai Farao le tupu o Aikupito, ona pule lea o Melola lona atalii e sui iā te ia; ua oti fo'i i na aso toa uma o Aikupito, atoa ma le tupulaga uma na iloa Iosefa ma ona uso.
5. 'Ona tula'i mai lea o le isi tupulaga e sui i latou, o ē na lē iloa atali'i o Iakopo ma mea lelei uma na latou faia 'iā te i latou, 'atoa ma lo latou malosi uma i Aikupito.
6 O le mea lea na amata ai e Aikupito uma ona fa'a'ono'ono i olaga o atali'i o Iakopo, ma fa'atigāina i latou i galuega mamafa uma, auā latou te le'i iloa o latou tamā na lavea'iina i latou i aso o le oge.
7 Ma o le afioga fo'i lea a le Ali'i, mo le fanauga a Isaraelu, e aogā 'iā i latou i o latou aso e gata ai, 'ina 'ia iloa e le fanauga uma a Isaraelu le Ali'i lo latou Atua.
8 ma 'ia iloa ai fa'ailoga ma vāvega tetele na faia e le ALI'I i Aikupito 'ona o lona nu'u o Isaraelu, 'ina 'ia matata'u le fānauga a Isaraelu i le ALI'I le Atua o latou tamā, ma 'ia latou savavali i ona ala uma, o i latou 'atoa ma a latou fānau e mulimuli mai 'iā te i latou i aso uma lava.
9 E luafulu tausaga o Melola ina ua amata ona pule o ia; e iva sefulu ma le fa tausaga na pule ai o ia, 'ona faaigoa lea o ia e Aikupito uma 'iā Farao i le igoa o lona tamā, e pei 'ona masani ai i latou i tupu uma na pule 'iā i latou i Aikupito.
10 O le taimi lea na ō atu ai 'au uma a Angea le tupu o Aferika e salalau solo i le nu'u o Kittimo e faoa a latou mea e pei ona masani ai.
11 Ua faalogo Sefo le atalii o Elifasa le atalii o Esau i la latou tala, ona alu atu lea o ia faatasi ma lana 'autau e faafetaiai ia te i latou, ma tau ai ma i latou i le ala.
12 'Ona fasi lea e Sefo le 'au a le tupu o Aferika i le pelu, e leai se tasi na totoe, e leai fo'i se tasi na toe fo'i i lona ali'i i Aferika.
13 'Ua fa'alogo Angea i le mea na faia e Sefo le atali'i o Elifasa i ana 'au uma, 'ua ia fa'aumatia i latou, 'ona fa'apotopoto lea e Angea ana 'au uma, o tagata uma o le nu'u o Aferika, o le nu'u e to'atele e pei o le oneone i le matafaga.
14 Ona auina atu lea e Angea le fe'au iā Lukas lona uso, ua faapea atu, Sau ia te a'u ma au tagata uma ma fesoasoani mai ia te a'u e fasia Sefo ma le fanauga uma a Kitimi o ē na fa'aumatia a'u tagata, ona sau lea o Lukas ma lana 'autau uma, o se 'autau tele lava, e fesoasoani iā Angea lona uso e tau ma Sefo ma le fanauga a Kitimi.
15 Ua faalogo Sefo ma le fanauga a Kitimi i lenei mea, ona matuā fefefe ai lea o i latou, ua ootia o latou loto i le fefe tele.
16. 'Ua 'auina atu fo'i e Sefo se tusi i le nu'u o Etoma 'iā Hatata le atali'i o Petata le tupu o Etoma, 'atoa ma le fānauga uma a Esau, 'ua fa'apea atu,
17 Ua ou faalogo o loo sau Angeas le tupu o Aferika ia i matou ma lona uso e tau ma i matou, ma ua matou matuā fefefe ia te ia, auā e matuā tele lava lana autau, aemaise lava o loo sau o ia e faasaga mai ia i matou ma lona uso ma lana autau faapena foi.
18 O lenei, sau ia fa'atasi ma a'u ma fesoasoani mai 'iā te a'u, 'ona tatou tau fa'atasi lea ma Angeas ma lona uso o Lukaso, 'ona e fa'aolaina lea o i matou ai o latou lima; 'ae a leai, 'ia 'outou iloa o le a matou oti uma lava.
19 Ona auina atu lea e le fanauga a Esau se tusi i le fanauga a Kitimo ma Sefo lo latou tupu, ua faapea atu, E le mafai ona tatou tau ma Angeasa ma lona nuu auā ua i ai se feagaiga o le filemu i le va o i tatou i nei tausaga e tele, talu mai aso o Pela le tupu muamua, ma talu mai aso o Iosefa le atalii o Iakopo le tupu o Aikupito, o lē na tatou tau ma ia i le isi itu o Ioritana ina ua ia tanuina lona tamā.
20 'Ua fa'alogo Sefo i 'upu a ona uso o le fānauga a Esau, 'ona te'a 'ese ai lea o ia 'iā te i latou, 'ua matuā fefe lava Sefo 'iā Angeia.

21 Ma ‘ua fa‘atulaga e Angeas ma Lukas lona uso a la ‘autau uma, e tusa ma le valu selau afe tagata, e tau ma le fānauga a Kittimo.

22 ‘Ona fai atu lea o le fānauga uma a Kitimo ‘iā Sefo, "‘Ia e tatalo mo i matou i le Atua o ou tamā, atonu e mafai ‘ona ia fa‘aolaina i matou a‘i lima o Angeia ma lana ‘autau, auā ‘ua matou fa‘alogo o ia o le Atua silisili ‘ese ma e fa‘aolaina e ia i latou uma o ē fa‘atuatua ‘iā te ia."

23 Ua faalogo Sefo i a latou upu, ona saili atu lea o Sefo i le Alii, ua fetalai atu,

24 0 Le ALI‘I e, le Atua o Aperaamo ma Isaako o‘u tamā, ‘ua ‘ou iloa i le aso nei o oe o le Atua moni, a o atua uma o nu‘u e fa‘atauva‘a ma lē aogā.

25 Ia e manatua mai iā te a‘u i le aso nei lau feagaiga ma Aperaamo lo tatou tamā, lea na tau mai e o tatou tamā iā i tatou, ma ia e agalelei mai iā te a‘u i le aso nei ona o Aperaamo ma Isaako o tatou tamā, ma ia e faaola iā te a‘u ma le fanauga a Kitimo mai le lima o le tupu o Aferika o lē o loo sau e tau ma i tatou.

26 ‘Ua fa‘afofoga mai le ALI‘I i le leo o Sefo, ma ‘ua silasila mai ‘iā te ia ‘ona o Aperaamo ma Isaako; ‘ua lavea‘iina fo‘i e le ALI‘I ia Sefo ma le fānauga a Kitimo mai lima o Angeia ma lona nu‘u.

27 ‘Ona tau lea o Sefo ma Angea le tupu o Aferika ma lona nu‘u uma i lea lava aso; ‘ona tu‘uina atu lea e le Ali‘i le nu‘u uma o Angea i lima o le fānauga a Kitima.

28 Ma sa matuā malosi le taua i luga o Angea, ma sa fasiotia e Sefo tagata uma o Angea ma Lukas lona uso i le pelu; ma sa fasiotia i latou e oo i le afiafi o lea lava aso pe tusa ma le fa selau afe tagata.

29 ‘Ua iloa e Angeas ‘ua fa‘aumatia ana tagata uma, ‘ona ia ‘auina atu lea o se tusi i tagata uma o Aferika ‘ia latou ō mai ‘iā te ia, e fesoasoani ‘iā te ia i le taua, ma ‘ua ia tusia i le tusi, o fa‘apea atu, "O i latou uma o lo‘o maua i Aferika, ‘ia latou ō mai ‘iā te a‘u e āfua mai i le sefulu o latou tausaga ma ē matutua atu; ‘ia latou ō mai ‘iā te a‘u, ‘ae ‘āfai e lē sau o ia, o le a oti o ia, o ana mea uma, ‘atoa ma lona ‘āiga uma, o le a ‘ave e le tupu."

30 Ma o isi uma o tagata o Aferika sa matuā fefefe i upu a Angeas, ma sa ō ese atu mai le aai e tusa ma le tolu selau afe o tane ma tamaiti, e mai le sefulu tausaga ma luga atu, ma sa latou ō atu i Angeas.

31 ‘Ua mavae aso e sefulu, ‘ona toe fa‘aauau lea e Angea le taua ma Sefo ma le fānauga a Kitimi, ma sa matuā tele ma malosi le taua i le va o i latou.

32. ‘Ua ‘auina atu fo‘i e Sefo le to‘atele o ē na manunu‘a i lona lima, e tusa ma le lua afe tagata, ma ‘ua pa‘ū Sosifata le ta‘ita‘i o le ‘autau a Angea i lea taua.

33 ‘Ua pa‘ū Sosifata, ‘ona liliu atu lea o ‘au a Aferika e sola, ‘ona latou sola lea, ma sa i ai fa‘atasi ma i latou Angeas ma Lukas lona uso.

34 ‘Ua tuliloa i latou e Sefo ma le fānauga a Kitimo, ma ‘ua latou fasia pea i latou i le ala, e tusa ma le lua selau tagata; ‘ua latou tuliloa fo‘i ‘iā Aseturupa le atali‘i o Angea, o lē na sola fa‘atasi ma lona tamā, ma ‘ua latou fasia fo‘i le to‘aluafulu o ana tagata i le ala; ‘ona sola lea o Aseturupa mai le fānauga a Kitimo, ‘ua latou le fasiotia o ia.

35 ‘Ona sosola lea o Angeia ma Lukas lona uso fa‘atasi ma isi o latou tagata, ‘ua la sosola ‘ese ma ō atu i Aferika ma le mata‘u ma le atuatuvale, ma sa fefe Angeia i aso uma ne‘i alu atu Sefo le atali‘i o Elifasa e tau ma ia.

MATAUPU 64

1 Sa i ai Palaamo le atali‘i o Peoro fa‘atasi ma Angea i le taua i lea taimi, ‘ua iloa e ia ‘ua manumalo Sefo ‘iā Angea, ‘ona sola ai lea o ia mai iina ma ‘ua o‘o atu i Kitima.

2 ‘Ona talia lea o ia e Sefo ma le fānauga a Kitimi ma le mamalu tele, auā na iloa e Sefo le poto o Palaamo, ma ‘ua avatu e Sefo ‘iā Palaamo ni meaalofa se tele ma ‘ua nofo ai o ia ma ia.

3 Ua toe fo‘i mai Sefo mai le taua, ona ia poloa‘i atu lea ia faitauina le fanauga uma a Kitimi o ē na ō atu faatasi ma ia i le taua, ma faauta, e leai se tasi na misia.

4 ‘Ua fiafia Sefo i lenei mea, ma ‘ua toe fa‘afouina lona mālō, ma ‘ua saunia ai se tausamiga mo ona tagata uma.

5 A ‘ua lē manatua e Sefo le ALI‘I, ‘ua lē mafaufau fo‘i o le ALI‘I na fesoasoani ‘iā te ia i le taua, ma na ia lavea‘iina o ia ma lona nu‘u a‘i le lima o le tupu o Aferika, a ‘ua savali pea o ia i ala o le fānauga a Kitimo ma le fānauga a Esau e amioleaga, e ‘au‘auna i isi atua na a‘oa‘oina ai o ia e ona uso o le fānauga a Esau; o le mea lea ‘ua fa‘apea ai, "E tupu mai le amioleaga mai ē amioleaga."

6‘Ua pule fo‘i Sefo i le fānauga uma a Kitima ma le saogalemu, a ‘ua lē iloa e ia le Ali‘i o lē na lavea‘iina o ia ma lona nu‘u uma mai le lima o le tupu o Aferika; e le‘i toe ō mai ‘au a Aferika i Kitima e faoa a latou mea e pei ona masani ai, auā ‘ua latou iloa le mana o Sefo o lē na fasia i latou uma i le pelu; o lea sa fefe ai Angea ‘iā Sefo le atali‘i o Elifasa, ‘atoa ma le fānauga a Kitima i aso uma lava.

7 O le taimi lea ua toe fo‘i mai ai Sefo mai le taua, ma ua iloa e Sefo lona manumalo i tagata uma o Aferika ma ua ia fasiotia i latou i le taua i le pelu, ona fautua lea o Sefo faatasi ma le fanauga a Kitimo, e ō atu i Aikupito e tau ma atalii o Iakopo ma Farao le tupu o Aikupito.

8 Auā na fa‘alogo Sefo ua oti ali‘i malolosi o Aikupito ma ua oti fo‘i Iosefa ma ona uso o atali‘i o Iakopo, ‘ua nonofo fo‘i a latou fānau uma o le fānauga a Isaraelu i Aikupito.

9Ua mafaufau Sefo e alu e tau ma i latou atoa ma Aikupito uma, e taui ma sui ona uso o le fanauga a Esau, o e na fasiotia e Iosefa ma ona uso ma Aikupito uma i le nuu o Kanana, ina ua latou o ae e tanu Iakopo i Heperona.

10. ‘Ona ‘a‘auina atu lea e Sefo o savali ‘iā Hatata le atali‘i o Petata, le tupu o Etoma, ‘atoa ma ona uso uma o le fānauga a Esau, ‘ua fa‘apea atu,

11 E te le‘i fai mai ea e te lē tau ma le tupu o Aferika auā o ia o se tasi o lau feagaiga? Faauta, na ou tau ma ia ma na ou fasia o ia atoa ma lona nuu uma.

12 O lenei, ua ou filifili e tau ma Aikupito ma le fanauga a Iakopo o loo i ai, ma ou te taui atu ia i latou ona o le mea na faia e Iosefa, ma ona uso ma ona tuaa ia i tatou i le nuu o Kanana, ina ua latou o ae e tanu lo latou tamā i Heperona.

13 O lenei, afai tou te loto malie e ō mai iā te a‘u e fesoasoani mai iā te a‘u i le taua faasaga iā i latou ma Aikupito, ona tatou taui atu lea mo le mataupu a o tatou uso.

14 Ua faalogo le fanauga a Esau i upu a Sefo, ona faapotopoto lea o le fanauga a Esau, o se nuu tele lava, ma ua latou o atu e fesoasoani ia Sefo ma le fanauga a Kittimo i le taua.

15 Ona auina atu lea e Sefo le feau i tagata uma o sasa‘e ma le fanauga uma a Isamaeli ma upu faapenei, ona latou

faapotopoto ai lea ma o mai e fesoasoani ia Sefo ma le fanauga a Kitimo i le taua ma Aikupito.
16 Ona ō atu lea o tupu uma nei, o le tupu o Etoma ma le fanauga a sasa‘e, o le fanauga uma a Isamaeli, ma Sepo le tupu o Kitimo, ma latou faapotopoto a latou ‘autau uma i Heperona.
17 Sa matuā mamafa lava le toagalauapi, e tusa ma le tolu aso o le malaga, o se nuu e toatele e pei o le oneone i le matafaga e le mafaitaulia.
18. ‘Ona ō ifo lea o ia tupu uma ma a latou ‘autau, ma ō atu i le taua e tau ma Aikupito uma, ‘ua latou tolauapi fa‘atasi i le vanu o Patoro.
19 Ua faalogo Aikupito uma i le tala e uiga i la latou taua, ona faapotopoto faatasi ai lea o i latou lava, o tagata uma o le nuu o Aikupito, ma aai uma o Aikupito, e tusa ma le tolu selau afe tagata.
20. ‘Ua ‘auina atu fo‘i e tagata Aikupito le ‘au a Isaraelu sa i le nu‘u o Kosena i ia ona po, ‘ina ‘ia latou ō atu e tau ma ia tupu.
21 Ua faapotopoto tagata Isaraelu e tusa ma le selau lima sefulu tagata, ma ua latou ō atu i le taua e fesoasoani i tagata Aikupito.
22 Ona ō atu lea o tagata Isaraelu ma Aikupito, e tusa ma le tolu selau afe tagata ma le selau limasefulu tagata, ma ua latou ō atu e tau ma nei tupu, ma ua latou tūtū i latou lava mai tua atu o le laueleele o Kosena e feagai ma Patoro.
23. ‘Ua lē talitonu Aikupito ‘iā Isaraelu e ō fa‘atasi ma i latou i a latou ‘olo i le tau‘a; auā ‘ua fa‘apea ane Aikupito uma, “Atonu e tu‘uina atu i tatou e le fānauga a Isaraelu i lima o le fānauga a Esau ma Isamaeli, auā o o latou uso i latou.”
24 Ona fai atu lea o Aikupito uma i le fanauga a Isaraelu, “Inā nonofo ia outou iinei i o outou tulaga, matou te ō atu e tau ma le fanauga a Esau ma Isamaeli, afai e manumalo mai nei tupu iā i matou, ona outou ō mai lea e tau ma i latou ma fesoasoani mai iā i matou.” Ona faapea lea ona faia e le fanauga a Isaraelu.
25. ‘Ua tolauapi fa‘atasi fo‘i Sefo le atali‘i o Elifasa le atali‘i o Esau le tupu o Kitima, ma Hatata le atali‘i o Petata le tupu o Etoma, ma a latou ‘au uma, ma le ‘au uma o sasa‘e, ‘atoa ma le fānauga a Isamaeli, o le nu‘u e to‘atele e pei o le oneone, i le vanu o Patoro e feagai ma Takapanake.
26 Sa i ai Palaamo le atalii o Peoro le Suria i le toagalauapi o Sefo, auā na sau o ia faatasi ma le fanauga a Kitimo i le taua, ma o Palaamo o se tagata mamalu tele i le vaai a Sefo ma ana tagata.
27Ona fai atu lea o Sefo ia Palaamo, Ia e faia ni valovaloga mo i matou, ina ia matou iloa ai po o ai e manumalo i le taua, o i matou po o Aikupito.
28 Ona tula‘i lea o Palaamo ma faataitai le togafiti faataulāitu, ua poto foi o ia i le iloa o lea mea, a ua fenumiai o ia ma ua faaleagaina le galuega i lona lima.
29 ‘Ua toe taumafai fo‘i o ia, a ‘ua lē manuia, ‘ona fa‘anoanoa lea o Palaamo, ‘ua tu‘ua e ia, ‘ua lē fa‘auma fo‘i, auā o le mea lea mai le ALI‘I, ‘ina ‘ia pa‘ū ai Sefo ma lona nu‘u i lima o le fānauga a Isaraelu, o ē na fa‘atuatua i le ALI‘I, le Atua o latou tamā, i la latou taua.
30. ‘Ua sauni Sefo ma Hatata mo le tau‘a, ‘ona ō atu lea o Aikupito uma e tau ma i latou, e tusa ma le tolu selau afe tagata, ‘ae leai se tagata Isaraelu na ‘iā te i latou.
31 Sa tau tagata Aikupito uma ma nei tupu i luma o Patoro ma Takapane, ma sa matuā faigata le taua ma tagata Aikupito.
32 Ma sa sili atu le malosi o tupu nai lo Aikupito i lea taua, ma e tusa ma le selau valu sefulu tagata Aikupito na fasiotia i lea aso, ma e tusa ma le tolusefulu tagata o le autau a tupu, ma sa sosola ese tagata uma o Aikupito mai luma o tupu, o lea na tuliloa ai e le fanauga a Esau ma Isamaeli tagata Aikupito, ma faaauau pea ona fasi ia i latou seia oo i le mea sa i ai le toagalauapi o le fanauga a Isaraelu.
33. ‘Ona ‘alalaga lea o Aikupito uma i le fānauga a Isaraelu, ‘ua fa‘apea atu, "‘Ia e fa‘avave mai ‘iā te i matou ma fesoasoani mai ‘iā te i matou ma fa‘aola ‘iā te i matou mai le lima o Esau, o Isamaeli ma le fānauga a Kitimo.”
34. ‘Ona taufetuli lea o le to‘aselau ma le to‘alimagafulu o le fānauga a Isaraelu mai o latou nofoaga i le toagalauapi a ia tupu, ma ‘ua ‘alalaga atu le fānauga a Isaraelu i le ALI‘I lo latou Atua e fa‘aolaina i latou.
35. ‘Ua fa‘afofoga mai le ALI‘I ‘iā Isaraelu, ‘ona tu‘uina atu lea e le ALI‘I o ali‘i uma o tupu i o latou lima; ‘ua tau le fānauga a Isaraelu ma nei tupu, ‘ua fasia fo‘i e le fānauga a Isaraelu o tagata o le tupu e tusa ma le fa afe.
36. ‘Ona fa‘atupuina lea e le ALI‘I le atuatuvale tele i le toagalauapi o tupu; ‘ua matuā matata‘u fo‘i le fānauga a Isaraelu ‘iā te i latou.
37 ‘Ona sola ‘ese lea o ‘autau uma a tupu i luma o le fānauga a Isaraelu, ma ‘ua tuliloa pea i latou e le fānauga a Isaraelu ma fasia i latou se‘ia o‘o atu i tuā‘oi o le nu‘u o Kusa.
38. ‘Ua fasia fo‘i e le fānauga a Isaraelu nisi o i latou i le ala e to‘alua afe tagata, ‘ae leai se to‘atasi o le fānauga a Isaraelu na pa‘ū.
39. ‘Ua iloa e Aikupito ‘ua tau le fānauga a Isaraelu ma ni nai tagata e to‘aitiiti fa‘atasi ma tupu, ma ‘ua matuā tele lava le taua ‘iā te i latou.
40Sa matuā fefefe lava Aikupito uma i o latou ola ona o le taua tele; ua sosola ese Aikupito uma, ua ta‘itasi ma lafi i le ‘autau a le ‘au, ua latou lafi i le ala, ma ua latou tu‘ua Isaraelu e tau.
41. ‘Ua fasia fo‘i e le fānauga a Isaraelu ‘au‘auna a le tupu i se fasiga tele, ‘ona latou toe fo‘i atu lea ‘iā te i latou ‘ina ‘ua uma ‘ona latou tulia i latou i le tuā‘oi o le nu‘u o Kusa.
42. ‘Ua iloa fo‘i e Isaraelu uma le mea na faia e tagata Aikupito ‘iā te i latou, ‘ua latou sōsōla ‘iā te i latou i le taua, ‘ua tu‘ua na o i latou e tau.
43. ‘Ona fai togafiti lea e le fānauga a Isaraelu, ‘ua fo‘i mai le fānauga a Isaraelu mai le taua, ‘ona latou maua lea o nisi tagata Aikupito i le ala, ‘ona latou fasiotia lea o i latou i lea mea.
44 A o latou fasiotia i la‘ua, sa latou fai atu ia te i la‘ua nei upu:
45 Aiseā ua outou ō ese ai mai iā i matou ma tu‘ua i matou, o ni nai tagata, e tau ma nei tupu o ē sa i ai lo latou nuu tele e fasia i matou, ina ia mafai ai ona outou lavea‘iina o outou lava agaga?
46. ‘Ua fetautalatala‘i le fānauga a Isaraelu i nisi o ē na fetaia‘i ma le fānauga a Isaraelu i le ala, ‘ua fa‘apea ane, “Fasi, fasi, auā o ia o le Isamaelita, po o le Etoma, po o le fānauga a Kitimo.” ‘Ona latou tutū lea i ona luga ma fasioti ‘iā te ia, ‘ona latou iloa ai lea o ia o le Aikupito.

47. ‘Ua faia e le fānauga a Isaraelu ia mea ma le togafiti fa‘a‘ole‘ole ‘iā Aikupito, auā na latou tu‘ua i latou i le taua ma ‘ua latou sōsōla ‘ese ‘iā te i latou.
48. ‘Ua fasia fo‘i e le fānauga a Isaraelu tagata Aikupito i le ala i lea lava ala, pe tusa ma le lua selau tagata.
49. ‘Ua iloa e tagata Aikupito uma le mea leaga na faia e le fānauga a Isaraelu ‘iā te i latou; ‘ona matuā fefefe ai lea o Aikupito uma ‘ona o le fānauga a Isaraelu, auā ‘ua latou iloa lo latou malosi tele, ma ‘ua leai se tasi o i latou na pa‘ū.
50 Ona toe fo‘i atu lea o le fanauga uma a Isaraelu ma le olioli i la latou ala i Kosena, a o le vaega totoe o Aikupito ua toe fo‘i atu i latou ta‘itasi i lona nu‘u.

MATAUPU 65

1 ‘Ua mavae ia mea, ‘ona fa‘apotopotoina ai lea o faipule uma a Farao le tupu o Aikupito, ‘atoa ma toeaina uma o Aikupito, ‘ua latou ō atu i luma o le tupu, ma ifo to‘ele, ma nonofo i ona luma.
2 ‘Ona fai atu lea o faipule ma toeaina o Aikupito i le tupu, ‘ua fa‘apea atu,
3. Fa‘auta, o le nu‘u o le fānauga a Isaraelu e sili atu ona to‘atele ma le malolosi i lo tatou; ‘ua e silafia fo‘i mea leaga uma na latou faia ‘iā te i tatou i le ala ‘ina ‘ua tatou fo‘i mai i le taua.
4 Ma ua e vaai foi i lo latou mana malosi, aua o lenei mana e mai ia i latou mai o latou tamā, aua e na o ni nai tagata na tutu e faasaga i se nuu e toatele e pei o le oneone, ma fasiotia i latou i le mata o le pelu, ma e leai se tasi na pa'ū, o lea a na faapea e toatele i latou semanū ua latou faaumatia atoa i latou.
5 O lenei, se‘i e tu‘u mai se manatu ‘iā i matou po o le ā se mea e fai ‘iā te i latou, se‘ia matou fa‘aumatia i latou ‘iā te i matou, ‘ina ne‘i tele naua i latou ‘iā te i matou i le nu‘u.
6 Auā afai e faato‘ateleina le fanauga a Isaraelu i le laueleele, e avea i latou ma faalavelave ia i tatou; afai foi e tupu se taua, latou te au faatasi ma lo latou malosi tele ma lo tatou fili e faasaga mai ia i tatou, ma tau ma i tatou, ma faaumatia i tatou ai le laueleele ma o ese ai.
7 Ona tali atu lea o le tupu i toeaina o Aikupito, ua faapea atu ia te i latou, O le fuafuaga lenei ua fautuaina faasaga ia Isaraelu, matou te le o ese ai.
8 Faauta, o loo i ai i le nuu o Pitoma ma Ramese, o aai ia e le‘i puipuia mai le taua, e tatau ia te oe ma i tatou ona tatou fausia ma faamalosia.
9 O lenei, alu ia oe ma fai togafiti fa'a'ole'ole iā i latou, ma folafola atu se leo i Aikupito ma Kosena e tusa ai ma le poloa'iga a le tupu, e fa'apea,
10 O outou tagata uma o Aikupito, o Kosena, o Patoro, ma ē nonofo ai uma, ua poloa‘i mai le tupu iā i matou e fausia Pitoma ma Ramese, ma ia faamalosia mo le taua; o ai so outou o Aikupito uma, o le fanauga a Isaraelu, ma ē nonofo uma i aai, e loto malie e fausia faatasi ma i matou, e ta‘itasi ma avatu lona totogi i aso ta‘itasi e tusa ai ma le poloa‘iga a le tupu; o lea ia outou ō muamua ma fai le togafiti, ma ia outou faapotopoto ma o mai i Pitoma ma Ramese e fausia ai.
11 A o e fausia, ia e faia se faasilasilaga faapenei i Aikupito i aso uma lava e tusa ai ma le poloaiga a le tupu.
12 A o‘o mai nisi o le fanauga a Isaraelu e galulue faatasi ma oe i le galuega, e te avatu iā i latou o latou totogi i aso ta‘itasi mo ni nai aso.
13 A uma ona latou fausia faatasi ma outou mo lo latou totogi i aso taitasi, ia outou toso ese outou lava mai ia te i latou taitoatasi i aso taitasi ma le faalilolilo, ona outou tutu lea ma avea ma o latou pule ma o latou taitai, ma ia outou tuua i latou mulimuli ane e fausia e aunoa ma se totogi, ae afai latou te teena, ona outou faamalosia lea o i latou i lo outou malosi atoa e fausia.
14 Afai tou te faia lenei mea, e lelei mo i tatou ona faamalosia lo tatou laueleele e tetee atu i le fanauga a Isaraelu, auā ona o le vaivai o le fausiaina ma le galuega, o le a faaitiitia ai le fanauga a Isaraelu, auā o le a outou aveesea a latou avā mai ia i latou i lea aso ma lea aso.
15 Ua faalogo toeaina uma o Aikupito i le fautuaga a le tupu, ma ua lelei le fautuaga i o latou manatu ma le manatu o auauna a Farao ma Aikupito uma; ona latou faia lea e tusa ma le afioga a le tupu.
16 ‘Ona ō ‘ese lea o ‘au‘auna uma mai le tupu, ma ‘ua latou avatu le tala‘iga i Aikupito uma, i Takapanese ma Kosena, ma ‘a‘ai uma na si‘omia ai Aikupito, ‘ua fa‘apea atu,
17 Ua outou vaai i le mea na faia e le fanauga a Esau ma Isamaeli iā i matou, o ē na ō mai e tau ma i matou ma manana‘o e fa‘aumatia i matou.
18 O lea la, ua poloa‘i mai le tupu ia i matou e fa‘amalosia le laueleele, ia fausia aai o Pitoma ma Ramese, ma ia fa‘amalosia mo le taua, pe a latou toe sau e tau ma i matou.
19 O so‘o se tasi o ‘outou mai Aikupito uma ma le fānauga a Isaraelu e ō mai e fausia le fale fa‘atasi ma i matou, e avatu e le tupu lona totogi i le aso e tusa ma lana poloa‘iga ‘iā te i matou.
20 Ua faalogo Aikupito ma le fanauga uma a Isaraelu i mea uma ua fai mai ai auauna a Farao, ona o mai lea o le fanauga a Aikupito ma le fanauga a Isaraelu e fausia faatasi ma auauna a Farao, o Pitoma ma Ramese, ae leai se tasi o le fanauga a Levi na o mai faatasi ma o latou uso e fausia.
21 Ona ō mai lea o auauna uma a Farao ma ona alii sili ma le pepelo e fausia faatasi ma Isaraelu uma o ni tagata faigaluega totogi i aso taitasi, ma sa latou avatu ia Isaraelu o latou totogi i aso taitasi i le amataga.
22 Ua fausia fo‘i e auauna a Farao faatasi ma Isaraelu uma le fale, ma ua latou galulue faatasi ma Isaraelu i lenā galuega mo le masina e tasi.
23 A o‘o i le fa‘ai‘uga o le masina, ona amata lea ona ō ese faalilolilo auauna uma a Farao mai le fanauga a Isaraelu i aso ta‘itasi.
24 ‘Ona fa‘aauau pea lea e Isaraelu le galuega i lea aso, ‘ae sa maua ai e i latou o latou totogi i aso ta‘itasi, auā o nisi tagata Aikupito sa fa‘aauau pea le galuega fa‘atasi ma Isaraelu i lea aso; o le mea lea na avatu ai e Aikupito ‘iā Isaraelu o latou totogi i na aso, ‘ina ‘ia mafai fo‘i e i latou, o Aikupito o latou uso a galuega, ‘ona maua le totogi o a latou galuega.
25 ‘Ua o‘o i le fa‘ai‘uga o le tausaga ma le fa masina, ‘ona ō ‘ese ai lea o tagata Aikupito uma mai le fānauga a Isaraelu, ‘ua na o le fānauga a Isaraelu ‘ua galulue i le galuega.
26 ‘Ua uma ‘ona ō ‘ese tagata Aikupito uma mai le fānauga a Isaraelu, ‘ona latou toe fo‘i mai lea ma ‘ua avea

ma ē fa‘asauā ma faipule ‘iā te i latou, ma o nisi o i latou na tutū i luga o le fānauga a Isaraelu o ni pule i galuega, e talia mai ‘iā te i latou mea uma na latou avatu ‘iā te i latou mo le totogi o a latou galuega.
27Ua faapea lava ona faia e Aikupito i le fanauga a Isaraelu i lea aso ma lea aso, ina ia faatigaina ai i latou i a latou galuega.
28 Na o le fanauga uma a Isaraelu na galulue i le galuega, ma talu mai lena taimi ua taofia ai e tagata Aikupito le avatu o se totogi i le fanauga a Isaraelu.
29 ‘Ua lē mafai fo‘i e nisi o tagata o Isaraelu ‘ona galulue ‘ona o le lē avatua o totogi ‘iā te i latou, ‘ona fa‘asauā lea ‘iā te i latou e ē na faia galuega mamafa ma ‘au‘auna a Farao, ma latou sasa ‘iā te i latou i le matuā tele, ma fa‘afo‘i atu ‘iā te i latou i le fa‘amalosi, e galulue fa‘atasi ma o latou uso; sa fa‘apea ‘ona faia e Aikupito uma i le fānauga a Isaraelu i aso uma lava.
30 Ona matuā fefefe ai lea o le fanauga a Isaraelu uma i tagata Aikupito i lenei mea, ma ua toe fo‘i atu le fanauga a Isaraelu uma ma galulue na o i latou e aunoa ma se totogi.
31 Ona fausia lea e le fanauga a Isaraelu o Pitoma ma Ramese, ma sa faia e le fanauga uma a Isaraelu le galuega, o nisi sa faia piliki, ma o nisi sa fausia fale, ma sa fausia ma faamalosia e le fanauga a Isaraelu le laueleele uma o Aikupito ma ona pa, ma sa galulue le fanauga a Isaraelu i le tele o tausaga, seia oo i le taimi na manatua ai i latou e le Alii ma aumaia i latou mai Aikupito.
32 A o le fanauga a Levi, e lei galulue faatasi i latou ma o latou uso o Isaraelu, talu mai le amataga seia oo i le aso na latou o ese ai mai Aikupito.
33 Auā ua iloa e le fanauga a Levi uma lava ua pepelo Aikupito i le fanauga a Isaraelu, o le mea lea ua lē faalatalata atu ai le fanauga a Levi i le galuega faatasi ma o latou uso.
34 ‘Ae le‘i fa‘atonuina e tagata Aikupito le fānau a Levi e fai a latou galuega mulimuli ane, auā na latou le‘i i ai fa‘atasi ma o latou uso i le amataga, o le mea lea na tu‘ua ai i latou e tagata Aikupito.
35 ‘Ua fa‘asauā pea lava lima o tagata Aikupito i le fānauga a Isaraelu i lea galuega, ma ‘ua fa‘amalosia e tagata Aikupito le fānauga a Isaraelu e galulue ma le sauā.
36 Ua faatigā pea tagata Aikupito i olaga o le fanauga a Isaraelu i galuega mamafa, i le omea ma piliki, atoa ma galuega eseese uma i le fanua.
37 ‘Ua ta‘ua fo‘i e le fānauga a Isaraelu ia Melola le tupu o Aikupito o “Melola, le tupu o Aikupito,” auā i ona aso sa fa‘a‘ono‘ono ai e tagata Aikupito o latou olaga i galuega eseese uma.
38 O galuega uma lava na fa‘amalosia ai e Aikupito le fānauga a Isaraelu, na latou fa‘asauāina ma le matuā fa‘asauā, ‘ina ‘ia fa‘atigā ai le fānauga a Isaraelu; a o le tele o lo latou fa‘atigā ‘iā i latou, o le tele fo‘i lea o lo latou fa‘ato‘ateleina ma le tuputupu a‘e; ‘ua tigā ai Aikupito ‘ona o le fānauga a Isaraelu.

MATAUPU 66

1 O ona po ia na maliu ai Hatata le atalii o Petata le tupu o Etoma, ona soloa‘i ane lea o Samelu mai Meseraka mai le nu‘u o tagata i sasa‘e e fai ma tupu.
2 O le tausaga e sefulu ma le tolu o le nofoaiga a Farao le tupu o Aikupito, o le tausaga e selau ma le luafulu ma le lima lea talu ona ō ifo le fanauga a Isaraelu i Aikupito, na pule ai Samelu iā Etoma mo tausaga e sefulu ma le valu.
3 ‘Ua fai o ia ma tupu, ‘ona ia fa‘apotopotoina lea o ana ‘autau e ō e tau ma Sefo le atali‘i o Elifasa ma le fānauga a Kitimo, auā na latou tau ma Angeasa le tupu o Aferika, ma ‘ua latou fa‘aumatia lana ‘autau uma.
4 A ‘ua lē tau ma ia, auā na tete‘e le fānauga a Esau ‘iā te ia, ‘ua fa‘apea ane, “O lo latou uso o ia.” ‘Ona fa‘alogo lea o Samelu i le ‘upu a le fānauga a Esau, ‘ua toe fo‘i atu ma lana ‘au uma i le nu‘u o Etoma, ‘ua lē alu atu e tau ma Sefo le atali‘i o Elifasa.
5Ua faalogo Farao le tupu o Aikupito i lenei mea, ua faapea mai, Ua filifili Samala le tupu o Etoma e tau ma le fanauga a Kitimo; mulimuli ane e sau o ia e tau ma Aikupito.
6. ‘Ua fa‘alogo tagata Aikupito i lenei mea, ‘ona latou fa‘ateleina lea o le galuega mamafa i le fānauga a Isaraelu, ‘ina ne‘i faia e le fānauga a Isaraelu ‘iā te i latou e pei ‘ona latou faia ‘iā te i latou i la latou taua ma le fānauga a Esau i ona po o Hatata.
7Ona fai atu lea o Aikupito i le fanauga a Isaraelu, Ia faavave a outou galuega, ma ia faauma a outou galuega, ma ia faamalosia le laueleele, ina ne‘i o mai le fanauga a Esau o outou uso e tau ma i matou, auā o outou o le a latou o mai ai e tau ma i matou.
8Sa faia e le fanauga a Isaraelu galuega a tagata Aikupito i lea aso ma lea aso, ma sa faasauā Aikupito i le fanauga a Isaraelu ina ia fa‘aitiitia ai i latou i le nuu.
9 A o fa‘ateleina e Aikupito le galuega mamafa a le fānauga a Isaraelu, ‘ua fa‘apea fo‘i ‘ona fa‘ato‘ateleina ma fa‘ato‘ateleina le fānauga a Isaraelu; ‘ua tumu ai Aikupito uma i le fānauga a Isaraelu.
10 I le tausaga e selau ma le luafulu ma le lima talu ona ō ifo Isaraelu i Aikupito, ua iloa e tagata Aikupito uma e le‘i manuia a latou fuafuaga faasaga ia Isaraelu, a ua faatoateleina ma olaola i latou, ma ua tumu le nuu o Aikupito ma le nuu o Kosena i le fanauga a Isaraelu.
11 Ona ō atu lea o toeaina uma o Aikupito ma ona tagata popoto i luma o le tupu, ua ifo i ona luma, ma nonofo i ona luma.
12 Ona fai atu lea o toeaina uma o Aikupito ma ona tagata popoto i le tupu, “Ia soifua pea le tupu; auā na e fautuaina i matou i le fautuaga faasaga i le fanauga a Isaraelu, ma na matou faia iā i latou e tusa ma le afioga a le tupu.”
13 Ae e tusa ai ma le faateleina o le galuega e faapea foi ona faateleina ma tuputupu ae i latou i le laueleele, ma faauta ua tumu le atunuu atoa ia i latou.
14 O lenei, lo matou ali‘i e, le tupu e, o lo‘o fa‘asaga atu ‘iā te oe mata o Aikupito uma, ‘ia e avatu ‘iā te i latou le fautuaga i lou poto, ‘ina ‘ia latou fa‘ato‘ilaloina Isaraelu, ‘ia fa‘aumatia i latou, pe fa‘aitiitia i latou i le nu‘u; ‘ona tali atu lea o le tupu ‘iā te i latou, ‘ua fa‘apea atu, “‘Inā tu‘u mai ia ‘outou se fautuaga i lenei mea, ‘ina ‘ia matou iloa le mea e fai ‘iā te i latou.”
15 Ona tali mai lea o le tasi ali‘i sili, o se tasi o faipule a le tupu, o Iopu lona igoa, mai Mesopotamia i le nu‘u o Usa, ‘ua fa‘apea mai i le tupu,

16 Afai e lelei i le tupu, ia faafofoga o ia i le fautuaga a lana auauna." Ona fai atu lea o le tupu ia te ia, "Ia e fai mai."
17 Ona fai atu lea o Iopu i luma o le tupu, ma alii sili, ma luma o toeaina uma o Aikupito, ua faapea atu,
18 Faauta, o le fautuaga a le tupu na ia muai fautuaina e uiga i le galuega a le fanauga a Isaraelu, e matuā lelei lava; e le tatau ona outou faateaeseina i latou o e galulue e faavavau.
19 Ae o le fautuaga lenei e mafai ona e fa'aitiitia ai i latou, pe afai e lelei i le tupu ona fa'atigāina i latou.
20 Faauta ua leva ona matou fefefe i taua, ma ua matou faapea ane, A faatoateleina Isaraelu i le laueleele, latou te tuliesea i matou mai le laueleele pe afai e tupu se taua.
21 Afai e finagalo i ai le tupu, ia faia se poloaiga a le tupu, ma ia tusia i tulafono a Aikupito e le mafai ona soloia, o tama tane uma e fananau mai i le fanauga a Isaraelu, ia faamaligiina lona toto i le eleele.
22 A o outou faia lenei mea, a oti uma tama tane a Isaraelu, ona muta ai lea o le leaga o a latou taua; ia faapea ona fai e le tupu, ma aami fafine faatosaga uma Eperu, ma poloai atu ia i latou e faia lenei mea; ona fiafia ai lea o le tupu ma alii, ma ua faia e le tupu e tusa ma le upu a Iopu.
23 Ona aami lea e le tupu o fafine faatosaga Eperu, o le igoa o le tasi o Sepela, a o le igoa o le isi o Pua.
24 Ona ō atu lea o fafine faatosaga i luma o le tupu, ma tutū i ona luma.
25 Ona fai atu lea o le tupu iā i la'ua: "Afai tou te faia le galuega o se fesoasoani i fafine Eperu, ma outou ō atu iā i latou i luga o nofoa, afai o se tama, ia outou fasiotia o ia, ae afai o se teine, ia ola o ia."
26 Ae afai tou te lē faia lenei mea, ona ou susunuina lea o outou ma o outou fale uma i le afi.
27A ua matata'u fafine faatosaga i le Atua, e le'i faalogo i la'ua i le tupu o Aikupito ma ana afioga; a fanau mai e fafine Eperu se tama tane po o se teine faatosaga, ona faia lea e le faatosaga mea uma e tatau ai i le tama ma faaola; ua faapea ona faia e fafine faatosaga i aso uma lava.
28Ua ta'uina atu i le tupu lenei mea; ona aauina atu lea e ia se tasi e aami i fafine faatosaga, ma fai atu ia te i laua, Se a ea le mea ua oulua faia ai lenei mea, ma faaolaina ai le fanau?
29 Ona tali mai lea o fafine faatosaga ma fai atu i luma o le tupu, ua faapea atu,
30 Aua ne'i manatu le tupu e tutusa fafine Eperu ma fafine Aikupito; auā e malolosi uma lava fanau a Isaraelu, a o le'i oo atu le faatosaga ia te i latou ua fananau; a o i matou nei, o au auauna fafine, ua tele aso e le'i fanau mai ai se fafine Eperu mo i matou; auā o fafine Eperu uma lava o a latou faatosaga, auā e malolosi i latou.
31 Ua faalogo Farao i a la upu ma ua talitonu i ai i la'ua i lenei mea, ona ō ese lea o fafine faatosaga mai le tupu, ma ua agalelei le Atua ia i la'ua, ma ua faato'ateleina ma ua matuā faateleina le nuu.

MATAUPU 67

1Sa i ai le tasi tagata i le nu'u o Aikupito o le fānau a Levi, o lona igoa o Amaramo, o le atali'i o Koata, o le atali'i lea o Levi, o le atali'i ia o Isaraelu.
2 Ona alu lea o le tamāloa ma fai avā iā Iokapeta, o le afafine o Levi le tuafafine o lona tamā, e selau lua sefulu ono ona tausaga, ona alu atu lea o ia iā te ia.
3 Ua tō le fafine ma fanau mai se tama teine, ua ia faaigoa iā te ia o Miriama, auā o aso ia sa faatigā ai tagata Aikupito i olaga o le fanauga a Isaraelu.
4 Ua toe tō o ia ma fanaua se tama tane, ua faaigoa ia te ia o Arona, auā i aso o lona tō, ua amata ai ona faamaligiina e Farao le toto o atalii o Isaraelu.
5 O aso ia na maliu ai Sefo le atalii o Elifasa, le atalii o Esau, le tupu o Kitima; ona pule lea o Ianea e sui ia te ia.
6 O le umi fo'i na pule ai Sefo i le fānauga a Kitimo e limagafulu tausaga, 'ona oti ai lea o ia ma tanumia i le 'a'ai o Nipena i le nu'u o Kitimo.
7 Ma o Ianea, o se tasi o alii malosi o le fanauga a Kitimi, na nofotupu ina ua mavae o ia ma sa nofotupu o ia mo le limasefulu tausaga.
8 Ina ua mavae le maliu o le tupu o Kitimi, ona sola ese ai lea o Palaamo le atalii o Peoro mai le nuu o Kitimi, ma alu atu i Aikupito iā Farao le tupu o Aikupito.
9 'Ua talia o ia e Farao ma le mamalu tele, auā na ia fa'alogo i lona poto, ma 'ua avatu 'iā te ia ni meaalofa ma tofia o ia e fai ma faufautua, ma fa'amamaluina o ia.
10 Sa nofo Palaamo i Aikupito, ma le mamalu faatasi ma alii uma o le tupu, ma sa fa'aeaina o ia e alii, auā sa latou naunau uma e a'oa'o i lona poto.
11 I le tausaga e selau ma le tolugafulu talu ona ō ifo Isaraelu i Aikupito, na miti ai Farao o loo nofo o ia i lona nofoāli'i, ona tepa a'e lea o ona mata ma iloa atu ai se toeaina o loo tū i ona luma, ma sa i ai ni fua fa'atautau i lima o le toeaina, o fua fa'atautau ia e fa'aaogaina e tagata fa'atau'oa.
12 Ona ave lea e le toeaina le fua fa'atautau ma tautau i luma o Farao.
13 'Ona 'ave lea e le toeaina o toeaina uma o Aikupito ma ona ali'i uma ma ali'i sili, 'ua ia fusifusia i latou fa'atasi ma tu'u i latou i le fua e tasi.
14 'Ona tago lea o ia i le tama'i 'oti susu ma tu'u i le isi fua fa'atatau, 'ona sili ai lea o le tama'i 'oti i lo mea uma.
15 Ona ofo lea o Farao i lenei faaaliga matautia, pe aisea ua sili ai le tama'i 'oti i mea uma, ona ala lea o Farao, faauta, o le miti lava.
16 Ona ala lea o Farao i le taeao po, ua valaau atu i ana auauna uma, ma faamatala atu ia te i latou le miti; ona matuā fefefe ai lea o ia tagata.
17 Ona fai atu lea o le tupu i ona tagata popoto uma, "Faamolemole, ia outou faamatala mai le miti na ou miti ai, ina ia ou iloa ai."
18. 'Ona tali atu lea o Palaamo le atali'i o Peoro i le tupu, 'ua fa'apea atu 'iā te ia, "E leai se isi uiga o lenei mea, na o le malaia tele o le a tupu i Aikupito i aso amuli."
19 Auā e fanau mai se atalii mo Isaraelu, o lē na te fa'aumatia Aikupito uma ma ē nonofo ai, ma 'aumaia le fānauga a Isaraelu mai Aikupito i le aao malosi.
20 O lenei, le tupu e, ia e filifili i lenei mea, ina ia e fa'aumatia le fa'amoemoe o le fānauga a Isaraelu ma lo latou fa'amoemoega, a'o le'i o'o mai lenei malaia 'iā Aikupito.
21 Ona fai atu lea o le tupu iā Palaamo, "Se ā se mea tatou te faia iā Isaraelu? Auā na tatou taupulepule muamua e faasaga iā i latou, ae tatou te le'i manumalo iā i latou."

22 O lenei, ia e avatu fo'i sau fautuaga e tete'e atu ai 'iā te i latou, pe fa'apefea 'ona tatou fa'ato'ilaloina i latou.
23. 'Ona tali atu lea o Palaamo i le tupu, 'ua fa'apea atu, "'Ia e 'a'ami atu i ou faipule e to'alua, matou te va'ai pe se a la'ua fautuaga i lenei mea; mulimuli ane e tautala atu ai lau 'au'auna."
24 Ona auina atu lea e le tupu se fe'au e valaaulia ana faufautua e to'alua, o Reuelu le Mitiana ma Iopu le Usita; ona la ō mai lea ma nonofo i luma o le tupu.
25 'Ua fai atu le tupu 'iā te i latou, "Fa'auta, 'ua 'outou fa'alogo i le miti na 'ou miti ai, 'atoa ma lona fa'amatalaga; o lenei, 'ia 'outou filifili ma iloa ma va'ai po o le ā se mea e fai i le fānauga a Isaraelu, 'ina 'ia tatou manumālō ai 'iā te i latou, a o le'i oso mai la latou leaga 'iā te i tatou."
26Ona tali mai lea o Reuelu le Mitiana i le tupu, ua faapea atu, Ia soifua le tupu, ia soifua e faavavau le tupu.
27Afai e lelei i le tupu, ia tu'ua e ia tagata Eperu ma tu'ua i latou, 'aua fo'i ne'i fa'aloaloa atu lona aao 'iā te i latou.
28 Aua o i latou ia na filifilia e le Alii i aso anamua, ma ave o le tofi mai atunuu uma o le lalolagi ma tupu o le lalolagi; ma o ai ea se tasi na faaloaloa atu lona aao e faasaga ia te i latou e aunoa ma se faasalaga, o lē na le tauimasui i ai lo latou Atua?
29 Ua e silafia lava, ina ua alu ifo Aperaamo i Aikupito, na vaai Farao, le tupu muamua o Aikupito, i lana avā o Sara, ma fai ma ana avā, auā na fai atu Aperaamo, O lo'u tuafafine o ia; auā na fefe o ia ne'i fasiotia o ia e tagata Aikupito ona o lana avā.
30. 'Ua 'ave 'ese Sara e le tupu o Aikupito, 'ona taia lea o ia ma lona 'āiga e le Atua i mala tetele, se'ia o'o 'ina toe fa'afo'i atu e ia lana avā o Sara 'iā Aperaamo, 'ona fa'amālōlōina ai lea o ia.
31 A o Apimeleko le Kira, le tupu o Filisitia, na faasalaina e le Atua ona o Sara le avā a Aperaamo, i le tapunia o manava o tagata uma e oo lava i manu.
32 Ina ua afio mai lo latou Atua ia Apimeleko i le miti i le po, ma faamata'u ia te ia ina ia toe faafoi atu ia Aperaamo Sara na ia aveina, ma mulimuli ane na faasalaina tagata uma o Kira ona o Sara, ma sa tatalo Aperaamo i lona Atua mo i latou, ma sa faafofoga o ia i lana aioi atu ia te ia, ma sa faamaloloina i latou.
33 Ua fefe Apimeleko i mea leaga uma na oo mai ia te ia ma lona nuu, ma ua toe foi atu o ia ia Aperaamo lana avā o Sara, ma avatu ia te ia ni meaalofa e tele.
34 Na ia faia fo'i lea mea 'iā Isaako 'ina 'ua tuli 'ese o ia mai Kira, ma na faia e le Atua mea ofoofogia 'iā te ia, 'ua mago ai vaitafe uma o Kira, ma 'ua lē fua mai ai o latou la'au fua.
35 Se'ia o'o 'ina ō atu 'iā te ia o Apimeleko le Kira, ma A'asata o ana uō, 'atoa ma Pikolu le ali'i e pule i lana 'autau, 'ona latou punou lea ma ifo 'iā te ia i le 'ele'ele.
36 'Ua latou talosaga atu 'iā te ia e 'ai'oi mo i latou, 'ona tatalo lea o ia i le Ali'i mo i latou, 'ona fa'afofoga lea o le Ali'i 'iā te ia ma 'ua fa'amālōlōina i latou.
37 O Iakopo fo'i, le tagata amiotonu, na lavea'iina i lona amiotonu mai le lima o lona uso o Esau, ma le lima o Lapana le Suria le tuagane o lona tinā, o lē na sailia lona ola; e fa'apea fo'i mai lima o tupu uma o Kanana o ē na potopoto e tete'e atu 'iā te ia ma ana fānau e fa'aumatia i latou, a 'ua lavea'iina i latou e le Ali'i mai o latou lima, 'ona latou liliu atu lea 'iā te i latou ma fasia i latou, auā o ai 'ea na fa'aloaloa atu lona aao 'iā te i latou ma le lē sala?
38 E moni lava na fa'aeaina e Farao muamua, le tamā o lou tamā, ia Iosefa le atali'i o Iakopo i ali'i uma o le nu'u o Aikupito, 'ina 'ua ia iloa lona poto, auā o lona poto na ia lavea'iina ai tagata uma o le nu'u mai le oge.
39. 'Ona poloa'i atu lea o ia 'iā Iakopo ma lana fānau e ō ifo i Aikupito, 'ina 'ia lavea'iina le nu'u o Aikupito ma le nu'u o Kosena mai le oge, 'ona o lo latou amio lelei.
40 O lenei, afai e te finagalo i ai, taofi le fa'aumatia o le fānauga a Isaraelu; 'ae 'āfai e lē finagalo oe 'ia latou nonofo i Aikupito, 'ia e tu'uina atu i latou e ō 'ese mai 'i'inei, 'ina 'ia latou ō atu i le nu'u o Kanana, o le nu'u sa aumau ai o latou tamā.
41 Ua faalogo Farao i upu a Ietero, ona matuā ita ai lea o ia ia te ia, ua tulai o ia ma le māsiasi nai luma o le tupu, ua alu atu i Mitiana, o lona nuu, ua ia ave foi le tootoo o Iosefa.
42 'Ona fai atu lea o le tupu 'iā Iopu le Usita, "O le ā 'ea lau 'upu a Iopu, ma o le ā fo'i lau fautuaga i tagata Eperu?"
43Ona fai atu lea o Iopu i le tupu, Faauta, o loo i lau pule tagata uma o le nuu; ia faia e le tupu le mea e finagalo i ai o ia.
44. 'Ona fai atu lea o le tupu 'iā Palaamo, "Se a 'ea lau 'upu e Palaamo e, 'ia e fai mai lau 'upu 'ina 'ia matou fa'alogo i ai?"
45Ona fai atu lea o Palaamo i le tupu, O mea uma ua taupulepule i ai le tupu i tagata Eperu e laveaiina i latou, e le mafai foi e le tupu ona faatoilaloina i latou i se fautuaga.
46 Auā afai e te manatu e fa'aitiitia i latou i le afi mumū, e te lē mafaia ona manumalo 'iā te i latou, auā e moni lava na lavea'iina e lo latou Atua o Aperaamo lo latou tamā mai Uro o Kaletaia; 'ae afai fo'i e te manatu e fa'aumatia i latou i le pelu, e moni lava na lavea'iina lo latou tamā o Isaako mai ai, ma na tu'uina atu se mamoe po'a e sui ai o ia.
47 'Ae afai fo'i e te manatu e fa'aitiitia i latou i le galuega mamafa ma le fitā, e te lē manumalo lava i lenei mea, auā na 'au'auna atu Iakopo lo latou tamā 'iā Lapana i galuega mamafa uma, ma 'ua manuia o ia.
48 O lenei, le Tupu e, fa'afofoga mai i a'u 'upu, auā o le fuafuaga lenei ua fuafuaina e fa'asaga 'iā te i latou, e te manumalo ai 'iā te i latou, ma e lē tatau 'ona e te te'a 'ese ai.
49 Afai e finagalo i ai le tupu, ia poloa'i atu o ia 'ia lafo a latou fanau uma o le a fananau mai i le aso nei, ia lafo i le vai, auā o le mea lea e te lē mafai ai 'ona soloiesea o latou igoa, auā e leai se tasi o i latou, po o se tasi o o latou tamā, na fa'amasinoina fa'apenei.
50 Ua faalogo le tupu i upu a Palaamo, ma ua fiafia le tupu ma alii i le tala, ona faia lea e le tupu e tusa ma le upu a Palaamo.
51. 'Ona poloa'i atu lea o le tupu 'ia fa'asalalauina se poloa'iga ma 'ia faia se tulafono i le nu'u atoa o Aikupito, 'ua fa'apea atu, "O tama tane uma e fānau mai i tagata Eperu e amata mai i le aso nei e lafo i le vai."
52 Ona valaau atu lea o Farao i ana auauna uma, ua faapea atu: "Faamolemole, ia outou ō e vaavaai solo i le laueleele o Kosena, o le mea o loo i ai le fanauga a Isaraelu, ma ia outou vaai pe a lafoa'i e tagata Eperu uma fanau tama i le vaitafe, ae ia faasaoina teine uma."

53 ‘Ua fa‘alogo le fānauga a Isaraelu i le poloa‘iga a Farao, ‘ia lafoa‘i a latou fānau tane i le vaitafe, ‘ona tete‘a ai lea o isi o le nu‘u ma a latou avā, a ‘ua pipi‘i atu isi ‘iā te i latou.
54 Ma talu mai lena aso, ina ua oo i le taimi e fanau ai fafine Isaraelu o e na nonofo faatasi ma a latou tane, sa latou o atu i le fanua e fanau ai, ma sa latou fanau ai i le fanua, ma tuua a latou fanau i le fanua ma toe foi atu i o latou aiga.
55 O le Ali‘i fo‘i o lē na tautō i o latou tamā e fa‘ato‘ateleina i latou, na ia ‘auina atu se tasi o ana agelu o lo‘o i le lagi e fa‘amamā tamaiti ta‘ito‘atasi i le vai, e fa‘au‘u ma fa‘a‘ofu‘ofu i ai ma tu‘u i ona lima ni ma‘a lamolemole se lua na mitiia ai le susu mai le tasi ma le meli mai le isi, ma na ia fa‘atupuina lona lauulu e o‘o i ona tulivae, e mafai ona ufiufi ai o ia lava; e fa‘amafanafana ai ma pipi‘i atu i ai, ona o lona alofa mutimutivale i ai.
56 Ma ina ua alofa mutimutivale le Atua ia te i latou ma ua finagalo e faatoateleina i latou i luga o le fogaeleele, sa ia poloai atu i lona eleele e talia i latou ina ia faasaoina ai seia oo i le taimi latou te tutupu ae ai, ona tatala lea e le eleele lona gutu ma luai i latou, ma ua tutupu ae i latou mai le aai e pei o laau afu o le eleele, ma vao o le vao, ma ua latou toe foi atu i lona aiga ma le aiga o lona tamā, ma ua latou nonofo faatasi ma i latou.
57 Ma o pepe o le fanauga a Isaraelu sa i luga o le eleele e pei o laau afu o le fanua, ona o le alofa tunoa o le Atua ia te i latou.
58. ‘Ua va‘aia e tagata Aikupito uma lenei mea, ‘ona ō atu lea o i latou ta‘ito‘atasi i lona fanua ma a latou povi e lua ma a latou suotosina, ma latou suotosina ai e pei ‘ona suotosina e se tasi le ‘ele‘ele i le taimi e lūlū ai fatu.
59 A o latou suatia, sa lē mafai ona latou fa‘aleagaina pepe a le fanauga a Isaraelu, o lea na fa‘ato‘ateleina ai le nu‘u ma fa‘ateleina tele.
60 ‘Ua poloa‘i atu fo‘i Farao i ana ‘au‘auna i aso uma e ō i Kosena e saili pepe a le fānauga a Isaraelu.
61 ‘Ua latou sā‘ilia ma maua se tasi, ‘ona latou ‘ave fa‘amalosi lea mai le fatafata o lona tinā, ma lafo i le vaitafe, a ‘ua tu‘ua le teine ma lona tinā; sa fa‘apea lava ‘ona faia e Aikupito ‘iā Isaraelu i aso uma lava.

MATAUPU 68

1 O le taimi lea na i luga o Miriama le afafine o Amaramo le tuafafine o Arona le Agaga o le Atua, ‘ona alu atu lea o ia ma vavalo e uiga i le ‘āiga, ‘ua fa‘apea atu, “O le a fānau mai se tama tane ‘iā te i mā‘ua mai lo‘u tamā ma lo‘u tinā i le taimi nei, o ia fo‘i o le a fa‘aolaina Isaraelu mai lima o Aikupito.”
2 ‘Ua fa‘alogo Amaramo i ‘upu a lona afafine, ‘ona alu lea o ia ma ‘aumai lana avā i le fale, ‘ina ‘ua uma ‘ona ia tuli ‘ese o ia i le taimi na poloa‘i atu ai Farao ‘ia lafoa‘i tama tane uma o le ‘āiga o Iakopo i le vai.
3 Ona ave lea e Amaramo lana avā o Iokapeta, i le tolu tausaga talu ona ia tuliesea o ia, ua la ō atu iā te ia ma ua tō ai o ia.
4 ‘Ua o‘o i le fa‘ai‘uga o masina e fitu talu mai lona afuafuaga, ‘ona fānaua lea e ia o se tama tane, ma ‘ua tumu le fale atoa i le malamalama tele e pei o le malamalama o le la ma le masina i le taimi na pupula ai.
5 Ua iloa e le fafine le tama ua lelei ma matagofie i le vaai, ona ia nanā lea o ia i le potu i totonu mo masina e tolu.
6 I na aso, na taupulepule ai tagata Aikupito e fasiotia tagata Eperu uma iinā.
7 Ona ō atu lea o fafine Aikupito i Kosena i le mea sa i ai le fanauga a Isaraelu, ma ua latou tauaveina a latou fanau i o latou tau‘au, o a latou pepe e le‘i mafai ona tautala.
8 O aso ia, a o fananau mai fafine o le fanauga a Isaraelu, e ta‘itasi fafine ma nanā lana tama mai luma o tagata Aikupito, ‘ina ne‘i iloa e tagata Aikupito lo latou fananau mai, ‘ina ne‘i fa‘aumatia i latou i le nu‘u.
9 Ona ō mai lea o fafine Aikupito i Kosena, o a latou fanau e lē mafai ona tautala sa i luga o o latou tau‘au, ma ina ua ulufale atu se fafine Aikupito i le fale o se fafine Eperu, ona tagi ai lea o lana pepe.
10 Ua tagi le tamaitiiti, ona tali mai lea o ia i le potu i totonu, ona ō atu lea o fafine Aikupito ma ta‘u atu i le maota o Farao.
11 ‘Ona ‘a‘auina atu lea e Farao ana ‘au‘auna e pu‘e tamaiti ma fasioti ‘iā te i latou; o le mea lea na faia e Aikupito i fafine Eperu i aso uma lava.
12 O le taimi lea, pe tusa ma le tolu masina talu ona natia e Iokapeta lana tama, na iloa ai le mea i le maota o Farao.
13 Ona faataalise lea o le fafine e ave lana tama a o lei oo mai alii ofisa, ua ia aumaia se ato laau kome, ua vali i le pulu ma le pulu, ua tuu ai le tama i totonu, ua tuu ai foi i totonu o laau ufi i le auvai o le vaitafe.
14 A ua tū mamao atu lona tuafafine o Miriama e iloa po o le ā se mea e tupu iā te ia, ma po o le ā fo‘i se mea e tupu i ana upu.
15 Ona auina mai lea e le Atua i lea lava aso le vevela tele i le nuu o Aikupito, lea na mu ai tino o tagata e pei o le la i lona faataamilosaga, ma sa matuā faasauā ai i tagata Aikupito.
16 Ona ō ifo lea o tagata Aikupito uma e tā‘ele i le vaitafe, auā ua mu o latou tino i le vevela tele.
17. ‘Ua alu fo‘i Patia, le afafine o Farao, e tā‘ele i le vaitafe, ‘ona o le vevela tele, ‘ua savavali fo‘i ana teine taupou i tafatafa o le vaitafe, ‘atoa ma fafine uma o Aikupito.
18. ‘Ona tepa a‘e lea o Patia i le vaitafe, ‘ua iloa atu le ‘ato i luga o le vai, ‘ona ‘auina atu lea e ia lana ‘au‘auna fafine e ‘aumai ai.
19Ua ia tatalaina, ua iloa ai le tama, faauta foi, ua tagi le tama; ona alofa lea o ia ia te ia, ua faapea atu, O so le tama Eperu lenei.
20 O fafine uma o Aikupito sa savavali i tafatafa o le vaitafe, sa mananao e fafaga o ia, a ua le mafai o ia ona fafaga, auā o le mea lea mai le Alii, ina ia toe faafoi atu o ia i le susu o lona tina.
21 Sa i ai Miriama lona tuafafine i fafine Aikupito i le auvai o le vaitafe i ia ona po; ua ia iloa lenei mea, ona fai atu lea i le afafine o Farao, Ou te alu ea e aami se tausi fafine Eperu e tausi le tama mo oe?
22 ‘Ua fai atu le afafine o Farao ‘iā te ia, “‘Inā alu ia;” ‘ona alu lea o le teine ma vala‘au le tinā o le tama.
23 Ona fai atu lea o le afafine o Farao iā Iokapeta, “Ia e ave lenei tamaitiiti ma tausi iā te ia mo a‘u, ou te avatu fo‘i iā te oe lou totogi, o tupe siliva e lua i le aso.” Ona ave lea e le fafine le tamaitiiti ma tausi iā te ia.
24 Ua mavae tausaga e lua, ua matua le tama, ona ia avatu lea o ia i le afafine o Farao, ua fai o ia ma ana tama; ua ia

faaigoa ia te ia o Mose, auā ua ia fai ane, Auā na ou tosoina o ia nai le vai.
25 ‘Ua faaigoa fo‘i e lona tamā o Amaramo ‘iā te ia o Hepara, auā na ia fa‘apea, “O ia lea na ia ō ma lana avā na ia te‘ena.”
26 ‘Ua fa‘aigoa fo‘i e lona tinā ‘iā te ia o Iekutielu, auā na ia fa‘apea ane, “Sa ‘ou fa‘amoemoe ‘iā te ia i le Atua e ona le malosi uma lava;” ma ‘ua toe fa‘afo‘i mai o ia e le Atua ‘iā te a‘u.”
27 Ua faaigoa e Miriama lona tuafafine o ia o Iereta, auā na mulimuli atu o ia iā te ia i le vaitafe e iloa ai po o le ā lona i‘uga.
28 ‘Ua faaigoa fo‘i e Arona lona uso ‘iā te ia o Api Sanuka, ‘ua fa‘apea ane, “Na tu‘ua e lo‘u tamā lo‘u tinā ma ‘ua toe fo‘i atu ‘iā te ia ‘ona o ia.”
29 ‘Ua fa‘aigoa fo‘i e Koata le tamā o Amaramo ‘iā te ia o Apiketo, auā o ia na toe fa‘aleleia ai e le Atua le mea na malepe i le ‘āiga o Iakopo, ‘ua lē mafai ai ‘ona latou toe lafoa‘i a latou fānau tane i le vai.
30 Ona faaigoa lea o ia e lo latou tausi ia Api Soko, ua faapea atu, Na lafi o ia i lona faleie i masina e tolu ona o le fanauga a Hamo.
31 ‘Ona fa‘aigoa lea o ia e Isaraelu uma ‘iā Semaia le atali‘i o Netanelu, auā ‘ua latou fa‘apea, “O ona aso ‘ua fa‘afofoga mai ai le Atua i a latou ‘alaga, ma ‘ua lavea‘iina i latou mai ē na sauā mai ‘iā te i latou.”
32 Sa i ai Mose i le maota o Farao, ma sa fai o ia ma atalii o Patia, le afafine o Farao; sa ola a‘e Mose faatasi ma atalii o le tupu.

MATAUPU 69

1 Ona maliu lea o le tupu o Etoma i na aso, i le tausaga e sefulu ma le valu o lana nofoaiga, ma ua tanumia o ia i lona malumalu na ia fausia mo ia lava e fai ma maota o lona tupu i le nuu o Etoma.
2. ‘Ona ‘auina atu lea e le fānauga a Esau nisi i Petoru o lo‘o i tafatafa o le vaitafe, ‘ua latou ‘aumai ai se taule‘ale‘a e matagofie ona mata ma le aulelei, o Saulo lona igoa, ‘ua latou tofia o ia e fai ma tupu ‘iā te i latou e sui a‘i Samela.
3. Na pule Saulo i le fanauga uma a Esau i le nuu o Etoma i tausaga e fagafulu.
4 ‘Ua iloa e Farao le tupu o Aikupito ‘ua lē manuia le pule na fai atu ai Palaamo ‘iā Isaraelu, a ‘ua fanafanau pea i latou, ma fa‘ato‘ateleina, ma fa‘ato‘ateleina i le nu‘u o Aikupito.
5 Ona poloa‘i atu lea o Farao i na aso ia faasalalauina atu se folafolaga i le fanauga a Isaraelu i Aikupito atoa, e faapea, Aua ne‘i faaitiitia e se tasi lana galuega i aso taitasi.
6 A iloa fo‘i e lē lava lana galuega i aso faisoo, po o le omea po o piliki, e tofia lona atali‘i la‘itiiti e sui a‘i i latou.
7. ‘Ua fa‘amalosia fo‘i le galuega a Aikupito i le fānauga a Isaraelu i ia ona po, ma fa‘auta, afai e le lava se piliki i galuega a se tasi i aso ta‘itasi, ‘ona ‘ave fa‘amalosi lea e tagata Aikupito lona atali‘i la‘itiiti mai lona tinā, ma tu‘u o ia i le fale i le mea na i ai piliki na tu‘ua e lona tamā.
8Sa fa‘apea lava ‘ona faia e tagata Aikupito i le fānauga uma a Isaraelu i lea aso ma lea aso, i aso uma lava i se vaitaimi umi.
9 Ae peita‘i, e le‘i galulue faatasi le ituaiga o Levi ma o latou uso o le fanauga a Isaraelu i lenā taimi, talu mai le amataga, auā na iloa e le fanauga a Levi le togafiti a Aikupito na latou faia muamua i le fanauga a Isaraelu.

MATAUPU 70

1 I le tausaga lona tolu talu ona fanau mai Mose, sa nofo Farao i se tausamiga, a o nofo le masiofo o Alparanit i lona itu taumatau ma Patia i lona itu tauagavale, a o taoto le taulealea o Mose i lona fatafata, faatasi ai ma Palaamo le atalii o Peoro ma ona atalii e toalua, atoa ma alii sili uma o le malo sa nonofo i le laulau i luma o le tupu.
2 Ona faaloaloa atu lea e le taule‘ale‘a lona lima i le ulu o le tupu, ma aveese le palealii mai le ulu o le tupu ma tuu i lona lava ulu.
3 ‘Ua va‘aia e le tupu ma ali‘i le galuega na faia e le tama, ‘ona matuā fefefe ai lea o le tupu ma ali‘i, ‘ua fa‘aalia fo‘i e le tasi le ofo i lona tuā‘oi.
4 ‘Ona fai atu lea o le tupu i ali‘i sili sa i ona luma i le laulau, “O le ā la ‘outou ‘upu ma le mea ‘ua ‘outou fai mai ai, ‘outou ali‘i sili e, i lenei mea? O le ā fo‘i le fa‘amasinoga i le tama ‘ona o lenei mea?”
5. ‘Ona tali atu lea o Palaamo le atali‘i o Peoro, o le taulāitu i luma o le tupu ma ali‘i, ‘ua fa‘apea atu, “Lo‘u ali‘i e, le tupu, ‘ia e manatua le miti na e miti i aso anamua, ‘atoa ma le mea na fa‘amatalaina atu e lau ‘au‘auna ‘iā te oe.”
6 O lenei, o le tamaitiiti lenei mai le fanauga a Eperu, o lē ua i ai le Agaga o le Atua; aua ne‘i manatu lo‘u ali‘i le tupu ua faia e lenei tamaitiiti lenei mea ma le lē iloa.
7 Auā o ia o se tama Eperu, o lo‘o ‘iā te ia le poto ma le mafaufau, e ui lava o ia o se tamaitiiti, ma ‘ua ia faia lenei mea ma le poto ma ‘ua ia filifilia mo ia le mālō o Aikupito.
8 Auā o le masani lea a tagata Eperu uma e fa‘asesē ai tupu ma o latou ali‘i, e fai ai nei mea uma ma le togafiti, ‘ina ‘ia tetemū ai tupu o le lalolagi ma o latou tagata.
9 E mautinoa lava ua e silafia na faia faapea e Aperaamo lo latou tamā, o lē na faaseseēina le ‘autau a Nimarota le tupu o Papelonia, ma Apimeleko le tupu o Kira, ma na ia maua le laueleele o le fanauga a Heti ma malo uma o Kanana.
10 Ma na ia alu ifo i Aikupito ma fai atu e uiga iā Sara lana avā, o lo‘u tuafafine o ia, ina ia faaseseina Aikupito ma lona tupu.
11 Sa faia fo‘i e lona atali‘i o Isaako lea mea ‘ina ‘ua alu o ia i Kira ma nofo ai, ma ‘ua malosi lona malosi ‘iā Apimeleko le tupu o Filisitia.
12 Na ia mafaufau fo‘i e fa‘ato‘ilaloina le malo o Filisitia, ‘ina ‘ua fai atu o Repeka lana avā o lona tuafafine.
13 Na fa‘alata fo‘i Iakopo i lona uso, ma ‘ua ia faoa lona tofi o le ulumatua ma lona fa‘amanuiaga.
14 Ona alu lea o ia i Patanarama i le fale o Lapana le tuagane o lona tinā, ma sa ia maua mai ai ma le poto lona afafine, ma ana lafu manu, ma ana mea uma, ona sola ese ai lea o ia ma toe foi atu i lona tamā i le nuu o Kanana.
15 Na fa‘atau atu e ona atali‘i lo latou uso o Iosefa, o lē na alu ifo i Aikupito ma fai ma pologa, ma tu‘uina i le fale puipui mo tausaga e sefululua.
16 Se‘ia oo ina miti le Farao muamua i miti, ma aveese o ia mai le falepuipui, ma fa‘aeaina o ia i ali‘i uma o Aikupito ona o lana fa‘amatalaina o ana miti iā te ia.
17 ‘Ua fa‘aosofia e le Atua le oge i le nu‘u atoa, ‘ona ‘auina atu lea e ia se ‘a‘ami ma ‘aumai lona tamā ma ona

uso uma, ‘atoa ma le ‘āiga uma o lona tamā, ma ‘ua tausi ‘iā te i latou e aunoa ma se tau po o se taui, ma ‘ua fa‘atauina mai fo‘i tagata Aikupito e fai ma pologa.
18 O lenei, le ali‘i e, le tupu, fa‘auta, ‘ua tupu lenei tama e sui ai i latou i Aikupito, e fai e ia mea e tusa ma a latou amioga, ma ‘ua fa‘a‘ole‘ole i tupu uma, ma ali‘i sili uma, ma fa‘amasino uma.
19 Afai e finagalo i ai le tupu, se‘i tatou fa‘amaligiina lona toto i le ‘ele‘ele, ‘ina ne‘i matua o ia ma faoa le mālō mai ou lima, ‘ona fa‘aumatia lea o le fa‘amoemoe o Aikupito pe a uma ‘ona nofo tupu o ia.
20. ‘Ona fai atu lea o Palaamo i le tupu, “Se‘i matou vala‘auina fa‘amasino uma o Aikupito ma ē popoto o i ai, ma ta‘u mai pe ua tatau ‘ona oti lenei tama e pei ‘ona e fai mai ai, ‘ona matou fasiotia lea o ia.”
21Ona feau atu lea o Farao e aami i tagata popoto uma o Aikupito; ona latou o atu lea i luma o le tupu; ona afio mai ai lea o le agelu a Ieova ia te i latou; e pei o ia o se tasi o tagata popoto o Aikupito.
22 ‘Ona fai atu lea o le tupu i ē popoto, “‘Ua ‘outou fa‘alogo lava i le mea ‘ua faia e lenei tama Eperu o lo‘o i le fale, ma ‘ua fa‘apea ‘ona fa‘amasinoina e Palaamo le mataupu.”
23 O lenei, ‘ia ‘outou fa‘amasino fo‘i ma va‘ai po o le a le mea e tatau ‘ona faia e le tama i le mea na ia faia.
24 ‘Ona tali atu lea o le agelu, o lē sa foliga mai o se tasi o le ‘au popoto a Farao, ‘ua fa‘apea atu, i luma o le ‘au popoto uma o Aikupito ma luma o le tupu ma ali‘i sili:
25 Afai e finagalo i ai le tupu, ia auina atu e le tupu ni tagata e aumai i ona luma se maa sonika ma se malala afi, ma tuu i luma o le tama; afai e faaloaloa e le tama lona lima ma tago i le maa sonika, ona tatou iloa ai lea ua faia e le taulealea ma le poto mea uma na ia faia, ma e tatau ona tatou fasiotia o ia.
26 Ae afai e faaloaloa atu lona lima i le malala, ona tatou iloa ai lea e le‘i faia e ia lenei mea ma le iloa, ma e ola lava o ia.
27 Ua lelei le tala i le manatu o le tupu ma alii sili; ona faia lea e le tupu e tusa ma le afioga a le agelu a Ieova.
28 Ona poloa‘i atu lea o le tupu e aumai le maa sonika ma le malala ma tuu i luma o Mose.
29 Ona latou tuu lea o le tama i o latou luma, ma taumafai le tama e faaloaloa atu lona lima i le maa sonika, a ua tago le agelu a le Alii i lona lima ma tuu i luga o le malala, ona mate ai lea o le malala i lona lima, ma ua sii a‘e e ia ma tuu i lona gutu, ma ua mu ai se vaega o ona laugutu ma se vaega o lona laulaufaiva, ma ua mamafa ai lona gutu ma lona laulaufaiva.
30. ‘Ua iloa e le tupu ma ali‘i sili lenei mea, ‘ona latou iloa ai lea e le‘i faia e Mose ma le poto i le to‘eseina o le paleali‘i mai le ulu o le tupu.
31. ‘Ona taofia lea e le tupu ma ali‘i mai le fasiotia o le tama; ‘ona nofo ai lea o Mose i le maota o Farao, ‘ua matua o ia, ma sa i ai le ALI‘I ‘iā te ia.
32 A o i ai le tama i le maota o le tupu, sa ofu o ia i le ofu violē, ma sa ola a‘e o ia faatasi ma atalii o le tupu.
33 ‘Ua tupu a‘e Mose i le maota o le tupu, ‘ona manatu lea o Patia le afafine o Farao ‘iā te ia o se atali‘i, ma ‘ua fa‘aaloalo ‘iā te ia le ‘āiga uma o Farao, ma ‘ua fefefe ‘iā te ia tagata Aikupito uma.
34 ‘Ua alu atu o ia i aso uma ma taunu‘u atu i le nu‘u o Kosena, o le mea sa i ai ona uso o le fānauga a Isaraelu; ‘ua va‘aia fo‘i i latou e Mose i aso uma o lo‘o vaivai le mānava ma le galuega mamafa.
35 ‘Ona fesili atu lea o Mose ‘iā te i latou, ‘ua fa‘apea atu, “Se a le mea ‘ua fa‘atonuina ai ‘iā te ‘outou lenei galuega i lea aso ma lea aso?”
36 ‘Ua latou fa‘amatala atu ‘iā te ia mea uma na o‘o ‘iā te i latou, ‘atoa ma poloa‘iga uma na poloa‘i atu ai Farao ‘iā te i latou a o le‘i fānau mai o ia.
37 Ua latou faamatala atu iā te ia fautuaga uma na fautuaina e Palaamo le atalii o Peoro e faasaga iā i latou, ma mea fo‘i na ia fautuaina e faasaga iā te ia ina ia fasiotia o ia ina ua ia aveese le palealii o le tupu mai lona ulu.
38 Ua faalogo Mose i nei mea, ona tupu ai lea o lona ita ia Palaamo, ua fia fasioti ia te ia; a ua lamalama o ia ia te ia i lea aso ma lea aso.
39 Ua fefe Palaamo iā Mose, ona tula‘i lea o ia ma ona atalii e to‘alua ma ō ese mai Aikupito, ma ua la sosola ese ma tu‘uina atu o la ola ma ō atu i le laueleele o Kuso iā Kikianusi, le tupu o Kuso.
40 Sa i ai Mose i le maota o le tupu, i le alu ese ma le ulufale, ma ua fa‘atupuina e le ALI‘I le alofa o le ALI‘I ‘iā te ia i luma o Farao, ma luma o ana ‘au‘auna uma, ma luma o tagata uma o Aikupito; ‘ua latou alolofa tele ‘iā Mose.
41 Ua oo i le aso na alu atu ai Mose i Kosena e asiasi i ona uso; ua ia vaaia fo‘i le fanauga a Isaraelu o loo mafatia i avega mamafa ma le galuega mamafa, ona tigā ai lea o Mose ona o i latou.
42 Ua toe fo‘i atu Mose i Aikupito, ua alu atu i le maota o Farao, ua sau i luma o le tupu; ona ifo lea o Mose i luma o le tupu.
43. ‘Ua fai atu Mose ‘iā Farao, “Le ali‘i e, ‘ua ‘ou sau e fai atu i se mea itiiti ‘iā te oe; ‘aua ne‘i e liliu ‘ese o‘u mata ‘ua leai so‘u mea.”‘Ona fetalai mai lea o Farao ‘iā te ia, “‘Inā fai mai ia.”
44. ‘Ona fai atu lea o Mose ‘iā Farao, “‘Ia avatu i au ‘au‘auna o le fānauga a Isaraelu o lo‘o i Kosena, se aso e tasi e mālōlō ai i a latou galuega.”
45. ‘Ona tali mai lea o le tupu ‘iā Mose, ‘ua fa‘apea atu, “Fa‘auta, ‘ua ‘ou fa‘afetai atu ‘iā te oe i lenei mea, ‘ina ‘ia e talia lau ‘upu.”
46. ‘Ona poloa‘i atu lea o Farao ‘ia fa‘asalalau atu le fe‘au i Aikupito uma ma Kosena, ‘ua fa‘apea atu,
47 O lo‘o fa‘apea ‘ona fetalai mai o le tupu ‘iā te ‘outou, le fānauga uma a Isaraelu, e ono aso tou te fai ai a ‘outou galuega ma ‘outou tiga; a o le aso fitu tou te mālōlō ai, ‘aua ne‘i faia se galuega; e fa‘apea ‘ona ‘outou faia i aso uma lava, e pei ‘ona poloa‘i mai ai le tupu ma Mose le atali‘i o Patia.
48 ‘Ua fiafia Mose i le mea na tu‘uina atu e le tupu ‘iā te ia, ma ‘ua faia e le fānauga uma a Isaraelu e pei ‘ona poloa‘i atu ai Mose ‘iā te i latou.
49 Auā o le mea lenei mai le Ali‘i i le fānauga a Isaraelu, auā ua amata ona manatua e le Ali‘i le fānauga a Isaraelu e fa‘aolaina i latou mo le manuia o latou tamā.
50 Sa i ai le ALI‘I ‘iā Mose, ‘ua salalau atu lona tala i Aikupito uma.
51 Ua mamalu Mose i luma o Aikupito uma, atoa ma le fanauga uma a Isaraelu, i le sailia o le lelei mo lona nuu o

Isaraelu ma tautala atu i upu o le filemu e uiga ia i latou i le tupu.

MATAUPU 71

1 Ina ua sefuluvalu tausaga o Mose, sa manao o ia e vaai i lona tamā ma lona tinā, ona alu atu lea o ia ia i la'ua i Kosena, ma ina ua latalata atu Mose i Kosena, sa oo atu o ia i le mea sa galulue ai le fanauga a Isaraelu, ma sa ia matauina a latou avega mamafa, ma sa ia vaaia se tagata Aikupito o loo fasi se tasi o ona uso Eperu.
2 ʻUa iloa atu e le tagata na sasaina ia Mose, ʻona tamoʻe atu lea o ia ʻiā te ia mo se fesoasoani, auā o le tagata o Mose sa matuā faʻaaloalogia i le ʻāiga o Farao, ʻua fai atu foʻi o ia ʻiā te ia, "Le aliʻi e, faʻalogo mai ʻiā te aʻu, o lenei Aikupito na sau i loʻu fale i le pō, ma noanoa ʻiā te aʻu, ʻua sau foʻi i laʻu avā i oʻu luma; a o lenei, o loʻo sāʻili o ia e ʻaveʻese loʻu ola."
3. ʻUa faʻalogo Mose i lenei tala leaga, ʻona tupu ai lea o lona ita i le Aikupito, ʻua ia afe i lea itū ma lea itū; ʻua iloa e ia e leai se tagata i lea itū, ʻona fasi lea e ia le Aikupito ma nanā o ia i le oneone, ʻua laveaʻiina foʻi e ia le Eperu mai le lima o lē na fasi ʻiā te ia.
4 Ona alu lea o le Eperu i lona fale, ua toe foʻi Mose i lona fale, ua alu ese ma toe foʻi atu i le maota o le tupu.
5 Ua toe foʻi le tamāloa i le fale, ona mafaufau lea o ia e faateʻa lana avā, auā e lē tatau i le aiga o Iakopo ona alu atu se tamāloa i lana avā pe a uma ona faaleagaina o ia.
6 Ona alu atu lea o le fafine ma taʻu atu i ona uso, ona saili lea e uso o le fafine e fasioti ia te ia, a ua sola o ia i lona fale ma sola ese ai.
7Ua oo i le aso lua, ona alu atu lea o Mose i ona uso, ua vaai atu, faauta, o ni tagata e toalua o loo fefinauai; ona fai atu lea o ia i le tagata amio leaga, Se a ea le mea e te fasi ai i lou tuaoi?
8ʻUa tali atu o ia ʻiā te ia, ʻua faʻapea atu, "O ai ʻea ʻua tofia oe e fai ma aliʻi ma faʻamasino ʻiā te i māʻua? ʻUa e manatu ʻea e fasioti ʻiā te aʻu e pei ʻona e fasiotia o le Aikupito?""Ona fefe ai lea o Mose, ʻua faʻapea ane, "E moni lava ʻua iloa le mea lea?"
9 Ua faalogo Farao i lenei mea, ona ia poloai atu lea ia fasiotia Mose; ona auina atu lea e le Atua lana agelu, ma ua faaali atu o ia ia Farao i le foliga o se taitai o le au e leoleo.
10 Ona tago lea o le agelu a Ieova i le pelu mai le lima o le taʻitaʻi o leoleo, ma vavae ese ai lona ulu, auā ua liua le foliga o le taʻitaʻi o leoleo e pei o Mose.
11 Ona tago atu lea o le agelu a Ieova i le lima taumatau o Mose, ma aumaia o ia i fafo mai Aikupito, ma tuu atu o ia i tua atu o tuaoi o Aikupito, i le mamao e tusa ma le malaga e fagafulu aso.
12 Na totoe na o Arona lona uso i le nuu o Aikupito; a ua ia vavalo i le fanauga a Isaraelu, ua faapea atu,
13 O loʻo faʻapea ʻona fetalai mai o le ALIʻI le Atua o ʻoutou tamā, ʻIa taʻitasi le tagata ma lafoaʻi mea ʻinosia ʻua i ona lava mata, ʻaua foʻi neʻi faʻaleagaina ʻoutou e ʻoutou lava i tupua o Aikupito.
14 A ua fouvale le fanauga a Isaraelu, ma ua lē fia faalogo iā Arona i lea taimi.
15 Ma sa finagalo le Alii e faaumatia i latou, pe ana le manatua e le Alii le feagaiga na ia osia ma Aperaamo, Isaako ma Iakopo.
16 I na aso, sa matuā sauā pea le lima o Farao i le fanauga a Isaraelu, ma sa ia faatigāina ma faasauā iā i latou seʻia oo i le taimi na auina atu ai e le Atua lana afioga ma silasila mai iā i latou.

MATAUPU 72

1 O aso ia na tupu ai se taua tele i le va o le fanauga a Kuso ma le fanauga a sasaʻe ma Arama, ma sa latou fouvale i le tupu o Kuso o lē sa i o latou lima.
2 ʻOna alu atu lea o Kikianus le tupu o Kuso faʻatasi ma le fānauga uma a Kuso, o le nuʻu e toʻatele e pei o le oneone; ʻua alu atu o ia e tau ma Arama ma le fānauga a sasaʻe, e faʻatoʻilaloina i latou.
3 ʻUa alu atu Kikianusi, ʻona tuʻua lea e ia o Palaamo le taulāitu, ma ona ataliʻi e toʻalua, e leoleo le ʻaʻai, ʻatoa ma ē e sili ʻona faʻatauvaʻa o le nuʻu.
4ʻOna alu atu lea o Kikianusi i Arama ma le nuʻu i sasaʻe, ma ʻua tau ma i latou ma na ia fasia i latou, ma ʻua paʻuʻū uma i latou ma ua manunuʻa i luma o Kikianusi ma lona nuʻu.
5 Ma ʻua ia puʻe faʻatagataotauʻa le toʻatele o i latou ma ʻua ia faʻatoʻilaloina i latou e pei o le taimi muamua, ma ʻua ia tolauapi i lo latou lauʻeleʻele e talia mai ʻiā te i latou lafoga e pei ʻona masani ai.
6 A o Palaamo le atalii o Peoro, ina ua tuua o ia e le tupu o Kuso e leoleo le aai ma ē matitiva o le aai, ona tulaʻi lea o ia ma fautua atu i tagata o le nuu e fouvale i le tupu o Kikianusi, ia aua neʻi faatagaina o ia e ulufale i le aai pe a toe foi mai o ia i le fale.
7 Ua faalogo tagata o le nuu iā te ia, ma ua latou tautō iā te ia, ma tofia o ia e fai ma tupu iā i latou, atoa ma ona atalii e toʻalua e fai ma taʻitaʻiʻau.
8 ʻOna latou tulaʻi lea ma faʻatūina le pā o le ʻaʻai i tulimanu e lua, ma ʻua latou fausia se fale matuā malosi lava.
9 Ma i le tulimanu lona tolu na latou eli ai ni lua e lē mafaitaulia, i le va o le aai ma le vaitafe lea na siʻomia ai le laueleele uma o Kuso, ma na latou faʻapuna mai ai le vai o le vaitafe.
10 I le tulimanu lona fa, na latou aoina ai ni gata e tele i a latou togafiti faataulaitu ma togafiti faʻataulāitu, ma na latou faʻamalosia le 'aʻai ma nonofo ai, e leai se tasi na alu i fafo pe ulufale i luma o i latou.
11. ʻUa tau Kikianus ma Arama ma le nuʻu i sasaʻe, ma ʻua ia faʻatoʻilaloina i latou e pei o muamua, ʻona latou avatu lea ʻiā te ia o la latou taulaga masani, ʻona alu lea o ia ma toe foʻi atu i lona nuʻu.
12 ʻUa faʻalatalata atu Kikianus le tupu o Kuso i lona ʻaʻai faʻatasi ma aliʻi uma o ʻautau faʻatasi ma ia, ʻona tepa aʻe ai lea o latou mata ma iloa atu ʻua fausia ma ʻua matuā maualuluga pā o le ʻaʻai, ʻona ofo ai lea o tagata i lenei mea.
13 ʻOna latou fetautalatalaʻi lea, "Auā ʻua latou iloa ʻua tuai i tatou i le taua, ma ʻua matuā fefefe ʻiā te i tatou, o le mea lea ʻua latou faia ai lenei mea, ʻua latou faʻatūina ai pā o le ʻaʻai ma faʻamalosia ai, ʻina neʻi oʻo mai tupu o Kanana e tau ma i latou."
14 ʻUa faʻalatalata atu le tupu ma le ʻau i le faitotoʻa o le ʻaʻai; ʻona tepa aʻe lea o i latou, ʻua iloa ai, ʻua tapunia faitotoʻa uma o le ʻaʻai; ʻona latou valaʻau atu lea i leoleo,

‘ua fa‘apea atu, “‘Inā tatala mai ia ‘iā te i matou, ‘ina ‘ia matou ulu atu i le ‘a‘ai.”

15 A ‘ua lē mafai e leoleo ‘ona tatala ‘iā te i latou i le poloa‘iga a Palaamo le taulāitu, o lo latou tupu, ‘ua latou lē tu‘uina atu ‘iā te i latou e ulu atu i lo latou ‘a‘ai.

16 Ona latou tau ai lea ma i latou i luma o le faitoto‘a o le ‘a‘ai, ma ‘ua fasia i lea aso tagata e to‘aselau ma le to‘atolugafulu o le ‘autau i Kikianus.

17 ‘Ua o‘o i le aso na soso‘o ai, ‘ona latou tau ai lea i le ‘auvai o le vaitafe; ‘ua latou taumafai e sopo‘ia, a ‘ua lē mafai; o le mea lea na goto ai nisi o i latou i le lua ma oti ai.

18 Ona poloa‘i atu lea o le tupu iā i latou e tā la‘au e fai ai va‘a, e ui atu ai i o latou luma, ona latou faia lea.

19 ‘Ua latou o‘o atu i le mea o i ai ‘alāvai, ‘ona feliuliua‘i lea o le vai e ala i mea olo, ma ‘ua malelemo ai tagata e to‘alua selau i luga o va‘a e sefulu.

20 ‘Ua o‘o i le aso tolu, ‘ona latou ō mai lea e tau i le itū sa i ai gata, a ‘ua lē mafai ‘ona latou fa‘alatalata atu i ai, auā na fasiotia e gata ni tagata e to‘aselau ma le to‘afitugafulu, ‘ona latou tu‘ua lea o le tau‘a ‘iā Kuso, ma ‘ua latou si‘omia Kuso i tausaga e iva, e leai se tasi na sau i fafo pe ulufale i totonu.

21 O le taimi lea na tau ai le taua ma le osofa‘iga faasaga ia Kuso, na sola ese ai Mose mai Aikupito mai ia Farao o lē na saili e fasioti ia te ia ona o le fasiotia o le Aikupito.

22 E sefuluvalu tausaga o Mose ina ua sola ese mai Aikupito mai luma o Farao, ona sola ese lea o ia ma alu atu i le toagalauapi o Kikianus, lea sa siomia Kuso i le taimi lea.

23 E iva tausaga o iai Mose i le toagalauapi o Kikianus le tupu o Kuso, i aso uma na latou si‘omia ai Kuso, ma sa alu atu Mose ma toe fo‘i mai faatasi ma i latou.

24 Sa alolofa le tupu ma ali‘i ma toa uma ‘iā Mose, auā sa mamalu ma agavaa o ia, o lona tino sa pei o se leona mamalu, o ona foliga sa pei o le la, o lona malosi sa pei o se leona, ma o ia o le faufautua i le tupu.

25 ‘Ua mavae tausaga e iva, ‘ona maua ai lea o Kikianus i se ma‘i oti, ma ‘ua sili atu lona ma‘i ‘iā te ia, ‘ona maliu ai lea o ia i le aso fitu.

26 Ona atulauina lea o ia e ana auauna, ma ave o ia ma tanu i luma o le faitoto‘a o le aai i le itu i mātū o le atunuu o Aikupito.

27 ‘Ona latou fausia lea i ona luga o se fale matagofie ma malosi ma maualuga, ‘ua latou tu‘u fo‘i i lalo ma‘a tetele.

28. O tusiupu fo‘i a le tupu na vaneina i luga o na ma‘a le malosi uma o lo latou tupu o Kikianusi, ma ana taua uma na ia tauina, fa‘auta, ‘ua tusia iina i le aso nei.

29. ‘Ua mavae le maliu o Kikianus le tupu o Kuso, sa matuā fa‘anoanoa ai ona tagata ma ana ‘au ‘ona o le taua.

30 ‘Ona latou fetautalatala‘i lea, “‘Inā ta‘u mai ia ‘iā te i matou se mea tatou te faia i le taimi nei, auā ‘ua iva tausaga o tatou nonofo ai i le vao mai o tatou nu‘u.”

31 Afai tatou te fai atu tatou te tau ma le aai, e to‘atele i tatou o le a manu‘a pe oti ai, ae afai tatou te nonofo pea iinei i le taua, e oti ai fo‘i i tatou.

32 Auā o le a fa‘alogo nei tupu uma o Suria ma le nu‘u i sasa‘e ‘ua maliu lo matou tupu, ‘ona latou osofa‘i fa‘afuase‘i mai lea ‘iā te i matou i le ‘au malosi, ma latou tau ma i matou ma ‘ua lē toe se tasi o i matou.

33 O lenei, se‘i o tatou ō e tofia se tupu e pule iā i tatou, ma tatou nonofo i le vagaia se‘ia tu‘uina mai le ‘a‘ai iā i tatou.

34 Ma sa latou fia filifilia i lea aso se tagata e fai ma tupu mai le ‘autau a Kikianusi, a ‘ua latou le maua se tasi e pei o Mose e fai ma tupu ‘iā te i latou.

35Ona latou faataalise lea ona to ese o latou ofu, ma lafo i le eleele, ma fai ai se faaputuga tele, ma tuu ai Mose i luga.

36 Ona latou tutū lea i luga ma ili pū ma alalaga atu i ona luma, ua faapea atu, Ia soifua le tupu, ia soifua le tupu!

37. ‘Ua tautō fo‘i le nu‘u uma ma ali‘i ‘iā te ia e tu‘uina atu ‘iā te ia o Atonia le masiofo, o le Kuso, o le avā a Kikianusi, ma ‘ua latou tofia Mose e fai ma tupu ‘iā te i latou i lea lava aso.

38 Ona faia lea e le nuu uma o Kuso se folafolaga i lea lava aso, ua faapea atu, Ia avatu e tagata uma ia Mose se mea mai ana mea.

39 Ona latou fofola lea o le ie lalaga i luga o le faaputuga, ma lafo i ai e tagata ta‘ito‘atasi se mea mai ana mea, o le tasi o le mama auro, ma le tasi o le tupe siliva.

40 O maa sonika, petala, penina ma maamora na lafo atu e le fanauga a Kuso iā Mose i luga o le faaputuga, atoa ma siliva ma auro e matuā tele lava.

41 ‘Ua ‘ave fo‘i e Mose le ario ma le auro uma, ma ipu uma, ma le petala ma ma‘a sonika, na avatu ‘iā te ia e le fānauga a Kuso uma, ‘ua ia tu‘u fa‘atasi ma ana ‘oloa.

42. ‘Ua pule fo‘i Mose i le fānauga a Kuso i lea lava aso, e sui a‘i Kikianusi le tupu o Kuso.

MATAUPU 73

1 O le tausaga e limagafulu ma le lima o le nofoaiga a Farao le tupu o Aikupito, o le tausaga e selau ma le limagafulu ma le fitu lea talu ona ō ifo le fanauga a Isaraelu i Aikupito, na fai ai Mose ma tupu i Kuso.

2 E luafulu ma le fitu tausaga o Mose ina ua amata ona fai o ia ma tupu o Kuso; e fagafulu fo‘i tausaga na fai ai o ia ma tupu.

3 ‘Ua foa‘iina atu e le ALI‘I ‘iā Mose le alofa tunoa ma le agalelei i luma o le fānauga uma a Kuso, ‘ua matuā alolofa fo‘i le fānauga a Kuso ‘iā te ia; o lea ‘ua alofagia ai Mose e le ALI‘I ‘atoa ma tagata.

4 I le aso fitu o lana nofoaiga, na faapotopoto ai le fanauga uma a Kuso, ma latou o mai i luma o Mose, ma ifo atu ia te ia i le eleele.

5 Ona fai atu lea o tama uma i luma o le tupu, ua faapea atu, Ia e fai mai sa matou fautuaga ina ia matou iloa ai le mea e fai i lenei aai.

6 Auā ua iva nei tausaga o matou si‘omia le ‘a‘ai, ma e le‘i va‘aia a matou fānau ma a matou avā.

7 Ona tali atu lea o le tupu ia te i latou, ua faapea atu, Afai tou te faalogo i lo‘u leo i mea uma ou te fai atu ai ia te outou, ona tuuina mai lea e le Alii le aai i o tatou lima, matou te faatoilaloina foi.

8 Auā afai tatou te tau ma i latou e pei o le taua muamua na tatou tau ai ma i latou a o le‘i maliu Kikianusi, e to‘atele o i tatou o le a pa‘u‘ū ma ua manunu‘a e pei o le taimi muamua.

9 O lenei, fa‘auta mai, o le fautuaga lenei mo ‘outou i lenei mea; ‘āfai tou te fa‘alogo mai i la‘u ‘upu, ‘ona tu‘uina mai lea o le ‘a‘ai i o tatou lima.

10Ona tali mai lea o ‘autau uma i le tupu, ua faapea mai, O mea uma e fetalai mai ai lo matou alii, matou te faia lava.

11 ‘Ona fai atu lea o Mose ‘iā te i latou, “‘Inā ō atu ia ‘outou, ma ‘alaga atu i le togālauapi uma i le nu‘u uma, ‘ia fa‘apea atu,
12 O le mea lea ua fetalai mai ai le tupu, ‘Inā alu ia i le vao ma aumai ni tama a le kasita, ia ta‘itasi le tama i lona lima.’
13 O lē e solia le afioga a le tupu, ma lē aumaia lana tama, e oti o ia, e ave fo‘i e le tupu ana mea uma.
14 A e aumaia i latou, ia i ai i latou i lau vaavaaiga, ia e tausi i latou seia oo ina matutua, ma ia e aoao i latou e lele i luga, e pei o le ala o tama a le aeto.
15 Ua faalogo le fanauga uma a Kuso i upu a Mose, ona latou tutu ai lea ma tala‘i atu i le toagalauapi atoa, ua faapea atu,
16 O le poloa‘iga a le tupu ‘iā te ‘outou, o le fānauga uma a Kuso, ‘ia ‘outou ō fa‘atasi i le vao, ma ‘ia ‘outou pu‘e iina tama‘i kasita, ta‘itasi ma lana tama i lona lima, ma ‘ia ‘outou ‘aumai i le fale.
17 O lē solia le poloa‘iga a le tupu e oti o ia, e ave fo‘i e le tupu ana mea uma.
18 ‘Ona faia lea fa‘apea e le nu‘u uma, ‘ua latou ō atu i le vao, ‘ua latou a‘e i la‘au o paina ma latou pu‘e ta‘itasi lana tama i lona lima, o tama uma a seta, ‘ua latou ‘aumaia i le vao ma tausi i ai e tusa ma le poloa‘iga a le tupu, ma ‘ua latou a‘oa‘oina i latou e lele i luga, e pei o tama‘i aeto.
19 A ua uma ona tausia tama‘i sikaleti, ona poloa‘i lea o le tupu ia latou fa‘a‘ai mo aso e tolu, ma sa faia faapea e le nu‘u uma.
20A o le aso tolu, ua fai atu ai le tupu ia te i latou, Ia outou faamalolosi, ma ia outou fai ma tagata totoa, ia taitasi le tagata ma ofu i ona ofutau, ma ia taitasi ma fusi lana pelu, ia taitasi ma tietie i lana solofanua, ma ia taitasi ma ave lana tamai kasita i lona lima.
21 Matou te tula‘i atu ma tau ma le aai i le mea o i ai gata; ona faia lea e le nu‘u uma e pei ona poloa‘i mai ai le tupu.
22 Ona latou ta‘itasi lea ma ave lana tama i lona lima, ma latou ō ese ai, ma ina ua latou taunuu i le mea o iai gata, ona fai atu lea o le tupu iā i latou, Ia ta‘itasi ma auina atu lana tama o seto i luga o gata.
23 Ona latou auina atu lea o tama‘i sikaleti e tusa ai ma le poloa‘iga a le tupu, ona taufetuli lea o tama‘i sikaleti i luga o gata ma ‘aina i latou uma ma fa‘aumatia i latou mai lea nofoaga.
24 Ua iloa e le tupu ma le nu‘u ua fa‘aumatia gata uma i lea mea, ‘ona ‘alalaga lea o le nu‘u uma ma le ‘alaga tele.
25 Ona latou faalatalata atu lea ma tau ma le aai, ma faato‘ilaloina, ona latou ulu atu lea i le aai.
26 E to‘aafe selau tagata o le aai na maliliu i lea aso, o i latou uma o ē na nonofo i le aai, ae e leai se tasi na oti mai le nuu na vagaia.
27Ona o atu lea o le fanauga uma a Kuso, e taitasi ma alu i lona fale, ma lana avā, ma lana fanau, ma ana mea uma.
28 ‘Ua iloa e Palaamo le taulāitu ‘ua faoa le ‘a‘ai, ‘ona tatalaina lea e ia o le faitoto‘a, ‘ona sola ai lea o ia ma ona atali‘i e to‘alua ma ona uso e to‘avalu ma toe fo‘i atu i Aikupito ‘iā Farao le tupu o Aikupito.
29 O i latou ia o taulāitu ma ē fai togafiti fa‘ataulāitu o ē ua ta‘ua i le tusi o le tulafono, o ē na tetee atu ‘iā Mose ‘ina ‘ua aumaia e le ALI‘I mala i Aikupito.
30. ‘Ona maua lea e Mose le ‘a‘ai i lona poto, ‘ona tofia lea o ia e le fānauga a Kuso i le nofoāli‘i e sui ai Kikianusi le tupu o Kuso.
31. ‘Ua latou fa‘ae‘e fo‘i le paleali‘i i lona ulu, ma ‘ua latou avatu ‘iā te ia o Atonia le masiofo o Kuso e fai ma ana avā, o le avā lea a Kikianusa.
32 Ua mata‘u Mose iā Ieova le Atua o ona augātamā, ma e le‘i alu atu o ia iā te ia, e le‘i tepa fo‘i ona mata iā te ia.
33 Auā ua manatua e Mose le mea na fai atu ai Aperaamo ia tautō lana auauna o Elisara, ua faapea atu ia te ia, Aua e te fai avā i se fafine o Kanana mo lo‘u atalii o Isaako.
34 O le mea fo‘i na faia e Isaako ‘ina ‘ua sola ‘ese Iakopo mai lona uso, ‘ina ‘ua ia poloa‘i atu ‘iā te ia, ‘ua fa‘apea atu, “‘Aua ‘e te fai avā i se afafine o Kanana, ‘aua fo‘i ‘e te fai se feagaiga ma se tasi o le fānau a Hamo.”
35 Auā na foa‘iina atu e le Ali‘i lo tatou Atua ia Hamo le atali‘i o Noa, ma ana fanau ma ana fanau uma, e fai ma pologa i le fanauga a Semu ma le fanauga a Iafeta, ma a latou fanau pe a mavae atu i latou e fai ma pologa, e fa‘avavau.
36O le mea lea e le‘i liliu atu ai e Mose lona loto ma ona mata i le avā a Kikianusi i aso uma na pule ai o ia i Kuso.
37 Sa mata‘u Mose i le ALI‘I lona Atua i lona olaga atoa; sa savali fo‘i Mose i luma o le ALI‘I ma le fa‘amaoni ma lona loto atoa ma lona agaga atoa, e le‘i liliu ‘ese o ia mai le ala sa‘o i aso uma o lona olaga; e le‘i alu ‘ese o ia mai le ala i le taumatau po o le ala i le tauagavale, o le ala sa savali ai Aperaamo, ma Isaako, ma Iakopo.
38. ‘Ua fa‘amalosia e Mose lona lava malosi i le mālō o le fānauga a Kuso, ma ‘ua ia ta‘ita‘iina le fānauga a Kuso i lona poto masani, ma ‘ua manuia Mose i lona mālō.
39 O le taimi lea na fa‘alogo ai Arama ma le fanauga a sasa‘e ua maliu Kikianus le tupu o Kuso, ona fouvale lea o Arama ma le fanauga a sasa‘e ‘iā Kuso i na aso.
40 ‘Ona fa‘apotopoto lea e Mose le fānauga uma a Kuso, o le nu‘u e matuā malolosi lava, e tusa ma le tolu sefulu afe o tagata; ‘ona alu atu lea o ia e tau ma Arama ma le nu‘u i sasa‘e.
41. ‘Ona latou ō atu lea i le ‘au a sasa‘e, ‘ua fa‘alogo i ai le ‘au a sasa‘e, ‘ona latou ō atu lea e fa‘afetaia‘i ‘iā te i latou, ma tau le taua ma i latou.
42 Sa matuā malosi le taua faasaga i le fanauga a sasa‘e, ona tuuina atu lea e le Alii o le fanauga uma a sasa‘e i le lima o Mose, ma na fasiotia ai tagata e tusa ma le tolu selau.
43 ‘Ona liliu atu lea o le nu‘u uma o sasa‘e ma sola ‘ese, ‘ona mulimuli atu lea o Mose ma le nu‘u o Kuso ‘iā te i latou ma fa‘ato‘ilaloina i latou, ma fa‘ae‘e atu ‘iā te i latou se lafoga, e tusa ma la latou masani.
44 Ona ō atu lea o Mose ma le nuu uma sa faatasi ma ia mai iinā i le nuu o Suria e tau ai.
45 ‘Ua ō atu fo‘i le nu‘u o Suria e tau ma i latou, ma ‘ua latou tau ma i latou, ‘ona tu‘uina atu lea o i latou e le ALI‘I i le lima o Mose, ma ‘ua pa‘u‘ū ai le to‘atele o tagata Suria ‘ua manunu‘a.
46. ‘Ua fa‘ato‘ilaloina fo‘i Arama e Mose ma le nu‘u o Kuso, ma ‘ua latou avatu fo‘i a latou lafoga masani.
47 Ona fa‘ato‘ilaloina lea e Mose Arama ma le fanauga a sasa‘e i le fanauga a Kuso, ma ua toe fo‘i atu Mose ma le nuu uma sa faatasi ma ia i le laueleele o Kuso.
48 Ua faamalosia e Mose lona malosi i le malo o le fanauga a Kuso, ma sa faatasi Ieova ma ia, ma sa fefefe le fanauga uma a Kuso ia te ia.

MATAUPU 74

1 ‘Ua mavae tausaga e tele, ‘ona maliu lea o Saulo le tupu o Etoma; ‘ona soloa‘i ane lea o ia e fai ma tupu o Paala-kana le atali‘i o Akapora.
2 O le tausaga lona sefulu ono o le nofoaiga a Mose iā Kuso, na fai ai Paala-hananu le atalii o Akapora ma tupu i le nuu o Etoma i le fanauga uma a Etoma mo le tolusefulu valu tausaga.
3 O ona aso na fouvale ai Moapi i le pule a Etoma, auā sa i lalo o le pule a Etoma talu mai ona po o Hatata le atalii o Petata, o lē na fasia i latou ma Mitiana, ma fa‘ato‘ilaloina Moapi i le pule a Etoma.
4 I le taimi na pule ai Paala-Kenana le atalii o Akapora i Etoma, ona lē toe lagolagoina lea e le fanauga a Moapi uma Etoma.
5 ‘Ua maliu i ia aso Angeia le tupu o Aferika, ‘ona pule lea o Aseturupa lona atali‘i e sui ‘iā te ia.
6 O aso ia na maliu ai Ianea, le tupu o le fanauga a Kitimi, ma ua latou tanu o ia i lona malumalu na ia fausia mo ia lava i le fanua laugatasi o Kanopia e fai ma ona nofoaga, ona pule lea o Latino e sui ia te ia.
7 O le tausaga lona luafulu ma le lua o le nofoaiga a Mose i le fanauga a Kuso, na pule ai Latino i le fanauga a Kitimo mo le fagafulu ma le lima tausaga.
8 Ma na ia fausia fo‘i mo ia lava se ‘olo tele ma le malosi, ma na ia fausia ai se malumalu matagofie mo lona afioaga, e fa‘atino ai lana mālō, e pei ona masani ai.
9 I le tausaga lona tolu o lana nofoaiga, na ia poloa‘i atu ai e faia se folafolaga i ona tagata atamamai uma, o ē na latou faia ni vaa se tele mo ia.
10. ‘Ona fa‘apotopoto lea e Latino ana ‘autau uma, ma ‘ua latou ō atu i va‘a, ma ō atu i ai e tau ma Aseturupale le atali‘i o Angea le tupu o Aferika; ‘ua latou ō atu i Aferika ma tau le taua ma Aseturupale ma lana ‘autau.
11 Ma ‘ua manumalo Latini ‘iā Aseturupa, ma ‘ua faoa e Latini mai ‘iā Aseturupa le alavai na ‘aumai e lona tamā mai le fānauga a Kitima, ‘ina ‘ua fai avā ‘iā Iania le afafine o Usi; ‘ona soloia lea e Latini le alalaupapa o le alavai, ma ‘ua taia le ‘autau uma a Aseturupa i le manu tele.
12 A o toa malolosi na totoe o Aseturupa na fa‘amalosia i latou lava, ma na tumu o latou loto i le matau‘a, ma sa latou sailia le oti, ma ua toe tau le taua ma Latino le tupu o Kittimo.
13 Ma sa matuā malosi le taua i tagata uma o Aferika, ma sa pa‘u‘ū uma i latou manunu‘a i luma o Latino ma lona nu‘u, ma sa pa‘u‘ū fo‘i le tupu o Asetupala i lea taua.
14 Sa i ai i le tupu o Aseturupa se afafine matagofie tele, o lona igoa o Usepesena, ma sa lalagaina e alii uma o Aferika lona faatusa i o latou ofu, ona o lona matagofie tele ma lona foliga matagofie.
15‘Ua iloa atu fo‘i e tagata Latina ia Usepezena, le afafine o Asetubala, ma ‘ua latou vivi‘i atu ‘iā te ia i lo latou tupu o Latina.
16 ‘Ua poloa‘i atu Latino ‘ia ‘aumaia o ia ‘iā te ia, ‘ona faiavā lea o Latino ‘iā Usepezena, ‘ona toe fo‘i lea o ia i lona ala i Kitimo.
17 Ina ua mavae le maliu o Aseturupa le atalii o Angeas, ina ua toe fo‘i atu Latino i lona nuu mai le taua, ona tula‘i lea o tagata uma o Aferika ma latou pu‘e Anipala le atalii o Angeas, le uso la‘itiiti o Aseturupa, ma tofia o ia e fai ma tupu e sui ai lona uso i le laueleele atoa o Aferika.
18. ‘Ua fai o ia ma tupu, ‘ona tonu lea ‘iā te ia e alu i Kitimi e tau ma le fānauga a Kitimi, e taui ma sui le mataupu a Aseturupa lona uso, ma le mataupu a ē nonofo i Aferika, ma ‘ua ia faia lava.
19. ‘Ua ia faia fo‘i va‘a e tele, ma ‘ua alu atu i ai ma lana ‘autau uma, ma ‘ua alu atu i Kittimo.
20 Ona tau lea o Anipala ma le fanauga a Kitimi, ma ua manunu‘a le fanauga a Kitimi i luma o Anipala ma lana ‘autau, ma ua taui ma sui e Anipala le mataupu a lona uso.
21 Sa tau pea Anipala ma le fanauga a Kitimi i tausaga e sefuluvalu, ma sa nofo Anipala i le nuu o Kitimi ma tolauapi ai mo se taimi umi.
22 ‘Ona matuā fasia lea e Anipala le fānauga a Kitimi, ‘ua ia fasiotia fo‘i o latou ali‘i sili ma ali‘i sili, ‘ae na ia fasiotia fo‘i ē na totoe o le nu‘u e tusa ma le valu sefulu afe o tagata.
23 ‘Ua mavae aso ma tausaga, ‘ona toe fo‘i atu lea o Anipala i lona nu‘u o Aferika, ma ‘ua nofotupu ma le saogalemu e sui ai lona uso o Asetupala.

MATAUPU 75

1 O ona po ia, i le tausaga e selau ma le valu sefulu talu ona ō ifo le fanauga a Isaraelu i Aikupito, na ō atu ai mai Aikupito o toa malolosi, e tolu sefulu afe o ē savavali, o le fanauga a Isaraelu, o i latou uma ia mai le itū‘āiga o Iosefa, o le fānauga a Efaraima le atali‘i o Iosefa.
2 Auā na latou fai mai ua mae‘a le vaitaimi na tofia e le Ali‘i mo le fānauga a Isaraelu i aso anamua, lea na ia fetalai atu ai ‘iā Aperaamo.
3 Ona fusifusia lea e nei tagata o latou lava ofu, ma latou ta‘itasi ma fusi lana pelu i lona itu, ma ta‘itasi ma lona ofutau, ma latou fa‘alagolago i lo latou malosi, ma latou ō ese fa‘atasi mai Aikupito ma le lima malosi.
4. E leai ni a latou mea‘ai na ‘aumai mo le malaga, na o ario ma auro, e leai fo‘i ni areto na ‘aumai i o latou lima i lea aso, auā na latou manatu e maua a latou mea‘ai e fai ma totogi mai ‘iā Filisitia; a leai, latou te faoa fa‘amalosi.
5 O nei tagata o tagata malolosi ma totoa tele, e mafai e le to‘atasi ona tuliloa le to‘aafe, a e mafai e le to‘alua ona tulia le sefulu afe; o lea na latou fa‘alagolago ai i lo latou malosi ma ō fa‘atasi e pei ona i ai.
6 Ona latou aga‘i atu lea i le laueleele o Kata, ma ua latou ō ifo ma maua ai leoleo mamoe o Kata o loo leoleo mamoe a le fanauga a Kata.
7Ona latou fai atu lea i leoleo mamoe, Ia e aumai ni a matou mamoe e fai ma totogi, matou te aai ai; auā ua matou fia aai, auā matou te lei aai lava i le aso nei.
8 ‘Ua fai mai leoleo mamoe, “O a matou mamoe ‘ea pe o a matou povi ia e tatau ‘ona matou avatu ‘iā te ‘outou e fai ma totogi?” ‘Ona fa‘alatalata atu lea o le fānauga a Efaraima e faoa i latou.
9 ‘Ua ‘alalaga atu fo‘i leoleo mamoe o Kata ‘iā te i latou; auā ‘ua lagona mamao atu la latou ‘alaga, ‘ona ō atu lea o le fānauga uma a Kata ‘iā te i latou.
10 Ua iloa e le fanauga a Kata le amio leaga a le fanauga a Efaraima, ona latou toe foi mai lea, ma faapotopoto tagata o Kata, ua taitasi ma oofu i lona ofutau, ona latou o atu lea e tau le fanauga a Efaraima.
11 ‘Ua latou tau ma i latou i le vanu o Kata, ‘ua matuā tele lava le taua, ma ‘ua latou fefasia‘i le tasi ma le isi i lea aso.

12 O le aso lua fo‘i na ‘auina atu ai e le ‘au a Kata le fe‘au i ‘a‘ai uma o Filisitia, ‘ina ‘ia latou ō mai e fesoasoani ‘iā te i latou, ‘ua fa‘apea atu,
13 ‘Inā sau ia ‘iā te i matou ma fesoasoani mai ‘iā te i matou, ‘ina ‘ia matou fasia le fānauga a Efaraima o ē na ō mai mai Aikupito e faoa a matou lafumanu, ma tau ma i matou e aunoa ma se mafua‘aga.
14 Ua vaivai loto o le fanauga a Efaraima i le fia ‘ai ma le fia inu, auā e tolu aso latou te le‘i ‘ai ai ni areto. Ona ō atu lea o tagata e fa sefulu afe mai aai o Filisitia e fesoasoani i tagata o Kata.
15 Sa tau nei tagata ma le fanauga a Efaraima, ma ua tuuina atu e le Alii le fanauga a Efaraima i lima o Filisitia.
16 ‘Ua latou fasiotia fo‘i le fānauga uma a Efaraima, o i latou uma na ō mai mai Aikupito; e leai se tasi na totoe na o le to‘asefulu na sōsōla i le taua.
17 Auā o le malaia lenei mai le ALI‘I i le fānauga a Efaraima, auā na latou solia le afioga a le ALI‘I i lo latou ō ese mai Aikupito, a o le‘i o‘o i le taimi na tofia e le ALI‘I i aso anamua mo Isaraelu.
18. E to‘atele fo‘i tagata Filisitia na fasia, pe tusa ma le lua sefulu afe tagata, na ‘ave e o latou uso o latou tino ma tanu i o latou ‘a‘ai.
19 O ē na fasiotia o le fanauga a Efaraima na tuua i le vanu o Kata mo le tele o aso ma tausaga, e le‘i aveina i latou e tanu, ma sa tumu le vanu i ivi o tagata.
20. ‘Ua ō atu i Aikupito tagata na sao mai le taua, ‘ua latou ta‘u atu i le fānauga a Isaraelu mea uma na o‘o ‘iā te i latou.
21 Ua faavauvau fo‘i Efaraima lo latou tamā mo aso e tele, ma ua ō mai ona uso e faamafanafana iā te ia.
22 Ua alu atu o ia i lana avā, ona fanaua lea e ia se tama tane, ua faaigoa fo‘i e ia iā te ia o Peria, auā sa mafatia o ia i lona aiga.

MATAUPU 76

1 Ma o Mose le atalii o Amaramo sa avea pea ma tupu i le laueleele o Kuso i na aso, ma sa manuia o ia i lona malo, ma sa ia taitaia le pulega a le fanauga a Kuso i le faamasinotonu, i le amiotonu, ma le amio sao.
2 Sa alolofa le fanauga uma a Kuso iā Mose i aso uma na pule ai o ia iā i latou, ma sa matuā fefefe iā te ia tagata uma sa nonofo i le laueleele o Kuso.
3 I le tausaga lona fa sefulu o le nofoaiga a Mose i Kuso, sa nofo ai Mose i le nofoālii o le tupu, a o i ona luma Atonia le masiofo, ma sa nonofo fo‘i ali‘i uma e si‘osi‘omia o ia.
4. ‘Ona fai atu lea o Atonia le masiofo i luma o le tupu ma ali‘i, “O le ā lenei mea ‘ua ‘outou faia i lea aso e tele, o le fānauga a Kuso?”
5 Ua e silafia ea ua fagafulu tausaga o pule lenei tagata iā Kuso, e le‘i faalatalata mai o ia iā te a‘u, e le‘i auauna fo‘i o ia i atua o le fanauga a Kuso.
6 O lenei, fa‘alogo mai ia, ‘outou le fānauga a Kuso, ‘aua ne‘i toe pule lenei tagata ‘iā te ‘outou auā e lē o se tasi o tatou tino o ia.
7 Faauta, ua matua Menakoro lo‘u atalii, ia fai o ia ma tupu ia te outou, auā e sili atu ia te outou le auauna i le atalii o lo outou alii, nai lo le auauna i se tagata ese, o le pologa a le tupu o Aikupito.
8 Ua faalogo fo‘i le nuu uma ma alii sili o le fanauga a Kuso i upu na fai atu ai Atonia le masiofo iā i latou.
9 Sa sauniuni le nu‘u uma se‘ia o‘o i le afiafi; ‘ona latou ala a‘e lea i le taeao ma tofia Menakrusa, le atali‘i o Kikianusi, e fai ma tupu ‘iā te i latou.
10 Ma sa fefefe atalii uma o Kuso e faaloaloa atu o latou lima ia Mose, auā sa faatasi le Alii ma Mose, ma sa manatua e atalii o Kuso le tautoga na latou tautō ai ia Mose, o le mea lea na latou le faia ai se mea leaga ia te ia.
11 A ua avatu e le fanauga a Kuso ni meaalofa e tele ia Mose, ma ua latou auina atu o ia mai ia te i latou ma le mamalu tele.
12 Ona alu ese lea o Mose mai le laueleele o Kuso, ma alu atu i lona aiga ma ua lē toe pule iā Kuso, ma e ono sefulu ono tausaga o Mose ina ua alu ese o ia mai le laueleele o Kuso, auā o le mea lea na sau mai le Alii, auā ua oo mai le vaitaimi na ia tofia i aso anamua, e aumai ai Isaraelu mai le puapuaga o le fanauga a Hamo.
13 Ona alu lea o Mose i Mitiana, auā ua fefe o ia e toe fo‘i i Aikupito ona o Farao; ua alu o ia ma nofo i tafatafa o le vaieli i Mitiana.
14 Ona ō atu lea o afafine e to‘afitu o Reuelu le Mitiana e leoleo le lafu mamoe a lo latou tamā.
15 Ua latou ō atu i le vaieli ma utu vai e fa‘ainu ai le lafu mamoe a lo latou tamā.
16 Ona ō mai lea o leoleo mamoe o Mitiana, ma tutuli ese i latou; ona tula‘i lea o Mose ma fesoasoani iā i latou ma faainu le lafu mamoe.
17 Ua latou ō atu i lo latou tamā o Reuelu, ma latou faamatala atu iā te ia mea na faia e Mose mo i latou.
18Ona latou fai atu lea, Ua laveai mai i matou e le tagata Aikupito ai lima o leoleo mamoe, ma ua ia utu mai le vai mo i matou, ma faainu le lafu mamoe.
19 Ona fai atu lea o Reuelu i ona afafine, “O fea o i ai o ia? Aiseā ua outou tuua ai le tamāloa?”
20 Ona aami lea e Reuelu o ia ma aumai o ia i le fale, ua la 'a'ai fa'atasi ma ia.
21 ‘Ua ta‘u atu fo‘i e Mose ‘iā Reuelu na sola ‘ese o ia mai Aikupito ma na pule o ia i Kuso mo le fagafulu tausaga, ma ‘ua latou ‘ave‘esea le malo mai ‘iā te ia, ma ‘ua latou tu‘uina atu o ia e alu ma le filemu ma le mamalu ma meaalofa.
22 ‘Ua fa‘alogo Reuelu i ‘upu a Mose, ‘ona fai ifo lea o Reuelu i lona loto, “‘Ou te tu‘uina atu lenei tagata i le falepuipui, ‘ona ‘ou fa‘alelei ai lea o le fānauga a Kuso, auā ‘ua sola ‘ese o ia ‘iā te i latou.”
23 ‘Ona latou ‘ave lea o ia ma tu‘u i le fale puipui, ma sa i ai Mose i le fale puipui i tausaga e sefulu; a o i ai Mose i le fale puipui, sa alofa mutimutivale Sepora le afafine o Reuelu ‘iā te ia, ma sa tausi ‘iā te ia i mea e ‘ai ma vai i aso uma.
24 Sa i ai pea le fanauga a Isaraelu i le nuu o Aikupito, o loo auauna atu i tagata Aikupito i galuega mamafa uma lava; a o le lima o Aikupito sa faaauau pea ona sauā i le fanauga a Isaraelu i na aso.
25 O le taimi lea na taia ai e le ALI‘I Farao le tupu o Aikupito, ma na ia taia ai Farao le tupu o Aikupito i le lepela, e amata mai i ona alofivae e o‘o atu i lona tumua‘i; ona o le sauā o le fanauga a Isaraelu, o le mala lea na o‘o mai ai le ALI‘I ‘iā Farao le tupu o Aikupito i le taimi lea.
26 Auā ua faafofoga le Alii i le tatalo a lona nuu o le fanauga a Isaraelu, ma ua oo atu la latou tagi ia te ia ona o la latou galuega mamafa.

27 E le‘i liliuese lava lona to‘asā mai iā te i latou, ae na faaloaloa pea le lima o Farao i le fanauga a Isaraelu, ma na faamaaa pea e Farao lona ua i luma o Ieova, ma na ia faateleina lana amo i le fanauga a Isaraelu, ma faaonoono i o latou olaga i galuega mamafa uma.
28 ‘Ua uma ‘ona fa‘ao‘o e le ALI‘I le mala ‘iā Farao le tupu o Aikupito, ‘ona fai atu lea o ia i ona tagata popoto ma ē taulāitu e fa‘amālōlō ‘iā te ia.
29 Ona fai mai lea o ona tagata popoto ma taulāitu iā te ia, Afai e tu‘uina le toto o tamaiti i manu‘a e fa‘amālōlōina ai o ia.
30. ‘Ua fa‘alogo Farao ‘iā te i la‘ua, ‘ua ‘a‘auina atu ana ‘au‘auna i Kosena i le fānauga a Isaraelu e ‘ave a latou fānau laiti.
31 Ona ō atu lea o auauna a Farao ma aveese faamalosi pepe a le fanauga a Isaraelu mai fatafata o o latou tinā, ma latou aumaia i latou ia Farao i aso taitasi, e toatasi le tamaitiiti i aso taitasi, ma fasiotia i latou e foma‘i ma faaaogā i le faamai; sa faapea ona latou faia i aso uma.
32 O le aofa‘i o tamaiti na fasiotia e Farao e tolu selau fitu sefulu ma le lima.
33 Ae e le‘i faalogo Ieova i foma‘i a le tupu o Aikupito, ma ua faateteleina pea le malaia.
34 E sefulu tausaga o mafatia Farao i lea mala, a ua atili ai ona faamaaa le loto o Farao i le fanauga a Isaraelu.
35 Ua mavae tausaga e sefulu, ona fa’aauau pea lea ona fa’atigāina e le ALI’I Farao i mala fa’amata’u.
36 Ona taia lea o ia e le ALI‘I i le ma‘i fulafula leaga ma le ma‘i i lona manava, ma ua liua ai le ma‘i i le ma‘i pupula leaga.
37 O ona po ia na ō mai ai auauna e to‘alua a Farao mai le nu‘u o Kosena, o le mea sa i ai le fānauga a Isaraelu uma, ‘ua la ō atu i le maota o Farao, ‘ua fa‘apea atu ‘iā te ia, “‘Ua matou va‘aia le fānauga a Isaraelu o lo‘o fa‘atamala i la latou galuega, ma le fa‘atamala i la latou galuega.”
38 Ua faalogo Farao i upu a ana auauna, ona matuā ita tele ai lea o ia i le fanauga a Isaraelu, auā na matuā tigā lona loto i le tigā o lona tino.
39Ona tali atu lea o ia, ua faapea atu, Ua iloa nei e le fanauga a Isaraelu ua ou ma‘i, ona latou liliu mai lea ma tauemu mai ia te i matou; o lenei, ia e sauni la‘u kariota mo a‘u, ou te alu atu foi i Kosena, ou te vaai atu i le tauemu a le fanauga a Isaraelu o loo latou tauemu mai ai ia te au; ona saunia lea e ana auauna le kariota mo ia.
40 Ona latou ave lea o ia ma faatietie i luga o le solofanua, auā sa lē mafai ona ia tietie na o ia;
41. ‘Ona ‘ave lea e ia o ē ti‘eti‘e i solofanua e to‘asefulu ma ‘au e savavali e to‘asefulu, ‘ua ō atu i le fānauga a Isaraelu i Kosena.
42. ‘Ua o‘o atu i latou i le tuā‘oi o Aikupito, ‘ona ui atu lea o le solofanua a le tupu i se mea vaapiapi, ‘ua si‘itia i le vaega gaogao o le togāvine, ‘ua si‘omia i pa i itu uma e lua, o le fanua maulalo ma le laugatasi sa i le isi itu.
43 Ona taufetuli vave lea o solofanua i lea mea ma fetaomi le tasi i le isi, a o isi solofanua na fetaomi le solofanua a le tupu.
44 Ona pa'ū lea o le solofanua a le tupu i le fanua laugatasi a o ti'eti'e ai le tupu; ua pa'ū ifo o ia, ona liliu lea o le kariota i luga o fofoga o le tupu, ma ua taoto le solofanua i luga o le tupu; ona tagi lea o le tupu, auā ua matuā tigā lona tino.
45 Ona saeia lea o le tino o le tupu mai ia te ia, ma gauia ona ivi ma ua lē mafai ona ia tietie ai, auā o le mea lenei mai le Alii ia te ia, auā ua faafofoga le Alii i le tagi a lona nuu o le fanauga a Isaraelu ma lo latou puapuaga.
46 ‘Ua amoina o ia e ana ‘au‘auna i o latou tau‘au, ta‘itasi ma lea taimi, ma latou toe ‘ave o ia i Aikupito, ‘ua toe fo‘i mai fo‘i i Aikupito tagata ti‘eti‘e solofanua sa fa‘atasi ma ia.
47. ‘Ua latou tu‘uina o ia i lona moega, ‘ua iloa e le tupu ‘ua o‘o mai lona i‘uga e oti ai, ‘ona sau ai lea o Aparanati le masiofo lana avā, ‘ua tagi i luma o le tupu, ‘ua tagi fo‘i le tupu fa‘atasi ma ia i le tagi tele.
48. ‘Ua ō mai fo‘i ana ali‘i uma ma ana ‘au‘auna i lea lava aso, ma ‘ua latou va‘ai atu i le tupu o lo‘o mafatia, ‘ona latou tagi tele lea fa‘atasi ma ia.
49 Ona fautuaina lea e alii sili o le tupu ma ana faufautua uma le tupu e tofia se tasi e pule e sui iā te ia i le nuu, o lē e filifilia e ia mai ona atalii.
50. Sa i ai i le tupu atali‘i e to‘atolu ma afafine e to‘alua na fanaua e Aparanati le masiofo lana avā, e ‘ese mai i le fānau a le tupu i ana palake.
51 O latou igoa ia, o le ulumatua o Oteri, o le lona lua o Atikama, ma le lona tolu o Morion, atoa ma o latou tuafafine, o igoa o Patia le matua ma le isi o Akusi.
52 A o Oteri le ulumatua a le tupu, o se vale ia, na vave ona tautala ma faavavevave.
53A o Atikama o le tagata poto ma le poto, ma le poto i mea uma a Aikupito; a ‘ua matagā lona tino, ‘ua mafiafia lona tino, ‘ae pu‘upu‘u tele lona tino; o lona maualuga e tasi le kupita.
54 ‘Ua silafia e le tupu o Atikama lona atali‘i o le tagata atamai ma le poto i mea uma, ‘ona tonu lea i le tupu e fai o ia ma tupu e sui ai o ia pe a mavae lona maliu.
55 Ona fai avā lea o ia iā Ketuta le afafine o Apilota, e sefulu ona tausaga, ma ua fanaua e ia ni atalii e to‘afa.
56 Mulimuli ane, ua alu o ia ma fai avā e to‘atolu ma fanaua ai atali‘i e to‘avalu ma afafine e to‘atolu.
57. ‘Ua matuā tele lava le vevesi i le tupu, ‘ua elo fo‘i lona tino e pei o le elo o le tino o se tagata oti na lafo i le fanua i le tau vevela, i le vevela o le la.
58. ‘Ua iloa e le tupu ‘ua matuā fa‘ateteleina lona ma‘i, ‘ona ia poloa‘i atu lea ‘ia ‘aumaia lona atali‘i o Atikamo ‘iā te ia, ‘ona latou tofia lea o ia e fai ma tupu i le nu‘u e sui a‘i o ia.
59 ‘Ua mavae tausaga e tolu, ‘ona maliu lea o le tupu, ma le māsiasi, ma le ‘ino‘ino, ‘ua ‘ave fo‘i o ia e ana ‘au‘auna ma tanu ‘iā te ia i le tu‘ugamau o tupu o Aikupito i Soana Misraima.
60. A ‘ua latou lē fa‘a‘amuina o ia e pei ‘ona masani ai i tupu, auā ‘ua pala lona tino, ma ‘ua lē mafai ‘ona latou fa‘alatalata atu e fa‘a‘amuina o ia ‘ona o le manogi leaga, o lea na latou fa‘avave ai ‘ona tanu o ia.
61 Auā o le malaia lenei mai le ALI‘I ‘iā te ia, auā na taui atu e le ALI‘I ‘iā te ia le leaga ‘ona o le malaia na ia faia ‘iā Isaraelu i ona aso.
62 Ma ‘ua oti o ia ma le mata‘u ma le māsiasi, ‘ona pule lea o lona atali‘i o Atikama e sui ‘iā te ia.

MATAUPU 77

1 E luafulu tausaga o Atikamo ʻina ʻua fai o ia ma tupu i Aikupito, e fa tausaga na fai ai o ia ma tupu.
2 O le tausaga e lua selau ma le ono talu ona ō ifo Isaraelu i Aikupito, na fai ai Atikamo ma tupu i Aikupito; e leʻi umi se taimi na pule ai o ia i Aikupito e pei ona pule ai ona tamā.
3 Auā na pule Melola lona tamā i Aikupito i tausaga e iva sefulu ma le fa, a ua sefulu tausaga o maʻi o ia ona oti ai lea, auā sa amioleaga o ia i luma o le ALIʻI.
4 ʻOna faaigoa lea e tagata Aikupito uma o Atikama i le igoa o Farao e pei o igoa o ona tamā, e pei o la latou tū masani i Aikupito.
5 Ona faaigoa lea e le au popoto uma a Farao ia Atikama Ahusa, auā o le faapuupuuga o Ahusa i le gagana Aikupito.
6 Sa matuā matagā lava Atikama, e tasi le kupita ma le aga e tasi lona umi, ma sa i ai sona ʻava telē e oo i ona alofivae.
7 Ma sa nofo Farao i le nofoāliʻi o lona tamā e pule iā Aikupito, ma sa ia pulea Aikupito i lona poto.
8 A o pule o ia, sa sili atu lona amioleaga i lona tamā ma tupu uma na muamua atu, ma sa ia faateleina lana amo i le fanauga a Isaraelu.
9Ona alu atu lea o ia ma ana auauna i Kosena i le fanauga a Isaraelu, ma na ia faamalosia i latou i le galuega, ma faapea atu ia te i latou, Ia faauma a outou galuega, o le galuega i aso taitasi, aua ne'i faavaivai o outou lima i la matou galuega e amata mai i le aso nei e pei ona outou faia i ona po o lo'u tamā.
10 Ona tofia lea e ia o ni faipule mai le fanauga a Isaraelu e pule iā i latou, ma tofia foʻi e ia o ni pule e faia galuega mai ana auauna.
11Ua ia tofia foʻi i luga ʻiā te i latou le fua o piliki e fai i lea lava aso ma lea aso; ʻona toe foʻi lea o ia ma alu atu i Aikupito.
12 O ona po ia na poloaʻi atu ai ē na pule i galuega a Farao i aliʻi o le fānauga a Isaraelu e tusa ma le poloaʻiga a Farao, o loʻo faʻapea atu,
13O loo faapea ona fetalai mai o Farao, Ia outou faia a outou galuega i lea aso ma lea aso, ia faauma foi a outou galuega; ia outou tausisi i le fua o maa omea i lea aso ma lea aso; aua le faaitiitia se mea e tasi.
14 Afai foʻi e lē lava a ʻoutou piliki e fai i aso taʻitasi, o le a ʻou faʻaopoopoina a ʻoutou fānau laiti e sui ai i latou.
15 Ona faia lea e pule o Aikupito i na aso e pei ona poloaʻi atu ai Farao.
16 A iloa se mea e le lava i le fua o piliki a le fanauga a Isaraelu i aso taʻitasi, ona ō atu lea o ē na pule i galuega a Farao i avā a le fanauga a Isaraelu ma ave pepe a le fanauga a Isaraelu e tusa ma le aofaʻi o piliki e le lava, ona latou aveina lea ma le faamalosi mai luga o vae o latou tinā, ma tuu i le fale e sui ai piliki;
17 A o fetagisi ma tagi o latou tamā ma tinā ona o i latou, ina ua latou faalogoina leo o le tagi a a latou pepe i le pā o le fale.
18 Ua faʻamalosi ē na pule i galuega iā Isaraelu, ina ia tuʻu e le fanauga a Isaraelu a latou fanau i le fale, o lea na tuʻu ai e se tagata lona ataliʻi i le pā ma ufiufi i le sima, a o tagi ona mata iā te ia, ma tafe ifo ona loimata i lana tama.
19 ʻUa faʻapea lava ʻona faia e ē pule o Aikupito i fānau a Isaraelu mo le tele o aso; e leai se tasi na alofa pe alofa mutimutivale i fānau a le fānauga a Isaraelu.
20 O le aofaʻi o tamaiti uma na fasiotia i le fale e lua selau fitugafulu, o nisi na latou fausia i luga e sui ai piliki na tuʻua e o latou tamā, ma isi na latou tosoina i fafo o ē ua oti mai le fale.
21 O le galuega na faʻatonuina i le fānauga a Isaraelu i aso o Atikama sa sili atu lona faigata nai lo le galuega na latou faia i aso o lona tamā.
22 Ua ōi foʻi le fanauga a Isaraelu i aso uma ona o le mamafa o a latou galuega, auā ua latou faapea ifo iā i latou lava, Faauta, a maliu Farao, e tulai mai lona atalii ma faamāmā a tatou galuega!
23 A ua latou faateleina le galuega mulimuli e sili atu i lo le galuega muamua, ona ōi ai lea o le fanauga a Isaraelu i lenei mea, ma ua oo atu lo latou alaga i le Atua ona o la latou galuega.
24. ʻUa faʻafofoga le Atua i le leo o le fānauga a Isaraelu ma la latou ʻalaga i ia ona po; ʻua manatua foʻi e le Atua ʻiā te i latou lana feagaiga na ia osia ma Aperaamo, ma Isaako, ma Iakopo.
25. ʻUa silafia e le Atua le avega a le fānauga a Isaraelu, ma la latou galuega mamafa i na aso, ʻona finagalo lea o ia e laveaʻi ʻiā te i latou.
26 Sa taofia pea Mose le atalii o Amaramo i le falepuipui i ia aso, i le fale o Reuelu le Mitiana; ma sa tausia faalilolilo e Sepora le afafine o Reuelu o ia i meaʻai i lea aso ma lea aso.
27 Ua taofia Mose i le lua i le aiga o Reuelu mo tausaga e sefulu.
28. ʻUa oʻo i le faʻaiʻuga o tausaga e sefulu, o le tausaga muamua lea o le nofoaʻiga a Farao i Aikupito, e sui aʻi lona tamā,
29Ua fai mai Sepora i lona tamā o Reuelu, E leai se tasi e fesili pe saili i le tagata Eperu, na e fusifusia i le falepuipui i nei tausaga e sefulu.
30. O lenei, afai e lelei i lou finagalo, seʻi tatou ʻaʻauina atu seʻi vaʻai pe o ola o ia pe ua oti; a ʻua lē iloa e lona tamā o ia o le tausi tama ʻiā te ia.
31Ona tali mai lea o Reuelu lona tamā, ua faapea atu ia te ia, Pe na tupu ea se mea faapea, ina ia noatia se tagata i le fale puipui e aunoa ma se mea e 'ai i tausaga e sefulu, ma ia ola ai o ia?
32. ʻOna tali mai lea o Sepora i lona tamā, ʻua faʻapea atu, “E moni lava ʻua e faʻalogo o le Atua o sa Eperū e silisili ma mataʻutia, o lē na te faia vāvega mo i latou i aso uma lava.”
33 O ia lea na laveaʻiina Aperaamo mai Uro o Kaletaia, ma Isaako mai le pelu a lona tamā, ma Iakopo mai le agelu a le ALIʻI o lē na tauivi ma ia i le asaga o Iapuka.
34 E tele foʻi mea na ia faia i lenei tagata, na ia laveaʻiina o ia mai le vaitafe i Aikupito ma le pelu a Farao, ma le fānauga a Kuso, o lea foʻi e mafai ai ʻona ia laveaʻiina o ia mai le oge ma faʻaola ʻiā te ia.
35 Ua lelei le tala i le manatu o Reuelu, ona ia faia lea e pei ona fai atu ai lona afafine, ma auina atu se tasi i le falepuipui e vaai po o le a le mea ua tupu ia Mose.
36 Ua ia vaai atu, ma faauta, o loo nofo Mose i le ana, ua tu i ona vae, o loo vivii ma tatalo i le Atua o ona augātamā.
37 ʻUa poloaʻi atu Reuelu ʻia ʻaumaia Mose mai le lua; ʻona latou sele lea o lona lauulu ma sui ona ʻofu i le falepuipui ma ʻai ai le meaʻai.

38 Mulimuli ane, ua alu atu Mose i le togālaau o Reuelu sa i tua o le fale, ma ua tatalo atu ai o ia i le Alii lona Atua, o lē na faia vavega tetele mo ia.
39 A o tatalo o ia, sa tepa atu o ia i ona luma, ma vaai atu i le laau safaira ua totōina i le eleele, ua totōina i le ogatotonu o le faatoaga.
40 Ua faalatalata atu o ia i le laau ma vaai atu, faauta, o le suafa o Ieova le Atua o ʻau ua vaneina i ai, ua tusia ma teuteuina i luga o le laau.
41 ʻOna faitauina lea e ia ma faʻaloaloa atu lona lima ma ʻua seʻi e pei o se laʻau o le vao mai le vao, a o i lona lima le laʻau.
42 O le tootoo foʻi lenei na faʻaaogā e fai ai galuega uma a lo tatou Atua, ʻina ʻua uma ʻona ia foafoaina le lagi ma le lalolagi, ma ʻau uma o i latou, o sami, o vaitafe ma a latou iʻa uma.
43 Ua tuliesea foʻi e le Atua o Atamu mai le faʻatoʻaga o Etena, ʻona tago lea o ia i le laʻau i lona lima, ʻua alu atu ma galue i le ʻeleʻele na ʻaumaia mai ai o ia.
44 Ona alu ifo lea o le tootoo ia Noa ma tuuina atu ia Semu ma lana fanau, seia oo ina oo atu i le lima o Aperaamo le Eperu.
45 Ua uma ona avatu e Aperaamo ana mea uma i lona atalii o Isaako, ona avatu foʻi lea e ia o lenei laʻau iā te ia.
46 Ua sola Iakopo i Patanarama, ona ia aveina lea i lona lima, a ua toe foʻi atu i lona tamā e leʻi tuua e ia.
47 Ina ua alu ifo o ia i Aikupito, sa ia aveina i lona lima ma avatu ia Iosefa, o le tasi vaega e sili atu i ona uso, auā na faoa faamalosi e Iakopo mai lona uso o Esau.
48 Ina ua mavae le maliu o Iosefa, ona ō mai lea o alii o Aikupito i le fale o Iosefa, ma ua oo atu le laau i le lima o Reuelu le Mitiana, ua alu ese o ia mai Aikupito, ona tago lea o ia i lona lima ma totō i lana faatoaga.
49 ʻUa taumafai foʻi tagata totoa uma o le ʻau Kini e toʻese le vine, ʻina ʻua latou taumafai e puʻe Sepora lona afafine, a ʻua lē manuia.
50 O lea na tumau ai pea le laau i le faatoaga o Reuelu, seia oo ina sau o lē e ana le aia tatau i ai ma aveina.
51 Ua vaai atu Reuelu i le tootoo i le lima o Mose, ona ofo ai lea o ia, ma avatu ai lona afafine o Sepora ia te ia e fai ma ana avā.

MATAUPU 78

1 O ona po ia na oti ai Paala-hanana le atalii o Akapora le tupu o Etoma, ua tanumia o ia i lona fale i le nuu o Etoma.
2 Ina ua mavae lona maliu, ona auina atu lea e le fanauga a Esau se tasi tagata i Etoma e aumai ai se tagata e igoa ia Hatata, ma latou tofia o ia e fai ma tupu ia te i latou, e sui ia Paala-hananu, o lo latou tupu.
3 E fa sefulu valu tausaga o pule Hatata i le fanauga a Etoma.
4 ʻUa pule o ia, ʻona tonu lea ʻiā te ia e tau ma le fānauga a Moapi, e faʻatoʻilaloina i latou i le pule a le fānauga a Esau e pei ʻona i ai muamua, ʻae sa lē mafai, auā ʻua faʻalogo le fānauga a Moapi i lenei mea, ʻona latou tulaʻi lea ma faʻavave e filifili se tupu e pule ʻiā te i latou mai o latou uso.
5 Mulimuli ane, ua latou faapotopotoina se nuu tele, ma auina atu i le fanauga a Amoni o latou uso e fesoasoani mai ia i latou e tau ma Hatata le tupu o Etoma.
6. ʻUa faʻalogo Hatata i le mea na faia e le fānauga a Moapi, ʻona matuā fefe ai lea o ia ʻiā te i latou, ʻua lē toe tau ma i latou.
7 O aso ia na fai avā ai Mose le ataliʻi o Amaramo i Mitiana, o Sepora le afafine o Reuelu le Mitiana.
8 Sa savali Sepora i ala o afafine o Iakopo, sa amiotonu lava o ia e pei o Sara, Repeka, Rasela ma Lea.
9Ona to lea o Sepora, ua fanaua le tama tane, ua faaigoa ia te ia o Keresoma, auā sa faapea ana, Sa ou tagata ese i le nuu ese; a e lei peritomeina e ia lona paʻu i le poloaiga a Reuelu le tamā o lana tane.
10 Ua toe tō o ia, ua fanaua se tama tane, ua peritomeina foʻi lona paʻu, ua faaigoa iā te ia o Elisara, auā na faapea Mose, "Auā o le Atua o oʻu tamā o loʻu fesoasoani lea, na ia laveaʻiina aʻu mai le pelu a Farao."
11 Ua faateleina e Farao le tupu o Aikupito le galuega mamafa a le fanauga a Isaraelu i na aso, ma ua faaauau pea ona ia faamamafaina lana amo i le fanauga a Isaraelu.
12Ua ia poloai atu foi ia talai atu i Aikupito, ua faapea atu, Aua tou te toe avatu ni vaomago i le nuu e fai ai piliki, a ia latou o e faaputu ni vaomago pe a mafai ona latou maua.
13 O le aofaʻi foʻi o piliki latou te faia, ia latou avatu i lea aso ma lea aso, aua neʻi latou faʻaitiitia se mea mai ai; auā ua paie i latou i la latou galuega.
14 Ua faalogo i ai le fanauga a Isaraelu, ona latou faavauvau ai lea ma ōi, ma alalaga atu i le Alii ona o le tiga o o latou loto.
15 Ua faafofoga Ieova i le tagi a le fanauga a Isaraelu, ma ua silafia le sauāga o loo faia e tagata Aikupito iā i latou.
16 Ma sa fuā le Aliʻi i lona nuʻu ma lona tofi, ma sa faʻafofoga o ia i lo latou leo, ma sa finagalo o ia e ʻaveʻese i latou mai le puapuagā o Aikupito, e foaʻi atu ʻiā te i latou le nuʻu o Kanana e fai ma o latou tofi.

MATAUPU 79

1 O ona po ia sa leoleo ai Mose i le lafu mamoe a Reuelu le Mitiana le tamā o lana avā, i tala atu o le vao o Sina, ma le tootoo na ia ʻave mai le tamā o lana avā sa i lona lima.
2 Ua oo i le tasi aso, ona se ese ai lea o se tamaʼi ʻoti mai le lafu mamoe, ua tuliloa e Mose ma ua oo atu i le mauga o le Atua i Horepa.
3 Ua oo atu o ia i Horepa, ona faaali mai lea o Ieova ia te ia i le laau talatala, ua ia iloa atu foi o loo mu le laau talatala i le afi, a e leai se malosi o le afi i le laau talatala e faaumatia ai.
4 Ma sa matuā ofo Mose i lenei vaaiga, o le pogai lea na lē mu ai le laau, ma sa faalatalata atu o ia e vaai i lenei mea mamana, ma sa valaau atu le Alii ia Mose mai le afi ma poloaiina o ia e alu ifo i Aikupito, ia Farao le tupu o Aikupito, e auina atu le fanauga a Isaraelu mai lana auaunaga.
5 Ua fetalai mai Ieova iā Mose: "Inā alu ia, ma toe foʻi atu i Aikupito, auā ua oti tagata uma na saʻili e fasioti iā te oe; ia e fai atu iā Farao e tuu atu le fanauga a Isaraelu e ō ese mai lona laueleele."
6 Ua faaali atu foʻi e le Aliʻi ʻiā te ia e fai faʻailoga ma vavega i Aikupito i luma o Farao ma luma o ona tagata, ʻina ʻia latou talitonu o le Aliʻi na ʻauina atu o ia.

7Ua faalogo Mose i mea uma na poloai mai ai Ieova ia te ia; ua toe foi atu o ia i le tamā o lana tane, ma ta'u atu ia te ia le mea na fai mai ai Reuelu ia te ia, Alu ia oe ma le manuia.
8. ʻOna tulaʻi lea o Mose e alu i Aikupito, ʻatoa ma lana avā ma ona ataliʻi, sa i ai o ia i le fale talimālō i le ala; ʻona afio ifo lea o le agelu a le Atua, ʻua sāʻili se mea e faʻatupu ai se faʻalavelave ʻiā te ia.
9 Ma sa ia manaʻo e fasioti iā te ia ona o lona atalii ulumatua, auā e leʻi peritomeina o ia, ma ua solia le feagaiga na osia e le Alii ma Aperaamo.
10 Auā ua faalogo Mose i upu a le tamā o lana avā na ia fai atu ai iā te ia, e aua neʻi peritomeina lona atalii ulumatua, o le mea lea na te leʻi peritomeina ai o ia.
11 Ua iloa atu e Sepora le agelu a le Alii o loo sailia se mea e tetee ai ia Mose, ma ua ia iloa o le mafuaaga lea o lona le peritomeina o lana tama o Keresoma.
12 Ona faataalise lea o Sepora ma ave ni maa maai sa i ai iinā, ma ua peritomeina lana tama, ma ua ia laveaiina lana tane ma lana tama mai le lima o le agelu a Ieova.
13 Sa i ai foʻi Arona le ataliʻi o Amaramo, le uso o Mose, i Aikupito, o savalivali i tafatafa o le vaitafe i lea aso.
14 ʻOna faʻaali mai lea o le ALIʻI ʻiā te ia i lea mea, ʻua fetalai mai ʻiā te ia, "ʻInā alu ia ʻiā Mose i le vao."ʻOna alu lea o ia ma fetaiaʻi ma ia i le mauga o le Atua, ʻona sogi lea o ia ʻiā te ia.
15 Ona tepa aʻe lea o Arona ma iloa atu Sepora le avā a Mose ma lana fanau. Ua ia fai atu iā Mose: "O ai ea i latou nei iā te oe?"
16. ʻOna tali atu lea o Mose ʻiā te ia, "O laʻu avā ma oʻu ataliʻi i lāʻua, na foaʻiina mai e le Atua ʻiā te aʻu i Mitiana; ʻua tigā ai Arona i le mea na tupu ʻona o le fafine ma lana fānau."
17 ʻOna fai atu lea o Arona ʻiā Mose, "ʻInā tuʻu atu ia le fafine ma lana fānau ʻia latou ō i le ʻāiga o lona tamā." ʻOna faʻalogo lea o Mose i le ʻupu a Arona, ma ʻua faʻapea ʻona faia.
18 Ona toe foʻi mai lea o Sepora ma lana fanau, ma ua latou ō atu i le fale o Reuelu, ma nonofo ai iinā seʻia oo i le taimi na asiasi mai ai le ALIʻI i lona nuʻu, ma aumaia i latou mai Aikupito mai le lima o Farao.
19 Ua ō atu Mose ma Arona i Aikupito i le faapotopotoga o le fanauga a Isaraelu, ma ua la tautala atu iā te i latou afioga uma a Ieova; ona olioli ai lea o le nuu i le olioli tele.
20 Ona alapō lea o Mose ma Arona i le taeao, ua ō atu i le fale o Farao, ua ave foʻi e i laʻua le tootoo o le Atua moni i o la lima.
21 ʻUa oʻo atu i latou i le faitotoʻa o le tupu, ʻua taofia ai ni leona laiti se lua ma ni mea uʻamea, e leai se tasi na alu i fafo pe sau i o latou luma, seʻi vaganā ai i latou na poloaʻiina e le tupu e ō mai, ʻina ʻua ō mai taulāitu ma faʻateʻa ʻese leona i a latou togafiti faʻataulāitu, ma ʻua ʻaumaia ai i latou i le tupu.
22 Ona faavave lea ona sii e Mose le tootoo i luga o leona, ma tatala i laʻua; ona ō atu lea o Mose ma Arona i le maota o le tupu.
23 Na ō mai foʻi leona faʻatasi ma i latou ma le fiafia, ma mulimuli atu ʻiā te i latou ma ʻoliʻoli e pei ʻona ʻoliʻoli o se taʻifau i lona matai pe a sau mai le vao.
24 Ua vaai atu Farao i lenei mea, sa ofo o ia i ai, ma sa matuā fefe o ia i le tala, auā o latou foliga e pei o foliga o fanau a le Atua.
25ʻOna fai mai lea o Farao ʻiā Mose, "Se ā ʻea lau mea e fai?"ʻOna la tali atu lea ʻiā te ia, "ʻUa ʻauina mai i māʻua ʻiā te oe e le ALIʻI le Atua o sa Eperū, e fetalai mai, ''Ia e tuʻu mai loʻu nuʻu ʻina ʻia latou ʻauʻauna mai ʻiā te aʻu.'"
26Ua faalogo Farao i a latou upu, ona matuā fefe ai lea o ia i o latou luma, ua fai atu foi ia te i latou, O atu ia outou i le aso nei, ma toe foi mai ia te au taeao; ona latou faia lea e tusa ma le upu a le tupu.
27 Ua latou ō, ona auina atu lea e Farao o Palaamo le taulaitu ma Ianesa ma Iamepela ona atalii, ma taulaitu uma ma ē e fai togafiti faataulaitu ma ē e fautua i le tupu, ona latou ō mai lea ma nonofo i luma o le tupu.
28. ʻUa taʻu atu e le tupu ʻiā te i latou ʻupu uma na fai atu ai Mose ma lona uso o Arona ʻiā te ia; ʻona fai mai lea o taulāitu i le tupu, "A ʻua faʻapefea ʻona ō mai nei tagata ʻiā te oe, ʻona o leona sa taofia i le faitotoʻa?"
29 Ona fai mai lea o le tupu, Auā na latou sii aʻe lo latou tootoo i leona ma tatalaina i latou, ma o mai ia te aʻu, ma na olioli foʻi leona ia te i latou e pei ona olioli se taifau e faafetaiaʻi lona matai.
30. ʻOna tali atu lea o Palaamo le ataliʻi o Peoro le taulāitu i le tupu, ʻua faʻapea atu, "E leai se isi o i latou nei na o taulāitu e pei o i matou."
31 O lenei, ia aami atu i latou, ma ia latou o mai, matou te tofotofoina i latou, ona faia lea e le tupu.
32 Ua oo i le taeao, ona aami lea e Farao ia Mose ma Arona i luma o le tupu; ona la ave lea o le tootoo o le Atua, ma ō atu i le tupu, ua fai atu ia te ia, ua faapea atu,
33 O loʻo faʻapea ʻona fetalai mai o le ALIʻI le Atua o sa Eperu, ''Ia e tuʻu mai loʻu nuʻu ʻina ʻia latou ʻauʻauna mai ʻiā te aʻu.''
34 ʻOna fai atu lea o le tupu ʻiā te i latou, "A o ai ʻea se na te talitonu ʻiā te ʻoutou o ʻavefeʻau ʻoutou a le Atua ma ʻua ʻoutou ō mai ʻiā te aʻu i lana poloaʻiga?"
35 O lenei, ia e tuʻu mai se vavega po o se faʻailoga i lenei mea, ʻona talitonu ai lea i ʻupu e te fai atu ai.
36 Ona vave lea ona togi e Arona le tootoo mai lona lima i luma o Farao ma ana auauna, ona liu ai lea o le tootoo i se gata.
37. ʻUa iloa e taulāitu lenei mea, ʻona latou taʻitasi lea ma togi lona toʻotoʻo i le ʻeleʻele, ʻona liu gata ai lea.
38 Ona sii aʻe lea e le gata o le tootoo o Arona lona ulu ma tatala lona gutu e folo ai tootoo o taulāitu.
39Ona tali atu lea o Palaamo le taulāitu, ua faapea atu, O le mea lenei ua tupu talu mai aso anamua, e folo e le gata lana uo, ma e 'aina e mea ola le tasi le tasi.
40 O lenei, ia toe faʻafoʻi i le tootoo e pei ona i ai muamua, ma o le a matou toe faʻafoʻi foʻi a matou tootoo e pei ona i ai muamua, afai e folo e lau tootoo a matou tootoo, ona matou iloa ai lea o loʻo i totonu ia te oe le agaga o le Atua, ae afai e leai, ua na o oe o se tufuga e pei o i matou.
41 Ona faataalise lea o Arona ma faaloaloa atu lona lima ma puʻe le siʻusiʻu o le gata, ona liu tootoo lea i lona lima; ua faapea foi ona faia e taulāitu i a latou tootoo; ua latou puʻe foi le siʻusiʻu o lana gata, ona liu tootoo lea e pei o le amataga.
42 ʻUa toe faʻafoʻi i latou i le toʻotoʻo, ʻona foloina lea e le toʻotoʻo o Arona o latou toʻotoʻo.
43 Ua iloa e le tupu lenei mea, ona ia poloaʻi atu lea ia aumai le tusi o faamaumauga o tala o tupu o Aikupito, ma ua latou aumaia le tusi o faamaumauga, o tala o tala o tupu

o Aikupito, o loo tusia ai tupua uma o Aikupito, auā na latou manatu e maua ai le suafa o Ieova, a ua latou le maua.
44Ona fai mai lea o Farao ia Mose ma Arona, Faauta, ou te lei maua le suafa o lo oulua Atua o tusia i lenei tusi, ou te lei iloa foi lona suafa.
45 ‘Ona tali atu lea o faipule ma ē popoto i le tupu, ‘ua fa‘apea atu, "‘Ua matou fa‘alogo o le Atua o sa Eperu o le atali‘i lea o ē popoto, o le atali‘i lea o tupu anamua."
46 Ona faliu atu lea o Farao ia Mose ma Arona, ma fai atu ia te i laua, Ou te le iloa le Alii ua oulua fetalai mai ai, ou te le auina atu foi lona nuu.
47 Ona latou tali atu lea ma faapea atu i le tupu, O le Alii le Atua o Atua o lona suafa lea, ma na ia folafola mai lona suafa ia i matou talu mai aso o o matou tamā, ma auina mai i matou, ua faapea mai, Ia e alu ia Farao ma fai atu ia te ia, Ia e tuu atu lo'u nuu ina ia latou auauna mai ia te a'u.
48 O lenei, ‘inā ‘auina mai ia i matou, matou te ō malaga i le vao i aso e tolu, ma fai taulaga ‘iā te ia i lea mea; auā talu ona matou ō ifo i Aikupito, ‘ua le‘i talia e ia i o matou lima se taulaga mū, po o se taulaga i mea e ‘ai, po o se isi taulaga; ‘ae ‘āfai ‘e te lē ‘auina mai i matou, e tupu tele lona to‘asā ‘iā te oe, ma na te taia Aikupito i le fa‘ama‘i po o le pelu.
49Ona fai atu ai lea o Farao ia te i latou, Se‘i ta‘u mai ia te a‘u lona mana ma lona mana.‘Ona latou fai atu lea ia te ia, O ia na faia le lagi ma le lalolagi, o le sami ma a latou i‘a uma lava; o ia na faia le malamalama, na faia le pouliuli, na fa‘atotōina le timu i le lalolagi ma fa‘asūsūina, ma fa‘atupuina le vao mu‘a ma le mutia; na ia faia fo‘i tagata ma manu vaefā ma manu o le vao, o manu felelei o le lagi ma i‘a o le sami, o lona fofoga fo‘i latou te ola ai ma oti ai.
50 E moni lava na ia foafoaina oe i le manava o lou tinā, ma tuuina atu ia te oe le mānava o le ola, ma tausia oe ma tuu oe i le nofoālii o Aikupito, ma o le a ia aveesea lou mānava ma lou agaga mai ia te oe, ma toe faafoi atu oe i le eleele na aumaia ai oe.
51 ‘Ona tupu ai lea o le to‘asā o le tupu i a latou ‘upu, ma ‘ua fai atu ‘iā te i latou, "A o ai ‘ea i atua uma o nu‘u e mafai ‘ona faia lenei mea? O lo‘u vaitafe e a‘u lava ia, ‘ua ‘ou faia fo‘i mo a‘u."
52 ‘Ua ia tuli‘eseina i latou mai ‘iā te ia, ma ‘ua ia poloa‘i atu ‘ia sili atu le mamafa o le galuega ‘iā Isaraelu nai lo le mea na i ai ananafi ma le taimi muamua.
53‘Ona ō atu lea o Mose ma Arona mai luma o le tupu, ‘ua la va‘ai atu i le fānauga a Isaraelu o lo‘o i ai i se tulaga leaga, auā ‘ua fa‘amalosia e ē na pule i galuega a latou galuega e matuā mamafa.
54 Ona toe fo‘i atu lea o Mose iā Ieova ma faapea atu, "Se ā le mea ua e agaleaga ai i lou nuu? Auā talu ona ou sau e tautala atu iā Farao i le mea na e auina mai ai a‘u, ua matuā leaga lava lona faasauā i le fanauga a Isaraelu."
55 Ona fetalai mai lea o Ieova ia Mose, Faauta, o le a e vaai atu i le aao faaloaloa ma mala mamafa, o le a auina atu ai e Farao le fanauga a Isaraelu mai lona nuu.
56 Sa nonofo fo‘i Mose ma Arona fa‘atasi ma o la‘ua uso o le fānauga a Isaraelu i Aikupito.
57 A ‘ua fa‘a‘ono‘ono pea Aikupito i le fānauga a Isaraelu i galuega mamafa na latou fa‘ae‘e atu ‘iā te i latou.

MATAUPU 80

1 ‘Ua mavae tausaga e lua, ‘ona toe ‘auina atu lea e le ALI‘I o Mose ‘iā Farao, e ‘aumai le fānauga a Isaraelu, ma ‘ia ‘auina atu i latou mai le nu‘u o Aikupito.
2 Ona alu lea o Mose ma alu i le maota o Farao, ma sa ia ta‘u atu iā te ia afioga a le Alii o lē na auina mai o ia, a ua lē faalogo Farao i le siufofoga o le Alii, ma ua fa‘aosofia e le Atua lona mana i Aikupito iā Farao ma ona tagata, ma ua taia e le Atua Farao ma lona nu‘u i mala tetele ma le mata‘utia.
3 ‘Ona ‘auina atu lea e le ALI‘I i le lima o Arona ma liua ai vai uma o Aikupito i le toto, fa‘atasi ma o latou vaitafe ma alia uma.
4Ua sau le tagata Aikupito e inu ma utu vai, ona tilotilo lea o ia i lana fagu, faauta foi, ua liu toto le vai uma; ona sau lea o ia e inu i lana ipu, ona liu toto ai lea le vai i le ipu.
5 A o palu e se fafine lana paluga falaoa ma tunu ana mea‘ai, ua liua lo latou foliga i le toto.
6 Ona toe auina atu lea e Ieova ma ua aumaia e ia ni rana mai o latou vai uma, ma ua oo atu ai rana uma lava i fale o Aikupito.
7 A feinu tagata Aikupito, ona tumu ai lea o latou manava i rana, ma sisiva ai i latou i o latou manava e pei ona latou sisiva i le vaitafe.
8 Ona liua lea o a latou vai inu uma ma vai kuka i rana, e oo lava i le taimi e taooto ai i o latou moega na fanau mai ai rana ona o lo latou afu.
9 E ui i nei mea uma, ae le‘i liliuese le to‘asā o le ALI‘I mai iā i latou, ma na faaloaloa atu lona aao i luga o Aikupito uma e taia i latou i mala mamafa uma.
10 Ona auina atu lea e ia o latou efuefu ma sasaina i latou e fai ma namu, ma ua oo atu namu i Aikupito i le maualuga e lua kupita i luga o le eleele.
11 Sa matuā tele lava ‘utu, i tino o tagata ma manu, i tagata uma lava sa nonofo i Aikupito; sa auina atu fo‘i e le ALI‘I ‘utu i le tupu ma le masiofo, ma sa matuā tigā ai Aikupito ona o ‘utu.
12 E ui i lea, e le‘i liliuese le to‘asā o le Alii, ma sa faaloaloa pea lona aao i luga o Aikupito.
13 Ona auina atu lea e Ieova o manu fe‘ai eseese uma o le vao i Aikupito, ma ua latou ō mai ma fa‘aumatia Aikupito uma, o tagata ma manu, o laau ma mea uma lava sa i Aikupito.
14 Ona auina mai lea e le Alii o gata fe‘ai, o akarava, o isumu, o u‘amea, o rane, faatasi ai ma isi gata fetolofi i le efuefu.
15 O lago, o lago, o utufiti, o iniseti ma namu, e tofu ma lona ituaiga.
16. ‘Ona ō mai lea i Aikupito o manu fetolofi uma ma manu felelei e tusa ma o latou ituaiga, ma ‘ua matuā fa‘anoanoa ai Aikupito.
17 Ona oo mai ai lea o utufiti ma lago i mata ma taliga o Aikupito.
18 ‘Ona oso mai lea o le lagomeli ‘iā te i latou ma tuliese ‘iā te i latou; ‘ona latou ō atu ai lea i o latou potu i totonu, ma ‘ua tuliloa atu ‘iā te i latou.
19 A ua lalafi tagata Aikupito ona o le vao o manu fe‘ai, ona latou loka lea o latou faitoto‘a i tua o i latou, ma ua poloa‘i atu le Atua i le Sulanuth sa i le sami, e ō a‘e ma ulu atu i Aikupito.
20 E uumi fo‘i ona lima, e sefulu kupita le umi e tusa ma le kupita o le tagata.

21 Ona alu aʻe lea o ia i luga o taualuga ma tatala le ufiufi o le taualuga ma le fola, ma tipi ese, ona faaloaloa atu lea o lona lima i le fale ma tatala le loka ma le faamau, ma tatala ai fale o Aikupito.
22 Mulimuli ane, ua ō mai le vao o manu feʻai i fale o Aikupito, ma ua faatamaʻia ai tagata Aikupito e le vao o manu feʻai, ma ua matuā tigā ai i latou.
23 E ui i lea, e leʻi liliuese le toʻasā o le Alii mai Aikupito, ma sa faaloaloa pea lona aao faasaga ia i latou.
24 Ona auina atu lea e le Atua le faamai, ma ua sosolo atu le faamai i Aikupito, i solofanua ma asini, ma kamela, i lafu povi ma mamoe atoa ma tagata.
25 Ua ala aʻe tagata Aikupito i le taeao po e fafaga a latou lafumanu, ona latou vaaia lea ua mate a latou lafumanu uma.
26 E na o le tasi mai le sefulu manu a Aikupito na totoe, ae e leai se tasi na mate mai manu a Isaraelu i Kosena.
27 ʻOna auina atu lea e le Atua o le mumū i tino o Aikupito, ʻua māsae ai o latou paʻu, ʻua matuā mageso ai Aikupito uma, e amata mai i o latou alofivae e oʻo atu i o latou tumuaʻi.
28 Sa tele foʻi maʻi pupuga i o latou tino, ʻua pala ai o latou tino seʻia oʻo ʻina pala ma elo.
29 E ui i lea, e leʻi liliuese le toʻasā o Ieova, ma sa faaloaloa pea lona aao i luga o Aikupito uma.
30 Ona auina mai lea e le Alii o se uato’a mamafa tele, lea na taia ai o latou vine ma gaui ai a latou laau fua ma faamago ai lea na pauu i ai.
31 Ua mago ma mate foʻi laʻau lanumeamata uma, auā ua paʻū ifo le afi fefiloi i totonu o le uatoʻa, o le mea lea ua susunuina ai mea uma e le uatoʻa ma le afi.
32 O tagata foʻi ma manu sa i fafo na fano i le mumū o le afi ma le uatoʻa, ʻua vaivai foʻi leona taʻitoʻatasi uma.
33 ʻOna ʻauina atu lea e le ALIʻI o sē akerise e tele ma ʻaumai i Aikupito, o Kasela, o Saloma, o Chargola, ma Chagole, o sē akerise e taʻitasi ma lona ituaiga, ʻua ʻaina ai mea uma na totoe i le uatoʻa.
34 Ona olioli lea o Aikupito i le ʻau sē akerise, e ui lava ina latou ʻaina fua o le fanua, ma ua latou maua le tele o meaʻai ma faʻamasima i ai.
35 ʻOna faʻaliliuina lea e le ALIʻI o le matagi malosi mai le sami, ʻua ʻaveʻeseina ai sē akerise uma, o ē na faʻamasimaina, ma lafo i latou i le Sami Ulaula; e leai se sē akerise e tasi na toe i le tuāʻoi o Aikupito.
36 Ona auina atu lea e le Atua le pouliuli i Aikupito, ma ua pogisa ai le nuu uma o Aikupito ma Patoro mo aso e tolu, o lea ua lē mafai ai e se tagata ona vaai i lona lima pe a sii i lona gutu.
37 I le taimi lea na oti ai le toʻatele o le nuʻu o Isaraelu o ē na fouvale iā Ieova ma e leʻi faʻalogo iā Mose ma Arona, ma e leʻi talitonu iā i laʻua o le Atua na auina atu i laʻua.
38. o ē na fai mai, “Matou te lē ō ese mai Aikupito, neʻi matou fano i le oge i le vao tuʻufua, ma latou te lē faʻalogo i le leo o Mose.”
39 Ona fasia lea o i latou e le ALIʻI i aso e tolu o le pōuliuli, ma ua tanumia i latou e le fanauga a Isaraelu i na aso, e aunoa ma le iloa e Aikupito o i latou pe fiafia ai foʻi ona o i latou.
40 Sa matuā tele lava le pōuliuli i Aikupito i aso e tolu, o lē sa tū i lona lava nofoaga ina ua oo mai le pōuliuli, sa tū pea i lona lava nofoaga, o lē sa nofo sa nofo pea, o lē sa taoto sa fa’aauau pea ona taoto i lea lava tulaga, ma lē sa savali sa nofo pea i le eleele i lea lava nofoaga; ma sa tupu lenei mea i tagata Aikupito uma, se’ia mavae le pōuliuli.
41 Ua mavae atu aso o le pogisa, ona aauina atu lea e le Alii o Mose ma Arona i le fanauga a Isaraelu, ua faapea atu, Ia outou faamanatu la outou tausamiga ma fai la outou Paseka, auā faauta, ou te alu atu i le vaeluaga o le po i totonu o Aikupito uma, ou te fasiotia foi ulumatua uma lava, mai le ulumatua a le tagata e oo atu i le ulumatua a le manu, a ou vaai atu i la outou Paseka, ou te sopoia outou.
42 ʻUa faia e le fānauga a Isaraelu e tusa ma mea uma na poloaʻi mai ai le ALIʻI ʻiā Mose ma Arona, sa faʻapea ʻona latou faia i lea lava po.
43 Ua oo i le vaeluaga o le pō, ona afio atu lea o Ieova i totonu o Aikupito, ma fasiotia ulumatua uma a Aikupito, o ulumatua a tagata e oo lava i ulumatua a manu.
44Ona tulai lea o Farao i le po, o ia ma ana auauna uma, atoa ma Aikupito uma, sa i ai le tagiauē tele i Aikupito i lea lava po; auā e leai se fale e aunoa ma se tino oti.
45O faʻatusa foʻi o ulumatua a Aikupito, ia na vaneina i pā o latou fale, na faʻaumatia ma paʻuʻū i le ʻeleʻele.
46 E oo lava ivi o a latou ulumatua na maliliu a o leʻi oʻo i lenei mea, ma na latou tanu i o latou fale, na saeia e taʻifau o Aikupito i lea lava po ma toso i luma o tagata Aikupito ma lafoaʻi i o latou luma.
47 Ua iloa e tagata Aikupito uma lenei malaia ua oo faafuaseʻi mai iā i latou, ona alalaga ai lea o tagata Aikupito uma ma le leo tele.
48. ʻUa tagi foʻi ʻāiga uma o Aikupito i lea po, taʻitoʻatasi i lona ataliʻi ma taʻitoʻatasi i lona afafine, o le ulumatua i latou ia, ma ʻua lagona mamao le vāvāō o Aikupito i lea po.
49. ʻOna ō atu lea o Patia le afafine o Farao faʻatasi ma le tupu i lea lava po e saʻili ʻiā Mose ma Arona i o laʻua fale, ma ʻua la maua i laʻua i o laʻua fale, o loʻo ʻaʻai ma feinu ma fiafia faʻatasi ma Isaraelu uma.
50 ʻUa fai atu Patia ʻiā Mose, “O le taui ʻea lenei o le lelei ʻua ʻou faia ʻiā te oe, o lē na ʻou tausia oe ma faʻalauteleina oe, a ʻua e faʻaoʻoina mai ai lenei malaia ʻiā te aʻu ma le ʻāiga o loʻu tamā?”
51 ʻOna fai atu lea o Mose ʻiā te ia, “E moni lava na faʻaoʻoina e le ALIʻI mala e sefulu i Aikupito; pe na oʻo ʻea se mala ʻiā te oe i se tasi o ia mea? Pe na oʻo ʻea ʻiā te oe se tasi o ia mea?” ʻOna fai mai lea o ia, “E leai.”
52. ʻUa fai atu Mose ʻiā te ia, “E ui lava o oe o le ulumatua a lou tinā, ʻae ʻe te lē oti, e leai foʻi se mala e oʻo ʻiā te oe i Aikupito.”
53. ʻOna fai atu lea o ia, “Se a se aogā ʻiā te aʻu, pe a ʻou vaʻai atu i le tupu, ma loʻu uso, ma lona ʻāiga uma ma ana ʻauʻauna o loʻo faia lenei mea leaga, o ē ʻua oti a latou ulumatua faʻatasi ma ulumatua uma a Aikupito?”
54. ʻUa fai atu foʻi Mose ʻiā te ia, “E moni lava o lou tuagane ma lona ʻāiga, ma nuʻu o Aikupito, e leʻi faʻalogo i afioga a le ALIʻI; o le mea lea na oʻo mai ai lenei malaia ʻiā te i latou.”
55 ʻOna faʻalatalalata atu lea o Farao le tupu o Aikupito ʻiā Mose ma Arona, ʻatoa ma nisi o le fānauga a Isaraelu sa i ai faʻatasi ma i laʻua i lea mea, ʻua tatalo atu foʻi o ia ʻiā te i laʻua, ʻua faʻapea atu,
56 Tu ia i luga, ma ave ou uso, o le fanauga uma a Isaraelu o loo i le nuu, faatasi ma a latou mamoe ma povi, ma a

latou mea uma; aua ne'i latou tuua se mea e totoe, tau lava ina e tatalo i le Alii lou Atua mo a'u.
57 Ona fai atu lea o Mose ia Farao, Faauta, e ui lava o oe o le ulumatua a lou tina, aua le fefe, aua e te le oti, aua ua poloai mai Ieova ia te oe e ola, ina ia faaali atu ia te oe lona mana tele ma lona aao malosi ua faaloaloa atu.
58 ʻUa poloaʻi atu Farao ʻia tuʻuina atu le fānauga a Isaraelu e ō; ʻona faʻamalosi ai lea o Aikupito uma e tuʻuina atu i latou, auā ʻua latou fai ane, "O le a tatou fano uma lava."
59 ʻOna ʻauina atu lea e tagata Aikupito uma o le fānauga a Isaraelu, ma ʻoa tetele, o mamoe ma povi ma mea tāua, e tusa ma le tautoga a le Aliʻi i le va o ia ma lo tatou Tamā o Aperaamo.
60. ʻUa faʻatuai le fānauga a Isaraelu e ō atu i le pō; ʻua ō atu foʻi Aikupito ʻiā te i latou e ʻaumai i latou, ʻona latou fai atu lea ʻiā te i latou, "Pe o gaoi ʻea i matou, e ō atu ai i le pō?"
61 ʻOna fai atu lea o le fānauga a Isaraelu i tagata Aikupito i mea ario ma mea auro, ʻatoa ma ʻofu; ʻona faoa lea e le fānauga a Isaraelu a tagata Aikupito.
62 ʻOna tulaʻi lea o Mose, ʻua faʻataʻalise, ʻua alu atu i le vaitafe o Aikupito, ʻua ʻave aʻe foʻi e ia le pusa maliu o Iosefa.
63 Ua ō aʻe foʻi le fanauga a Isaraelu, e taʻitasi ma le pusa maliu a lona tamā, e taʻitasi foʻi ma le pusa maliu a lona itūʻāiga.

MATAUPU 81

1 ʻOna ō atu lea o le fānauga a Isaraelu mai Ramese i Sukota, pe tusa ma le ono selau afe o tane savavali, e ese mai tamaiti ma a latou avā.
2 Na ō aʻe foʻi faʻatasi ma i latou le motu o tagata eseese, ma lafu mamoe ma povi, e oʻo lava i le tele o manu.
3 O le vaitaimi foʻi na nonofo ai le fānauga a Isaraelu i le nuʻu o Aikupito ma le galuega mamafa, e lua selau ma le sefulu tausaga.
4 ʻUa oʻo i le faʻaiʻuga o tausaga e lua selau ma le sefulu, ʻona ʻaumaia lea e le ALIʻI le fānauga a Isaraelu mai Aikupito i le aao malosi.
5 ʻOna ō mai lea o le fānauga a Isaraelu nai Aikupito, ma Kosena, ma Ramese, ma latou tolauapi i Sukota i le aso sefulu ma le lima o le masina muamua.
6. ʻOna tanu lea e Aikupito o latou ulumatua uma na fasiotia e le ALIʻI; ʻua tanu foʻi e Aikupito uma o latou tagata na fasiotia i aso e tolu.
7Ona malaga lea o le fanauga a Isaraelu mai Sukota, ma latou to lauapi i Etoma i le pito o le vao.
8A oo i le aso tolu talu ona tanu e tagata Aikupito a latou ulumatua, e toatele tagata na o ese mai Aikupito ma tuliloa Isaraelu e toe faafoi atu i latou i Aikupito; auā ua latou salamo ina ua latou auina atu le fanauga a Isaraelu e o ese mai lo latou nofo pologa.
9 ʻOna fai atu lea o le tasi tagata i lona tuaoi, "E moni lava na fai atu Mose ma Arona ʻiā Farao, ʻMatou te ō i le malaga e tolu aso i le vao, ma fai taulaga ai i le ALIʻI lo matou Atua."
10 O lenei, seʻi o tatou ala i le taeao po, ma toe faʻafoʻi mai i latou, afai latou te toe foʻi faʻatasi ma i tatou i Aikupito i o latou matai, ona tatou iloa ai lea o loʻo i ai le faʻatuatua ʻiā te i latou; ʻae ʻāfai latou te lē toe foʻi mai, ʻona tatou tau lea ma i latou, ma toe faʻafoʻi mai i latou i le mana tele ma le lima malosi.
11 Ona tulaʻi lea o alii uma o Farao i le taeao, faatasi ma i latou e tusa ma le fitu selau afe tagata, ma latou ō ese mai Aikupito i lea lava aso, ma oʻo atu i le mea sa i ai le fanauga a Isaraelu.
12 Ua iloa atu e tagata Aikupito uma Mose, o Arona, ma le fanauga a Isaraelu uma, o loo nonofo i luma o Pi-hahirota, o loo aai ma inu ma faamanatu le tausamiga a Ieova.
13Ona fai mai lea o Aikupito uma i le fanauga a Isaraelu, E moni lava na outou fai mai, Matou te o i le malaga i aso e tolu i le vao, matou te fai taulaga ai i lo matou Atua, ona matou toe foi mai ai lea.
14O lenei, o le aso nei ua lima ai aso talu ona e alu, aiseā e te lē toe foʻi atu ai i ou matai?
15Ona tali atu lea o Mose ma Arona ia te i laua, ua faapea atu, Auā ua fetalai mai Ieova lo matou Atua ia te i matou, ua faapea mai, Tou te le toe foi atu i Aikupito; a e matou te o atu i le nuu e tafe ai le suāsusu ma le meli, e pei ona tauto ai Ieova lo matou Atua i o matou tamā e foai mai ia te i matou.
16 ʻUa iloa e aliʻi o Aikupito e leʻi faʻalogo le fānauga a Isaraelu ʻiā te i latou, e toe foʻi atu i Aikupito, ʻona latou sauniuni lea e tau ma Isaraelu.
17 Ua faamalosia e Ieova loto o le fanauga a Isaraelu i luga o Aikupito, ma ua latou faia'ina ai i latou i se fasiga tele; ua matuā tele le taua i luga o Aikupito, ona sosola ese ai lea o Aikupito uma mai luma o le fanauga a Isaraelu, auā e toatele na oti i latou i lima o Isaraelu.
18 Ona ō atu lea o alii sili o Farao i Aikupito, ma taʻu atu iā Farao, ua faapea atu, Ua sosola ese le fanauga a Isaraelu, ma e lē toe foʻi atu i Aikupito, ma o le auala lenei na tautala mai ai Mose ma Arona iā i maʻua.
19 Ua faalogo Farao i lenei mea, ona liliu lea o lona loto ma loto o ana auauna uma ia Isaraelu, ua latou salamo foi ina ua latou auina atu Isaraelu; ona fautuaina lea e Aikupito uma ia Farao e tuliloa le fanauga a Isaraelu ina ia toe foi atu i latou i a latou avega.
20. ʻOna latou fetautalatalaʻi lea o le tasi i le tasi, "Se a ʻea lenei mea ʻua tatou faia, ʻua tatou ʻauina atu ai Isaraelu nai la tatou nofo pologa?"
21 Ua faamalosia e Ieova loto o tagata Aikupito uma e tuliloa tagata Isaraelu, auā ua finagalo Ieova e faatoʻilaloina tagata Aikupito i le Sami Ulaula.
22ʻOna tulaʻi lea o Farao, ʻua sauni lana kariota, ʻua fai atu foʻi i tagata Aikupito uma; ʻia faʻapotopoto mai i latou; e leai se tagata na toe, na o tamaiti ma fafine.
23 ʻOna ō atu lea o Aikupito uma faʻatasi ma Farao e tuliloa le fānauga a Isaraelu; o le ʻautau a Aikupito o se ʻautau tele lava ma le mamafa, e tusa ma le sefulu selau afe tagata.
24 ʻOna ō atu lea o le togālauapi uma ma tuliloa le fānauga a Isaraelu e toe faʻafoʻi atu i latou i Aikupito, ʻua latou oʻo atu ʻiā te i latou o loʻo tolauapi i tafatafa o le Sami Ulaula.
25 Ona tepa aʻe lea o le fanauga a Isaraelu, ma vaai atu i tagata Aikupito uma o loo tuliloa mai i latou; ona matuā fefefe ai lea o le fanauga a Isaraelu iā i latou; ona alalaga atu lea o le fanauga a Isaraelu iā Ieova.
26 Ona o Aikupito, na vaeluaina ai le fanauga a Isaraelu i vaega e fa, ma sa vaeluaina ai o latou manatu, auā sa latou

fefefe i Aikupito; ona tautala atu lea o Mose ia te i latou taitasi.
27 O le vaega muamua o le fanauga a Reupena, Simeona, ma Isakara, ma sa latou filifili e lafo i latou lava i le sami, auā sa matuā fefefe i latou i tagata Aikupito.
28Ona fai atu lea o Mose ia te i latou, Aua tou te fefefe, a ia outou tutu ma vaai i le olataga mai ia Ieova, o le a faia e ia mo outou i le aso nei.
29 O le vaega lona lua o le fanauga a Sepulona, Peniamina ma Nafatali, ma sa latou filifili e toe fo'i i Aikupito faatasi ma tagata Aikupito.
30. 'Ona fai atu lea o Mose 'iā te i latou, "'Aua tou te fefefe; auā e pei 'ona 'outou va'ai atu i Aikupito i le aso nei, tou te lē toe va'ai lava 'iā te i latou e fa'avavau."
31 O le vaega lona tolu o le fanauga a Iuta ma Iosefa, ma sa latou filifili e o atu e faafetaiai tagata Aikupito e tau ma i latou.
32. 'Ona fai atu lea o Mose 'iā te i latou, "'Inā tutu ia 'outou i o 'outou tulaga; auā o le ALI'I o le a tau mo 'outou, a 'ia 'outou fa'alologo."
33 O le vaega lona fa o le fanauga a Levi, Kato, ma Asera, ma sa latou filifili e o atu i le lotolotoi o Aikupito e faafenumiai ai i latou, ma sa fai atu Mose ia te i latou, Ia outou nonofo i o outou tulaga ma aua le fefe, tau lava ina valaau atu i le Alii ina ia mafai ona ia faaolaina outou mai o latou lima.
34 Ua mavae lea mea, ona tula'i lea o Mose mai totonu o le nuu, ma tatalo atu iā Ieova, ua faapea atu:
35. Le Ali'i e, le Atua o le lalolagi uma, 'ia e fa'aola nei lou nu'u na e 'aumaia mai Aikupito, 'aua fo'i ne'i mitamita tagata Aikupito 'ona o lo latou mana ma le malosi.
36 Ona fetalai mai lea o Ieova ia Mose, Se a le mea ua e alaga mai ai ia te au? Ia e fai atu i le fanauga a Isaraelu, ia latou o atu, ia e faaloaloa foi lou tootoo i luga o le sami, ma vaeluaina ai, ona ui atu ai lea o le fanauga a Isaraelu.
37 Ona faia lea e Mose o lea mea; ua sii a'e e ia lona tootoo i luga o le sami ma vaeluaina ai.
38 Ma sa vaevaeina vai o le sami i vaega e sefululua, ma sa savavali atu le fanauga a Isaraelu i o latou vae, ma seevae, e pei ona ui atu se tagata i se auala ua saunia.
39. 'Ua fa'aalia fo'i e le ALI'I ana vavega i le fānauga a Isaraelu i Aikupito ma le sami i le lima o Mose ma Arona.
40 'Ua o'o atu le fānauga a Isaraelu i le sami, 'ona tuliloa lea o i latou e tagata Aikupito, 'ona toe lofia ai lea o i latou e le vai o le sami, 'ona goto ifo lea o i latou uma i le vai, e leai se tasi na totoe na o Farao, o lē na fa'afetai i le Ali'i ma fa'atuatua 'iā te ia, o le mea lea na lē fa'aumatia ai o ia e le Ali'i i lea taimi fa'atasi ma tagata Aikupito.
41 Ona poloa'i lea o le Ali'i i le agelu e ave o ia mai Aikupito, ona latou lafo lea o ia i le laueleele o Nineva, ma sa pule ai o ia mo se taimi umi.
42 O le aso lava lea na fa'aolaina ai e le ALI'I Isaraelu mai le lima o Aikupito, 'ua iloa fo'i e le fānauga uma a Isaraelu 'ua fa'aumatia Aikupito, 'ona latou va'aia lea o le 'a'ao tele o le ALI'I, i mea na ia faia i Aikupito ma le sami.
43 Ona pepese lea o Mose ma le fanauga a Isaraelu i lenei pese iā Ieova, i le aso na faato'ilaloina ai e Ieova Aikupito i o latou luma.
44 Ona pepese faatasi lea o Isaraelu uma, ua faapea atu, Ou te pese i le Alii auā ua matuā silisili ese o ia; ua ia lafoina le solofanua atoa ma lē na tietie ai i le sami; faauta, ua tusia i le tusi o le tulafono a le Atua.
45 Mulimuli ane, ona ō atu ai lea o le fanauga a Isaraelu i la latou malaga, ma tolauapi i Mara, ona tuuina atu lea e le Alii i le fanauga a Isaraelu o tulafono ma faamasinoga i lea mea i Mara, ma ua poloai atu le Alii i le fanauga a Isaraelu ia savavali i ona ala uma ma auauna atu ia te ia.
46 'Ua latou ō mai mai Mara, 'ona latou o'o atu lea i Ailima; o i Ailima sa i ai vaipuna e sefulu ma le lua ma la'au o le tama e fitugafulu; 'ua tolauapi ai le fānau i tafatafa o le vai.
47 Ona latou ō ese lea mai Ailima ma ō atu i le toafa o Sina, i le aso sefululima o le masina lona lua talu ona latou ō ese mai Aikupito.
48 I lea lava aso na foa'iina mai ai e le ALI'I le manai i le fanauga a Isaraelu e 'a'ai ai, ma ua faatotō ifo e le ALI'I le timu mai le lagi mo le fanauga a Isaraelu i lea aso ma lea aso.
49. 'Ua 'a'ai fo'i le fānauga a Isaraelu i le manai i tausaga e fagafulu, i aso uma na latou i ai i le vao, se'ia o'o 'ina latou o'o atu i le nu'u o Kanana e fai mo latou.
50 Ona latou ō ese lea mai le toafa o Sina ma ō atu ma nonofo i fale'ie i Alusa.
51 Mulimuli ane, ona latou ō ese lea mai Alusa ma ō atu ma nonofo i fale'ie i Refiti.
52 A o iai le fanauga a Isaraelu i Refiti, ona sau ai lea o Amaleka le atalii o Elifasa, le atalii o Esau, le uso o Sefo, e tau ma Isaraelu.
53 'Ua ia 'aumaia fo'i ma ia tagata e valu selau ma le afe, o taulāitu ma ē fai togafiti fa'ataulāitu, ma 'ua sauni o ia mo le tau'a ma Isaraelu i Refiti.
54. 'Ua latou tau ai se taua tele ma le mata'utia ma Isaraelu, 'ona tu'uina atu lea e le ALI'I o Amaleka ma lona nu'u i lima o Mose ma le fānauga a Isaraelu, ma le lima o Iosua, le atali'i o Nuno, le Efarata, le 'au'auna a Mose.
55 Ua fasiotia e le fanauga a Isaraelu Amaleka ma ona tagata i le pelu, a ua matuā faigata lava le taua i le fanauga a Isaraelu.
56 Ona fetalai mai lea o Ieova iā Mose: "Ia e tusi lenei mea i se tusi e fai ma faamanatuga iā te oe, ma ia e tuuina atu i le lima o Iosua le atalii o Nuno, o lau auauna; ma ia e poloa'i atu i le fanauga a Isaraelu, ia faapea atu, A e oo i le nuu o Kanana, ia e matuā soloiesea le faamanatuga iā Amaleka mai le lalolagi."
57 Ona faia lea e Mose, ua ia ave le tusi ma tusi ai upu nei, ua faapea atu,
58 Ia e manatua le mea na faia e Amaleka iā te oe i le ala, ina ua e alu ese mai Aikupito.
59 O lē na fa'afetaia'i 'iā te oe i le ala ma fasi 'iā te oe ē na mulimuli 'iā te oe, o ē na vaivai i ou tua, a o e vaivai ma vaivai.
60 O le mea lea, a uma ona avatu e le ALI'I lou Atua 'iā te oe le mapusaga mai ou fili uma o lo'o vagavagai i le nu'u e foa'iina atu e le ALI'I lou Atua 'iā te oe e fai ma ou tofi, 'ia e soloiesea le fa'amanatuga o Amaleka mai le lalolagi; 'aua ne'i galo 'iā te oe.
61 Ma o le tupu e alofa mutimutivale ia Amaleka, po o lona manatuaina po o lana fanau, faauta o le a ou fesiligia mai ia te ia, ma o le a ou vavae ese o ia mai totonu o lona nuu.

62 ‘Ua tusia e Mose nei mea uma i le tusi, ma ‘ua poloa‘i atu i le fānauga a Isaraelu e uiga i nei mea uma.

MATAUPU 82

1 ‘Ona ō mai lea o le fānauga a Isaraelu nai Refiti, ma latou tolauapi i le vao o Sinai, i le masina lona tolu talu ‘ona latou ō mai nai Aikupito.
2 O ona po ia na sau ai Reuelu le Mitiana, o le tamā o le avā a Mose, fa‘atasi ma Sepora lona afafine, ma ana tama tane e to‘alua, auā na ia fa‘alogo i vavega a le ALI‘I na ia faia ‘iā Isaraelu, ‘ina ‘ua ia lavea‘iina i latou a‘i le lima o Aikupito.
3 Ua sau Reuelu iā Mose i le toafa i le mea sa tolauapi ai o ia, o le mea sa i ai le mauga o le Atua.
4 Ona alu atu lea o Mose e faafetaiai le tamā o lana avā ma le mamalu tele, atoa ma Isaraelu uma faatasi ma ia.
5 Sa nonofo pea Reuelu ma ona atalii faatasi ma le fanauga a Isaraelu mo le tele o aso, ma talu mai lava lea aso na iloa ai e Reuelu le Alii.
6 I le masina lona tolu talu ona tuua e le fanauga a Isaraelu Aikupito, i le aso ono o lona masina, na tuuina atu ai e le Alii ia Isaraelu poloaiga e sefulu i le Mauga o Sinai.
7 Ua faalogo Isaraelu uma i nei poloaiga uma, ona matuā olioli ai lea o Isaraelu uma i le Alii i lea aso.
8 Ua afio ifo le mamalu o Ieova i luga o le Mauga o Sinai; ua valaau mai fo‘i o ia iā Mose, ona sau ai lea o Mose i totonu o le ao ma alu a‘e i luga o le mauga.
9 Sa i luga o le mauga Mose i aso e fagafulu ma po e fagafulu; e le‘i ‘ai o ia i se areto, e le‘i inu fo‘i i se vai; a ua a‘oa‘oina o ia e le ALI‘I i tulafono ma fa‘amasinoga, ina ia a‘oa‘o atu ai i le fanauga a Isaraelu.
10 Ona tusia lea e le Alii o poloaiga e sefulu na ia poloai atu ai i le fanauga a Isaraelu i luga o papa maa e lua, na ia tuuina atu ia Mose e poloai atu ai i le fanauga a Isaraelu.
11 ‘Ua o‘o i le fa‘ai‘uga o aso e fagafulu ma pō e fagafulu, ‘ona uma lea ‘ona fetalai mai o le ALI‘I ‘iā Mose i le Mauga o Sinai, ‘ona avatu lea e le ALI‘I ‘iā Mose o papa ma‘a na tusia i le tamatama‘ilima o le Atua.
12 Ua iloa e le fanauga a Isaraelu ua faatuatuai Mose e alu ifo nai le mauga, ona latou faapotopoto lea ia Arona, ua faapea atu, A o lenei tagata o Mose, matou te le iloa po o le a le mea ua tupu ia te ia.
13 O lenei, tula‘i ia, ma e faia se atua mo i matou e muamua atu iā i matou, ina ne‘i e oti.”
14 ‘Ua matuā fefe lava Arona i le nu‘u, ‘ona poloa‘i atu lea o ia ‘iā te i latou e ‘aumai ‘iā te ia le auro, ‘ona ia faia lea o se tama‘i povi ‘apamemea mo le nu‘u.
15 Ua fetalai mai Ieova iā Mose a o le‘i alu ifo o ia mai le mauga: “Inā alu ifo ia, auā o lou nuu na e aumaia mai Aikupito ua latou faia mea leaga.”
16Ua latou faia mo i latou lava le tamai povi u‘amea, ma ua latou ifo i ai; o lenei, tuu mai ia te au, se‘i ou faaumatia i latou a‘i le lalolagi; auā o le nuu ua maaa lava i latou.
17 Ona faatoga atu lea o Mose i le Alii, ma tatalo atu i le Alii mo le nuu ona o le tamai povi na latou faia, ona alu ifo ai lea o ia nai le mauga ma sa i ona lima papa maa e lua, na tuuina atu e le Atua ia te ia e poloai atu ai i le fanauga a Isaraelu.
18 Ua faalatalata atu Mose i le togālauapi ma vaai atu i le tama‘i povi na faia e le nuu, ona tupu tele ai lea o le ita o Mose, ma ua ia nutiliiia ai papamaa i lalo o le mauga.
19Ua oo atu Mose i le toagālauapi, ua tago i le tamai povi, ua susunu i le afi, ua oloina seia liu efuefu manifinifi; ua ia sasaa ai i le vai, ma avatu i le fanauga a Isaraelu e inu.
20 Ua feoti fo‘i le nuu i pelu a le tasi ma le isi, pe tusa ma le tolu afe tagata o ē na faia le tama‘i povi.
21 Ua oo i le taeao, ona fai atu lea o Mose i le nuu, Ou te alu a‘e i le ALI‘I, atonu e mafai ona ou faia se togiola mo a outou agasala ua outou agasala ai i le ALI‘I.
22 Ona toe alu a‘e lea o Mose iā Ieova, + ma nofo ai pea o ia ma Ieova i ao e fagafulu ma pō e fagafulu.
23 I aso e fagafulu na aioi atu ai Mose i le Alii mo le fanauga a Isaraelu, ma ua faafofoga mai le Alii i le tatalo a Mose, ma ua talia e le Alii lana aioi atu mo Isaraelu.
24 Ona fetalai mai lea o le Alii ia Mose e fai papa maa e lua ma avatu i le Alii, o le a tusia ai e ia poloaiga e sefulu.
25 Ona faia lea faapea e Mose; ua alu ifo o ia, ma tipi papamaa e lua, ma alu ae i le Mauga o Sinai i le Alii, ona tusia lea e le Alii o poloaiga e sefulu i papamaa.
26 Sa nofo pea Mose ma le ALI‘I i ao e fagafulu ma po e fagafulu, ma sa a‘oa‘oina o ia e le ALI‘I i tulafono ma fa‘amasinoga e tu‘uina atu ‘iā Isaraelu.
27 ‘Ua poloa‘i atu fo‘i le Ali‘i ‘iā te ia e uiga i le fānauga a Isaraelu ‘ia latou faia se malumalu mo le Ali‘i, ‘ina ‘ia tumau ai lona suafa, ‘ona fa‘aali atu lea e le Ali‘i ‘iā te ia le fa‘atusa o le malumalu ma le fa‘atusa o ana mea uma.
28 Ua mavae aso e fagafulu, ona alu ifo ai lea o Mose mai le mauga ma papamaa e lua i lona lima.
29 ‘Ua alu atu Mose i le fānauga a Isaraelu, ma fai atu ‘iā te i latou afioga uma a le ALI‘I; ‘ua ia a‘oa‘oina fo‘i i latou i tulafono, ma tulafono ma fa‘amasinoga na a‘oa‘oina ai o ia e le ALI‘I.
30 Ua ta‘u atu e Mose i le fanauga a Isaraelu le afioga a Ieova, ia faia se malumalu mo ia, e nofo ai faatasi ma le fanauga a Isaraelu.
31 ‘Ua matuā fiafia lava le nu‘u i mea lelei uma na fetalai mai ai le ALI‘I ‘iā te i latou e ala ‘iā Mose, ‘ua latou fa‘apea atu, “Matou te faia lava mea uma ‘ua fetalai mai ai le ALI‘I ‘iā te oe.”
32 Ona tula‘i lea o le nu‘u e pei o se tagata e to‘atasi, ma latou foa‘i atu taulaga ma le agalelei i le malumalu o le ALI‘I; ua ta‘itasi fo‘i le tagata ma aumai le taulaga a le ALI‘I mo le galuega o le malumalu, ma ana galuega uma.
33 Ona aumaia lea e le fanauga uma a Isaraelu, o mea uma na ia te ia mo le galuega o le malumalu o Ieova, o auro, o siliva, o ‘apamemea, ma mea uma e aogā mo le malumalu.
34‘Ona ō mai lea o tagata popoto uma lava na faia le galuega, ma latou faia le malumalu o le ALI‘I, e tusa ma mea uma na poloa‘i mai ai le ALI‘I, e ta‘itasi ma le galuega na ia faia; ‘ua faia fo‘i e tagata popoto uma lava le malumalu, ma ana mea uma, ma mea uma e fai ai le sauniga pa‘ia, e pei ‘ona poloa‘i mai ai le ALI‘I ‘iā Mose.
35 Ua mae‘a le galuega o le malumalu o le fale‘ie i le fa‘ai‘uga o masina e lima, ma ua faia e le fanauga a Isaraelu mea uma na poloa‘i mai ai Ieova iā Mose.
36 ‘Ua latou ‘aumaia fo‘i le malumalu ma ana mea uma ‘iā Mose; e pei o le fa‘atusa na fa‘aali mai e le ALI‘I ‘iā Mose, ‘ua fa‘apea fo‘i ‘ona faia e le fānauga a Isaraelu.

37 Ua vaai atu Mose i le galuega, ma ua latou faia e pei ona poloa‘i mai ai Ieova iā te ia; ona faamanuia lea o i latou e Mose.

MATAUPU 83

1 O le masina e sefulu ma le lua, o le aso e luafulu ma le tolu o le masina, na ‘ave ai e Mose ‘iā Arona ma ona atali‘i, ma ‘ofuina i latou i o latou ‘ofu, ma fa‘au‘uina i latou, ma faia ‘iā te i latou e pei ‘ona poloa‘i mai ai le ALI‘I ‘iā te ia; ‘ona ‘aumai ai lea e Mose o taulaga uma lava na poloa‘i mai ai le ALI‘I ‘iā te ia i lea aso.
2 Mulimuli ane, ona ave lea e Mose o Arona ma ona atalii, ua fai atu ia te i latou, Tou te nonofo i le faitotoa o le fale fetafai i aso e fitu; auā ua faapea ona poloai mai ai ia te au.
3 ‘Ua faia e Arona ma ona atali‘i mea uma na poloa‘i mai ai le ALI‘I ‘iā te i latou e ala ‘iā Mose; ‘ua latou nonofo fo‘i i le faitoto‘a o le fale fetāfa‘i i aso e fitu.
4 O le aso valu, o le aso muamua lea o le masina muamua, o le tausaga lona lua talu ona ō ese le fanauga a Isaraelu mai Aikupito, na faatuina ai e Mose le malumalu, ma faatuina e Mose mea uma o le fale fetafai ma mea uma o le malumalu; ua ia faia mea uma na poloai mai ai Ieova ia te ia.
5 Ua valaau atu Mose iā Arona ma ona atalii, ona latou aumaia lea o le taulaga mū ma le taulaga mo agasala mo i latou lava ma le fanauga a Isaraelu, e pei ona poloa‘i mai ai Ieova iā Mose.
6 O le aso lava lea na ave ai e atalii e toalua o Arona, o Natapu ma Aviu, se afī ese, ma avatu i luma o le Alii, o ē na lei poloaiina i la’ua, ona alu atu ai lea o se afī mai luma o le Alii, ma susunuina ai i la’ua, ona la oti ai lea i luma o le Alii i lea lava aso.
7 O le aso lava na uma ai ona fausia e Mose le malumalu, ona amata lea ona avatu e ali‘i sili o le fānauga a Isaraelu a latou taulaga i luma o le ALI‘I mo le fa‘apa‘iaina o le fatafaitaulaga.
8 Ua latou avatu a latou taulaga, o alii ta‘itasi mo le aso e tasi, o alii ta‘itasi mo aso e sefululua.
9 O taulaga uma fo‘i na latou ‘aumaia, e ta‘itasi ma lona aso, o le ipu ario e tasi, e selau ma le tolugafulu sekeli lona mamafa, o le ipu ario e tasi, e fitugafulu sekeli lona mamafa, e tusa ma le sekeli o le malumalu; ‘ua tumu ia mea e lua i le falaoa lelei ‘ua palu fa‘atasi ma le suāu‘u e fai ma taulaga i mea e ‘ai.
10 O le sipuni e tasi, e sefulu sekeli auro lona mamafa, ua tumu i mea manogi.
11. o le povi po‘a ta‘anoa e tasi, o le mamoe po‘a e tasi, ma le tama‘i mamoe e tasi e tasi le tausaga e fai ma taulaga mū.
12 O le tama‘i ‘oti fo‘i e tasi e fai ma taulaga mo le agasala.
13 o povi fo‘i e lua, o mamoe po‘a e lima, o ‘oti po‘a e lima, ma tama‘i mamoe e lima e tasi lo latou tausaga, e fai ma taulaga fa‘afetai.
14 Sa faapea lava ona faia e alii sili e toasefululua o Isaraelu i lea aso ma lea aso, e taitasi ma lona aso.
15 Ina ua mavae lea mea, i le aso sefulutolu o le masina, ona poloa‘i atu lea o Mose i le fanauga a Isaraelu e fai le Paseka.
16 Ona faia lea e le fanauga a Isaraelu le Paseka i lona taimi atofaina i le aso sefulu ma le fa o le masina, e pei ona poloa‘i mai ai Ieova iā Mose, ua faapea fo‘i ona faia e le fanauga a Isaraelu.
17 O le masina lona lua, o lona aso muamua, ‘ua fetalai mai ai le ALI‘I ‘iā Mose, ‘ua fa‘apea mai:
18 Ia e faitaulia matai uma o tane uma o le fanauga a Isaraelu e amata mai i ē ua luafulu o latou tausaga ma ē ua matutua atu, o oe ma Arona lou uso, atoa ma alii sili e to‘asefululua o Isaraelu.
19 ‘Ona faia lea e Mose; ‘ona ō atu ai lea o Arona fa‘atasi ma ali‘i e to‘asefulu ma le to‘alua o Isaraelu; ‘ua latou faitaulia fo‘i le fānauga a Isaraelu i le vao o Sinai.
20 O le faitau aofa‘i o le fanauga a Isaraelu e tusa ma aiga o o latou tamā, e amata mai i ē e lua sefulu tausaga ma luga atu, e ono selau ma le tolu afe, lima selau ma le lima sefulu.
21 A o le fanauga a Levi e lei faitauina faatasi ma o latou uso o le fanauga a Isaraelu.
22 O le aofa‘i o tane uma o le fanauga a Isaraelu e amata mai i le tasi le masina ma luga atu le matutua, e lua sefulu lua afe ma afe e lua selau ma le fitu sefulu ma le tolu.
23 O le aofa‘i fo‘i o atalii o Levi e amata mai i le tasi le masina ma luga atu le matutua, e to‘alua sefulu lua afe.
24 ‘Ua tofia fo‘i e Mose ositaulaga ma sa Levī, e ta‘itasi ma lana galuega ma lana avega, e ‘au‘auna ai i le malumalu o le fale fetāfa‘i, e pei ‘ona poloa‘i mai ai o le ALI‘I ‘iā Mose.
25 I le aso lua sefulu o le masina, ua alu ese ai le ao mai luga o le fale‘ie paia o le feagaiga.
26 O ona po ia na faaauau ai le malaga a le fanauga a Isaraelu mai le vao o Sinai, ua latou malaga i aso e tolu, ona tumau lea o le ao i luga o le vao o Parana; ona tupu ai lea o le toasa o Ieova ia Isaraelu, auā na latou faaonoono ia Ieova i lo latou ole atu ia te ia mo ni aano o manu, ina ia latou aai ai.
27 Ona faafofoga lea o Ieova i o latou leo, ma avatu iā i latou mea‘ai na latou ‘a‘ai ai mo le masina e tasi.
28. ‘Ae peita‘i ‘ua mavae atu ia mea, ‘ona tupu ai lea o le to‘asā o le ALI‘I ‘iā te i latou, ma ‘ua ia taia i latou i le fasiga tele; ‘ua tanumia fo‘i i latou i lea mea.
29 Ua faaigoa lea mea e le fanauga a Isaraelu o Keperota-hatava, auā na latou tanu ai tagata sa manana‘o tele i manu.
30 Mulimuli ane, ona latou ō ese lea mai Keperota-hatava ma ō atu ma nonofo i Haserota, o loo i le toafa o Parana.
31 A o i ai le fanauga a Isaraelu i Haserota, ona tupu ai lea o le to‘asā o Ieova iā Miriama ona o Mose, ma ua lepela o ia, ua pa‘epa‘e e pei o le kiona.
32 ‘Ua taofia o ia i tua o le togālauapi mo aso e fitu, se‘ia toe talia o ia ‘ina ‘ua mavae lona lepela.
33 Ona ō ese lea o le fanauga a Isaraelu mai Haserota, ma latou faatutū o latou fale‘ie i le pito i tua o le vao o Parana.
34 I lenā aso, na fetalai mai ai Ieova iā Mose e auina atu ni tane e to‘asefululua mai le fanauga a Isaraelu, e to‘atasi le tagata i le ituaiga, e ō e vaavaai le laueleele o Kanana.
35 ‘Ona ‘a‘auina atu lea e Mose o tane e to‘asefulu ma le to‘alua, ‘ua latou ō atu i le nu‘u o Kanana e asiasi ma va‘ava‘ai i ai, ‘ua latou asiasia fo‘i le nu‘u uma, e amata mai i le vao o Sina e o‘o atu i Rekopa e o‘o atu i Kamota.
36 ‘Ua mavae aso e fagafulu, ‘ona latou ō mai lea ‘iā Mose ma Arona, ‘ua latou ‘aumai ‘iā te ia le tala e tusa ma o latou loto; ‘ua fai mai fo‘i e tagata e to‘asefulu se tala leaga i le fānauga a Isaraelu e uiga i le nu‘u na latou asiasia, o lo‘o fa‘apea mai, “E sili ‘ona lelei ‘iā i tatou ‘ona toe fo‘i

atu i Aikupito, ‘ae ‘aua ne‘i tatou ō atu i lenei nu‘u, o le nu‘u e fa‘aumatia ai ē o nonofo ai.”
37. ‘Ua fai mai Iosua le atali‘i o Nuno, ma Kalepo le atali‘i o Iefune, o i lā‘ua sa i le ‘au asiasi le nu‘u, “‘Ua matuā lelei lava le nu‘u.”
38 Afai e finagalo malie mai Ieova iā i tatou, na te aumaia i tatou i lenei laueleele ma foa‘i mai iā i tatou; auā o le laueleele lea e tafe ai le suāsusu ma le meli.
39 Ae le‘i faalogo le fanauga a Isaraelu iā i la‘ua, a ua latou faalogo i upu a alii e to‘asefulu o ē na aumaia se tala leaga e uiga i le nuu.
40 Ua faafofoga Ieova i le muimui a le fanauga a Isaraelu, ona to‘asā ai lea o ia ma tautō, ua faapea mai:
41 E mautinoa lava e leai se tasi o lenei tupulaga amioleaga e vaai i le laueleele mai le lua sefulu tausaga ma luga atu, sei vagana ai Kalepo le atalii o Iefune ma Iosua le atalii o Nuno.
42 Ae e moni lava o le a fano lenei tupulaga amioleaga i lenei vao, ma o le a oo mai a latou fanau i le laueleele ma o le a fai mo i latou; o lea na mumū ai le toasa o le Alii ia Isaraelu, ma na ia faia i latou ia feoa’i solo i le vao mo le fasefulu tausaga seia oo i le iuga o lena tupulaga amioleaga, aua latou te lei mulimuli i le Alii.
43 Ona nonofo lea o le nuu i le vao o Parana mo se taimi umi, ona latou o atu lea i le vao i le ala e tau atu i le Sami Ulaula.

MATAUPU 84

1 O ona po ia na ‘ave ai e Koru le atali‘i o Ietero, le atali‘i o Koata, le atali‘i o Levi, ni tagata e to‘atele o le fānauga a Isaraelu; ‘ona latou tutū lea ma finau ma Mose ma Arona ma le fa‘apotopotoga uma.
2 ‘Ona to‘asā ai lea o le ALI‘I ‘iā te i latou, ‘ua fa‘amaga le gutu o le ‘ele‘ele, ma folo ifo ‘iā te i latou, ma o latou fale, ma a latou mea uma, ‘atoa ma tagata uma na ‘iā Koru.
3 Ina ua mavae lenei mea, ona taitai atu lea e le Atua le nuu e feoa‘i solo i le ala e ui atu i le Mauga o Seira mo se taimi umi.
4 O ona po ia na fetalai mai ai le ALI‘I ‘iā Mose, “‘Aua ‘e te fa‘atupuina se taua ma le fānauga a Esau, auā ‘ou te lē avatu ‘iā te oe so latou mea, e o‘o lava i le mea e mafai e le alofivae ‘ona solia, auā ‘ua ‘ou avatu le Mauga o Seira e fai ma tofi o Esau.”
5 O le mea lea na tau ai le fanauga a Esau ma le fanauga a Seira i aso ua mavae, ma na tuuina atu e le Alii le fanauga a Seira i lima o le fanauga a Esau, ma faaumatia i latou ai o latou luma; ma sa nonofo pea le fanauga a Esau i lo latou nofoaga e oo mai i le aso nei.
6 O le mea lea na fetalai mai ai le ALI‘I i le fānauga a Isaraelu, “‘Aua tou te tau ma le fānauga a Esau o ‘outou uso, auā e leai sa ‘outou fanua i lo latou lau‘ele‘ele; a ‘ia ‘outou fa‘atau mea‘ai mai ‘iā te i latou i tupe ma ‘a‘ai ai; ‘ia ‘outou fa‘atau fo‘i le vai mai ‘iā te i latou i tupe ma ‘a‘ai ai.”
7 Ua faia e le fanauga a Isaraelu e tusa ma le afioga a Ieova.
8. ‘Ona savavali lea o le fānauga a Isaraelu i le vao, ma latou fa‘ata‘amilo i le ala e tau atu i le Mauga o Sinai i aso e tele, ‘ae le‘i pa‘i atu i le fānauga a Esau; a ‘ua latou nonofo i lea nu‘u i tausaga e sefulu ma le iva.
9 O le taimi lea na maliu ai Latino, le tupu o le fanauga a Kitimi, i le fasefulu ma le lima o tausaga o lana nofoaiga, o le sefulu ma le fa lea o tausaga talu ona o ese le fanauga a Isaraelu mai Aikupito.
10 ‘Ua latou tanu fo‘i o ia i lona lava nofoaga na ia fausia mo ia lava i le nu‘u o Kitima; ‘ona pule lea o Apimena e sui ‘iā te ia mo le tolusefulu ma le valu tausaga.
11 Ona sopo‘ia lea e le fanauga a Isaraelu le tuaoi o le fanauga a Esau i ia ona po, i le faaiuga o tausaga e sefulu ma le iva, ona latou oo atu lea ma ui atu i le ala i le vao o Moapi.
12‘Ona fetalai mai lea o le ALI‘I ‘iā Mose, “‘Aua ‘e te vagaia Moapi, ‘aua fo‘i ‘e te tau ma i latou; auā ‘ou te lē avatu ‘iā te ‘outou se mea e fai ma o latou lau‘ele‘ele.”
13. ‘Ua ui atu le fānauga a Isaraelu i le ala i le vao o Moapi i tausaga e sefulu ma le iva, ‘ae latou te le‘i tau ma i latou.
14 O le tausaga lona tolusefulu ma le ono talu ona ō ese le fanauga a Isaraelu mai Aikupito, na taia ai e le ALI‘I le loto o Sekono, le tupu o sa Amorī, ona tau ai lea o ia ma le taua, ua alu atu fo‘i o ia e tau ma le fanauga a Moapi.
15 Ona auina atu lea e Sekono o avefe‘au iā Peoro le atalii o Ianea, le atalii o Palaamo, o le faufautua a le tupu o Aikupito, ma Palaamo lona atalii, e fetuu iā Moapi, ina ia tuuina atu i le lima o Sekono.
16 Ona ō atu lea o avefe‘au ma aumai Peoro le atalii o Ianea, ma Palaamo lona atalii mai Petoro i Mesopotamia; ona ō atu lea o Peoro ma Palaamo lona atalii i le aai o Sekono, ma fetuu iā Moapi ma lo latou tupu i luma o Sekono le tupu o sa Amorī.
17 Ona alu atu lea o Sekono ma lana ‘autau uma, ma alu atu i Moapi, ma tau ma i latou, ma faato‘ilaloina i latou; ona tuuina atu lea o i latou e Ieova i ona lima, ma fasiotia e Sekono le tupu o Moapi.
18. ‘Ua faoa e Sekono ‘a‘ai uma o Moapi i le taua; ‘ua ia faoa fo‘i Hesepona mai ‘iā te i latou; auā o Hesepona o se tasi o ‘a‘ai o Moapi; ‘ua tu‘uina e Sekono ona ali‘i ma ona ali‘i i Hesepona; o Hesepona sa ‘iā Sekono i ia ona po.
19 O le mea lea na fai atu ai e Peoro le au fai talafaatusa ma Palaamo lona atalii o nei upu, ua faapea atu, Ina o mai ia i Hesepona, e toe fausia ma faatumauina le aai o Sekono.
20 Oi talofa iā te oe Moapi! Ua e fano, le nuu o Kemosa! faauta, ua tusia i le tusi o le tulafono a le Atua.
21 ‘Ua uma ‘ona faoa e Sekono o Moapi, ‘ona tu‘uina lea e ia o leoleo i ‘a‘ai na ia faoa mai Moapi, ma ‘ua pa‘u‘ū le to‘atele o le fānauga a Moapi i le taua i le lima o Sekono, ma ‘ua ia faoa faoa i latou e le to‘atele, o atali‘i ma afafine, ‘ua ia fasiotia fo‘i lo latou tupu; ‘ona toe fo‘i lea o Sekono i lona lava nu‘u.
22 Ona avatu lea e Sekono o meaalofa e tele o siliva ma auro iā Peoro ma Palaamo lona atalii, ma ua ia auina atu i la‘ua, ma ua la ō atu i Mesopotamia i lo la‘ua nuu ma lo la‘ua laueleele.
23 O ona po ia na ui atu ai le fanauga uma a Isaraelu mai le ala e aga‘i atu i le toafa o Moapi, ona latou toe fo‘i mai lea ma si‘omia le toafa o Etoma.
24Ona oo atu lea o le faapotopotoga uma i le vao o Sina i le masina muamua o le tausaga e fagafulu talu ona latou o ese mai Aikupito; ona nonofo ai lea o le fanauga a Isaraelu i Katesa, i le vao o Sina; ua oti ai Miriama, ma ua tanumia ai o ia iina.

25 O ona po ia na auina atu ai e Mose le savali ia Hatata le tupu o Etoma, ua faapea atu, O loo faapea mai lou uso o Isaraelu, Sei ou ui atu i lou nuu; matou te le ui atu i fanua po o tovine, matou te le inu foi i le vai o le vaieli; matou te savavali i le ala o le tupu.
26 ‘Ua fai mai Etoma ‘iā te ia, "‘E te lē ui ane i lo‘u nu‘u." ‘Ona ō atu lea o Etoma e fa‘afetaia‘i i le fānauga a Isaraelu ma le nu‘u malosi.
27. ‘Ua lē mafai e le fānauga a Esau ‘ona tu‘u atu le fānauga a Isaraelu e ui atu i lo latou nu‘u, o lea ‘ua ō ‘ese ai le fānauga a Isaraelu ‘iā te i latou, ‘ua lē tau ma i latou.
28 Auā na poloa‘i mai le ALI‘I i le fānauga a Isaraelu a o le‘i o‘o i lenei mea, ‘ua fa‘apea mai, "‘Aua tou te tau ma le fānauga a Esau;" o le mea lea na ō ‘ese ai le fānauga a Isaraelu ‘iā te i latou, ‘ua lē tau ma i latou.
29 Ona ō ese lea o le fanauga a Isaraelu mai Katesa, ma ua oo atu le nuu uma i le Mauga o Horo.
30 O ona po ia na fetalai mai ai Ieova ia Mose, Fai atu i lou uso o Arona, e oti o ia iina, auā e le oo o ia i le nuu ua ou foaiina atu i le fanauga a Isaraelu.
31 Ona alu a‘e lea o Arona i le Mauga o Horo, e tusa ma le afioga a Ieova, i le tausaga e fagafulu, i le masina e lima, i le aso muamua o le masina.
32 E selau lua sefulu ma le tolu tausaga o Arona ina ua maliu o ia i le Mauga o Horo.

MATAUPU 85

1 ‘Ua fa‘alogo le tupu o Arata le Kanana, o lē sa nofo i le itū i saute, ‘ua ō mai le fānauga a Isaraelu i le ala o tagata asiasi, ‘ona tofia lea e ia ana ‘autau e tau ma le fānauga a Isaraelu.
2 Sa matuā fefefe lava le fanauga a Isaraelu iā te ia, auā sa tele ma to‘atele lana ‘autau, o lea na filifili ai le fanauga a Isaraelu e toe fo‘i i Aikupito.
3 Ona toe fo‘i lea o le fanauga a Isaraelu i Meserata le atalii o Iakono, i le mamao e tusa ma le tolu aso le mamao, auā ua matuā fefefe i latou i le tupu o Arata.
4 A ua lē mafai e le fanauga a Isaraelu ona toe fo‘i i o latou nu‘u, ona latou nonofo ai lea i Peni-Iakoni i aso e tolusefulu.
5 ‘Ua iloa e le fānauga a Levi e le mafai e le fānauga a Isaraelu ‘ona toe fo‘i, ‘ona latou lotoleaga lea ‘ona o le Ali‘i, ‘ona latou tula‘i lea ma tau ma le fānauga a Isaraelu o latou uso, ma fasiotia le to‘atele o i latou, ma fa‘amalosia i latou e toe fo‘i i lo latou nu‘u, o le Mauga o Horo.
6 Ina ua latou toe fo‘i mai, sa sauniuni pea le tupu o Arata mo le taua e faasaga i le fanauga a Isaraelu.
7. ‘Ona tautō lea o Isaraelu, ‘ua fa‘apea atu, "‘Āfai ‘e te tu‘uina mai lenei nu‘u i lo‘u lima, ‘ona ‘ou matuā fa‘aumatia ai lea o latou ‘a‘ai."
8. ‘Ua fa‘afofoga le ALI‘I i le leo o Isaraelu, ‘ua tu‘uina atu fo‘i e ia o Kanana i o latou lima; ‘ua ia fa‘aumatia i latou ‘atoa ma o latou ‘a‘ai; ‘ona faaigoa lea o le mea o i ai o Horema.
9Ona o ese lea o le fanauga a Isaraelu mai le mauga o Horo, ma latou to lauapi i Opoto; ona latou o ese lea mai Opoto, ma latou to lauapi i Ieaparima, i le tuaoi o Moapi.
10 Ona auina atu lea e le fanauga a Isaraelu se fe‘au i Moapi, ua faapea atu, "Se‘i matou ui atu i lou laueleele e oo atu ai i lo matou nuu." A ua lē mafai e le fanauga a Moapi ona tuu atu le fanauga a Isaraelu e ui atu i lo latou laueleele, auā sa matuā fefefe le fanauga a Moapi ne‘i faia e le fanauga a Isaraelu iā te i latou e pei ona faia e Sekono le tupu o sa Amorī iā te i latou, o lē na faoa lo latou laueleele ma fasiotia le to‘atele o i latou.
11 O le mea lea na lē mafai ai e Moapi ona tu‘uina atu le fanauga a Isaraelu e ui atu i lona nu‘u, ma ‘ua poloa‘i atu ai le ALI‘I i le fānauga a Isaraelu, ‘ua fa‘apea atu, "‘Aua ne‘i latou tau ma Moapi," ‘ona ō ‘ese ai lea o le fanauga a Isaraelu mai Moapi.
12Ona malaga lea o le fanauga a Isaraelu nai le tuaoi o Moapi, ua latou oo atu i le isi itu o Arinona, o le tuaoi o Moapi, i le va o Moapi ma sa Amorī; ua latou to lauapi i le tuaoi o Sekono le tupu o sa Amorī, i le vao o Katemoti.
13 Ona aauina atu lea e le fanauga a Isaraelu o avefe‘au iā Sekono le tupu o sa Amorī, ua faapea atu:
14. ‘Ia e tu‘u mai ‘iā te i matou e ui atu i lou nu‘u; matou te lē afe i fanua po o tōvine, matou te ui atu i le ala tele o le tupu se‘ia matou sopo‘ia lou tuā‘oi." ‘Ae le‘i tu‘uina atu e Sekono le fānauga a Isaraelu e ui atu.
15 Ona faapotopoto lea e Sekono o le nuu uma o Amorī, ma alu atu i le toafa e faafetaiai le fanauga a Isaraelu; ma ua tau ai o ia ma Isaraelu i Iaesa.
16. ‘Ona tu‘uina atu lea e le ALI‘I o Sekono le tupu o sa Amorī i lima o le fānauga a Isaraelu, ‘ua fasia fo‘i e Isaraelu le nu‘u uma o Sekono i le pelu, ma ‘ua taui atu ‘iā Moapi.
17. ‘Ua fai mo le fānauga a Isaraelu le nu‘u o Sekono, e amata mai i Arama e o‘o atu i Iapuka, e o‘o atu i le fānauga a Amoni; ‘ua latou faoa fo‘i mea uma o ‘a‘ai.
18. ‘Ua faoa e Isaraelu ia ‘a‘ai uma, ‘ua nonofo fo‘i Isaraelu i ‘a‘ai uma o sa Amorī.
19 Ua filifili le fanauga uma a Isaraelu e tau ma le fanauga a Amoni, ma faoa fo‘i lo latou laueleele.
20 ‘Ona fetalai mai lea o le ALI‘I i le fānauga a Isaraelu, "‘Aua tou te si‘omia le fānauga a Amoni, ‘aua fo‘i tou te tau ma i latou; auā ‘ou te lē avatu ‘iā te ‘outou se mea e fai ma o latou lau‘ele‘ele." ‘Ua fa‘alogo le fānauga a Isaraelu i le afioga a le ALI‘I, ‘ua lē tau ma le fānauga a Amoni.
21 ‘Ona liliu lea o le fānauga a Isaraelu, ma ō a‘e i le ala o Vasana i le nu‘u o Oko le tupu o Vasana; ‘ona alu atu lea o Oko le tupu o Vasana e tau ma le fānauga a Isaraelu, ‘atoa ma toa e to‘atele, ‘atoa ma le ‘au malosi tele mai le nu‘u o sa Amorī.
22 O Oka le tupu o Vasana o le tagata malosi tele, a o Naronu lona atalii sa sili atu lona malosi, e sili atu lona malosi nai lo o ia.
23 Ona fai ifo lea o Oka i lona loto, Faauta, o le a faapotopoto e le toagalauapi atoa o Isaraelu ni vaega e tolu o le vao, o lenei ou te fasia i latou i le taimi e tasi e aunoa ma se pelu po o se tao.
24 Ona alu a‘e lea o Oka i le Mauga o Iahasa, ma ave mai ai le maa tele e tasi, e tolu ona paseka lona umi, ma tuu i lona ulu, ma ua ia manatu e togi i luga o le toagalauapi o le fanauga a Isaraelu, e taia ai Isaraelu uma i lea maa.
25 Ona sau lea o le agelu a Ieova ma tuia le maa i le ulu o Oko, ona pa'ū ai lea o le maa i le ua o Oko, ona pa'ū ai lea o Oko i le eleele ona o le mamafa o le maa i lona ua.
26 O ona po ia na fetalai mai ai le ALI‘I i le fānauga a Isaraelu, "‘Aua tou te fefefe ‘iā te ia; auā ‘ua ‘ou tu‘uina atu o ia i o ‘outou lima, ‘atoa ma lona nu‘u uma, ma lona

lau‘ele‘ele uma; ‘e te faia fo‘i ‘iā te ia e pei ‘ona e faia ‘iā Sekono.”
27 Ona alu ifo lea o Mose iā te ia faatasi ma ni nai tagata o le fanauga a Isaraelu, ona tā lea e Mose o Oko i tapuvae o ona vae i le laau ma fasiotia ai o ia.
28. ‘Ona tuliloa lea e le fānauga a Isaraelu le fānauga a Oko ma lona nu‘u uma, ‘ua latou fasia ma fa‘aumatia i latou, ‘ua o‘o ‘ina leai se tasi na toe o i latou.
29 Mulimuli ane, ua aauina atu e Mose nisi o le fanauga a Isaraelu e asiasi iā Iasaru, auā o Iasaru o se aai ta‘uta‘ua tele.
30 Ona ō atu lea o sipai i Iasa ma su‘esu‘e i ai, ma ua faalagolago sipai i le Alii, ma ua latou tau ma tagata o Iasa.
31 Ona latou faoa lea o Iasaru ma ona faoa aai, ma ua tuuina atu i latou e Ieova i o latou lima, ma ua latou tuliesea tagata Amorī sa i ai iina.
32. ‘Ua maua fo‘i e le fānauga a Isaraelu le lau‘ele‘ele o tupu e to‘alua o sa Amorī, o ‘a‘ai e onogafulu sa i le isi itu o Ioritana, e amata mai i le alia o Arinona e o‘o atu i le mauga o Heremana.
33. ‘Ona ō atu lea o le fānauga a Isaraelu, ‘ua o‘o atu i le fanua laugatasi o Moapi, o lo‘o i le isi itu o Ioritana, e feagai ma Ieriko.
34 Ua faalogo le fanauga a Moapi i mea leaga uma na faia e le fanauga a Isaraelu i tupu e toalua o sa Amorī, o Sekono ma Oko, ona matuā fefefe ai lea o tagata Moapi uma i le fanauga a Isaraelu.
35Ona fai atu lea o toeaina o Moapi, Faauta, o tupu e toalua o sa Amorī, o Sekono ma Oko, sa sili lo la malosi i tupu uma o le lalolagi, sa le mafai ona tetee atu i le fanauga a Isaraelu; e faapefea la ona tatou tetee atu ia te i laua?
36 E moni lava na latou auina mai se fe‘au ia i matou muamua e ui atu i lo matou laueleele i lo latou ala, a ua matou lē faatagaina i latou, o lea o le a latou liliu mai ia i matou ma a latou pelu mamafa ma faaumatia i matou; ma sa atuatuvale Moapi ona o le fanauga a Isaraelu, ma sa matuā fefefe i latou ia te i latou, ma sa latou taupulepule faatasi i le mea e fai i le fanauga a Isaraelu.
37. ‘Ona filifili lea o toeaina o Moapi, ma latou ‘ave se tasi o latou tagata, o Palako le atali‘i o Seporu le Moapi, ‘ua tofia o ia e fai ma tupu ‘iā te i latou i lea lava aso; o Palako o le tagata poto tele lava.
38. ‘Ona tula‘i lea o toeaina o Moapi, ma ‘a‘auina atu nisi i le fānauga a Mitiana e faia se leleiga ma i latou; auā o aso ia sa tele ai le taua ma le feitaga‘i i le va o Moapi ma Mitiana, talu mai ona po o Hatata le atali‘i o Petata le tupu o Etoma, o lē na fasia Mitiana i le fanua o Moapi, ‘ua o‘o mai i nei ona po.
39 Ona auina atu lea e le fanauga a Moapi se fe‘au i le fanauga a Mitiana, ona latou faia lea o se leleiga ma i latou, ona ō mai lea o toeaina o Mitiana i le nuu o Moapi e faia se leleiga mo le fanauga a Mitiana.
40 Ona filifili lea o toeaina o Moapi ma toeaina o Mitiana i se mea e fai ina ia faasaoina ai o latou ola mai ia Isaraelu.
41. ‘Ona fai atu lea o le fānauga a Moapi uma i toeaina o Mitiana, “O lenei, ‘ua ‘aina e le fānauga a Isaraelu o ē uma o lo‘o vagavagai ‘iā te i tatou, e pei ‘ona ‘aina e le povi o le vao o le fanua; auā na fa‘apea ‘ona la faia i tupu e to‘alua o sa Amorī, o ē e sili atu le malolosi ‘iā i tatou.”
42Ona fai atu ai lea o toeaina o Mitiana ia Moapi, Ua matou faalogo i le aso na tau ai Sekono le tupu o sa Amorī ma outou, ina ua manumalo o ia ia te outou, ma faoa lo outou laueleele, na aauina atu e ia se feau ia Peoro le atalii o Ianea, ma Palaamo lona atalii mai Mesopotamia; ona la o mai ai lea ma fetuu ia te outou; o le mea lea na manumalo ai le lima o Sekono ia te outou, ua faoa ai e ia lo outou laueleele.
43O lenei, ‘ia e ‘a‘auina atu fo‘i ‘iā Palaamo lona atali‘i, auā o lo‘o nofo pea o ia i lona nu‘u; ma ‘ia e avatu ‘iā te ia lona totogi, ‘ina ‘ia sau o ia ma fetu‘u i le nu‘u uma ‘ua ‘outou fefefe ai.” ‘Ua fa‘alogo toeaina o Moapi i lenei mea, ‘ona fiafia ai lea o i latou e ‘a‘auina atu se ‘a‘au ‘iā Palaamo le atali‘i o Peoro.
44 Ona aauina atu lea e Palako le atalii o Seporu le tupu o Moapi o ni avefe‘au iā Palaamo, ua faapea atu:
45. Fa‘auta, ‘ua ō mai le nu‘u mai Aikupito, ‘ua ufitia ai le fogā‘ele‘ele uma, ma o lo‘o nonofo fo‘i i latou fa‘afeagai ma a‘u.
46 O lenei, sau ia, ma fetuu lenei nuu mo a’u, auā e sili atu lo latou malosi ia te a’u; atonu ou te manumalo ai e tau ma i latou, ma tuliese i latou; auā ua ou faalogo o lē e te faamanuia i ai ua manuia o ia, ma lē e te fetuuina ua malaia o ia.
47 Ona ō atu lea o avefe‘au a Palako iā Palaamo ma aumai Palaamo e fetuu i le nuu e tau ma Moapi.
48. ‘Ona alu atu lea o Palaamo ‘iā Palako e fetuu ‘iā Isaraelu; ‘ona fetalai mai lea o le ALI‘I ‘iā Palaamo, “‘Aua ‘e te fetuu i lenei nu‘u auā ‘ua fa‘amanuiaina.”
49. ‘Ua fa‘amalosi fo‘i Palako ‘iā Palaamo i aso uma e fetu‘u ‘iā Isaraelu; ‘ae le‘i fa‘alogo Palaamo ‘iā Palako ‘ona o le afioga a le ALI‘I na ia fetalai atu ai ‘iā Palaamo.
50 Ua iloa e Palako e lē mafai e Palaamo ona usiusitai i lana upu, ona tula‘i lea o ia ma alu i lona fale; ua toe fo‘i atu fo‘i Palaamo i lona nuu ma alu ese atu ai i Mitiana.
51. ‘Ona ō atu lea o le fānauga a Isaraelu mai le fanua laugatasi o Moapi, ma latou tolauapi e lata ane i Ioritana, mai Petesemota e o‘o atu i Apela-setima, i le mea e gata mai ai le fanua laugatasi o Moapi.
52 A o nonofo le fanauga a Isaraelu i le fanua laugatasi o Sitima, ona amata lea ona latou faia feusua‘iga lē mamā ma afafine o Moapi.
53 Ua faalatalata atu le fanauga a Isaraelu i Moapi, ona faatutū lea e le fanauga a Moapi o latou fale‘ie e feagai ma le togālauapi o le fanauga a Isaraelu.
54 ‘Ua fefefe le fānauga a Moapi i le fānauga a Isaraelu, ‘ua ‘ave fo‘i e le fānauga a Moapi o latou afafine uma ma a latou avā o ē ‘aulelei ma ‘aulelei, ‘ua latou fa‘a‘ofu ‘iā te i latou i auro ma ario ma ‘ofu taugata.
55 Ona faanonofo lea e le fanauga a Moapi ia fafine i faitoto‘a o latou fale‘ie, ina ia mafai e le fanauga a Isaraelu ona vaai atu iā i latou ma liliu atu iā i latou, ae aua le tau ma Moapi.
56 ‘Ua fa‘apea fo‘i ‘ona faia e le fānauga a Moapi uma lava i le fānauga a Isaraelu, ‘ua ta‘itasi ma tu‘u lana avā ma lana afafine i le faitoto‘a o lona fale ‘ie, ‘ua va‘ai fo‘i le fānauga a Isaraelu uma i le mea ‘ua faia e le fānauga a Moapi, ‘ona liliu atu lea o le fānauga a Isaraelu i afafine o Moapi, ma latou manana‘o ‘iā te i latou, ‘ua latou ō atu ‘iā te i latou.
57 A o‘o ina sau se tagata Eperu i le faitoto‘a o le fale‘ie o Moapi, ma va‘ai atu i se afafine o Moapi, ma mana‘o i ai i lona loto, ma tautala ma ia i le faitoto‘a o le fale‘ie i le mea

na te mana‘o ai, a o la talatalanoa, ona ō atu lea o tagata o le fale‘ie ma tautala atu i le tagata Eperu e pei o nei upu:
58 E mautinoa lava ua outou iloa o i tatou o uso, o i tatou uma o le fanauga a Lota ma le fanauga a lona uso o Aperaamo, aisea la tou te le nonofo ai ma i matou, ma aisea foi tou te le 'ai ai i a matou mea e 'ai ma a matou taulaga?
59 ‘Ua uma ‘ona fa‘atosina o ia e le fānauga a Moapi i a latou lauga, ma fa‘a‘ole‘ole ‘iā te ia i a latou ‘upu fa‘a‘ole‘ole, ‘ona latou fa‘anofoina lea o ia i totonu o le fale ‘ie ma tunu ma fai taulaga mo ia, ‘ona ‘ai ai lea o ia i la latou taulaga ma a latou areto.
60 Ona latou avatu lea iā te ia le uaina, ona inu ai lea o ia ma ua onā ai, ona latou tuuina atu lea i ona luma o se teine matagofie, ona faia lea e ia iā te ia e pei ona ia loto i ai, auā na te le‘i iloa le mea o loo ia faia, auā ua tele lona inu uaina.
61 Sa fa‘apea lava ‘ona faia e le fānauga a Moapi ‘iā Isaraelu i lea mea, i le fanua laugatasi o Setima; ‘ona tupu ai lea o le to‘asā o le ALI‘I ‘iā Isaraelu ‘ona o lenei mea; ‘ua ia ‘auina atu fo‘i se fa‘ama‘i ‘iā te i latou, ma ‘ua oti ai le fānauga a Isaraelu e lua sefulu ma le fa afe o tagata.
62 Sa i ai le tasi tagata o le fanauga a Simeona, o Semeri lona igoa, o le atalii o Salu, sa faatasi ma Kosepi le Mitiana, o le afafine o Suro, le tupu o Mitiana, i luma o le fanauga uma a Isaraelu.
63. ‘Ua iloa e Fineaso le atali‘i o Eleasaro, le atali‘i o Arona le ositaulaga, lenei mea leaga na faia e Semeri, ‘ona tago lea o ia i le tao ma tula‘i atu ma tuliloa ‘iā te i lā‘ua, ma sasa ‘iā te i lā‘ua ma fasioti ‘iā te i lā‘ua; ‘ona muta ai lea o le fa‘ama‘i i le fānauga a Isaraelu.

MATAUPU 86

1 O ona po ia, ina ua mavae le fa‘ama‘i, ‘ona fetalai mai lea o le ALI‘I ‘iā Mose ma Eleasaro le atali‘i o Arona le ositaulaga, ‘ua fa‘apea mai,
2 Ia e faitau mai matai sili o le faapotopotoga uma o le fanauga a Isaraelu, e amata mai i e ua luafulu o latou tausaga atoa ma e matutua atu, o i latou uma e o i le taua.
3 Ua faitaulia e Mose ma Eleasaro le fanauga a Isaraelu e tusa ma o latou aiga, ma o le faitau aofa‘i o Isaraelu uma e fitu selau afe, fitu selau tolu sefulu.
4 O le faitau aofa‘i o le fanauga a Levi, e mai le tasi le masina ma ē ua matutua atu, e lua sefulu ma le tolu afe, e leai se tasi o i latou na faitaulia e Mose ma Arona i le vao o Sinai.
5 Auā na fetalai atu le ALI‘I ‘iā te i latou, o le a latou oti lava i le vao; ‘ona oti ai lea o i latou uma, e leai se tasi na totoe ‘iā i latou, na o Kalepo le atali‘i o Iefune, ma Iosua le atali‘i o Nuno.
6 Mulimuli ane, ona fetalai mai lea o Ieova iā Mose: “Ia e fai atu i le fanauga a Isaraelu ia latou taui ma sui iā Mitiana ona o le mataupu na faia e o latou uso, o le fanauga a Isaraelu.”
7 ‘Ona faia lea e Mose; ‘ona filifilia lea e le fānauga a Isaraelu mai ‘iā te i latou o tagata e sefulu afe ma afe, e to‘aafe i le itū‘āiga; ‘ona latou ō atu lea i Mitiana.
8. ‘Ona tau ai lea o le fānauga a Isaraelu ma Mitiana; ‘ua latou fasiotia tane uma lava, ‘atoa ma ali‘i e to‘alima o Mitiana; ‘ua fasiotia fo‘i e i latou Palaamo le atali‘i o Peoro i le pelu.
9. ‘Ua ‘ave fa‘atagataotau‘a fo‘i e le fānauga a Isaraelu avā a Mitiana, fa‘atasi ma a latou tamaiti, ma a latou lafumanu, ‘atoa ma a latou mea uma.
10 Ona latou ave lea o mea uma na faoa ma mea uma na maua, ma avatu iā Mose ma Eleasaro i le fanua laugatasi o Moapi.
11 Ona ō atu lea o Mose ma Eleasaro ma ali‘i uma o le fa‘apotopotoga e fa‘afetaia‘i ‘iā te i latou ma le fiafia.
12. ‘Ua latou vaevaeina fo‘i mea uma na maua mai Mitiana, ma ‘ua taui ma sui fo‘i le fānauga a Isaraelu ‘iā Mitiana ‘ona o le finauga a o latou uso, o le fānauga a Isaraelu.

MATAUPU 87

1 O ona po ia na fetalai mai ai le ALI‘I ‘iā Mose, “Fa‘auta, ‘ua latalata mai ou aso e gata ai; ‘ia e ‘ave ‘iā Iosua le atali‘i o Nuno lau ‘au‘auna, ma tu‘u o ia i le fale ‘ie; ‘ou te fai atu ‘iā te ia.” ‘Ona faia lea e Mose.
2 Ona faaali mai lea o Ieova i le fale fetafai i le ao faaniutū, ua tū fo‘i le ao faaniutū i le faitoto‘a o le fale fetafai.
3 ‘Ua poloa‘i atu le ALI‘I ‘iā Iosua le atali‘i o Nuno, ‘ua fa‘apea atu ‘iā te ia, “‘Ia e fa‘amalosi ma loto tele; auā o oe lava e te ta‘ita‘iina le fānauga a Isaraelu i le nu‘u na ‘ou tautō ai ‘iā te i latou; ‘ou te i ai fo‘i ‘iā te oe.”
4. ‘Ona fai atu lea o Mose ‘iā Iosua, “‘Ia e fa‘amalosi, ma ia e loto tele; auā ‘e te tofia le nu‘u mo le fānauga a Isaraelu e fai ma o latou tofi; e ‘iā te oe fo‘i le ALI‘I, e lē tu‘ua oe e ia, e lē lafoa‘i fo‘i ‘iā te oe; ‘aua ‘e te fefe, ‘aua fo‘i ‘e te loto vaivai.”
5‘Ona vala‘au atu lea o Mose i le fānauga uma a Isaraelu, ‘ua fa‘apea atu ‘iā te i latou, “‘Ua ‘outou va‘aia mea lelei uma lava ‘ua faia e le ALI‘I lo ‘outou Atua ‘iā te ‘outou i le vao.
6 O lenei, ‘ia ‘outou tausi i ‘upu uma o lenei tulafono, ma ‘ia ‘outou sāvavali i le ala o le ALI‘I lo ‘outou Atua, ‘aua ne‘i ‘outou liliu ‘ese i le ala ‘ua poloa‘i mai ai le ALI‘I ‘iā te ‘outou, i le itū taumatau po o le itū tauagavale.
7 Ua a‘oa‘o atu fo‘i e Mose i le fanauga a Isaraelu tulafono, faamasinoga, ma tulafono, ina ia latou faia i le laueleele e pei ona poloa‘i mai ai Ieova iā te ia.
8 Ma sa ia a‘oa‘oina i latou i le ala o le Alii ma ana tulafono; faauta, ua tusia ia mea i luga o le tusi o le tulafono a le Atua lea na ia tuuina atu i le fanauga a Isaraelu e ala ia Mose.
9 Ua uma ona poloa‘i atu Mose i le fanauga a Isaraelu, ona fetalai mai lea o Ieova iā te ia, ua faapea mai, “Inā alu a‘e ia oe i le Mauga o Aperima, ma e oti ai iinā, ia faatasi atu fo‘i oe i lou nuu, e pei ona faatasi atu fo‘i lou uso o Arona.”
10 Ona alu a‘e lea o Mose e pei ona poloa‘i mai ai Ieova iā te ia; ona maliu ai lea o ia i inā i le nuu o Moapi e tusa ma le poloa‘iga a Ieova, i le tausaga e fagafulu talu ona ō ese le fanauga a Isaraelu mai le nuu o Aikupito.
11. ‘Ua fētāgisi fo‘i le fānauga a Isaraelu ‘iā Mose i le fanua laugatasi o Moapi i aso e tolugafulu; ‘ua o‘o ‘ina ‘ato‘atoa aso o le fētāgisi ma le fa‘anoanoa ‘iā Mose.

MATAUPU 88

1 ‘Ua mavae le maliu o Mose, ‘ona fetalai mai lea o le ALI‘I ‘iā Iosua le atali‘i o Nuno, ‘ua fa‘apea mai,

2. ʻInā tulaʻi ia, ma sopoʻia atu Ioritana, i le nuʻu ʻua ʻou foaʻiina atu i le fānauga a Isaraelu; ʻia e tuʻuina atu foʻi le nuʻu e fai ma o latou tofi le fānauga a Isaraelu.
3 O mea uma e solia e o outou alofivae, e fai mo outou ia, e pau mai i le vao o Lepanona e oo atu i le vaitafe tele, o le vaitafe o Urata, e fai lea ma o outou tuaoi.
4E leai se tagata e teteʻe ʻiā te oe i aso uma o lou ola; e pei ʻona ʻou i ai ʻiā Mose, e faʻapea foʻi ʻona ʻou i ai ʻiā te oe; tau ʻina ʻia e faʻamalosi, ma ia e loto tele e tausi i le tulafono uma na poloaʻi atu ai Mose ʻiā te oe; ʻaua neʻi e alu ʻese i le ala i le itū taumatau po o le itū tauagavale, ʻina ʻia manuia ai oe i mea uma e te faia.
5 ʻOna fai atu lea o Iosua i aliʻi o Isaraelu, ʻua faʻapea atu, "ʻIa ʻoutou ui ane i le toagalauapi, ma fai atu i le nuʻu, ʻia faʻapea atu, ʻʻIa sauniuni a ʻoutou meaʻai; auā e toe tolu aso ʻona ʻoutou sopoʻia atu lea o Ioritana e fai mo ʻoutou le nuʻu.ʼ"
6ʻUa faʻapea lava ʻona faia e aliʻi o le fānauga a Isaraelu, ʻua latou fai atu i le nuʻu, ʻona latou faia lea o mea uma na poloaʻi atu ai Iosua.
7. ʻUa ʻaʻauina atu e Iosua ni tagata se toʻalua e asiasi i le nuʻu o Ieriko, ʻona ō atu lea o ia tagata e asiasi i Ieriko.
8. ʻUa mavae aso e fitu, ʻona latou ō mai lea ʻiā Iosua i le toagalauapi, ʻua latou faʻapea atu ʻiā te ia, "ʻUa tuʻuina mai e le ALIʻI le nuʻu uma i o tatou lima; ʻua vaivai foʻi ē nonofo ai ʻona o i tatou."
9 ʻUa mavae lea mea, ʻona tulaʻi lea o Iosua i le taeao, o ia ma Isaraelu uma faʻatasi ma ia; ʻua latou ō ʻese mai Setima; ʻua sopoʻia atu foʻi e Iosua ma Isaraelu uma faʻatasi ma ia le Ioritana; e valu sefulu ma le lua foʻi tausaga o Iosua ʻina ʻua sopoʻia atu e ia le Ioritana faʻatasi ma Isaraelu.
10 Ona ō aʻe lea o le nuu mai Ioritana i le aso sefulu o le masina muamua, ma latou tolauapi i Kilikala i le tulimanu i sasaʻe o Ieriko.
11 Ua faia foʻi e le fanauga a Isaraelu le Paseka i Kilikala, i le fanua laugatasi o Ieriko, i le aso lona sefulu ma le fa o le masina, e pei ona tusia i le tulafono a Mose.
12 Ona muta lea o le manai i le aso na sosoo ai o le Paseka, ua leai foʻi se manai mo le fanauga a Isaraelu, ma ua latou aai i fua o le laueleele o Kanana.
13 Ua matuā tapunia lava Ieriko mo le fanauga a Isaraelu, e leai se tasi e alu atu pe ulufale.
14O le masina e lua, o le aso muamua o le masina, ua fetalai mai ai Ieova ia Iosua, Tulai ia, faauta, ua ou tuuina atu Ieriko i lou lima, atoa ma le nuu uma o i ai; o ou toa uma foi latou te faataamilo i le aai, e tasi i le aso; tou te faapea lava ona fai i aso e ono.
15Ona ili lea e ositaulaga o pū, a outou faalogo i le leo o le pū, ona alalaga lea o le nuu uma ma le leo tele, ona soloia ai lea o pā o le aai; e o ae le nuu uma taitasi e tau ma lona fili.
16. ʻUa faia foʻi e Iosua e tusa ma mea uma na poloaʻi mai ai le ALIʻI ʻiā te ia.
17 A o le aso fitu, ua latou faataamilo i le aai e fitu taimi, ma ua ili e ositaulaga a latou pū.
18 Ua oo i le taamilosaga lona fitu, ona fai atu lea o Iosua i le nuu, Ia alalaga, auā ua tuuina mai e Ieova le aai uma i o tatou lima.
19 E na o le aai ma mea uma o iai e tatau ona faʻaumatia mo Ieova; ia outou ʻaloʻese mai le mea ua faʻaumatia, neʻi outou faia le toagalauapi o Isaraelu ma mea ua faʻaumatia ma faʻalavelave i ai.
20 A o ario uma ma auro ma ʻapamemea ma uʻamea e faʻapaʻiaina mo le ALIʻI, e tuʻuina atu ia mea i le fale teu oloa a le ALIʻI.
21 ʻOna ili lea e le nuʻu o pū ma ʻalalaga tele; ʻona soloia lea o pā o Ieriko, ʻona ō aʻe lea o le nuʻu uma, e taʻitasi ma le tagata i ona luma, ʻua latou faoa le ʻaʻai ma ʻua latou faʻaumatia i latou uma sa i ai i le pelu, o tane ma fafine, o tauleʻaleʻa ma toeaina, o povi ma mamoe ma asini.
22. ʻUa latou susunuina le ʻaʻai uma i le afi; na o ipu siliva ma auro, ma ʻapamemea ma uʻamea, na latou tuʻu i le fale ʻoloa a le ALIʻI.
23Ona tauto lea o Iosua i lea aso, ua faapea atu, Ia malaia le tagata e fausia Ieriko; e faatuina e ia lona faavae i lana ulumatua, e faatuina foi ona faitotoa i lana uii.
24 A o Akana le ataliʻi o Karame, le ataliʻi o Sapata, le ataliʻi o Sera, le ataliʻi o Iuta, na ia faia le mea na faʻatoina, ʻua ʻave e ia ni mea ʻua faʻatoina ma nanā i le fale ʻie; ʻona tupu ai lea o le toʻasā o le ALIʻI ʻiā Isaraelu.
25 Ina ua mavae lea mea, ua toe foʻi mai le fanauga a Isaraelu mai le susunuina o Ieriko, ona aauina atu lea e Iosua ni tagata e asiasi i Ai ma tau ma ia.
26 Ona ō aʻe lea o tagata ma asiasi iā Ai. Ona latou toe foʻi mai lea ma faapea atu: "Aua neʻi ō aʻe faatasi ma oe le nuu uma i Ai, ae ia ō aʻe ni tagata e tusa ma le toʻatolu afe e fasia le aai, auā e toʻaitiiti lava tagata o le aai."
27 ʻUa faʻapea lava ʻona faia e Iosua, ʻona ō aʻe lea faʻatasi ma ia o le fānauga a Isaraelu, pe tusa ma le tolu afe tagata, ma latou tau ma tagata o Ai.
28 Ua matuā tele lava le taua ma Isaraelu, ma ua fasiotia e tagata o Ai tagata Isaraelu e toʻatolu sefulu ono; ona sosola ese lea o le fanauga a Isaraelu mai luma o tagata o Ai.
29 Ua iloa e Iosua lenei mea, ona saeia lea e ia ona ofu, ma faapaʻū faō i le eleele i luma o Ieova, o ia faatasi ma toeaina o Isaraelu; ua latou asu aʻe foʻi le efuefu i o latou ulu.
30. ʻOna fai atu lea o Iosua, "Le ALIʻI e, se a ʻea le mea ʻua e taʻitaʻiina mai ai lenei nuʻu i le isi itū o Ioritana? Se a se mea ʻou te fai atu ai pe a liliu ʻese le fānauga a Isaraelu i o latou fili?"
31 O lenei, o le a faalogo i lenei mea tagata Kanana uma o e nonofo i le nuu, ona latou siosiomia lea o i matou, ma latou tineia o matou igoa.
32. ʻOna fetalai mai lea o le ALIʻI ʻiā Iosua, "Se a ʻea le mea ʻua e faʻapaʻū ai i ou mata? Tu ia i luga, ʻinā alu ʻese ia, auā ʻua agasala le fānauga a Isaraelu, ʻua ʻave ʻese foʻi e i latou ni mea ʻua faʻatoina; ʻou te lē toe i ai ʻiā te i latou seʻi vaganā ʻua latou faʻaumatia le mea ʻua faʻatoina mai ʻiā te i latou."
33 Ona tulaʻi lea o Iosua ma faapotopoto le nuu, ua ia aumaia le Urima e tusa ma le afioga a Ieova, ona filifilia lea o le ituaiga o Iuta, ua filifilia foi Akana le atalii o Karame.
34 ʻOna fai atu lea o Iosua ʻiā Akana, "Taʻu mai ʻiā te aʻu loʻu ataliʻi e, o le ā ʻea le mea ʻua e faia?" ʻOna fai atu lea o Akana, "Na ʻou vaʻaia i le vete se ʻofu matagofie mai Senara ma sekeli ario e lua selau, ma le fasi auro e lima sefulu sekeli lona mamafa; ʻua ʻou manaʻo i ai ma ʻou ʻave, faʻauta foʻi ʻua natia uma i le ʻeleʻele i totonu o le fale ʻie."

35 Ona aauina atu lea e Iosua ni tagata, ma ō atu e aumai ia mea mai le fale‘ie o Akana, ona latou aumaia lea ia mea iā Iosua.
36 Ona ave lea e Iosua o Akana ma ana ipu, o ona atalii ma ona afafine, ma ana mea uma, ma latou aumaia i le vanu o Akori.
37. ‘Ona susunuina lea o i latou e Iosua i le afi; ‘ona fetogi lea o Akana e le fānauga a Isaraelu uma i ma‘a; ‘ona latou fa‘aputuina lea i ona luga o le faupu‘ega ma‘a; o le mea lea na ia fa‘aigoa ai lea mea o le vanu o Akori. ‘Ona mālū ai lea o le to‘asā o le ALI‘I; ‘ona o‘o atu lea o Iosua i le ‘a‘ai ma tau ai le tau‘a.
38Ona fetalai mai lea o Ieova ia Iosua, Aua e te fefe, aua foi e te mata‘u; faauta, ua ou tuuina atu i lou lima o Ai, ma lona tupu, atoa ma lona nuu; e te faia foi ia te i latou e pei ona e faia ia Ieriko ma lona tupu; a o le vete ma manu o i ai, tou te ave mo outou; ia outou tanu ni tagata e tau ma le aai i ona tua.
39. ‘Ona faia lea e Iosua e tusa ma le afioga a le ALI‘I; na ia filifilia mai le ‘au tau e tolu sefulu afe o tagata totoa, ‘ua ia ‘a‘auina atu i latou, ‘ona latou tanu lea o le ‘a‘ai.
40. Ma ‘ua ia poloa‘i atu ‘iā te i latou, ‘ua fa‘apea atu, “A ‘outou va‘aia i matou, matou te sola ‘ese ai i o latou luma ma le togafiti, ma latou te tuliloa mai ‘iā te i matou, ‘ona ‘outou tula‘i mai lea i le mea na lalafi ai ma faoa le ‘a‘ai.” ‘Ona latou faia lea fa‘apea.
41 Ua tau Iosua ma tagata o le aai, ma ua ō atu e tau ma Isaraelu, e ui lava latou te le‘i iloa o loo latou faatalitali mo i latou i tua o le aai.
42. ‘Ua fa‘atagā vaivai Iosua ma le fānauga uma a Isaraelu i o latou luma; ‘ua latou sōsōla fo‘i ma le togafiti i le ala i le vao.
43Ona faapotopoto lea e tagata o Ai le nuu uma sa i le aai e tuliloa ia Isaraelu; ona latou o atu lea, ua tosina ese i latou nai le aai, e leai se tasi na toe, a ua latou tuua le aai ua avanoa, ma tuliloa ia Isaraelu.
44Ona tulai lea o e na tanu i o latou nofoaga, ma faataalise atu i le aai, ma latou faoa, ma susunu i le afi; ona toe fo‘i lea o tagata o Ai, ma vaai atu, ua alu a‘e le asu o le aai i le lagi, e leai se isi auala e toe fo‘i ai i latou.
45 Sa i ai tagata uma o Ai i le ogatotonu o Isaraelu, o isi i lenei itu ma isi i lea itu; ona latou fasiotia lea o i latou, ua leai se tasi o i latou na toe.
46. ‘Ua pu‘e ola e le fānauga a Isaraelu ia Melosi le tupu o Ai, ma ‘aumai ‘iā Iosua; ‘ua tautau fo‘i e Iosua o ia i le la‘au, ‘ona oti ai lea o ia.
47. ‘Ua toe fo‘i atu le fānauga a Isaraelu i le ‘a‘ai ‘ina ‘ua uma ‘ona susunuina, ma ‘ua latou fasiotia i latou uma sa i ai i le pelu.
48 O le faitau aofa‘i o ē na fasia o tagata o Ai, o tane ma fafine, e sefulu afe ma afe e lua; na o manu ma mea na vetea o le ‘a‘ai na latou ‘ave mā latou, e tusa ma le afioga a le ALI‘I ‘iā Iosua.
49 Ua faalogo tupu uma i le itu o Ioritana, o tupu uma o Kanana, i le mea leaga na faia e le fanauga a Isaraelu i Ieriko ma Ai, ona faapotopoto faatasi ai lea o i latou e tau ma Isaraelu.
50 Na o ē na nonofo i Kipeona na matuā fefefe i le tau ma le fanauga a Isaraelu ne‘i latou fano, o lea na latou faia ai se togafiti pepelo, ma latou ō atu iā Iosua ma Isaraelu uma, ma fai atu iā te i latou, “Ua matou ō mai mai se nuu mamao, o lenei, ia tatou faia se feagaiga ma outou.”
51 ‘Ua osofa‘ia e ē nonofo i Kipeona le fānauga a Isaraelu, ‘ona osia lea e le fānauga a Isaraelu se feagaiga ma i latou, ma ‘ua latou faia se leleiga ma i latou; ‘ua tautō fo‘i ali‘i o le fa‘apotopotoga ‘iā te i latou; ‘ae mulimuli ane ‘ua iloa e le fānauga a Isaraelu o i latou o ē tuā‘oi ma i latou, ma ‘ua nonofo fa‘atasi ma i latou.
52 Ae e le‘i fasiotia i latou e le fanauga a Isaraelu, auā na latou tautō iā i latou i le suafa o Ieova, ma avea ai i latou ma ē e fai fafie ma ē e utu vai.
53 Ona fai atu lea o Iosua iā te i latou, “Se ā ea le mea ua outou faa‘ole‘ole mai ai iā te a‘u, ma faia lenei mea iā i matou?” Ona latou tali mai lea iā te ia, ua faapea atu, “Auā ua ta‘uina atu i au auauna mea uma na e faia i tupu uma o sa Amorī; ma ua matou matuā fefefe ne‘i o matou oti, o le mea lea na matou faia ai lenei mea.”
54 Ona tofia lea o i latou e Iosua i lea aso e fai la‘au ma utu vai, ma vaevaeina i latou e fai ma pologa i ituaiga uma o Isaraelu.
55 ‘Ua fa‘alogo Atonisetoka le tupu o Ierusalema i mea uma na faia e le fānauga a Isaraelu i Ieriko ma Ai; ‘ona ‘a‘auina atu lea e ia o nisi ‘iā Oama le tupu o Heperona, ma Pirama le tupu i Iaremuta, ma Iafia le tupu o Lakisa, ma Tiperi le tupu o Ekelona, ‘ua fa‘apea atu,
56 Inā sau ia iā te a‘u e fesoasoani mai iā te a‘u, ina ia tatou fasia le fanauga a Isaraelu ma ē o nonofo i Kipeona o ē ua faia le filemu ma le fanauga a Isaraelu.”
57 Ona latou faapotopoto lea ma ō a‘e tupu e to‘alima o sa Amorī faatasi ma a latou ‘autau uma, o se nuu malosi e to‘atele e pei o le oneone o le matafaga.
58 ‘Ua ō mai ia tupu uma ma tolauapi i luma o Kipeona; ‘ona latou tau ai lea ma ē nonofo i Kipeona; ‘ona ‘auina atu lea e tagata uma o Kipeona ‘iā Iosua, ‘ua fa‘apea atu, “‘Inā sau ia ‘iā te i matou ma fesoasoani mai ‘iā te i matou; auā ‘ua fa‘apotopoto tupu uma o sa Amorī e tau ma i matou.”
59 Ona alu a‘e lea o Iosua ma le ‘au tau uma mai Kilikala, ona oso faafuase‘i atu lea o Iosua iā te i latou, ma fasiotia nei tupu e to‘alima i le fasiga tele.
60 ‘Ua fa‘a‘ono‘ono atu le ALI‘I ‘iā te i latou i luma o le fānauga a Isaraelu, ‘ona latou fasia lea o i latou i le fasiga tele i Kipeona, ma tuliloa atu ‘iā te i latou i le ala e alu a‘e i Petehorona i Maketa; ‘ona latou sōsōla ai lea i luma o le fānauga a Isaraelu.
61 A o latou sosola ese, ona auina mai lea e le Alii o uato‘a mai le lagi ia te i latou, ma e sili atu ona toatele o i latou na oti i uato‘a nai lo le fasiotia o le fanauga a Isaraelu.
62 ‘Ua tuliloa i latou e le fānauga a Isaraelu, ma ‘ua latou fasia pea i latou i le ala, o lo‘o fasia pea lava i latou.
63 Ua latou tau ma le taua, ua lata ina goto le ao, ona fai atu lea o Iosua i luma o le nuu uma, Le la e, ia tumau i luga o Kipeona; o oe foi le masina i luga o le vanu o Ailona, seia oo ina taui ma sui e le nuu i ona fili.
64. ‘Ua fa‘afofoga mai le ALI‘I i le ‘upu a Iosua; ‘ona tu ai lea o le la i le ogatotonu o le lagi, ‘ua tu fo‘i i le tolugafulu ma le ono o sekone; ‘ua tu fo‘i le masina, ‘ua lē vave ‘ona goto i le aso ‘atoa.
65 E leai se aso na muamua atu pe mulimuli ane e pei o lenā, na faafofoga ai Ieova i le leo o se tagata; auā na tau Ieova mo Isaraelu.

MATAUPU 89

1 ʻOna fai atu lea o Iosua i lenei pese i le aso na tuʻuina atu ai e le ALIʻI le ʻau Amorī i le lima o Iosua ma le fānauga a Isaraelu, ʻua faʻapea atu foʻi o ia i luma o Isaraelu uma,
2 Le Aliʻi e, ʻua e faia mea mamana, ʻua e faia mea tetele; o ai ʻea se tasi e tusa ma oe? E pepese atu oʻu laugutu i lou suafa.
3 Loʻu agalelei ma loʻu ʻolo, loʻu ʻolo maualuga, ou te usuina se pese fou iā te oe, ou te usuina foʻi le faafetai iā te oe, o oe o le malosi o loʻu olataga.
4 E vivii atu tupu uma o le lalolagi ia te oe, e pepese atu ia te oe alii sili o le lalolagi, e olioli le fanauga a Isaraelu i lau faaolataga, latou te pepese ma vivii atu i lou mana.
5 ʻUa matou faʻatuatua ʻiā te oe, le Aliʻi e,ʻua matou fai atu o oe o lo matou Atua;auā o oe o lo matou malu ma lo matou ʻolo malosi e teteʻe atu i ē ita mai ʻiā te i matou.
6 Na matou alalaga atu ʻiā te oe, ʻae leʻi māsiasi i matou; na matou faʻatuatua ʻiā te oe, ʻona laveaʻiina ai lea o i matou; na matou alalaga atu ʻiā te oe, ʻua e faʻafofoga mai i o matou leo, na e laveaʻiina o matou agaga mai le pelu, na e faʻaali mai ʻiā te i matou lou alofa tunoa, na e foaʻi mai ʻiā te i matou lau faʻaolataga, na e faʻafiafiaina o matou loto i lou malosi.
7 Na e afio atu e faaola ia i matou, na e togiolaina lou nuu i lou aao; na e tali mai ia i matou mai le lagi o lou paia, na e faaola ia i matou mai le mano o tagata.
8 Sa tumau pea le la ma le masina i le lagi, a o oe, sa e tu i lou toʻasā e teteʻe atu i ē na faʻasauā mai ʻiā te i matou, ma ʻua e poloaʻi atu i au faʻamasinoga ʻiā te i latou.
9 ʻUa tutū mai aliʻi uma o le lalolagi,ʻua faʻapotopotoina tupu o nuʻu,ʻua lē gatete i latou i ou luma,ʻua latou mananaʻo i au tauʻa.
10 Na e tulaʻi atu ʻiā te i latou i lou toʻasā, ma e faʻaoʻo ifo lou toʻasā ʻiā te i latou; na e faʻaumatia i latou i lou toʻasā, ma e faʻaumatia i latou i lou finagalo.
11 Ua faʻaumatia nuʻu i lou toʻasā, ua faʻaumatia malo ona o lou toʻasā; ua e fasia tupu i le aso o lou toʻasā.
12 Na e sasaa atu lou toʻasā iā i latou, na maua i latou e lou toʻasā tele; na e taui atu iā i latou a latou agasala, ma e faʻaumatia i latou i la latou amio leaga.
13 Na latou fofola le mailei, ua latou paʻuʻū ai, o le upega na latou natia, ua maua ai o latou vae.
14 Sa saunia lou aao mo ou fili uma, o ē na faapea ane, O a latou pelu na latou maua ai le nuu, O o latou lima na latou nonofo ai i le aai; Na e faatumuina o latou mata i le māsiasi, Na e tulei ifo o latou nifo i le eleele, Na e faamatauina i latou i lou toasa, Na e faaumatia i latou i lou toasa.
15 Na tetete ma lūlūina le lalolagi i le taalili o lau afā i luga o i latou; e te leʻi taofia o latou agaga mai le oti, a ua e tuuina ifo o latou ola i le tuugamau.
16 Na e tuliloa i latou i lau afā, na e faʻaumatia i latou i lau asiosio, na e liua lo latou timu i le uatoʻa, na latou paʻuʻū i lua loloto, ʻua lē mafai ai ʻona latou toe tutū aʻe.
17 O latou tino oti sa pei o otaota ua lafoaʻi i le ogatotonu o auala.
18 Na faʻaumatia ma faʻaumatia i latou i lou toʻasā, na e faʻaolaina lou nuʻu i lou mana.
19 O le mea lea e olioli ai o matou loto ia te oe, e mitamita foi o matou agaga i lau faaolataga.
20 E taʻutaʻu atu e o matou laulaufaiva lou mana, matou te pepese ma viviʻi atu i au galuega ofoofogia.
21 Auā na e faʻaolaina i matou mai o matou fili, na e laveaʻiina i matou mai ē na laga mai ʻiā te i matou, na e faʻaumatia i latou i o matou luma, ma na e faʻatoʻilaloina i latou i lalo o o matou vae.
22 E faʻapea ʻona fano ou fili uma le ALIʻI e, e pei o le afu o le vao e lelea i le matagi, e pei foʻi o lau pele o laʻau ʻua totōina i tafatafa o le vai.
23 ʻOna toe foʻi atu lea o Iosua ma Isaraelu uma faʻatasi ma ia i le toagalauapi i Kilikala, ʻina ʻua uma ʻona fasia o tupu uma; e leai se tasi na toe o i latou.
24Ona sosola ese lea o tupu e toalima na o i latou i o latou vae nai le taua, ma latou lalafi i le ana; ua saili foi i latou e Iosua i le fanua o le taua, a ua le maua i latou.
25 Mulimuli ane, ua taʻuina atu iā Iosua, ua faapea atu, Ua maua tupu, faauta, ua latou lafi i le ana.
26 ʻOna fai atu ai lea o Iosua, "ʻIa tofia ni tagata e leoleo ʻiā te i latou i le gutu o le ana, neʻi latou sola ʻese." ʻUa faʻapea foʻi ʻona faia e le fānauga a Isaraelu.
27. ʻOna valaʻau atu lea o Iosua ʻiā Isaraelu uma, ʻua faʻapea atu i ē ʻave ʻau o le tauʻa, "ʻIa ʻoutou tuʻu o ʻoutou vae i ua o ia tupu."ʻOna fai atu ai lea o Iosua, "E faʻapea ʻona faia e le ALIʻI i ē ita ʻiā te ʻoutou uma."
28. ʻOna poloaʻi atu lea o Iosua ʻia latou fasioti i tupu ma lafo i latou i le ana, ma ʻia latou tuʻu foʻi ni maʻa tetele i le gutu o le ana.
29 Mulimuli ane, ona alu atu lea o Iosua i lea aso atoa ma le nuu uma sa faatasi ma ia i Maketa, ma fasia ai i le pelu.
30. ʻUa ia faʻaumatia foʻi tagata uma ma mea uma na i le ʻaʻai, ʻua ia faia foʻi i le tupu ma ona tagata e pei ʻona ia faia i Ieriko.
31 ʻUa ia alu atu foʻi nai lea mea i Lipena, ma tau ai le tauʻa; ʻona tuʻuina mai lea e le ALIʻI i lona lima; ʻua fasia foʻi e Iosua i le pelu, ma tagata uma sa i ai; ʻua faia foʻi e ia i ai ma lona tupu e pei ʻona faia e ia i Ieriko.
32. ʻOna alu atu lea o ia mai lea mea i Lakisa e tau ai le tauʻa; ʻona alu aʻe lea o Horama le tupu o Kasa e fesoasoani i tagata o Lakisa; ʻua fasia foʻi e Iosua o ia ma lona nuʻu, ʻua lē toe se tasi ʻiā te ia.
33. ʻUa faoa e Iosua Lakisa ma ē uma sa i ai, ʻua ia faia foʻi i ai e pei ʻona faia e ia i Lipena.
34. ʻOna alu atu lea o Iosua mai lea mea i Ekelona, ma faoa foʻi e ia lea mea; ʻua ia fasia foʻi i le pelu, ʻatoa ma tagata uma sa i ai.
35 Ona alu atu lea o ia mai iinā i Heperona, ma tau ai ma le taua, ma faoa, ma faʻaumatia ai; ʻona toe foʻi mai lea o ia ma Isaraelu uma i Tiperi, ma tau ai ma le taua, ma fasia i le pelu.
36. ʻUa faʻaumatia e ia o tagata uma sa i ai, e leʻi faʻatoeina e ia se tasi; ʻua faia foʻi e ia i ai ma lona tupu e pei ʻona faia e ia i Ieriko.
37. ʻUa fasia foʻi e Iosua tupu uma o sa Amorī, e amata mai i Katesapanea e oʻo atu i Kasa, ʻua ia faoa loa lo latou nuʻu; auā na tau le ALIʻI mo Isaraelu.
38. ʻUa ō atu Iosua faʻatasi ma Isaraelu uma i le toagalauapi i Kilikala.
39 O ona po ia na lagona ai e Iapino le tupu o Hasora mea uma na faia e Iosua i tupu o sa Amorī; ona alu atu lea o le feʻau a Iapino iā Iopata le tupu o Mitiana, ma Lapana le

tupu o Semarona, ma Iefa le tupu o Akasafa, ma tupu uma o sa Amorī, ua faapea atu,
40. ‘Ia e vave sau ‘iā te i matou ma fesoasoani mai ‘iā te i matou, ‘ina ‘ia matou fasia le fānauga a Isaraelu, a o le‘i o‘o mai i latou ‘iā te i matou ma latou faia ‘iā te i matou e pei ‘ona latou faia i isi tupu o sa Amorī.”
41 ‘Ua fa‘alogo nei tupu uma i ‘upu a Iapino, le tupu o Kasora, ‘ona latou ō atu lea ma a latou ‘autau uma, o tupu e to‘asefulu ma le to‘afitu, ma o latou nu‘u e to‘atele e pei o le oneone i le matafaga, fa‘atasi ai ma solofanua ma kariota e le mafaitaulia, ‘ua latou ō mai ma tolauapi fa‘atasi i le vai o Meroma, ma ‘ua latou potopoto fa‘atasi e tau ma Isaraelu.
42. ‘Ona fetalai mai lea o le ALI‘I ‘iā Iosua, “‘Aua ‘e te fefe ‘iā te i latou; auā a taeao i le taimi nei ‘ou te tu‘uina atu ai i latou uma i ou luma ‘ua fasiotia; ‘e te vāea o latou vae i ua o latou solofanua, ma susunu o latou kariota i le afi.”
43. ‘Ona oso fa‘afuase‘i mai lea o Iosua ma ‘au tau uma ‘iā te i latou, ma fasia i latou, ‘ona pa‘u‘ū ai lea o i latou i o latou lima, auā ‘ua tu‘uina atu i latou e le ALI‘I i lima o le fānauga a Isaraelu.
44. ‘Ona tuliloa lea e le fānauga a Isaraelu ia tupu uma ma o latou ‘olo, ma latou fasia i latou, ‘ua lē toe se tasi o i latou; ‘ua faia fo‘i e Iosua ‘iā te i latou e pei ‘ona fetalai mai ai o le ALI‘I ‘iā te ia.
45 O ona po ia na toe fo‘i atu ai Iosua i Hasora, ma fasia i le pelu, ma fa‘aumatia tagata uma sa i ai; ‘ua susunuina fo‘i i le afi; ‘ona ui atu lea o Iosua mai Hasora i Semarona, ma fasia ai ma fa‘aumatia ai.
46 Ona alu atu lea o ia mai iinā i Akesafa, ma faia i ai e ia e pei ona ia faia iā Semarona.
47 Ona alu atu lea o ia mai iinā i Atulama, ma fasiotia tagata uma sa i ai; ua ia faia fo‘i i Atulama e pei ona ia faia iā Akesafa ma Semarona.
48. ‘Ua ui atu o ia mai ‘iā te i latou i ‘a‘ai uma o tupu na ia fasia, ‘ua na fasiotia fo‘i tagata uma na totoe o i latou ma ‘ua fa‘aumatia i latou uma lava.
49 Na o a latou vete ma manu na ave e le fanauga a Isaraelu mo i latou lava, a o tagata uma na fasiotia e i latou, e leai se tasi e ola na latou faasaoina.
50. E pei ‘ona fetalai mai ai le ALI‘I ‘iā Mose, sa fa‘apea fo‘i ‘ona faia e Iosua ma Isaraelu uma; e leai se mea na latou lē tu‘ua.
51 Ona fasia lea e Iosua ma le fanauga uma a Isaraelu le nuu uma o Kanana e pei ona poloai mai ai Ieova ia te i latou, ua ia fasiotia foi o latou tupu uma, e toatolugafulu ma le tasi tupu; ua maua foi e le fanauga a Isaraelu lo latou nuu uma.
52 E ese mai i malo o Sekono ma Oko sa i le isi itu o Ioritana, lea na fasia e Mose ni aai se tele, ma na tuuina atu e Mose i le fanauga a Reupena ma le fanauga a Kato ma le afa o le ituaiga o Manase.
53. ‘Ua fasia fo‘i e Iosua tupu uma sa i le itū i sisifo o Ioritana, ‘ua na avatu fo‘i i latou e fai ma tofi mo itū‘āiga e iva ma le vaega o le itū‘āiga o Isaraelu.
54 E lima tausaga na tau ai Iosua ma ia tupu, ma na ia tuuina atu o latou aai i le fanauga a Isaraelu; ona filemu ai lea o le laueleele ona o le taua i aai uma o sa Amorī ma sa Kanana.

MATAUPU 90

1 O ona po ia i le tausaga e lima talu ona sopoia atu o Ioritana e le fanauga a Isaraelu, ina ua uma ona malolo le fanauga a Isaraelu mai la latou taua ma sa Kanana, o ona po ia na tutupu ai taua tetele ma le matautia i le va o Etoma ma le fanauga a Kitimo; ona tau ai lea o le fanauga a Kitimo ma Etoma.
2. ‘Ona alu atu lea o Apiano le tupu o Kitimi i lea lava tausaga, o le tausaga e tolusefulu ma le tasi lea o lana nofoa‘iga, ‘atoa ma se ‘autau tele fa‘atasi ma ia o toa malolosi o le fānauga a Kitimi, ma ‘ua alu atu o ia i Seira e tau ma le fānauga a Esau.
3 Ua faalogo i ai Hatata le tupu o Etoma, ona alu atu lea o ia e faafetaiai ia te ia ma se nuu tele ma le ita tele, ma tau ma ia i le fanua o Etoma.
4. ‘Ua manumalo le lima o Kitimo i le fānauga a Esau, ‘ua fasia fo‘i e le fānauga a Kitimo le fānauga a Esau, e lua sefulu afe ma afe e lua; ‘ua sosola ‘ese le fānauga uma a Esau ‘iā te i latou.
5 ‘Ua tuliloa i latou e le fānauga a Kitimo, ‘ua latou o‘o atu ‘iā Hatata le tupu o Etoma, o lē sa tamo‘e atu i o latou luma; ‘ona latou pu‘e ola lea o ia, ma avatu ‘iā Apiano le tupu o Kitimo.
6‘Ona poloa‘i atu lea o Apiano ‘ia fasiotia o ia, ‘ona maliu ai lea o Hatata le tupu o Etoma i le fagafulu ma le valu o tausaga o lana nofoa‘iga.
7 ‘Ua tuliloa pea e le fānauga a Kitimi o Etoma, ma ‘ua latou fasia i latou i le fasiga tele ma ‘ua nofo pologa ai Etoma i le fānauga a Kitimi.
8 Ona pule lea o le fanauga a Kitimo iā Etoma, ma ua pulea Etoma e le fanauga a Kitimo ma ua avea ai ma malo e tasi talu mai lenā aso.
9 Ma talu mai lena taimi sa le mafai ona toe ea a‘e o latou ulu, ma ua avea lo latou malo ma le fanauga a Kittimo.
10 Ona tofia lea e Apiano o faipule i Etoma, ma ua auauna atu atalii uma o Etoma ia Apiano ma fai ma pologa, ona toe foi atu lea o Apiano i lona lava nuu, o Kitimo.
11 ‘Ua toe fo‘i mai o ia, ‘ona toe fa‘afouina lea o lana mālō ma fausia mo ia lava se maota tele ma le malosi e fai ma maota o le tupu, ma ‘ua pule ma le mautinoa i le fānauga a Kitimo ma Etoma.
12 I na aso, ina ua uma ona tuliesea e le fanauga a Isaraelu tagata Kanana uma ma tagata Amorī, ua toeaina lava Iosua ma ua tele ona tausaga.
13. ‘Ona fetalai mai lea o le ALI‘I ‘iā Iosua, “‘Ua e toeaina, ‘ua tele ou tausaga; e tele fo‘i vaega o le nu‘u o totoe e fai mo ‘outou.”
14 O lenei, ia vaevae atu lenei laueleele e fai ma tofi mo ituaiga e iva ma le vaega o le ituaiga o Manase.” Ona tula‘i lea o Iosua ma faia e pei ona fetalai mai ai Ieova iā te ia.
15 ‘Ua vaevaeina fo‘i e ia le lau‘ele‘ele uma e fai ma tofi i itū‘āiga o Isaraelu e tusa ma o latou vaevaega.
16 A ‘ua lē avatu e ia se tofi i le itū‘āiga o Levi; o taulaga i le ALI‘I o lo latou tofi lea, e pei ‘ona fetalai mai ai le ALI‘I ‘iā te i latou e ala ‘iā Mose.
17. ‘Ua avatu fo‘i e Iosua le Mauga o Heperona ‘iā Kalepo le atali‘i o Iefune, o le tasi vaega e sili atu i ona uso, e pei ‘ona fetalai mai ai le ALI‘I ‘iā Mose.
18 O le mea lea na avea ai Heperona ma tofi mo Kalepo ma ona atalii e oo mai i le aso nei.

19. ‘Ona vaevaeina lea e Iosua le nu‘u uma e fai ma tofi mo Isaraelu uma, e pei ‘ona fetalai mai ai o le ALI‘I ‘iā te ia.
20 ‘Ona avatu lea e le fānauga a Isaraelu i sa Levī mai o latou tofi, ma tuāfanua mo a latou manu ma a latou fanua, e pei ‘ona poloa‘i mai ai o le ALI‘I ‘iā Mose, ‘ua fa‘apea fo‘i ‘ona faia e le fānauga a Isaraelu, ‘ua latou vaevaeina le nu‘u i le vili, o le tele po o le la‘itiiti.
21 ‘Ona latou ō lea e fai mo latou tofi le nu‘u e tusa ma o latou tuā‘oi, ‘ua tu‘uina atu fo‘i e le fānauga a Isaraelu se tofi ‘iā Iosua le atali‘i o Nuno fa‘atasi ma i latou.
22 E tusa ai ma le afioga a le ALI‘I, ‘ua latou avatu ‘iā te ia le ‘a‘ai na ia mana‘o ai, o Timenata-seraka lea i le mauga o Efaraima; ‘ona ia fausia lea o le ‘a‘ai ma nofo ai.
23 O tofi ia na vaevaeina i le fanauga a Isaraelu e Eleasaro le ositaulaga, ma Iosua le atalii o Nuno, ma matai o ituaiga i le vili i Sailo i luma o Ieova, i le faitotoa o le fale fetafai, ma ua latou tuua le vaevaeina o le laueleele.
24 ‘Ua foa‘iina atu e le ALI‘I le nu‘u i le fānauga a Isaraelu, ‘ua fai mo i latou e pei ‘ona fetalai mai ai le ALI‘I ‘iā te i latou, e pei fo‘i ‘ona tautō le ALI‘I i o latou tamā.
25 ‘Ona avatua lea e le ALI‘I le mapusaga i le fānauga a Isaraelu mai o latou fili uma na vagavagai ‘iā te i latou; e leai fo‘i se tasi na tu mai e tete‘e atu ‘iā te i latou; ‘ua tu‘uina atu fo‘i e le ALI‘I o latou fili uma i o latou lima; e le‘i i‘uvale se ‘upu e tasi i mea lelei uma na fetalai mai ai le ALI‘I i le fānauga a Isaraelu; ‘ua fa‘ataunu‘uina e le ALI‘I mea uma.
26 ‘Ua vala‘au atu Iosua i le fānauga uma a Isaraelu, ma fa‘amanuia atu ‘iā te i latou, ma poloa‘i atu ‘iā te i latou e ‘au‘auna i le ALI‘I; ‘ona tu‘uina atu lea o i latou e ia, ‘ona latou ō lea, e ta‘itasi ma alu i lona ‘a‘ai, e ta‘itasi fo‘i ma alu i lona tofi.
27 Sa auauna atu le fanauga a Isaraelu iā Ieova i aso uma o Iosua, ma ua foa‘iina atu e Ieova iā i latou le mapusaga mai i o latou itu uma, ma ua latou nonofo ma le saogalemu i o latou aai.
28 O ona po ia na maliu ai Apiano le tupu o Kitimi, i le tausaga e tolusefulu ma le valu o lana nofoaiga, o le tausaga lona fitu lea o lana nofoaiga i Etoma, ma ua latou tanu o ia i lona nofoaga na ia fausia mo ia lava, ona pule lea o Latino e sui ia te ia i tausaga e limasefulu.
29 I le taimi o lana nofoaiga, na ia aumaia ai se autau, ma alu atu e tau ma ē na nonofo i Peretania ma Kernania, o le fanauga a Elisaia le atalii o Iavana, ma na ia manumalo ia te i latou ma faia i latou ma pologa.
30. ‘Ua ia fa‘alogo ‘ua fouvale Etoma i le pule a Kitimo, ‘ona alu atu lea o Latino ‘iā te i latou ma fasia i latou ma fa‘ato‘ilaloina i latou, ‘ua ia tu‘uina atu i latou i lima o le fānauga a Kitimo; ‘ona ‘avea ai lea o Etoma ma le mālō e tasi fa‘atasi ma le fānauga a Kitimo i aso uma lava.
31 E tele tausaga sa leai se tupu i Etoma, ma sa faatasi lo latou malo ma le fanauga a Kittimo ma lo latou tupu.
32 O le tausaga e luafulu ma le ono talu ona sopo‘ia e le fanauga a Isaraelu le Ioritana, o le tausaga e onogafulu ma le ono lea talu ona ō ese le fanauga a Isaraelu mai Aikupito, ua toeaina ai Iosua, ua tele ona tausaga, e selau ma le valu ona tausaga i ia ona po.
33. ‘Ona vala‘au atu lea o Iosua ‘iā Isaraelu uma, ma o latou toeaina, ma o latou fa‘amasino, ma o latou faipule, ‘ina ‘ua uma ‘ona avatu e le ALI‘I le mapusaga i le fānauga a Isaraelu uma i o latou fili uma i o latou vagavagai; ‘ona fai atu lea o Iosua i toeaina o Isaraelu ma o latou fa‘amasino, “Fa‘auta, ‘ua ‘ou toeaina lava, ‘ua tele o‘u tausaga; ‘ua ‘outou iloa fo‘i mea ‘ua faia e le ALI‘I i nu‘u uma na tulia e ia i o ‘outou luma; auā o le ALI‘I o ia na tau mo ‘outou.”
34 O lenei, ‘ia ‘outou fa‘amalosi e tausi ma faia ‘upu uma o le tulafono a Mose, ‘aua ne‘i ‘outou te‘a ‘ese ai i le itū taumatau po o le itū tauagavale; ‘aua fo‘i ne‘i ‘outou ō atu i nu‘u o totoe i le nu‘u; ‘aua fo‘i ne‘i ta‘ua igoa o latou atua; a ‘ia ‘outou pipi‘i atu i le ALI‘I lo ‘outou Atua, e pei ‘ona ‘outou faia e o‘o mai i le aso nei.
35 Ua matuā apoapoa‘i atu fo‘i Iosua i le fanauga a Isaraelu ia auauna atu iā Ieova i o latou aso uma.
36. ‘Ona fai mai lea o le fānauga uma a Isaraelu, “Matou te ‘au‘auna i le ALI‘I lo matou Atua i o matou aso uma, o i matou ma a matou fānau, ma fānau a a matou fānau, ma a matou fānau e fa‘avavau.”
37. ‘Ona osia lea e Iosua le feagaiga ma le nu‘u i lea aso, ‘ua tu‘uina atu fo‘i e ia le fānauga a Isaraelu e ō, ‘ona latou ō lea e ta‘itasi ma lona tofi ma lona ‘a‘ai.
38 O ona po ia, a o nonofo filemu le fanauga a Isaraelu i o latou aai, na latou tanu ai tino maliu o ituaiga o latou tamā, na latou aumaia mai Aikupito, e taitasi i le tofi o lana fanau, na tanu foi e le fanauga a Isaraelu atalii e toasefululua, e taitasi i le tofi o lana fanau.
39 O igoa ia o ‘a‘ai na latou tanu ai atali‘i e to‘asefulu ma le lua o Iakopo, o ē na ‘aumaia e le fānauga a Isaraelu mai Aikupito.
40. ‘Ua latou tanu fo‘i ‘iā Reupena ma Kato i le isi itu o Ioritana, i Roma, le nu‘u na foa‘iina atu e Mose i a latou fānau.
41 ‘Ua latou tanu fo‘i Simeona ma Levi i le ‘a‘ai o Meuta, lea na ia tu‘uina atu i le fānauga a Simeona, ma o le fanua laugatasi o le ‘a‘ai sa mo le fānauga a Levi.
42 Ua latou tanu fo‘i Iuta i le aai o Peniamina i luma o Peteleema.
43 O ivi fo‘i o Isakara ma Sepulona na latou tanu i Saitonu, i le vaega na pa‘ū i o latou atali‘i.
44 Ua tanu Tanu i le aai o ona atalii i Esetaelu, ua tanu fo‘i Nafatali ma Asera i Katesa-nafatali, e ta‘ito‘atasi i lona lava nofoaga na ia avatu i ona atalii.
45 O ivi fo‘i o Iosefa na latou tanu i Sekema, i le vaega o le fanua na fa‘atau e Iakopo mai ‘iā Hamoro, ma ‘ua avea ma tofi o Iosefa.
46 Ua latou tanu Peniamina i Ierusalema i luma o le Iepusē, lea na tuuina atu i le fanauga a Peniamina; ua tanu fo‘i e le fanauga a Isaraelu o latou tamā ta‘ito‘atasi i le aai o ona atalii.
47 ‘Ua mavae tausaga e lua, ‘ona oti ai lea o Iosua le atali‘i o Nuno, ‘ua tasi le selau ma le sefulu ona tausaga; o ona po fo‘i na fa‘amasino ai Iosua ‘iā Isaraelu e luafulu ma le valu tausaga; ‘ua ‘au‘auna Isaraelu ‘iā le ALI‘I i aso uma o lona olaga.
48 O isi tala o Iosua ma ana taua ma ana a‘oa‘iga na ia a‘oa‘iina ai Isaraelu, ma mea uma na ia poloa‘i atu ai iā i latou, ma igoa o aai na maua e le fanauga a Isaraelu i ona aso, faauta, ua tusia i le tusi o upu a Iosua i le fanauga a Isaraelu, ma le tusi o taua a Ieova, na tusia e Mose ma Iosua ma le fanauga a Isaraelu.

49. ‘Ua tanu fo‘i e le fānauga a Isaraelu ia Iosua i le fanua o lona tofi, i Timenata-seraka, na foa‘iina atu ‘iā te ia i le mauga o Efaraima.
50 Ua maliu fo‘i Eleasaro le atalii o Arona i na aso, ma ua latou tanu o ia i le mauga o Fineaso lona atalii, lea na foa‘iina atu iā te ia i le Mauga o Efaraima.

MATAUPU 91

1 O ona po ia, ina ua mavae le maliu o Iosua, sa i ai pea le fanauga a Kanana i le nuu, ma ua filifili Isaraelu e tuliese i latou.
2 Ona fesili lea o le fanauga a Isaraelu iā Ieova, ua faapea atu, “O ai ea e muamua alu a‘e mo i matou i tagata Kanana e tau ma i latou?” Ona fetalai mai lea o Ieova, “E alu a‘e Iuta.”
3 ‘Ona fai atu lea o le fānauga a Iuta ‘iā Simeona, “‘Inā ō a‘e ia ma i matou i lo matou tofi; matou te tau ma sa Kananā; matou te ō a‘e fo‘i fa‘atasi ma oe i lou tofi.” ‘Ona ō ai lea o le fānauga a Simeona fa‘atasi ma le fānauga a Iuta.
4 ‘Ona ō a‘e lea o le fānauga a Iuta ma tau ma sa Kanana; ‘ona tu‘uina atu lea e le ALI‘I o sa Kanana i lima o le fānauga a Iuta, ‘ua latou fasia i latou i Peseka, e sefulu afe o tagata.
5Ua latou tau ma Atonipeseki i Peseka, ona sola ai lea o ia i o latou luma; ua latou tuliloa ia te ia, ma maua o ia; ona latou pu‘e lea ia te ia, ma tipiesea ona lima matua ma ona vae matua.
6Ona fai atu lea o Atonipeseki, E toafitugafulu tupu na tipieseina o latou limamatua ma o latou vaematua, na latou aoina a latou mea e ‘ai i lalo o la‘u laulau, e pei ona ou faia, ua faapea ona tauia mai a‘u e le Atua. Ua latou aumaia o ia i Ierusalema, ona oti ai lea o ia iina.
7 Ona ō lea o le fanauga a Simeona faatasi ma le fanauga a Iuta, ma latou fasia tagata Kanana i le pelu.
8 Sa faatasi le ALI‘I ma le fanauga a Iuta, ma sa latou fai mo i latou le mauga; ua ō a‘e fo‘i le fanauga a Iosefa i Peteli, o Lusa lea, ma sa faatasi le ALI‘I ma i latou.
9‘Ua asiasi atu le fānauga a Iosefa i Peteli; ‘ua iloa atu e le ‘au leoleo se tagata o sau mai le ‘a‘ai, ‘ona latou pu‘e lea ‘iā te ia ma fai atu ‘iā te ia, “‘Inā fa‘aali mai ia ‘iā te i matou le ala e ulufale atu ai i le ‘a‘ai, ‘ona matou agalelei atu ai lea ‘iā te oe.”
10. ‘Ua fa‘asino atu e le tagata ‘iā te i latou le ala e ulufale ai i le ‘a‘ai; ‘ona ō mai lea o le fānauga a Iosefa, ma latou fasia le ‘a‘ai i le pelu.
11 ‘Ona latou ‘a‘auina atu lea o le tagata ma lona ‘āiga e alu, ‘ua alu atu o ia i sa Hetī, ‘ua ia faia se ‘a‘ai, ‘ua ia fa‘aigoa fo‘i i ai o Lusa; ‘ona nonofo ai lea o Isaraelu uma i o latou ‘a‘ai, ‘ua nonofo fo‘i le fānauga a Isaraelu i o latou ‘a‘ai, ‘ua ‘au‘auna fo‘i le fānauga a Isaraelu i le ALI‘I i aso uma o Iosua, ma aso uma o toeaina, o ē na fa‘aumiina o latou aso ‘ina ‘ua mavae Iosua, ma ‘ua va‘ai i le galuega tele a le ALI‘I na ia faia mo Isaraelu.
12 Ona faamasino lea o toeaina ia Isaraelu ina ua mavae le maliu o Iosua i tausaga e sefulufitu.
13 Sa tau fo‘i e toeaina uma taua a Isaraelu fa‘asaga i sa Kanana ma ‘ua tuli‘eseina e le ALI‘I sa Kanana mai luma o le fānauga a Isaraelu, ‘ina ‘ia tu‘uina atu le fānauga a Isaraelu i lo latou lau‘ele‘ele.
14 Ua ia faataunuuina upu uma na ia fetalai atu ai ia Aperaamo, Isaako, ma Iakopo, ma le tautoga na ia tautō ai, e avatu ia te i latou ma a latou fanau, le laueleele o sa Kanana.
15 ‘Ua foa‘iina atu e le ALI‘I i le fānauga a Isaraelu le nu‘u uma o Kanana, e pei ‘ona ia tautō ai i o latou tamā; ‘ua foa‘iina atu fo‘i e le ALI‘I ‘iā te i latou le mapusaga mai ē na vagavagai ‘iā te i latou; ‘ua nonofo fo‘i le fānauga a Isaraelu ma le filemū i o latou ‘a‘ai.
16 Ia viia le Alii e faavavau, amene, ma amene.
17 Ia outou faamalosi, ma ia lototetele o outou uma o e faatuatua i le Alii. O le Iuga.